

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

ПЛАН РАЗВОЈА СРЕМСКОГ ШУМСКОГ ПОДРУЧЈА

за период 2016 - 2025. год.

КЊИГА 1

НОВИ САД, 2016

Садржај

1.	Увод	5
2.	Законски, стратешки и плански оквир	8
3.	Опште карактеристике шумског подручја	11
3.1.	Општи географски опис и положај	11
3.2.	Природне карактеристике	12
3.3.	Начин коршћења земљишта	43
3.4.	Привредно-економске прилике	46
3.5.	Демографске карактеристике подручја	53
3.6.	Културно-историјске вредности	55
4.	Стање шума и шумског земљишта шумског подручја	60
4.1.	Оптимална шумовитост	60
4.2.	Структура површина по власништву	60
4.3.	Стање шумског фонда	65
4.4.	Отвореност шума и оптимална отвореност шумског подручја	205
4.5.	Здраствено стање шума	209
4.6.	Угрожене врсте шумског дрвећа	217
4.7.	Заштићена природна добра и еколошка мрежа	218
4.8.	Процентуални приказ мртвог дрвета	226
4.9.	Стање и промена угљеника	228
4.10.	Животињски свет и ловна фауна	230
4.11.	Предеоне вредности и места од културног значаја	248
4.12.	Ерозија и други угрожавајући фактори	256
4.13.	Вредност шума	259
4.14.	Стање семенских објеката	268
4.15.	Расадници	271
4.16.	SWOT анализа у односу на стање шума Сремског шумског подручја	271
5.	Преглед досадашњег газдовања, начин очувања и јачања општекорисних функција шума и заштита шума	273

5.1. Планирање газдовања шумама.....	273
5.2. Промене шумског фонда.....	278
5.3. Извршени радови на гајењу шума	283
5.4. Извршени радови на коришћењу дрвних производа	286
5.5. Шумски репродуктивни материјал.....	289
5.6. Извршени радови на заштита шума.....	290
5.7. Коришћење недрвних производа и услуга шума.....	291
5.8. Шумске комуникације и отвореност шума	291
5.9. Изградња и одржавање осталих инфраструктурних објеката.....	293
5.10. Тржишне прилике у односу на производе и услуге шума и услуге у шумарству	295
5.11. Организација јавне шумарске службе и сопственика шума.....	296
5.12. Финансирање и инвестиције у шумарству.....	298
5.13. Сарадња са другим органима и организацијама.....	300
5.14. Истраживања у шумарству	303
5.15. Сертификација шума.....	308
6. Опште смернице развоја, циљеви и мере за унапређење шума, избор функција и намена шума	311
6.1. Дефинисање приоритета општих смерница развоја, циљева и мера за унапређење шума.....	311
6.2. Преглед функција шума по основној намени	317
6.3. Дефинисање стратешких приоритетних циљева газдовања наменским целинама	319
7. Начин газдовања шумама, општи циљеви, узгојне и уређајне мере	322
7.1. Мере и задацина унапређењу, очувању и заштити шума кроз шумску праксу	322
7.2. Смернице за реализацију предвиђених мера	327
7.3. Упутство за израду годишњег извођачког плана газдовања шумама	342
7.4. Упутство за вођење евиденције газдовања шумама.....	342
8. Планови газдовања шумама.....	344
8.1. План гајења шума	344
8.2. План производње и биланса шумског и репродуктивног материјала.....	362
8.3. План коришћења шума	363

8.4. План заштите шума	386
8.5. Пројекат коришћења недрвих производа и услуга	387
8.6. Пројекат отварања шума и изградња и одржавање шумских комуникација.....	388
8.7. План изградње и одржавања осталих инфраструктурних објеката.....	390
8.8. Програм унапређења јавне шумарске службе и подршке организацији приватних шумовласника.....	390
8.9. Програм унапређења сарадње са другим органима и организацијама.....	390
8.10. Програм истраживања у шумарству	390
8.11. План уређивања шума.....	391
9. План финансирања и расхода шума	392
9.1. План расхода.....	392
9.2. План финансирања	403
10. Пројекција очекиваног ефекта	407
11. Индикатори за праћење реализације плана развоја	408
12. Завршне одредбе.....	409

1. Увод

Изради Плана развоја Сремског шумског подручја (у даљем тексту: План развоја) приступило се на основу Уговора број 104-401-4058/2014-06, који је закључен дана 11.12.2014. године између Аутономне Покрајине Војводине, Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Булевар Михајла Пупина бр. 16, 21000 Нови Сад (наручилац – давалац средстава) и ЈП „Војводинашуме“, Прерадовићева 2, 21131 Петроварадин (носилац израде – корисник средстава).

Према попису шума и шумских земљишта, на основу Закона о шумама, Сремско шумско подручје обухвата:

- државне шуме које су дате на коришћење ЈП „Војводинашуме“, обухваћене газдинским јединицама: Драгановци-Лопадин-Дубраве-Кабларовац-Ђепуш, Непречава-Варош-Лазарица, Блата-Малованци, Рашковица-Смогвица, Винична-Жеравинац-Пук, Рађеновци-Нови, Радинска-Врањак, Кућине-Накло-Кљештавица, Смогва-Грабова Греда, Варадин-Жупања, Вратична-Црет-Царевина, Банов Брод-Мартиначки полој-Засавица-Стара Рача, Добреч-ВукодерДебељак-Галовача, Сењајске баре II -Каракуша, Грабовачко-Витојевачко острво - Витојевачки атар, Барадинци-Павлака-Вучковац, Сенајске баре I -Крстац, Јалија-Легет-Турјан, Висока шума-Лошинци, Матијевица-Кадоница, Купинске греде, Јасенска Белило, Купински кут, Чењин - Обрешке ширине, Балиша и Крчединска ада.
- неуређене државне шуме којима газдују предузећа за газдовање шумама;
- шуме у државној (друштвеној) својини којима су газдовала бивша правна лица у друштвеној својини, а налазе се на територијама града Сремска Митровица и општина: Шид, Беочин, Ириг, Рума, Пећинци, Стара Пазова, Инђија и Сремски Карловци;
- шуме сопственика на територијама града Сремска Митровица и општина Шид, Рума, Пећинци, Беочин, Ириг, Сремски Карловци, Инђија и Стара Пазова.

План развоја урађен је на основу члана 21. Закона о шумама (Сл.гл.РС 30/10, 93/12 и 89/15), а доноси га Покрајинска Влада на основу истог члана Закона. План развоја шума доноси се за период 2016-2025. година. За израду Плана развоја шума Покрајински завод за заштиту природе издао је Решење о условима заштите природе, бр. 03-409/2 од 27.07.2015. године. За овај План развоја урађена је Стратешка процена утицаја на животну средину и она је саставни део Плана развоја.

Приликом израде Плана развоја, за газдинске јединице којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГ „Сремска Митровица“, као и за шуме сопственика за које се доноси Програм коришћени су подаци из база података којима располаже ЈП „Војводинашуме“, док су подаци који се односе на друге кориснике државних шума, добијени непосредном сарадњом и преузимањем планских докумената и података од релевантних правних субјеката. За све газдинске јединице за које постоји „MDB база“ података формирана у програму Основа, извршено је рачунско свођење података на исту годину (2015). За газдинске јединице других корисника државних шума, за које базе података нису доступне, подаци су преузети из оригиналних примерака основа газдовања шумама, али с обзиром на структуру накнадно формиране базе података и недостатак евиденција газдовања шумама, за ове газдинске јединице, није било могуће спровести рачунско свођење података на исту годину. Неопходно је истаћи да су за неке газдинске јединице истекле Основе, при чему нове нису урађене, те постоји проблем ажурности или чак недостатака података. Унос података важећих основа газдовања шумама за шуме ШГ Сремска Митровица у програм Основа, обављен је у дирекцији огранка ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица. Подаци осталих корисника шума, Сремског шумског подручја, су унети у Еxсел, након чега су направљене потребне рекапитулације које су спојене са рекапитулацијама шума које су обрађиване у програму Основа.

Подаци за евиденцију газдовања, за шуме ШГ Сремска Митровица уношени су у програм Евиденција по шумским управама, а за остале кориснике урађене су рекапитулације Excel-у, које су такође спојене са рекапитулацијама које су обрађиване у програму Основа. Осим тога, констатовано је да евиденције код појединих корисника нису вођене или нису вођене на адекватан начин.

Узимајући у обзир различитост присутних својинских облика и бројност корисника и власника шума извршено је груписање података на начин да се обезбеди најрационалније и логично приказивање података и то по следећим категоријама:

- Подаци за ЈП „Војводинашуме“, ШГ „Сремска Митровица“ – корисник који газдује са највећом површином државних шума и шумских земљишта у Сремском шумском подручју и организује стручне послове и надзор у шумама сопственика за које се доноси програм
- Подаци за шуме у државној својини осталих корисника у оквиру Сремског шумског подручја;
- Подаци за шуме осталих корисника у оквиру Сремског шумског подручја;
- Подаци за шуме сопственика за које се доноси програм;
- Обједињени подаци (укупно) за Сремско шумско подручје.

Неопходно је истаћи да проблем неажурности основа газдовања шумама код појединих корисника, непостојање евиденција или евиденције које нису вођене на прописан начин, као и други недостаци у вези са квалитетом података о стању шума и досадашњем газдовању шумама у одређеној мери умањују укупну тачност пресека стања шума на нивоу шумског подручја које треба да представља довољно поуздан основ за утврђивање стратешких циљева, мера за развој и смерница, а посебно за израду стања планова газдовања шумама С тим у вези, у овом Плану су препознати корисници који располажу подацима који представљају непотпун информациони основ, али су дати и одрежени предлози, смернице и мере за превазилажење истакнутих проблема..

У односу на прикупљање, обраду и приказ података коришћени су следећи софтверски пакети са јединственим базама података: Основа вер. 6, Евиденција вер. 3, као и географски информациони систем за управљање просторним подацима ESRI GIS (ArcGIS).

План развоја шума садржи:

- *Текстуални део;*
- *Табеларни део;*
- *Шумска хроника;*
- *Карте (карта просторне поделе, карта намена површина, карта по категорији власништва шума, свеу размери 1:50.000).*
- *Прилози (Опис граница, Услови заштите природе,Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана развоја шума, Извештај о учешћу заинтересованих страна)*

План развоја урадио је радни тим у саставу :

- Снежана Ковач, дипл. инж. шумарства, Дирекција ЈП „Војводинашуме“
- Бојан Тубић, дипл. инж. шумарства, Дирекција ЈП „Војводинашуме“
- Ђорђе Цветковић, дипл. инж. шумарства, ШГ „Сремска Митровица“ Сремска Митровица,
- Звонко Абјановић, дипл. инж. шумарства, ШГ „Сремска Митровица“ Сремска Митровица,
- Мирослава Петричевић, дипл. инж. шумарства, ШГ „Сремска Митровица“ Сремска Митровица,

Приликом израде овог планског документа консултоване су релевантне институције и стручњаци из појединих области и то:

- Професор Др. Милан Медаревић – Шумарски факултет Универзитета у – Београду,
- Професор Др. Љубодраг Михаиловић – Шумарски факултет Универзитета у Београду,
- Професор Др. Драган Карацић – Шумарски факултет Универзитета у Београду,
- Проф. Др. Невена Васиљевић-Шумарски факултет Универзитета у Београду,
- Др. Снежана Обрадовић– Шумарски факултет Универзитета у Београду,
- Биљана Пешић– Шумарски факултет Универзитета у Београду,
- Драган Борота- Шумарски факултет Универзитета у Београду.

2. Законски, стратешки и плански оквир

Традиција планирања у шумарству је дуга и она се мењала кроз историју, обликујући се према условима окружења и захтевима који су постављани пред шуму и шумско земљиште као обновљиве ресурсе. У данашњим условима, основна претпоставка обезбеђивања одрживог газдовања шумама је интегралан плански оквир. У вези са тим, у шумарству Републике Србије постоје два нивоа планирања, тј. стратешко и оперативно планирање. Поменуте нивое планирања прате планска документа, како следи: од Стратегије развоја шумарства Србије, Националног шумарског акционог програма, Плана развоја шума за шумска подручја као стратешких планова, до основа газдовања шумама, програма газдовања, годишњих планова газдовања шумама, извођачких пројеката газдовања шумама, пројеката коришћења осталих шумских производа, пројеката коришћења осталих функција шума као оперативних планова.

Интегралност планирања рефлектује се, поред повезаности секторских планова (стратешко и оперативно планирање у шумарству), као и повезаности појединачних планова унутар планске равни (од плана заштите, до плана коришћења шума), такође и везом и усклађеношћу са плановима додирних области и грана.

Стратешке одреднице нужног вишенаменог коришћења укупног потенцијала шума и шумског земљишта у Сремском шумском подручју обликоване су овим Планом, приликом чега су уважени и имплементирани сви релевантни стратешки и законодавни документи, како секторски (шумарски), тако и међу-секторски (додирне области).

У односу на дефинисање основне намене, избора функција, општих смерница развоја, циљева газдовања шумама, као и мера за унапређење стања шума, уважени су сви документи, како следи:

Стратешки оквир:

- Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010-2020 (Сл.гл. РС бр. 88/10),
- Шумарска политика Републике Србије (2005.),
- МСРФЕ критеријуми и индикатори одрживог управљања шумама ,
- Стратегија развоја шумарства Републике Србије (Сл. гл. РС бр. 59/06),
- Нацрт Програма развоја шумарства Републике Србије (2010-није усвојен),
- Стратегија просторног развоја Републике Србије 2009 – 2013 – 2020 (Сл. гл. РС бр. 88/10 - Одлука),
- Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине до 2020. године (Сл. лист АПВ бр. 22/11),
- Просторни план подручја посебне намене специјалног резервата природе „Обедска бара“ (Сл. Лист АПВ, бр. 8/06),
- Национална стратегија одрживог развоја (Сл. гл. РС бр. 57/08),
- Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара (Сл. гл. РС бр. 33/12),
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године (Сл. гл. РС бр. 13/11),
- Национални програм заштите животне средине (Сл. гл. РС бр. 12/10),
- Акциони план за биомасу (2010-2012) (Сл. гл. РС бр. 56/10).

Закони:

- Закон о шумама (Сл. гл. РС бр. 30/10, 93/12 и 89/15),
- Закон о заштити животне средине (Сл. гл. РС бр. 135/04, 36/09, 72/09, 81/09, 64/10, 24/11 и 121/12),
- Закон о заштити природе (Сл. гл. РС бр. 36/09, 88/10 и 99/10 - исправка),
- Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности (Сл. лист СРЈ, Међународни уговори бр. 11/01),
- Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта (Сл.гл. РС, Међународни уговори бр. 102/07),
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину (Сл. гл. РС бр. 135/04 и 88/10),
- Закон о процени утицаја на животну средину (Сл. гл. РС бр. 135/04 и 36/09),
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гл. РС“ бр. 135/04),

- Закон о репродуктивном материјалу шумског дрвећа (Сл. гл. РС бр. 135/04 и 41/09),
- Закон о дивљачи и ловству (Сл. гл. РС бр. 18/10),
- Закон о водама (Сл. гл. РС бр. 30/10),
- Закон о планирању и изградњи (Сл. гл. РС бр. 72/09, 81/09, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14 и 145/14),
- Закон о државном премеру и катастру и уписима права на непокретностима (Сл. гл. РС бр.72/09),
- Закон о посебним условима за упис права својине на објектима изграђеним без грађевинске доиволе (Сл. гл. РС бр.25/13),
- Закон о заштити од пожара (Сл. гл. РС бр. 111/09),
- Закон о заштити ваздуха (Сл. гл. РС бр. 36/09; 10/13),
- Закон о просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године (Сл. гл. РС бр. 88/10),
- Закон о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама (Сл. гл. РС бр. 46/06),
- Закон о пољопривредном земљишту (Сл. гл. РС бр. 62/06; 65/08 – др. Закон и 41/09),
- Закон о пољопривреди и руралном развоју (Сл. гл. РС бр. 41/09).

Уредбе, правилници, одлуке:

- Уредба о заштити природних реткости (Сл. гл. РС бр. 53 /93),
- Уредба о еколошкој мрежи (Сл.гл. РС бр. 102/10),
- Уредба о ратификацији Конвенције о мочварама које су од међународног значаја, посебно као пребивалиште птица мочварица ("Службени лист СФРЈ – Међународни уговори", број : 9/77), ("Службени лист СФРЈ » Међународни уговори", бр. 9/77);,
 - Уредба о режимима заштите, (Сл. гл. РС бр. 31/12),
 - Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину (Сл. гл. РС бр. 114/08),
 - Правилник о садржини Плана развоја шумског подручја, односно Плана развоја шума у националном парку (Сл. Гласник РС 145/14),
 - Правилник о садржини основа и програма газдовања, годишњег извођачког плана и привременог плана газдовања приватним шумама (Сл. гл. РС бр.122/03),
 - Правилник о начину и времену вршења дозволе, додељивању, облику и садржини дозачног жига и жига за шумску кривицу, обрасцу дозачне књиге, односно књиге шумске кривице, као и о условима и начину сече у шумама (Сл. гл. РС бр. 65 /11,47/12),
 - Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива (Сл. гл. РС бр. 5/10 и 47/11),
 - Правилник о одабиру критеријума за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување (Сл. гл. РС бр. 35/10),
 - Правилник о начину обележавања заштићених природних добара (Сл. гл. РС бр. 30/92, 24/94 и 17/96),
 - Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња (Сл. гл. РС бр. 72/210),
 - Правилник о садржају и начину вођења регистра заштићених природних добара (Сл. гл. РС бр.81/10),
 - Правилник о критеријумима вредновања и поступку категоризације заштићених подручја, (Сл. гл. РС бр. 103/13),
 - Правилник о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја, (Сл. гл. РС бр. 85/09),
 - Правилник о проглашавању ловостајем заштићених врста дивљачи (Сл. гл. РС бр.9/12),
 - Правилник о садржини студије о процени утицаја на животну средину (Сл. гл. РС бр. 69/05),
 - Правилник о садржини захтева о потреби процене утицаја и садржини захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину (Сл. гл. РС бр. 69/05),
 - Правилник о условима и критеријумима за израду анализе утицаја објеката и радова на животну средину, (Сл. гл. РС бр. 49/01),
 - Правилник о условима, начину и поступку за стицање права својине на земљишту и објектима на које се примењује Закон о посебним условима за упис права својине на објектима изграђеним без грађевинске дозволе, (Сл. гл. РС бр. 114/08),
 - План управљања СРП „Обедска бара” 2011 - 2020. године (Сагласност бр.353-02-216/2011-03),

- План управљања ПИО „Засавица“ 2011. – 2020. године (Сагласност бр.353-02-1953/2011-03).

Анализом свих наведених релевантних докумената, евидентно је последњих година у шумарству Србије дошло до промена, односно привредна оријентација шумарства се под притиском и захтевима друштва померила ка еколошким и социјалним функцијама шума. У складу са тим, свеобухватно планирање шумским екосистемима, узимајући у обзир све функције шума (еколошке, производне и социјалне) одређује примарне, односно приоритетне функције у односу на одређене објекте управљања. У вези са тим, готово међу свим интересним групама постоји јединствен позитиван став око очувања и развоја шума и шумских екосистема. Ипак, разлике се јављају приликом постављања приоритета и начина реализације циљева пословања у оквиру различитих области. Заправо, ограничења се огледају у следећем:

Недостатак одговарајуће шумарске политике, односно након усвајања Стратегије развоја шумарства 2006. године, нису спроведени сви циљеви, иако су прописане мере и начини подршке за њихово спровођење;

У вези са претходном констатацијом, још увек није усвојен Програм развоја шумарства Републике Србије као ни актуелизација и ревидирање циљева постављених предметном стратегијом;

Недовољна међусекторска усаглашеност стратешких докумената (шумарство, заштита природе, грађевинска индустрија);

У вези са претходним, одређени закони и оперативни планови су у међусобној колизији;

Онемогућено је спровођење стратешких циљева у шумарству услед ограничавајућих фактора. Овде се поставља питање да ли су стратешки циљеви постављани на реалним основама, као и у којој мери је шумарство под притиском других индустрија;

Недостатак адаптивног планирања и газдовања, односно ревидирања постављених циљева и мера за њихово спровођење;

Оперативно, катастар непокретности није ажуриран у задовољавајућој мери.

На основу свега изнетог, потребно је ревидирати и унапредити стратешке планове, као и, што прецизније, кроз различите видове интеракције, дефинисати будућу сарадњу шумарства са свим интересним групама. На тај начин, формалним уговорима о сарадњи треба покренути заједничке акције у циљу хармонизације сектора и јединственом јачању улоге шума у друштву и привреди Сремског округа. Посебно је важно дефинисати и ускладити заједничке активности и обавезе повезаних (блиских) сектора, како би се елиминисали ограничавајући и штетни утицаји.

3. Опште карактеристике шумског подручја

3.1. Општи географски опис и положај

Сремско шумско подручје простире се у северозападном делу Републике Србије или јужном деле АП Војводине.

Сремско шумско подручје обухвата државне шуме, шуме у државној својини којима су газдовала бивша правна лица у друштвеној својини, а налазе се на територијама града Сремска Митровица и општина: Шид, Беочин, Ириг, Рума, Пећинци, Стара Пазова, Инђија и Сремски Карловци, приватне шуме и шумско земљиште на територијама града Сремска Митровица и шест општина Сремског округа (Шид, Рума, Пећинци, Стара Пазова, Ириг и Инђија) и две општине Јужнобачког округа (Беочин и Сремски Карловци). Од државних шума у састав Сремског шумског подручја улазе оне којима газдује ЈП "Војводинашуме", а распрострају се на територијама града Сремска Митровица шест општина (Шид, Сремска Митровица, Рума, Пећинци, Инђија и Стара Пазова). Државне шуме других корисника и шуме у државној својини којима су газдовала бивша правна лица у друштвеној својини (водопривредне организације, војне установе и пољопривредне организације,) такође припадају овом шумском подручју. Шуме сопственика за које се доноси програм газдовања шумама, на територијама града Сремска Митровица и свих претходно наведених осам општина, такође припадају овом шумском подручју, осим површина у границама Националног парка "Фрушка гора". Формирањем овог јединственог шумског подручја настала је законска обавеза израде Опште основе газдовања шумама за "Сремско шумско подручје". Прва општа основа је урађена за период 1995-2004. године, и друга за период од 1.1.2005-31.12.2014. године.

Сремско шумско подручје је смештено између 18°59'45'' и 20°21'30" источне географске дужине (од Гринича) и 44°37'53" и 45°11'37" северне географске ширине.

Државне шуме су углавном сконцентрисане уз леву обалу реке Саве, а шуме сопственика за које се доноси програм су на јужним и северним обронцима Фрушке горе, док је један мањи део уз реку Саву (шуме у Мачванском делу општине Сремска Митровица).

Државне шуме су углавном у комплексу и чине две хомогене целине, док су шуме сопственика разбацане на мање површине по целом простору и не чине хомогену целину.

3.1.1. Границе

Северну границу Сремског шумског подручја чини река Дунав, и то у општинама Сремски Карловци и Беочин. Затим граница иде границом општине Бачка Паланка па све до границе са Републиком Хрватском. Граница са Републиком Хрватском је на територији Општине Шид. Северо западном и западном границом територије Општине Шид и границом Републике Хрватске, протеже се и граница Сремског шумског подручја све до реке Саве. Затим левом обалом реке Саве граница се протеже све до Сремске Митровице где Сремско шумско подручје прелази реку Саву и пружа се десном обалом реке Саве према реци Дрини. Граница се даље пружа границом Општине Сремска Митровица и Општине Богатић и Општине Шабац, где се враћа поново на реку Саву код Сремске Митровице. Граница се даље пружа левом обалом све до границе Општине Земун. Граница се даље пружа границом Општине Земун и Општине Пећинци све до Ауто пута Београд Загреб. Прелази Ауто пут и наставља се границом Општине Стара Пазова и Општине Инђија све до реке Дунав. Малим делом прелази Дунав и обухвата подручје острва Крчединска Ада.

3.2. Природне карактеристике

3.2.1. Орографски услови шумског подручја

Сремско шумско подручје грубо се распростире између река Дунав и Саве. Северну границу подручја чини река Дунав и граница Републике Хрватске а јужну граница је река Сава и граница Општине Сремска Митровица преко реке Саве. Источну границу чине границе Општина Стара Пазова и Инђија.

Рељеф територије на којој се простире Сремско шумско подручје може се поделити на две потпуно различите целине. Први већи део чини равница између Фрушке Горе и реке Саве, као и неки делови уз десну обалу Дунава (Белегишки пашњак). Други мањи део је сама Фрушка Гора чији најнижи делови и обронци улазе у састав овог шумског подручја. Морфолошку границу између ових двеју целина је тешко установити и прелаз између њих је веома постепен. Северни део подручја може се окарактерисати као брдски, а јужни део је равничарски у којем један део, уз реку Саву је редовно плављен, док други део није плављен.

У равничарском, јужном делу шумског подручја, које чини већи део подручја, бележе се мале висинске разлике између депресија и греда од 1-2 метра у микро целинама. У неким деловима је наизменичност депресија и греда веома изражена, као што је случај у газдинској јединици Купинске греде, на подручју Обедске баре. Слична је ситуација у свим деловима који су ближи току реке Саве која је ове рељефне облике стварала кроз дуги временски период својим изливањем из корита и депоновањем речног талоба, те честим мењањем свог основног корита. Дубине ових депресија су различите а оне дубље су углавном испуњене водом и забарене током целе године. Њихова ширина се креће од свега неколико метара па до више стотина метара, а у глобалном смислу заузимају правац тока реке Саве или некадашњег тока. Овако изражен микрорељеф терена је значајан са аспекта узгоја шумских врста дрвећа, јер од њега веома зависе физичке и морфолошке особине земљишта, а нарочито водни режим. Изразитије депресије, које су чешће под водом, су неповољне за шумску вегетацију, а порастом надморске висине побољшавају се и станишни услови. У зависности од надморске висине терена и оцедитости земљишта мењају се и станишни услови од највлажнијих до најсувљих. Ова појава директно условљава распоред шумске вегетације и унутрашњу поделу простора на одсеке по типовима шума.

Надморска висина северног дела подручја креће се око 450 м а јужни део подручја је између 70-85 метара.

На основу предходне констатације северни део подручја је у благом нагибу док је јужни део углавном равничарског карактера. За овај део подручја карактеристично је смењивање ”низа“ и ”греда“, које су последица мењања тока реке Саве „меандрирање“.

3.2.2. Хидрографски услови

Северни део Сремског шумског подручја искључиво је везан за површинске воде. Јужни део Сремског шумског подручје је под директним утицајем вода реке Саве. У већем делу овог дела подручја, воде реке Саве плаве редовно сваке године приобалне шуме а други део који је удаљенији од реке је под директним утицајем подземних вода реке Саве.

Од укупне површине државних шума којим газдује Шумско газдинство Сремска Митровица 42.491,30 ха, плавно подручје износи 29.030.16 ха а неплавно 13.461,14 ха. Плавни део се плаву најмање два пута годишње и тада се вода задржава у просеку око месец дана. Просечна висина поплавног таласа у државним шумама Шумског газдинства Сремска Митровица износи од једног до једног ипо метра.

У плавном делу хидролошки услови за све газдинске јединице зависе искључиво од водног режима реке Саве, било да се испољавају путем поплавних површинских вода, било путем подземних вода. Основне карактеристике овог режима су јасно изражено сезонско колебање висине водостаја током године и повремени појава великих вода. Површинске воде у неплавном делу јужног дела Сремског шумског подручја немају већи утицај на основне еколошке карактеристике, док у плавном делу површинска вода има значајан утицај на еколошке карактеристике овог дела подручја. У неплавном делу значајан утицај на еколошке карактеристике имају подземне воде и њихов ниво има директан утицај на њих.

Хидрографске карактеристике шума и шумског земљишта у Сремском шумском подручју, тесно су повезане са водостајем реке Саве и њиховим колебањем током године.

3.2.3. Едафски услови

Геолошке карактеристике

У геолошком погледу равничарски део Срема одликује велика хомогеност. У претежном делу равнице између реке Саве и Фрушке Горе геолошку подлогу чини терасни лес, а у приобалним деловима река је алувијални нанос различите текстуре.

Највећи део државних шума овог подручја простире се покрај реке Саве, где су земљишта алувијалног порекла различите старости, од врло младих до старих алувијума на којима су формирана различита земљишта. Алувијални нанос је настао флувијалним процесом реке (седиментација), тј. таложењем речног наноса. Овај тип геолошке подлоге је такође карактеристичан за делове шумског подручја који се налазе у приобаљу Дунава. На попречном пресеку речне долине, удаљавајући се од корита код овог таложења се могу разликовати три зоне, које се одликују специфичним рељефским, хидрографским, вегетацијским и земљишним условима:

- У приобалној зони кретање воде за време плављења је највеће и због тога се у њој таложи грубљи песковити материјал. На овим местима се обично издижу пешчане греде, на којима се стварају рецентна алувијална добро дренирана земљишта.

- У средњој зони, због смањене брзине протицања воде, таложи се претежно глиновити материјал, минералног, а делом и органског порекла. У овом појасу су подземне воде на таквој дубини са које је омогућен капиларни успон воде скоро до површине. Услове таквог влажења прати ливадска вегетација, под чијим се утицајем образују ливадска земљишта.

- У најудаљенијој зони од корита, односно у притерасној зони, влажење је најјаче, јер подземне воде потхрањене површинским водама са виших околних терена превлажују цео профил, те узрокују забаривање земљишта.

На местима удаљенијим од речног корита, где је алувијални нанос најстарији (стара алувијална тераса), јавља се преталожени лес као карактеристична појава за ово подручје Срема.

У неплавном делу као геолошка подлога јавља се лес, прилично повољног гранулометријског састава који може бити глиновит, а на местима и оглејен. У зависности од топографских услова на оваквом матичном супстрату се образују земљишта типа чернозема, хумоглеја или мочварно глејног земљишта (еуглеј).

На падинама Фрушке Горе геолошки услови су знатно сложенији, са чешћим променама и мозаично измешаним слојевима. У најнижим деловима, где се налазе приватне шуме обухваћене Сремским шумским подручјем, геолошка подлога је типски лес. У вишим деловима се настављају лапори, пескови, глине и шкриљци. Местимично у мањим громадама јављају се серпентин, трахит и кречњак.

Педолошке карактеристике

Сва земљишта Сремског шумског подручја се могу поделити на земљишта поплавног подручја и земљишта брањеног (заштићеног) подручја.

Највећи део земљишта поплавног подручја припада систематским јединицама: флувисол, хумофлувисол, хумоглеј (ритска црница) и еуглеј (мочварно-глејно земљиште).

Флувисол

Образован је на слојевитим наносима у приобалном делу полоја реке Саве. У оквиру овог типа може се срести посебно земљиште на нивоу варијетета које се формирало на фосилним хумусним хоризонтима - флувисол на ритској црници.

Хумусни хоризонт флувисол земљишта креће се око 30 цм дебљине, а по текстурном саставу припада песковитој иловачи. Дубљи слојеви варирају како по дебљини, тако и по текстурном саставу.

Флувисол земљишта су пропусна, а водно-ваздушне особине и складиштење воде зависи од текстурног састава. Ова земљишта су природна станишта тополе о чему говоре резултати са високим прирастом гајених култура ЕА-топола.

Хумофлувисол

У следећем појасу иза флувисола јављају се и ова земљишта на мањим просторима. Одликују се А-С-Г грађом са моћним хумусно-акумулативним хоризонтом до 50 цм дебљине, док подземна вода осцилира око 1-3 м дубине. По целој дубини ово земљиште је сличног текстурног састава са повољним односом гранулометријских фракција што га чини погодним за дуготрајно складиштење корисне воде. На оваквим земљиштима тополе остварују свој максимални потенцијал. Изградњом насипа, плавне воде су знатно више па се због повећане влажности удомаћио и појављује амерички јасен који са добрим прирастом и својом агресивношћу (инвазивна врста) потискује врбу и домаћу тополу.

Хумоглеј-ритска црница

Хумоглеј земљиште или ритска црница образована је у депресијама на алувијалним наносима, преталоженом лесу и лесу. Хумусно-акумулативним хоризонт је моћно развијен (до 90 цм), а по текстурном саставу је глина са знацима хидроморфизма услед дуготрајног задржавања плавних вода. Подземне воде су на 90-100 цм, што је и физиолошка дубина овог земљишта. Ово земљиште садржи висок % колоидне глине (око 50%) ситног песка око 23-50%, док је занемарљив садржај крупног песка. Због оваквих односа гранулометријских фракција ово земљиште је слабо пропусно и са великим уделом мртве воде. У летњим периодима (суше) ритске црнице лако вертикално пуцају при чему се кида коренов систем младих биљака, што може бити узрок сушења засада. На овим стаништима се од природе јављају шуме беле врбе, а у новије време због повећане влажности и амерички јасен. У незаштићеном делу полоја ова земљишта су повољна за узгој селектованих сорти врбе које се могу узгајати као шумске културе.

Еуглеј-мочварно глејно земљиште

Ово земљиште има плитак хумусно-акумулативни хоризонт (20-30 цм) са осцилацијом подземне воде (30-80 цм). По текстурном саставу припадају глини или глиновитој иловачи. Врло су богати органском материјом (преко 5% хумуса) и добро обезбеђена азотом. У еколошком смислу ово су чистине и/ или површине обрасле шашом, које би се одводњавањем воде могле превести у плодна земљишта за узгој врбе.

Земљиште у заштићеним деловима (земљиште које није изложено плављењу) непосредно покрај одбрамбених насипа, због деградационих процеса након подизања насипа знатно је лошијих физичко-хемијских особина. То су претежно тешке и глиновите ритске црнице и ливадске црнице са неповољним воденим и ваздушним капацитетом и оглејним слојем у нижим хоризонтима. Местимично се јављају и слатине у различитим фазама развоја. У вези са тим, ова земљишта су знатно неповољнија за развој шумске вегетације, нарочито меких лишћара, у односу на плавно подручје.

Чернозем оглејани (ливадска црница)

Припада класи хумусно-акумулативних земљишта образоваих на лесу, грађе профила А-С, а прате га плиће гајњаче или парарендзине на карбонатном лесу.

Чернозем има А хоризонт дубок до 60 цм, по текстурном саставу је иловача и добро је снабдевен хумусом (>5%). Испод њега је прелазни хоризонт АС где се већ нагло акумулирају карбонати. Земљиште је сиромашно хранивима, а рН вредност је алкална. Ипак ова земљишта имају добре водно физичке особине, мада на стрмим падинама остају без воде услед наглог процеђивања. На овим земљиштима се налазе шуме цера, или цера са крупнолисним медунцем.

Ритска црница

Ритске црнице у заштићеном делу се јављају у атарима у виду затворених микродепресија на којима се, после обилнијих падавина, често јављају површинске воде које изазивају замочварење земљишта. Хумусни хоризонт је веома моћан (до 120 цм), а по текстурном саставу је глина са високим садржајем колоида, па зато ова земљишта у сушном периоду пуцају, а у влажном периоду су превлажна. Ритске црнице могу бити карбонатне или безкарбонатне, формиране на различитим супстратима због чега су и производно-еколошке разлике варијабилне. Ако су формиране на алувијалним наносима погодне су за узгој топола, а оне које имају изразито суфицитно влажење, предност треба дати врбама.

Еутрични камбисол - гајњача, лесивирана гајњача и алувијално смеђе земљиште
(типови 111, 113, 114, 132, 134, 135, 139)

Класа камбичних земљишта има грађу профила А-(В)-С, А-Е-В-С, А-А(В)-С-Г.

Еутрични камбисол (гајњача) има хумусни хоризонт дебљине 30-40 цм, по текстурном саставу најчешће је песковита иловача, са варирањем количине хумуса 2-7%. Хоризонт (В)_v је глиновитији од хумусног хоризонта, а ако лесивирају В_t хоризонт се јавља на дубини око 35 цм. Ова земљишта имају добре филтрационе и водно физичке особине. Добро складиште воду, што одговара лужњаку. Подтип ових земљишта (111) испод С хоризонта има лаувијалне наносе, под утицајем подземне воде, због чега је Класификацијом (1973) био у класи семиглејних земљишта, а Класификацијом (1985) сврстан такође у подтип еутричног камбисола.

Ова земљишта су претежно станишта полидоминантних шума тврдих лишћара. Међутим, подтип алувијалног смеђег земљишта (111) се успешно користи и за гајење црних топола.

3.2.4. Климатски услови

Сремско шумско подручје није условно хомогена целина. Део јужног подручја карактерише надморска висина чије се вредности крећу 80-85 метара, док северни део подручја који је углавном на обронцима Фрушке горе надморска висина је око 450м.

Овакав распон надморских висина је један од битних фактора за микро климу подручја. У климатском погледу ово подручје припада умерено континенталној клими са особинама панонско степске умерено-континенталне климе.

Континентални карактер климе огледа се у томе што је јесен топлија од пролећа, температурни прелаз од зиме ка лету нешто је оштрији него од лета ка зими, и што се уочава тенденција померања температурног минимума на фебруар и максимума на август.

Док се прелазна годишња доба одликују промењљивошћу временских стања са топлијом јесени од пролећа, лето карактеришу стабилне временске прилике са повременим краћим плусковима локалног карактера. Зими су временске прилике под утицајем циклонске активности са атланског океана и средоземног мора, као и зимског тзв. сибирског антициклона.

За приказивање климатских прилика Сремског шумског подручја послужили су подаци метеоролошких мерења, на сталној метеоролошкој станици у Сремској Митровици.

Температура

Читаву Војводину, па и Сремско шумско подручје карактерише изражена умерено - континентална клима коју карактеришу јасна смењивања годишњих доба. Просечна годишња температура ваздуха износи око 11°C.

Средња вредност температуре ваздуха (y °C)

Табела бр. 3.01: Средња вредност температуре ваздуха (y °C)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
-0.1	0.8	6	11.5	16.7	19	21.1	20.5	16.9	11.5	5	1.5

Средња максимална температура ваздуха (t max)

Табела бр. 3.02: Средња максимална температура ваздуха (t max)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
3	5.4	12	17.4	22.4	24.9	27.7	27.4	24.5	18.1	9.3	5.3

Апсолутна максимална температура измерена је у јулу 1988. године + 38.8 °C .

Средња минимална температура ваздуха (t min)

Табела бр. 3.03: Средња минимална температура ваздуха (t min)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
-4.5	-3.1	1	5.7	10.6	13	14.7	14.3	10.7	5.7	1.5	-1.7

Апсолутна минимална температура измерена је у јануару 1987. године - 29.5 °C .

Средња вредност мин. и максималне температуре у односу на годишња доба и вегетациони период

Табела бр. 3.04: Средња вредност минималне и максималне температуре у односу на годишња доба и вегетациони период

год.	амплитуда	вег. период	пролеће	лето	јесен	зима
t max	17.24	24.04	21.56	26.53	10.9	6.8
t min	13.2	11.5	9.76	13.23	2.9	-2.2

Средњи годишњи број летњих дана ($t > 25\text{ }^{\circ}\text{C}$) износи 91.

Средњи годишњи број тропских дана ($t > 30\text{ }^{\circ}\text{C}$) износи 30.

Средњи годишњи број хладних дана ($t < 0\text{ }^{\circ}\text{C}$) износи 75.

Средњи годишњи број мразних дана ($t < 0\text{ }^{\circ}\text{C}$) износи 21.

Број дана са јаким мразевима ($t < -10\text{ }^{\circ}\text{C}$) износи 9.

Карактеристике климе која влада у на подручју Сремског шумског подручја су нагла захлађења у зимском периоду, која настају под утицајем продора хладних ваздушних маса са севера и истока Европе. Нешто ређе високе јануарске температуре настају под утицајем топлих западних и јужних ветрова. Прве хладноће почињу у октобру и трају до марта, с тим што су најизраженије у јануару и фебруару.

Летња температура је висока и уједначена.

Облачност

Облачност је у овом подручју знатна. Годишње је скоро 6/10 небеског свода покривено облацима, а ово има утицаја нарочито зими када ублажава дневна колебања температуре ваздуха.

Просечна облачност (Nm), просечан број ведрих дана (Dv) и просечан број тмурних дана (Dtv)

Табела бр. 3.05: Просечна облачност (Nm), просечан број ведрих дана (Dv) и просечан број тмурних дана (Dtv)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Г год.
Просечна облачност (1/10)	7.3	7	6.1	5.8	5.4	5.2	3.4	3.5	3.6	4.6	6.3	6.4	5.4
Број ведрих дана	2.7	4.5	4.4	6.3	7.2	7.5	8.7	8.6	6.8	5	2.8	1.8	66.3
Број тмурних дана	14.1	12.5	11.1	9.8	8.1	5.1	4	3	4	8.2	12.7	15.9	108.5

Просечна годишња вредност неба облацима износи 5.6 десетина, а варира од 3.8 до 7.3 десетина.

Просечна количина падавина по месецима (R), просечан број дана са падавинама (Dp)

Табела бр. 3.06: Просечна количина падавина по месецима (R), просечан број дана са падавинама (Dp)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Средња вредност падавина (мм)	33.6	26.3	40.9	50.4	52.1	82.3	75.5	51.8	31.7	53.3	52.1	29.6	580
Број дана са падавина	13.2	11.5	11.6	13.2	14.1	13.6	10.4	9.4	8.7	11.5	12	14.5	-

Просечна вредност падавина везана за годишња доба и вегетациони период

Табела бр. 3.07: Просечна вредност падавина везана за годишња доба и вегетациони период

год.	амплитуда	вег.период	пролеће	лето	јесен	зима
Просечна висина падавина (мм)	579.6	343.8	64.6	53	45	33.6
Просечно дана са падавинама	12	11.5	13.6	9.5	12.7	12.1

Просек падавина је у току године доста уједначен са једним израженим максимумом у јуну месецу. Падавине су углавном јаче током вегетационог периода што погодује развоју шумске вегетације.

Снег

Висине снежног покривача (цм)

Табела бр.3.08: Висине снежног покривача (цм)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
23.1	23.3	11.5	1	-	-	-	-	-	-	6	7.3

Просечна вредност влажности ваздуха (Um%)

Табела бр. 3.09: Просечна вредност влажности ваздуха (Um%)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
86.3	80	72	70	67.1	71.3	70.8	71.2	71.4	75.5	84.5	86

Релативна влажност ваздуха је највећа у зимском периоду, а најмања у пролећном периоду.

Вредност кишног фактора по Лангу (однос годишње просечне шуме падавина и средње годишње температуре ваздуха) износи 60 и указује на хумидну климу овог подручја.

Ветрови

Ветрови који овде дувају јављају се најчешће са истока, североистока, запада и северозапада. Најјачи ветрови мерено према Бофор-овој скали дувају у пролеће и зиму, а тада су најчешћи.

Ветрови знатно ређе дувају са севера, југоистока и југозапада.

Просечна учесталост ветрова по јачини (Бофор-ова скала Fm=6)

Табела бр. 3.10: Просечна учесталост ветрова по јачини (Бофор-ова скала Fm=6)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
3.5	4.6	4.7	5	4.9	3.9	4.1	3.8	4	4.9	4	4.3

Чести и јаки ветрови у почетку вегетационог периода могу да нанесу знатне штете у шуми.

Сагледавајући укупне климатске прилике средњу годишњу температуру (10.9°C), вегетациони период без мразних дана, годишњу количину падавина од 569.6 мм, од чега преко 50 % у вегетационом периоду, облачност и др., може се закључити да у овом подручју постоје повољни услови за развој шумске вегетације.

Индекс суше

Климатски индекси се заснивају на подацима више климатских елемената, ради чега су погодна средства за доношење закључака о карактеру климе неког краја. Овде су изнети само најједноставнији индекси, који се заснивају на температури ваздуха и суми падавина. То су Лангеов кишни фактор и Демартонов индекс суше.

Према приказаним подацима Лангеов кишни фактор за ово подручје износи 55.3 (647.3 мм / 11.7 °C), што значи да је клима овог краја у границама хумидне климе (вредност кишног фактора од 40 до 160) и то врло близу класификационог степена за аридну климу (0-40). Практично то значи да у годинама са падавинама испод просека клима овог подручја има аридни, а у годинама са натпросечним падавинама умерено хумидни карактер.

Индекс суше по Демартону према средњој количини падавина и средњој годишњој температури ваздуха овог краја има вредност 29.8 (647.3/(11.7+10)) што значи да према класификацији овог аутора ово је подручје са умерено аридном климом.

3.2.5. Биотички услови

Шумске заједнице-типови шума

У Сремском шумском подручју су приликом уређивања шума на типолошкој основи 1983/84. године, у сарадњи са Шумарским факултетом Универзитета у Београду, извршена детаљна педолошка и флористичка испитивања станишта и том приликом је дефинисано неколико типова шума које обухватају све аутохтоне шуме. У наредном тексту се даје изворни опис установљених типова шума, прилагођен за потребе израде ове основе, са пуним називом и скраћеним називом, односно шифром из кодног приручника.

I/1 - (11): Заједница барске иве (*Salicetum cinereae*) на алфа и алфа/бета глеју

Ова жбунаста заједница се јавља на много места у Срему као пионирска у тршћацима и мочварним ливадама класе *Phragmitetum (Phragmition, Magnocaricion i Sparganio-lycerion)*. Она је претходница мочварних јовових (*Alnetum glutinosae*) или бело-врбових (*Salicetum albae*) шума, које се јављају на земљиштима са нешто физиолошки дубљим профилем, односно нижим нивоом подземне воде. Барска ива понекад гради густе, неколико метара високе честаре, на барским земљиштима, опкољене или обично на додиру са мочварном вегетацијом трске, жуке и високих оштрика (шашева). Као пратиоци барске иве јавља се мали број врло хигрофилних врста из додирне мочварне вегетације: *Cluceria fluitans, Scirpus silvaticum, Carex elata, Carex vesicaria, Solanum dulcamara, Roripa amphibia* и др.

Земљиште под овим заједницама је дуго плавлјено, а трајно под утицајем високе подземне воде, те је, физиолошки врло плитко. Обично су то најизраженији глејеви: алфа/бета глеј. Подземна вода доспева до 20-25 цм испод површине земљишта, где се спаја са површинском водом. Земљиште у току године веома дуго остаје у води (до 11 месеци). Кратак период у години (не увек), обично у јесен, се осуши. Површинска вода испари, а подземна се повуче (спусти). Једино у то време (1 до 2 месеца) педогенетски процеси се одвијају ван воде, уз релативно довољно ваздуха и кисеоника. Наиме, и тада када у профили нема воде, због изузетно тешког механичког састава, придолазак ваздуха у земљиште је отежан.

На површини земљишта делимично је изражено накупљање хумуса. Органска материја потиче од присутне мочварне вегетације. Морфолошка грађа профила је Agr-Gr.

Значајно је да се ова заједница еколошки и развојно додирује са мочварним шумама црне јове (*Alnus glutinosa*).

I/2 - (12): Шума беле врбе (*Salicetum albae*) на бета глеју

Пошто ова заједница, односно стабла беле врбе у овој еколошкој јединици достижу висину преко 5 метара (до око 15 метара), може се говорити о шуми. То је следећи члан развојног низа земљишта и вегетације који осваја некадашње мочваре. Са повећањем физиолошке дубине профила, наношењем глине и иловаче и детритуса (хумифицираних биљних делова), земљиште постаје доступно врстама са дубљим кореном и већом висином. Таква је бела врба која има знатну амплитуду у погледу влаге: издржава дуго плавлјене, али и извесну летњу сушу, ако је корен у додиру са влажним слојевима земљишта. У овој шуми беле врбе земљиште је збијено, тешког механичког састава (глинуше), до велике висине (близу површине) трајно засићено, мање-више, стагнирајућом водом са мало кисеоника, те је ризосфера плитка. Отуда су стабла са малим пречницима и висинама, за разлику од беловрбових шума на алувијумима крај текућих вода, где врбове шуме имају високи бонитет.

Као и претходна врбова заједница барске иве, тако и ова шума беле врбе, због тешких животних услова (едафских), има мали број пратилаца, који нису везани за ову шуму, већ за услове барских заједница. Такве су: *Caltha palustris*, *Carex vesicaria*, *Carex elata*, *Galium palustre*, *Sium latifolium*, *Teucrium scordium*, *Agrostis alba*, *Cenanthe aquatica* и друге. Оваква заједница се познаје по ниском, кривом и кржљавом расту беле врбе.

Земљиште под овом заједницом је нешто боље (физиолошки дубље) од онога под барском ивом. То су најтежи услови који још бела врба може поднети, односно бета-глеј. И ова шума је еколошки блиска са мочварном шумом црне јове (*Alnus glutinosa*).

**I/3 - (13): Шума беле врбе (*Salicetum albae*)
на рецентном, влажном и слојевитом алувијалном наносу**

Састојине ове еколошке заједнице образоване су у форланду и представљају примарну, пионирску вегетацију на слојевитом алувијалном наносу. Влажење водом из речног корита је непрекидно и знатно изражено.

Спрат дрвећа је проређеног склопа. Углавном се састоји од беле врбе (*Salix alba*), а примешано се јавља и црна топола (*Populus nigra*). У зависности од трајања високе воде спрат жбуња и приземне флоре су понегде врло развијени и бујни, а на неким местима скоро потпуно неразвијени. Слично се дешава и са подмлатком врбе. У другом спрату јављају се: *Salix alba*, *Amorpha fruticosa*, *Ulmus effusa*, *Ulmus carpinifolia*, *Fraxinus angustifolia* и *Solanum dulcamara*. У спрату приземне флоре са највећом бројношћу и покровношћу заступљени су: *Lycopus europaeus*, *Polygonum hydropiper*, *Bidens tripartitus*, *Aristolochia clematitis*, *Rumex conglomeratum*, *Mentha aquatica*, *Rubus caesius*, *Solanum nigrum*, *Stachys palustris* и *Echinopsicus galilili*, који местимично гради фаџијесе.

Земљишни материјал представља рецентни, влажни слојевити алувијални нанос. Веома често се смењују слојеви неуједначеног механичког састава, моћни по неколико центиметара. Наталожени алувијални материјал је претежно финији и састоји се најчешће од честица ситног песка и мање праха. Влажење земљишта водом из Саве је перманентно и знатно. То се види по јасно израженим оксидационим флекама у слојевима који садрже више глине. Међутим, прави глеј хоризонт до дубине 120 цм није утврђен.

Еколошка јединица беле врбе на рецентном, влажном и слојевитом алувијалном наносу прекрива незнатне површине поред Саве и има мали шумско-привредни значај. Еколошко-производна вредност станишта за врбу је задовољавајућа.

**III/1 - (50): Тип шуме пољског јасена са барском ивом (*Saliceto-cinereae-Fraxinetum angustifoliae*)
на алфа/бета-бета глеју**

Овај тип шуме одликује се већим учешћем и виталношћу хигрофилних врста дрвећа, жбуња и приземне флоре.

У првом спрату то су *Salix fragilis* и *Populus alba*. Ове врсте су чешће у овој влажној варијанти јасенове шуме.

У спрату жбуња јављају се: *Rhamnus frangula*, *Salix cinerea* и *Amorpha fruticosa*. Посебно је индикативна ива - *Salix cinerea*, која као и пољски јасен подноси екстремне услове ове јасенове шуме и указује на смену вегетације (од барских услова без шума са пионирском жбунастим врстама ка влажним шумама пољског јасена).

У спрату приземне флоре у првом реду пада у очи мала покровност, понекад само 30%. Ово је у вези са флористичким сиромаштвом (условљеном великом влажношћу) овог типа шуме. Као диференцијалне врсте јављају се: *Myosotis palustris*, *Sium latifolium*, *Glyceria maxima*, *Rumex hydrolypatus*, *Celtha palustris*, *Cardamine pratensis*, *Mentha arvensis* и др. Као диференцијалне врсте овог типа шуме могу се узети и високе *Carex*-врсте (*Magnocaricion*): *Carex vesicaria*, *Carex vulpina*, *Carex elata*, *Carex maxima*. У спрату приземне флоре овог типа пада у очи и умањена виталност (мала покровна вредност) оструге - *Rubus caesius*; на овдашњем влажном земљишту она се приближава својој еколошкој граници (превлажно земљиште без аерације).

Земљишта овде чине влажније варијанте глеј-земљишта; алфа/бета-бета глеј, односно веома влажне ритске црнице (еуглеј) са еколошким карактеристикама глеја.

Редукциони хоризонт (Gr) односно, мање-више, стагнирајућа подземна вода налази се у току године на дубини од 20-60 цм.

Влажније варијанте су са алфа/бета или алфа/бета-гама глејем. Редукциони хоризонт је на дубини од 20-45 цм. Површински део профила је такође под утицајем подземне воде и има особине АГ-хоризонта. Понекад, због тешког механичког састава земљишта, на површини земљишта се задржава и површинска вода.

Нешто сувљи локалитети су са Gr-хоризонтом на дубини од 40-60 цм, односно то су земљишта са особинама бета глеја. И овде је читав земљишни профил под утицајем подземне воде, а понекад и стагнирајуће површинске.

У целини, земљишни услови су, због прекомерног влажнија, веома тешки и неповољни. Оваква констатација важи за већину врста. Међутим, успевање и продуктивност пољског јасена (*Fraxinus angustifoliae*), обзиром да се ради о природном станишту ове врсте, може да буде добра.

Ове највлажније јасенове шуме представљају први тип шуме који захвата знатније површине у шумском фонду Сремског шумског подручја и, самим тим, имају одређен газдински значај.

Специфични еколошки услови овог типа шуме подразумевају и посебне и специфичне услове за обављање и развој састојина на овим стаништима.

Састојине овог типа шуме се карактеришу средњим висинама стабала и, за јасен, скромним димензијама - због чега одају утисак знатно ређих састојина. Развој стабала и састојина је специфичан за овај тип шуме и у највећој мери је условљен станишним условима. У развојном погледу, “фаза залета” траје веома дуго чак до старости од око или близу 40 година, а затим се прираст стабала и састојина значајно и константно повећава до старости од око 70-80 година (не располаже се подацима за састојине већих старости, али токови развоја стабала указују да ће период високе производности трајати до старости састојина од око 100 година, а можда и дуже).

Однос запремине и запреминског прираста састојина указује да се око две трећине укупне продукције дрвета остварује у старости између 50 и 100 година. Овај податак, као и величина текућег запреминског прираста указују да трајање производног процеса у овом типу шуме треба да буде знатно дуже.

IV/1 - (70): Тип шуме јасена и лужњака са хигрофилним пратиоцима
(*Fraxinetum-Quercetum roboris hygrophyllum*)
на умерено влажним ритским црницама

Ово је највлажнији тип шуме лужњаково-јасенових шума, која је еколошки контактна са шумом пољског јасена (*Salicetum cinerae - Fraxinetum angustifoliae*) на алфа/бета-бета глеју.

У првом спрату варира бројчани однос стабала лужњака и јасена. Већином по бројности стабала преовлађује јасен; местимично је лужњак бројнији. Далеко ређе јављају се стаблмично примешани *Populus alba*, *Ulmus effusa*, а врло ретко *Salix fragilis* и *Ulmus campestris (minor)*.

Спрат жбуња је слабо развијен варијабилан. У њему се јављају: *Amorpha fruticosa*, *Acer tataricum*, *Crataegus monogyna*, *Crataegus oxyacantha*, *Rhamnus frangula*, *Pyrus pyraister* и *Viburnum opulus*.

У спрату приземне флоре општа покривност се јавља од 0.1 до 1.0, а просечно је око 60% површине покривено. Као врсте са већом покривношћу јављају се: *Carex remota*, *Rubus caesius* (местимично гради фаџијесе), *Ranunculus repens*, *Lysimachia nummularia*, *Bidens tripartitus*, *Lycopus europaeus*, *Menha aquatica*, *Carex vulpina*, *Iris pseudoacorus*, *Myosotis palustris*, *Lysimachia vulgaris*, *Cardamine pratensis*, *Poa triialis*, *Galium palustre* и др.

С обзиром да се овај тип шуме јавља у плавном и неплавном подручју, унутар њега постоје извесне разлике у еколошко-флористичком смислу (у неплавном подручју је спрат приземне флоре боље развијен него у плавном; земљишне творевине су мање влажене подземном водом - али зато имају допунско, повремено влажење плавном - површинском водом).

Земљиште у типу шуме IV/1 могу се означити као умерено влажне ритске црнице. Умерено влажне зато што су сувље од земљишта у шумама пољског јасена (III/1), а знатно влажније од ритских црница у типовима IV/2 и IV/4.

Средњи део профила, а врло често и површински, допунски су влажни водом.

Подземна вода дуже стагнира (Gr-хоризонт) обично на дубини 70-140 цм. Зато ове ритске црнице и имају еколошке карактеристике гама-глеја, или су нешто сувље. Често су због веома тешког механичког састава земљишта, како је речено, у површинском делу земљишног профила задржава вода, тако да А-хоризонт ритских црница има особине Ag или A3g-хоризонта. Из овог произилази да се у динамици воде и ваздуха код ових земљишта често јавља тзв. влажна, а делимично и сува фаза (лети).

. Мање-више стално присутна подземна вода је на дубинама већим од 70-140 цм.

Водно-ваздушне особине земљишта у типу шуме IV/1 су боље од ових особина у типу шуме III/1. Количине воде у земљишном профилу се смањује, а садржај ваздуха (кисеоника) расте. То и омогућава појаву већег броја врста, а и еколошко производни потенцијал земљишта расте.

За разлику од монодоминантних шума, као што су типови јасенових шума или шуме храста лужњака, где је проучавање и дефинисање основних развојно-производних карактеристика релативно једноставно, јер се ради о шумама само једне врсте дрвећа, у мешовитим шумама је веома значајно да се проуче међусобни односи између главних врста дрвећа - едификатора и утицај станишних и састојинских услова на те односе. Ова друга група показатеља је чак и много значајнија јер сазнања у том погледу представљају стручну основу за планирање циљева и мера газдовања - од обнављања и неговања шума, до одређивања оптималног трајања производног процеса, смеше главних врста и др.

Расположиви подаци показују да се овај тип шуме одликује веома великим бројем стабала по хектару у младим састојинама што, између осталог указује и да се услови за обнављање јасена овде повољнији него код претходног типа шуме (III/1). Међутим, за овај тип шуме карактеристично је веома брзо смањивање броја стабала са повећањем старости састојина - тако да се од преко 3.000 стабала/ха у 20. години старости, овај број већ у 50. години смањује на око 900-1.000, а у 100. години износи свега 300-500 стабала по хектару. Већ овај податак довољно јасно указује да се у овом типу шуме не сме каснити са превођењем основних узгојних мера.

Запремину по хектару карактеришу константан пораст до 100. године старости састојина Међутим, ово повећање запремине, иако константно и газдински значајно, спорије је него у јасеновим шумама претходне еколошко - производне целине. Ово је, пре свега, условљено мањим износима текућег запреминског прираста који се у периоду између 50 и 100 године старости састојина креће углавном у распону између 8 и 11 м³/ха. Ово је изузетно значајан податак и чињеница о којој се мора веома озбиљно водити рачуна при будућем планирању газдовања састојина овог типа шуме.

За овај тип шуме карактеристично је да се квалитет стабала при спонтаном развоју састојина веома брзо погоршава, односно да се број стабала прве узгојно-квалитативне групе веома брзо смањује и да већ у старости састојина између 30 и 40 година износи (при садашњем газдинском третману ових састојина) свега око 200 до 300 стабала по хектару. И ово је изузетно значајан податак и чињеница о којој се мора веома озбиљно водити рачуна при будућем планирању газдовања састојинама овог типа шуме.

Међусобни односи лужњака и јасена у оквиру овог типа шуме јасно указују на следеће битне констатације: јасен се на овим стаништима много успешније обнавља и, уколико се не води о томе рачуна у фази обнављања састојина - истискује лужњак и ствара монодоминантне - чисте састојине јасена. Уколико лужњак успе да се обнови у исто време (или нешто пре) када и јасен, током читавог развоја састојина показује веће производне ефекте од јасена.

Напред наведени основни подаци представљају врло илустративне показатеље и параметре за избор најповољнијег газдинског поступка са састојинама овог типа шуме - како постојећим, тако и оним које (обнављањем постојећих) треба стварати. Елементарни закључци у том погледу су да:

-у фази обнављања састојина треба максималну пажњу посветити обнављању храста лужњака:

-већ у старости састојина до 20 година (најкасније до 30 година) извршити радикалне узгојне захвате са циљем позитивне селекције и ослобађања "стабала будућности" (и јасена и лужњака).

IV/2 - (71): Тип шуме јасена и лужњака (*Fraxineto-Quercetum typicum*) на сувљим варијантама ритских црница

Овај тип шуме представља еколошко-флористички прелазни стадијум између типова шума IV/1 и IV/4. Ово се у првом реду односи на влажност, у том смислу овај тип шуме има мање хидрофилни састав од IV/1 и више хидрофилни састав од IV/4.

У спрату дрвећа стабилнично се јављају јасен и лужњак: местимично преовлађује једна или друга врста. Друге врсте дрвећа (*Ulmus effusa*, *Populus alba*) се ретко јављају, осетно ређе него у IV/1.

У спрату жбуња, који је овде боље развијен, јављају се оба глога (*Crataegus oxyacantha* и *Crataegus monogyna*), *Pyrus pyraister*, *Ulmus effusa*, *Ulmus campestris* (*minor*), *Cornus sanguinea*, а местимично *Amorpha fruticosa*. Углавном спрат жбуња је добро развијен, мада његов склоп варира (до 0,7) и већи је него у типу IV/1.

У приземном спрату склоп је јак (често од 0,7-1,0) што је резултат повољних услова ризосфере у површинском делу земљишта: јавља се већи број зелястих биљака. Као врста са високим степеном присутности тј. јављањем у готово свакој састојини су: *Carex remota*, *Rubus caesius*, *Stachys palustris*, *Mentha aquatica*, *Lysimachia nummularia*, *Ranunculus repens*, *Galium palustre*, *Lycopus europaeus*, *Prunella vulgaris*, *Polygonum hydropiper*, *Glechoma hederacea*, *Rumex sanguineus*, *Solanum dulcamara* и друге. Као диференцијалне врсте у односу на IV/1 јављају се врсте *Brachypodium silvaticum*, *Festuca gigantea* (две *gramineae* са већим захтевима

за аеративним земљиштима), *Geum urbanum*, *Lythrum salicaria*, *Circea lutetiana*, *Viola silvestris*, *Carex divulsa*, *Senecio etricus*, *Stenactis annua*, *Aristolochia clematitis*, *Plantago minor*. Све ове врсте, са већим степеном присутности у овој шуми указују на сувље станиште у односу на IV/1. У истом смислу говори и изостајање односно ређе јављање неких хигрофилнијих врста (чешћих у IV/1): *Cardaminaea pratensis*, *Carex vulpina* и др.

Земљишта су сувље варијанте ритске црнице у неплавном делу, а веома ретко то могу бити и карбонатне ливадске црнице. Слабије влажење подземном водом код неких ливадских црница компензира се појачаним (привременим) влажењем плавном водом. У оба случаја влажење кореновог система и лужњака и јасена је веома добро и у великој мери уједначено.

Код ритских црница у овом типу шуме влажени део профила износи 50-100 цм. Код неких ливадских црница подземна вода се налази на дубини од 160 цм. У целини посматрано коренов систем лужњака и пољског јасена није више) у води, али је допунски влажен подземном водом која овде веома добро и у довољним количинама доспева у зону кореновог система. Редукциони хоризонт (Gr), по правилу, се налази на дубини од 120-160цм, а у плавним деловима и дубље.

, Захваљујући капиларном пењању подземне воде биљке су још увек веома добро обезбеђене земљишном водом. Обзиром на све ово производни потенцијал земљишта у типу шуме IV/2 је веома висок, што омогућује добар раст лужњака и јасена.

Према основним еколошко-производним карактеристикама састојина овај тип шуме се, према расположивим подацима, не разликује значајније од претходног типа шуме IV/1. Ова констатација се односи на основне таксационе показатеље изнете сумарно по јединици површине. Тако, на пример, у састојинама старости око 20 година број стабала је веома висок и може се кретати чак и до близу четири хиљаде јасена по хектару. Може се претпоставити да би број стабала био знатно мањи да је у већој мери заступљен лужњак, на шта указују и подаци за састојине у старости око 40 година, које представљају претежно чисте састојине лужњака на овим стаништима и у којима број стабала се смањује на свега око 600-650 по хектару. У већим старостима састојина се број стабала констатно и приметно тако да у старости између 80 и 100 година број стабала се и код најбоље обраслих састојина ретко повећава изнад 400 стабала по хектару - да би у већим старостима још брже опадао.

За овај тип шуме је карактеристично брже смањивање броја стабала по хектару - већ у старостима од око 40-50 година број стабала износи око 600, док се у претходном типу број стабала по хектару у овој старости још увек задржава на око 700-800.

За развој запремине састојине у току стогодишњег периода за овај тип шуме карактеристичне су две појаве:

- а. - да је повећање запремине средњедобних, дозревајућих и зрелих састојина констатно и умерено - слично као и код претходног типа шуме б. - да се у првих 30-40 година (спонтаног) развоја састојина у овом типу шуме може остварити врло висока производња дрвета и јасена и лужњака – која је знатно већа него у претходном типу шуме (IV/1). Овај податак, као и то да се у већим старостима број стабала радикално смањује (чак и при спонтаном развоју) уједно су и прва значајна информација о карактеристикама ових станишта и производним могућностима главних врста дрвећа, а и први значајнији квантитативни производни показатељи који указују на практично значајне разлике између овог и претходног типа шуме.

, У типу шуме IV/2 максималне вредности текућег запреминског прираста састојина постижу се већ у старости од око 40-50 година. У 100. години текућа годишња продукција дрвета у IV/2 мања приближно за око 1 м³/ха него у IV/1.

Посматрајући димензије стабала које постижу лужњак и јасен у овом – у односу на претходни тип шуме може се, укратко, констатовати да до 100. године старости састојина постижу на оба станишта сличне вредности средњих пречника и висина, док су вредности Dg_{max} и Hg_{max} нешто веће у IV/1 – нарочито димензија храста лужњака.

Међусобни односи врста едификатора (лужњака и јасена) у овом типу шуме се значајно разликују у односу на односе ових врста у оквиру претходног типа шуме. Разлике у погледу димензија стабала се очитују, пре свега у смањивању разлике у висинама лужњака и јасена (у односу на претходни тип шуме) и у повећавању разлике у пречницима стабала – у корист лужњака. Већ овај податак јасно илуструје да се јасен у оквиру овог типа шуме налази у знатно неповољнијем положају у односу на лужњак. Међутим, у смеси са лужњаком, јасен може да издржи конкуренцију лужњака само ако је обновљен у исто време (или нешто пре лужњака). Ако је обнављање јасена на овим стаништима уследило (у просеку) десет и више година касније од лужњака, тада јасен на овим стаништима може имати, у најбољем случају статус “примешане врсте дрвећа”.

IV/3 - (72): Тип шуме јасена и лужњака са *Deschampsia caespitosa*
(*Deschampsio-Fraxineto-Quercetum roboris*)
на лесиве псеудоглеју

Овај тип шуме има ограничено пространство. Анализирани састојине представљају шуме у којима обично има јаче учешће у првом спрату једна или друга врста; има састојина са доминирањем лужњака и обрнуто, местимично је јасен далеко бројнији. Обе врсте имају овде задовољавајући развој обзиром на земљиште са високом подземном водом и формирањем глеја на дубини. Састојине су добро склопљене (0,7-0,8). Поред лужњака и јасена у спрату дрвећа ретко се среће која друга врста (вез и дивља крушка напр.).

Спрат жбуња је у овим шумама упадљиво слабо развијен. Његов склоп се креће од 0,1-0,2, а местимично жбунастог спрата уопште нема. Ово је упадљива физиономска карактеристика шума са *Deschampsia caespitosa*. Међу малобројним врстама које се јављају у спрату жбуња, могу се наћи: *Crataegus monogyna* и *Crataegus oxyacantha*, а врло ретко *Ulmus campestris*, *Pyrus pyraister* и *Carpinus betulus*.

У спрату приземне флоре такође пада у очи мало учешће дрвенастих врста, односно слабо подмлађивање. Само местимично јавља се густ поник лужњака, а ређе подмладак јасена, пољског бреста, веза или жешље. Разлог овако слабом подмлађивању је по свој прилици густ бусенаст раст доминантне врсте у спрату приземне флоре - *Deschampsia caespitosa*. Она се овде заједно са *Carex brizoides* јавља као шумски коров. На местима где су бусени склопљени само поник жира успева местимично да се укорени и одржи у конкуренцији густог и дубоког корења бусенасте траве.

Поред врсте *Deschampsia caespitosa* чешће су и са већом покровношћу у спрату приземне флоре *Carex brizoides* (нарочито на влажним микролокалитетима такође врста која негативно делује на подмлађивање дрвећа), *Euphorbia urtica*, *Lysimachia nummularia*, *Myosotis spersiflora*, *Potentilla reptans*, *Carex remota*, *Rubus caesius*, *Polygonum lapatifolium* и друге врсте.

Земљиште у овом типу шуме је лесиве псеудоглеј-глеј. На површини земљишта је изражен А₀₀/А₀-хоризонт моћан око 3 цм. Процеси трансформације и хумификације органске материје протичу успорено. Површинска вода се дуго задржава те нема довољно ваздуха (кисеоника) потребног за процесе трансформације и хумификације. Зато се органска материја делимично нагомилава тј. долази до слабије израженог затресећивања. Образоване хумусне материје повећавају киселост земљишта.

Испод нагомилане органске материје на површини земљишта понекад се образује и органогени, А_h-хоризонт (0-4 цм), мрко црне боје, обогаћен органском материјом која је највећим делом хумифицирана и механички примешана минералном делу земљишта.

Земљишни профил је са карактеристичном морфогенетском грађом А_{sg-g}/В_t-В_t/G_o-G_o. Лесивирање захвата део профила до дубине од 20 цм. Процес лесивирања је јако изражен, а и претходно земљиште (пре лесивирања) било је тешког механичког састава. То све условљава да је пропусност за воду мала, услед чега се вода задржава на површини изнад g/В_t-хоризонта. Зато површински део профила (до 30 цм) има у току године две фазе; влажну и суву, карактеристичне за псеудоглеј. Доњи део В_t-хоризонта (дубина већа од 30 цм) је већ под утицајем подземне воде (В_t/G_o) која дуже стагнира на дубини преко 70 цм (G_o). Зато је део профила који је под утицајем подземне воде (испод 30 цм), мање или више, влажен током читаве године.

Код свих земљишта у овом типу шуме изражене су две групе педогенетских процеса. Једна је, делувијално-илувијалног карактера, тј. лесивирање праћено процесом псеудоглејавања чији интезитет варира од умереног до јаког. Друга група процеса је оглејавање, које такође по интезитету није уједначено.

Већ је у опису еколошких карактеристика констатовано да се овај тип шуме јавља углавном на малим површинама тако да, независно од развојно производних карактеристика - односно разлика у односу на типове шума у оквиру којих су упрскане ове површине, најчешће неће бити посебно издвајана и картирана. Међутим, местимично се овај тип шуме јавља и на већим површинама тако да се може издвајати као засебан одсек.

Развој броја стабала показује тенденцију бржег смањивања у односу на претходни тип шуме. То се нарочито односи на састојине у којима преовладава лужњак где чак и у добро обраслим састојинама број стабала већ у 90. години пада на мање од 300/ха. Већи број стабала је констатован само у састојинама у којима преовлађује јасен.

У погледу развоја и величине запремине састојина не запажају се значајније разлике у односу на претходни тип шуме иако је приметна тенденција сталног смањивања запремина и запреминског прираста састојина од IV/1 ка IV/4 што важи и за овај тип шуме.

Међусобни односи лужњака и јасена указују на промене у корист лужњака. То се односи како на услове обнављања (обнављање јасена је отежано, а често и потпуно зостаје). Појава уочена код претходног типа шуме да лужњак по заступљености преовлађује у већем броју састојина, овде је такође изражена - тако да

лужњак на овом станишту формира и чисте састојине. За разлику од претходног типа шуме, у овом типу шуме је уочено да јасен постиже веће висине од лужњака али зато знатно мање прсне пречнике (и укупну запремину стабала).

Посматрано у целини, расположиви подаци указују да се овај тип шуме разликује (у газдинском смислу) од претходног, а и од наредног типа шуме у оквиру ове еколошко-производне целине.

IV/4 - (73): Тип шуме јасена и лужњака са кленом и жешљом и богатим спратом жбуња (*Fraxineto-Quercetum aceretosum*) у неплавном делу горњег Срема на најсупљим варијантама ритских црница и на ливадским црницама са знацима лесивирања

Овај тип шуме представља даљу степеницу у порасту броја мезофилних врста у односу на хигрофилне.

У спрату дрвећа лужњак далеко чешће бива бројнији и са већом покровношћу. Остале врсте дрвећа су, у добро склопљеној шуми ретке, али пада у очи појава врста: *Pyrus pyraeaster*, *Ulmus minor (campestris)*, *Acer campestre*; све ове врсте указују на сувље и топлије земљиште у односу на претходне типове. Ове врсте су чешће у нижим спратовима; често нису у стању из цено-еколошких разлога да продру у први спрат.

У спрату жбуња забележено је близу 20 врста дрвећа и жбуња, што говори о повољнијим условима за повећани број врста. Склоп овога спрата креће се до 0,8 нарочито су чести (високи степен присутности) глогови: *Crataegus monogyna* и *Crataegus oxyacantha*. Такође је честа појава подмлатка пољског бреста - *Ulmus minor (campestris)* и јаворова: жешље и клена (*Acer tataricum* и *Acer campestre*). Индикативна је и појава дивље руже (*Rosa canina*).

Спрат приземне флоре је богат и са великом покровношћу - склопом, најчешће око 0,8. У њему се као диференцијалне врсте у односу на претходни тип шуме јављају: *Carpinus betulus* (доста чест у приземном спрату, али редак у вишим спратовима; режим влажења не одговара одраслим биљкама са дубљим корењем). Слично је са дивљом крушком - *Pyrus pyraeaster*; честа је у спрату приземне флоре. Као даље диференцијалне врсте у односу на IV/1, IV/2 и IV/3 јављају се: *Acer tataricum* и *Acer campestre* (врло чест подмладак), *Crataegus*, *oxyacantha*, *Crataegus monogyna*, *Ligustrum vulgare*, *Geum urbanum*, *Urtica dioica*, *Viola silvestris* (овде има високи степен присутности), *Carex divulsa*, *Scrophularia nodosa*, *Viola hirta*, *Rosa canina*, *Torylus nodia*, *Hypericum hirsutum*, *Poa nemoralis* и друге врсте. Као индикативно може се узети и одсуство односно ређа појава у овом типу неких хигрофилних врста: *Carex elongata*, *Lythrum salicaria*, *Amorpha fruticosa* и др.

У поређењу са претходним типовима шума (IV/1-IV/3) влажност земљишта је смањена. Земљишне творевине чини читав дијапазон који почиње са најсупљим варијантама ритских црница, затим преко прелаза од ритских ка ливадским црницама, завршава се на мање или више лесивираним ливадским црницама.

Код најсупљих ритских црница део профила који није влажен подземном водом је моћан од 80-140 цм. Даљим спуштањем подземне воде (испод 180 цм) најсупље варијанте ритских црница прелазе, на основу режима влажења, у ливадске црнице које су у овом типу шуме мање или више лесивирание. Због лесивирања и образовања испод површине земљишта илувијалног Вt (А-хоризонта) који је глиновитији, збијенији и са слабијом пропустљивошћу за воду, површинска вода спорије пролази кроз земљишни профил, чиме се повећава влажење земљишта, посебно у зони кореновог система дрвенстих врста. Зато су по водно-ваздушним особинама лесивирание варијанте ливадских црница еколошки понашају слично као најсупље варијанте ритских црница.

Механички (гранулометријски) састав земљишта је лакши (глина + прах чине око 75%) што такође утиче да садржај ваздуха у земљишту расте, а количина укупне воде се смањује. Све ово условљава и омогућује појаву термофилних представника шумске вегетације као што су жешља, клен, граб и друге врсте.

Обзиром на особине земљишта еколошко-производни потенцијал станишта у овом типу шуме, у поређењу са претходним, расте. Међутим, ако се посматрају потреба и захтеви појединих шумских врста, може се очекивати да производност код лужњака расте, а код пољског јасена да опада.

Већ на основу еколошких карактеристика и флористичког састава шума овог типа шуме може се са довољно поузданости закључити да се она значајно разликује од осталих типова шума у оквиру ове еколошко-производне целине и да газдинском смислу представља засебан тип шуме. Међу бројним показатељима који потврђују претходну констатацију довољно је поменути две значајне одлике овог типа шуме: битно различите услове за обнављање обе главне врсте дрвећа (лужњак и јасен) у односу на све остале типове шума у оквиру ове еколошко-производне целине, као и значајне разлике у динамици развоја састојина.

Динамика развоја броја стабала има сличности са претходним типовима шума, с тим што је овде карактеристична појава врло високог степена обраслости чак и у старостима од око 50 година (1.000-1.500 стабала по хектару). У већим старостима број стабала опада и, углавном је, сличан или нешто већи него у састојинама претходног типа шуме.

Међутим, значајна разлика у односу на претходне типове шума огледа се у томе што се (у IV/2) интензитет прирашћивања и ниво продукције значајније смањује после, приближно, 50. године старости састојина, док се у оквиру овог типа шума одржава на подједнаком нивоу (или се незнатно смањује) - чак и до старости од преко 100 година. Разлог томе је значајно повећање дебљинског и запреминског прираста лужњака у већим старостима, као и одржавање, приближно, подједнаке величине дебљинског прираста јасена у том периоду.

Ниво продукције је, посматрано у целини, у оквиру овог типа шума у току стогодишњег развоја састојина, према расположивим подацима, нижи него у типу шума - (IV/2). То се у потпуности слаже са резултатима еколошких проучавања шума и станишта у оквиру ове еколошко-производне целине и прогнозама о условима за развој јасена и лужњака у појединим типовима шума ове еколошко-производне целине. То значи да се овај тип шума карактерише најнижим нивоом продукције дрвета у низу до сада приказаних и анализираних типова шума ове целине. Међутим, значајно је констатовати да, у развојном смислу, овај тип шума, показује одређене сличности са, до сада, најпродуктивнијим типом шума јасена и лужњака (IV/1). У ствари, овде се поново уочава појава која је, много израженија, запажена код типа шума IV/1 - то јест да се текућа производња дрвета одржава на подједнаком (или нешто нижем нивоу) све до 100. године старости састојина. Овај податак има посебног значаја при планирању циљева и мера будућег газдовања - пре свега у планирању оптималног трајања производног процеса (опходње).

Специфичну карактеристику овог типа шума представља и веће учешће 1. узгојно квалитативне групе стабала (“стабала будућности”) - нарочито лужњака, али и јасена све до старости састојина од око 50. година. То, у газдинском смислу, значи да у оквиру овог типа шума има могућности да се у току дужег временског периода утиче узгојним захватима на узгојно-квалитативне карактеристике главне састојине, а тиме и на квалитет и вредност продукције у оквиру овог типа шума.

Посебну диференцијалну разлику између овог и осталих типова шума у оквиру ове еколошко-производне целине представља скоро редовно и значајно учешће и других врста тврдих лишћара (брест, клен, жешља - чак и граб у подмлатку).

Токове и карактеристике развоја лужњака и јасена и међусобне односе ових врста дрвећа карактеришу углавном:

- подједнак висински и дебљински развој стабала обе врсте дрвећа - односно димензије које лужњак и јасен постижу у одређеним стаништима;

- обе врсте дрвећа, у односу на претходне типове шума, постижу на овим стаништима мање висине стабала; лужњак на овим стаништима постиже значајно веће прсне пречнике (а тиме и запремине) у односу на јасен;

- проценат текућег запреминског прираста (као значајан индикатор производних могућности различитих врста дрвећа на одређеном станишту) - посматран у току стогодишњег развоја састојина - показује - перманентну надмоћност прирасне снаге лужњака у односу на јасен узгојно - квалитативна структура састојина овог типа шума је знатно повољнија него претходних, нарочито у већим старостима састојина (60 - 80 година) - што указује да се узгојним мерама (проредним захватима) може битије утицати на развој и продукцију састојина. За однос лужњака и јасена са гледишта узгојно - квалитетне вредности стабала ових врста дрвећа, као и разлика у квалитету стабала између лужњака и јасена - расположиви подаци указују да се овај тип шума (у односу на претходне) карактерише знатно бољом узгојно - квалитативном структуром стабала ове врсте дрвећа, као и да се лужњак (у односу на јасен) по први пут јавља као супериорна врста дрвећа - како у погледу производних резултата, тако и у погледу вредности производње (квалитета продукције).

Претходне констатације, поред осталог, потврђује структура и заступљеност прве узгојно-квалитативне групе стабала лужњака и јасена у оквиру овог типа шума - коју карактерише перманентно већа заступљеност и узгојно-квалитетне класе лужњака у односу на исту узгојно-квалитетну класу јасена.

Обзиром на особине земљишта - производни потенцијал станишта у овом типу шума, у поређењу са претходним, расте. Али ако се посматрају потребе и захтеви појединих шумских врста може се очекивати да производност код лужњака расте, а код пољског јасена опада.

IV/5 - (74): Тип шуме јасена и лужњака у повремено плављеном делу доњег Срема
(*Fraxino-Quercetum roboris subinundatum*)
на семиглејним земљиштима (ливадске црнице и алувијалне парарендзине)

Овај тип шуме издвојен је преко цено-еколошких карактеристика и географски, те има регионални карактер. Ограничен је просторно на доњи Срем где је влажење атмосферском водом мање него у горњем Срему. Уз то су температурни услови такође различити. Другим речима доњи Срем има нешто континенталнији, контрастнији карактер климе од горњег Срема.

Овај тип шуме има и едафски доста контрастне услове; у време повремених поплава воде има превише (ваздуха у земљишту премало), што одговара хигрофитима. У време ниских вода горњи слојеви могу бити суви што омогућује појаву ксеро-мезофилних врста. Оваква станишта најбоље подносе “хигро-контрасне” врсте (*Populus alba*, *Carex vulpina*, *Clematis recta*, *Deschampsia caespitosa*, *Rhamnus frangula*, *Glyceria maxima* и др.).

У овом типу шуме у првом спрату доминирају јасен и лужњак; далеко чешће доминира јасен (разлика Id IV/4), нарочито у спрату жбуња. Стаблимично се јавља *Ulmus effusa*, *Acer campestre*, а ретко *Populus alba*, *Acer tataricum*, *Pyrus pyraister*, *Ulmus minor (campestris)* и *Tilia parvifolia*.

У спрату жбуња, поред подмлатка дрвећа има доста врста. Склоп варира од врло ретког (0.1) до умерено јаког (0.7) - просечно цца 0.5. Поред врста из претходних типова пада у очи појава (са малим степеном присутности) врста: *Corylus avellana*, *Cornus mas*, поред далеко чешћих врста: *Amorpha fruticosa*, *Rhamnus frangula*, *Cornus sanguinea*, *Crataegus monogyna* и *Crataegus oxyacantha*.

Спрат приземне флоре, са просечним склопом око 0.5 има велики број врста. Са великим степеном присутности (у готово свакој састојини) јављају се: *Rubus caesius*, *Amorpha fruticosa*, *Cornus sanguinea*, *Lycopus europaeus*, *Ulmus minor*, *Glechoma hederacea*, *Acer campestre*, *Pyrus pyraister*, *Lysimachia numularia*. Као диференцијалне врсте у односу на јединицу ИВ/4 јављају се: *Vincetoxicum officinale*, *Clematis recta*, *Asparagus teunifolia*, *Corylus avellana*, *Hedera helix*, *Convalaria majalis*. Као “негативна” карактеристика јавља се одсуство или ређе јављање неких врста у овој шуми (у односу на IV/4): *Stachys palustris*, *Genista elata*, *Mentha aquatica*, *Galium palustris*, *Poa trivialis*, *Iris pseudoacornus*, *Potentilla reptans*, *Rumex sanguineus*, *Euphorbia stricta*, *Hypericum hirsutum*.

Земљишта у плавном делу Срема у шуми лужњака и јасена представљена су класом семиглејних земљишта у које спадају алувијалне парарендине и ливадске црнице. Грађа профила им је А-С-Сг. Разлика између њих је у карактеру матичног супстрата на коме се образује. Ливадске црнице образују се на лесном материјалу и преталоженом лесу, а алувијалне парарендине на алувијалном наносу иловасто-песковитог до иловастог механичког састава. Разлике у карактеру матичног супстрата воде и до разлика у развијености хумусно- акумулативног А-хоризонта. Код ливадских црница је веома развијен (80-100 цм) док је код алувијалних парарендина мање моћности (40-60 цм).

Ливадске црнице јављају се чешће од алувијалних парарендзина (Купинске греде, Витојевачко острво, Грабовачко острво, Витојевачки атар). Често оне имају двослојни профил. На површини (до 30 цм) налази се рецентни А-хоризонт лакшег механичког састава. Испод њега је раније образовани А-хоризонт, знатно глиновитији и слабије пропустљивости за воду. Оваква грађа профила и различит механички састав појединих делова А-хоризонта условљавају да се плавна вода задржава претежно у горњој половини, чиме и допунско влажење земљишта траје знатно дуже.

Понекад код најсувљих варијанти земљишта у овом типу шуме доњи делови профила могу бити захваћени процесима подмлађивања, што их еволуционо води даље ка алувијалним смеђим земљиштима.

Грађа профила ових семиглејних земљишта, развијеност А-хоризонта, начин влажења и физичке и хемијске особине земљишта условљавају да су земљишни услови у овом типу шуме најбољи ако се посматрају у целини шуме лужњака и јасена. Допунско влажење плавном водом, овде још искључује појаву граба, те отуда и поред знатно сувљих - семиглејних земљишта (ако је у питању влажење подземном водом) још увек имамо појаву шуме лужњака и јасена.

Овај тип шуме се значајно разликује од осталих типова шума ове еколошко-производне целине и представља посебан тип шуме. То јасно потврђују и сви показатељи развојно-производних карактеристика и јасена и лужњака, као и међусобни односи ове две врсте током развоја састојина.

Број стабала по хектару се током развоја састојина постепено смањује (опадање броја стабала је знатно спорије него код осталих типова шума ове целине). Тако на пример, у старости састојине од око 50 година број стабала се (у добро обраслим састојинама) креће између 600 и 650 ком/ха да би у 100. години код веома јаким димензија стабала још увек износио око 350 стабала по хектару.

Развој запремине састојина има карактеристичан ток што је последица специфичног (и од осталих типова шума различитог) тока текућег запреминског прираста. До старости састојина од око 50 година величина запремине по хектару је слична или мања од просечне вредности запремине добро обраслих састојина осталих типова ове еколошко - производне целине. Од ове старости па до 100. године старости састојина (не располаже се подацима за састојине већих старости пораст запремине је изузетно мали. Тако на пример, док је пораст запремине између 50. и 100. година старости састојине у типу шуме IV/1 око $35 \text{ м}^3/\text{ха}$ просечно у току десетогодишњег периода, у IV/2 око $25\text{-}30 \text{ м}^3/\text{ха}$ у IV/4 око $30 \text{ м}^3/\text{ха}$, у оквиру овог типа шуме запремина састојина се у наведеном периоду сваких десет година повећава просечно за $60 \text{ м}^3/\text{ха}$. Просечна величина запремине по хектару добро обраслих састојина износи у 100. години: за тип IV/1 износи око $450 \text{ м}^3/\text{ха}$; за тип шуме IV/2 цца $420 \text{ м}^3/\text{ха}$; за тип шуме IV/3 цца $450 \text{ м}^3/\text{ха}$; за тип шуме IV/4 око $400 \text{ м}^3/\text{ха}$; у типу шуме IV/5 просечна величина запремине добро обраслих састојина износи у просеку око $600 \text{ м}^3/\text{ха}$ у 100. години.

У погледу износа и развоја величине текућег запреминског прираста, такође постоје значајне разлике. Тако на пример, величина текућег запреминског прираста добро обраслих састојина износи у 100. години: за тип IV/1 око $10 \text{ м}^3/\text{ха}$; за тип шуме IV/2 цца $8 \text{ м}^3/\text{ха}$; за тип шуме IV/3 цца $7,5 \text{ м}^3/\text{ха}$; за тип шуме IV/4 око $7 \text{ м}^3/\text{ха}$; у типу шуме IV/5 величина текућег запреминског прираста у 100. години износи просечно око $13 \text{ м}^3/\text{ха}$ годишње. Уједно у оквиру овог типа шуме констатован је и највећи износ текућег годишњег запреминског прираста који је констатован на подручју горњег и доњег Срема - у 89. години старости састојине величина текућег запреминског прираста је $16,9 \text{ м}^3/\text{ха}$.

Ови и остали подаци су поред осталог од изузетног значаја за планирање циљева и мера будућег газдовања (врсте, ток и интезитет узгојних захвата, одређивање опходње, размера смесе и др.).

Процент текућег запреминског прираста је врло висок и у 100. години износи чак 2.3%. Значајно је констатовати да се овај износ задржава и код врло високих запремина по хектару, као и да се значајније не повећава при слабој обраслости. То упућује на закључак да у оквиру овог типа шуме треба настојати да се одржи висок степен обраслости (велике запремине по хектару) јер ће се тако боље користити производни понтецијал ових станишта.

Квалитет стабала и јасена и лужњака је веома добар. Учешће стабала 1. узгојно-квалитативне групе је 2 до 3 пута веће него код осталих типова шума ове целине. Значајно је констатовати да се (за разлику од осталих типова шума ове целине) број стабала 1. узгојно-квалитативне групе константно одржава све до старости састојина од око 70-80 година када износи чак и око 550 стабала/ха (са већим учешћем лужњака у овој узгојно квалитативној класи). После ове старости број стабала почиње да опада (и то наглије код лужњака). О овој појави ће се посебно морати водити рачуна при планирању врста и динамике узгојних радова овог типа шуме.

Однос јасена и лужњака такође се значајно разликује од осталих типова шума ове целине. У оквиру овог типа шуме јасен је изразито супериоран - иако и лужњак на овим стаништима постиже значајне димензије и врло добар квалитет стабала. У погледу услова за обнављање јасена ова станишта много више одговарају него лужњаку. Расположиви подаци указују да се лужњак на овим стаништима може одржати само ако се обнови у исто време када и јасен или пре јасена. Ни у једној састојини није констатовано учешће лужњака који се обновио касније од јасена (тј. да је млађи од јасена). Уколико је обновљен у исто време када и јасен тада је учешће лужњака у смеси (у старости састојина између 80 и 100 година) око 10-30% по броју стабала. Ови подаци су од значаја за планирање радова при обнављању ових састојина и остварења жељене смесе главних врста дрвећа.

IV/7 - (77): Шума тополе на ритским црницама на алувијалном наносу

Карактерише се врло моћним (60-70 цм) хумусно-акумулативним хоризонтом, сиво црне до црне боје, по текстурном саставу глина или глиновита иловача.

Испод овог хоризонта налази се зона интезивних оксидоредукционих процеса, који врло брзо замењује зона типичног глеја. Дакле, грађа профила је Аа-Gso-Gr. Иако ово земљиште у односу на узгој топола има нешто лошије физичке особине још увек се успешно користи за подизање топових засада. Свакако да на овим земљиштима, због начина влажења, треба примењивати поступак нормалне садње приликом подизања засада топола, свакако користећи клонове који се добро оживљавају.

**IV/8 - (78): Шума тополе
на ритским црницама на лесно-алувијуму**

Ритске црнице заузимају средишње ниске терене у виду широких депресија, или дугачких уских низа. На овим рељефским облицима површинске воде се дуже задржавају него на ливадским црницама што се одразило на чешћу појаву сивих и рђастих флека, тј. интензивније површинско оглејавање. Утицај доњих вода је интензиван (присуство бројних рђасто-сивих флека различитог интезитета) у зимском и пролећном периоду када се доње и горње воде спајају, да би се земљиште у летњем и јесењем периоду са површине осушило, а подземне воде спустиле на 150-180 цм дубине, некад и дубље. Редукциони Gr-хоризонт се налази на дубини 120-180 цм. Дакле, ове ритске црнице на лесно-алувијуму имају следећу стратиграфску градњу профила Aa-Aa/C-CGro-Gr.

Ритске црнице на лесно-алувијуму види се да се одликују могућим хумусно акумулативним Aa-хоризонтом, чија дебљина са прелазним хоризонтом достиже не ретко преко 100 цм. Хумусни хоризонт је са површине угасито сиве боје, са рђастом нијансом после увођења кисеоника орањем, а дубље добија тамнију нијансу, по текстурном саставу глиновита иловача до глина, у сувом стању испуцала и тврда. Због деловања површинских вода карбонати су углавном премештени у доње хоризонте или ако су присутни (око 1%) донешени су плавним водама. И реакција земљишта прати дистрибуцију карбоната, тако да у површинском делу профила имамо рН 7,5 - 7,7, а дубље рН 8 у Н20. Дакле са дубином се благо појачава алкалност земљишта. Количина хумуса је нешто изнад 3% тако да су ова земљишта у блиској сродности са ливадским црницама на лесно-алувијуму, а на њих се и наслањају. Непосредно испод хумусног и прелазног хоризонта јавља се хоризонт интензивних оксидоредукционих процеса, такође механичког састава кога замењују редукциони хоризонт са доминацијом алувијалног материјала најчешће незнатно лакшег механичког састава. Тиме се може рећи, да ове ритске црнице немају добру дренажност нити повољне водно-ваздушне особине. Стога је обрада земљишта нужан технолошки поступак. Физиолошки активна дубина ритских црница је условљена положајем Gr-хоризонта или зоном CaCO₃.

У односу на садржај лакоприступачних хранива ритске црнице на лесно-алувијуму су обезбеђене азотом и калијем, а сиромашне фосфором.

Производни потенцијал ових земљишта је висок за већи број шумских врста, а на њима се од природе налазе шуме јасена и лужњака. Искуства показују да су тополе имале скромне резултате на оваквим земљиштима те се ова земљишта приближавају граничним земљиштима за узгој топола, (овде глејна земљишта). Најбоље резултате дају клонови који се добро оживљавају у засадима подигнутим поступком нормалне садње.

**IV/9 - (79): Шуме тополе
на ритским црницама на лесу**

Ово су најнеповољнија земљишта за узгој топола (гранична земљишта). А-хумусно-акумулативни хоризонт ритске црнице је дубине 40-60 цм. Изузетно је тешког механичког састава, глиновит и са израженим знацима лесивирања.

Матични супстрат је лес са великим учешћем конкреција CaCO₃. На оваквим земљиштима треба засаде меких лишћара оснивати са већим размаком садње.

**IV/10 - (80): Шума тополе
на погребеним ритским црницама на алувијалном наносу**

У својој генези ова земљишта су имала две фазе стварања. Прву фазу када су фосилне ритске црнице егзистирале као педолошка творевина заузимајући врло плитке депресије, које су у другој фази генезе затрпане плитким (до 50 цм) алувијалним материјалом. Ново наталожени алувијални материјал припада текстурној класи иловаче до прашкасто-глиновите иловаче. Како је фосилни део профила тежег механичког састава, то су се горње воде теже процеђивале узрокујући нагомилавање органске материје, те у овом новонаталоженом алувијалном материјалу налазимо најчешће изнад 4% хумуса. Фосилни део профила по механичком саставу је најчешће глина. По својим хемијским особинама ово земљиште је са нешто више карбоната у рецентном него у фосилном делу профила. Слабо је обезбеђено лакоприступачним фосфором у рецентном, а још слабије у фосилном делу профила. Што се тиче лако приступачног калијума умерено је обезбеђено.

И ово земљиште, грађе профила (A)-Ab-Gso-Gr, још увек се успешно користи за узгој топола, чија плодност у првом реду зависи од моћности и физичко-хемијских особина рецентног дела профила. У производном смислу на овим земљиштима треба примењивати поступак нормалне садње приликом подизања засада топола, користећи клонове који се лако ожиљавају.

**IV/11 - (81): Шума тополе
на погребеним ритским црницама на лесо-алувијуму**

Погребене ритске црнице имале су сличну педогенозу као и погребене ливадске црнице и то:

- прва фаза када су у дугачким низама због израженог доњег влажења и богате акумулације органске материје настале ритске црнице на којима је у
- другој фази исталожен алувијални нанос такође различите дебљине. У рељефском смислу и данас су ова земљишта везана за дугачке уске низе, односно депресије.

За разлику од погребених ливадских црница, погребене ритске црнице на лесо-алувијуму имају моћнији фосилни хоризонт врло глиновит, припада текстурној класи глина, непропусан, те узрокује продужену стагнацију површинских вода. Често је фосилни хумусни хоризонт под израженим утицајем горњих и доњих вода па поприма карактеристике глеј Гр-хоризонта. Подземне воде срећемо на дубини од 125-200 цм.

И ова земљишта према морфолошком пресеку профила означавамо: Aa, p-Aa/Gro-Ab-Gso-Gr, или Aa, p-Igso-Ab где је Ab глеј хоризонт.

Рецентни алувијални нанос је захваћен интензивном хумификацијом те количина хумуса достиже преко 5%. Овај материјал је карбонатан (око 11%) алкалне реакције, умерено снабдевен азотом и калијем, а сиромашан фосфором. Припада текстурној класи иловаче. Фосилни део профила је изразито глиновит - текстурна класа глине са присуством колоидне фракције изнад 45%, бескарбонатан, слабо хумозан 2%, још увек алкалан али сиромашан хранивима.

Може се рећи да само рецентни део профила има повољне водно-ваздушне и хемијске особине и у односу на плодност можемо рачунати само на овај део којег биљке могу користити за свој развој.

Због наведених карактеристика најповољнији облик подизања засада топола на погребеним ритским црницама је поступак нормалне садње. И овде треба користити клонове који се добро ожиљавају.

**IV/13 - (83): Шума тополе
на алувијалном семиглеју (ливадска црница на алувијалном наносу)**

Алувијални семиглеј се распростире на равном терену, али и на терену са израженим затвореним депресијама. Стога подземну воду налазимо у дијапазону од 155 до 260 цм дубине.

Ово земљиште се карактерише развијеним и моћним А хумусним хоризонтом чија дебљина варира од 40 до 80 цм. Боје је сиво-смеђе, ретко смеђе - на највишим рељефским облицима. По текстурном саставу хумусни хоризонти ближе обали реке Саве су песковитији (песковите иловаче) нешто удаљенији (иловаче), а најудаљенији или у депресијама глиновите иловаче. Код алувијалних семиглејева у централном делу испод хумусног хоризонта најчешће сусрећемо прелазни A/I Gso са најчешће појачаним учешћем песковитих фракција. Доња зона профила је изразито песковита, најчешће текстурна класа је песак, изузев у централној зони где можемо сусрести песковиту иловачу у зони глеја, врло ретко глиновиту иловачу, мада се и овде у дубљим деловима профила сусреће песак. Због овог својства алувијални семиглејеви Купинског кута су оцедни тј. добро дренирани. Подземне воде иако циркулишу дуж вертикалног пресека профила, а пошто се ове зоне плаве и површинске воде се брзо процеђују остављајући карактеристичне рђасто-сиве флеке на агрегатима земљишта.

Имајући наведену стратиграфску грађу профила у виду ове алувијалне семиглејеве можемо дефинисати као A_{mo}-IGso...Gr или у депресијама Aa-Aa/IGso-IGso-IIGr.

По својим хемијским карактеристикама ова земљишта имају изнад 3% хумуса, са садржајем карбоната од 11-17% и алкалне су реакције (pH 7,6-8,5).

Ова земљишта у односу на садржај лако приступачних хранива умерено су обезбеђена азотом (0,05-0,10%), врло слабо до слабо обезбеђена фосфором (2,2-4,8 мг) и умерено обезбеђена калијем само у хумусном хоризонту (изнад 10 мг) док су доњи делови такође сиромашни (испод 5 мг/100 гр тла).

У односу на фракциони састав код алувијалних семиглејева сусрећемо безначајне количине крупног песка најчешће око 1%, мада понекад достиже и 9%, најжешће изражену фракцију ситног песка са количином од 45-88%. Фракција ситног песка се скоро правилно са дужином повећава. Фракција праха је у границама 6,5-40%, а фракција колоида глине од 5-35%.

У производном смислу алувијални семиглејеви су оптимална земљишта за узгој топола.

IV /14 - (84): Шума тополе на флувисолу

Непосредно иза зоне рецентних алувијалних наноса налазимо типична алувијална (флувисол) земљишта, а од претходних се разликују тиме што имају слабије или јаче изражен хумусно акумулативни хоризонт, са грађом профила (А) или Амо-I-II...Gr. Дакле хумусни хоризонт варира око 20 цм дебљине и светло смеђе је боје, са појавом аферидних структурних агрегата и количином хумуса и до 37%. Текстурни састав хумусног хоризонта је у интервалу иловаста песак - иловача. Са дужином се појачава учешће фракције песка тако да најдубљи слојеви често припадају текстурној класи песак до иловаста песак.

Наведене карактеристике омогућају брзо оцењивање флувисола што их сврстава у врло добро дренирана земљишта. Појава Gr - подхоризонта је често испод 2,5 м дубине.

По хемијском саставу то су карбонатна земљишта (8,4-16,8% CaCO₃), алкалне реакције, слабо до средње обезбеђена лако приступачним фосфором и калијумом (3,6-7,2 мг/100 гр P₂₀₅; 6,0-11,6 мг/100 гр K₂₀).

У односу на узгој топола флувисол земљиште ове газдинске јединице припада групи најбољих земљишта и на њима треба примењивати тзв. дубоку садњу да би се максимално искористио потенцијал клонова тополе и потенцијална висока плодност земљишта.

IV/15 - (85): Шума тополе на ливадским црницама на лесо-алувијуму

Ливадске црнице на лесо-алувијуму су смештене на благо таласастом терену. Подземна вода варира од 160-200 цм дубине.

То су земљишта са Аа и Амо хумусним хоризонтом сиво смеђе до светло смеђе боје по текстурном саставу најчешће глиновите иловаче, бескарбонатне, са количином хумуса од 3-5%. Ливадске црнице на гредама су светлије боје, сиромашније у хумусу (изнад 3 %) док су на заравњеном терену, а нарочито у плитким депресијама (где псеудооглејавају), сиво смеђе боје, збијеније са знатнијом количином хумуса. Накупљање карбоната почиње од 50 до 60 цм дубине, на гредама око 150 цм дубине и достиже преко 30 % CaCO₃. Испод хумусног хоризонта сусрећемо прелазни А/С хоризонт још увек богат хумусом најчешће иловастог, а мада не ретко и глиновитог али и врло глиновитог механичког састава. Хоризонт акумулације карбоната је преталожени лес са доминцијом леса над алувијалним материјалом. Најдубљи делови профила су са доминантном количином алувијалног материјала, интензивним оксидоредукционим процесима, присутним луткама карбоната али и црним конкрецијама Fe и Mn.

Дакле ова земљишта имају грађу профила Амо-А/С-Сса-IGso... Gr или Амо-Исса-IGso...Gr.

По хемијским својствима ова земљишта су хумозна, на површини неутралне са дужином алкалне реакције, умерено до богато обезбеђено азотом (0.144-0.242), умерено обезбеђена калијем (изнад 10 мг), а сиромашна фосфором (испод 5 мг / 100 г тла).

Продирање жилног система у дубину профила је често ограничено положајем акумулације карбоната, те је то у највише случајева и физиолошка дубина земљишта, а тиме и одређена његова плодност.

Стога се може рећи да плодност ових земљишта зависи од дубине акумулације CaCO₃, механичког састава, количине хумуса, рељефског облика и начина влажења профила.

Досадашња искуства у гајењу топола на ливадским црницама на лесо-алувијуму упућују да је најуспешнији начин подизања нових засада поступак нормалне садње. Свакако да овде морамо водити рачуна о клону тополе. Због водоваздушних особина ливадска црница на лесо-алувијуму те њихових хемијских својстава најбоље је применити клонове који се добро ожиљавају.

**IV/17 - (87): Шума тополе
на погребеним ливадским црницама на алувијалном наносу**

Из самог назива овог земљишта види се да су стари алувијални семиглејеви прекривени новим алувијалним наносима различите моћности и текстурног састава. Заузимају нешто ниже рељефске облике него алувијални семиглејеви. Дубина алувијалних наноса изнад фосилног хумусног хоризонта варира од 55-100 цм. По текстурном саставу то је најчешће иловача, слабије или јаче захваћена процесом хумификације, тако да количина хумуса варира од 2,9-3,2%. Фосилни хумусни хоризонти су око 55 цм дебљине, по текстурном саставу глиновита иловача, са количином хумуса између 2,1-2,6%. Дубљи слојеви су слични алувијалним семиглејевима, код којих такође незнатно расте учешће песка.

По хемијском саставу то су карбонатна земљишта са садржајем карбоната у новонаталоженом алувијалном наносу између 6,7% и 13,4%. Садржај CaCO_3 у фосилном хумусном хоризонту не прелази 1%, а са дужином се повећава, што упућује да је фосилно земљиште било захваћено процесом испирања карбоната који је нагло прекинут новим процесом седиментације. По целој дубини профила то су алкална земљишта (pH 7,7-8,2). Погребени алувијални семиглеј је слабије снабдевен лакоприступачним фосфором (2,4-9,6) него калијумом (6,0-17,2 мг / 100 гр тла). Најчешћа морфогенетска грађа профила погребеног алувијалног семиглеја у овој газдинској јединици је следећа: (А) или $\text{Amo-IGso-Ab-IGso-Gr}$. Пошто је фосилни хумусни хоризонт по текстурном саставу глиновита иловача, те узрокује стагнацију површинских вода и њихово спорије процеђивање, тиме је и потенцијална плодност у извесном смислу лимитирана његовом дужином и дебљином, мада су ова земљишта у производном смислу за узгој топола слична алувијалним семиглејевима. Стога сматрамо, да и производни процес подизања засада топола на овим земљиштима треба бити сличан алувијалним семиглејевима.

**IV/18 - (88): Шума тополе
на погребеним ливадским црницама на лесо-алувијуму**

Ливадске црнице су лоциране на микрорељефски израженом терену и данас су под утицајем флувијалног процеса реке Саве. Подземна вода осцилира испод 150 цм дубине, а често је можемо наћи на дубини 200-250 цм. Дакле, подземне воде су нешто ниже него код алувијалних семиглејева, што се може сматрати последицом издизања терена услед сукцесивног наношења и таложења алувијалног материјала. Дебљина наталоженог материјала варира између 55 и 115 цм. Може се рећи да се смањује дебљина наноса са повећањем удаљености од обале Саве. Код алувијалних наноса сусрећемо мање или више развијен А хоризонт смеђе боје, испод кога најчешће налазимо и Gso-слој интензивних оксидоредукционих процеса узрокованих стагнацијом површинских вода хумусним Ab хоризонтом. Дебљина Ab-фосилног хумусног хоризонта варира од 45-85 цм. Најчешће је по текстурном саставу глиновита иловача. Дубље делове профила гради преталожени лес означен као лесо-алувијум са слабије или јаче израженим учешћем леса, односно накупљањем карбоната.

На основу генетско-морфолошке ливадске црнице означавамо следећим симболима: $\text{Amo-I Gso-CaGso-Gr}$.

По својим хемијским карактеристикама погребене ливадске црнице се карактеришу хумозношћу око 4.7% хумуса, односно око 2% у фосилном хумусном хоризонту. Садржај карбоната у рецентном делу профила је изнад 11%, док у фосилном делу профила најмање их има у хумусном хоризонту (некад изостају), да би у зони преталоженог леса достигали и 40%. Овако високо присуство карбоната може испод фосилног хумусног хоризонта јако цементирати супстрат у коме је практично немогућ развој кореновог система. Ова појава често одређује физиолошки активну дубину земљишта. У односу на реакцију земљишта рецентни и фосилни део профила су алкални са тенденцијом повећања алкалности са дужином. Ова земљишта су умерено обезбеђена азотом и калијем, слабо обезбеђена фосфором.

По текстурном саставу рецентни део профила је врло сличан фосилном делу профила. Фракција крупног песка је у границама 1.6-6.9%, ситног песка 22.5-38.4%, праха 27.6-46.0%, а количине глине 21.2-32.4%. Може се запазити знатније учешће праха у рецентном делу профила што му даје црту збијености. Због овога је потребно на овим земљиштима примењивати потпуну обраду земљишта пре садње и касније обрађивање у току развоја засада топола.

Потенцијална плодност ових земљишта је висока, а производна способност углавном зависи од дебљине рецентног алувијалног наноса, његовог механичког састава и физичко хемијских карактеристика фосилног хумусног хоризонта ливадске црнице. Физиолошка дубина ових земљишта је различита и зависи од положаја слоја акумулације карбоната. Због ове особине, али и механичког састава и начина влажења, ова земљишта могуће је најуспешније пошумљавати тополом, поступком нормалне садње и то клоновима који се добро ожиљавају. Свакако овде треба рећи да високи уски приобални појас, због, израженије песковитости, мањег присуства карбоната, и дубљег нивоа подземних вода треба пошумљавати поступком дубоке садње користећи високоприносне клонове из групе *Populus deltoides*.

IV/19 - (89): Шума тополе на погребеним ливадским црницама на лесу

Ово земљиште надовезује се на појас погребених ливадских црница на лесо-алувијуму. Јавља се у виду крпа на рељефским облицима у виду греда. У својој генези ово земљиште је прошло кроз различите стадијуме, вероватно настале за време промене тока - корита реке Саве када су високе воде на постојеће ливадске црнице исталожиле свеж алувијални материјал. Текстурни састав рецентног дела профила варира у интервалу од песка - иловастог песка - песковите иловаче до иловаче. Запажа се високо учешће песка и до 92%. Дакле, рецентни алувијални нанос има у многоме све одлике флувисола. Фосилни део профила има карактеристике типичних ливадских црница на лесу. Ово земљиште је целом дужином профила карбонатно, а у односу на садржај фосфора и калијума слабо до умерено обезбеђено.

Дакле, то су земљишта стратиграфске грађе профила Ар-Амо-Аб-С-...Gr или чешће Амо-I-III-AB-Ab/C-C-...Gr.

Због карактеристике рецентног алувијалног наноса тополе на овим земљиштима постижу добре резултате. Најуспешније се подижу поступком нормалне садње уз коришћење клонова топола који се лако ожиљавају.

V/2 - (91): Шума лужњака у депресијама (*Quercetum roboris caricetosum remotae*) на псеудоглеј-глеју

Састојине овог типа шуме јављају се најчешће на малим површинама, у сочивастим депресијама, унутар ксерофилнијих јединица, првенствено лужњака-граба или лужњака-граба-цера. У горњем Срему овај тип шуме јавља се на већим површинама, али такође у депресијама.

У спрату дрвећа доминира лужњак (*Quercus pedunculata*), а састав спрата жбуња је шаролик - уз пратиоце лужњака јављају се и многе врсте из суседних заједница, поготову на јако малим површинама. Од карактеристичних врста асоцијације заступљени су: *Quercus pedunculata*, *Rumex sanguines* и *Genista elata*, а од диференцијалних *Carex remota*, који образују фацијесе у спрату приземне флоре. Ови фацијеси, као и они од *Polygonum hydropiper*, најмаркантнији су флористички показатељи еколошке јединице. Од хигрофита са већим вредностима бројности и покривности заступљени су још и: *Junkus efusus*, *Lycopus europaeus*, *Poa trivialis* и др.

У доњем Срему у газдинским јединицама “Матијевица - Кадионица” и “Каракуша” у депресијама у којима се јавља лужњак долази до задржавања воде на површини земљишта. Отуда је површина земљишта овде у одређеном периоду године (пролеће) допунски влажена стагнирајућом површинском водом. Поред задржавања воде на површини земљишта и доњи део профила је допунски влажен стагнирајућом водом у дубљим слојевима, која овде има особине подземне воде. Зато образовано земљиште има особине и псеудоглеја, тј. грађа профила му је Ag-g-Vt/G-G.

Површина Ag-хоризонт (моћан до 10 цм) има особине хумусно-акумулативног, али због стагнирања површинске воде земљиште има сиво-црну боју. G-хоризонт (хоризонт псеудоглеја) је сив, збијен са доста ситних мазотина гвожђа и мангана. Накупљање глине се осећа већ на дубини од 20-30 цм, а збијени, непропустљиви или тешко пропустљиви за воду Vt-хоризонт се јавља на дубини од 30 цм. Овај део профила је често и под утицајем подземне воде, тј. у њему долази понекад и до њиховог спајања. Зато је земљиште потпуно мраморирано. Запажају се рђасте, рђасто-црвене флеке на сивој основи. Доњи део профила (на дубини већој од 50 цм) има особине Gog-хоризонта. Влажност је још јача, те је и редукација јаче изражена. У летњем периоду површинска вода испари, а подземна се спушта сасвим ниско. Тада се земљиште понаша као аутоморфно-терестрично. У пролеће (јесен), како је наведено, веома је влажно, тј. хидроморфно.

У горњем Срему констатована је појава овог типа шуме и на нешто већим површинама у депресијама, али на псеудоглеју. Грађа профила, Ao-g-Vt-C, влажније, као и физичке и хемијске особине у потпуности су карактеристичне за псеудоглеј.

Неповољне физичке особине земљишта због непропустљивости Вt-хоризонта на релативно малој дубини, као и врло неуједначен водни режим током године, чине станишта овог типа шуме лошијим за лужњак од већине других на којима се ова врста јавља. Међутим, обзиром на биолошке особине лужњака и способности његовог кореновог система да се пробија и кроз земљишни материјал тешког механичког састава, може да се још увек очекује добар раст ове шумске врсте.

Шуме лужњака у депресијама су и најраспрострањеније шуме у оквиру ове еколошко-производне целине. По свим показатељима и расположивим подацима оне се веома разликују од осталих еколошких јединица ове целине, тако да се са поузданошћу могу сматрати посебним типом шуме.

Лужњак се на овим стаништима одликује значајном енергијом прирашћивања, нарочито у старостима састојина после 50. године (до 80. године - јер се не располаже подацима за састојине већих старости). Тако, на пример, већ у старости од око 80 година средња састојинска висина је око 30 м, средњи пречник је око 35 цм, запремина чак и до 500 м³/ха, а текући запремински прираст и преко 11 м³/ха. Процент текућег запреминског прираста се (у периоду између 60. и 80. године) задржава на врло високом износу за лужњак - 2.8 до 2.3%.

Расположиви подаци су ипак довољно илустровани да укажу да се овај тип шуме значајно разликује од осталих у оквиру ове целине, да лужњак на овим стаништима постиже најбоље производне резултате, као и да овом типу шуме треба посветити одговарајућу пажњу при планирању газдовања.

**IV/3 – (92): Тип шуме лужњака са бусиком (*Deschampsio-Quercetum roboris*)
на лесивирано-псеудооглејаној ливадској црници**

Као и претходни тип шуме лужњака и овај тип шуме се јавља у сочивастим депресијама на лесивирано-псеудооглејаним ливадским црницама. Процеси лесивирања и псеудооглејавања узроковани су стагнирањем падавинске воде, која се накупља и задржава у депресијама. Лужњак је једина врста у спрату дрвећа, док у приземној флори доминирају фацијеси бусике (*Deschampsia caespitosa*).

**VI/1 - (110): Тип шуме лужњака, граба и јасена (*Carpino-Fraxino-Quercetum roboris inundatum*)
на ливадским црницама у плавном подручју**

Овај тип шуме карактерише се сиромаштвом спрата жбуња и приземне флоре, које се огледа не само у малим вредностима бројности и покривности, већ и у малом броју врста, односно флористичким сиромаштвом.

Спрат дрвећа је добро склопљен, што је случај свуда где је присутан граб. Иначе, учешће едификатора, лужњака (*Quercus pedunculata*), граба (*Carpinus betulus*) и јасена (*Fraxinus angustifolia*), је скоро подједнако. У спрату дрвећа, као примешана врста јавља се само клен (*Acer campestre*).

Спрат жбуња је малог склопа, због јаке засене граба, а осим подмлатка дрвећа јављају се и: *Crataegus monogyna* и *oxyacantha*, *Malus silvestris*, *Corylus avellana*, *Cornus mas* и *sanguinea*.

У спрату приземне флоре чести су: *Convalaria majalis*, *Viola silvestris*, *Evonymus europea*, *Cynachus vincetoxycum*, *Polygonatum multiflorum*, *Brachypodium silvaticum*, *Ajuga reptans* и др.

Плавне шуме лужњака и граба са јасеном на Грабовачко-Витојевачком острву јављају се на ливадским црницама, чији је доњи део профила захваћен процесима огајњавања.

Земљиште у типу шуме VI/1 су прелазна од реда семитерестричних ка правим терестричним земљиштима, која су влажена само падавинском водом. То се види по грађи профила, која је овде А-А/В/-С. Нема нигде трагова оглејавања или псеудооглејавања.

Посмеђене ливадске црнице карактеристичне за овај тип шуме имају изразито развијен хумусно-акумулативни хоризонт, моћан 50-100 цм. Само је најнижих 20-30 цм испод А-хоризонта посмеђено - огајњачено. Матични супстрат је лес.

Веома велика дубина земљишта (100-130 цм), која је веома ретка у нашим условима, те добре физичке и хемијске особине, условљавају да је еколошко-производна вредност земљишта у овој еколошкој јединици веома висока.

Ова еколошка јединица се са гледишта услова за развој главних врста дрвећа, наслања на тип шуме IV/5, с тим што се овде јавља и граб, а услови за јасен су (иако у целини веома повољни) нешто неповољнији него у IV/5.

Степен обраслости састојина је због присуства граба висок. Број стабала по хектару се код добро обраслих састојина, старости до 80 година креће између 700 и 800 (не располаже се подацима за старије састојине). Варирање броја стабала код састојина истих старости највише зависи од односа број стабала јасена и граба. Тамо где преовлађује јасен број стабала по хектару је много мањи.

Овај тип шуме карактерише се брзим прирастом запремине после 50 година старости састојина, тако да већ у старости између 70 и 80 године запремине износе између 300 и 350 м³/ха. Ипак, у односу на тип шуме IV/5, запремина састојина су у овој старости на овим стаништима за око 50-100 м³/ха мање.

Продуктивност ових састојина је висока, а носилац прираста је јасен. Квалитет стабала је добар. Међутим, не запажа се битнији утицај граба на побољшавање квалитета главних врста дрвећа.

Однос између јасена и лужњака на овим стаништима је сличан као у IV/5, само је овде лужњак много угроженији због присуства граба. То поред осталог илуструју и следећи подаци. Док је у IV/5 учешће лужњака (у састојинама у којима се обновио у исто време кад и јасен) у старости састојина од око 80 година између 10 и 30% по броју стабала, дотле се тај однос у оквиру овог типа шума своди на 0-10% лужњака од укупног броја стабала.

Граб се веома успешно обнавља у оквиру овога типа шуме и, када је обновљен у исто време када и јасен и лужњак (па чак и 10 година касније) у старости састојина око 70 до 80 година је заступљен у укупном броју стабала са око 30-60%.

О уоченим појавама у међусобном односу врста на овим стаништима ће се морати озбиљно водити рачуна при планирању начина обнављања ових састојина.

VI/2 - (111): Шума лужњака, граба и јасена (*Carpino-Fraxino-Quercetum roboris inundatum*) на алувијалном смеђем земљишту у плавном подручју

Лако је препоставити да, макар и краткотрајне, поплаве имају одређене последице за шуму. Ово се поред дејства на комплекс природних еколошких фактора, може одразити и на потребе обнове, узгоја и неге ових шума, обзиром на време и дужину плављене шуме у незаштићеном делу. У том смислу је ранија еколошка јединица VI/3 подељена на јединице VI/2 и VI/4.

Неких упадљивих, на први поглед, структурних и флористичких разлика између ових јединица нема. Међутим, нормално је очекивати извесне диференцијалне знаке. Разлике проистичу из тога што се у овој јединици, као последица повремених (ма каког ретког и кратког) плављења јављају извесне врсте, којих нема, или су ређе, у заштићеном делу. У неку руку то су диференцијалне врсте ових еколошких целина. Као такве врсте ближе алувијалним условима, могу се споменути: *Amorpha fruticosa*, *Rhamnus frangula*, *Viburnum opulus*, и *Cornus sanguinea* у спрату жбуња. Приземно су овде чешиће врсте: *Fraxinus angustifolia* и *Ulmus campestris* (бољи услови разношења семена и лијања), *Clematis recta*, *Aristolochia clematitidis*, *Convalaria majalis*, *Vincetoxycum laxum*, *Rubus caesius* и др.

Састојине ове еколошке јединице одликују се бујношћу и богатством ИИ и ИИИ спрата, док је први спрат сиромашан у броју врста; поред едификатора мало се јављају друге врсте. У спрату жбуња, који је развијен и добро склопљен (0,3-1.0) и поред засене граба, чести су: *Crataegus monogyna*, *Crataegus oxyacantha*, *Cornus sanguinea*, *Amorpha fruticosa*, *Rhamnus frangula*, *Virburnum opulus* и друге врсте, као и подмладак едификатора из првог спрата. У спрату приземне флоре се среће добар и чест подмладак дрвенастих врста. Чешиће су следеће зељасте биљке: *Convalaria majalis*, *Aristolochia clematitidis*, *Clematis recta*, *Vincetoxycum laxum*, *Glechoma hederacea* и др. Пада у очи честа појава оструге - *Rubus caesius*, која индицира близину осталих, контактних шумских заједница на плавном алувијуму.

Еколошка јединица лужњака, граба и јасена на смеђим земљиштима у плавном подручју представља хомогену групу. Гајњаче које су (као што је познато) земљишта настала у терестричним условима, јављају се овде у Срему и у плавном подручју, односно боље речено оне су повремено под утицајем плавне воде. Ова чињеница их у односу на класичне гајњаче (гајњаче у Шумадији на пример) у знатној мери коригује, нарочито у степену влажења - односно уопште у погледу водно-ваздушних особина. Поред повремених утицаја плавне воде, земљиште је овде и под јачим утицајем (иако не директним) подземне влаге. Боље влажење земљишта, у овој еколошкој јединици је свакако један од фактора који утиче позитивно на еколошко-производну вредност станишта у целини. Зато треба очекивати да ће производност дрвенастих врста (лужњака, граба и јасена) бити изузетно висока.

Ова станишта се битно разликују у производном смислу и од претходног и од следећег типа шуме ове еколошко-производне целине. Исто тако, и однос лужњака према осталим врстама дрвећа је битно различит. Све то јасно указује да се ради о посебном типу шуме.

Обраслост састојина је врло висока (знатно већа него у претходном типу шуме). У старости од око 50. година задржава се још увек око 1.000 стабала по хектару. Граб и овде доприноси високом степену обраслости. Међутим, јасен и лужњак су ове много заступљенији него у претходном типу шуме, а поред граба значајно је присуство осталих тврдих лишћара који, у наведеној старости састојина, учествују са око 20% у укупном броју стабала.

Запремина и запремински прираст ових састојина су врло високи. Тако, већ у старости од око 50 година запремина достижу око 250 м³/ха, а текући запремински прираст се креће између 8 и 9 м³/ха. Носилац прираста на овим стаништима је лужњак. Илустрације ради, наводи се податак да је проценат прираста лужњака у 50. години старости састојина чак између 4% и 5%, док је код јасена око 2.6%. Интересантан је податак из једне чисте лужњакове састојине настале сетвом жира на овим стаништима. У старости од око 50 година запремина по хектару је чак око 300м³, а текући запремински прираст лужњака износи 12,7 м³/ха.

Лужњак на овим стаништима постиже подједнаке (или нешто веће) висине од јасена, али зато знатно јаче прсне пречнике. Услови за обнављање лужњака су овде повољнији него у оквиру претходног типа шуме, али је он још увек озбиљно угрожен - пре свега од граба, али и од јасена. У састојинама у којима се лужњак обновио после граба његово учешће је свега око 15% по броју стабала. У састојинама у којима је граб обновљен око 15 година после обнављања главних врста дрвећа, његово учешће у 50. години старости је још увек око 150 стабала по хектару.

Имајући у виду висок прирасни потенцијал лужњака на овим стаништима мора се веома много пажње посветити обнављању лужњака.

VI/3 - (112): Тип шуме лужњака, граба и јасена са реткокласом оштрицом
(*Carpino-Fraxino-Quercetum roboris caricetosum remotae*)
на ливадским до лесивираним ливадским црницама (семиглејним земљиштима)
у неплавном подручју.

Састојине овог типа шуме јављају се на неплавном подручју горњег Срема. Флористички су сличне са претходним типовима, мада нешто богатије. У спрату дрвећа едификаторима се, осим клена, придружују још и дивља крушка (*Pyrus pyraeaster*), дивља јабука (*Malus silvestris*) и пољски брест (*Ulmus carpiniifolia*).

У спрату жбуња се, осим врста из првог спрата, јављају глогови (*Crataegus monogyna* и *Crataegus oxyacantha*), свиб (*Cornus sanguinea*) и жешља (*Acer tataricum*).

Спрат приземне флоре је богатији врстама и веће покровности него у претходном типу. Пада у очи реткокласа оштрица - *Carex remota* - која овде не гради фацијесе, као у шуми лужњака-граба.

VI/4 - (113): Тип шуме лужњака, граба и јасена (*Carpino-Fraxino-Quercetum roboris typicum*)
на гајњачи у неплавном подручју

Као што је речено код типа шуме VI/2 - шума лужњака, граба и јасена на гајњачи издиференциране су у два типа: VI/2 - на незаштићеном (плавном) терену и VI/4 - на заштићеном (неплавном) подручју. Док је први изложен евентуалном плављењу речном (Савском) водом, састојине овог типа су, у погледу влаге, зависне искључиво од падавина и подземне воде. Обзиром на састав едификатора ове шуме (лужњак, јасен, граб) може се судити о осетном, али врло умереном (граб) дејству подземне воде, отуда и појава терестричне гајњаче.

У спрату дрвећа јављају се лужњак, јасен и граб. Присуство граба указује да се подземна вода овде, у доба вегетације, не пење високо, што вероватно има утицаја на виталност јасена у оваквим шумама.

Спрат жбуња има нешто мање хидрофилних врста од типа шуме VI/2 у плавном подручју, тј. овде су ретке или их нема: *Amorpha fruticosa*, *Rhamnus frangula*, *Viburnum opulus* и *Cornus sanguinea*. Доста честе врсте су: *Crataegus monogyna*, *Crataegus oxyacantha*, *Evonimus europea* и подмладак врста из првог спрата.

Спрат приземне флоре такође нема неке зељасте врсте алувијалних терена, односно контактних заједница, које продиру у типу шуме VI/2 (*Clematis recta*, *Aristolochia clematitus*, *Convallaria majalis*, *Vincetoxicum laxum*, *Rubus caesius*, и др.). Већ је напред поменуто да је у типу шуме VI/2 чешће појава подмлатка јасена и бреста, а и неких зељастих врста: *Brachypodium silvaticum*, *Viola silvestris*, *Veronica montana*, *Circea lutetiana* и др.

Тип шуме лужњака, граба и јасена на гајњачама у неплавном подручју, такође у еколошком и производном смислу, представља доста хомогену групу. Еволуцијом земљишта од ливадских црница, преко огајњачених ливадских црница, стиже се до земљишта која припадају класи смеђих земљишта и која су овде по особинама најближа гајњачама. Грађа профила је потпуно идентична као код гајњача. Међутим, неке од особина се разликују од типичних гајњача, као на пример висок садржај хумуса у површинском А-хоризонту, а понекад и присуство и СаСО₃.

Дубина, као и физичке и хемијске особине земљишта су веома добре. Влажење земљишта се смањује чак и у поређењу са ливадским црницама и њиховим огајњаченим и лесивираним варијантама, тако да је ово један од сувљих типова шуме лужњака и граба са јасеном. Зато се услови за јасен погоршавају, а еколошко-производна вредност за лужњак је изузетно висока. Гајњача овде, у неплавном подручју, свакако представља једно од веома добрих лужњакових станишта.

Расположиви подаци о развојно-производним карактеристикама овог типа шуме су недовољни за потпунији и поузданији приказ и оцену производних могућности лужњака на овим стаништима. Димензије стабала и запремина коју лужњак и граб остварују на овом станишту упућују на претпоставку да се ради о изузетно продуктивним стаништима (бар до ове старости састојина).

VI/5 - (114): Тип шуме лужњака, граба и јасена (понекад са цером)

(Carpino-Fraxino-Quercetum roboris typicum)

у неплавном подручју на лесивираним гајњачама – лесивирано псеудоглејним земљиштима

За разлику од претходног типа шуме, у овом је спрат жбуња врло слабо развијен, а и покровност III спрата је нешто мања. У шуми лужњака-граба (без јасена) не лесивираним гајњачама јавља се фацијес *nudum* - овде то није случај, вероватно зато што јасен, као врста светлости, донекле разбија густ склоп крошњи граба у првом спрату. У спрату жбуња се поред врста из првог спрата јавља још по који примерак једносеменог глога (*Crataegus monogyna*), свиба (*Cornus sanguinea*) и калине (*Ligustrum vulgare*).

У спрату приземне флоре такође је упадљив подмладак дрвенастих врста, нарочито граба, мада су вредности за бројност и покровност нешто мање него у претходном типу шуме. Од зелјастих биљака најбројније су: *Viola silvestris*, *Brachypodium silvaticum*, *Ajuga reptans*, *Glechoma hederacea*, *Lysimachia nummularia*, *Circaea lutetiana*, *Veronica montana*, *Scrophularia nodosa* и *Geranium robertianum*, а нарочито *Carex silvatica*, која и диференцира овај тип шуме.

На лесивираним до лесивирано псеудоглејним земљиштима, која најчешће потичу од гајњача, у подручју горњег Срема, јавља се шума (тип шуме) лужњака и граба са јасеном (понекад са цером).

Лесивирана земљишта, најчешће настала од гајњача, су са грађом профила А3-Vt-Br(V)-С. Појава лесивирања је карактеристичан процес у еволуцији земљишта ка псеудоглеју. При том настаје и прелазна стадија, од лесивираних земљишта ка псеудоглеју, названа лесивирано псеудоглејна земљишта са грађом профила А3g-gVt-Vt-С.

Физичке и хемијске особине земљишта (лесивираних) су веома добре. Механички састав је најчешће иловаст, дубина веома велика, а водно-ваздушни режим земљишта врло добар. Реакција земљишта и друге хемијске особине су такође добре. Реакција варира од киселе и умерено киселе, у горњем делу профила, до неутралне и слабо алкалне у најнижим хоризонтима земљишта.

Ранијим проучавањима је утврђено да су лесивирани гајњаче најбоља лужњакова станишта у шумама лужњака и граба са јасеном. Коренов систем продире до дубине од 90 цм, што такође говори о врло повољним земљишним условима.

Резултати еколошких проучавања су са довољно поузданости указали да се ради о посебном типу шуме, као и да су ова станишта уједно и најбоља са гледишта услова за развој главних врста дрвећа (пре свега лужњака) у оквиру ове еколошко-производне целине. Резултати развојно-производних проучавања (серија огледних површина и анализираних стабала од око 30. до око 120. године старости састојина) то у потпуности потврђују. За степен обраслости састојина је карактеристично релативно брзо смањивање бројности стабала током развоја састојина. Тако, на пример, од око 2.000 стабла по хектару у 50. години број стабала у 100. години пада на око 200 (ако се ради о чистим лужњаковим састојинама), односно на око 500 стабала у састојинама у којима преовлађује граб. Расположиви подаци указују да на овим стаништима граб теже подноси засену лужњака, односно да се знатно брже смањује број стабала него у ранијим типовима шума.

Развој запремине састојина показује врло брзо повећање током развоја састојина - захваљујући константно високој продукционој снази лужњака, али и веома великој прирасној снази јасена и граба која је (у старостима до око 40-50 година) чак једнака прирасној снази лужњака. Тако, на пример, запремина састојина се повећава од око 200м³/ха у 50. години на око 500 м³/ха у 100. години старости састојина.

Величина текућег запреминског прираста током развоја састојина у мањој мери зависи од учешћа лужњака у смеси, нарочито у средњедобним и старијим састојинама. Међусобни односи главних врста дрвећа у овим типовима шума се карактеришу изразитом доминацијом лужњака, али и повољнијим условима за развој јасена у току дужег периода развоја састојина него што је то био случај код претходног типа шума (VI/3). Тако, на пример, све до старости састојина од око 70 година јасен успешно прати лужњак (иако са нешто мањим висинама и прским пречницима - нарочито Ds max). Средње састојинске висине лужњака већ у 80.

години износе близу 30 метара, али су и средње састојинске висине јасена око 25 метара. Максималне висине доминатних стабала код обе врсте су веома импозантне. У 100. години лужњак средњу висину доминатних стабала од око 34 метара, а јасен око 30 метара. Међутим, у погледу величина прских пречника те разлике су далеко израженије (D_s лужњака је у 100. години већи за око 15 цм, а D_s мах за око 25 - 25 цм већи него код јасена). Квалитет јасена на овим стаништима упућује на то да га, као пратећу врсту, треба трајно одржавати у овим састојинама, али претходни и остали расположиви подаци недвосмислено упућују на то да читаво газдовање треба прилагодити лужњаку и развој састојина тако усмеравати да се пратеће врсте постепено смањују у смеси и уклоне пре краја продукционог периода, а да пратеће врсте постепено смањују у смеси и уклоне пре краја продукционог периода, а да се при том очува довољна обраслост лужњака.

**VII/2 - (131): Тип шуме лужњака и граба (*Carpino-Quercetum roboris*)
на бескарбонатној ливадској црници у неплавном подручју**

Ово је највлажнији тип шуме лужњака и граба, на ливадској црници, без примеса, која се флористички не разликује од следећег (VII/3) на гајњачи - лесивираној гајњачи.

У спрату дрвећа уз лужњак (*Quercus pedunculata*) и граб (*Carpinus betulus*) јављају се још стаблмично клен (*Acer campestre*) и дивља крушка (*Pyrus pyrester*). Спрат жбуња је нешто богатији и најчешћи су: *Ulmus carpiniifolia*, *Carpinus betulus*, *Ligustrum vulgare* и *Acer campestre*.

У спрату приземне флоре најбројније су следеће врсте: *Brachypodium silvaticum*, *Rumex sanguineus*, *Carex silvatica*, *Viola silvestris* и *Rubus caesius*. Флористички је ова субасоцијација прилично сиромашна, а и бројност и покривност појединих врста су мале. Нешто је веће учешће хигрофита и мезофита (*Lycopus europaeus*, *Festuca gigantea*, *Polygonum hidropiper*, *Populus alba*) него у другим сувљим варијантама исте асоцијације.

Ливадске црнице у овом типу шуме знатно су сувље од ливадских црница у шумама лужњака и лужњака и граба са јасеном. Земљиште је образовано у периоду када је влажење било јаче. Сада је ниво подземне воде знатно спуштен, а плавне воде више нема. Зато је и $CaCO_3$ потпуно испран из А-хоризонта, а задржава се још у прелазном (ка матичном супстрату) А/С-хоризонту. Доњи делови профила понекад могу да буду слабо огајњачени. Хумусно-акумулативни - А-хоризонт је изузетно моћан. Дубина (заједно са А/С) износи 90-100 цм. Читав земљишни профил је уједначен, како по мрко-црној боји, тако и по глиновито-иловасто механичком саставу. Површински део профила има ситно зрнасте структурне агрегате. Са порастом дубине агрегати постају крупнији. У целини може се рећи да је и структура веома повољна. Хемијске особине су такође добре.

Еколошко производна вредност земљишта је веома висока.

**VII/3 - (132): Шума лужњака и граба (*Carpino-Quercetum roboris*)
на гајњачи до лесивираној гајњачи у неплавном подручју**

Ова еколошка јединица флористички не може да се диференцира од претходне (VII/2), мада је нешто богатија - са већим бројем врста, нарочито у спрату жбуња и приземне флоре.

Спрат дрвећа је изграђен скоро искључиво од едификатора: лужњака (*Quercus pedunculata*) и граба (*Carpinus betulus*). Стаблмично је примешан клен (*Acer campestre*). У спрату жбуња, осим подмлатка граба и клена (луњјака нема у II спрату, а у III се јавља), чести су глогови (*Crataegus monogyna* и *Crataegus oxyacantha*), dren и свиб (*Cornus mas* и *Cornus sanguinea*) и калина (*Ligustrum vulgare*).

У спрату приземне флоре, осим врста из претходне еколошке јединице, са већим степеном сталности јављају се: *Glechoma hederacea*, *Ajuga reptans*, *Rosa arvensis*, *Viola hirta*, *Circaea lutetiana*, *Geum urbanum* и *Tamus comunis*.

У Каракуши и Сењајским барама (доњи Срем) констатована је и проучена еколошка јединица лужњака и граба на гајњачама која се вероватно јавља и на другим локалитетима. Услови за образовање земљишта су потпуно терестични. Хемијски састав органске материје која посиче од лужњака и граба, и повољни услови за трансформацију особина. Кружење хранљивих материја у систему земљиште-биљка и биљка-земљиште је идеално. Поред овога и особине земљиште (физичке и хемијске) су веома добре.

С обзиром на ове особине земљишта може се оценити да је еколошко производна вредност станишта у овој еколошкој јединици висока.

Расположиви подаци указују да су ова станишта уједно и најбоља станишта лужњака на подручју сремских шума. Ова констатација се поједнако односи како на величину, тако и на квалитет продукције дрвета.

Обраслост састојина је, захваљујући грабу, добра. Приметно је међутим, да је учешће лужњака по броју стабала релативно мало (око 100-130 стабала у 100. години). На први поглед могло би се претпоставити да се ради о недовољној заступљености лужњака као последице грешака при обнављању састојина. Међутим, посматрајући величину запремине и износ текућег запреминског прираста лужњака (око 400 м³/ха и са прирастом од око 7-8 м³/ха годишње у 100. години старости састојина) може се претпоставити да је овај број стабала лужњака сасвим задовољавајући. На овакав закључак упућују и димензије лужњака, који у 100. години постиже изузетне димензије стабала (прсне пречнике до око 60-70 цм, а висине до око 37 м).

Састојине овог типа шуме су карактеришу запреминама и великим запреминским прирастом који у добро обраслим састојинама износи већ у старости од око 60 година приближно 10 м³/ха годишње и ову изузетно високу прирасну снагу задржава и после старости састојина од 100 година.

Значајно је напоменути да цер, који се местимично јавља на овим стаништима изузетно велике димензије и, у том погледу, превазилази лужњак. О томе треба водити рачуна, како у фази обнављања, тако и током узгојних захвата у састојинама овог типа шуме.

VII/4 (133): Шума лужњака, граба и цера (*Carpino-Quercetum roboris*) на лесивираним до псеудоглејним ливадским црницама

Осим едификатора лужњака (*Quercus pedunculata*), граба (*Carpinus betulus*) и цера (*Quercus cerris*) у спрату дрвећа се јавља још појединачно пољски брест (*Ulmus carpiniifolia*). Спрат жбуња је врло малог склопа и чине га углавном изданачки примерци граба, понекад брест и клен, а спрат приземне флоре је такође флористички сиромашан и мале покривности (фацијес *nudum*). Са нешто већем бројношћу јављају се: *Ajuga reptans*, *Lysimachia nummularia*, *Glechoma hederacea* и *Carex silvatica*.

Флористичко сиромаштво у спрату приземне флоре условљено је с једне стране веома густим склопом спрата дрвећа, а са друге водом која повремено стагнира на површини земљишта. Стељу највећим делом чини лишће граба, које је веома повољног хемијског састава. Разлагање и хумификација теку успорено, због чега је читава површина земљишта покривена шушњем, за чије разлагање је потребно 2-3 године.

Процеси лесивирања су изражени код свих профила, а код већег броја и процеси псеудооглејавања. Код псеудооглејних варијанти хоризонт псеудоглеја почиње већ код површине (Аg од 0-7 цм). Земљиште је сиво, прашкасто, без структура, још увек растресито. Прави хоризонт псеудоглеја, g-хоризонт, је непосредно испод Аg. Сиво смеђе је боје, са много мазотина гвожђа и мангана. Вода овде веома тешко продире, али ипак се, због дренаже коју врши коренов систем, задржава и у овом делу профила до дубине од око 20 цм). Остали део профила, испод g-хоризонта, је глиновит, збијен и непропустљив за воду. Марморирање је јаче изражено: има много жутосивих флека од гвожђа и мангана. Доња половина профила (од 45-100 цм) је мрко смеђе боје, са сиво-смеђим и мрко-смеђим флекама. Земљиште је тешко, глиновито и непропустљиво за воду.

Погоршан водно-ваздушни режим како код лесивираних и лесивирано-псеудооглејних ливадских црница, тако исто, још у већој мери, код псеудоглеја, утиче на смањење производног потенцијала станишта. Зато треба очекивати и смањену производност лужњака, граба и цера у овом типу шуме.

. Димензије стабала и запремина коју лужњак и граб остварују на овом станишту већ у 70. години (дг лужњака око 30 цм, хг - око 27 м; укупна запремина од 450 м³/ха) упућују на претпоставку да се ради о изузетно продуктивним стаништима (бар до ове старости састојина).

VII/5 - (134): Шума лужњака, граба и цера са богатим приземним спратом (*Carpino-Quercetum roboris cerretosum*) на гајњачи - лесивираној гајњачи

Састојине овог типа шуме јављају се на нешто већим, издигнутијим површинама у доњем Срему, а знатно ређе у горњем. Ово су флористички богате, добро развијене заједнице, са бројним дрвенастим и жбунастим врстама: *Quercus pedunculata*, *Carpinus betulus*, *Quercus cerris*, *Acer campestre*, *Ulmus carpiniifolia*, *Cornus sanguinea*, *Cornus lantana*, *Evonymus europaea* и др. Осим карактеристичних врста за асоцијацију и хигрофита из претходних еколошких јединица, у овој сувљој

варијанти са цером јављају се као диференцијалне врсте неке ксеротермније врсте: *Quercus cerris*, *Corylus avellana*, *Viburnum lantana*, *Rosa arvensis*, *Campanula trachelium*, *Calamintha clinopodium*, *Veronica chamaedrus*, *Geum urbanum*, *Cynanchum vincetoxycum*, *Tamus communis* и др.

У типу шуме лужњака, граба и цера на лесивираним до псеудоглејним ливадским црницама, сиромаштво приземне флоре условљено је земљиштем. Овде у састојинама које су флористички врло богате, то је такође најуже повезано са особинама земљишта. Гајњаче, а у највећој мери и лесивиране гајњаче су земљишта чије су физичке, а међу њима и водновоздушне особине земљишта повољне. Вода код гајњача гравитационо нормално пролази кроз профил, а код лесивираних гајњача, иако задржава илувијални Вt-хоризонт, она не стагнира на површини. Ово чак може да буде веома корисно, јер биљкама вода стоји дуже на располагању. То може да буде и један од узрока раније утврђене веће продуктивности лужњака на лесивираним гајњачама у шумама горњег Срема.

Гајњача и лесивирана гајњача, дубока земљишта повољних физичких и хемијских особина, као и флористичко богатство ове заједнице, указују на једно од најбољих станишта у шумама горњег Срема.

Овај тип шуме се карактерише изузетно високим производним потенцијалом, а да лужњак остварује ове производне резултате (а не цер), ово би свакако спадало међу најпродуктивнија лужњакова станишта. Међутим, присуство цера који (уколико се раније или скоро у исто време обновио, представља озбиљну сметњу у развоју лужњака) одражава врло високу продукцију дрвета на овим стаништима, али значајно смањује вредност продукције, упућује на закључак да су ово изузетно продуктивна и вредна станишта лужњака, али да се посебном бригом и пажњом (током развоја састојина, а нарочито у фази обнављања и током 30-50. године развоја састојине) мора водити рачуна да се обезбеди преовладајуће учешће лужњака у фази обнављања и постепено ослобађање лужњака од конкуренције цера током развоја састојина.

Лужњак на овим стаништима постиже значајне вредности и величине - како у погледу висина, тако и пречника стабала. Међутим, у односу на цер, незнатно заостаје у развоју у току првих 40-60 година развоја састојина, али се у даљем развоју успешно одржава, а чак, постепено се изједначава са цером. То, међутим, указује да се на овим стаништима не би смело дозволити да преовлада учешће цера пошто лужњак овде постиже подједнаку величину, а много већу вредност продукције дрвета. Цер, у односу на лужњак, има значајније вредности у првих педесетак година развоја састојина. У том периоду постиже веће висине и веће прсне пречнике од лужњака, а затим се тај однос и достигнута разлика у корист цера углавном одржавају, пошто се енергија прирашћивања лужњака и у оваквим условима одржава на истом нивоу као и цера или чак и више. Све то упућује на констатацију да је присуство цера у оквиру овог типа шуме условљено особинама станишта, али да би било газдински штетно омогућити већу заступљеност цера у овом типу шуме.

VII/6 - (135): Типична шума лужњака, граба и цера са липама
(*Tilio-Carpino-Quercetum robori-cerris typicum*)
на гајњачи у лесивирању и лесивираној гајњачи

Ова шума такође заузима платое али на нешто већим надморским висинама од 180 до 260 м. Због изложености терена долази до лесивирања гајњача, што станиште чини контрастнијим. Контрастност педоклиме се огледа највише у спрату приземне флоре, где се, уз мезофите и ксерофите, јавља извешан број хигрофита, а учешће врста широке еколошке амплитуде је повећано.

Лесивиране гајњаче су дубока земљишта (од 60 до 150 цм), врло повољних физичких и хемијских особина. Наизменично јаче влажење (у пролеће) и сушење (у лето) односи се само на површински део профита, те се контрастност манифестује само у спрату приземне флоре. За дрвенасте врсте са дубљим кореном, ово је једно од најмезофилнијих и најпродуктивнијих станишта.

VII/ - (139): Шуме лужњака, граба и цера са липама
(*Caprino-Quercetum-robori-cerris pauperum*)
на парарендзини, огајњаченој парарендзини и хумусној гајњачи и гајњачи

Флористички осиромашена варијанта шуме лужњака, граба и цера јавља се на заравнима, уз границу шумског комплекса, на антропогено деградираним стаништима. Земљишта су плитка и сува, спрат дрвећа мањег склопа и висина, са већим учешћем цера и других ксеротермних врста. Уз мали број осталих врста, спрат приземне флоре карактерише се и фаџијесима бршљана (*Hedera helix*), који се понекад пење до висине спрата дрвећа.

Поред парарендзина, у овој шуми заступљене су и више еволуционе фазе земљишта на лесу: огајњачене парарендзине и хумусне гајњаче, што значи постепено побољшавање физичких и хемијских особина земљишта.

VII/ - (144): Шума лужњака, граба и цера са липама у долинама на већим надморским висинама
(*Tilio-Carpino-Quercetum robori-cerris collunum*)
на делувијуму

У прелазној зони побрђа, на надморским висинама између 200 и 350 м, завршава се висински ареал лужњака, а китњак постаје главни едификатор у већини заједница. У овој прелазној зони терен је купиран, а смене еколошких јединица нагле и сложене. Шума лужњака, граба и цера са липама повлачи се у сенчене, влажне долине, на надморске висине 170-280 м, на делувијуму. Највише је распрострањена у централном делу Фрушке горе.

Флористички се врло мало разликује од типичних варијанти са мањих надморских висина. Нешто је повећано учешће мезофилних врста, од којих су неке индикатори добрих станишта са већим надморских висина (*Staphylea pinnata*, *Sambucus nigra*, *Sanicula europaea*, *Stachys silvatica*, *Rubus hirtus* и др.).

Делувијуми су најчешће бескарбонатни, са израженим педогенетским процесима огајњачавања и лесивирања и имају веома висок еколошко-производни потенцијал.

VII/ - (342): Шума цера на заравни (*Quercetum cerris typicum*)
на лесивираној гајњачи

Ова еколошка јединица налази се такође у централном делу Фрушке горе, заузимајући широке, издигнуте платое, на надморским висинама од 125-250 м.

У спрату дрвећа доминира цер, а уз њега се појављују још само бела липа и крупнолисни медунац. У спрату жбуња истиче се дрен, а остале врсте су примешане. Спратом приземне флоре доминирају такође дрвенасте врсте, ксерофити и траве. С тим у вези је и несклад између ксерофилног карактера вегетације и лесивиране гајњаче као супстрата у овој еколошкој јединици. Највероватније је појава шуме цера (а не лужњака, граба и цера, рецимо) овде условљена неким климатским (близина степе) или антропогеним фактором.

VII/ - (381): Шума цера и крупнолисног медунца на нагибима (*Quercetum cerris-virgilianae xorophyllum*)
на лапорцу и кречњаку

Ова ксерофилна шума широко је распрострањена у на целој територији Фрушке горе. Распон надморских висина је велики - од 140-400 м, а заузима нагибе од 10-20°, или уже гребене и главице, са плићим земљиштем. У спрату дрвећа, осим едификатора, цера и крупнолисног медунца, у већем броју примерака заступљени су бела липа и црни јасен, а у спрату жбуња дрен и црна удика. Осим ових, у сва три спрата преовлађују дрвенасте врсте, углавном ксерофилне и широке еколошке амплитуде са честим фацијесима бршљана руже (*Rosa arvensis*). Зељастих биљака има мало, са преовлађивањем трава (*Brachypodium silvaticum*, *Dactylis polygama*) и ксерофита (*Tamus communis*, *Helleborus odorus*, *Lithospermum purpureo-coeruleum*, *Carex glauca*, *Galium album* и др.).

У мањем делу Фрушке горе земљишта у овој еколошкој јединици су плитке парарендзине на лесу. То су неразвијена земљишта, са једва образованим А-хоризонтом, моћним свега 10-20 цм. Цео земљишни профил дубок је око 25 цм, а већ од површине карбонатан.

Мала дубина земљишта, присуство CaCO₃ већ од површине и врло топла педоклима чине да је еколошко-производни потенцијал земљишта и станишта мали.

Рендзине на лапорцу су прашкасте, глиновите и доста пластичне, што би могло да утиче на мезофилност станишта. Међутим, мале дубине и висок проценат CaCO₃ утичу на појачано загревање и сувљу педоклиму, па су сличних еколошко-производних вредности као парарендзине на лесу.

Плитка, сува и топла рендзина на кречњаку по својим физичким и хемијским особинама, као и еколошко-производној вредности, слична је претходним типовима у овој еколошкој јединици.

3.3. Начин коришћења земљишта

Земљиште представља ограничени ресурс и са њим треба свеобухватно и одговорно располагати. Неопходно је спроводити читав низ организованих планских активности на дефинисању и спровођењу земљишне политике, развоју и управљању како урбаним и комуналним системима и услугама, тако и природним екосистемима (шумарство и пољопривреда). У вези са тим потребно је интегралним и интегрисаним планирањем повезати све додирне области, комплементарном везом и усклађеношћу (међу-секторским плановима), истовремено узимајући у обзир све капацитете природних и економских ресурса и потребе и захтеве свих заинтересованих страна. На тај начин, партиципативност, односно учешће свих интересних група у процесу планирања је неопходна.

Према Просторном плану Републике Србије (Сл. гл. РС бр. 88/10), од укупног земљишног фонда у АП Војводини пољопривредно земљиште обухвата 82,6%, грађевинско земљиште износи 11,5%, док остало земљиште износи 5,9%. У оквиру оисказаног пољопривредног земљишта је и шумско земљиште које заузима површину од 144.388 ха или 6,7 % укупног земљишта. Однос површина, према структури је у колизији, па у складу са тим, неопходно је сагледавати и пратити све промене, перманентно, а даље активности усмеравати у складу са институционалним, организационим и финансијским могућностима. У оваквим случајевима пожељан је адаптивни приступ планирања. Планске активности дефинисати у складу остваривањем равнотеже економског, демографског, социјалног и физичко-еколошког развоја на државном и регионалном нивоу, а све према сценарију припреме и прилагођавања стандардима развијених земаља Европске Уније.

У Сремском шумском подручју, у односу на шуме и шумско земљиште, постоји велики притисак од стране, пре свега, урбанизације, односно проширења грађевинског земљишта јер оно представља посебан вид земљишта које дели судбину тржишне конкуренције, закона понуде и тражње и представља атрактивно економско добро. Утицај повећања броја становника, раст индустрије значајни су фактори који су утицали на динамику проширења грађевинских подручја.

Проширење грађевинских подручја у великом броју случајева је реализовано кроз нелегалну изградњу, након које је следила израда планске и урбанистичке документације којом су "покривани" такви захвати у простору. Проширење грађевинског реона на рачун шумског земљишта, посебно је изражено у оквиру града Сремска Митровица.

При томе, поставља се питање у коликој мери се свеобухватно прате промене коришћења земљишта у свим категоријама и према јасно постављеним критеријумима и индикаторима, као и да ли су у вези са тим предузете одговарајуће мере.

У вези са претходним на нивоу Републике Србије једини плански документ на основу кога се могу пратити промене у коришћењу земљишта (поређење затеченог стања са стањем у прошлости) је Просторни план Републике Србије из 1996. године. Ипак није могуће спровести поменути мониторинг у потпуности, јер је поменути план дефинисана планска намена земљишта у односу на пољопривредно, шумско и остало земљиште, без категорије грађевинског земљишта. Анализирајући промене у начину коришћења земљишта, у односу на претходне периоде евидентно је смањење површина шумског и пољопривредног земљишта а знатно повећање површина "осталог" земљишта. На основу оперативних сазнања и искустава, реално је претпоставити да је на повећање „осталих“ површина највише утицало повећање грађевинског земљишта.

Према подацима из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, бр. 22/11), планирани биланси коришћења земљишта у поменутом планском документу нису остварени, односно није се остварио примарни циљ који се односио на штедњу, рационално коришћење и заштиту природних ресурса, посебно шумског и пољопривредног земљишта. У оквиру исте анализе, према врсти земљишта и начину коришћења, препознате су тенденције, како следи:

Шумско земљиште има тенденцију повећања, односно потребно је тежити повећању површина под шумама, како на шумском и пољопривредном земљишту, тако и дуж коридора инфраструктуре, где је то могуће. За шумско земљиште према Просторном Плану РС, а у складу са Стратегијом развоја шумарства Републике Србије (Сл. гл. РС бр. 59/06), планирано је достизање оптималне шумовитости од 14,3% укупне површине АПВ (тренутна шумовитост, према подацима Националне инвентуре шума Републике Србије износи од 7.1%).

Пољопривредно земљиште има тенденцију смањења површина, односно неопходно је очување квалитетног пољопривредног земљишта, које представља потенцијал и компаративну предност АП Војводине у односу на друге регионе Републике.

Водно земљиште има тенденцију стагнације. Повећање површина овог земљишта, или евентуално смањење (изградњом насипа) неће значајније утицати на промену биланса коришћења земљишта на територији АП Војводине. Посебну пажњу треба посветити очувању и заштити водног земљишта од свих облика деградације.

Грађевинско земљиште има тенденцију повећања. Повећање вршити само у случајевима када за то постоји оправданост, тежити смањењу грађевинског земљишта где је то могуће, ради рационалнијег коришћења и опремања.

Све наведене тенденције морају бити строго контролисане кроз поступак израде и доношења просторних планова јединица локалне самоуправе.

Посебну пажњу треба посветити осетљивим процесима промене намене шумског и / или пољопривредног у грађевинско земљиште (ширење грађевинских подручја насеља, формирање радних зона, формирање викенд зона без деградације предела). За реализацију контролисаних промена пољопривредног у грађевинско земљиште, неопходно је сагледати евентуалне последице (позитивне и/или негативне) уз примену, претходно поменутог, принципа партиципације, адаптивног планирања и обезбеђивање одговарајуће институционалне, организационе и финансијске подршке.

У односу на постојеће коришћење шумског земљишта у Сремском шумском подручју, у табели број 3.11 приказана је структура површина шума и шумског земљишта према корисницима и/или сопственицима.

Табела број 3.11. Структура површина према корисницима и/или сопственицима шума у ЈШП

ГЈ	Укупно ха	Обрасло земљиште				Необрасло земљиште				
		Укупно обрасло		Шуме ха	Шумске културе ха	Укупно необрасло		Шумско земљиште ха	Земљ, за остале сврхе ха	Неплодно земљиште ха
		ха	% у односу на ГЈ			ха	% у односу на ГЈ			
Драгановци - Лопадин - Дубраве – Каблар. - Ђепуш	1.340,19	1.247,53	93,1	999,69	247,84	92,66	6,9	20,96	49,56	22,14
Непречава - Варош - Лазарица	1.802,46	1.667,50	92,5	1.596,40	71,1	134,96	7,5	22,81	108,84	3,31
Блата - Малованци	2.523,67	2.296,30	91	2.235,82	60,48	227,37	9	54,25	168,32	4,8
Рашковица - Смогвица	1.777,05	1.504,96	84,7	1.495,21	9,75	272,09	15,3	3,8	268,29	
Винична - Жеравинац - Пук	3.552,81	3.257,97	91,7	3.078,18	179,79	294,84	8,3	23,55	238,95	32,34
Радјеновци - Нови	1.081,08	1.022,26	94,6	772,36	249,9	58,82	5,4		54,48	4,34
Балиша	401,77	380,5	94,7	368,86	11,64	21,27	5,3	7,38	12,9	0,99
Укупно Шумска управа Моровић	12.479,03	11.377,02	91,2	10.546,52	830,5	1.102,01	8,8	132,75	901,34	67,92
Радинска - Врањак	790,84	708,12	89,5	613,85	94,27	82,72	10,5	58,09	22,04	2,59
Кућине - Накло - Кљештевица	2.012,58	1.966,03	97,7	1.680,15	285,88	46,55	2,3	4,65	40,63	1,27
Смогва - Грабова Греда	1.414,07	1.280,89	90,6	1.280,89		133,18	9,4	13,32	119,86	
Варадин - Жупања	2.217,34	2.022,19	91,2	1.780,68	241,51	195,15	8,8	14,72	180,43	
Вратична - Црет - Царевина	2.249,01	1.928,77	85,8	1.928,77		320,24	14,2	34,64	285,6	
Банов Брод-Мартиначки полој-Засавица- Стара Рача	1.286,85	1.165,79	90,6	55,45	1.110,34	121,06	9,4	72,58	41,36	7,12
Укупно Шумска управа Вишњићево	9.970,68	9.071,78	91	7.339,78	1.732,00	898,9	9	198	689,92	10,98
Добреч-Вукодер-Дебелјак-Галовача	959,77	922,05	96,1	798,67	123,38	37,72	3,9	7,96	27,31	2,45
Сенајске баре ИИ - Каракуша	2.447,79	2.345,90	95,8	1.968,62	377,28	101,89	4,2	18,26	64,11	19,52
Грабовачко-Витојевачко острво- Витојевачки атар	3.742,51	3.447,58	92,1	2.758,50	689,08	294,93	7,9	24,98	264,68	5,27
Барадинци - Павлака - Вучковац	884,84	864,51	97,7	758,4	106,11	20,33	2,3	0,56	18,59	1,18

ГЈ	Укупно ха	Обрасло земљиште				Необрасло земљиште				
		Укупно обрасло		Шуме ха	Шумске културе ха	Укупно необрасло		Шумско земљиште ха	Земљ, за остале сврхе ха	Неплодно земљиште ха
		ха	% у односу на ГЈ			ха	% у односу на ГЈ			
Сенајске баре И - Крстац	1.227,81	1.124,40	91,6	453,31	671,09	103,41	8,4	49,63	39,97	13,81
Јалија - Легет - Турјан	524,26	499,35	95,2		499,35	24,91	4,8	9,05	11,83	4,03
Укупно Шумска управа Кленак	9.786,98	9.203,79	94	6.737,50	2.466,29	583,19	6	110,44	426,49	46,26
Висока шума - Лошинци	2.092,28	1.778,11	85	1.511,52	266,59	314,17	15	35,91	41,31	236,95
Матијевица - Кадионица	1.273,26	1.231,78	96,7	1.028,25	203,53	41,48	3,3	12,28	25,2	4
Купински кут	2.226,24	2.099,98	94,3	285,99	1.813,99	126,26	5,7	51,84	73,35	1,07
Купинске греде	2.458,86	1.623,02	66	1.427,10	195,92	835,84	34	62,38	727,15	46,31
Јасенска - Белило	1.126,88	935,11	83	333,72	601,39	191,77	17	43,97	107,15	40,65
Чењин - Обрешке ширине	1.077,22	786,34	73	528,42	257,92	290,88	27	50,95	239,93	
Укупно Шумска управа Купиново	10.254,74	8.454,34	82,4	5.115,00	3.339,34	1.800,40	17,6	257,33	1.214,09	328,98
Свеукупно Шумско газдинство "Сремска Митровица"	42.491,43	38.106,93	89,7	29.738,80	8.368,13	4.384,50	10,3	698,52	3.231,84	454,14
Брек	307,28	271,86	88,5	266,91	4,95	35,42	11,5	1,28	27,13	7,01
Хртковци - Јамена	354,05	304,42	86	270,62	33,8	49,63	14	47,22	2,11	0,3
Никинци	2.419,38	1.072,05	44,3	1.063,69	8,36	1.347,33	55,7		1.060,97	286,36
Посавље	53,99	45,46	84,2	42,95	2,51	8,53	15,8	0,86	0,42	0,51
Шидина	153,3	55,31	36,1		55,31	97,99	63,9	95,82	1,24	0,93
Свеукупно државно осталих корисника	3.288,00	1.749,10	53,2	1.644,17	104,93	1.538,90	46,8	145,18	1.091,87	295,11
Агроунија	153,96	126,66	82,3	113,42	13,24	27,3	17,7	21,33	5,97	
Просјанице	133,84	50,73	37,9	7,04	43,69	83,11	62,1	35,23	32,71	15,17
Виројевци	10,28	10,28	100		10,28	0	0			
Врањаш	50,97	32,52	63,8	31,66	0,86	18,45	36,2	17,53		0,92
Крчединска ада	574,38	173,92	30,3		173,92	400,46	69,7	301,6		98,86
Свеукупно осталих корисника кориснике	923,43	394,11	42,68	152,12	241,99	529,32	57,32	375,69	38,68	114,95
Свеукупно шуме сопственика	3.028,21	2.909,93	96,1	2.737,62	172,31	118,28	3,9	118,28		
УКУПНО СШП:	49.731,07	43.160,07	281,68	34.272,71	8.887,36	6.571,00	118,32	1.337,67	4.362,39	864,20

Укупна површина шума и шумског земљишта износи 49.731,07 ха, од чега највећи део површина (42.491,43 ха) припада ЈП „Војводинашуме“, ШГ „Сремска Митровица“, као најзначајнијем кориснику државних шума у овом подручју. Поред ЈП „Војводинашуме“ - ШГ „Сремска Митровица“, већим површинама газдују војна установа „Моровић“ са 2.726,66 ха, затим ЈВП „Воде Војводине“ са 357,0,5 ха, док остали корисници и/или сопственици газдују са знатно мањим површинама.

Шуме сопственика заузимају знатан удео у укупној површини Сремског шумског подручја и оне износе 3.028,21 ха.

Приказани распоред власништва над шумом, односно корисника којима је шума додељена на газдовање, последица је дугорочног периода који карактеришу различити социјални, економски и политички фактори.

У вези са тим, поменути диверсификација власнишва представља фактор који усложњава питање газдовања шумама у овом подручју. Како су шуме и шумско земљиште јасно дефинисан и ограничен простор (посед) и представљају производни фактор којима власници шума могу слободно располагати у оквиру постојећих законских правила, остаје отворено питање данашњег динамичног схватања одрживости у шумарству. Приказано стање шума и шумског земљишта (Поглавље: IV ПРИКАЗ И АНАЛИЗА СТАЊА ШУМА) потврђује да постоје одређени недостаци у газдовању шумама и да поједини власници / корисници не успевају да одговоре захтевима вишенаменог коришћења чија реализација поставља високе захтеве пред њих. Кључни проблем је несхватање чињенице да се мултифункционално шумарство не односи само на производњу дрвета већ на све облике коришћења и њихове утицаје на шумске екосистеме.

На основу свега изнетог може се закључити да, поред тога што је на свим нивоима недвосмислено препозната потреба очувања и унапређења постојећих и подизање нових шума, реални проблеми са којима се шумарство Сремског шумског подручја суочава, са аспекта начина коришћења земљишта, су:

- Секторски – неадекватно газдовање шумама од стране корисника који нису материјално и кадровски опремљени и/или из неких других разлога (непоштовање законских и других одредби и процедура), који доводе до деградације постојећих и/или трајног смањивања површина под шумом.
- Међусекторски - велики притисак других сектора који се рефлектује трајним смањењем површина шума и шумског земљишта.

3.4. Привредно-економске прилике

Сремско шумско подручје обухвата девет територијалних јединица које су сличне у погледу развијености али има и разлика у економском развоју и природним могућностима за развој сваке територијалне јединице.

Да би се добила слика економске развијености Сремског шумског подручја, даће се за сваку општину понаособ њана економска развијеност и природне могућности за њен развој.

Општина Шид

Општина Шид се налази у западном делу Сремског шумског подручја односно у југозападном делу Војводине. Један део општине се налази на обронцима Фручке горе а други део је смештен у приобаљу река Босут, Студва и Сава. На овом подручју су највећи и највреднијих комплекси храстових шуме у Републици Србији.

Средином општине пролази међудржавни пут Ауто пут Београд – Загреб, Е-75, на кога се наслањају путеви према Републици Хрватској (гранични прелаз Товарник и Илок) и гранични прелаз према Републици Босни и Херцеговини (гранични прелаз Сремска Рача). Такође преко територије општине пролази и пруга Београд – Загреб, преко које је Општина Шид повезана са Београдом и Новим Садом. И са једним и другим правцем Општина Шид има одличну железничку везу са земљама у окружењу. Овакав стратегијски положај Општине Шид, омогућује повезаност становништва са окружењем и ствара велике потенцијале за проток роба и производа са територије ове општине..

Укупна површине Општине Шид износи 68703,09 ха. На овој територији становништво је насељено у 19 насеља односно 19 катастарских општина. Укупан број становника на територији Општине Шид износи 38973 становника. Анализирајући предходне податке можемо констатовати да је Општина Шид једна од већих општина сремског шумског подручја.

Укупну површину Општине Шид можемо поделити на:

- Пољопривредно земљиште	41033,49 ха
- Шумско земљиште	21675,78 ха
- Неплодно земљиште (водно и грађевинско)	5993,82 ха

Учешће пољопривредног земљишта у укупној површини Општине Шид је за око 20% мање од просечних вредности за АП Војводину а шуме и шумско земљиште заузимају 31,55% укупне површине Општине. Учешће шумског земљишта у укупној површини далеко је изнад просечних вредности за АП Војводину које износи свега 6,70 %.

Већи део пољопривредног земљишта налази се у равничарском делу општине, док је један мањи део на обронцима Фрушке горе. На највећем делу пољопривредног земљишта главне културе су кукуруз и пшеница а у мањем обиму сунцокрет, соја и репа. На обронцима Фрушке горе углавном су воћњаци и виногради.

Пољопривредна производња се одвија углавном преко приватног сектора на мањим парцелама.

Пољопривредна производња се одвија на земљишту сопственика или земљишту којег је сопственик узео у закуп.

Највећи одкупљач и прерађивач пољопривредних производа (нарочито сунцокрета и соје) је фабрика за прераду уља. Остали пољопривредни производи се откупљују и прерађују преко мањих прерађивача којих у овој Општини има више.

Поред пољопривредног земљишта велики потенцијал Општине Шид је у 21.675,98 ха шума и шумског земљишта, што је чини једном, ако и не најшумовитијом општином у АП Војводини. Према подацима из шумских основа, највећи део шума и шумског земљишта је у оквиру ЈП „Војводинашуме“, ШГ Сремска Митровица у површини од 18.772,08 ха. Национални парк „Фрушка Гора“ простире се у овој општини на 4.141,39 ха. Водопривредно предузеће „Ширина“ из Шида газдује са 158,76 ха, а остатак површина под шумом чине шуме осталих корисника.

Шуме којима газдује и управља ЈП „Војводинашуме“ ШГ Сремска Митровица највећим делом су у јужном делу Општине Шид дуж речних токова река Саве, Босута и Студве. Процењена дрвна запремина напред наведених састојина на територији Општине Шид износи око 6.200.000,00 м³.

Неплодне површине на територији Општине Шид су углавном површине под грађевинским земљиштем, рекама и каналима.

Општина Сремска Митровица

Општина Сремска Митровица налази се у јужном делу Сремског шумског подручја. Највећи део Општине Сремска Митровица налази се северно од реке Саве док се један мањи део Општине налази са јужне стране реке Саве (Мачвански део).

Узевши у обзир положај и комуникационе везе (дрмски и железнички), можемо констатовати да Општина Сремска Митровица има идеалне услове за привредни развој. Централним делом Општине пролази коридор X, магистрална железничка пруга и међународни пловни пут. Све набројане комуникационе везе повезују Општину Сремска Митровица са државама у окружењу а преко њих и са државама Европске уније.

Укупна површина Општине Сремска Митровица износи 761,41 км². На овој територији живи 79773 становника у 26 насељених места односно 23 катастарске општине односно 26 насељених места.

. Укупна површина и број становника сврстали су Општину Сремска Митровица на прво место по величини на подручју Сремског шумског подручја.

Укупна површина Општине Сремска Митровица подељена је на:

- Пољопривредно земљиште 56997 ха
- Шумско земљиште 10837 ха
- Неплодно земљиште 8307 ха

Из напред наведених података можемо констатовати да пољопривредно земљиште у Општини Сремска Митровица заузима 74,9 % . Овај податак указује на то да је пољопривредна производња у овој Општини на првом месту и да на основу тога можемо констатовати да је аграрна средина. Највећи пољопривредни комплекси су дуж Ауто пута Београд-Загреб, Е-75, док мањи део пољопривредног земљиште је на јужним обронцима Фрушке горе, на коме су претежно подигнути воћњаци и виногради. Као и код других Општина Сремског шумског подручја, тако је и овој Општини извршена приватизација и највећи комплекси пољопривредног земљишта су приватизовани или дати у закуп. Већих прерађивачких капацитета углавном нема, сем млина у Сремској Митровици који је такође приватизован. Воћарски и виноградарски производи се углавном прерађују у оквиру приватног сектора или се извозе на друга тржишта.

Гледано са позиције величине, највећи број је малих пољопривредних газдинстава чија структура не одговара савременој организацији пољопривредне производње, која би омогућила повећање продуктивности ове гране привреде.

Чињеница да је највећи број становника ове Општине активан у оквиру пољопривреде, ипак чини ову делатност најзначајнијом и у оквиру ње се остварује преко 40% укупног дохотка ове Општине.

Шуме и шумско земљиште у укупној површини Општине Сремска Митровица учествују са 14,2 %. Шумски комплекси су углавном дуж леве и десне обале реке Саве, и једним делом на јужним обронцима Фрушке горе. Шумама и шумским земљиштем у приобаљу реке саве управља и газдује ЈП „Воводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица а шумама на јужним обронцима Фрушке горе Национални парка „Фрушка гора“ и шуме у власништву корисника (приватне шуме).

Прерађивачки капацитети дрвних сортимената на територији општине Сремска Митровица су некада били много већи (Фабрика целулозе и папира Матроз, Дрвни комбинат и др.), али после приватизације поменутих предузећа капацитети за прераду дрвних сортимената су много мањи. Данас већи део дрвних сортимената за прераду одлази ван граница Општине Сремска Митровица.

Узевши садашње стање развијености Општине Сремска Митровица и развијеност која је била пре приватизација предузећа, можемо закључити да је развијеност и број запослених био много већи раније него сада. Полако са отварањем нових погона и јачањем приватног сектора, привреда развијеност Општине Сремска Митровица полако се повећава и број запослених расте.

Општина Рума

Општина Рума заузима централни део Сремског шумског подручја. Општина Рума једним делом належе на јужне падине Фрушке горе, мањим делом излази на реку Саву а највећи део је у равничарском подручју где превладава пољопривредно земљиште.

Централним делом општине Рума пролази Ауто пут и железничка пруга Београд – Загреб. Ови саобраћајни правци отварају Општину Рума према суседним земљама у региону. Путем Нови Сад – Шабац, Општина Рума је повезана са централним и јужним делом Републике Србије. Овакав геосаобраћајни положај Општине Рума даје јој велике потенцијале за развој целокупне привреде.

Укупна површина Општине Рума је 582,06 км². На овој површини смештено је 17 насељених места, односно 18 катастарских општина. Напред наведени подаци Општину Рума сврставају у једну од највећих општина Сремског шумског подручја.

Укупна површина Општине Рума подељена је на:

- Пољопривредно земљиште 43022 ха
- Шумско земљиште 8438 ха
- Неплодно земљиште 6746 ха

Напред наведени подаци указују на то да је у Општини Рума најзаступљеније пољопривредно земљиште. Положај и квалитет пољопривредног земљишта је омогућио добру развијеност саме пољопривреде и воћарства. У јужном делу Општине Рума, где је и највећи број становника, је најквалитетније пољопривредно земљиште, које је већим делом у власништву малих сопственика и једним делом у власништву сопственика који су у процесу приватизације преузели површине бивших пољопривредних задруга. Структура коришћења пољопривредног земљишта је боља него што су просечне вредности за АП Војводину. Квалитет земљишта и добра организованост пољопривредне производње, дају велике потенцијале Општини Рума у овом сегменту привредног развоја.

У северном делу Општине Рума највећи део пољопривредног земљишта је под воћњацима у којима се производе јабуке, крушке, кајсије и друго воће које се делом прерађују на територији Општине Рума а делом се и извозе ван ње. Највеће површине под воћњацима су површине приватизованих друштвених предузећа.

Капацитети за прераду пољопривредних и воћарских производа су углавном мали у односу на производњу, тако да у овом делу развоја Општине Рума има потребе за новим инвестицијама.

Шуме на територији Општине Рума су углавном поред реке Саве и на јужним обронцима Фрушке горе. Капацитети за прераду шумских производа су слаби и у овом делу привреде постоје потенцијали за развој шумске прерађивачке индустрије. Највећи прерађивач шумских производа ДИП „Сава“ Хртковци је у тешком стању, иако има све потенцијале да буде успешан прерађивач шумских производа.

Неплодне површине су углавном под грађевинским земљиштем, барама у оквиру шума, каналима и реком Савом.

Привредни развој Општине Рума ће се сигурно у наредном периоду развијати позитивно, и због формирања индустријске зона у реону раскрснице, односно прикључења на Ауто пу Београд – Загреб Е-75. Формирање ове индустријске зоне крај врло важног путног правца, а сировинска база ове Општине је завидна, ствара се повољна клима за нова улагања како домаћих тако и страних инвеститора.

Општина Пећинци

Општина Пећинци налази се у југо источном делу Сремског шумског подручја. Цела територија ове Општине је у равничарском делу Сремског шумског подручја. Својим источним делом се наслања на подручје града Београда и то јој пружа повољан положај за укупан развој.

Укупна површина Општине Пећинци износи 488,65 км². На овој површини налази се 14 катастарских општина. Напред наведени подаци сврставају Општину Пећинце у средину по величини свих општина Сремског шумског подручја.

Северним рубом Општине пролази Ауто пут Београд – Загреб Е-75 који омогућава брзи проток робе, људи и услуга Јужни део Општине излази на реку Саву што такође омогућава развој речног саобраћаја са суседним општинама и градом Београд.

Укупна површина Општине Пећинци подељена је на:

- Пољопривредно земљиште 34466 ха
- Шумско земљиште 10506 ха
- Непогодно земљиште 3893 ха

Изнети подаци указују на то да је пољопривредно земљиште доминантно у структури укупног земљишта у Општини Пећинци. Пољопривредно земљиште на територији Општине је доброг квалитета, што даје добре предуслове за добру пољопривредну производњу.

Највеће површине под пољопривредним земљиштем су у КО: Ашања (10,06%), Шимановци (9,00%), Деч (8,65%), Карловчић (8,32%), Купиново (7,44%) и Огар (7,48%), може се закључити да се чак 50,95% укупног пољопривредног земљишта Општине налази у шест (од 15) атара.

Узевши у обзир власнички однос може се констатовати да је пољопривредно земљиште 68% у власништву сопственика а да је 32% у власништву осталих облика својине.

Већи део пољопривредне производње се обрађује у оквиру прерађивачких капацитета сопственика а један део се извози прерађивачке капацитете у оквиру града Београда а један део и у друге општине Сремског шумског подручја.

На територији КО Шимановци са леве и десне стране Ауто пута Београд – Загреб Е-75, формирана је индустријска зона „Шимановци“ која је створила велики потенцијал за развој ове Општине. Ова индустријска зона је у последње време запослила велики број становника, а тенденција раста запослености у оквиру ове индустријске зоне сваки даном је све већа.

Проширење ове индустријске зоне, ствара се велики потенцијал за развој мале сопственичке пољопривредне производње, чији производи би нашли свој пласман у оквиру ове зоне.

Дуж леве обале реке Саве налазе се државне шуме којима управља и газдује ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица. Ове шуме са својом површином од 10506 ха, омогућиле су да шумовитост ове Општине буде 21,5%, што је сврстава у општине које имају већу шумовитост од просека АП Војводине.

Катастарске општине на којима се налазе предметне шуме имају шумовитост од 45-55 %, што их чини изузетно шумовитим.

Ова количина шума на малом простору је омогућила да се велики број радно способних становника ових катастарски општина, запосли на редовним задацима који се обављају у шумарству свакодневно на овим просторима.

Дрвни производи који се овде производе, мањим делом се прерађују на територији Општине Пећинци, а већи део одлази у прерађивачке капацитете који се налазе на територији града Београда. Шума у власништву сопственика на територији Општине Печинци има јако мало, свега 25,58 ха и од тога 20,25 ха се налази на територији КО Купиново.

Непогодно земљиште на територији Општине Пећинци углавном је у оквиру грађевинског реона, река Сава, баре у оквиру шума, канали и др. Једна од највећих површина непогодног земљишта је свакако Обедска бара. Ова површина износи цца 600 ха а на њу се наслањају баре које су у оквиру шума газдинске јединице „Купинске греде“.

Сама Обедска бара даје велике могућности за развој екотуризма, који на овим просторима у последње време узима маха како код приватног сектора (отварање етно кућа), тако и у државном сектору (отварање едукативног центра Обедска бара).

Општина Пећинци је добрим плановима трасирала добар пут за бржи развој своје привреде. Подлога за овакву перспективу је свакако пољопривреда и шумарство повезано са индустријском зоном „Шимановци“.

Општина Инђија

Општина Инђија налази се у источном делу Сремског шумског подручја. Средином општине пролази Ауто пут Нови Сад – Београд који омогућује комуникацију са ова два велика центра. Северни део Општине излази на реку Дунав, и та околност даје могућност воденог повезивања ове Општине са суседним регионима. Западна граница ове Општине је у директној вези са осталим општинама Сремског шумског подручја. Овакав положај Општине, даје јој врло повољан геостратегијски положај за развој туризма и целе привреде.

Укупна површина Општине Инђија износи 384 км². На овој територији настањено је 47000 становника. На основу површине и броја становника можемо констатовати да на 1 км² долази 112 становника. Оваквим бројем становника по једном км², можемо Општину Инђија сврстати у најнасељеније општине Сремског шумског подручја.

На територији Општине Инђија налази се 11 насеља.

Општина Стара Пазова

Општина Стара пазова налази се као и Општина Инђија у источном делу Сремског шумског подручја. Својим природним положајем и комуникације које пролазе преко њене територије, дају Општини Стара Пазова врло повољан статус за развој и улагања у нове пословне објекте. Уско је повезана са индустријском зоном Шимановци, тако да нема неке велике разлике у одабиру локације за нове инвестиције било да су у самој индустријској зони Шимановци или индустријској зони Стара Пазова. Обе локације су повезане са Земуном и Београдом. Преко територије Општине пролази путни правац Нови сад – Београд, а јужним делом Општине Ауто пут Београд – Загреб. Поред напред наведених најважнијих друмских комуникација, ту је и железнички саобраћај преко кога је Општина Стара Пазова повезана са Београдом на једној страни и Новим Садом и Шидом на другој страни. Источни део Општине излази на реку Дунав (у дужини од 24 км), што такође побољшава већи ионако добру везу са великим привредним центрима.

Општина Стара Пазова простире се на 351 км² и на тој површине налазе се девет насеља.

Распоред различитих типова земљишта на овој територији је следећи:

- черноземи	267,52 км ²
- ливадске црнице	76,39 км ²
- ритске црнице	1,85 км ²
- алувијална земљишта	5,24 км ²

Наведена структура земљишта, показује да Општина Стара Пазова има изузетно добру подлогу за развој пољопривреде. Велика пољопривредна предузећа су у процесу приватизације променила власничку структуру, и сада су то приватна предузећа или су предузећа у закупу. Пољопривредни производи са територије Општине Стара Пазова, делом се прерађују у оквиру прерађивачких капацитете лоцираних на територији ове Општине, а делом се као сировине извозе ван територије Општине Стара Пазова. Највећи потрошачи пољопривредних сировина су прерађивачки капацитети у оквиру града Београда.

Оно што је карактеристично за ову Општину, је то, да се овде налази велики број малих, углавном породичних предузећа. Делатност ови предузећа је разнолика и већи део производа завршава на тржишту града Београда.

Давање врло повољних услова за покретање приватне производње, близина града Београда, врло повољне комуникационе везе, издвојили су Општину Стара Пазова у једну од најинтересантнијих дестинација за отварање разних погона за прераду и дистрибуцију производа. Овај податак потврђује и чињеница да на територији Општине Стара Пазова има 685 ха (ван грађевинског реона) у функцији разне инфраструктуре, као и 236 ха изграђених површина ван грађевинског реона.

Општина Стара Пазова је једна од општина на којој званично нема површина под шумом. Статистички подаци показују да од укупне површине Општине (351 км²), под шумом по катастру је свега 4,1 ха. Оваква мала површина под шумом је највероватније последица већ наведеног квалитетног пољопривредног земљишта (чернозем и ливатска црница). У приобаљу реке Дунав, на наплавцима, се формирала самоникла састојина беле врбе (која није евидентирана у катастру), и процењује се да овако настале шуме на територији Општине Стара Пазова има око 302 ха.

Општина Сремски Карловци

Површина општине Сремски Карловци је 51000 ха, обухвата једно насеље .

Структура поседа на овој Општини је следећа:

- Пољопривредно земљиште	8536 ха
- Шумско земљиште	7380 ха
- неплодно земљиште	1384 ха

Главни природни ресурси општине Сремски Карловци су обрадиво земљиште за виноградарство и воћарство, река Дунав и Национални парк Фрушка Гора. Главни привредни ресурси су: прерада воћа и грождја – производња вина и жестоких пића, културни и религиозни туризам.

Стратегија развоја подразумева апсолутно искоришћавање повољног географског положаја, близина Новог Сада и Фрушке горе, улагање у виноградарство и воћарство, културни и сакрални-ходочаснички туризам.

Општина Ириг

Општина Ириг налази се на јужним падинама Фрушке горе и може се справом назвати фрушкогорска општина. Централним делом општине пролази пут И реда Нови Сад – Шабац, који је жила куцавица ове фрушкогорске општине. Северни део Општине највећим делом је у оквиру Националног парка „Фрушка гора“ који заузима 4587 ха и заштитна зона која обухвата 9600 ха од укупно 23028 ха колико има цела Општина Ириг.

На територији Општине ириг присутно је 14 катастарских општина и 12 насељених места. У оквиру ових дванајст места живи 12329 становника. Број домаћинства у којима живе становници Општине Ириг је 4353, На основу изнетих података можемо констатовати да Општина Ириг спада у једну од мањих општина Сремског шумског подручја.

Анализирајући структуру укупне површине Општине Ириг 23028,24 ха, можемо констатовати да је распоред земљишта по намени следећи:

- Пољопривредно земљиште	15739,21 ха
- Шумско земљиште	4765,63 ха
- Грађевинско земљиште	2137,93 ха
- Водно земљиште	385,47 ха

Већи део пољопривредног земљиште се налази у јужном делу општине и ту се највећим делом користи за пољопривредну производњу, док је мањи део пољопривредног земљишта на падинама Фрушке горе и користи се за виноградарство и воћарство. Узевши у обзир заступљеност пољопривредног земљишта у односу на укупну површину Општине Ириг 68%, основна делатност у општини је пољопривредна производња, виноградарство и воћарство

Највећи део производње на пољопривредном земљишту је у оквиру приватне производње мањих односно већих комплекса. Оваква ситуација је последица извршене приватизације већих комплекса државног земљишта на територији ове општине.

Шумско земљиште Општине Ириг је највећим делом у оквиру Националног парка „Фрушка гора“. Мањи део шумског земљишта је у власништву сопственика.

Водно земљиште заузима површину од 385,47 ха и то су углавном канали и потоци и једним мањим делом акумулације.

На територији Општине Ириг присутни су извори (бушотине) пијаће воде као и термални извори. Бушотине за пијаћу воду и производњу пијаће воде смештене су у селу Јазак а термални извори у Врднику где је изграђена и бања „Врдник“.

Грађевинско земљиште је у оквиру грађевинског подручја насеља, док је један део и ван грађевинског подручја насеља и користи се као куће за одмор (викендице), манастирски комплекси и комплекси туристичког карактера.

Уз наведене привредне капацитете Општине Ириг, можемо констатовати да су природни потенцијали Општине Ириг (пре свих Фрушка гора), омогућили развој туризма и свих пропратних делатности ове гране привреде.

Општина Беочин

Општина Беочин расторно је распрострањена на северним обронцима Фрушке горе и на приобаљу реке Дунав. Укупна површина Општине Беочин износи 184,58 км².

На овој територији присутно је осам катастарских општина.

Анализирајући структуру укупне површине Општине Беочин, можемо констатовати да је распоред површина по намени следећи:

- Пољопривредно земљиште 70,12 км²
- Шумско земљиште 82,92 км²
- Грађевинско земљиште 22,53 км²
- Водно земљиште 9,01 км²

Ако се посматра процентуални удео пољопривредног земљишта (38%), Беочин је апсолутно нетипична општина Сремског шумског подручја. Великих пољопривредних комплекса нема већ су то углавном мањи поседи на којима се производе разни ратарски и повртарски производи или се земљиште користи за винограде и воћњаке.

Шумско земљиште највећим делом је под површинама Националног парка „Фрушка гора“ и једним мањим делом под шумама ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин и у власништву сопственика.

Водно земљиште је углавном у оквиру реке Дунав, разних канала и потока.

На развијеност Општине Беочин највећи утицај има фабрика за производњу цемента Лафарж. Производња цемента заснива се на природним ресурсима ове општине – присутност лапорца, који се и експлоатише на коповима „Филијала“ и „Мутаљ“.

Природни положај Општине Беочин (близина града Новог Сада), омогућио је развој малих и средњег предузећа која своју производњу базирају на природним ресурсима ове општине. Коришћење изузетних терена на падинама Фрушке горе за гајење винове лозе и разних воћарских врста, створило је идеалне услове за отварање малих породичних „винарија“ које су омогућиле становништво додатне изворе финансирања.

Близина реке Дунав и идеалних падина Фрушке горе створили су идеалне услове за развој рибарства и туризма. Бавећи се наведеним делатностима на подручју Општине Беочин има доста објеката који су у функцији наведених делатности.

3.5. Демографске карактеристике подручја

Да би се добила демографска слика Сремског шумског подручја, демографски подаци биће приказани за сваку општину посебно. Просторни планови општина и званични сајтови општина били су основни извори података за демографске карактеристике сваке општине.

Општина Шид

Општина Шид припада подручјима са просечном густином насељености око 50 становника на 1 км²,

Укупан број становника на територији Општине Шид износи 38973 становника. Узевши да на територији општине има 38973 становника и да је површине општине 687 км² произилази да на 1 км² долази 57 становника.

Структура становништва по великим добним групама указује на неповољну старосну структуру становништва са екстремно високим индексом старења од 1,0, а посматрано по насељима креће се 0,8-1,8.

Половину популације Општине Шид чини старије и старо становништво 50,7%.

Од укупне општинске популације 17,1 % је пољопривредно становништво, од чега је 58,2 % оактивно у пољопривреди.

Анализа образоване структуре становништва према школској спреми показује да 25,9 % становништва старијег од 15 година чини становништво без школске спреме и незавршеног основног образовања. Највеће учешће са 37,3 % је становништво са завршеном средњом стручном спремом а 28,4 % са основно стручном спремом. Становништво са завршеном високом и вишом стручном спремом чини 6,3 % становништва.

На основу свега може се оценити да је општа демографска структура на територији Општине Шид неповољна.

Општина Сремска Митровица

На основу последња два пописа констатовано је да је на територији Општине Сремска Митровица пораст становништва што је мањи случај у односу на оне општине у којима је смањење броја становника константна појава из године у годину. На ову појаву највише је утицала миграција становника из других крајева (досељавање становништва.)

Узевши да на територији општине има 79773 становника и да је површине општине 761,41 км² произилази да на 1 км² долази 104,77 становника. Према полној структури становништва жене чине 51 % укупног становништва Општине Сремска Митровица Удео младог становништва је 22 % и просечна старост становништва у овој Општини износи 39 година.

Према расположивим подацима свега 6 % становништва нема завршену никакву школу. Од овог броја 48,7 % је неписмено становништво. Високо образованих становника има 5 %. У највећем проценту је заступљено средње образовање (42 %), од чега 60,6 % представљају средње стручне школе а 29,7 % стручне школе у двогодишњем и трогодишњем трајању.

Општина Рума

Анализа демографских кретања у Општини Рума показује да у 17 насеља живи 60006 становника.

У односу на укупну површину Општине Рума то је 103 становника на 1 км² Природно кретање становништва Општине Рума, има изражене негативне карактеристике што се огледа у високом морталитету од 14,8 %, ниском наталитету од 8,7 % и негативно природном прираштају од – 6,1 %.

Укупан број домаћинства расте а просечна величина домаћинства опада.

Овакве тенденције последица су раслојавања породице, константног пада наталитета и погоршања старосне структуре популације Општине Рума. Рума, као центар Општине, има најповољнију образовну структуру, у којој доминира становништво са завршеном средњим, вишим и високим образовањем.

Општина Пећинци

На територији Општине Пећинци живи 21506 становника у 15 насељених места и у односу на укупну површину Општине просечна настањеност износи 44 становник на 1 км².

Природно кретање становништва Општине Пећинци у последње време има минималне негативне вредности што је последица високог морталитета и ниског наталитета и негативног природног прираштаја.

Старосна структура становништва по великим добним групама указује на особине популације у регресији. Највећи број становника налази се у старосном добу од 40-59 година, .

Образована структура становништва анализирана је преко категорије неписменог становништва и према школској спреми. Учешће неписмених у популацији старијој од 10 година износи 2,98 %. Најзначајније је учешће становника са средњим образовањем (37,2 %).

Пољопривредно стновништво чини 23,4 % популације Општине Пећинци.

Општина Инђија

Укупна површина Општине Инђија износи 384 км². На овој територији настањено је 47000 становника. На основу површине и броја становника можемо констатовати да на 1 км² долази 112 становника. Оваквим бројем становника по једном км², можемо Општину Инђија сврстати у најнасељеније општине Сремског шумског подручја.

Општина Стара Пазова

На територији Општине Стара пазова живи 67544 становника, што износи 192 становника на један 1 км².

Анализа старосне структуре популације Општине указала је на даљи тренд повећања просечне старости популације и увећање старосних група од 40-59 година и 60 и више година, а смањење старосних група од 0-19 и 20-39 година.

Учешће пољопривредног становништва у укупном становништву Општине се у односу на попис 1991. процентуално смањило за 3,5 % док се проценат активног пољопривредног становништва у укупном пољопривредном становнштву повећао за 1,5%. Процент активног женског становништва у укупном активном пољопривредном становништву увећао се у односу на пописни период 1991. године за 8,8% док се учешће издржаваног становништва у укупном пољопривредном становништву умањило за 1,5%.

Општина Сремски Карловци

Укупан број становника је 8.819, што износи 173 становника на 1 км², а просечна старост је 41,50 година.

Укупан број становника насеља у анализираним периоду се стално повећавао .

Структура становништва према миграционим обележјима у 2002 години, показује да аутохтоно становништво чини 39,5 % укупне популације, док чак 60,5 % чини досељено становништво.

Анализа старосне структуре становништва по великим добним групама указује на процес старења популације, што се огледа у високом индексу старења 1,0 (мушко 0,8; женско становништво 1,1).Становништво од 0-19 година чини 22,5 % укупне популације.

Анализа према школској спреми обухвата становништво старо 15 и више година и оно чини 84,5 % укупне популације. У овој старосној групи најзначајније је учешће становника са средњим образовањем (52,1 %) и основним образовањем (21,7 %), што у односу на предходне периоде указује на значајно побољање образовне структуре становништва.

У укупној популацији насеља, лица са личним приходом чине 21,6 % а издржавана лица 33,4 %. Којефицијенат издржаваности износи 0,74.

Пољопривредно становништво чини 2,5 % укупне популације, активно пољопривредно становништво чини 58,1 % укупног пољопривредног становништва, а издржавано пољопривредно становништво 41,9 % пољопривредног становништва.

Општина Ириг

У оквиру дванајест насељених места Општине Ириг живи 12329 становника. Узевши укупну површину и број становника можемо закључити да на један 1 км² долази 53,3 становника. Број домаћинстава у којима живе становници Општине Ириг је 4353, што даје 2,8 становника по једном домаћинству.

Општина Беочин

Укупан број становника који живи на територији Општине Беочин износи око 16100. У односу на укупну површину општине, долази 87,2 становника на 1 км². На територији Општине Беочин има 5575 домаћинстава.

3.6. Културно-историјске вредности

Сремско шумско подручје, обилује разним културно историјским вредностима. На овако малом простору, током историје стално су присутне разне миграција становништва, које су проузроковале једну шароликост овог подручја у смислу културног и историјског наслеђа. Ово подручје су од Старог Рима па до данашњих дана насељавали разни народи који су са собом доносили на подручје Срема своју културу и обичаје. На овом малом простору, те културе и обичаји су се мешали и полако стварали једну посебну слику Срема која га и дан данас карактерише.

Да би се добила слика културног и историјског богатства овог релативног малог подручја, приказаће се у најкраћим цртама стање за сваку општину понаособ.

Општина Шид

На простору Општине Шид налазе се вредне културно историјске вредности. Најзначајнији културно историјски локалитет на простору Општине Шид је локалитет „Градина на Босуту“. Овај локалитет је Решењем Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 67/67 прогласио овај локалитет као споменик културе, а одлуком Извршног већа АПВ категорисан је као археолошко наслеђе од великог значаја (Сл.лист АПВ бр.28/91).

Поред овог локалитета и локалитет „Бељњача“ одлуком владе Републике Србије проглашен је као археолошко налазиште (Сл.лист РС бр.73/02).

Сем ова два локалитета на територији Општине Шид рекогносцирано је још 77 археолошких локалитета на којима су пронађени фрагменти керамике, камених секира, оруђа од минерала, костију и др. Сви ови локалитети припадају различитим периодима, од праисторијског доба, бронзаног, раног гвозденог доба, римског периода и средњег века.

Поред напред наведена два локалитета на подручју Општине Шид регистровано је и у складу са Законом о културним добрима два манастирска комплекса и 29 споменика културе.

Поред већ наведених културно историјских локалитета на подручју Општине Шид налази се уз сам ауто пут Београд – Загреб Спомен подручје Сремски фронт. Ово пејзажно и културно уређено подручје подигнуто је осамдесетих година као спомен на Други светски рат и жртве које су пале приликом пробијања Сремског фронта.

Општина Сремска Митровица

Својим положајем Општина Сремска Митровица је одувек била раскрсница разних народа и култура. Овакав положај је и условио да на територији Општине Сремска Митровица буде велики број разног културног наслеђа.

Анализом расположивог фонда непокретних културних добара на територији Општине Сремска Митровица показала је постојање условно три просторне целине по типу и врстама културног наслеђа.

-Фрушкогорски појас

-Села доњег Срема

-Мачванска села

Анализом су идентификоване карактеристике сваког од дефинисаних подручја као и опште одреднице.

У Фрушкогорском појасу доминирају манастирски комплекси, док у оквиру села доњег Срема и мачванског Срема доминирају сакрални објекти специфичне архитектонске грађе – цркве и стамбено пољопривредни објекти карактеристични за пољопривреду која је основ на овим просторима.

Најзначајнији споменици везани за територију Општине Сремска Митровица су:

-Комплекс „Спомен гробље“ у самом граду Сремска Митровица,

-Споменик у шуми Легет,

-Споменици по мезним заједницама на територији Општине Сремска Митровица а везани за ослободилачке ратове,

-Споменици и бисте подигнути истакнутим грађанима општине Сремска Митровица,

-Остала друга обележја везана за историју ове територије.

Посебну целину културног наслеђа чине Етно – објекти који има по целој територији Општине Сремска Митровица. Највише их има у Фрушкогорском и Мачванском делу, док их у развијеном делу Општине (село Мартинци и околина) нема.

Сам положај града Сремска Митровица и његова историја условили су слојевитост наслеђа, чију окосницу чини антички Сирмијум преклопљен са постојећим градом који се развија од почетка 18 века.

. На више места у граду ови остаци старог Сирмиума су доступни свим посетиоцима града а најзначајнији објекат је Царска палата - ископине старог Сирмијума стављене под кров.

Општина Рума

Према досадашњим истраживањима утврђено је да је подручје садашње Општине Рума насељавано још од праисторије. Најбројнији налази су из периода млађег каменог и бронзаног доба. На појединим локалитетима (атар села Буђановци и Хртковци) нађени су остаци винчанске и старчевачке културе. Поред ових налаза на територији Општине Рума пронађени су и остаци из периода гвозденог доба.

У самом граду Рума превладава архитектура која је настала око 1900 године. На ову архитектуру највише су као и код града Сремска Митровица имале тада најразвијеније земље Европе (Аустро угарска, Немачка, Мађарска и др. развијене земље тадашње Европе).

Изузетак су објекти цркава који су настали у 18 веку.

Градитељско наслеђе села чине првенствено објекти сакралне архитектуре настали претежно у 18 веку. Највећи број цркава обликован је у духу барока, али има и објеката урађених са декорацијом под утицајем класицизма.

У архитектури стамбених објеката уочавају се објекти настали под утицајем грађанске архитектуре и са декорацијом под утицајем електике, необарока, сецесије и модерне, као и објекти етно-архитектуре са карактеристичном концепцијом „куће на дуж“ са тремом.

У већини месних заједница као и у граду Рума подигнути су споменици, бисте и спомен плоче поводом ослободилачких ратова.

Узевши у обзир све културно наслеђе у Општини Рума можемо рећи да је археолошко налазиште „Басијана“ у Доњим Петровцима и археолошко налазиште „Гомолава“ у селу Хртковци, и два најзначајнија непокретна културна наслеђе Општине Рума.

Општина Пећинци

Територија Општине Пећинци као и предходне територије општина Равног Срема, обилује многим археолошким открићима који доказују постојање цивилизације и у најстаријим временима.

Према досадашњим истраживањима евидентирани су остаци насељавања од периода праисторије (страчевачка и винчанска култура), у потезима села Ашања и Брестач. Из млађег каменог доба су најбројнији налази али у атарима села Карловчић, Огар, Попинци, Сибач и Шимановци пронађени су и остаци из бронзаног доба.

Остаци из римског периода пронађени су у многим местима што указује да је и на овим просторима римска култура била присутна.

Период средњег века везује се за прве писане трагове о постојању насеља на овој територији, тако да је највећи број села забележен у 14 и 15 веку.

И на овој територији по месним заједницама – селима подигнути су споменици, бисте и плоче поводом ослободилачких ратова.

Као и у осталим селима Равног Срема и овде су изграђене цркве и оне представљају најзначајније културно благо Општине Пећинци.

Најзначајнија црква на овим просторима је црква Светог Луке из 15. века са иконостасом Јакова Орфелина из 1780 године. Црква се налази у селу Купиново.

Поред ове цркве издваја се и црква у селу Сибач са својим иконостасом, као и цркве у насељима Ашања, Доњи Товарник и Огар.

Поред Цркава на Територији Општине Пећинци неопходно је поменути и остатке манастира Обед, тврђаве Купиник и остатке цркве Мајке Ангелине, сва три објекта у селу Купиново.

Општина Инђија

Инђија се први пут помиње као феудално добро породице Шуљок де Лекче 1455. године. Према писаним изворима, као насељено место Инђија се помиње 1746. године, када је на позив спахије Марка Пејачевића почело насељавање Срба. Почетком XIX века почињу се досељавати Чеси и Немци, а крајем века и Мађари.

Пред Други светски рат већину становника чинили су Немци. У то време Инђија је представљала духовни центар Немаца у Срему и једно од најразвијенијих насеља у Војводини. Од велике миграције 1948. године већински део становништва чине Срби. Након тога Инђија се развила у снажан привредни центар овог дела Срема.

Од културно историјских споменика најраспрострањеније су цркве, споменици и спомен плоче.

Општину Инђија, као и све друге сремске општине, карактерише разноликост становништва како у по своим културним, тако и по и верском обичајима. Села у општини Инђија су типична сремска села са правим и широким улицама и кућама “на дуж”.

Општина Стара Пазова

На територији Општине Стара Пазова као и на предходним Општинама, и овде се налазе археолошки остаци који указују да је и на овим просторима била развијена цивилизација. Ову чињеницу потврђује 41 археолошки локалитет.

У селу Белегиш евидентирана су десет археолошких локалитета. У селу Војка евидентирано је девет археолошких локалитета. У селу Голубинци евидентирана су пет археолошких локалитета. У селу Крњешевци евидентирано је осам археолошких локалитета. У Новој Пазови и Новим Бановцима

евидентирани су по један археолошки локалитет. У Старој Пазови и Старим Бановцима евидентирана су по три археолошка локалитета док је у селу Сурдук евидентирана два археолошка локалитета.

Сва наведена археолошка налазишта на територији Општине Стара Пазова представљају евидентирана археолошка налазишта сем локалитета у селу Војака, локалитет „Хумка“ који има категорију непокретног културног добра.

У већини села Општине Стара Пазова постоје цркве које датирају из 18 века, као и већина цркава на територији Равнога Срема.

Поред цквених објеката и овде постоје споменици, бисте и плоче које су посвећене значајним личностима из ослободилачких ратова.

Општина Сремски Карловци

Сремски Карловци спадају у сам врх општина које се могу похвалити са изузетним богатим културно историјским вредностима. У самом граду толико има културно историских споменика да се справом за Сремске Карловце може назвати „Град музеј“.

У Сремским Карловцима је очувано пуно архитектонских објеката из 17. и 18. века. У својој дугој историји Сремски Карловци су били станице разних догађаја и место у ком су многе организације имале своје седиште или испоставе. Од најзначајнијих културно историјских објеката у Сремским Карловцима издвајају се објекти сакралне архитектуре.

-Саборна црква Светог никола, изграђена 1758 године у типичном стилу барокне архитектуре,

-Црква увођења у храм пресветле Богородице, изграђена 1746 године,

-Зграда Патријархије, изграђена 1891-1894 године која је изграђена у барокном и неоренесанском стилу,

-Римокатолична црква Светог тројства, изграђена око 1735 године,

-Зграда Православне Богословије

-И други многобројни објекти сакралне природе.

Поред наведених сакралних објеката у Сремским карловцима неопходно је и поменити зграду Карловачке гимназије, која је подигнута 1891. године.

Поред наведених архитектонских објеката, у Сремским Карловцима и његовој околини постоје многи културно историјски споменици који сведоче о бурној и значајној историји Сремских карловаца и његове околине.

На изузетно лепом месту, са кога се пружа изузетан поглед на Сремске Карловце и околину, подигнут је надгробни споменик великом песнику Бранку Радичевићу. Овај споменик је изграђен у облику пирамиде од камених блокова који су донешени из различитих крајева у којима су живели Срби. Споменик је подигнут 1885. године.

Сремски Карловци и његова околина од давнина су познати по производњи грожђа и вина. Тако данас постоје многи објекти (винарије), које се могу сврстати у значајне објекте Сремских карловаца и његове околине.

Као и у осталим Општинама Срема, тако и овде постоје споменици, бисте и плоче које су везане за ослободилачке ратове и знамените личности из овог краја.

Општина Ириг

Територија Општине Ириг једним делом се простире на јужним обронцима Фрушке горе. Овај положај општине је створио изванредне услове за сакралне објекте манастирског карактера. На овим просторима се на малој удаљености један од другог сместили Фрушкогорски манастири:

- Крушедол

- Хопово

-Јазак

-Ириг

Поред наведених манастира постоје и мањи комплекси монашког карактера који чине једну хомогену целину овог краја.

Слично као и у свим местима на подручју Срема, тако и овде постоје цркве по селима и у самом граду Иригу. Ови објекти представљају историјске и културне вредности мештана ове општине.

У свим селима Општине Ириг и у самом месту Ириг подигнути су споменици, бисте и плоче које су везане за ослободилачке ратове као и за истакнуте личности овог краја. Најзначајнији споменик је на Иричком венцу који је подигнут палим жртвама у народно ослободилачком рату 1941-1945 године.

Слично као и у Општини Сремски Карловци, и у овој општини постоје врло повољни природни услов за развој виноградарства. Пратећи објекти ове делатности су свакако подруми који имају дугу традицију тако да представљају једно културно благо овог краја.

Општина Беочин

Слично као и код Општине Ириг, тако и овде у Општини Беочин већи део општине везан је за Фрушку гору. Општина Беочин је својим положајем окренута ка Дунаву и налази се на северној страни Фрушке горе.

У односу на друге фрушкогорске општине у овој општини има мање културно историјских споменика. Мањи број је манастирских комплекса, цркава и осталих културно историјских вредности. Од манастира најпознатији манастирски комплекс је комплекс манастира Раковац и манастира Беочин.

У мањем броју су и споменици, бисте и плоче везане за ослободилачке ратове и знамените личности овог краја.

4. Стање шума и шумског земљишта шумског подручја

4.1. Оптимална шумовитост

Оптимална шумовитост тесно је везана са оптималним коришћењем простора односно са оптималном распрострањеношћу природних и вештачких екосистема. Достићи оптималну шумовитост на неком подручју значи успоставити најбоље односе природних (шумских) и вештачких екосистема, најрационалније коришћење простора и постизање максимума у добијању бројних добара шуме. С обзиром на позитиван утицај шумских екосистема на неке природне ресурсе, утврђивање и постизање оптималне шумовитости значи оквирно стварање оптималније животне средине.

Оптимална шумовитост је различито дефинисана, зависно од простора о коме се ради, времена у коме се она разматра и циља њеног изучавања. Према Молчанову (1979), "Оптимална шумовитост је такав проценат шумске површине на одређеној територији при којој дрвеће и остале компоненте шуме најпотпуније и најразноврсније задовољавају потребе народне привреде у дрвету и другим користима од шуме, стварају нормалне услове за корисну фауну у шуми, доприносе продуктивности пољопривреде, а такође побољшавају састав ваздуха и воде". Потребан (оптималан) степен шумовитости представља реалну процену потребних површина шума на одређеној територији. Он зависи од еколошких, економских и социјалних параметара. Еколошки параметри представљају низ природних фактора (еколошких) који условљавају и узрокују појаву шуме на одређеној територији или потребу њеног постојања. Економски и социјални параметри представљају друштвене захтеве и интересе који, такође, условљавају подизање и негу шума у одређеном простору ради обезбеђења друштвених потреба без обзира на затечено стање.

У односу на АП Војводину, према Влатковићу, "...под оптималном шумовитошћу Војводине сматра се однос, распоред и повезаност површина под шумама и заштитним зеленилом у односу на њену укупну површину при којој они најпотпуније задовољавају потребе привреде у дрвету и друге производне, заштитно - регулаторне и социо - културне функције" (Влатковић С., 1981). Ова дефиниција је уприличена за услове Војводине и потенцира функције које имају значајну улогу у одређивању оптималне шумовитости за ово подручје. Оптимална површина под шумом и заштитним засадама АП Војводине процењује се на основу постављеног циља обезбеђења просечне површине шума и заштитног зеленила на нивоу од 0,16 ха по глави становника, чиме би се приближили стандардима развијених земаља у Европи. У вези са тим, потребно је да шуме у Војводини заузимају површину од 308.045 ха, тако да би у том случају шумовитост Војводине са садашњих 7,1% била повећана, односно подигнута на 14,32%. Достижање оптималне шумовитости захтева обезбеђивање реалних претпоставки, што подразумева адекватне површине (простор), материјална средства, пројекте, као и одрживо газдовање пошумљеним површинама.

За Сремско шумско подручје, укупна површина шума и шумског земљишта без обзира на власништво и припадност у Сремском шумском подручју износи 49,731.07 ха. На основу претходно изнетих података, степен шумовитости подручја износи 11,90 %. Оптимална шумовитост пројектована за Сремско шумско подручје, према ППРС износи 12,2%.

Како се види из наведених података и вредности, садашња шумовитост Сремско шумског подручја је приближна војвођанској оптималној шумовитости. Регулацијом имовинског стања (корисничког), напуштеног државног пољопривредног земљишта и пошумљавање предметних површина, Сремско шумско подручје било би изнад оптималне војвођанске шумовитости.

4.2. Структура површина по власништву

Укупна површина обраслог и необраслог земљишта Сремског шумског подручја износи 49.731,07 ха. У оквиру Сремског шумског подручја на највећој површини државних шума и шумског земљишта од 42.491,3 хектара газдује Јавно предузеће „Војвођаншуме“, Шумско газдинство „Сремска Митровица“. Поред тога, шумама у државном поседу газдује још пет других корисника на укупној површини 3.288,00 хектара. Шумама у друштвеној својини газдује 5 корисника на површини 923,43 хектара. Шуме сопственика се простиру на површини 3.028,21 хектара. У следећим табелама је приказана структура ових површина према власништву.

Структура површина у државној својини којима газдује шумско газдинство „Сремска Митровица“

У табели бр. 4.1 је приказана структура обраслог и необраслог државног земљишта, којима газдује шумско газдинство „Сремска Митровица“. Приказ је дат по газдинским јединицама.

Табела бр.4.1 - Структура површина државног поседа којим газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Газдинска јединица		Укупно ШГ "Сремска Митровица"		Обрасло земљиште				Необрасло земљиште				
				Укупно обрасло		Шуме ха	Шумске културе ха	Укупно необрасло		Шумско земљиш те ха	Земљ. за остале сврхе ха	Неплодно земљиште ха
		ха	% у односу на ШГ	ха	% у односу на ГЈ			ха	% у односу на ГЈ			
2701	Драгановци - Лопадин - Дубраве – Каблар, - Ђепуш	1.340,19	3,2	1.247,53	93,1	999,69	247,84	92,66	6,9	20,96	49,56	22,14
2702	Непречава - Варош - Лазарица	1.802,46	4,2	1.667,50	92,5	1.596,40	71,10	134,96	7,5	22,81	108,84	3,31
2703	Блата - Малованци	2.523,67	5,9	2.296,30	91,0	2.235,82	60,48	227,37	9,0	54,25	168,32	4,80
2704	Рашковица - Смогвица	1.777,05	4,2	1.504,96	84,7	1.495,21	9,75	272,09	15,3	3,80	268,29	
2705	Винична - Жеравинац - Пук	3.552,81	8,4	3.257,97	91,7	3.078,18	179,79	294,84	8,3	23,55	238,95	32,34
2706	Радјеновци - Нови	1.081,08	2,5	1.022,26	94,6	772,36	249,90	58,82	5,4		54,48	4,34
2725	Балиша	401,77	0,9	380,50	94,7	368,86	11,64	21,27	5,3	7,38	12,90	0,99
	Укупно Шумска управа Моровић	12.479,03	29,4	11.377,02	91,2	10.546,52	830,50	1.102,01	8,8	132,75	901,34	67,92
2707	Радинска - Врањак	790,84	1,9	708,12	89,5	613,85	94,27	82,72	10,5	58,09	22,04	2,59
2708	Кућине - Накло - Кљештевица	2.012,58	4,7	1.966,03	97,7	1.680,15	285,88	46,55	2,3	4,65	40,63	1,27
2709	Смогва - Грабова Грета	1.414,07	3,3	1.280,89	90,6	1.280,89		133,18	9,4	13,32	119,86	
2710	Варадин - Жупања	2.217,34	5,2	2.022,19	91,2	1.780,68	241,51	195,15	8,8	14,72	180,43	
2711	Вратична - Црет - Царевина	2.249,01	5,3	1.928,77	85,8	1.928,77		320,24	14,2	34,64	285,60	
2712	Банов Брод-Мартиначки полој- Засавица-Стара Рача	1.286,85	3,0	1.165,79	90,6	55,45	1.110,34	121,06	9,4	72,58	41,36	7,12
	Укупно Шумска управа Вишњићево	9.970,68	23,5	9.071,78	91,0	7.339,78	1.732,00	898,90	9,0	198,00	689,92	10,98

Газдинска јединица	Укупно ШГ "Сремска Митровица"		Обрасло земљиште				Необрасло земљиште					
	ха	% у односу на ШГ	Укупно обрасло		Шуме ха	Шумске културе ха	Укупно необрасло		Шумско земљиш те ха	Земљ. за остале сврхе ха	Неплодно земљиште ха	
			ха	% у односу на ГЈ			ха	% у односу на ГЈ				
2713	Добреч-Вукодер-Дебељак-Галовача	959,77	2,3	922,05	96,1	798,67	123,38	37,72	3,9	7,96	27,31	2,45
2714	Сенајске баре ИИ - Каракуша	2.447,79	5,8	2.345,90	95,8	1.968,62	377,28	101,89	4,2	18,26	64,11	19,52
2715	Грабовачко-Витојевачко острво- Витојевачки атар	3.742,51	8,8	3.447,58	92,1	2.758,50	689,08	294,93	7,9	24,98	264,68	5,27
2716	Барадинци - Павлака - Вучковац	884,84	2,1	864,51	97,7	758,40	106,11	20,33	2,3	0,56	18,59	1,18
2717	Сенајске баре I - Крстац	1.227,81	2,9	1.124,40	91,6	453,31	671,09	103,41	8,4	49,63	39,97	13,81
2718	Јалија - Легет - Турјан	524,26	1,2	499,35	95,2		499,35	24,91	4,8	9,05	11,83	4,03
	Укупно Шумска управа Кленак	9.786,98	23,0	9.203,79	94,0	6.737,50	2.466,29	583,19	6,0	110,44	426,49	46,26
2719	Висока шума - Лошинци	2.092,28	4,9	1.778,11	85,0	1.511,52	266,59	314,17	15,0	35,91	41,31	236,95
2720	Матијевица - Кадioniца	1.273,26	3,0	1.231,78	96,7	1.028,25	203,53	41,48	3,3	12,28	25,20	4,00
2721	Купински кут	2.226,24	5,2	2.099,98	94,3	285,99	1.813,99	126,26	5,7	51,84	73,35	1,07
2722	Купинске греде	2.458,86	5,8	1.623,02	66,0	1.427,10	195,92	835,84	34,0	62,38	727,15	46,31
2723	Јасенска - Белило	1.126,88	2,7	935,11	83,0	333,72	601,39	191,77	17,0	43,97	107,15	40,65
2724	Чењин - Обрешке ширине	1.077,22	2,5	786,34	73,0	528,42	257,92	290,88	27,0	50,95	239,93	
	Укупно Шумска управа Купиново	10.254,74	24,1	8.454,34	82,4	5.115,00	3.339,34	1.800,40	17,6	257,33	1.214,09	328,98
	Свекупно Шумско газдинство "Сремска Митровица"	42.491,43	100,0	38.106,93	89,7	29.738,80	8.368,13	4.384,50	10,3	698,52	3.231,84	454,14

Јавно предузеће „Војводинашуме“, Шумско газдинство „Сремска Митровица“, газдује државним шумама и осталим земљиштем Сремског шумског подручја на површини 42.491,43 хектара. Земљиште обрасло шумом и шумским културама износи 38.106,93 хектара, односно 89,7% укупне површине. Већину обрасле површине чине шуме, тј. 29.738,80 хектара, док се шумске културе(интензивни засади) простиру на 8.368,13 хектара. Необрасло земљиште има учешће у укупној површини од 10,3% или 4.584,50 хектара. Највећи удео у необраслом земљишту има земљиште за остале сврхе и има површину 3.231,84 хектара. Шумско земљиште се простире на 698,52 хектара, док неплодно на 454,14 хектара.

Цео простор којим газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“ је подељен на 25 газдинских јединица које представљају одређене шумске комплексе. Просечна величина газдинске јединице износи 1.700 ха, док је највећа ГЈ „Грабовачко витојевачко острво – Витојевачки атар“ са површином 3.742,51 ха, а најмања

ГЈ „Балиша“ површине 401,77 хектара. Газдинске јединице „Барадинци – Павлака – Вучковац“, „Кућине – Накло – Кљештевица“ и „Матијевица – Кадионица“ имају највећи удео обрасле површине у односу на укупну површину, а газдинска јединица „Купинске греде“ има највећи удео необрасле површине у укупној површини са 34,0%.

Шумско газдинство „Сремска Митровица“ газдује простором преко четири шумске управе. Шумска управа Моровић на свом простору има 7 газдинских јединица и највећу површину од 12.479,03 ха, док остале три шумске управе имају по 6 газдинских јединица и удео у укупној површини од 23,0% - ШУ Кленак, 23,5% - ШУ Вишњићево и 24,1% - ШУ Купиново. Највећи удео обрасле површине у укупној површини има ШУ Кленак са учешћем од 94,0%, даље следи ШУ Моровић са 91,2%, затим ШУ Вишњићево са 91,0% и најмање учешће обрасле површине има ШУ Купиново са 82,4%.

Знатна површина је затечена у категорији шумско земљиште и обим будућих пошумљавања зависи од основне намене овог дела инвентара везано за површину.

Структура површина у државној својини за газдинске јединице којима газдују други корисници

У оквиру Сремског шумског подручја, евидентирани су шуме и шумско земљиште обухваћене у пет газдинских јединица, којима газдују други корисници. У табели бр. 4.2 приказана је структура ових површина.

Табела бр. 4.2 – Структура површина државног поседа којима газдују други корисници

Газдинска јединица	Укупно ГЈ осталих корисника ха	Обрасло земљиште				Необрасло земљиште				
		Укупно обрасло		Шуме	Шумске културе	Укупно необрасло		Шумско земљиште	Земљ. за остале сврхе	Неплодно земљиште
		ха	% у односу на ГЈ			ха	% у односу на ГЈ			
Брек	307,28	271,86	88,50	266,91	4,95	35,42	11,50	1,28	27,13	7,01
Хртковци - Јамена	354,05	304,42	86,00	270,62	33,80	49,63	14,00	47,22	2,11	0,30
Никинци	2.419,38	1.072,05	44,30	1.063,69	8,36	1.347,33	55,70		1.060,97	286,36
Посавље	53,99	45,46	84,20	42,95	2,51	8,53	15,80	0,86	0,42	0,51
Шидина	153,30	55,31	36,10		55,31	97,99	63,90	95,82	1,24	0,93
Свеукупно ГЈ осталих корисника	3.288,00	1.749,10	53,20	1.644,17	104,93	1.538,90	46,80	145,18	1.091,87	295,11

У оквиру ове групе просечна величина газдинске јединице је 657,60 хектара. Највећа газдинска јединица је ГЈ „Никинци“, са површином 2.419,38 хектара, а најмања ГЈ „Посавље“ са површином 53,99 хектара. Од укупне површине обрасло је шумом 1.749,10 ха, тј. 53,20%, а необрасло земљиште покрива 1.538,90 ха или 46,80%.

Структура површина шума осталих корисника

У оквиру Сремског шумског подручја, шуме осталих корисника налази се у пет газдинских јединица и простире се на површини од 923,43 хектара.

Табела бр. 4.3 – Структура површина шума осталих корисника

Газдинска јединица	Укупно ГЈ осталих корисника	Обрасло земљиште				Необрасло земљиште				
		Укупно обрасло		Шуме	Шумске културе	Укупно необрасло		Шумско земљиште	Земљ. за остале сврхе	Неплодно земљиште
		ха	% у односу на ГЈ			ха	% у односу на ГЈ			
Агроунија	153,96	126,66	82,30	113,42	13,24	27,3	17,70	21,33	5,97	
Просјанице	133,84	50,73	37,90	7,04	43,69	83,11	62,10	35,23	32,71	15,17
Виројевци	10,28	10,28	100,00		10,28	0	0,00			
Врањаш	50,97	32,52	63,80	31,66	0,86	18,45	36,20	17,53		0,92
Крчединска ада	574,38	173,92	30,30		173,92	400,46	69,70	301,6		98,86
Свеукупно ГЈ осталих корисника кориснике	923,43	394,11	42,68	152,12	241,99	529,32	57,32	375,69	38,68	114,95

Обрасло земљиште у оквиру претходне власничке групе (шуме осталих корисника) чини 42,68% (394,11 ха), а необрасло 57,32% (529,32 ха). Овим шумама и шумским земљиштем газдује 5 корисника. Просечна величина газдинске јединице је 184,69 хектара и највећа газдинска јединица је „Крчединска ада“, која чини 62,20% укупне површине поседа у друштвеној својини.

Структура површина шума сопственика

Структура површина, у оквиру сремског шумског подручја, чији су власници приватна лица је приказана у табели бр. 4.4

Табела бр. 4.4 - Структура површина шума сопственика

Газдинска јединица	Укупно шуме сопственика		Обрасло земљиште				Необрасло земљиште				
			Укупно обрасло		Шуме (ха)	Шумске културе (ха)	Укупно необрасло		Шумско земљиште (ха)	Земљ. за остале сврхе	Неплодно земљиште
			ха	%			ха	%			
Свеукупно шуме сопственика	3.028,21	100,0	2.909,93	96,1	2.737,62	172,31	118,28	3,9	118,28		

Површине у власништву приватних лица се простиру на површини 3.028,21 ха. Од укупне површине обрасло шумом је 2. 909, ха, а површина необраслог шумског земљиште износи 118,28 ха.

4.3. Стање шумског фонда

4.3.1. Стање шума по намени

А. Стање шума по глобалној намени

У Сремском шумском подручју све шуме су подељене у две глобалне намене:

- 11 - Шуме и шумска станишта са производно-заштитном функцијом и
- 21 - Специјални природни резерват.

Стање састојина по глобалној намени је приказана посебно по власничкој структури и сумарно за ниво подручја.

Државне шуме којима газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Стање састојина у државној својини по глобалној намени којима газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“ је приказано у табели 4.5

Табела бр. 4.5 - Стање састојина у државној својини по глобалној намени којима газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Глобална намена	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
	ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
11 - Шуме и шумска станишта са производно-заштитном функцијом	30.796,35	80,8	10.232.501,3	332,3	82,0	245.435,8	8,0	76,4	2,4
21 - Специјални природни резерват	7.310,58	19,2	2.251.051,9	307,9	18,0	75.845,1	10,4	23,6	3,4
Свега ШГ “Сремска Митровица”	38.106,93	100,0	12.483.553,2	327,6	100,0	321.280,8	8,4	100,0	2,6

Из табеле се види да 80,8% површине има производно-заштитну функцију. У овој глобалној намени укупна запремина има учешће 82,0%, а нешто ниже је учешће текућег запреминског прираст, тј. 76,4%.

Шуме у државној својини којима газдују остали корисници

Стање састојина у државној својини по глобалној намени за газдинске јединице којима газдују остали корисници је приказано у табели 4.6

Табела бр. 4.6 - Стање састојина у државној својини по глобалној намени - остали корисници

Глобална намена	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
	ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
11 - Шуме и шумска станишта са производно-заштитном функцијом	1.749,10	100,0	426.853,2	244,0	100,0	9.613,6	5,5	100,0	2,3
Свега остали корисници	1.749,10	100,0	426.853,2	244,0	100,0	9.613,6	5,5	100,0	2,3

Све шуме и шумска станишта у државној својини-осталих корисника припадају глобалној намени 11 – Шуме и шумска станишта са производно-заштитном функцијом.

Шуме осталих корисника

Стање састојина осталих корисника по глобалној намени је приказано у табели 4.7

Табела бр. 4.7 - Стање састојина осталих корисника по глобалној намени

Глобална намена	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
	ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
11 - Шуме и шумска станишта са производно-заштитном функцијом	394,11	100,0	58.254,6	147,8	100,0	3.972,4	10,1	100,0	6,8
Свега остали корисници	394,11	100,0	58.254,6	147,8	100,0	3.972,4	10,1	100,0	6,8

И све шуме осталих корисника у оквиру овог подручја припадају глобалној намени 11 – Шуме и шумска станишта са производно-заштитном функцијом.

Шуме сопственика

Табела бр. 4.8 - Стање шума по глобалној намени за шуме у приватној својини

Глобална намена	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
	ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
11 - Шуме и шумска станишта са производно-заштитном функцијом	2.909,93	100,0	268.670,0	92,3	100,0	9.607,0	3,3	100,0	3,6
Свега сопственици шума	2.909,93	100,0	268.670,0	92,3	100,0	9.607,0	3,3	100,0	3,6

Шуме сопственика (приватне шуме) се простиру на 2.909,93 ха и све припадају глобалној намени 11 – Шуме и шумска станишта са производно-заштитном функцијом.

Стање шума по глобалној намени за Сремско шумско подручје

Стање шума Сремског шумског подручја по глобалној намени је приказано у табели 4.9

Табела бр. 4.9 - Стање шума по глобалној намени за Сремско шумско подручје

Глобална намена	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
	ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
11 - Шуме и шумска станишта са производно-заштитном функцијом	35.849,49	83,1	10.986.279,1	306,5	83,0	268.628,7	7,49	78,0	2,4
21 - Специјални природни резерват	7.310,58	16,9	2.251.051,9	307,9	17,0	75.845,1	10,4	22,0	3,4
Свега Сремско шумско подручје	43.160,07	100,00	13.237.331,0	306,7	100,00	344.473,8	8,0	100,00	2,6

Најзаступљенија глобална намена у оквиру Сремског шумског подручја је 11 – производно заштитна функција и чини 83,1% укупне површине и 83,0% укупне запремине. Учешће текућег запреминског прираста ове намене је нешто ниже и износи 78,0%. Све остале састојине(делови комплекса) имају глобалну намену 21 – специјални природни резерват. Просечна запремина састојина обе глобалне намене је приближно иста (око 307 м³/ха), док је просечан прираст знатно нижи у глобалној намени 11 – производно-заштитне шуме (функција).

Б. Стање састојина по основној намени

На основу затеченог стања и утврђених потенцијала шума и шумског земљишта, те постојећих правних аката, у овом шумском подручју у оквиру претходно наведених глобалних намена утврђене су следеће основне намене(приоритетне функције) састојина:

- Шуме са производно-заштитном функцијом су обухваћене у 12 наменских целина, а у оквиру глобалне намене 21- 2 наменске целине: специјални и строги природни резерват.

Стање састојина по основној намени у Сремском шумском подручју је приказано по власништву и рекапитулација за цело подручје.

Стање састојина по основној намени за Шумско газдинство „Сремска Митровица“

На подручју шумског газдинства „Сремска Митровица“, просторно је дефинисано осам наменских целина.

Табела бр. 4.10 - Стање састојина у државној својини по основној намени за Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Шумско газдинство "Сремска Митровица"										
Основна намена		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
		ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
10	Производња техничког дрвета	25.226,23	66,3	8.350.160,1	330,3	67,0	199.886,9	7,9	62,3	2,4%
11	Производња дрвета за целулозу	48,48	0,1	3.789,2	78,2	0,0	173,2	3,6	0,1	4,6%
16	Ловно-узгојни центар крупне дивљачи	4.301,13	11,3	1.365.215,2	317,4	10,9	37.064,1	8,6	11,5	2,7%
17	Семенска састојина	579,58	1,5	284.261,7	490,5	2,3	4.254,9	7,3	1,3	1,5%
55	СРП I степен заштите	307,42	0,8	140.668,6	457,6	1,1	2.926,8	9,5	0,9	2,1%
56	СРП II степен заштите	1.502,82	3,9	574.994,1	382,6	4,6	12.833,2	8,5	4,0	2,2%
57	СРП III степен заштите	5.911,05	15,5	1.675.059,2	283,4	13,4	63.029,1	10,7	19,6	3,8%
84	Строги природни резерват	230,22	0,5	89.405,1	388,35	0,6	1112,7	4,8	0,3	1,1%
Укупно ШГ "Сремска Митровица":		38.106,93	100,0	12.483.553,2	327,6	100,0	321.280,8	8,4	100,0	2,6%

Најзаступљенија наменска целина на делу шумског подручја којим газдује Шумско газдинство "Сремска Митровица" је везана за производњу техничког дрвета ,и која прекрива две трећине површине подручја. С обзиром да се ради о углавном старијим састојинама, ова наменска целина има нешто веће учешће у

укупној запремини (66%), а мање учешће у укупном запреминском прирасту (62%), иако се проценат прираста може сматрати релативно високим сем у семенским објектима. Наменске целине унутар „Специјалног резервата природе Обедска бара“ су друге по заступљености и имају учешће 20,2% у укупној обраслој површини. Од заступљенијих наменских целина јавља се још „Ловно – узгојни центар крупне дивљачи“ са учешћем 11,3% од укупне обрасле површине.

Стање састојина у државној својини по основној намени осталих корисника

Стање састојина у државној својини по основној намени за газдинске јединице осталих корисника у оквиру Сремског шумског подручја је следеће:

У газдинској јединици „Брек“ дефинисана је само једна намена и то „Ловно – узгојни центар крупне дивљачи“ на укупној површини 271,86 хектара.

Наменска целина „Заштита (од)вода (водоснабдевања) III степена“, је заступљена у целој газдинској јединици „Хртковци – Јамена“ на површини 304,42 хектара.

У газдинској јединици „Никинци“ је дефинисана наменска целина „Заштитна шума специфичне намене“. Специфична намена у овом случају се односи на одбрамбену функцију шуме (шуме с посебном наменом за потребе одбране земље).

У газдинској јединици „Посавље“ је дефинисана само наменска целина „Заштита (од) вода (водоснабдевања) III степена“.

У газдинској јединици „Шидина“ је дефинисана само наменска целина „Заштита (од)вода (водоснабдевања) III степена“.

Табела бр. 4.11 – Рекапитулација стања састојина у државној својини по основној намени осталих корисника

Састојине у државној својини – остали корисници										
Основна намена		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
		ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
16	Ловно-узгојни центар крупне дивљачи	271,86	15,5	144.362,2	531,0	33,8	2.613,2	9,6	27,2	1,8%
21	Заштита од вода III степена	405,19	23,2	62.820,1	155,0	14,7	1.625,4	4,0	16,9	2,6%
48	Заштитна шума специфичне намене	1.072,05	61,3	219.670,9	204,9	51,5	5.375,0	5,0	55,9	2,4%
Укупно за шуме у држ својини – ост, корисници		1.749,10	100,0	426.853,2	244,0	100,0	9.613,6	5,5	100,0	2,3%

На основу табеларног прегледа 4.11 се може констатовати да више од половине (61,3%) укупне површине заузима „Заштита шума специфичне намене“. Учешће у укупној запремини и запреминском прирасту ове наменске целине је нешто ниже. Друга по заступљености је наменска целина(21) „Заштита (од)вода (водоснабдевања) III степена“, са учешћем 23,2% у укупној површини. Наменска целина(16) „Ловно – узгојни центар крупне дивљачи“ у укупној површини има учешће 15,5%, а у укупној запремини 33,8%.

Стање састојина по основној намени осталих корисника

Све шуме осталих корисника су сврставе у пет наменских целина.

У газдинској јединици „Агроунија“ дефинисано је три наменске целине, а најзаступљенија је „Заштита земљишта од ерозије“, са учешћем 59,2% у обраслој површини, следи наменска целина „Ловно-узгојни центар ситне дивљачи“, са учешћем 35,3% а најмање учешће је основне намене „ Парк“, са 5,5% по површини.

У газдинској јединици „Пруд - Просјанице“ је дефинисана само наменска целина „Заштита земљишта од ерозије“

У газдинској јединици „Виројевци“ је дефинисана само наменска целина „Заштита земљишта од ерозије“.

У газдинској јединици „Врањаш“ су дефинисане две наменске целине, али доминира намена „Заштите земљишта од ерозије“ на 97,4% укупне површине.

У газдинској јединици „Крчединска ада“ је предвиђена само производња техничког дрвета.

Табела бр. 4.12 – Рекатитулација стања састојина по основној намени – остали корисници

Састојине у друштвеној својини										
Основна намена		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
		ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
10	Производња техничког дрвета	173,92	44,1	43.162,0	248,2	74,1	3.027,6	17,4	76,2	7,0%
11	Производња дрвета за целулозу	0,86	0,2	33,8	39,3	0,1	4,0	4,7	0,1	11,8%
15	Ловно-узгојни центар ситне дивљачи	44,70	11,3	3.225,4	72,2	5,5	191,9	4,3	4,8	5,9%
26	Заштита земљишта од ерозије	167,70	42,6	11.676,2	69,6	20,0	720,9	4,3	18,1	6,2%
75	Парк	6,93	1,8	157,2	22,7	0,3	28,0	4,0	0,7	17,8%
Укупно за шуме у друштвеној својини		394,11	100,0	58.254,6	147,8	100,0	3.972,4	10,1	100,0	6,8%

Према претходном прегледу у шумама осталих корисника доминирају шуме намењене Производњи техничког дрвета (44,1% од укупне површине) и Заштити земљишта од ерозије (42,6%). На знатно мањој површини је заступљена наменска целина Ловно – узгојни центар ситне дивљачи (11,3%), док су целине намењене Производњи дрвета за целулозу и Парк минимално заступљене.

Посматрајући стање по запремини, просторна целина намењена Производњи техничког дрвета је још доминантнија са учешћем у запремини од 74,1%, и учешћем у запреминском прирасту од 76,2%.

Стање састојина по основној намени за шуме сопственика

У следећој табели је приказано стање састојина по основној намени за шуме у приватној својини.

Табела бр. 4.13 - Стање састојина по основној намени за шуме у приватној својини

Шуме у приватној својини										
Основна намена		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
		ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
10	Производња техничког дрвета	2.810,00	96,6	258.538,0	92,0	96,2	9.175,0	3,3	95,5	3,5%
12	Комб, произв, техн, и целул, дрвета	99,93	3,4	10.132,0	101,4	3,8	432,0	4,3	4,5	4,3%
Укупно шуме сопственика:		2.909,93	100,0	268.670,0	92,3	100,0	9.607,0	3,3	100,0	3,6%

Из табеле се примећује да су у овим шумама дефинисане две наменске целине, али да доминира „Производња техничког дрвета са учешћем 96,6% у укупној површини, 96,2% у укупној запремини и 95,5% у укупном запреминском прирасту.

Рекапитулација стања састојина по основној намени за Сремско шумско подручје

У Сремском шумском подручју је дефинисано четрнаест наменских целина, или десет функционалних типова ако се као јединствене анализирају наменске целине 10 и 11; 15 и 16; и 55.56.и 57.Поготово су последње три део исте ресорним законом и подзаконским актима дефинисане намене (приоритетног начина коришћења-заштите) Рекапитулација стања састојина по основној намени за Сремско шумско подручје за све кориснике је приказано у табели број 4.14

Табела бр. 4.14 – Рекапитулација стања састојина по основној намени за Сремско шумско подручје

Сремско шумско подручје										
Основна намена		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
		ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
10	Производња техничког дрвета	25.226,23	66,0	8.350.160,1	330,3	67,0	199.886,9	7,9	61,6	2,5%
11	Производња дрвета за целулозу	49,34	0,1	3.823	77,5	0,0	177,2	3,6	0,1	4,6%

Сремско шумско подручје										
Основна намена		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
		ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
12	Комб, произв, техн, и целул, дрвета	99,93	0,2	10.132	101,4	0,1	432,0	4,3	0,1	4,3%
15	Ловно-узгојни центар ситне дивљачи	44,70	0,1	3.225	72,2	0,0	191,9	4,3	0,1	5,9%
16	Ловно-узгојни центар крупне дивљачи	4.572,99	10,6	1.509.577	330,1	11,4	39.677,3	8,7	11,5	2,6%
17	Семенска састојина	579,58	1,3	284.261	490,5	2,1	4.254,9	7,3	1,2	1,5%
21	Заштита вода (водоснабдевања) III степена	405,19	0,9	62.820	155,0	0,5	1.625,4	4,0	0,5	2,6%
26	Заштита земљишта од ерозије	167,70	0,4	11.676	69,6	0,1	720,9	4,3	0,2	6,2%
48	Заштитна шума специфичне намене	1.072,05	2,5	219.670	204,9	1,7	5.375,0	5,0	1,6	2,4%
55	Специјални резерват природе I степен заштите	307,42	0,7	140.668	457,6	1,1	2.926,8	9,5	0,8	2,1%
56	Специјални резерват природе II степен заштите	1.502,82	3,5	574.994	382,6	4,3	12.833,2	8,5	3,7	2,2%
57	Специјални резерват природе III степен заштите	5.911,05	13,7	1.675.059	283,4	12,7	63.029,1	10,7	18,3	3,8%
75	Парк	6,93	0,0	157	22,7	0,0	28,0	4,0	0,0	17,8%
84	Строги природни резерват	230,22	0,5	89.405,1	388,35	0,6	1112,7	4,8	0,2	1,1%
Укупно Сремско шумско подручје		43.160,07	100,0	13.237.331	306,7	100,0	344.474	8,0	100,0	2,6%

Из претходне табеле се види да је у Сремском шумском подручју најзаступљенија наменска целина 10 – приоритетно намењена за производњу техничког дрвета. Она се простире на 25.226,23 ха, тј. 66% од укупне обрасле површине Сремског шумског подручја, са запремином 8.350.160м³, (тј. 67% од укупне запремине

)и текућим запреминским прирастом 199.886,9 м³. Следећи по површинској заступљености је специјални резерват природе наменске целине 55,56 и 57 са учешћем 20,2%, а затим наменска целина 16 – ловно-узгојни центар крупне дивљачи са учешћем 10,6% у укупној обраслој површини. Остале наменске целине имају учешће мање од 5 % у укупној обраслој површини подручја.

Најзаступљенија наменска целина има просечну запремину 306 м³/ха, и с обзиром на распрострањеност ове наменске целине она одражава и просечну запремину целог подручја. Највеће просечне запремине су у наменској целини 84 – строги природни резервар и 55 – специјални резервар природе II степен заштите, што је и очекивано с обзиром да се ради о веома старим састојинама под најстрожијим режимом заштите. Наменска целина 17 – семенска састојина има такође високу просечну запремину од 490 м³/ха а обухвата у ту сврху издвојене најквалитетније састојине храста лужњака. У наменским целинама 11- производња дрвета за целулозу и 12 – комбинована производња техничког и целулозног дрвета, се производи целулозно дрво које је мањих демензија, тако да је и просечна запремина у овим наменским целинама нижа. У наменској целини 15 – ловно узгојни центар ситне дивљачи су издвојене младе шуме због функционалности саме наменске целине, тако да је и овде просечна запремина нижа.

4.3.2. Стање састојина по пореклу и очуваности

Све састојине Сремског шумског подручја у односу на порекло су разврстане у три категорије:

- састојине високог порекла – настале природним путем из семена,
- састојине изданачког порекла – настале вегетативним путем из пања или корена и
- вештачки подигнуте састојине – настале сетвом семена или садњом садница.

По очуваности састојина разликујемо такође три категорије:

- очуване састојине,
- разређене састојине и
- девастиране састојине.

Очуваност састојине одређује се на основу степена обраслости (склопа), односа главне и пратећих врста дрвећа, здравственог стања, угрожености и квалитета.

Стање састојина по пореклу и очуваности за Сремско шумско подручје приказано је посебно по власништву и корисницима, као и сумарно.

Државне шуме којима газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Стање састојина по пореклу и очуваности за Шумско газдинство „Сремска Митровица“ је приказано у табелама бр. 4.15 и број 4.16.

Табела бр. 4.15. – Стање састојина по пореклу и очуваности – државне шуме којима газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Шумско газдинство Сремска Митровица												
Порекло / очуваност	Површина (P)			Запремина (V)				Текући запремински прираст (i _v)				
	ха	% у групи	% од свега	м ³	м ³ /ха	% у групи	% од свега	м ³	м ³ /ха	% у групи	% од свега	пи
Високе очуване	9.822,68	50,6	25,8	3.878.803,1	394,9	51,5	31,1	91.035,9	9,3	60,7	28,3	2,3%
Високе разређене	9.490,77	48,9	24,9	3.644.056,4	384,0	48,4	29,2	58.649,4	6,2	39,1	18,3	1,6%
Високе деградиране	106,52	0,5	0,3	12.490,7	117,3	0,2	0,1	208,0	2,0	0,1	0,1	1,7%
Укупно високе	19.419,97	100,0	51,0	7.535.350,1	388,0	100,0	60,4	149.893,4	7,7	100,0	46,7	2,0%

Шумско газдинство Сремска Митровица												
Порекло / очуваност	Површина (P)			Запремина (V)				Текући запремински прираст (i _v)				
	ха	% у групи	% од свега	м ³	м ³ /ха	% у групи	% од свега	м ³	м ³ /ха	% у групи	% од свега	пи
Изданачке очуване	990,28	92,5	2,6	238.025,2	240,4	93,6	1,9	7.536,9	7,6	94,6	2,3	3,2%
Изданачке разређене	71,56	6,7	0,2	15.698,1	219,4	6,2	0,1	417,6	5,8	5,2	0,1	2,7%
Изданачке деградиране	8,87	0,8	0,0	681,1	76,8	0,3	0,0	16,0	1,8	0,2	0,0	2,4%
Укупно изданачке	1.070,71	100,0	2,8	254.404,5	237,6	100,0	2,0	7.970,6	7,4	100,0	2,5	3,1%
Вештачке очуване	13.999,40	79,5	36,7	3.382.677,0	241,6	72,1	27,1	137.188,0	9,8	83,9	42,7	4,1%
Вештачке разређене	3.523,53	20,0	9,2	1.289.886,6	366,1	27,5	10,3	25.773,0	7,3	15,8	8,0	2,0%
Вештачке деградиране	93,32	0,5	0,2	21.235,1	227,6	0,5	0,2	455,9	4,9	0,3	0,1	2,1%
Укупно вештачке	17.616,25	100,0	46,2	4.693.798,6	266,4	100,0	37,6	163.416,9	9,3	100,0	50,9	3,5%
Свеукупно ШГ “Сремска Митровица”	38.106,93		100,0	12.483.553,2	327,6		100,0	321.280,8	8,4		100,0	2,6%

Табела бр. 4.16. – Рекапитулација стања састојина по пореклу и очуваност - држ.шуме којима газдује - Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Порекло / очуваност	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
	ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Укупно високе	19.419,97	51,0	7.535.350,14	388,0	60,4	149.893,38	7,7	46,7	2,0%
Укупно изданачке	1.070,71	2,8	254.404,46	237,6	2,0	7.970,55	7,4	2,5	3,1%
Укупно вештачке	17.616,25	46,2	4.693.798,61	266,4	37,6	163.416,92	9,3	50,9	3,5%
Свеукупно подручје	38.106,93	100,0	12.483.553,21	327,6	100,0	321.280,84	8,4	100,0	2,6%
Укупно очуване	24.812,35	65,1	7.499.505,28	302,2	60,1	235.760,78	9,5	73,4	3,1%
Укупно разређене	13.085,86	34,3	4.949.641,10	378,2	39,6	84.840,11	6,5	26,4	1,7%
Укупно деградиране	208,71	0,5	34.406,83	164,9	0,3	679,96	3,3	0,2	2,0%
Свеукупно подручје	38.106,93	100,0	12.483.553,21	327,6	100,0	321.280,84	8,4	100,0	2,6%

Из претходних табела се може видети да је структура шума у односу на порекло на подручју којим газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“ врло повољна. Најзаступљеније су високе састојине на површини 19.419,97 хектара или 51,0% од укупне обрасле површине подручја. Вештачки обновљене састојине се простиру на 17.616,26 хектара или 46,2%, а изданачке на свега 1.070,71 хектара, тј 2,8% подручја. Што се тиче запремине, ситуација је још повољнија за високе састојине које имају учешће 60,4% од укупне запремине. Вештачки обновљене састојине имају учешће 37,6%, а изданачке 2,0% у укупној запремини. Највеће учешће у укупном прирасту имају вештачки обновљене састојине са 50,9% с обзиром да се ради углавном о младим плантажама клонова топола које имају велики прираст. Ситуација је неповољна ако се посматра стање састојина по очуваности. Очуване састојине имају учешће од 65,1% у укупној површини, разређене 34,3%, а деградиране 0,5%.

Велико учешће разређених састојина угрожава и умањује биоэколошку стабилност, умањује производне ефекте у односу на потенцијал и умањује могућност остваривања функционалних ефеката у односу на оптимум. Претходне чињенице кандидују разређене састојине у Привремени план сеча при утврђивању плана сеча обнављања састојина

Стање састојина по пореклу и очуваности – државне шуме осталих корисника

Стање по пореклу и очуваности шума у државној својини осталих корисника је приказано у табели број 4.17

Табела бр. 4.17 – Рекапитулација стања састојина по пореклу и очуваност – државна својина – остали корисници

Састојине у државном власништву - остали корисници									
Порекло / очуваност	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
	ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	i _v / V .100
Укупно високе	1.043,37	59,7	321.807,4	308,4	75,4	6.318,9	6,1	65,7	2,0%
Укупно изданачке	491,94	28,1	79.469,7	161,5	18,6	2.396,6	4,9	24,9	3,0%
Укупно вештачке	213,79	12,2	25.576,1	119,6	6,0	898,1	4,2	9,3	3,5%
Свеукупно:	1.749,10	100,0	426.853,2	244,0	100,0	9.613,6	5,5	100,0	2,3%
Укупно очуване	1.050,46	60,1	277.692,3	264,4	65,1	6.662,9	6,3	69,3	2,4%
Укупно разређене	525,61	30,1	135.886,0	258,5	31,8	2.625,7	5,0	27,3	1,9%
Укупно деградиране	173,03	9,9	13.274,9	76,7	3,1	325,0	1,9	3,4	2,4%
Свеукупно:	1.749,10	100,0	426.853,2	244,0	100,0	9.613,6	5,5	100,0	2,3%

Из претходних прегледа за шуме у државној својини којима газдују остали корисници се види да доминирају високе састојине, са учешћем од 59,7% у укупној обраслој површини, затим следе изданачке са учешћем 28,1% и вештачки обновљене састојине са учешћем 12,2%. Што се тиче запремине, ситуација је још повољнија, високе састојине чине 75,4% од укупне запремине, изданачке 18,6%, а вештачки обновљене састојине 6,0%.

Очуване састојине су најзаступљеније и имају учешће 60,1% у укупној обраслој површини, разређене 30,1%, а деградиране 9,9%. Код запремине ситуација је повољнија јер очуване састојине имају учешће 65,1%, разређене 31,8%, код деградиране свега 3,1% од укупне запремине.

Знатно учешће изданачких шума и у исто време разређених састојина у овој корисничкој групи (државне шуме других корисника) у знатној мери умањује њихову биоэколошку стабилност, производности и тренутно производне ефекте у односу на потенцијал. Приоритетни газдински задаци су везани за замену или попуњавање разређених састојина како бисе тиме у могућој мери елиминисали наведени негативни ефекти.

Стање састојина по пореклу и очуваности – остали корисници

Стање по пореклу и очуваности шума у друштвеној својини је приказано у табели број 4.18

Табела бр. 4.18 – Рекапитулација стања састојина по пореклу и очуваност – остали корисници

Састојине у друштвеној својини									
Порекло / очуваност	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i,)			
	ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Укупно високе	0,30	0,1	6,3	21,0	0,0	0,2	0,7	0,0	3,2%
Укупно изданачке	135,70	34,4	3.489,4	25,7	6,0	297,2	2,2	7,5	8,5%
Укупно вештачке	258,11	65,5	54.758,9	212,2	94,0	3.675,0	14,2	92,5	6,7%
Свеукупно:	394,11	100,0	58.254,6	147,8	100,0	3.972,4	10,1	100,0	6,8%
Укупно очуване	197,40	50,1	24.959,5	126,4	42,8	1.486,9	7,5	37,4	6,0%
Укупно разређене	162,35	41,2	29.077,7	179,1	49,9	2.245,4	13,8	56,5	7,7%
Укупно деградиране	34,36	8,7	4.217,4	122,7	7,2	240,1	7,0	6,0	5,7%
Свеукупно:	394,11	100,0	58.254,6	147,8	100,0	3.972,4	10,1	100,0	6,8%

Из претходног табеларног прегледа, за шуме у друштвеној својини, видљиво је да на две трећине површине су заступљене вештачки подигнуте састојине, а изданачке на преосталом делу. Високе састојине су заступљене са скромних 0,1% у укупној површини. По запремини, вештачки подигнуте састојине имају апсолутну доминацију са учешћем 94,0% у укупној запремини.

Стање по очуваности је неповољно јер очуване састојине заузимају половину обрасле површине, разређених је 41,2%, а деградираних 8,7%.

Знатно учешће изданачких шума и у исто време разређених састојина у овој корисничкој групи (друштвене шуме) у знатној мери умањује њихову биоеколошку стабилност, производности и тренутно производне ефекте у односу на потенцијал. Приоритетни газдински задаци су везани за конверзију изданачких шума и замену или попуњавање разређених састојина како бисе тиме у могућој мери елиминисали наведени негативни ефекти.

Стање састојина по пореклу и очуваности – шуме сопственика

Стање шума у приватној својини по пореклу и очуваности је приказано у табелама бр. 4.19 и 4.20

Табела бр. 4.19 – Стање по пореклу и очуваност за шуме у приватној својини

Шуме у приватној својини												
Порекло / очуваност	Површина (P)			Запремина (V)				Текући запремински прираст (i _v)				
	ха	% у групи	% од свега	м ³	м ³ /ха	% у групи	% од свега	м ³	м ³ /ха	% у групи	% од свега	пи
Високе очуване	620,40	100,0	21,3	111.849,0	180,3	100,0	41,6	3.242,0	5,2	100,0	33,7	2,9%
Укупно високе	620,40	100,0	21,3	111.849,0	180,3	100,0	41,6	3.242,0	5,2	100,0	33,7	2,9%
Изданачке очуване	1.936,85	91,5	66,6	126.278,0	65,2	90,6	47,0	5.150,0	2,7	91,1	53,6	4,1%
Изданачке деградиране	180,37	8,5	6,2	13.037,0	72,3	9,4	4,9	504,0	2,8	8,9	5,2	3,9%
Укупно изданачке	2.117,22	100,0	72,8	139.315,0	65,8	100,0	51,9	5.654,0	2,7	100,0	58,9	4,1%
Вештачке очуване	172,31	100,0	5,9	17.506,0	101,6	100,0	6,5	711,0	4,1	100,0	7,4	4,1%
Укупно вештачке	172,31	100,0	5,9	17.506,0	101,6	100,0	6,5	711,0	4,1	100,0	7,4	4,1%
Свеукупно:	2.909,93		100,0	268.670,0	92,3		100,0	9.607,0	3,3		100,0	3,6%

Табела бр. 4.20 – Рекатегоризација стања по пореклу и очуваност за шуме у приватној својини

Шуме сопственика									
Порекло / очуваност	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
	ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Укупно високе	620,40	21,3	111.849,0	180,3	41,6	3.242,0	5,2	33,7	2,9%
Укупно изданачке	2.117,22	72,8	139.315,0	65,8	51,9	5.654,0	2,7	58,9	4,1%
Укупно вештачке	172,31	5,9	17.506,0	101,6	6,5	711,0	4,1	7,4	4,1%

Свеукупно подручје	2.909,93	100,0	268.670,0	92,3	100,0	9.607,0	3,3	100,0	3,6%
Укупно очуване	2.729,56	93,8	255.633,0	93,7	95,1	9.103,0	3,3	94,8	3,6%
Укупно разређене									
Укупно деградиране	180,37	6,2	13.037,0	72,3	4,9	504,0	2,8	5,2	3,9%
Свеукупно:	2.909,93	100,0	268.670,0	92,3	100,0	9.607,0	3,3	100,0	3,6%

Стање састојине по пореклу има врло лошу структуру у оквиру шума сопственика. Доминирају изданаčke састојине на површини 2.117,22 ха, тј. 72,8% од укупне обрасле површине. Високе састојине се простиру на 620,40 ха или 21,3%, а вештачки обновљене састојине на само 172,31 ха или 5,9% од укупне површине приватних шума. Изданачке шуме имају скромну просечну запремину 66 м³/ха, тако да је учешће изданачких шума у укупној запремини нешто мање него по површини и износи 51,9%. Високе састојине учествују са 41,6% у укупној запремини, изданачке са 51,9%, а вештачки подигнуте састојине са 6,5%.

Деградиране састојине се налазе у оквиру изданачких шума и чине 6,2% укупне површине шума приватних лица, док су све остале састојине очуване, тј. 93,8%.

Интересантно је да код изданачких састојина већу просечну запремину имају деградиране у односу на очуване састојине, што је резултат старости тих састојина, јер су деградиране састојине у просеку старије, те им је запремина већа.

Рекапитулација стање састојина по пореклу и очуваности за Сремско шумско подручје

Рекапитулација стања састојина по пореклу и очуваности за Сремско шумско подручје приказано у табели бр 4.21

Табела бр. 4.21 – Рекапитулација стања састојина по пореклу и очуваност за Сремско шумско подручје

Сремско шумско подручје									
Порекло / очуваност	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
	ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Укупно високе	21.084,04	48,9	7.969.012,8	378,0	60,2	159.454,4	7,6	46,3	2,0%
Укупно изданачке	3.815,57	8,8	476.678,5	124,9	3,6	16.318,4	4,3	4,7	3,4%
Укупно вештачке	18.260,46	42,3	4.791.639,6	262,4	36,2	168.701,0	9,2	49,0	3,5%
Свеукупно:	43.160,07	100,0	13.237.331,0	306,7	100,0	344.473,8	8,0	100,0	2,6%
Укупно очуване	28.789,78	66,7	8.057.790,0	279,9	60,9	253.013,5	8,8	73,4	3,1%
Укупно разређене	13.773,82	31,9	5.114.604,8	371,3	38,6	89.711,3	6,5	26,0	1,7%

Сремско шумско подручје									
Порекло / очуваност	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
Укупно деградиране	596,47	1,4	64.936,1	108,9	0,5	1.749,1	2,9	0,5	2,7%
Свеукупно:	43.160,07	100,0	13.237.331,0	306,7	100,0	344.473,8	8,0	100,0	2,6%

Посматрајући Сремско шумско подручје у целини, најзаступљеније су високе састојине, које се простиру на 21.084,04 ха, тј. 48,9% од укупне површине подручја. Ове састојине имају још веће учешће по запремини и чине 60,2% укупне запремине. Учешће високих састојина у укупном текућем запреминском прирасту износи 46,3%. Друге по заступљености су вештачки подигнуте састојине које се простиру на 18.260,46 ха, тј. на 42,3% укупне површине подручја. Учешће ових састојина у укупној запремини износи 36,2%, а у укупном запреминском прирасту 49,0% (разлог су доминантно учешће засада клонова топола и врба у овој категорији шума). Најмање учешће имају изданачке састојине од 8,8% у укупној површини, а учешће у укупној запремини је 3,6% и у укупном запреминском прирасту 4,7%.

Што се тиче стања састојина по очуваности, ситуација је неповољна јер разређених састојина има 31,9%, а приметно је присуство (1,4%) деградираних састојина. Већа запремина по хектару код разређених састојина у односу на очуване је резултат старости тих састојина, јер су разређене састојине у просеку старије, те им је запремина већа, што потврђује и податак о запреминском прирасту по хектару који је већи код очуваних састојина.

Оцене и приоритети констатовани по појединим власницима и корисницима и на овом месту важе.

4.3.3. Стање састојина по мешовитости

У зависности од учешћа појединих врста дрвећа у смеси све састојине су подељене на чисте и мешовите. Стање састојина по мешовитости за Сремско шумско подручје приказано је посебно по корисницима и збирно за Сремско шумско подручје.

Стање по мешовитости за шуме у државној својини којима газдује - Шумско газдинство "Сремска Митровица"

Табела бр. 4.22 – Рекапитулација стања састојина по мешовитости за шуме у државној својини којима газдује - Шумско газдинство "Сремска Митровица"

	Мешовитост састојина	Површина (P)		Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)	
		ха	%	м ³	%	м ³	%
Државне шуме ШГ "Сремска Митровица"	Чисте	17.804,49	46,70%	4.752.451,40	38,10%	164.045,20	51,10%
	Мешовите	20.302,44	53,30%	7.731.101,80	61,90%	157.235,70	48,90%
	Свеукупно:	38.106,93	100,00%	12.483.553,20	100,00%	321.280,80	100,00%

Стање састојина по мешовитости за подручје којим газдује Шумско газдинство "Сремска Митровица" је скоро уједначено, тј. мешовите састојине имају учешће од 53,3%, а чисте 46,7% у односу на укупну обрасту површину. Код запремине овај однос је нешто израженији, мешовите састојине имају учешће 61,9%, а чисте 38,1% од укупне запремине. С обзиром да се ради о старијим састојинама, као и да су мешовите састојине биолошки стабилније од чистих и да показују веће запремине по јединици површине, отуда и веће учешће мешовитих састојина у укупној запремини. Међутим, како велики део чистих састојина чине плантаже клонова топола које имају висок запремински прираст, то је учешће запреминског прираста чистих састојина (51,1%) веће од мешовитих састојина (48,9%).

Како ће будући радови на гајењу шума дужи период бити везани за обнову састојина то ће и приоритетан задатак бити очување мешовитости при одабраним поступцима обнове, свакако поштујући при том производни потенцијал(тип шуме) и основну намену шумског станишта.

Стање по мешовитости за шуме у државној својини - остали корисници

Табела бр. 4.23 – Рекапитулација стања састојина по мешовитости за државне шуме осталих корисника

	Мешовитост	Површина (P)		Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)	
		ха	%	м ³	%	м ³	%
Државне шуме осталих корисника	Чисте	649,55	37,14	116971,4	27,40	2914,6	30,32
	Мешовите	1.099,55	62,86	309.881,80	72,60	6.699,00	69,68
	Свеукупно:	1.749,10	100,00	426.853,20	100,00	9.613,60	100,00

Мешовите састојине су заступљеније у шумама у државној својини у којим газдују остали корисници и њихов удео у укупној површини износи 62,9%, док је удео чистих састојина 37,1%. Учешће мешовитих састојина по запремини је још израженије и износи 72,6%. Текући запремински прираст мешовитих састојина износи 69,7%, а чистих 30,3%.

Приоритетан задатак и у овим шумама је очување мешовитости као дугорочни узгојни циљ.

Стање по мешовитости за шуме осталих корисника

Табела бр. 4.24 – Рекапитулација стања састојина по мешовитости за шуме осталих корисника

	Мешовитост	Површина (P)		Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)	
		ха	%	м ³	%	м ³	%
Шуме осталих корисника	Чисте	304,85	77,35	52.955,2	90,90	3.604,6	90,74
	Мешовите	89,26	22,65	5.299,4	9,10	367,8	9,26
	Свеукупно:	394,11	100	58.254,6	100	3.972,4	100

У шумама у друштвеној својини заступљеније су чисте састојине и њихов удео по површини износи 77,35%, а по запремини 90,9%. Приоритетан задатак дугорочног карактера је превођење чистих у мешовите састојине у мери која је лимитирана пре свега станишним потенцијалом.

Стање по мешовитости за шуме сопственика

Табела бр. 4.25 – Рекапитулација стања састојина по мешовитости за шуме приватника

	Мешовитост	Површина (P)		Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)	
		ха	%	м ³	%	м ³	%
Шуме сопственика	Чисте	1.575,32	54,10	112.953,00	42,00	4.360,00	45,40%
	Мешовите	1.334,61	45,90	155.717,00	58,00	5.247,00	54,60%
	Свеукупно:	2.909,93	100,00	268.670,00	100,00	9.607,00	100,00%

Код шума сопственика, чисте састојине су нешто заступљеније и имају удео од 54,1% у укупној површини, док су по запремини и текућем запреминском прирасту доминантније мешовите састојине.

Рекапитулација стања састојина по мешовитости за Сремско шумско подручје

Стање састојина по мешовитости за Сремско шумско подручје је приказано у табели бр. 4.26

Табела бр. 4.26 – Рекапитулација стања састојина по мешовитости за Сремско шумско подручје

	Мешовитост	Површина (P)		Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)	
		ха	%	м ³	%	м ³	%
Сремско шумско подручје	Чисте	20.334,21	47,1	5.035.331,00	38	174.924,30	50,8
	Мешовите	22.825,86	52,9	8.201.999,90	62	169.549,50	49,2
	Свеукупно:	43.160,07	100	13.237.331,00	100	344.473,80	100

Укупно гледајући, Сремско шумско подручје има уједначен однос по површини чистих и мешовитих састојина. Незнатно више има мешовитих састојина са учешћем од 52,9% у укупној површини. Међутим, посматрајући однос ових састојина по запремини, мешовите састојине имају далеко већу доминацију, са учешћем од 62,0% у укупној запремини. Мешовите састојине на подручју Сремског шумског подручја имају већу старост и већу просечну запремину, па је самим тим и укупна запремина далеко већа од запремене чистих састојина. Чисте састојине имају веће учешће у укупном запреминском прирасту подручја, због чињенице да се ради углавном о млађим састојинама и плантажама клонске тополе, које имају далеко већи прираст од старих састојина тврдих лишћара. Приоритетна уређајна мера, дугорочног карактера, је очување и у могућој мери увећање садашњег степена мешовитости.

4.3.4. Стање по врстама дрвећа

Тренутно стање по врстама дрвећа у доброј мери је у складу са природним потенцијалом-типолошком припадношћу појединих делова комплекса, сем у алувијуму где је на делу површине вршено пошумљавање са клоновима брзорастућих врста врба и тополе.

Државне шуме којима газдује Шумско газдинство Сремска Митровица

Стање састојина по врстама дрвећа за подручје којим газдује Шумско газдинство "Сремска Митровица" је приказано у табели бр. 4.27.

Табела бр. 4.27 – Стање састојина по врстама дрвећа за државне шуме којима газдује Шумско газдинство "Сремска Митровица"

ШГ "Сремска Митровица"					
Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)		
	м ³	% од свега	м ³	% од свега	пи
Лужњак	6.432.713,60	51,50%	122.341,40	38,10%	1,90%

ШГ "Сремска Митровица"					
Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i,)		
	м ³	% од свега	м ³	% од свега	пи
Пољски јасен	2.680.800,20	21,50%	59.343,40	18,50%	2,20%
Граб	916.508,40	7,30%	18.999,00	5,90%	2,10%
Цер	550.274,60	4,40%	11.561,30	3,60%	2,10%
Остали тврди лишћари	442.486,70	3,50%	13.928,70	4,30%	3,10%
Багрем	106.669,40	0,90%	3.992,30	1,20%	3,70%
Црни орах	34.283,60	0,30%	662,7	0,20%	1,90%
Амерички јасен	20.195,90	0,20%	488,3	0,20%	2,40%
Сладун*	17.444,70	0,10%	361,6	0,10%	2,10%
Платан	3.423,80	0,00%	51,7	0,00%	1,50%
Трешња*	1.623,20	0,00%	37,7	0,00%	2,30%
Китњак	763,6	0,00%	17,6	0,00%	2,30%
Црни јасен*	440,4	0,00%	13,3	0,00%	3,00%
Бели јасен*	115	0,00%	3,5	0,00%	3,00%
Домаћи орах*	113,3	0,00%	2,2	0,00%	2,00%
Јавор*	94,9	0,00%	3,1	0,00%	3,20%
Мечја леска*	75,9	0,00%	1,5	0,00%	2,00%
Софора	43	0,00%	0,6	0,00%	1,40%
Гледичија	21,9	0,00%	0,8	0,00%	3,50%
Кестен	10,3	0,00%	0,3	0,00%	3,00%
Млеч	6,2	0,00%	0,2	0,00%	3,00%
Медунац*	0,6	0,00%	0	0,00%	0,00%
Укупно тврди лишћари	11.208.109,20	89,80%	231.811,10	72,20%	2,10%
Клонови ска топола	976.981,40	7,80%	81.980,40	25,50%	8,40%
Бела топола*	130.905,50	1,00%	3.169,10	1,00%	2,40%

ШГ "Сремска Митровица"					
Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i,)		
	м ³	% од свега	м ³	% од свега	пи
Ситнолисна липа*	98.317,70	0,80%	2.306,00	0,70%	2,30%
Бела врба*	57.524,60	0,50%	1.713,60	0,50%	3,00%
Крупнолисна липа*	8.371,80	0,10%	222,1	0,10%	2,70%
Остали меки лишћари	1.011,50	0,00%	26	0,00%	2,60%
Црна топола*	949,5	0,00%	28,6	0,00%	3,00%
Сребрна липа	618,8	0,00%	10,2	0,00%	1,60%
Каталпа	401,5	0,00%	5,4	0,00%	1,30%
Црна јова*	234	0,00%	6,1	0,00%	2,60%
Бадемаста врба*	68	0,00%	2,1	0,00%	3,00%
Крта врба*	55	0,00%	0	0,00%	0,10%
Укупно меки лишћари	1.275.439,20	10,20%	89.469,60	27,80%	7,00%
Укупно лишћари	12.483.548,40	100,00 %	321.280,70	100,00 %	2,60%
Остали четинари	4,8	0,00%	0,1	0,00%	2,20%
Укупно четинари	4,8	0,00%	0,1	0,00%	2,20%
Свега ШГ Сремска Митровица	12.483.553,20	100,00 %	321.280,80	100,00 %	2,60%

*ретке, угрожене, реликтне и ендемичне врсте у подручју

На подручју Шумског газдинства "Сремска Митровица" евидентирано је 22 врсте дрвећа тврдих лишћара, 12 врста меких лишћара и једна врста четинара. Тврди лишћари доминирају и заступљени су са 89,8%, док су меки лишћари заступљени са 10,2% укупне запремине. Четинари имају незнатно учешће и то само као примешана врста на једној локацији са запремином 4,8 м³. Најзаступљенија врста дрвећа је храст лужњак и има учешће веће од половине запремине свих врста дрвећа (51,5%). Од заступљенијих врста тврдих лишћара присутни су пољски јасен (21,5%), граб (7,3%), цер (4,4%) и остали тврди лишћари (3,5%), док остале врсте тврдих лишћара имају учешће мање од 1% у укупној запремини. Код меких лишћара, најзаступљеније су клонске тополе, које чине 7,8% укупне запремине и бела топола са учешћем од 1,0% у укупној запремини. Остале врсте дрвећа меких лишћара имају мање од 1,0% учешће у укупној запремини. Мада имају учешће у укупној запремини 10,2%, меки лишћари учествују у укупном запреминском прирасту подручја са 27,8%. Ово се објашњава великим годишњим запреминским прирастом који остварују клонске тополе, а оне имају учешће 25,5% у укупном запреминском прирасту подручја којим газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“.

На овом делу подручја затичемо 16 врста дрвећа из списка ретке, угрожене, реликтне и ендемичне.

Без знатнијих ограничења а водећи рачуна о глобалној и основној намени могу се користити лужњак, п. јасен, обични граб, цер, о.т.л. , унешене врсте(багрем, а.јасен.и а.орак) и клонови врба и топола. Остале врсте дрвећа посебно са списка ретких, угрожених, реликтних и ендемичних морају се чувати уз минималне санитарне интервенције превднтивног и репресивног карактера.

Стање по врстама дрвећа за шуме у државној својини – остали корисници

Стање по врстама дрвећа за шуме у државној својини, којима газдују други корисници је приказано у следећим табелама:

У оквиру газдинске јединице „Брек“ има седам врста дрвећа. Доминирају тврди лишћари са учешћем од 99,7% у укупној запремини, а најзаступљенија врста дрвећа је храст лужњак.

У газдинској јединици „Хртковци – Јамена“ доминантни су меки лишћари са учешћем у укупној запремини од 89,5%, а најзаступљенија врста дрвећа је бела врба.

Газдинска јединица „Никинци“ се одликује разноврсношћу врста. Од 16 евидентираних врста дрвећа, 11 су врсте тврдих лишћара и они чине 93,8% укупне запремине газдинске јединице. Најзаступљенија врста дрвећа је пољски јасен.

У газдинској јединици „Посавље“, тврди лишћари имају учешће 38,8%, а меки 61,2%. Најзаступљенија врста дрвећа је бела топола са учешћем 39,7% у укупној запремини.

У газдинској јединици „Шидина“ имају само две врсте дрвећа, бела врба која доминира са 86,4% учешћа у укупној запремини и клонске тополе.

Табела бр. 4.28 – Рекапитулација стања по врстама дрвећа за шуме у државној својини – остали корисници

Државне шуме – остали корисници					
Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)		
	м ³	%	м ³	%	пи
Лужњак	135.047,5	31,6	2.254,8	23,5	1,7%
Пољски јасен	105.773,2	24,8	2.514,4	26,2	2,4%
Граб	54.833,0	12,8	1.159,5	12,1	2,1%
Цер	30.192,1	7,1	737,6	7,7	2,4%

Државне шуме – остали корисници					
Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)		
	м ³	%	м ³	%	пи
Багрем	13.384,6	3,1	543,2	5,7	4,1%
Остали тврди лишћари	8.679,7	2,0	294,7	3,1	3,4%
Пољски брест.	7.453,5	1,7	223,6	2,3	3,0%
Клен	3.626,6	0,8	117,8	1,2	3,2%
Гледичија	14,0	0,0	0,5	0,0	3,6%
Домаћи орах.	79,0	0,0	2,0	0,0	2,5%
Трешња.	10,7	0,0	0,2	0,0	1,9%
Укупно тврди лишћари	359.093,7	84,1	7.848,3	81,6	2,2%
Бела топола.	35.041,0	8,2	818,2	8,5	2,3%
Бела врба.	27.560,6	6,5	697,8	7,3	2,5%
Клонска топола	4.383,1	1,0	223,7	2,3	5,1%
Ситнолисна липа.	309,1	0,1	11,1	0,1	3,6%
Остали меки лишћари	212,0	0,0	3,4	0,0	1,6%
Црна топола.	235,9	0,1	10,6	0,1	4,5%
Црна јова.	15,3	0,0	0,3	0,0	2,1%
Јасика.	2,6	0,0	0,1	0,0	3,8%
Укупно меки лишћари	67.759,5	15,9	1.765,3	18,4	2,6%
Укупно:	426.853,2	100,0	9.613,6	100,0	2,3%

*ретке, угрожене, реликтне и ендемичне врсте у подручју

Анализирајући све газдинске јединице у поседу осталих корисника, примећује се осредња разноврсност врста дрвећа, при чему је 9 са списка *ретке, угрожене, реликтне и ендемичне врсте у подручју. Заступљено је 15 врста дрвећа тврдих лишћара и девет врста меких лишћара. Доминирају тврди лишћари са учешћем 84,1% у укупној запремини. Најзаступљеније врсте дрвећа су храст лужњак и пољски јасен, који заједно чине скоро половину укупне запремине. Поред

њих, од тврдих лишћара су још заступљени граб (12,8%), цер (7,1%) и багрем (3,1%). Остале врсте дрвећа тврдих лишћара имају учешће у укупној запремини мање од 2%. Најзаступљенија врста код меких лишћара је бела топола, са учешћем 8,2% у укупној запремини, и учешћем 8,5% у запреминском прирасту.

Стање по врстама дрвећа за шуме осталих корисника

На подручју газдинске јединице „Агроунија“, евидентирано је пет врста тврдих лишћара и три врсте меких лишћара. Најзаступљенија врста дрвећа је багрем са учешћем у 51,1% у укупној запремини.

Газдинском јединицом „Пруд – Просјанице“ доминирају меки лишћари са 98,7% учешћа у укупној запремини. И поред присуства осам врста дрвећа, две врсте чине 98,5% укупне запремене и то клонске тополе са 87,4%, а бела врба са 11,1%.

У газдинској јединици „Виројевци“, главна врста дрвећа је багрем и чини 89,5% укупне запремене.

У газдинској јединици „Врањаш“ постоје две врсте дрвећа: багрем и бела врба које су скоро подједнако заступљене.

Газдинска јединица „Крчединска ада“ је станиште меких лишћара, тако да они и доминирају са 99,2% учешћа у укупној запремини. Најзаступљеније су клонске тополе.

Табела бр. 4.29 – Рекапитулација стања по врстама дрвећа за шуме осталих корисника

Остале газдинске јединице укупно					
Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)		
	м ³	%	м ³	%	пи
Багрем	5.346,8	9,2	368,5	9,3	6,9%
Остали тврди лишћари	259,8	0,4	35,3	0,9	13,6%
Пољски брест*	33,7	0,1	3,4	0,1	10,1%
Амерички јасен	783,4	1,3	63,9	1,6	8,2%
Гледичија	99,0	0,2	10,4	0,3	10,5%
Јавор*	30,3	0,1	2,4	0,1	7,9%
Китњак	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0%
Укупно тврди лишћари	6.554,0	11,3	483,9	12,2	7,4%
Бела топола*	464,5	0,8	57,5	1,4	12,4%
Бела врба*	1.884,2	3,2	96,1	2,4	5,1%
Клонови топола	49.278,6	84,6	3.325,5	83,7	6,7%

Остале газдинске јединице укупно					
Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)		
	м ³	%	м ³	%	пи
Остали меки лишћари	46,3	0,1	2,5	0,1	5,4%
Крупнолисна липа	27,0	0,0	6,9	0,2	25,6%
Укупно меки лишћари	51.700,6	88,7	3.488,5	87,8	6,7%
Укупно:	58.254,6	100,0	3.972,4	100,0	6,8%

У шумама осталих корисника најзаступљенији су клонови топола, која има учешће 84,6% од запремине свих врста дрвећа. Од тврдих лишћара је багрем најзаступљенија врста дрвећа са учешћем 9,2% од укупне запремине. Остале врсте дрвећа имају занемарљиво учешће.

Приоритетан задатак и мере за будућност су везани за станишно вредновање у смислу потенцијала и у том смислу замену врста.

Стање по врстама дрвећа за шуме сопственика

У табели бр. 4.30 је приказано стање састојина по врстама дрвећа за шуме у приватној својини.

Табела бр. 4.30– Стање састојина по врстама дрвећа за шуме у приватној својини

Шуме сопственика					
Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)		
	м ³	%	м ³	%	пи
Багрем	79.829,0	29,7	2.821,0	29,4	3,5%
Пољски јасен	91.831,0	34,2	2.880,0	30,0	3,1%
Кр. липа*	20.152,0	7,5	1.147,0	11,9	5,7%
Лужњак	31.979,0	11,9	1.141,0	11,9	3,6%
Остали тврди лишћари	7.658,0	2,9	381,0	4,0	5,0%
Китњак	393,0	0,1	20,0	0,2	5,1%
Цер	587,0	0,2	41,0	0,4	7,0%

Шуме сопственика					
Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)		
	м ³	%	м ³	%	пи
Укупно тврди лишћари	232.429,0	86,5	8.431,0	87,8	3,6%
Бела топола*	18.263,0	6,8	587,0	6,1	3,2%
Клонови топола	10.132,0	3,8	432,0	4,5	4,3%
Бела врба*	5.722,0	2,1	114,0	1,2	2,0%
Црна јова*	2.124,0	0,8	43,0	0,4	2,0%
Укупно меки лишћари	36.241,0	13,5	1.176,0	12,2	3,2%
Укупно:	268.670,0	100,0	9.607,0	100,0	3,6%

У шумама сопственика је евидентирано седам врста дрвећа тврдих лишћара и оне чине 86,5% укупне запремине и приближним учешћем у укупном запреминском прирасту (87,8%). Најзаступљеније врсте дрвећа тврдих лишћара су пољски јасен (34,2%), багрем (29,7%), лужњак (11,9%) и крупнолисна липа (7,5%). Код меких лишћара је евидентирано четири врсте са учешћем у укупној запремини од 13,5%. Најзаступљенија врста код меких лишћара је бела топола.

Рекапитулација стања састојина по врстама дрвећа за Сремско шумско подручје

У табели бр. 4.31 је приказано стање састојина по врстама дрвећа за Сремско шумско подручје.

Табела бр. 4.31 – Рекапитулација стања састојина по врстама дрвећа за Сремско шумско подручје

Сремско шумско подручје					
Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)		
	м ³	%	м ³	%	пи
Лужњак	6.599.740,1	49,9	125.737,2	36,5	1,9%
Пољски јасен	2.878.404,4	21,7	64.737,8	18,8	2,2%
Граб	971.341,4	7,3	20.158,5	5,9	2,1%
Цер	581.053,7	4,4	12.339,9	3,6	2,1%

Сремско шумско подручје					
Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)		
	м ³	%	м ³	%	пи
Остали тврди лишћари	459.084,1	3,5	14.638,6	4,2	3,2%
Багрем	205.229,7	1,6	7.725,0	2,2	3,8%
Црни орах	34.283,6	0,3	662,7	0,2	1,9%
Амерички јасен	20.979,3	0,2	552,2	0,2	2,6%
Сладун*	17.444,7	0,1	361,6	0,1	2,1%
Пољски брест*	7.487,2	0,1	227,0	0,1	3,0%
Клен	3.626,6	0,0	117,8	0,0	3,2%
Платан	3.423,8	0,0	51,7	0,0	1,5%
Трешња*	1.633,9	0,0	37,9	0,0	2,3%
Китњак	1.157,6	0,0	37,6	0,0	3,2%
Црни јасен*	440,4	0,0	13,3	0,0	3,0%
Домаћи орах*	192,2	0,0	4,2	0,0	2,2%
Гледичија	134,9	0,0	11,7	0,0	8,6%
Јавор*	125,2	0,0	5,5	0,0	4,4%
Бели јасен*	115,0	0,0	3,5	0,0	3,0%
Мечја леска*	75,9	0,0	1,5	0,0	2,0%
Софора	43,0	0,0	0,6	0,0	1,4%
Кестен	10,3	0,0	0,3	0,0	3,0%
Млеч	6,2	0,0	0,2	0,0	3,0%
Медунац*	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0%
Укупно тврди лишћари	11.786.033,8	89,0	247.427,3	71,8	2,1%

Сремско шумско подручје					
Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i _v)		
	м ³	%	м ³	%	пи
Клонови топола	1.040.775,1	7,9	85.961,6	25,0	8,3%
Бела топола*	184.673,9	1,4	4.631,8	1,3	2,5%
Ситнолисна липа*	98.626,8	0,7	2.317,1	0,7	2,3%
Бела врба*	92.691,4	0,7	2.621,5	0,8	2,8%
Крупнолисна липа*	28.550,8	0,2	1.376,0	0,4	4,8%
Црна јова*	2.373,4	0,0	49,4	0,0	2,1%
Остали меки лишћари	1.269,8	0,0	31,9	0,0	2,5%
Црна топола*	1.185,3	0,0	39,2	0,0	3,3%
Сребрна липа*	618,8	0,0	10,2	0,0	1,6%
Каталпа	401,5	0,0	5,4	0,0	1,3%
Бадемаста врба*	68,0	0,0	2,1	0,0	3,0%
Крга врба*	55,0	0,0	0,0	0,0	0,1%
Јасика*	2,6	0,0	0,1	0,0	3,8%
Укупно меки лишћари	1.451.292,4	11,0	97.046,4	28,2	6,7%
Укупно лишћари	13.237.326,2	100,0	344.473,7	100,0	2,6%
Остали четинари	4,8	0,0	0,1	0,0	2,2%
Укупно четинари	4,8	0,0	0,1	0,0	2,2%
Свега Сремско шумско подручје	13.237.331,0	100,0	344.473,8	100,0	2,6%

Сремско шумко подручје одликује веома изражена разноврсност врста дрвећа. Укупно је евидентирано је 39 врста дрвећа, од чега су 25 врсте тврдих лишћара, а 13 меки лишћари. Четинари имају незнатно учешће и то само као примешана врста на једној локацији са запремином 4,8 м³. Двадесет су ретке, угрожене, реликтне и ендемичне врсте.

Подручјем доминирају врсте тврдих лишћара, које чине 89,0% укупне запремине и 71,8% запреминског прираста. Стање подручја се може оценити повољним, пошто преовладава храст лужњак као основна аутохтона врста са учешћем у половини запремини подручја и пољски јасен са учешћем 21,7% у укупној запремини. Од значајнијих представника тврдих лишћара су граб (7,3%) и цер (4,4%). Остале врсте су заступљеније у мањем проценту. Текући запремински прираст храста лужњака има знатно мање учешће у укупном ако се пореди са запремином, а разлог томе је што се ради о старијим састојинама.

Код меких лишћара најзначајније су клонске тополе, које имају учешће у укупној запремини 7,9%, али у укупном запреминском прирасту 25,0%. Ово се објашњава биолошким карактеристикама- брзим растом клонова топола.

С обзиром на спору обновљивост светљољубивост и погодност станишта за ширење флотантног семена, хигрофилне заједнице храстових шума су веома угрожене биљним инвазијама. Уношењем и спонтаним ширењем инвазивних биљака потискују се едификаторске, пратеће и ретке врсте шумских заједница и тако нарушавају ценолошки односи и стабилност шума. Инвазивне врсте посебно угрожавају развој спорорастућих аутохтоних врста дрвећа (храстова). Ширењем инвазивних биљних врста нису подједнако угрожени сви делови заштићеног подручја, нити су све забележене инвазивне врсте једнако распрострањене. До сада највећи степен угрожености и заражености инвазивним врстама показују плавна шумска станишта, на којима највећи потенцијал за ширење имају: *Amorpha fruticosa*, *Acer negundo*, *Fraxinus pennsylvanica*.

4.3.5. Стање шума по састојинској припадности

Стање шума по састојинској припадности за државне шуме којима газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Стање по састојинским припадности је приказано по наменским целинама и састојинским категоријама шума у следећим табелама:

Табела бр. 4.32– Стање по састојинској припадности

Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
10	151	Висока шума лужњака	1.532,7	6,1	574.323,0	374,7	6,9	10.182,8	6,6	5,1	1,8%
10	152	Висока шума лужњака и граба	701,82	2,8	323.617,7	461,1	3,9	5.328,4	7,6	2,7	1,6%
10	153	Висока шума лужњака и пољског јасена	4.255,11	16,8	1.651.976,7	388,3	19,8	30.381,2	7,1	15,2	1,8%

Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
10	154	Висока шума лужњака. пољског јасена и граба	2.045,06	8,1	887.938,6	434,5	10,7	16.128,5	7,9	8,1	1,8%
10	155	Висока шума лужњака. граба и цера	621,25	2,5	256.138,2	412,3	3,1	4.660,2	7,5	2,3	1,8%
10	156	Изданачка шума лужњака	124,57	0,5	34.015,0	273,1	0,4	960,2	7,7	0,5	2,8%
10	157	Изданачка мешовита шума лужњака	1,38	0,0	74,5	54,0	0,0	2,0	1,5	0,0	2,7%
10	158	Девастирана шума лужњака	68,46	0,3	8.520,0	124,5	0,1	117,7	1,7	0,1	1,4%
10	457	Вештачки подигнута састојина лужњака	5.875,09	23,2	1.786.298,3	304,0	21,4	38.241,5	6,5	19,1	2,1%
10	458	Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	1.969,17	7,8	747.558,2	379,6	8,9	15.689,4	8,0	7,8	2,1%
		Укупно састојине лужњака	17.225,39	68,0	6.284.900,1	364,9	75,1	121.892,4	7,1	60,9	1,9%
10	131	Висока шума пољског јасена	767,81	3,0	292.901,0	381,5	3,5	7.132,1	9,3	3,6	2,4%
10	132	Висока шума пољског јасена и топола	65,40	0,3	26.894,0	411,2	0,3	693,1	10,6	0,3	2,6%
10	133	Висока шума пољског јасена. лужњака и граба	1.597,98	6,3	654.020,3	409,3	7,8	13.462,6	8,4	6,7	2,1%
10	135	Изданачка мешовита шума пољског јасена	39,39	0,2	4.467,6	113,4	0,1	119,4	3,0	0,1	2,7%

Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
10	136	Девастирана шума пољског јасена	12,60	0,0	698,1	55,4	0,0	8,2	0,7	0,0	1,2%
10	455	Вештачки подигнута састојина пољског јасена	18,80	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
		Укупно састојине пољског јасена	2.501,98	9,9	978.981,1	391,3	11,7	21.415,4	8,6	10,7	2,2%
10	171	Висока шума граба	419,21	1,7	69.697,0	166,3	0,8	2.147,1	5,1	1,1	3,1%
10	172	Висока шума граба и лужњака	239,02	0,9	84.125,8	352,0	1,0	1.821,9	7,6	0,9	2,2%
10	173	Висока шума граба. китњака. цера и липе	0,29	0,0	61,5	211,9	0,0	0,9	3,0	0,0	1,4%
10	175	Изданачка шума граба	51,59	0,2	15.679,3	303,9	0,2	438,9	8,5	0,2	2,8%
10	176	Изданачка мешовита шума граба	109,45	0,4	34.944,1	319,3	0,4	983,3	9,0	0,5	2,8%
		Укупно састојине граба	819,56	3,2	204.507,7	249,5	2,4	5.392,1	6,6	2,7	2,6%
10	191	Висока шума цера	130,48	0,5	49.190,3	377,0	0,6	839,7	6,4	0,4	1,7%
10	192	Висока шума цера и лужњака	245,32	1,0	107.184,4	436,9	1,3	1.893,9	7,7	0,9	1,8%
10	193	Вис, шума цера. китњака. сладуна. медунца и граба	6,19	0,0	1.647,5	266,2	0,0	23,0	3,7	0,0	1,4%
10	459	Вештачки подигнута састојина цера	86,40	0,3	27.704,4	320,7	0,3	802,7	9,3	0,4	2,9%
10	460	Вештачки подигнута мешовита састојина цера	168,70	0,7	61.443,1	364,2	0,7	1.397,9	8,3	0,7	2,3%

Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
10		Укупно састојине цера	637,09	2,5	247.169,7	388,0	3,0	4.957,2	7,8	2,5	2,0%
10	269	Висока шума ОТЛ-а	18,68	0,1	2.687,0	143,8	0,0	75,3	4,0	0,0	2,8%
10	270	Изданачка шума ОТЛ-а	40,38	0,2	113,9	2,8	0,0	3,8	0,1	0,0	3,3%
10	271	Девастирана шума ОТЛ-а	4,80	0,0	358,0	74,6	0,0	10,3	2,1	0,0	2,9%
10	290	Висока мешовита шума ОТЛ-а	7,08	0,0	990,2	139,9	0,0	25,1	3,5	0,0	2,5%
10	469	Вештачки подигнута састојина ОТЛ	252,43	1,0	37.225,1	147,5	0,4	1.086,1	4,3	0,5	2,9%
10	480	Вештачки подигнута девастирана састојина лишћара	0,80	0,0	41,1	51,3	0,0	1,3	1,6	0,0	3,1%
10	481	Вешт, подигнута деградирана састојина тврдих лишћара	4,15	0,0	908,4	218,9	0,0	13,8	3,3	0,0	1,5%
10	340	Изданачка шума америчког јасена	25,10	0,1	2.135,2	85,1	0,0	75,0	3,0	0,0	3,5%
		Укупно саст, осталих тврдих лишћара	353,42	1,4	44.458,9	125,8	0,5	1.290,6	3,7	0,6	2,9%
10	325	Изданачка шума багрема	188,27	0,7	32.527,7	172,8	0,4	1.254,8	6,7	0,6	3,9%
10	326	Изданачка мешовита шума багрема	145,10	0,6	31.421,5	216,6	0,4	1.176,5	8,1	0,6	3,7%
10	483	Вештачки подигнута састојина багрема	0,28	0,0	82,4	294,3	0,0	2,8	9,8	0,0	3,3%
10	484	Вештачки подигнута	130,01	0,5	13.514,6	104,0	0,2	457,5	3,5	0,2	3,4%

Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
		састојина багрема									
		Укупно састојине багрема	463,66	1,8	77.546,3	167,2	0,9	2.891,5	6,2	1,4	3,7%
10	462	Вештачки подигнута мешовита састојина сладуна	0,67	0,0	151,6	226,3	0,0	3,7	5,4	0,0	2,4%
		Укупно састојине осталих хрстова	0,67	0,0	151,6	226,3	0,0	3,7	5,4	0,0	2,4%
		Укупно састојина тврдих лишћара:	22.001,77	86,9	7.837.715,4	356,2	93,7	157.842,9	7,2	78,9	2,0%
10	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	2.940,63	11,6	427.414,1	145,3	5,1	38.902,0	13,2	19,4	9,1%
10	454	Вешт, подигнута мешовита састојина клонова топола	25,07	0,1	3.852,7	153,7	0,0	758,4	30,3	0,4	19,7%
		Укупно састојине клонова топола	2.965,70	11,7	431.266,8	145,4	5,2	39.660,5	13,4	19,8	9,2%
10	121	Висока шума топола	4,29	0,0	858,6	200,1	0,0	60,9	14,2	0,0	7,1%
10	122	Висока мешовита шума топола	32,82	0,1	11.101,5	338,3	0,1	338,2	10,3	0,2	3,0%
10	123	Изданачка шума топола	0,38	0,0	123,0	323,6	0,0	5,3	14,0	0,0	4,3%
10	124	Изданачка мешовита шума топола	0,13	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
10	125	Девастирана шума топола	6,36	0,0	276,2	43,4	0,0	6,7	1,1	0,0	2,4%

Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
		Укупно састојине осталих топола	43,98	0,2	12.359,3	281,0	0,1	411,2	9,4	0,2	3,3%
10	111	Висока шума врба	4,37	0,0	537,6	123,0	0,0	19,1	4,4	0,0	3,5%
10	112	Висока шума врба са тополама	9,26	0,0	856,0	92,4	0,0	27,3	3,0	0,0	3,2%
10	113	Висока шума врба и пољског јасена	3,02	0,0	505,6	167,4	0,0	26,0	8,6	0,0	5,1%
10	114	Изданачка шума врба	4,40	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
10	451	Вештачки подигнута састојина врба	35,71	0,1	4.310,4	120,7	0,1	196,2	5,5	0,1	4,6%
		Укупно састојине врбе	56,76	0,2	6.209,6	109,4	0,1	268,6	4,7	0,1	4,3%
10	281	Висока шума липа	2,38	0,0	525,9	221,0	0,0	11,3	4,7	0,0	2,1%
10	282	Висока шума липа. граба и цера са лужњаком	191,81	0,8	63.773,7	332,5	0,8	1.590,2	8,3	0,8	2,5%
10	288	Изданачка мешовита шума липа	62,25	0,2	12.669,1	203,5	0,2	366,3	5,9	0,2	2,9%
		Укупно састојине липе	256,44	1,0	76.968,7	300,1	0,9	1.967,8	7,7	1,0	2,6%
10	452	Вештачки подигнута састојина јова	0,31	0,0	80,3	258,9	0,0	2,0	6,3	0,0	2,4%
		Укупно вештачки подигнуте састојине јове	0,31	0,0	80,3	258,9	0,0	2,0	6,3	0,0	2,4%
		Укупно састојина меких лишћара:	3.323,19	13,1	526.884,7	158,5	6,3	42.310,0	12,7	21,1	8,0%

Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
10	479	Вештачки подигнута састојина осталих четинара	0,85	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
		Укупно састојина четинари:	0,85	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Укупно наменска целина 10 - Производња техничког дрвета			25.226,23	100,0	8.350.160,1	330,3	100,0	199.886,9	7,9	100,0	2,4%

У државним шумама, којим газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“, намењених производњи техничког дрвета, најзаступљеније су састојине лужњака, које чине 68,0% укупне површине и 75,1% укупне запремине. Најзаступљенија састојинска целина је вештачки подигнутих састојина лужњака. Простире се на 5.875,09 хектара и заједно са састојинском целином „вештачки подигнутих мешовитих састојина лужњака“, чини 31% површине ове наменске целине. Сумарно гледајући, састојинске целине високих шума лужњака су најзаступљеније и чине 36,3% од укупне површине, а чак 44,3% од укупне запремине, с обзиром да се ради о старијим састојинама. Најдоминатнија је састојинска целина „Висока шума лужњака и пољског јасена“, која се простире на 16,8% укупне површине ове наменске целине.

Следеће по заступљености од тврних лишћара су састојинске целине пољског јасена, у оквиру којих је најзаступљенија састојинска целина високих шума пољског јасена, лужњака и граба.

Клонови тополе се простиру на 2.965,70 хектара и друге су по заступљености у оквиру наменске целине 10 – Производња техничког дрвета. Запремина ових састојина има знатно мање учешће – 5,2%, међутим, показују високу вредност запреминског прираста, тј. 19,8% укупног запреминског прираста. Газдински проблеми у овој наменској целини су везани за санацију деградираних састојина лужњака и п. јасена и о.т.л., конверзију девастираних састојина топола, супституцију изданачке шуме а. јасена, конверзију секундарне шуме граба на стаништима лужњака, п. јасена и граба, лужњака и граба, мешовите шуме лужњака и пратиоца са неповољним односом у смеси све до присуства лужњака само у траговима.

Табела бр. 4.33 – Стање по састојинској припадности - наменска целина Производња целулозног дрвета

, ,											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
11	116	Девастирана шума врба	1,60	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

Нам. цели	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i,)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
11	451	Вештачки подигнута састојина врба	46,88	96,7	3.789,2	80,8	100,0	173,2	3,7	100,0	4,6%
		Укупно састојине врбе:	48,48	100,0	3.789,2	78,2	100,0	173,2	3,6	100,0	4,6%
		Укупно састојина меких лишћара:	48,48	100,0	3.789,2	78,2	100,0	173,2	3,6	100,0	4,6%
Укупно наменска целина 11 - Производња дрвета за целулозу:			48,48	100,0	3.789,2	78,2	100,0	173,2	3,6	100,0	4,6%

У оквиру ове наменске целине дефинисане су само две састојинске целине, од чега доминира „Вештачки подигнута састојина врбе“. Рационално је у наредном уређајном периоду ову наменску целину интегрисати са Н.Ц. 10.

Табела бр. 4.34– Стање по састојинској припадности у оквиру Ловно – узгојног центар крупне дивљачи

Наменска целина 16 – Ловно узгојни центар крупне дивљачи											
Нам. цели на	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i,)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
16	151	Висока шума лужњака	376,83	8,8	78.307,5	207,8	5,7	1.576,3	4,2	4,3	2,0%
16	152	Висока шума лужњака и граба	346,28	8,1	109.580,8	316,5	8,0	2.188,7	6,3	5,9	2,0%
16	153	Висока шума лужњака и пољског јасена	161,99	3,8	47.700,2	294,5	3,5	1.053,8	6,5	2,8	2,2%
16	154	Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	36,67	0,9	2.423,3	66,1	0,2	99,6	2,7	0,3	4,1%
16	155	Висока шума лужњака, граба и цера	110,45	2,6	52.837,6	478,4	3,9	1.005,4	9,1	2,7	1,9%
16	457	Вештачки подигнута	1.058,11	24,6	302.877,1	286,2	22,2	7.136,4	6,7	19,3	2,4%

Наменска целина 16 – Ловно узгојни центар крупне дивљачи											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
		састојина лужњака									
16	458	Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	455,36	10,6	205.297,0	450,8	15,0	4.285,0	9,4	11,6	2,1%
		Укупно састојине лужњака	2.545,69	59,2	799.023,7	313,9	58,5	17.345,2	6,8	46,8	2,2%
16	131	Висока шума пољског јасена	15,91	0,4	4.075,3	256,1	0,3	146,6	9,2	0,4	3,6%
16	132	Висока шума пољског јасена и топола	49,35	1,1	22.580,8	457,6	1,7	512,2	10,4	1,4	2,3%
16	133	Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	80,36	1,9	24.998,5	311,1	1,8	645,1	8,0	1,7	2,6%
16	135	Изданачка мешовита шума пољског јасена	39,82	0,9	11.133,3	279,6	0,8	452,4	11,4	1,2	4,1%
16	455	Вештачки подигнута састојина пољског јасена	14,38	0,3	5.713,0	397,3	0,4	113,2	7,9	0,3	2,0%
		Укупно састојине пољског јасена	199,82	4,6	68.500,9	342,8	5,0	1.869,5	9,4	5,0	2,7%
16	171	Висока шума граба	415,60	9,7	115.086,8	276,9	8,4	3.326,8	8,0	9,0	2,9%
16	172	Висока шума граба и лужњака	28,06	0,7	10.070,4	358,9	0,7	230,2	8,2	0,6	2,3%
		Укупно састојине граба	443,66	10,3	125.157,2	282,1	9,2	3.557,0	8,0	9,6	2,8%
16	191	Висока шума цера	111,32	2,6	52.788,2	474,2	3,9	1.156,0	10,4	3,1	2,2%
16	192	Висока шума цера и	132,27	3,1	68.954,6	521,3	5,1	1.372,9	10,4	3,7	2,0%

Наменска целина 16 – Ловно узгојни центар крупне дивљачи											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
		лужњака									
16	459	Вештачки подигнута састојина цера	68,88	1,6	23.570,7	342,2	1,7	791,6	11,5	2,1	3,4%
16	460	Вештачки подигнута мешовита састојина цера	285,77	6,6	136.028,8	476,0	10,0	3.029,5	10,6	8,2	2,2%
		Укупно састојине цера	598,24	13,9	281.342,2	470,3	20,6	6.349,9	10,6	17,1	2,3%
16	270	Изданачка шума ОТЛ-а	0,40	0,0	2,2	5,5	0,0	0,0	0,1	0,0	2,0%
16	290	Висока мешовита шума ОТЛ-а	2,74	0,1	497,0	181,4	0,0	11,1	4,1	0,0	2,2%
16	469	Вештачки подигнута састојина ОТЛ	57,61	1,3	15.956,1	277,0	1,2	333,8	5,8	0,9	2,1%
		Укупно састојине осталих тврних лишћара	60,75	1,4	16.455,2	270,9	1,2	344,9	5,7	0,9	2,1%
16	325	Изданачка шума багрема	16,74	0,4	3.585,9	214,2	0,3	149,3	8,9	0,4	4,2%
16	326	Изданачка мешовита шума багрема	27,09	0,6	6.620,5	244,4	0,5	252,1	9,3	0,7	3,8%
16	483	Вештачки подигнута састојина багрема	1,78	0,0	920,3	517,0	0,1	24,4	13,7	0,1	2,7%
16	484	Вештачки подигнута састојина багрема	78,17	1,8	429,4	5,5	0,0	13,9	0,2	0,0	3,2%
		Укупно састојине багрема	123,78	2,9	11.556,2	93,4	0,8	439,7	3,6	1,2	3,8%
		Укупно састојине тврних лишћара	3.971,94	92,3	1.302.035,4	327,8	95,4	29.906,2	7,5	80,7	2,3%

Наменска целина 16 – Ловно узгојни центар крупне дивљачи											
Нам. целина	Састојинска целина	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)				
		ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи	
16	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	247,02	5,7	31.538,7	127,7	2,3	6.467,3	26,2	17,4	20,5%
		Укупно састојине клонова топола	247,02	5,7	31.538,7	127,7	2,3	6.467,3	26,2	17,4	20,5%
16	121	Висока шума топола	2,87	0,1	811,7	282,8	0,1	15,7	5,5	0,0	1,9%
16	122	Висока мешовита шума топола	32,87	0,8	13.657,4	415,5	1,0	337,1	10,3	0,9	2,5%
		Укупно састојине осталих топола	35,74	0,8	14.469,1	404,8	1,1	352,8	9,9	1,0	2,4%
16	451	Вештачки подигнута састојина врба	2,91	0,1	794,0	272,8	0,1	30,3	10,4	0,1	3,8%
		Укупно састојине врба	2,91	0,1	794,0	272,8	0,1	30,3	10,4	0,1	3,8%
16	282	Висока шума липа, граба и цера са лужњаком	43,52	1,0	16.378,0	376,3	1,2	307,4	7,1	0,8	1,9%
		Укупно састојине липа	43,52	1,0	16.378,0	376,3	1,2	307,4	7,1	0,8	1,9%
		Укупно састојина меких лишћара:	329,19	7,7	63.179,8	191,9	4,6	7.157,9	21,7	19,3	11,3%
Укупно наменска целина 16 - Ловно узг,цент, крупне дивљачи			4.301,13	100,0	1.365.215,2	317,4	100,0	37.064,1	8,6	100,0	2,7%

У оквиру наменске целине 16 – Ловно – узгојни центар крупне дивљачи су најдоминантије састојине лужњака (покривају 59,2% од укупне површине). Друге по заступљености су састојинске целине цера (13,9%), што је и логично, с обзиром да се ради о површинама намењеним за узгој крупне дивљачи.

Основни проблем у састојинским целинама које припадају овој намени је везан за усклађивање шумског и ловног газдовања и утврђивање уређајних и узгојних мера имајући у виду приоритетну намену ових шума.

У односу на присутне састојинске целине, појединачно, један од приоритетних задатака у узгојном смислу везан је за конверзију грабових састојина у мешовите шуме лужњака и др. едификатора у складу са типолошком припадношћу.

Табела бр. 4.35– Стање по састојинској припадности - наменска целина Семенска састојина

Наменска целина 17 - Семенске састојине											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i,)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
17	151	Висока шума лужњака	65,69	11,3	29.115,8	443,2	10,2	419,6	6,4	9,9	1,4%
17	152	Висока шума лужњака и граба	194,93	33,6	102.094,6	523,7	35,9	1.421,9	7,3	33,4	1,4%
17	153	Висока шума лужњака и пољског јасена	118,52	20,4	61.765,3	521,1	21,7	975,9	8,2	22,9	1,6%
17	154	Висока шума лужњака. пољског јасена и граба	154,66	26,7	73.087,2	472,6	25,7	1.162,1	7,5	27,3	1,6%
17	457	Вештачки подигнута састојина лужњака	27,67	4,8	9.266,4	334,9	3,3	141,5	5,1	3,3	1,5%
		Укупно састојине лужњака:	561,47	96,9	275.329,2	490,4	96,9	4.120,9	7,3	96,9	1,5%
17	131	Висока шума пољског јасена	8,68	1,5	4.589,9	528,8	1,6	68,4	7,9	1,6	1,5%
17	133	Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	9,43	1,6	4.342,6	460,5	1,5	65,6	7,0	1,5	1,5%
		Укупно састојине пољског јасена:	18,11	3,1	8.932,5	493,2	3,1	134,0	7,4	3,1	1,5%
		Укупно састојине тврних лишћара:	579,58	100,0	284.261,7	490,5	100,0	4.254,9	7,3	100,0	1,5%
Укупно наменска целина 17 - Семенске састојине			579,58	100,0	284.261,7	490,5	100,0	4.254,9	7,3	100,0	1,5%

Наменска целина 17 – Семенске састојине обухватају само састојине лужњака и пољског јасена, с обзиром на сврху ове наменске целине. Најзаступљенија састојинска целина је „Висока шума лужњака и граба“. Простире се на 194,93 хектара и чини 35,9% од укупне површине ове наменске целине. Како се ради о најквалитетнијим састојинама на овом подручју и просечна запремина састојина у оквиру ове наменске целине је врло висока, а за поменути састојинску целину износи 523,7 м³/ха.

Приоритетан задатак у овим састојинама је нега и очување плус стабала лужњака и пољског јасена као приносног основа у семену које је све потребније с обзиром на све већи притисак повшина за обнову на основу зрелости или неповољног затеченог састојинског стања.

Табела бр. 4.36– Стање по састојинској припадности - наменска целина Специјални резерват природе I степен заштите

Наменска целина 55 - Специјални резерват природе - I степен заштите											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
55	153	Висока шума лужњака и пољског јасена	55,53	18,1	24.649,2	443,9	17,5	414,8	7,5	14,2	1,7%
55	154	Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	4,98	1,6	1.959,8	393,5	1,4	34,2	6,9	1,2	1,7%
		Укупно састојине лужњака	60,51	19,7	26.609,1	439,7	18,9	449,0	7,4	15,3	1,7%
55	131	Висока шума пољског јасена	57,46	18,7	21.166,5	368,4	15,0	556,4	9,7	19,0	2,6%
55	132	Висока шума пољског јасена и топола	66,42	21,6	31.996,8	481,7	22,7	756,4	11,4	25,8	2,4%
55	133	Висока шума пољског јасена. лужњака и граба	114,84	37,4	57.462,7	500,4	40,8	1.085,5	9,5	37,1	1,9%
55	135	Изданачка мешовита шума пољског јасена	0,88	0,3	163,2	185,5	0,1	5,7	6,5	0,2	3,5%
		Укупно састојине пољског јасена	239,60	77,9	110.789,2	462,4	78,8	2.404,1	10,0	82,1	2,2%
		Укупно састојине	300,11	97,6	137.398,2	457,8	97,7	2.853,1	9,5	97,5	2,1%

Наменска целина 55 - Специјални резерват природе - I степен заштите											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
		тврдих лишћара									
55	122	Висока мешовита шума топола	7,31	2,4	3.270,4	447,4	2,3	73,7	10,1	2,5	2,3%
		Укупно састојине осталих топола	7,31	2,4	3.270,4	447,4	2,3	73,7	10,1	2,5	2,3%
		Укупно састојине меких лишћара	7,31	2,4	3.270,4	447,4	2,3	73,7	10,1	2,5	2,3%
Укупно нам.цел. 55 - СРП - I степен заштите			307,42	100,0	140.668,6	457,6	100,0	2.926,8	9,5	100,0	2,1%

У оквиру наменске целине 55 – Специјални резерват природе I степен заштите се налазе старе састојине аутохтоних врста дрвећа под строгим режимом заштите. Најзаступљеније су састојине пољског јасена, а доминира састојинска целина „Висока шума пољског јасена, лужњака и граба“, која чини 37,4% укупне површине и 40,8% укупне запремине. Просечне запремине ових састојина су врло високе, пошто се ради о старим састојинама.

Приоритетан задатак је очување и заштита природних, предеоних, биодиверзитетских и састојинских вредности.

Табела бр. 4.37– Стање по састојинској припадности - наменска целина Специјални резерват природе II степен заштите

Наменска целина 56 - Специјални резерват природе - II степен заштите											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
56	151	Висока шума лужњака	1,37	0,1	569,0	415,3	0,1	9,6	7,0	0,1	1,7%
56	153	Висока шума лужњака и пољског јасена	199,06	13,2	88.303,8	443,6	15,4	1.516,6	7,6	11,8	1,7%
56	154	Висока шума лужњака. пољског јасена и граба	22,97	1,5	9.836,0	428,2	1,7	160,2	7,0	1,2	1,6%

Наменска целина 56 - Специјални резерват природе - II степен заштите											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
56	457	Вештачки подигнута састојина лужњака	78,08	5,2	14.684,5	188,1	2,6	325,6	4,2	2,5	2,2%
56	458	Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	14,36	1,0	5.088,3	354,3	0,9	104,9	7,3	0,8	2,1%
		Укупно састојине лужњака	315,84	21,0	118.481,6	375,1	20,6	2.116,9	6,7	16,5	1,8%
56	131	Висока шума пољског јасена	369,07	24,6	138.720,7	375,9	24,1	3.643,4	9,9	28,4	2,6%
56	132	Висока шума пољског јасена и топола	227,21	15,1	96.678,3	425,5	16,8	2.437,5	10,7	19,0	2,5%
56	133	Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	336,21	22,4	155.887,9	463,7	27,1	2.947,5	8,8	23,0	1,9%
56	134	Изданачка шума пољског јасена	3,04	0,2	883,1	290,5	0,2	26,1	8,6	0,2	3,0%
56	135	Изданачка мешовита шума пољског јасена	19,11	1,3	4.649,5	243,3	0,8	147,0	7,7	1,1	3,2%
		Укупно састојине пољског јасена	954,64	63,5	396.819,4	415,7	69,0	9.201,5	9,6	71,7	2,3%
56	171	Висока шума граба	5,37	0,4	1.966,8	366,3	0,3	45,2	8,4	0,4	2,3%
56	172	Висока шума граба и лужњака	14,41	1,0	5.166,0	358,5	0,9	71,8	5,0	0,6	1,4%
		Укупно састојине граба	19,78	1,3	7.132,8	360,6	1,2	117,0	5,9	0,9	1,6%
56	325	Изданачка шума багрема	4,12	0,3	796,7	193,4	0,1	26,6	6,4	0,2	3,3%

Наменска целина 56 - Специјални резерват природе - II степен заштите											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
		Укупно састојине багрема	4,12	0,3	796,7	193,4	0,1	26,6	6,4	0,2	3,3%
		Укупно састојине твдих лишћара	1.294,38	86,1	523.230,5	404,2	91,0	11.462,0	8,9	89,3	2,2%
56	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	85,57	5,7	15.835,9	185,1	2,8	486,2	5,7	3,8	3,1%
56	454	Вештачки подигнута мешовита саст. клонова топола	5,06	0,3	63,5	12,5	0,0	1,2	0,2	0,0	1,9%
		Укупно састојине клонова топола	90,63	6,0	15.899,4	175,4	2,8	487,4	5,4	3,8	3,1%
56	122	Висока мешовита шума топола	45,80	3,0	21.884,8	477,8	3,8	467,0	10,2	3,6	2,1%
56	124	Изданачка мешовита шума топола	3,53	0,2	1.086,8	307,9	0,2	42,3	12,0	0,3	3,9%
		Укупно састојине осталих топола	49,33	3,3	22.971,6	465,7	4,0	509,3	10,3	4,0	2,2%
56	111	Висока шума врба	0,88	0,1	87,3	99,2	0,0	2,8	3,2	0,0	3,2%
56	112	Висока шума врба са тополама	0,50	0,0	91,3	182,7	0,0	1,1	2,2	0,0	1,2%
56	113	Висока шума врба и пољског јасена	5,49	0,4	1.204,0	219,3	0,2	37,8	6,9	0,3	3,1%
56	451	Вештачки подигнута састојина врба	61,61	4,1	11.510,1	186,8	2,0	332,7	5,4	2,6	2,9%

Наменска целина 56 - Специјални резерват природе - II степен заштите											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i,)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
		Укупно састојине врба	68,48	4,6	12.892,7	188,3	2,2	374,5	5,5	2,9	2,9%
		Укупно састојине меких лишћара	208,44	13,9	51.763,7	248,3	9,0	1.371,2	6,6	10,7	2,6%
Укупно наменска целина 56 - СРП - II степен заштите			1.502,82	100,0	574.994,1	382,6	100,0	12.833,2	8,5	100,0	2,2%

У наменској целини 56 – Специјални резерват природе II степен заштите најзаступљеније су састојине пољског јасена, а доминира састојинска целина „Висока шума пољског јасена“ која чини 24,6% укупне површине.

Приоритетни задаци су везани за умерен и одмерен интензитет заштите, неге и обнове шума а у циљу обезбеђивања унапређивања стања шума, њихове биеколошке стабилности и разноврсности појавних облика у складу са станишним потенцијалом. У том смислу неопходно је преиспитати и усклађеност станишног потенцијала у односу на клонове топола које затичемо на делу површине ове наменске целине.

Табела бр.4.38– Стање по састојинској припадности - наменска целина Специјални резерват природе III степен заштите

Наменска целина 57 - Специјални резерват природе - III степен заштите											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i,)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
57	151	Висока шума лужњака	72,84	1,2	1.417,3	19,5	0,1	19,5	0,3	0,0	1,4%
57	153	Висока шума лужњака и пољског јасена	79,92	1,4	21.621,3	270,5	1,3	354,6	4,4	0,6	1,6%
57	154	Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	23,48	0,4	8.882,8	378,3	0,5	156,1	6,6	0,2	1,8%
57	457	Вештачки подигнута састојина лужњака	538,19	9,1	172.916,1	321,3	10,3	3.584,7	6,7	5,7	2,1%
57	458	Вештачки подигнута мешовита састојина	170,07	2,9	61.522,8	361,7	3,7	1.230,5	7,2	2,0	2,0%

Наменска целина 57 - Специјални резерват природе - III степен заштите											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
		лужњака									
		Укупно састојине лужњака	884,50	15,0	266.360,3	301,1	15,9	5.345,6	6,0	8,5	2,0%
57	131	Висока шума пољског јасена	1.096,78	18,6	431.369,1	393,3	25,8	11.039,2	10,1	17,5	2,6%
57	132	Висока шума пољског јасена и топола	173,72	2,9	62.522,4	359,9	3,7	1.466,4	8,4	2,3	2,3%
57	133	Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	681,69	11,5	267.014,2	391,7	15,9	5.848,2	8,6	9,3	2,2%
57	134	Изданачка шума пољског јасена	107,28	1,8	45.911,2	428,0	2,7	1.170,3	10,9	1,9	2,5%
57	135	Изданачка мешовита шума пољског јасена	42,52	0,7	9.418,8	221,5	0,6	248,0	5,8	0,4	2,6%
57	136	Девастирана шума пољског јасена	0,93	0,0	150,2	161,5	0,0	3,4	3,7	0,0	2,3%
57	455	Вештачки подигнута састојина пољског јасена	1,96	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
		Укупно састојине пољског јасена	2.104,88	35,6	816.385,8	387,9	48,7	19.775,6	9,4	31,4	2,4%
57	171	Висока шума граба	0,97	0,0	344,8	355,5	0,0	6,1	6,3	0,0	1,8%
57	172	Висока шума граба и лужњака	5,12	0,1	1.904,0	371,9	0,1	29,1	5,7	0,0	1,5%
		Укупно састојине граба	6,09	0,1	2.248,9	369,3	0,1	35,3	5,8	0,1	1,6%
57	269	Висока шума ОТЛ-а	3,72	0,1	1.342,3	360,8	0,1	33,0	8,9	0,1	2,5%
57	469	Вештачки подигнута састојина ОТЛ	61,96	1,0	18.511,4	298,8	1,1	344,8	5,6	0,5	1,9%

Наменска целина 57 - Специјални резерват природе - III степен заштите											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
57	339	Висока шума америчког јасена	5,24	0,1	1.233,3	235,4	0,1	29,2	5,6	0,0	2,4%
		Укупно састојине осталих тврдих лишћара	70,92	1,2	21.087,1	297,3	1,3	407,0	5,7	0,6	1,9%
57	325	Изданачка шума багрема	30,63	0,5	3.327,6	108,6	0,2	107,6	3,5	0,2	3,2%
57	326	Изданачка мешовита шума багрема	5,22	0,1	2.022,3	387,4	0,1	63,7	12,2	0,1	3,1%
		Укупно састојине багрема	35,85	0,6	5.349,9	149,2	0,3	171,3	4,8	0,3	3,2%
		Укупно састојине тврдих лишћара	3.102,24	52,5	1.111.431,9	358,3	66,4	25.734,8	8,3	40,8	2,3%
57	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	2.465,53	41,7	480.687,9	195,0	28,7	34.675,7	14,1	55,0	7,2%
57	454	Вештачки подигнута мешовита саст. клонова топола	164,23	2,8	37.544,9	228,6	2,2	1.361,6	8,3	2,2	3,6%
		Укупно састојине клонова топола	2.629,76	44,5	518.232,8	197,1	30,9	36.037,3	13,7	57,2	7,0%
57	121	Висока шума топола	1,26	0,0	177,6	141,0	0,0	4,3	3,4	0,0	2,4%
57	122	Висока мешовита шума топола	54,73	0,9	18.818,8	343,8	1,1	450,5	8,2	0,7	2,4%
57	124	Изданачка мешовита шума топола	2,45	0,0	994,6	406,0	0,1	28,4	11,6	0,0	2,9%
57	125	Девастирана шума топола	1,22	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
		Укупно састојине осталих топола	59,66	1,0	19.991,0	335,1	1,2	483,2	8,1	0,8	2,4%

Наменска целина 57 - Специјални резерват природе - III степен заштите											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
57	111	Висока шума врба	5,11	0,1	914,4	178,9	0,1	24,8	4,9	0,0	2,7%
57	115	Изданачка мешовита шума врба	4,54	0,1	866,9	190,9	0,1	11,7	2,6	0,0	1,3%
57	451	Вештачки подигнута састојина врба	109,74	1,9	23.622,2	215,3	1,4	737,3	6,7	1,2	3,1%
		Укупно састојине врба	119,39	2,0	25.403,5	212,8	1,5	773,8	6,5	1,2	3,0%
		Укупно састојине меких лишћара	2.808,81	47,5	563.627,3	200,7	33,6	37.294,3	13,3	59,2	6,6%
Укупно наменска целина 57 - СРП - III степен заштите			5.911,05	100,0	1.675.059,2	283,4	100,0	63.029,1	10,7	100,0	3,8%

У наменској целини 57 – Специјални резерват природе III степен заштите доминирају састојине клонске тополе, а најзаступљенија састојинска целина је „Вештачки подигнута састојин клонских топола“, са учешћем у укупној површини од 41,7%. Друге по заступљености су састојине пољског јасена, а у оквиру њих најзаступљенија састојинска целина је „Висока шума пољског јасена“.

У односу на присутне целине може се са доста поузданости констатовати да су приоритетни задаци у наредним уређајним периодима ввезани за конверзију високих шума граба, високих шума граба и лужњака у састојине одговарајућег састава станишном потенцијалу.

У једном делу багремових састојина без обзира на порекло, састојина а. јасена и састојина вештачки обновљених засада топола и вештачки обновљених састојина врба извршити супституцију у складу са природним потенцијалом станишта.

Табела бр. 4.39– Стање по састојинској припадности - наменска целина Строги природни резерват

Наменска целина 84 - Строги природни резерват											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
84	151	Висока шума лужњака	10,80	4,7	5.208,3	482,25	1,3	70,7	6,54	1,4	1,2%
84	152	Висока шума лужњака и граба	65,41	50,1	38.748,8	592,4	51,7	471,8	7,2	55,7	1,2%

Наменска целина 84 - Строги природни резерват											
Нам. целина	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i,)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
84	153	Висока шума лужњака и пољског јасена	24,63	10,69	12.747,9	517,57	15,3	124,4	5,05	12,7	0,9%
84	154	Висока шума лужњака. пољског јасена и граба	54,83	23,81	30.088,9	548,76	28,2	347,8	6,3	26,3	1,1%
84	158	Девастирана шума лужњака	1,40	1,1	240,5	171,8	0,3	2,8	2,0	0,3	1,2%
		Укупно састојине лужњака	126,29	96,7	72.594,4	574,8	96,8	817,1	6,5	96,5	1,1%
84	131	Висока шума пољског јасена	1,25	1,0	904,6	723,7	1,2	11,3	9,0	1,3	1,2%
84	133	Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	3,10	2,4	1.466,2	473,0	2,0	18,3	5,9	2,2	1,3%
		Укупно састојине пољског јасена	4,35	3,3	2.370,8	545,0	3,2	29,6	6,8	3,5	1,2%
		Укупно састојине тврдих лишћара	230,22	100,0	89.405,1	388,35	100,0	1.112,7	4,8	100,0	1,1%
Укупно наменска целина 84 - Строги природни резерват			230,22	100,0	89.405,1	388,35	100,0	1.112,7	4,8	100,0	1,1%

Наменску целину 84 – Строги природни резерват чине састојине лужњак и пољског јасена. Најзаступљенија састојинска целина је „Висока шума лужњака и граба“, која заузима половину површину ове наменске целине. Пошто се ради о старим састојинама, просечне запремине ових састојинских целина су највише на подручју, тако да просечна запремина износи 573,8 м³/ха, а састојинска целина „Висока шума пољског јасена“ импозантних 723,7 м³/ха.

Приоритетан задатак у овој наменској целини односи се на перманентно праћење здравственог стања састојина како би се у што дужем периоду обезбеђивала њихова постојаност и функција коју при том обезбеђују.

Стање по састојинским припадности за шуме у државној својини - остали корисници

Стање по састојинским припадности за шуме у државној својини – остали корисници је приказано по корисницима у следећим табелама:

Табела бр. 4.40 – Стање по састојинској припадности - наменска целина Ловно – узгојни центар крупне дивљачи

Газдинска јединица	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Брек	151	Висока шума лужњака	10,82	4	6.261,4	578,7	4	127,3	11,8	5	2,0%
Брек	152	Висока шума лужњака и граба	72,96	27	37.549,3	514,7	26	658,7	9,0	25	1,8%
Брек	152	Висока шума лужњака и граба	2,11	1	1.061,3	503,0	1	18,5	8,8	1	1,7%
Брек	153	Висока шума лужњака и пољског јасена	67,49	25	37.107,6	549,8	26	702,3	10,4	27	1,9%
Брек	154	Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	53,22	20	30.746,9	577,7	21	510,4	9,6	20	1,7%
Брек	155	Висока шума лужњака. граба и цера	57,15	21	30.185,4	528,2	21	556,8	9,7	21	1,8%
Брек	133	Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	3,16	1	1.169,9	370,2	1	24,7	7,8	1	2,1%
Брек	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	4,95	2	280,4	56,6	0	14,5	2,9	1	5,2%
Укупно за нам, целину "Ловно-узгојни центар крупне дивљачи"			271,86	100	144.362,2	531,0	100	2.613,2	9,6	100	1,8%

У наменској целини „Ловно – узгојни центар крупне дивљачи“ доминирају лужњакове састојинске целине, а најзаступљенија је „Висока шума лужњака и граба“.

Уважавајући и старост састојина у овој наменској целини приоритетна мера ће бити узгојно санитарна сеча умереног интензитета.

Табела бр. 4.41 – Стање по састојинској припадности - наменска целина Заштита од вода III степен

Газдинска јединица	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i,)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Хртковц и Јамена	131	Висока шума пољског јасена	34,87	9	4.976,8	142,7	8	70,1	2,0	4	1,40%
Посавље	195	Изданачка шума цера	0,15	0	31,7	211,3	0	0,8	5,3	0	2,50%
Посавље	325	Изданачка шума багрема	22,46	6	3.312,0	147,5	5	144,7	6,4	9	4,40%
Хртковц и Јамена	469	Вештачки подигнута састојина ОТЛ	0,31	0							
Сидина	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	5,72	1							
Сидина	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	0,74	0							
Хртковц и Јамена	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	36,08	9	1.472,5	40,8	2	25,0	0,7	1	1,70%
Сидина	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	2,49	1							
Сидина	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	12,02	3	294,0	24,5	0	40,4	3,4	2	13,70%

Газдинска јединица	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Хртковц и Јамена	121	Висока шума топола	2,45	1	453,1	184,9	1	6,8	2,8	0	1,50%
Посавље	121	Висока шума топола	1,29	0	295,7	229,2	0	12,6	9,8	1	4,30%
Хртковц и Јамена	122	Висока мешовита шума топола	60,22	15	14.242,4	236,5	22	238,5	4,0	14	1,70%
Хртковц и Јамена	125	Девастирана шума топола	2,30	1	242,5	105,4	0	4,0	1,7	0	1,60%
Хртковц и Јамена	111	Висока шума врба	28,87	7	2.944,5	102,0	5	132,5	4,6	8	4,50%
Хртковц и Јамена	112	Висока шума врба са тополама	101,50	25	18.236,6	179,7	28	497,1	4,9	29	2,70%
Посавље	115	Изданачка мешовита шума врба	19,05	5	5.696,8	299,0	9	236,2	12,4	14	4,10%
Хртковц и Јамена	116	Девастирана шума врба	35,31	9	7.526,8	213,2	12	126,6	3,6	8	1,70%
Хртковц и Јамена	451	Вештачки подигнута састојина врба	2,51	1	418,8	166,9	1	9,7	3,9	1	2,30%
Шидина	451	Вештачки подигнута састојина врба	25,83	6	1.863,0	72,1	3	35,9	1,4	2	1,90%
Шидина	480	Вештачки подигнута девастирана саст, лишћара	8,51	2							
Укупно за наменску целину "Заштита вода III степена"			402,68	100	64.067,4	159,1	100	1.686,7	4,2	100	2,60%

У наменској целини „Заштита од вода III степена“ доминирају састојине меких лишћара, а најзаступљенија је састојинска целина „Висока шума врба са тополама“.

У односу на затечено стање шума по састојинским целинама приоритет је у реконструкцији деградираних састојинских целина топола и врба (вероватно истом врстом с обзиром да су у питању природне шуме) и негом осталог дела инвентара уз неопходну обнову зрелих интензивних засада топола.

Табела бр. 4.42– Стање по састојинској припадности - наменска целина (24) специфичне намене

Газдинска јединица	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i,)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Никинци	151	Висока шума лужњака	128,34	12	33.593,7	261,8	15	537,3	4,2	10	1,6%
Никинци	153	Висока шума лужњака и пољског јасена	24,04	2	9.858,8	410,1	4	159,0	6,6	3	1,6%
Никинци	131	Висока шума пољског јасена	155,05	14	43.195,8	278,6	20	1.142,7	7,4	21	2,6%
Никинци	132	Висока шума пољског јасена и топола	56,44	5	16.984,9	300,9	8	389,9	6,9	7	2,3%
Никинци	133	Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	63,43	6	23.269,0	366,8	11	418,0	6,6	8	1,8%
Никинци	134	Изданачка шума пољског јасена	32,75	3	7.742,4	236,4	4	259,1	7,9	5	3,3%
Никинци	135	Изданачка мешовита шума пољског јасена	11,42	1	3.102,3	271,7	1	90,7	7,9	2	2,9%
Никинци	175	Изданачка шума граба	104,25	10	10.958,3	105,1	5	293,5	2,8	5	2,7%
Никинци	176	Изданачка мешовита шума граба	143,04	13	24.601,5	172,0	11	668,4	4,7	12	2,7%
Никинци	196	Изданачка мешовита шума цера	126,12	12	23.882,6	189,4	11	699,7	5,5	13	2,9%

Газдинска јединица	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)				
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи	
Никинци	266	Шикара	3,55	0								
Никинци	325	Изданачка шума багрема	11,24	1								
Никинци	326	Изданачка мешовита шума багрема	2,17	0								
Никинци	469	Вештачки подигнута састојина ОТЛ	108,86	10	19.188,4	176,3	9	644,7	5,9	12	3,4%	
Никинци	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	8,36	1	0,0	0,0	0	0,0		0		
Никинци	122	Висока мешовита шума топола	13,53	1	3.151,0	232,9	1	68,4	5,1	1	2,2%	
Никинци	124	Изданачка мешовита шума топола	15,74	1	142,2	9,0	0	3,6	0,2	0	2,5%	
Никинци	125	Девастирана шума топола	63,72	6								
Укупно за наменску целину "Заштита шума специфичне намене"			1.072,05	100	219.670,9	204,9	100	5.375,0	5,0	100	2,4%	

У односу на затечено стање шума по наменским целинама може се претпоставити приоритет радова у наредном уређајном периоду а он се своди на: реконструкцију девастираних састојина топола, конверзију изданачких састојина граба и изданачких чистих и мешовитих састојина п. јасена и делом изданачких мешовитих састојина багрема уз негу и обнову преосталог инвентара у складу са тренутним узгојним захтевима по појединим састојинским целинама.

У наменској целини „Заштита шума специфичне намене“ је дефинисано 14 састојинских целина.

Стање по састојинским припадности за шуме осталих корисника

Стање по састојинским припадности за шуме осталих корисника је приказано по корисницима у следећим табелама:

Табела бр. 4.43 – Стање по састојинској припадности - наменска целина Производња техничког дрвета

Газдинска јединица	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Крчединска ада	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	152,20	88	39.273,0	258,0	91	2.792,4	18,3	92	7,1%
Крчединска ада	451	Вештачки подигнута састојина врба	4,42	3	1.133,4	256,4	3	65,7	14,9	2	5,8%
Крчединска ада	480	Вештачки подигнута девастирана састојина лишћара	17,30	10	2.755,6	159,3	6	169,5	9,8	6	6,2%
Укупно за наменску целину "Производња техничког дрвета"			173,92	100	43.162,0	248,2	100	3.027,6	17,4	100	7,0%

У наменској целини Производња техничког дрвета најзаступљенија је састојинска целина „Вештачки подигнутих састојина клон ова топола“, са учешћем у укупној површини од 88%.

У односу на претходно приказано стање може се констатовати да су плански приоритети у овој наменској целини везани за заштиту , негу и обнову вештачки подигнутих састојина клонова тополе и врба као и реконструкцију вештачки подигнутих девастираних састојина лишћара.

Табела бр. 4.44 – Стање по састојинској припадности - наменска целина Производња целулозног дрвета

Газдинска јединица	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Врањак	451	Вештачки подигнута састојина врба	0,86	100	33,8	39,3	100	4,0	4,7	100	11,8%
Укупно за наменску целину "Производња целулозног дрвета"			0,86	100	33,8	39,3	100	4,0	4,7	100	11,8%

У наменској целини „Производња целулозног дрвета“ је дефинисана само једна састојинска целина – „Вештачки подигнута састојина врбе“.

Табела бр. 4.45 – Стање по састојинској припадности - наменска целина Ловно – узгојни центар ситне дивљачи

Газдинска јединица	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Агроунија	270	Изданачка шума ОТЛ-а	6,68	15							
Агроунија	325	Изданачка шума багрема	29,98	67							
Агроунија	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	8,04	18	3.225,4	401,2	100	191,9	23,9	100	5,9%
Укупно за нам, целину "Ловно-узгојни центар ситне дивљачи"			44,70	100	3.225,4	72,2	100	191,9	4,3	100	5,9%

У наменској целини „Ловно-узгојни центар ситне дивљачи“ је најзаступљенија састојинска целина “Изданачка шума багрема”.

Приоритети у наредном уређајном периоду су везани за обнову, негу и заштиту у овим састојинским целинама водећи рачуна о усклађивању планова са приоритетном функцијом шума.

Табела бр. 4.46 – Стање по састојинској припадности - наменска целина Заштита од вода III степена

Газдинска јединица	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Виројевци	325	Изданачка шума багрема	10,12	98%	1.231,4	121,7	99%	60,6	6,0	99%	4,92%
Виројевци	469	Вештачки подигнута састојина ОТЛ	0,16	2%	15,9	99,4	1%	0,7	4,4	1%	4,40%
Укупно за наменску целину "Заштита вода III степена"			10,28	100%	1.247,3	121,3	100%	61,3	6,0	100%	4,91%

У наменској целини „Заштита од вода III степена“ је дефинисано две састојинске целине, а доминира „Изданачка шума багрема“.

Табела бр. 4.47 – Стање по састојинској припадности - наменска целина Заштита земљишта од ерозије

Газдинска јединица	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i.v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Агроунија	481	Вештачки подигнута дегр, састојина тврдих лишћара	1,00	1	227,3	227,3	2	7,5	7,5	1	3,3%
Пруд - Просјанице	325	Изданачка шума багрема	4,27	3	26,8	6,3	0	7,2	1,7	1	26,9%
Агроунија	325	Изданачка шума багрема	56,46	36	2.678,1	47,4	26	221,2	3,9	34	8,3%
Врањас	325	Изданачка шума багрема	31,66	20	40,9	1,3	0	4,0	0,1	1	9,8%

Газдинска јединица	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i _v)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Агроунија	469	Вештачки подигнута састојина ОТЛ	11,31	7	1.252,1	110,7	12	76,4	6,8	12	6,1%
Пруд - Просјанице	301	Висока шума китњака	0,30	0	6,3	21,0	0	0,2	0,7	0	3,2%
Агроунија	453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	4,20	3	574,2	136,7	6	35,6	8,5	5	6,2%
Пруд - Просјанице	114	Изданачка шума врба	1,44	1	115,7	80,3	1	7,5	5,2	1	6,5%
Пруд - Просјанице	114	Изданачка шума врба	1,03	1	27,8	27,0	0	20,3	19,7	3	73,0%
Пруд - Просјанице	451	Вештачки подигнута састојина врба	3,26	2	503,3	154,4	5	15,4	4,7	2	3,1%
Пруд - Просјанице	451	Вештачки подигнута састојина врба	37,41	24	4.729,5	126,4	45	251,0	6,7	38	5,3%
Пруд - Просјанице	451	Вештачки подигнута састојина врба	3,02	2	218,4	72,3	2	7,5	2,5	1	3,4%
Агроунија	288	Изданачка мешовита шума липа	2,06	1	28,5	13,8	0	5,8	2,8	1	20,4%
Укупно за наменску целину "Заштита земљишта од ерозије"			157,42	100	10.428,9	66,2	100	659,6	4,2	100	6,3%

У наменској целини „Заштита земљишта од ерозије“ најзаступљенија је састојинска целина Изданачка шума багрема.

Функционални захтеви у овим шумама у односу на биолошке радове су умерен и одмерен интензитет усмерен на очување биоэколошке стабилности састојина по састојинским целинама а тиме и станишта на коме се налазе угроженог површинском водном ерозијом.

Табела бр. 4.48 – Стање по састојинској припадности - наменска целина Парк

Газдинска јединица	Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i,)			
			ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
Агроунија	481	Вештачки подигнута дегр. састојина тврних лишћара	4,81	69	157,2	32,7	100	28,0	5,8	100	17,8%
Агроунија	325	Изданачка шума багрема	2,12	31							
Укупно за наменску целину "Парк"			6,93	100	157,2	22,7	100	28,0	4,0	100	17,8%

Две састојинске целине су издвојене у наменској целини „Парк“. Доминантна састојинска целина је „Вештачки подигнута деградирана састојина тврних лишћара. Приоритетни функционални захтев у овим шумама односи се на делимичну реконструкцију парковске површине како би се привела функционалном оптимуму.

Стање по састојинским припадности за шуме сопственика

У табели број 4.49 је приказано стање по састојинској припадности за шуме у приватној својини.

Табела бр. 4.49 – Стање по састојинској припадности – шуме у приватној својини

Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i,)			
		ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
151	Висока шума лужњака	48,49	2	9.130,0	188,3	3	221,0	4,6	2	2,4%
158	Девастирана шума лужњака	180,37	6	13.037,0	72,3	5	504,0	2,8	5	3,9%
Укупно састојине лужњака		228,86	8	22.167,0	96,9	8	725,0	3,2	8	3,3%
131	Висока шума пољског јасена	110,15	4	7.996,0	72,6	3	623,0	5,7	6	7,8%

Састојинска целина		Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i,)			
		ха	%	м ³	м ³ /ха	%	м ³	м ³ /ха	%	пи
132	Висока шума пољског јасена и топола	313,36	11	76.260,0	243,4	28	1.808,0	5,8	19	2,4%
133	Висока шума пољ. јасена, лужњака и граба	64,27	2	12.903,0	200,8	5	334,0	5,2	3	2,6%
135	Изданачка мешовита шума пољског јасена	432,47	15	30.299,0	70,1	11	1.334,0	3,1	14	4,4%
	Укупно састојине пољског јасена	920,25	32	127.458,0	138,5	47	4.099,0	4,5	43	3,2%
325	Изданачка шума багрема	1.156,37	40	72.455,0	62,7	27	2.542,0	2,2	26	3,5%
469	Вештачки подигнута састојина ОТЛ	72,38	2	7.374,0	101,9	3	279,0	3,9	3	3,8%
	Укупно састојине багрема	1.228,75	42	79.829,0	65,0	30	2.821,0	2,3	29	3,5%
121	Висока шума топола	84,13	3	5.560,0	66,1	2	256,0	3,0	3	4,6%
	Укупно састојине топола	84,13	3	5.560,0	66,1	2	256,0	3,0	3	4,6%
286	Висока шума липа, белог јасена и јавора	344,14	12	23.218,0	67,5	9	1.267,0	3,7	13	5,5%
287	Изданачка шума липа	3,87	0	306,0	79,1	0	7,0	1,8	0	2,3%
	Укупно састојине липе	348,01	12	23.524,0	67,6	9	1.274,0	3,7	13	5,4%
453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	99,93	3	10.132,0	101,4	4	432,0	4,3	4	4,3%
	Укупно састојине клонова топола	99,93	3	10.132,0	101,4	4	432,0	4,3	4	4,3%
	Укупно за шуме сопственика шума	2.909,93	100	268.670,0	92,3	100	9.607,0	3,3	100	3,6%

Најзаступљенија састојинска целина у шумама у приватној својини је „Изданачка шума багрема“, са учешћем у укупној површини 40%, у укупној запремини 27% и у запреминском прирасту 26%.

4.3.6. Стање састојина по дебљинској структури

Стање састојина по дебљинској структури је приказано посебно по власничкој структури и за Сремско шумско подручје.

Стање по дебљинској структури за државне шуме којима газдује – Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Стање састојина по дебљинској структури за Шумско газдинство „Сремска Митровица“ је приказано по наменским целинама, и у оквиру њих по састојинским целинама.

Стање састојина по дебљинској структури за Шумско газдинство „Сремска Митровица“ у оквиру наменске целине 10 – производња техничког дрвета је приказано у табели бр. 4.50

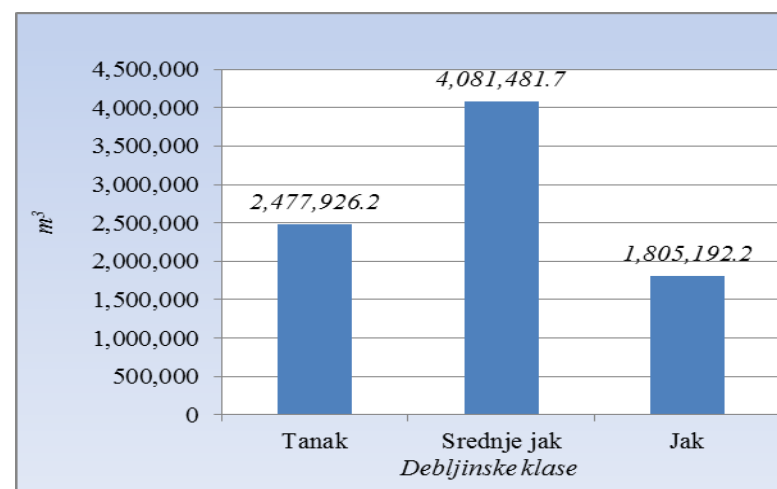
Табела бр. 4.50. – Стање састојина по дебљинској структури за државне шуме којима газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“ у оквиру наменске целине 10

Шумско газдинство „Сремска Митровица“ - наменска целина 10 - Производња техничког дрвета														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³		
151	Висока шума лужњака	1.541,80	578.548,0	421,3	29.043,9	63.479,2	129.521,6	151.736,2	115.402,2	51.545,8	22.919,9	4.483,8	2.319,2	10.241,5
152	Висока шума лужњака и граба	701,82	323.617,7	219,3	23.400,0	47.418,5	58.170,9	63.102,5	62.305,3	41.697,4	20.665,2	4.448,3	1.141,5	5.328,4
153	Висока шума лужњака и пољског јасена	4.257,81	1.653.226,7	1.929,9	115.034,2	234.096,8	403.408,7	447.076,6	272.319,0	116.933,3	39.129,8	7.995,9	5.868,6	30.398,0
154	Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	2.064,04	896.903,6	1.833,0	94.364,9	170.031,0	183.834,9	181.081,1	138.875,1	75.818,7	29.213,9	3.985,6	4.324,6	16.253,5
155	Висока шума лужњака, граба и цара	621,25	256.138,2	205,1	22.116,4	36.141,5	56.874,2	61.865,1	46.887,3	21.459,8	8.224,3	1.935,4	429,2	4.660,2
156	Изданачка шума лужњака	124,57	34.015,0	108,5	7.640,8	13.163,9	10.170,8	2.608,8	128,2	194,0	0,0	0,0	0,0	960,2
157	Изданачка мешовита шума лужњака	1,38	74,5	0,0	46,7	18,1	6,0	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
158	Девастирана шума лужњака	68,46	8.520,0	0,0	117,7	160,8	452,3	1.376,3	2.041,8	1.867,2	1.399,3	196,7	566,4	117,7
457	Вештачки подигнута састојина лужњака	5.875,09	1.786.298,3	19.870,5	179.959,1	301.060,4	572.317,2	449.320,1	195.552,7	56.156,0	13.742,5	2.430,6	551,0	38.241,5
458	Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	1.969,17	747.558,2	7.763,9	93.150,6	150.481,9	216.027,7	158.070,1	81.419,3	28.522,2	11.811,8	1.922,7	1.136,5	15.689,4
462	Вештачки подигнута мешовита састојина сладуна	0,67	151,6	0,0	38,1	75,8	37,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7

Шумско газдинство "Сремска Митровица" - наменска целина 10 - Производња техничког дрвета														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Укупно састојине лужњака	17.226,06	6.285.051,7	32.351,5	564.912,3	1.016.128,0	1.630.822,0	1.530.680,3	914.930,8	394.194,5	147.106,7	27.399,0	16.337,0	121.896,0	
131	Висока шума пољског јасена	767,81	292.901,0	828,1	49.606,8	62.539,9	80.705,2	62.576,4	27.561,2	8.223,0	2.492,2	1.478,3	132,2	7.132,1
132	Висока шума пољског јасена и топола	65,40	26.894,0	0,0	4.169,3	6.022,1	5.899,0	4.417,3	3.164,7	1.593,7	1.399,8	325,5	154,5	693,1
133	Висока шума пољског јасена. лужњака и граба	1.597,98	654.020,3	2.889,7	86.648,4	110.350,1	144.339,0	140.548,5	99.203,5	47.693,6	20.021,6	5.128,4	2.170,7	13.462,6
135	Изданачка мешовита шума пољског јасена	39,39	4.467,6	11,2	1.646,1	1.604,1	933,0	94,0	129,4	49,9	0,0	0,0	0,0	119,4
136	Девастирана шума пољског јасена	12,60	698,1	0,0	21,3	33,9	78,9	132,3	198,0	130,1	65,3	26,2	12,1	8,2
455	Вештачки подигнута састојина пољског јасена	18,80	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Укупно састојине пољског јасена	2.501,98	978.981,1	3.729,0	142.091,9	180.550,1	231.955,0	207.768,5	130.256,9	57.690,3	23.978,8	6.958,5	2.469,4	21.415,4
171	Висока шума граба	419,21	69.697,0	730,2	42.835,9	17.499,2	7.361,4	1.538,8	695,2	397,6	91,0	0,0	0,0	2.147,1
172	Висока шума граба и лужњака	239,02	84.125,8	117,6	25.100,5	27.849,5	17.211,5	7.790,1	3.617,3	1.351,8	1.271,8	206,5	28,0	1.821,9
173	Висока шума граба. китњака. цера и липе	0,29	61,5	0,0	5,0	11,1	16,3	14,8	9,9	4,4	0,0	0,0	0,0	0,9
175	Изданачка шума граба	51,59	15.679,3	0,0	12.058,1	3.144,7	476,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	438,9
176	Изданачка мешовита шума граба	109,45	34.944,1	185,9	18.992,1	11.669,7	3.448,7	633,7	14,0	0,0	0,0	0,0	0,0	983,3
	Укупно састојине граба	819,56	204.507,7	1.033,8	98.991,5	60.174,2	28.514,4	9.977,4	4.336,4	1.753,8	1.362,8	206,5	28,0	5.392,1
191	Висока шума цера	130,48	49.190,3	1,0	3.637,9	5.778,1	11.484,1	12.036,0	9.034,9	4.181,3	2.278,8	482,5	275,8	839,7
192	Висока шума цера и лужњака	245,32	107.184,4	0,6	6.078,0	16.562,3	31.062,5	24.770,6	16.131,8	6.933,7	4.187,8	1.154,7	302,4	1.893,9
193	Висока шума цера. китњака. сладуна. медунца и граба	6,19	1.647,5	0,0	59,6	311,6	487,2	445,0	277,6	59,6	6,8	0,0	0,0	23,0
459	Вештачки подигнута састојина цера	86,40	27.704,4	0,0	10.359,1	7.745,2	6.439,1	2.690,6	375,1	95,3	0,0	0,0	0,0	802,7
460	Вештачки подигнута мешовита састојина цера	168,70	61.443,1	12,4	10.408,9	20.726,5	22.736,2	6.248,1	994,4	235,4	55,9	8,1	17,3	1.397,9
	Укупно састојине цера	637,09	247.169,7	14,0	30.543,5	51.123,6	72.209,1	46.190,3	26.813,9	11.505,3	6.529,2	1.645,3	595,5	4.957,2

Шумско газдинство "Сремска Митровица" - наменска целина 10 - Производња техничког дрвета														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
269	Висока шума ОТЛ-а	18,68	2.687,0	22,6	1.341,3	760,8	271,9	91,0	62,1	41,4	53,6	20,8	21,5	75,3
270	Изданачка шума ОТЛ-а	40,38	113,9	0,0	89,6	23,2	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8
271	Девастирана шума ОТЛ-а	4,80	358,0	0,0	162,0	111,8	40,8	31,9	11,6	0,0	0,0	0,0	0,0	10,3
290	Висока мешовита шума ОТЛ-а	7,08	990,2	9,1	183,9	255,0	239,3	148,1	74,6	35,1	35,6	9,4	0,0	25,1
340	Изданачка шума америчког јасена	25,10	2.135,2	0,0	1.778,8	237,3	62,0	31,2	17,8	8,1	0,0	0,0	0,0	75,0
469	Вештачки подигнута састојина ОТЛ	252,43	37.225,1	235,1	13.163,1	10.424,6	6.966,4	4.731,9	1.307,0	96,1	6,7	0,0	0,0	1.086,1
480	Вештачки подигнута девастирана састојина лишћара	0,80	41,1	0,0	5,4	29,8	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
481	Вештачки подигнута деградирана саст. тврдих лишћара	4,15	908,4	0,0	16,4	7,2	52,1	157,2	257,2	263,3	88,1	52,4	14,6	13,8
	Укупно састојине осталих тврдих лишћара	353,42	44.458,9	266,9	16.740,7	11.849,6	7.639,4	5.191,3	1.730,3	444,0	184,0	82,6	36,1	1.290,6
325	Изданачка шума багрема	188,27	32.527,7	0,0	20.010,8	9.677,5	1.693,9	287,8	402,8	622,5	0,0	0,0	0,0	1.254,8
326	Изданачка мешовита шума багрема	145,10	31.421,5	123,7	10.390,8	14.711,6	3.897,1	1.756,2	518,4	0,0	23,7	0,0	0,0	1.176,5
483	Вештачки подигнута састојина багрема	0,28	82,4	0,0	23,0	54,4	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8
484	Вештачки подигнута састојина багрема	130,01	13.514,6	0,0	6.085,5	3.557,2	3.030,7	826,0	10,4	4,8	0,0	0,0	0,0	457,5
	Укупно састојине багрема	463,66	77.546,3	123,7	36.510,1	28.000,6	8.626,7	2.870,0	931,5	627,3	23,7	0,0	0,0	2.891,5
453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	2.940,63	427.414,1	2.149,3	37.975,0	104.880,7	172.745,2	89.734,5	16.483,9	1.993,2	552,0	643,5	234,7	38.902,0
454	Вештачки подигнута мешовита састојина клонова топола	25,07	3.852,7	120,5	2.448,3	600,0	367,6	223,8	92,5	0,0	0,0	0,0	0,0	758,4
	Укупно састојине клонова топола	2.965,70	431.266,8	2.269,8	40.423,2	105.480,7	173.112,9	89.958,2	16.576,4	1.993,2	552,0	643,5	234,7	39.660,5
121	Висока шума топола	4,29	858,6	0,0	195,3	280,1	260,4	100,9	22,0	0,0	0,0	0,0	0,0	60,9
122	Висока мешовита шума топола	32,82	11.101,5	12,4	1.413,1	2.385,0	2.793,5	1.411,4	719,0	1.173,5	725,3	434,0	34,3	338,2

Шумско газдинство "Сремска Митровица" - наменска целина 10 - Производња техничког дрвета														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
123	Изданачка шума топола	0,38	123,0	0,0	10,3	31,6	43,7	18,5	14,2	4,7	0,0	0,0	0,0	5,3
124	Изданачка мешовита шума топола	0,13	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
125	Девастирана шума топола	6,36	276,2	0,0	55,0	52,7	35,3	31,6	63,1	26,9	11,6	0,0	0,0	6,7
	Укупно састојине топола	43,98	12.359,3	12,4	1.673,7	2.749,4	3.132,9	1.562,4	818,4	1.205,0	736,9	434,0	34,3	411,2
111	Висока шума врба	4,37	537,6	0,1	57,5	162,8	201,2	83,4	20,2	12,4	0,0	0,0	0,0	19,1
112	Висока шума врба са тополама	9,26	856,0	297,7	30,0	77,5	124,9	139,9	93,0	58,0	30,3	4,8	0,0	27,3
113	Висока шума врба и пољског јасена	3,02	505,6	20,7	136,2	113,1	84,9	47,4	58,7	18,6	26,0	0,0	0,0	26,0
114	Изданачка шума врба	4,40	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
451	Вештачки подигнута састојина врба	35,71	4.310,4	5,8	891,7	2.521,2	810,0	64,9	16,6	0,0	0,0	0,0	0,0	196,2
	Укупно састојине врбе	56,76	6.209,6	324,3	1.115,5	2.874,6	1.220,9	335,7	188,5	89,1	56,3	4,8	0,0	268,6
281	Висока шума липа	2,38	525,9	0,0	79,3	175,1	142,7	58,9	41,0	13,1	15,8	0,0	0,0	11,3
282	Висока шума липа, граба и цера са лужњаком	191,81	63.773,7	0,0	7.882,6	26.130,6	21.429,9	6.933,5	778,0	412,9	206,3	0,0	0,0	1.590,2
288	Изданачка мешовита шума липа	62,25	12.669,1	114,4	5.974,1	5.439,4	1.100,8	40,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	366,3
	Укупно састојине липе	256,44	76.968,7	114,4	13.936,0	31.745,2	22.673,4	7.032,6	819,0	426,0	222,1	0,0	0,0	1.967,8
452	Вештачки подигнута састојина јова	0,31	80,3	0,0	28,6	43,4	6,7	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
	Укупно састојине осталих меких лишћара	0,31	80,3	0,0	28,6	43,4	6,7	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
479	Вештачки подигнута састојина осталих четинара	0,85	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Укупно састојине осталих четинара	0,85	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Укупно наменска целина 10	25.325,81	8.364.600,1	40.239,8	946.967,0	1.490.719,4	2.179.913,4	1.901.568,3	1.097.402,0	469.928,6	180.752,6	37.374,1	19.735,0	200.152,9

Графикон бр. 1 – Дебљинска структура шума Шумског газдинства „Сремска Митровица“ у оквиру наменске целине 10 – Производња техничког дрвета

Из претходне табеле и графикона се може видети да у наменској целини 10 – производња техничког дрвета су најзаступљенији III и IV дебљински разред, па сходно томе је и у класификацији по дебљинским класама најзаступљенија запремина стабала средње јаких дебљинских разреда (30 – 50 цм). Запремина средње танких стабала (до 30 цм) је нешто заступљенија у односу на запремину дебљинске класе јаких стабала.

Посматрајући по састојинским целинама, укупна дебљинска структура наменске целине намењене производњи техничког дрвета је карактеристична и за састојине храста лужњака у оквиру ње, које су конкретно и носиоц запремине, јер учествују у њој са 75%. Исти тренд имају и састојине пољског јасена и клонова тополе, као и већине осталих састојинских целина.

Код састојина граба запремина је сконцентрисана у нижим дебљинским разредима и правилно опада према дебљим. Исту структуру имају и састојине врбе и липе, али је њихово учешће у укупној запремини занемариво да би утицале на укупну дебљинску структуру ове наменске целине.

Знатне димензије посебно у састојинским целинама лужњака, п. јасена, граба и цера значајно је најмање са два аспекта: очекиваног приноса у односу на квалитет и унутар састојинског диверзитета основних врста дрвећа као едификатора.

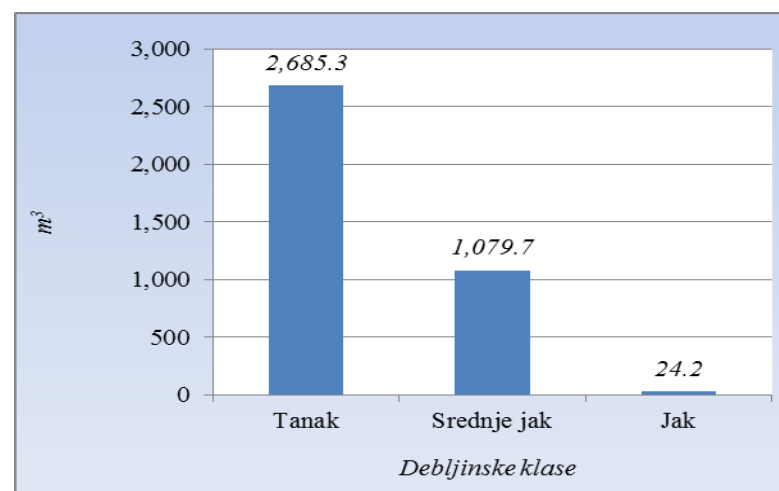
У следећој табели је приказана дебљинска структура по састојинским целинама за наменску целину Производња целулозног дрвета:

Табела бр. 4.51 – Стање састојина по дебљинској структури за државне шуме којима газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“ у оквиру наменске целине 11

Шумско газдинство „Сремска Митровица“ - наменска целина 11 – Производња целулозног дрвета													
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди									Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII		IX
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм		>90цм

Шумско газдинство "Сремска Митровица" - наменска целина 11 – Производња целулозног дрвета														
Састојинска целина		Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди									Текући запрем. прираст	
				0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII		IX
				до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм		>90цм
		ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
116	Девастирана шума врба	1,60	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
451	Вештачки подигнута састојина врба	46,88	3.789,2	0,0	1.193,7	1.491,7	932,2	147,5	17,0	7,2	0,0	0,0	0,0	
Укупно састојине врбе		48,48	3.789,2	0,0	1.193,7	1.491,7	932,2	147,5	17,0	7,2	0,0	0,0	0,0	
Укупно наменска целина 11		48,48	3.789,2	0,0	1.193,7	1.491,7	932,2	147,5	17,0	7,2	0,0	0,0	0,0	

Графикон бр. 2 – Дебљинска структура шума Шумског газдинства „Сремска Митровица“ у оквиру наменске целине 11 – Производња целулозног дрвета

У оквиру наменске целине 11 – Производња целулозног дрвета је дефинисано само две састојинске целине и то састојине врба. У нима доминира запремина танких стабала, тј. I и II добни разред, што је и у складу са станишним потенцијалом у овој наменској целини.

С обзиром да ова наменска целина чини 0,1% укупне површине Шумског газдинства „Сремска Митровица“, ова структура нема утицаја на укупну дебљинску структуру подручја.

У следећој табели је приказана дебљинска структура по састојинским целинама за наменску целину Ловно узгојни центар крупне дивљачи:

Табела бр. 4.52 – Стање састојина по дебљинској структури у оквиру наменске целине 16

Шумско газдинство "Сремска Митровица" - наменска целина 16 – Ловно – узгојни центар крупне дивљачи														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем.прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
151	Висока шума лужњака	376,83	78.307,5	709,1	7.098,0	8.463,6	15.431,4	20.192,0	14.390,8	7.368,9	2.881,2	1.233,3	539,2	1.576,3
152	Висока шума лужњака и граба	346,28	109.580,8	1.024,8	11.430,9	18.773,1	25.084,8	23.830,8	14.984,9	7.945,6	3.575,6	2.021,3	909,1	2.188,7
153	Висока шума лужњака и пољског јасена	161,99	47.700,2	1.148,1	4.404,5	5.746,9	10.545,0	11.821,5	7.986,3	3.484,7	1.872,4	384,7	306,1	1.053,8
154	Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	36,67	2.423,3	812,1	1.146,3	377,4	87,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	99,6
155	Висока шума лужњака, граба и цера	110,45	52.837,6	1,5	6.034,5	9.176,3	10.627,2	9.698,3	5.776,2	4.115,6	4.069,5	1.658,4	1.680,0	1.005,4
457	Вештачки подигнута састојина лужњака	1.058,11	302.877,1	11.749,0	43.203,5	36.006,0	73.614,9	77.798,3	42.618,0	13.281,8	3.743,0	619,2	243,5	7.136,4
458	Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	455,36	205.297,0	1.905,6	19.285,2	24.015,0	59.849,5	57.956,5	28.799,3	7.939,7	3.632,3	1.103,6	810,3	4.285,0
	Укупно састојине лужњака	2.545,69	799.023,7	17.350,2	92.602,9	102.558,3	195.240,2	201.297,4	114.555,5	44.136,4	19.774,0	7.020,4	4.488,3	17.345,2
131	Висока шума пољског јасена	15,91	4.075,3	525,2	1.726,8	933,5	518,0	226,3	69,1	21,1	44,7	10,7	0,0	146,6
132	Висока шума пољског јасена и топола	49,35	22.580,8	61,1	2.622,0	4.035,2	6.002,7	5.268,8	2.806,3	1.125,9	486,4	110,8	61,6	512,2
133	Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	80,36	24.998,5	461,9	4.741,2	7.015,5	6.999,4	3.233,6	1.520,3	628,0	235,4	116,5	46,7	645,1
135	изданачка мешовита шума пољског јасена	39,82	11.133,3	2.653,4	7.184,2	1.033,1	0,0	262,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	452,4
455	Вештачки подигнута састојина пољског јасена	14,38	5.713,0	0,0	138,6	996,6	2.441,8	1.534,6	520,6	72,0	8,7	0,0	0,0	113,2
	Укупно састојине пољског јасена	199,82	68.500,9	3.701,6	16.412,8	14.013,8	15.961,8	10.526,1	4.916,2	1.847,1	775,2	237,9	108,3	1.869,5

Шумско газдинство "Сремска Митровица" - наменска целина 16 – Ловно – узгојни центар крупне дивљачи														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем.прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
	ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
171	Висока шума граба	415,60	115.086,8	0,0	69.382,7	35.936,5	7.780,2	1.418,9	485,4	58,5	24,6	0,0	0,0	3.326,8
172	Висока шума граба и лужњака	28,06	10.070,4	0,0	2.048,8	3.491,7	3.283,2	858,9	134,4	112,5	80,4	31,7	28,8	230,2
	Укупно састојине граба	443,66	125.157,2	0,0	71.431,5	39.428,2	11.063,4	2.277,8	619,8	171,0	105,0	31,7	28,8	3.557,0
191	Висока шума цера	111,32	52.788,2	0,0	8.071,4	12.025,1	14.744,0	12.167,5	4.779,6	895,7	93,8	11,0	0,0	1.156,0
192	Висока шума цера и лужњака	132,27	68.954,6	0,0	4.187,3	9.175,2	21.446,2	25.337,8	7.442,5	1.193,7	172,0	0,0	0,0	1.372,9
459	Вештачки подигнута састојина цера	68,88	23.570,7	0,0	12.029,0	10.094,9	989,9	297,7	136,7	14,8	7,6	0,0	0,0	791,6
460	Вештачки подигнута мешовита састојина цера	285,77	136.028,8	34,7	18.904,9	20.185,3	36.061,0	41.188,0	15.765,1	3.653,4	236,3	0,0	0,0	3.029,5
	Укупно састојине цера	598,24	281.342,2	34,7	43.192,6	51.480,4	73.241,2	78.991,1	28.123,8	5.757,6	509,8	11,0	0,0	6.349,9
270	Изданачка шума ОТЛ-а	0,40	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
290	Висока мешовита шума ОТЛ-а	2,74	497,0	0,0	72,7	118,2	146,5	113,2	23,3	16,8	6,2	0,0	0,0	11,1
469	Вештачки подигнута састојина ОТЛ	57,61	15.956,1	154,6	2.266,1	5.702,5	5.189,2	2.148,1	412,7	27,2	44,9	0,0	10,7	333,8
	Укупно састојине осталих тврдих лишћара	60,75	16.455,2	154,6	2.338,9	5.820,7	5.335,7	2.263,5	436,1	44,0	51,1	0,0	10,7	344,9
325	Изданачка шума багрема	16,74	3.585,9	0,0	1.623,3	1.206,1	547,7	129,8	33,5	3,1	13,6	6,3	22,5	149,3
326	Изданачка мешовита шума багрема	27,09	6.620,5	0,0	2.783,7	2.885,3	857,5	90,8	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	252,1
483	Вештачки подигнута састојина багрема	1,78	920,3	0,0	60,0	381,8	366,0	85,2	23,3	4,0	0,0	0,0	0,0	24,4
484	Вештачки подигнута састојина багрема	78,17	429,4	0,0	108,1	166,6	103,1	40,8	10,8	0,0	0,0	0,0	0,0	13,9
	Укупно састојине багрема	123,78	11.556,2	0,0	4.575,1	4.639,8	1.874,3	346,6	70,8	7,1	13,6	6,3	22,5	439,7
453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	247,02	31.538,7	467,2	11.417,6	4.760,0	7.704,8	5.577,6	1.388,6	204,3	18,6	0,0	0,0	6.467,3

Шумско газдинство "Сремска Митровица" - наменска целина 16 – Ловно – узгојни центар крупне дивљачи														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем.прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
	ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
	Укупно састојине клонова топола	247,02	31.538,7	467,2	11.417,6	4.760,0	7.704,8	5.577,6	1.388,6	204,3	18,6	0,0	0,0	6.467,3
121	Висока шума топола	2,87	811,7	0,0	32,5	45,0	78,4	187,9	352,1	66,8	39,1	9,9	0,0	15,7
122	Висока мешовита шума топола	32,87	13.657,4	0,0	1.227,2	1.945,2	2.653,9	3.070,8	2.635,4	1.266,1	693,1	90,8	74,9	337,1
	Укупно састојине топола	35,74	14.469,1	0,0	1.259,7	1.990,3	2.732,4	3.258,7	2.987,5	1.332,9	732,1	100,6	74,9	352,8
451	Вештачки подигнута састојина врба	2,91	794,0	0,0	362,8	345,4	76,9	2,1	0,0	0,0	6,8	0,0	0,0	30,3
	Укупно састојине врбе	2,91	794,0	0,0	362,8	345,4	76,9	2,1	0,0	0,0	6,8	0,0	0,0	30,3
282	Висока шума липа, граба и цера са лужњаком	43,52	16.378,0	0,0	987,1	2.967,4	4.414,0	5.482,5	2.371,3	155,8	0,0	0,0	0,0	307,4
	Укупно састојине липа	43,52	16.378,0	0,0	987,1	2.967,4	4.414,0	5.482,5	2.371,3	155,8	0,0	0,0	0,0	307,4
	Укупно наменска целина 16	4.301,13	1.365.215,2	21.708,3	244.581,0	228.004,3	317.644,6	310.023,4	155.469,6	53.656,3	21.986,2	7.408,0	4.733,6	37.064,1

У наменској целини 16 – Ловно – узгојни центар крупне дивљачи доминира запремина средње јаких стабала, тј. дебљински разреди III и IV. Запремина танких стабала има учешће 36% у односу на укупну запремину ове наменске целине, док је јак материјал заступљен са 18%.

Састојине храста лужњака су најзаступљеније и чине преко половине површине ове наменске целине. У њиховој дебљинској структури најзаступљенији су III и IV дебљински разред, док танка и јака стабла има мање учешће и приближно исти удео. Састојине цера, које су после састојина лужњака најзаступљеније у овој наменској целини имају такође доминантну запремину средње јаких стабала, док састојине граба и састојине пољског јасена имају доминантну запремину танких стабала.

У табели број 4.53. је приказана дебљинска структура састојина по састојинским целинама семенских састојина.

Табела бр. 4.53 – Стање састојина по дебљинској структури у оквиру наменске целине 17

Шумско газдинство “Сремска Митровица” - наменска целина 17 – Семенска састојина														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем, прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³		
151	Висока шума лужњака	65,69	29.115,8	0,0	1.510,9	567,7	2.041,1	6.300,7	8.932,1	5.790,9	2.320,8	380,9	24,4	419,6
152	Висока шума лужњака и граба	194,93	102.094,6	0,0	4.637,9	14.650,1	13.613,1	14.475,3	20.110,5	18.114,9	11.127,8	2.562,1	1.806,1	1.421,9
153	Висока шума лужњака и пољског јасена	118,52	61.765,3	37,6	1.140,4	2.659,6	9.073,1	15.130,6	20.388,0	10.889,9	3.854,9	767,0	107,9	975,9
154	Висока шума лужњака. пољског јасена и граба	154,66	73.087,2	0,0	4.805,6	9.468,0	11.177,6	15.080,3	17.101,5	10.589,3	4.435,6	217,0	161,1	1.162,1
457	Вештачки подигнута састојина лужњака	27,67	9.266,4	0,0	157,3	329,6	2.601,1	3.893,3	1.737,5	440,1	100,3	18,1	0,0	141,5
	Укупно састојине лужњака	561,47	275.329,2	37,6	12.252,0	27.674,9	38.505,9	54.880,3	68.269,5	45.825,1	21.839,3	3.945,1	2.099,5	4.120,9
131	Висока шума пољског јасена	8,68	4.589,9	0,0	53,2	283,3	1.026,2	1.631,9	1.091,1	378,0	75,3	50,9	0,0	68,4
133	Висока шума пољског јасена. лужњака и граба	9,43	4.342,6	0,0	96,0	238,8	931,6	1.065,1	1.039,6	404,1	293,3	75,6	198,4	65,6
	Укупно састојине пољског јасена	18,11	8.932,5	0,0	149,2	522,1	1.957,7	2.697,0	2.130,7	782,1	368,7	126,5	198,4	134,0
	Укупно наменска целина 17	579,58	284.261,7	37,6	12.401,2	28.197,0	40.463,7	57.577,2	70.400,2	46.607,1	22.208,0	4.071,7	2.297,9	4.254,9

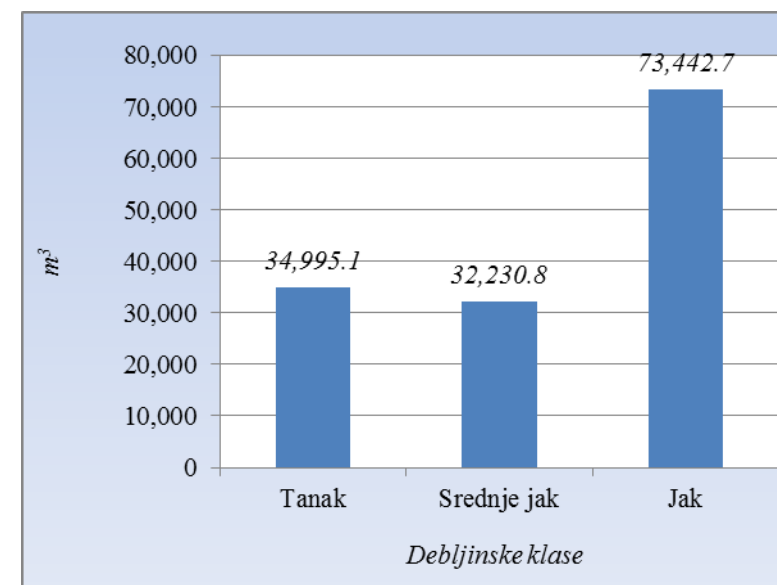
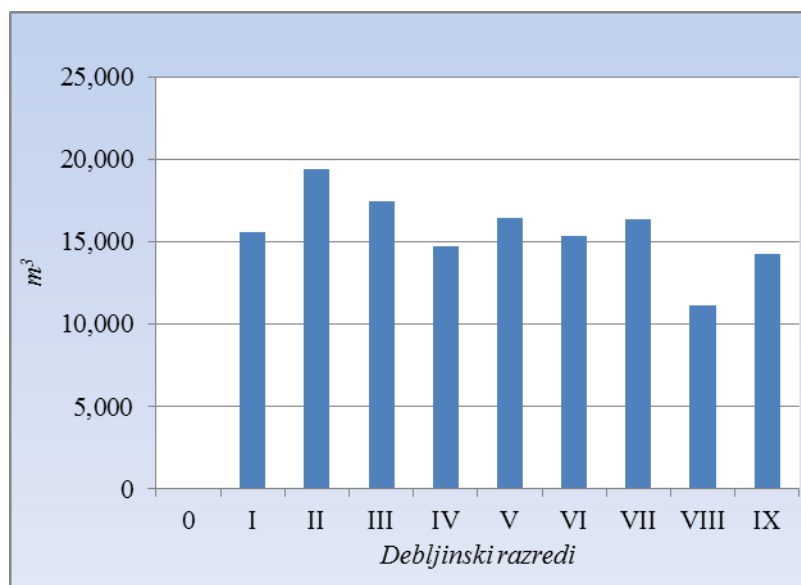
Наменску целину 17 – Семенске састојине чине најквалитетније састојине храста лужњака и пољског јасена на овом подручју што се може видети и из дебљинске структуре. С обзиром да се ради о састојинама старијим од 100 година, најзаступљенија је запремина јаких стабала. Доминирају дебљински разреди IV, V и VI. Ово се може сматрати повољним у односу на чињеницу да зрела и одрасла стабла очекивано производе највећу количину семена жељених врста.

У табели број 4.54 је приказана дебљинска структура састојина по састојинским целинама у оквиру наменске целине Специјални резерват природе I степен заштите.

Табела бр. 4.54– Стање састојина по дебљинској структури у оквиру наменске целине 55

Шумско газдинство “Сремска Митровица” - наменска целина 55 – специјални резерват природе I степен заштите														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³		
153	Висока шума лужњака и пољског јасена	55,53	24.649,2	0,0	2.519,5	1.751,7	861,2	806,4	1.686,7	3.148,2	4.859,8	3.791,7	5.224,1	414,8
154	Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	4,98	1.959,8	0,0	195,8	162,9	91,2	113,8	155,9	157,9	429,1	201,5	451,6	34,2
	Укупно састојине лужњака	60,51	26.609,1	0,0	2.715,3	1.914,6	952,4	920,2	1.842,6	3.306,1	5.288,9	3.993,2	5.675,7	449,0
131	Висока шума пољског јасена	57,46	21.166,5	0,0	3.814,3	5.342,8	4.749,4	2.814,7	1.947,5	1.040,4	804,0	331,0	322,5	556,4
132	Висока шума пољског јасена и топола	66,42	31.996,8	0,0	4.232,6	6.583,4	5.934,3	4.560,5	4.170,1	2.475,3	1.876,7	796,1	1.367,7	756,4
133	Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	114,84	57.462,7	0,0	4.495,6	5.146,2	5.400,3	6.071,2	7.907,0	8.028,0	7.904,5	5.713,5	6.796,4	1.085,5
135	изданачка мешовита шума пољског јасена	0,88	163,2	0,0	119,5	30,8	0,9	3,9	0,0	0,0	0,0	8,1	0,0	5,7
	Укупно састојине пољског јасена	239,60	110.789,2	0,0	12.662,0	17.103,3	16.084,8	13.450,3	14.024,6	11.543,7	10.585,2	6.848,8	8.486,6	2.404,1
122	Висока мешовита шума топола	7,31	3.270,4	0,0	223,7	376,3	436,2	386,9	538,9	490,3	487,9	261,4	68,7	73,7
	Укупно састојине топола	7,31	3.270,4	0,0	223,7	376,3	436,2	386,9	538,9	490,3	487,9	261,4	68,7	73,7
	Укупно наменска целина 55	307,42	140.668,6	0,0	15.601,0	19.394,1	17.473,4	14.757,4	16.406,1	15.340,1	16.362,0	11.103,3	14.231,1	2.926,8

Графикон бр. 3 – Дебљинска структура шума Шумског газдинства „Сремска Митровица“ у оквиру наменске целине 55 – СРП I степен заштите

Наменска целина 55 – Специјални резерват природе I степена заштите, обухвата старе састојине лужњака и пољског јасена под строгим режимом заштите које имају прашумски карактер. У њима доминира запремина јаких стабала који чине 50% укупне запремине ове наменске целине, док запремине танких и средње јаких стабала чине по четвртину укупне запремине. Посматрајући структуру по дебљинским разредима сви разреди су заступљени приближно подједнако. Оваква структура запремине по дебљини се може оценити повољном јер обезбеђује одрживост циља очувања биоразноврсности на дужи период времена.

У табели број 4.55 је приказана дебљинска структура састојина по састојинским целинама у оквиру наменске целине Специјални резерват природе II степен заштите.

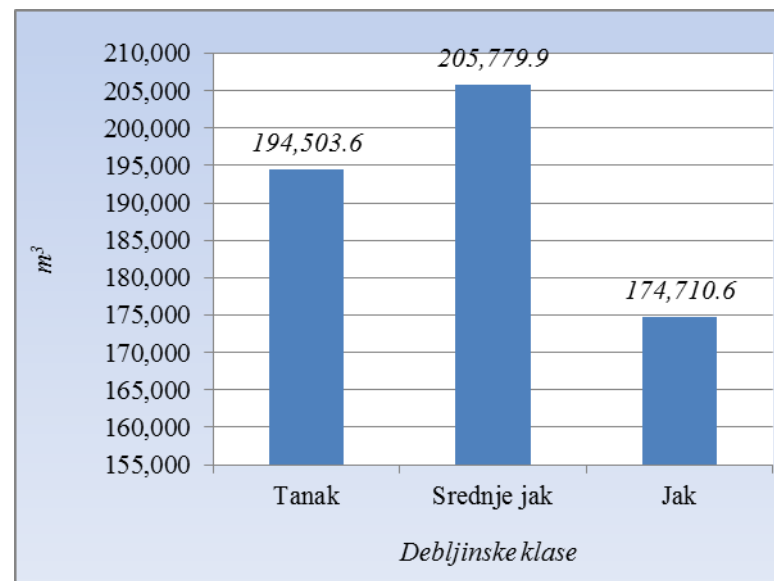
Табела бр. 4.55– Стање састојина по дебљинској структури у оквиру наменске целине 56

Шумско газдинство “Сремска Митровица” - наменска целина 56 – специјални резерват природе II степен заштите														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди											Текући запрем. прираст
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
	ха	м³	м³	м³	м³	м³	м³	м³	м³	м³	м³	м³	м³	
151	Висока шума лужњака	1,37	569,0	0,0	22,6	14,6	34,6	67,9	169,9	70,5	75,4	31,0	82,4	9,6

Шумско газдинство "Сремска Митровица" - наменска целина 56 – специјални резерват природе II степен заштите														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³		
153	Висока шума лужњака и пољског јасена	199,06	88.303,8	0,0	6.128,8	7.537,0	11.899,2	14.172,5	17.003,9	13.378,1	9.819,8	4.157,0	4.207,4	1.516,6
154	Висока шума лужњака. пољског јасена и граба	22,97	9.836,0	0,0	582,3	1.077,2	1.415,7	1.523,5	1.750,6	1.428,0	1.153,2	694,0	211,4	160,2
457	Вештачки подигнута састојина лужњака	78,08	14.684,5	0,0	1.082,5	3.868,4	5.300,0	2.994,3	1.186,3	218,9	17,7	16,4	0,0	325,6
458	Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	14,36	5.088,3	0,0	503,7	1.102,9	1.244,6	1.028,8	787,7	225,4	160,7	34,5	0,0	104,9
	Укупно састојине лужњака	315,84	118.481,6	0,0	8.319,9	13.600,1	19.894,2	19.787,1	20.898,3	15.321,0	11.226,8	4.932,9	4.501,2	2.116,9
131	Висока шума пољског јасена	369,07	138.720,7	35,4	28.227,7	45.545,4	34.067,1	17.027,4	8.420,5	2.980,7	1.581,0	528,7	306,8	3.643,4
132	Висока шума пољског јасена и топола	227,21	96.678,3	0,4	18.486,8	28.332,7	20.645,1	11.992,3	7.429,8	4.191,0	3.583,9	1.077,7	938,5	2.437,5
133	Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	336,21	155.887,9	22,5	11.843,7	18.188,4	24.112,7	30.381,6	28.591,6	19.274,1	13.357,0	5.866,8	4.249,6	2.947,5
134	Изданачка шума пољског јасена	3,04	883,1	0,0	290,8	293,9	107,8	73,6	32,4	38,8	19,5	0,0	26,3	26,1
135	изданачка мешовита шума пољског јасена	19,11	4.649,5	5,9	1.958,1	1.456,0	733,8	197,0	260,6	19,0	19,2	0,0	0,0	147,0
	Укупно састојине пољског јасена	954,64	396.819,4	64,2	60.807,1	93.816,3	79.666,4	59.671,9	44.734,9	26.503,7	18.560,6	7.473,2	5.521,2	9.201,5
171	Висока шума граба	5,37	1.966,8	0,0	539,5	909,9	393,5	101,1	17,5	5,4	0,0	0,0	0,0	45,2
172	Висока шума граба и лужњака	14,41	5.166,0	0,0	83,4	683,4	1.432,4	1.132,7	829,0	506,8	365,1	92,1	41,1	71,8
	Укупно састојине граба	19,78	7.132,8	0,0	622,9	1.593,4	1.825,8	1.233,8	846,4	512,2	365,1	92,1	41,1	117,0
325	Изданачка шума багрема	4,12	796,7	0,0	188,4	400,7	169,5	33,4	0,0	4,7	0,0	0,0	0,0	26,6
	Укупно састојине багрема	4,12	796,7	0,0	188,4	400,7	169,5	33,4	0,0	4,7	0,0	0,0	0,0	26,6
453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	85,57	15.835,9	0,2	277,5	1.246,4	5.262,5	6.560,5	2.186,9	301,8	0,0	0,0	0,0	486,2
454	Вештачки подигнута мешовита саст. клонова топола	5,06	63,5	0,0	7,9	6,4	6,5	6,8	2,0	3,8	23,0	7,1	0,0	1,2
	Укупно састојине клонова топола	90,63	15.899,4	0,2	285,4	1.252,8	5.269,0	6.567,4	2.188,9	305,6	23,0	7,1	0,0	487,4

Шумско газдинство "Сремска Митровица" - наменска целина 56 – специјални резерват природе II степен заштите														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³		
122	Висока мешовита шума топола	45,80	21.884,8	1,0	2.042,7	2.954,7	3.273,5	3.917,6	3.557,0	2.794,5	1.642,3	677,2	1.024,3	467,0
124	Изданачка мешовита шума топола	3,53	1.086,8	0,0	84,5	196,4	267,8	235,6	131,6	68,8	84,8	17,2	0,0	42,3
	Укупно састојине топола	49,33	22.971,6	1,0	2.127,2	3.151,1	3.541,2	4.153,2	3.688,6	2.863,3	1.727,2	694,3	1.024,3	509,3
111	Висока шума врба	0,88	87,3	0,0	2,7	12,7	41,1	17,9	10,1	2,7	0,0	0,0	0,0	2,8
112	Висока шума врба са тополама	0,50	91,3	0,0	3,9	10,3	26,8	23,0	25,0	2,5	0,0	0,0	0,0	1,1
113	Висока шума врба и пољског јасена	5,49	1.204,0	0,0	209,8	266,3	276,7	172,0	116,2	83,0	43,2	25,1	11,7	37,8
451	Вештачки подигнута састојина врба	61,61	11.510,1	0,2	1.723,8	6.043,2	2.758,3	651,2	211,8	50,6	35,4	23,0	12,6	332,7
	Укупно састојине врбе	68,48	12.892,7	0,2	1.940,2	6.332,4	3.102,9	864,1	363,1	138,8	78,5	48,1	24,3	374,5
	Укупно наменска целина 56	1.502,82	574.994,1	65,6	74.291,2	120.146,8	113.469,1	92.310,9	72.720,3	45.649,2	31.981,1	13.247,9	11.112,1	12.833,2

Графикон бр. 4 – Дебљинска структура шума Шумског газдинства „Сремска Митровица“ у оквиру наменске целине 56 – СРП II степен заштите

У наменској целини 56 – Специјални резерват природе II степен заштите има распоређену запремину од I до IX дебљинског разреда. Запремина ове наменске целине чини 4,6% укупне запремине подручја. Максимална запремина се налази у II разреду, да би се постепено смањивала према дебљим разредима. Најзаступљеније су аутохтоне шуме пољског јасена и храста лужњака. Посматрајући дебљинску структуру састојинских целина наведених врста, сасвим је супротна ситуација. Код храстових састојина доминира запремина јаких стабала, нешто мање средње јаких и најмања запремина је танких стабала. Запремина танких стабала је најзаступљенији код састојинских целина пољског јасена, па следе средње јака, па јака стабла по запремини.

Затечена структура је значајна у односу на раније истакнуте приоритете у овој наменској целини усмерене на одмерен захват и радове на конверзији квалитетно лоших и изданаčkih шума, супституцију дела инвентара клонова топола и багрема. У табели број 4.56 је приказана дебљинска структура састојина по састојинским целинама у оквиру наменске целине Специјални резерват природе III степен заштите.

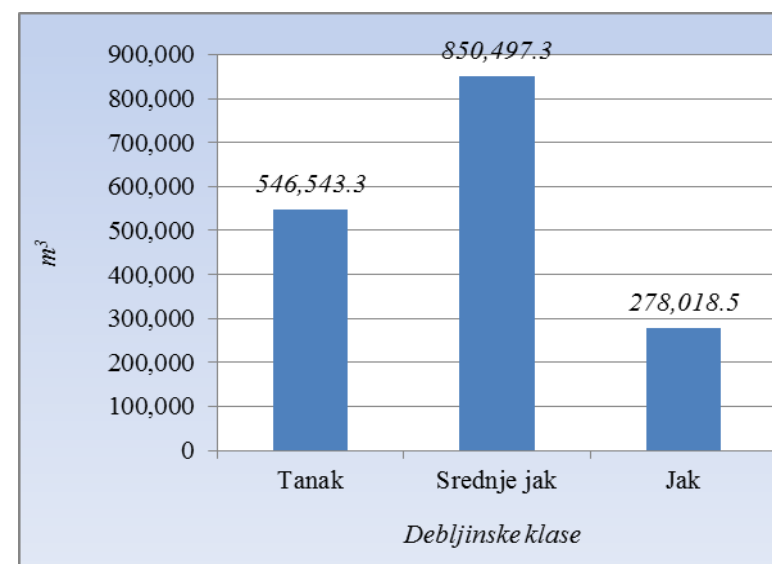
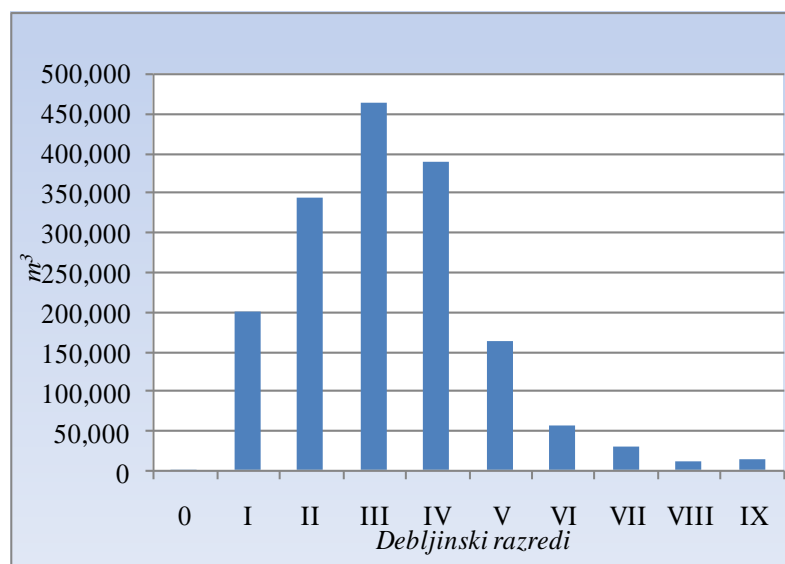
Табела бр. 4.56– Стање састојина по дебљинској структури у оквиру наменске целине 57

Шумско газдинство “Сремска Митровица” - наменска целина 57 – специјални резерват природе III степен заштите														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
151	Висока шума лужњака	72,84	1.417,3	0,0	14,3	60,0	72,3	103,0	190,8	233,5	278,6	217,6	247,1	19,5
153	Висока шума лужњака и пољског јасена	79,92	21.621,3	0,0	1.446,1	1.813,4	2.456,8	2.617,0	2.602,8	2.234,2	2.541,4	2.256,8	3.652,9	354,6
154	Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	23,48	8.882,8	0,0	514,0	1.338,9	2.116,6	2.080,8	1.697,9	665,7	398,6	70,2	0,0	156,1
457	Вештачки подигнута састојина лужњака	538,19	172.916,1	69,1	12.241,1	23.468,6	57.321,3	52.292,2	21.857,6	4.660,0	881,4	81,3	43,4	3.584,7
458	Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	170,07	61.522,8	17,6	5.342,1	8.095,0	17.635,8	17.032,2	9.063,8	2.449,7	1.143,3	377,7	365,6	1.230,5
	Укупно састојине лужњака	884,50	266.360,3	86,7	19.557,6	34.775,9	79.602,9	74.125,2	35.412,8	10.243,1	5.243,3	3.003,7	4.309,0	5.345,6
131	Висока шума пољског јасена	1.096,78	431.369,1	28,7	79.889,6	128.447,4	114.681,0	63.147,3	27.917,5	9.188,9	5.088,0	1.538,0	1.442,5	11.039,2
132	Висока шума пољског јасена и топола	173,72	62.522,4	1,3	9.349,0	13.823,5	13.423,7	9.542,9	7.331,3	4.419,5	3.021,1	646,2	963,8	1.466,4
133	Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	681,69	267.014,2	2,7	35.939,8	51.433,1	50.989,9	45.936,2	36.706,5	20.519,2	13.141,5	6.186,1	6.159,1	5.848,2
134	Изданачка шума пољског јасена	107,28	45.911,2	0,0	6.580,3	16.003,6	16.409,9	5.564,8	1.317,9	34,7	0,0	0,0	0,0	1.170,3
135	изданачка мешовита шума пољског јасена	42,52	9.418,8	0,0	1.865,1	3.748,6	2.525,9	833,1	253,8	139,7	30,4	0,0	22,1	248,0
136	Девастирана шума пољског јасена	0,93	150,2	0,0	20,7	35,2	28,6	23,2	25,9	9,2	0,0	7,4	0,0	3,4
455	Вештачки подигнута састојина пољског јасена	1,96	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Укупно састојине пољског јасена	2.104,88	816.385,8	32,7	133.644,7	213.491,4	198.059,1	125.047,5	73.552,8	34.311,3	21.281,1	8.377,7	8.587,6	19.775,6
171	Висока шума граба	0,97	344,8	0,0	67,4	43,0	27,1	45,4	78,1	43,2	24,1	0,0	16,5	6,1
172	Висока шума граба и лужњака	5,12	1.904,0	0,0	56,4	351,7	616,8	327,7	219,5	185,3	93,9	41,9	11,0	29,1
	Укупно састојине граба	6,09	2.248,9	0,0	123,8	394,6	643,9	373,1	297,6	228,5	118,0	41,9	27,5	35,3

Шумско газдинство "Сремска Митровица" - наменска целина 57 – специјални резерват природе III степен заштите														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	м ³	
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
269	Висока шума ОТЛ-а	3,72	1,342,3	0,0	383,2	383,5	217,7	151,7	78,8	56,0	51,3	20,1	0,0	33,0
339	Висока шума америчког јасена	5,24	1.233,3	0,0	302,9	279,3	242,1	155,5	131,3	39,8	13,5	33,8	35,1	29,2
469	Вештачки подигнута састојина ОТЛ	61,96	18.511,4	0,0	1.999,3	3.924,0	4.986,6	3.253,6	2.271,0	970,5	714,5	229,2	162,6	344,8
	Укупно састојине осталих тврдих лишћара	70,92	21.087,1	0,0	2.685,4	4.586,9	5.446,5	3.560,8	2.481,1	1.066,3	779,3	283,1	197,7	407,0
325	Изданачка шума багрема	30,63	3.327,6	12,6	909,5	1.693,5	606,1	96,1	9,7	0,0	0,0	0,0	0,0	107,6
326	Изданачка мешовита шума багрема	5,22	2.022,3	0,0	412,9	821,5	369,3	188,5	131,9	37,4	41,9	19,0	0,0	63,7
	Укупно састојине багрема	35,85	5.349,9	12,6	1.322,4	2.515,1	975,4	284,6	141,5	37,4	41,9	19,0	0,0	171,3
453	Вештачки подигнута састојина клонова топола	2.465,53	480.687,9	730,0	30.833,1	68.921,2	157.096,9	169.020,6	45.277,2	8.186,4	587,1	35,5	0,0	34.675,7
454	Вештачки подигнута мешовита саст. клонова топола	164,23	37.544,9	0,0	5.708,1	4.656,8	12.167,3	11.083,7	2.967,0	821,4	140,4	0,0	0,0	1.361,6
	Укупно састојине клонова топола	2.629,76	518.232,8	730,0	36.541,2	73.578,1	169.264,2	180.104,4	48.244,2	9.007,8	727,5	35,5	0,0	36.037,3
121	Висока шума топола	1,26	177,6	0,0	6,2	21,2	51,6	57,7	10,9	9,0	14,2	6,8	0,0	4,3
122	Висока мешовита шума топола	54,73	18.818,8	6,9	2.603,8	2.752,3	2.546,5	3.003,8	3.045,5	2.188,9	1.600,5	635,4	435,2	450,5
124	Изданачка мешовита шума топола	2,45	994,6	0,0	121,1	229,5	251,3	142,3	87,0	34,2	11,2	7,9	110,1	28,4
125	Девастирана шума топола	1,22	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Укупно састојине топола	59,66	19.991,0	6,9	2.731,2	3.003,0	2.849,3	3.203,8	3.143,3	2.232,1	1.626,0	650,0	545,3	483,2
111	Висока шума врба	5,11	914,4	0,0	59,7	116,7	156,3	182,4	134,8	96,0	82,3	41,0	45,1	24,8
115	Изданачка мешовита шума врба	4,54	866,9	0,0	40,6	104,2	193,0	205,5	188,0	84,2	51,3	0,0	0,0	11,7
451	Вештачки подигнута састојина врба	109,74	23.622,2	0,1	4.560,3	11.841,7	4.926,1	1.293,5	507,6	188,2	157,4	58,7	88,7	737,3

Шумско газдинство "Сремска Митровица" - наменска целина 57 – специјални резерват природе III степен заштите													
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	м ³
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Укупно састојине врбе	119,39	25.403,5	0,1	4.660,6	12.062,6	5.275,4	1.681,4	830,4	368,5	291,0	99,7	133,9	773,8
Укупно наменска целина 57	5.911,05	1.675.059,2	868,9	201.266,8	344.407,5	462.116,5	388.380,8	164.103,8	57.494,9	30.108,1	12.510,6	13.801,0	63.029,1

Графикон бр. 5 – Дебљинска структура шума Шумског газдинства „Сремска Митровица“ у оквиру наменске целине 57 – СРП III степен заштите

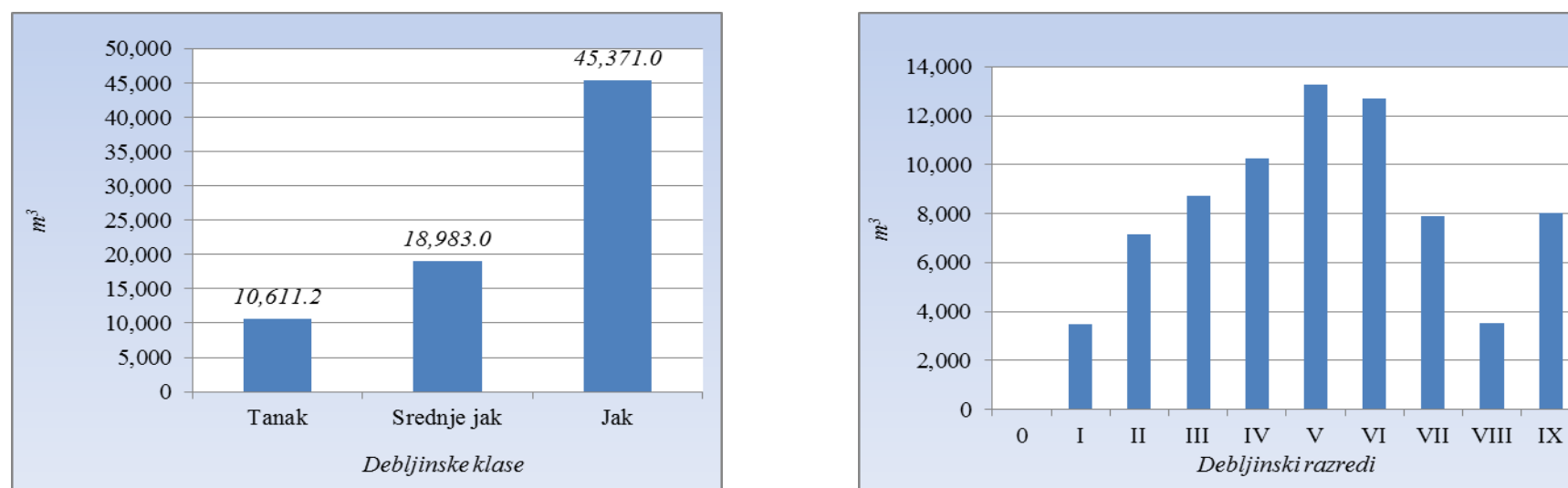
Специјални резерват природе III степен заштите је друга по заступљености наменска целина у оквиру Шумског газдинства „Сремска Митровица“ и чини 13,4% укупне запремине. Дебљинска структура је правилно распоређена, са доминантном запремином средње јаких стабала. Најдоминантнији по запремини је III дебљински разред и опада правилно према тањим и јачим дебљинским разредима. Састојине пољског јасена чине половину укупне запремине подручја којим газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“. Запремина танких стабала доминира у овим састојинама са кулминацијом у II добном разреду. Запремина правилно опада ка јачим дебљинским разредима. У овој наменској целине клонске тополе чине значајни део са учешћем од 30% у укупној запремини. При том доминира запремина средње јаких стабала тј. III и IV добни разред, што значи да ће ове састојине бити предмет обнове у наредном уређајно раздобљу.

У табели број 4.57 је приказана дебљинска структура састојина по састојинским целинама у оквиру наменске целине Строги природни резерват.

Табела бр. 4.57 – Стање састојина по дебљинској структури у оквиру наменске целине 84

Шумско газдинство “Сремска Митровица” - наменска целина 84 – Строги природни резерват														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³		
151	Висока шума лужњака	10,8	5.208,3	0,0	55,4	21,4	33,3	4.289,8	106,9	229,7	194,0	121,8	155,9	12,0
152	Висока шума лужњака и граба	65,41	38.748,8	0,0	1.562,8	3.524,8	4.328,4	5.806,6	7.548,9	8.416,7	4.597,4	1.251,2	1.750,8	471,8
153	Висока шума лужњака и пољског јасена	24,63	12.747,9	0,0	1.000,9	1.494,9	1.022,9	2.159,0	988,6	563,7	560,1	455,9	4.376,6	107,6
154	Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	54,83	30.088,9	0,0	759,5	1.942,4	2.981,9	11.963,0	3.840,5	3.090,8	2.323,5	1.540,4	1.509,9	222,8
158	Девастирана шума лужњака	1,40	240,5	0,0	9,3	31,0	42,4	22,0	56,3	21,9	0,0	41,1	16,4	2,8
	Укупно састојине лужњака	225,87	87.034,4	0,0	3.388,0	7.014,6	8.409,0	24.240,5	12.541,1	12.322,8	7.675,0	3.410,4	7.809,6	817,1
131	Висока шума пољског јасена	1,25	904,6	0,0	13,2	51,5	137,4	220,6	180,7	91,3	76,3	19,1	155,7	11,3
133	Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	3,10	1.466,2	0,0	63,8	80,1	172,0	243,4	557,0	269,9	135,0	85,2	41,9	18,3
	Укупно састојине пољског јасена	4,35	2.370,8	0,0	77,0	131,6	309,4	464,0	737,8	361,2	211,2	104,3	197,6	29,6
	Укупно наменска целина 84	230,22	89.405,2	0,0	3.465,0	7.146,2	8.718,5	24.704,5	13.278,9	12.684,0	7.886,3	3.514,7	8.007,2	846,7

Графикон бр. 6 – Дебљинска структура шума Шумског газдинства „Сремска Митровица“ у оквиру наменске целине 84 – Строги природни резерват

Наменску целину Строги природни резерват чине старе аутохтоне састојине храста лужњака и пољског јасена које су под строгим режимом заштите. Сходно томе и доминантно је присуство запремине стабала јаких дебљинских класа, а најдоминантинији су V и VI дебљински разред.

У табели број 4.58 је приказана рекапитулација дебљинске структуре састојина по састојинским припадностима за Шумско газдинство „Сремска Митровица“.

Табела бр. 4.58– Рекапитулација стања састојина по дебљинској структури за државне шуме којима газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Дебљинска структура Шумског газдинства "Сремска Митровица" по састојинским целинама														
Састојинска целина		Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди									Текући запрем. прираст	
				0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII		IX
				до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм		>90цм
		ха	м³	м³	м³	м³	м³	м³	м³	м³	м³	м³	м³	
151	Висока шума лужњака	2.060,23	688.941,0	1.130,4	37.745,1	72.606,5	147.134,3	182.689,5	139.192,7	65.239,4	28.669,9	6.468,5	3.368,3	12.278,4
152	Висока шума лужњака и граба	1.308,44	574.041,9	1.244,1	41.031,5	84.366,5	101.197,2	107.215,2	104.949,6	76.174,6	39.966,0	10.282,9	5.607,6	9.410,8
153	Висока шума лужњака и пољског јасена	4.894,76	1.908.764,4	3.115,6	131.674,4	255.100,3	439.266,9	493.783,6	322.975,2	150.632,1	62.638,2	19.808,9	23.743,6	34.821,2

Дебљинска структура Шумског газдинства "Сремска Митровица" по састојинским целинама														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³		
154	Висока шума лужњака, п. јасена и граба	2.342,65	1.014.216,5	2.645,1	102.368,5	184.398,0	201.705,4	211.842,6	163.421,5	91.750,4	37.953,9	6.708,8	6.658,5	18.088,6
155	Висока шума лужњака, граба и цера	731,70	308.975,8	206,6	28.150,8	45.317,8	67.501,4	71.563,4	52.663,5	25.575,4	12.293,9	3.593,8	2.109,2	5.665,6
156	Изданачка шума лужњака	124,57	34.015,0	108,5	7.640,8	13.163,9	10.170,8	2.608,8	128,2	194,0	0,0	0,0	0,0	960,2
157	Изданачка мешовита шума лужњака	1,38	74,5	0,0	46,7	18,1	6,0	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
158	Девастирана шума лужњака	69,86	8.760,5	0,0	127,0	191,8	494,7	1.398,3	2.098,1	1.889,2	1.399,3	237,8	582,9	120,5
457	Вештачки подигнута састојина лужњака	7.577,14	2.286.042,3	31.688,6	236.643,4	364.732,9	711.154,5	586.298,3	262.952,0	74.756,9	18.484,8	3.165,6	837,9	49.429,8
462	Вештачки под. мешовита састојина сладуна	0,67	151,6	0,0	38,1	75,8	37,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7
458	Вештачки под. мешовита састојина лужњака	2.608,96	1.019.466,3	9.687,1	118.281,7	183.694,8	294.757,6	234.087,6	120.070,0	39.137,0	16.748,1	3.438,5	2.312,4	21.309,8
	Укупно састојине лужњака	21.720,36	7.843.449,8	49.826,0	703.748,0	1.203.666,4	1.973.426,7	1.891.490,9	1.168.450,7	525.348,9	218.154,1	53.704,8	45.220,3	152.090,6
131	Висока шума пољског јасена	2.316,96	893.727,0	1.417,5	163.331,6	243.143,7	235.884,2	147.644,5	67.187,7	21.923,5	10.161,5	3.956,7	2.359,7	22.597,4
132	Висока шума пољског јасена и топола	582,10	240.672,2	62,8	38.859,7	58.796,9	51.904,7	35.781,9	24.902,2	13.805,5	10.368,0	2.956,4	3.486,2	5.865,5
133	Висока шума п. јасена, лужњака и граба	2.823,61	1.165.192,4	3.376,8	143.828,6	192.452,2	232.944,9	227.479,7	175.525,4	96.816,9	55.088,3	23.172,0	19.662,8	24.072,9
134	Изданачка шума пољског јасена	110,32	46.794,2	0,0	6.871,2	16.297,5	16.517,7	5.638,4	1.350,3	73,5	19,5	0,0	26,3	1.196,4
135	Изданачка мешовита шума пољског јасена	141,72	29.832,4	2.670,5	12.773,0	7.872,6	4.193,5	1.390,6	643,7	208,6	49,6	8,1	22,1	972,6
136	Девастирана шума пољског јасена	13,53	848,3	0,0	42,0	69,1	107,4	155,5	223,9	139,3	65,3	33,6	12,1	11,6

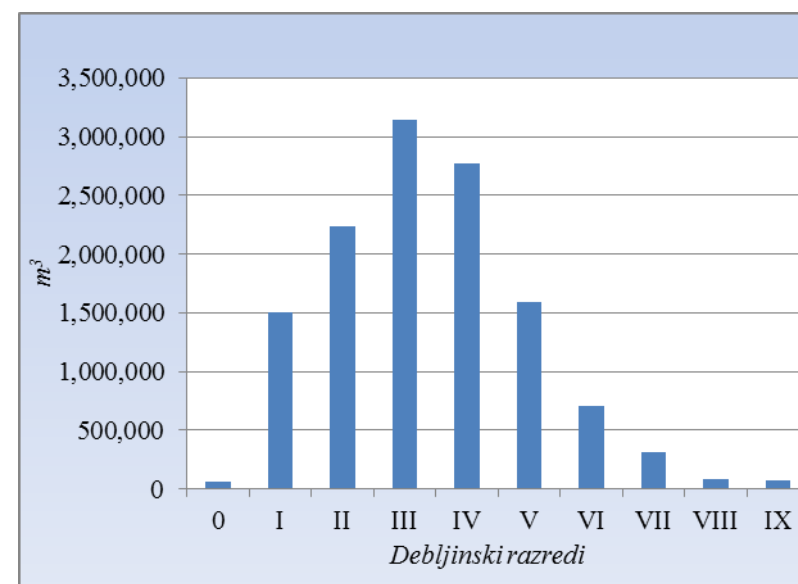
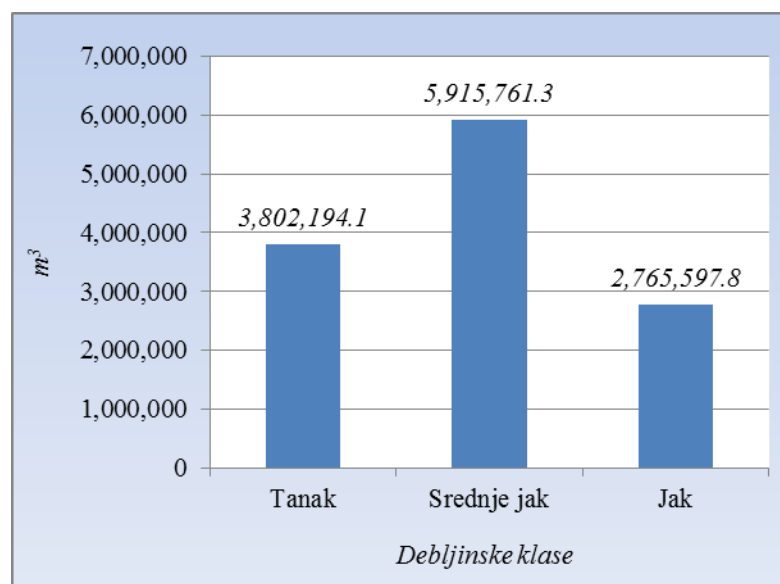
Дебљинска структура Шумског газдинства "Сремска Митровица" по састојинским целинама														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
455	Вештачки подигнута саст. пољског јасена	35,14	5.713,0	0,0	138,6	996,6	2.441,8	1.534,6	520,6	72,0	8,7	0,0	0,0	113,2
	Укупно састојине пољског јасена	6.023,38	2.382.779,6	7.527,5	365.844,6	519.628,5	543.994,2	419.625,2	270.353,9	133.039,3	75.760,8	30.126,9	25.569,1	54.829,6
171	Висока шума граба	841,15	187.095,5	730,2	112.825,4	54.388,7	15.562,2	3.104,3	1.276,1	504,7	139,7	0,0	16,5	5.525,3
172	Висока шума граба и лужњака	286,61	101.266,2	117,6	27.289,1	32.376,3	22.543,8	10.109,4	4.800,2	2.156,3	1.811,1	372,2	108,9	2.153,1
173	Висока шума граба, китњака, цера и липе	0,29	61,5	0,0	5,0	11,1	16,3	14,8	9,9	4,4	0,0	0,0	0,0	0,9
175	Изданачка шума граба	51,59	15.679,3	0,0	12.058,1	3.144,7	476,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	438,9
176	Изданачка мешовита шума граба	109,45	34.944,1	185,9	18.992,1	11.669,7	3.448,7	633,7	14,0	0,0	0,0	0,0	0,0	983,3
	Укупно састојине граба	1.289,09	339.046,6	1.033,8	171.169,7	101.590,4	42.047,6	13.862,2	6.100,2	2.665,5	1.950,8	372,2	125,4	9.101,4
191	Висока шума цера	241,80	101.978,5	1,0	11.709,3	17.803,1	26.228,1	24.203,5	13.814,5	5.077,0	2.372,6	493,5	275,8	1.995,7
192	Висока шума цера и лужњака	377,59	176.139,0	0,6	10.265,3	25.737,5	52.508,7	50.108,4	23.574,2	8.127,4	4.359,8	1.154,7	302,4	3.266,8
193	Висока шума цера, китњака, сладуна, медунца и граба	6,19	1.647,5	0,0	59,6	311,6	487,2	445,0	277,6	59,6	6,8	0,0	0,0	23,0
459	Вештачки подигнута састојина цера	155,28	51.275,1	0,0	22.388,2	17.840,1	7.429,0	2.988,4	511,8	110,1	7,6	0,0	0,0	1.594,3
460	Вештачки подигнута мешовита саст. цера	454,47	197.471,9	47,1	29.313,8	40.911,7	58.797,2	47.436,1	16.759,5	3.888,8	292,2	8,1	17,3	4.427,4
	Укупно састојине цера	1.235,33	528.511,9	48,7	73.736,1	102.604,0	145.450,2	125.181,4	54.937,7	17.263,0	7.039,0	1.656,3	595,5	11.307,2
269	Висока шума ОТЛ-а	22,40	4.029,3	22,6	1.724,5	1.144,3	489,7	242,7	140,9	97,4	104,9	40,9	21,5	108,3
270	Изданачка шума ОТЛ-а	40,78	116,1	0,0	89,6	23,2	1,1	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8
271	Девастирана шума ОТЛ-а	4,80	358,0	0,0	162,0	111,8	40,8	31,9	11,6	0,0	0,0	0,0	0,0	10,3

Дебљинска структура Шумског газдинства "Сремска Митровица" по састојинским целинама														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
290	Висока мешовита шума ОТЛ-а	9,82	1.487,2	9,1	256,7	373,2	385,8	261,3	97,9	51,9	41,9	9,4	0,0	36,3
339	Висока шума америчког јасена	5,24	1.233,3	0,0	302,9	279,3	242,1	155,5	131,3	39,8	13,5	33,8	35,1	29,2
340	Изданачка шума америчког јасена	25,10	2.135,2	0,0	1.778,8	237,3	62,0	31,2	17,8	8,1	0,0	0,0	0,0	75,0
469	Вештачки подигнута састојина ОТЛ	372,00	71.692,6	389,7	17.428,6	20.051,1	17.142,3	10.133,6	3.990,8	1.093,8	766,1	229,2	173,4	1.764,7
480	Вештачки подигнута девастирана састојина лишћара	0,80	41,1	0,0	5,4	29,8	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
481	Вештачки подигнута деградирана састојина тврдих лишћара	4,15	908,4	0,0	16,4	7,2	52,1	157,2	257,2	263,3	88,1	52,4	14,6	13,8
	Укупно састојине осталих тврдих лишћара	485,09	82.001,2	421,4	21.764,9	22.257,1	18.421,5	11.015,6	4.647,5	1.554,3	1.014,4	365,7	244,5	2.042,6
325	Изданачка шума багрема	239,76	40.237,9	12,6	22.732,0	12.977,8	3.017,2	547,1	445,9	630,3	13,6	6,3	22,5	1.538,4
326	Изданачка мешовита шума багрема	177,41	40.064,4	123,7	13.587,4	18.418,4	5.123,8	2.035,6	653,5	37,4	65,6	19,0	0,0	1.492,2
483	Вештачки подигнута састојина багрема	2,06	1.002,7	0,0	83,0	436,2	371,1	85,2	23,3	4,0	0,0	0,0	0,0	27,2
484	Вештачки подигнута састојина багрема	208,18	13.944,0	0,0	6.193,6	3.723,7	3.133,9	866,8	21,2	4,8	0,0	0,0	0,0	471,4
	Укупно састојине багрема	627,41	95.249,0	136,3	42.596,0	35.556,2	11.645,9	3.534,6	1.143,9	676,4	79,2	25,3	22,5	3.529,1
	Укупно састојине тврдих лишћара	31.380,66	11.271.038,1	58.993,7	1.378.859,4	1.985.302,7	2.734.986,2	2.464.709,9	1.505.633,9	680.547,5	303.998,4	86.251,1	71.777,4	232.900,5
453	Вештачки подигнута саст. клонова топола	5.738,75	955.476,6	3.346,7	80.503,2	179.808,3	342.809,4	270.893,3	65.336,5	10.685,7	1.157,8	679,0	234,7	80.531,2
454	Вешт. под, мешовита саст. клонова топола	194,36	41.461,0	120,5	8.164,3	5.263,2	12.541,4	11.314,3	3.061,6	825,2	163,4	7,1	0,0	2.121,3

Дебљинска структура Шумског газдинства "Сремска Митровица" по састојинским целинама														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
	ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
	Укупно састојине клонова топола	5.933,11	996.937,7	3.467,2	88.667,5	185.071,5	355.350,8	282.207,6	68.398,1	11.510,9	1.321,2	686,1	234,7	82.652,6
121	Висока шума топола	8,42	1.847,9	0,0	234,0	346,4	390,4	346,4	384,9	75,8	53,3	16,7	0,0	80,9
122	Висока мешовита шума топола	173,53	68.732,9	20,3	7.510,6	10.413,5	11.703,5	11.790,4	10.495,8	7.913,4	5.149,2	2.098,6	1.637,4	1.666,6
123	Изданачка шума топола	0,38	123,0	0,0	10,3	31,6	43,7	18,5	14,2	4,7	0,0	0,0	0,0	5,3
124	Изданачка мешовита шума топола	6,11	2.081,4	0,0	205,6	425,9	519,1	377,9	218,6	103,0	96,0	25,0	110,1	70,7
125	Девастирана шума топола	7,58	276,2	0,0	55,0	52,7	35,3	31,6	63,1	26,9	11,6	0,0	0,0	6,7
	Укупно састојине топола	196,02	73.061,4	20,3	8.015,6	11.270,1	12.692,0	12.564,9	11.176,7	8.123,8	5.310,1	2.140,3	1.747,5	1.830,3
111	Висока шума врба	10,36	1.539,2	0,1	120,0	292,2	398,5	283,8	165,1	111,2	82,3	41,0	45,1	46,7
112	Висока шума врба са тополама	9,76	947,4	297,7	33,9	87,8	151,6	162,9	118,0	60,5	30,3	4,8	0,0	28,4
113	Висока шума врба и пољског јасена	8,51	1.709,6	20,7	345,9	379,4	361,6	219,4	174,9	101,7	69,2	25,1	11,7	63,8
114	Изданачка шума врба	4,40	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
115	Изданачка мешовита шума врба	4,54	866,9	0,0	40,6	104,2	193,0	205,5	188,0	84,2	51,3	0,0	0,0	11,7
116	девастирана шума врба	1,60	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
451	Вештачки подигнута састојина врба	256,85	44.025,9	6,1	8.732,3	22.243,2	9.503,5	2.159,2	752,9	246,0	199,5	81,7	101,4	1.469,7
	Укупно састојине врбе	296,02	49.089,0	324,6	9.272,7	23.106,8	10.608,3	3.030,8	1.399,0	603,6	432,5	152,6	158,2	1.620,3
281	Висока шума липа	2,38	525,9	0,0	79,3	175,1	142,7	58,9	41,0	13,1	15,8	0,0	0,0	11,3
282	Висока шума липа. граба и цера са лужњаком	235,33	80.151,7	0,0	8.869,6	29.098,0	25.843,9	12.416,0	3.149,2	568,7	206,3	0,0	0,0	1.897,6
288	Изданачка мешовита шума липа	62,25	12.669,1	114,4	5.974,1	5.439,4	1.100,8	40,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	366,3
	Укупно састојине липе	299,96	93.346,7	114,4	14.923,1	34.712,6	27.087,4	12.515,1	3.190,2	581,8	222,1	0,0	0,0	2.275,2

Дебљинска структура Шумског газдинства "Сремска Митровица" по састојинским целинама														
Састојинска целина	Укупна површина	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
			до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
	ха	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
452	Вештачки подигнута састојина јова	0,31	80,3	0,0	28,6	43,4	6,7	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
	Укупно састојине осталих меких лишћара	0,31	80,3	0,0	28,6	43,4	6,7	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
	Укупно састојине меких лишћара	6.725,42	1.212.515,1	3.926,6	120.907,4	254.204,3	405.745,2	310.320,0	84.164,0	20.820,0	7.286,0	2.979,1	2.140,4	88.380,3
479	Вештачки подигнута састојина осталих четинара	0,85	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Укупно састојине осталих четинара	0,85	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Укупно састојине четинара	0,85	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Укупно за ШГ "Сремска Митровица"	38.106,93	12.483.553,2	62.920,2	1.499.766,8	2.239.507,1	3.140.731,4	2.775.029,9	1.589.797,9	701.367,5	311.284,4	89.230,2	73.917,9	321.280,8

Графикон бр. 7 – Дебљинска структура шума Шумског газдинства „Сремска Митровица“

Дистрибуција запремине састојина по дебљинским разредим на подручју којим газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“ има правилан облик. Најзаступљенији је III добни разред са запремином 3.140.731,4 м³. Даље се запремина правилно смањује по дебљинским разредима ка нижим и вишим дебљинским разредима. Сходно томе и на основу поделе по дебљинским класама, доминантно је учешће средње јаких стабала, са учешћем од 47% у укупној запремини. Танка стабла у запремини имају учешће 31%, а јака 22%.

Састојине тврдих лишћара имају запремину 11.271.038,1 м³ и чине 90% укупне запремине свих састојина на подручју којим газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“, а у оквиру њих су најзаступљеније састојине храста лужњака са учешћем од 62% у укупној запремини. Састојине храста лужњака имају сличну дебљинска структуру као и све састојине подручја, а и као састојине тврдих лишћара, са доминацијом зпремине средње јаких стабала и правилним опадањем запремине ка нижим и вишим дебљинским разредима. Састојине меких лишћара имају запремину 1.212.515,1 м³ и чине 10% укупне запремине. У укупној запремини најзаступљенији је III дебљински разред. Дистрибуција запремине правилно опада ка нижим и вишим дебљинским разредима.

На основу претходно изнетог може се закључити да запремина шума којима газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“ има врло повољну дебљинску структуру.

Дебљинска структура по врстама дрвећа за државне шуме којима газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Дебљинска структура по врстама дрвећа је приказана по наменским целинама и збирно за подручје којим газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“.

У следећој табели је приказана дебљинска структура по врстама дрвећа и по наменским целинама.

Табела бр. 4.59 – Дебљинска структура по врстама дрвећа за шуме којима газдује Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Лужњак	5.045.312,4	25.753,0	269.991,8	657.950,5	1.316.309,3	1.360.758,8	856.123,8	375.198,0	143.378,0	26.563,1	13.286,2	97.114,3
Пољски јасен	1.419.651,3	3.294,7	151.742,7	276.791,6	408.107,1	319.580,8	163.783,1	62.536,6	22.351,1	6.732,8	4.730,7	28.990,5
Граб	638.800,3	3.661,3	255.005,0	232.140,5	117.510,4	22880,9	5.159,8	1.602,0	355,0	18,3	467,1	13.020,5
Цер	293.488,9	49,2	21.954,5	52.688,1	81.110,1	60.582,6	41.510,4	22.327,1	10.313,5	2.337,4	616,1	5.735,4
Остали тврди лишћари	285.123,5	4.443,7	146.044,1	81.702,8	34.615,5	10.937,8	5.274,4	1.722,3	253,9	114,4	14,6	8.395,0
Топола I-214	280.120,1	1.036,1	10.818,7	59.328,8	122.068,8	69.108,2	14.497,4	1.833,3	559,5	634,5	234,7	19.895,9
Делтоидна топола	114.421,3	1.086,9	20.090,2	37.484,3	40.802,0	14.052,1	883,6	22,2	0,0	0,0	0,0	16.115,5
Багрем	86.401,0	180,3	41.931,3	29.879,5	10.256,3	3.803,0	333,9	16,8	0,0	0,0	0,0	3.230,6
Ситнолисна липа	64.882,5	49,8	9.764,8	29.306,2	19.653,7	4.965,6	835,3	112,2	195,0	0,0	0,0	1.604,4
Бела топола	28.631,7	66,9	2.213,9	6.718,5	5.234,9	3.799,1	3.628,1	2.985,4	2.794,8	866,8	323,4	905,1
Сладун	17.347,5	9,4	1.588,6	4.147,7	4.407,2	3.790,4	2.097,6	888,7	335,0	51,3	31,7	359,9
Црни орах	14.573,7	31,9	2.244,9	4.707,0	3.393,9	3.086,7	1.065,5	43,6	0,0	0,0	0,0	337,4
Топола М1	12.508,9	169,1	6.911,9	4.664,6	739,0	24,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2.629,8
Топола остиа	10.300,8	0,0	271,9	1.307,5	4.471,1	3.335,5	819,2	95,6	0,0	0,0	0,0	310,5
Бела врба	9.524,8	271,2	1.750,1	3.907,3	1.998,6	902,3	403,7	197,4	75,0	19,2	0,0	343,7
Топола I-154	7.173,8	0,0	31,0	906,8	2.885,6	3.015,5	334,8	0,0	0,0	0,0	0,0	334,2
Крупнолисна липа	6.863,4	0,0	736,0	2.554,9	2.110,8	1.067,0	281,8	44,4	57,8	0,0	10,6	181,9
Амерички јасен	6.426,1	132,3	2.800,9	1.812,0	1.169,4	423,3	88,2	0,0	0,0	0,0	0,0	165,6
Топола робуста	3.808,0	4,0	330,9	1.691,6	1.662,4	108,6	10,5	0,0	0,0	0,0	0,0	366,2

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Трешња	1.449,3	0,0	115,3	142,0	448,3	486,8	57,1	199,9	0,0	0,0	0,0	34,1
Китњак	763,6	0,0	48,3	205,6	468,7	41,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,6
Сребрна липа	607,8	0,0	21,1	72,8	217,4	234,8	42,3	10,0	9,5	0,0	0,0	9,9
Црна топола	445,0	0,0	0,8	17,6	97,9	39,5	65,1	93,0	74,6	36,5	19,9	14,0
Црни јасен	440,4	0,0	162,1	209,0	49,8	19,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3
Каталпа	401,5	0,0	124,8	218,9	45,8	9,5	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4
Остали меки лишћари	256,3	0,0	145,1	33,0	26,6	26,1	25,5	0,0	0,0	0,0	0,0	11,5
Бели јасен	115,0	0,0	61,6	44,0	9,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5
Меча леска	75,9	0,0	1,8	37,8	36,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5
Бадемаста врба	68,0	0,0	3,8	0,0	0,0	42,1	22,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1
Црна јова	57,3	0,0	19,9	31,6	2,2	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4
Крта врба	55,0	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0	53,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Гледичија	21,9	0,0	17,7	0,6	2,2	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
Домаћи орах	16,8	0,0	14,3	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Кестен	10,3	0,0	3,6	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Млеч	6,2	0,0	0,3	1,7	2,5	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Остали четинари	4,8	0,0	0,4	1,4	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Топола серотина	4,4	0,0	0,0	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Медунац	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Укупно наменска целина 10	8.350.160,1	40.239,8	946.967,0	1.490.719,4	2.179.913,4	1.887.128,3	1.097.402,0	469.928,6	180.752,6	37.374,1	19.735,0	200.152,9

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Бела врба	3.526,2	0,0	1.116,8	1.393,7	850,4	141,1	17,0	7,2	0,0	0,0	0,0	165,3
Топола I-214	170,1	0,0	14,9	83,6	71,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,1
Пољски јасен	43,6	0,0	41,5	0,5	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
Лужњак	18,5	0,0	7,1	11,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Бела топола	16,4	0,0	0,4	0,8	8,8	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Остали тврди лишћари	14,5	0,0	12,8	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Укупно наменска целина 11	3.789,2	0,0	1.193,7	1.491,7	932,2	147,5	17,0	7,2	0,0	0,0	0,0	173,2
Лужњак	703.169,0	12.500,0	46.752,5	82.618,8	189.841,0	196.876,2	107.741,5	40.785,1	16.759,5	5.866,8	3.427,5	14.554,1
Цер	252.752,1	0,0	25.221,1	48.574,3	63.418,9	74.107,9	31.232,5	6.846,0	1.971,4	725,2	654,7	5.765,6
Граб	183.036,9	441,3	106.874,3	50.660,5	16.884,0	5.212,2	2.173,4	630,7	151,7	8,8	0,0	4.642,1
Пољски јасен	65.025,4	1.718,0	15.282,0	13.550,0	14.583,9	9.928,1	4.639,9	2.730,3	1.708,8	465,4	419,1	1.656,9
Остали тврди лишћари	45.780,3	5.096,1	26.521,3	8.396,2	3.576,3	1.564,0	323,8	175,7	71,6	27,8	27,5	1.903,4
Ситнолисна липа	32.291,2	0,0	3.625,1	6.028,2	10.484,2	9.119,8	2.802,0	143,5	39,0	15,8	33,5	674,1
Топола I-214	23.028,1	348,8	4.798,1	1.814,1	7.932,3	6.158,3	1.664,6	273,8	27,1	11,1	0,0	3.593,9
Бела топола	16.766,8	65,9	843,1	1.819,7	2.890,7	4.075,9	3.876,0	1.704,7	1.072,9	267,5	150,4	438,3
Багрем	12.857,8	193,1	5.008,9	5.162,1	1.874,4	454,4	158,0	6,8	0,0	0,0	0,0	513,1
Црни орах	12.020,4	0,0	752,0	4.799,8	4.513,6	1.661,5	282,1	11,4	0,0	0,0	0,0	193,6
Топола М1	6.889,6	67,6	3.913,2	2.703,5	205,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2.223,6
Амерички јасен	4.032,6	1.209,8	2.273,1	401,0	136,3	12,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	144,0
Делтоидна топола	2.638,4	50,8	2.242,1	309,3	36,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	651,4

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Бела врба	1.876,8	7,2	333,6	511,1	433,2	309,1	145,1	99,8	20,9	6,3	10,6	42,7
Крупнолисна липа	1.507,1	0,0	130,6	593,1	577,4	177,1	25,0	4,0	0,0	0,0	0,0	40,2
Топола серотина	896,4	0,0	0,3	4,9	106,9	282,8	307,4	147,1	33,9	13,0	0,0	9,0
Црна топола	448,5	0,0	8,0	10,5	23,7	75,6	98,3	92,6	129,5	0,0	10,2	13,9
Трешња	173,9	0,0	1,6	45,8	126,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7
Сладун	14,2	0,0	0,0	1,2	0,0	8,0	0,0	4,9	0,0	0,0	0,0	0,3
Остали меки лишћари	9,8	9,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Укупно наменска целина 16	1.365.215,2	21.708,3	244.581,0	228.004,3	317.644,6	310.023,4	155.469,6	53.656,3	21.986,2	7.408,0	4.733,6	37.064,1
Лужњак	190.027,7	0,0	116,9	2.012,0	15.885,9	40.995,4	61.207,6	42.527,1	21.040,7	3.962,6	2.279,5	2.950,4
Граб	46.404,3	13,6	9.080,6	20.580,2	12.749,2	3.553,4	308,4	118,7	0,0	0,0	0,0	590,6
Пољски јасен	42.817,3	0,0	1.419,8	4.087,6	10.579,7	12.664,7	8.820,5	3.956,6	1.161,1	109,1	18,4	642,1
Остали тврди лишћари	4.953,3	24,0	1.753,9	1.502,8	1.248,9	359,3	59,7	4,8	0,0	0,0	0,0	70,9
Ситнолисна липа	41,8	0,0	27,5	14,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Цер	12,9	0,0	0,3	0,0	0,0	2,3	4,0	0,0	6,3	0,0	0,0	0,2
Бела топола	2,3	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Сладун	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Укупно наменска целина 17	284.261,7	37,6	12.401,2	28.197,0	40.463,7	57.577,2	70.400,2	46.607,1	22.208,0	4.071,7	2.297,9	4.254,9
Пољски јасен	83.300,8	0,0	12.055,4	17.111,5	14.676,4	10.863,3	9.741,1	7.841,5	6.112,8	2.970,3	1.928,5	2.091,5
Лужњак	35.109,2	0,0	112,8	268,9	680,5	1.320,4	2.506,0	4.616,0	7.885,3	6.905,3	10.814,0	334,6
Бела топола	13.264,8	0,0	112,6	296,0	842,6	1.558,2	3.377,0	2.482,7	2.140,1	1.119,4	1.336,1	249,5

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Остали тврди лишћари	7.779,2	0,0	3.264,0	1.638,0	1.070,8	666,8	535,9	272,5	160,4	65,9	104,9	236,6
Граб	1.101,3	0,0	49,9	58,0	182,8	334,2	230,9	113,2	59,9	24,8	47,5	11,4
Бела врба	113,3	0,0	6,2	21,7	20,4	14,5	15,3	14,1	3,6	17,6	0,0	3,3
Укупно наменска целина 55	140.668,6	0,0	15.601,0	19.394,1	17.473,4	14.757,4	16.406,1	15.340,1	16.362,0	11.103,3	14.231,1	2.926,8
Пољски јасен	338.610,9	48,5	53.643,7	88.165,7	74.438,9	50.766,4	34.174,5	19.543,5	11.614,2	4.107,3	2.108,2	8.097,8
Лужњак	120.879,8	0,0	1.492,1	6.944,3	16.448,9	22.735,2	25.421,8	19.168,2	14.808,2	7.253,1	6.608,0	1.765,0
Бела топола	37.353,6	1,1	1.183,6	3.813,7	5.241,1	6.004,3	7.628,6	5.162,8	4.634,2	1.535,7	2.148,4	798,9
Остали тврди лишћари	29.840,9	14,3	13.248,5	8.123,2	4.427,8	2.286,9	1.161,0	381,0	115,7	42,5	39,9	961,0
Бела врба	16.858,8	0,6	2.021,2	7.270,3	3.811,4	1.593,1	844,4	526,3	457,3	180,4	153,6	426,2
Топола I-214	16.502,8	0,0	55,9	1.105,5	5.389,7	6.777,9	2.491,1	468,6	162,8	30,3	20,9	509,6
Граб	12.421,3	1,0	2.182,8	4.135,2	3.411,9	1.846,2	652,1	124,4	67,7	0,0	0,0	215,4
Цер	1.067,1	0,0	6,7	38,0	62,7	182,2	295,6	229,5	120,9	98,6	33,0	15,7
Багрем	716,8	0,0	155,3	379,0	150,8	31,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,2
Ситнолисна липа	451,2	0,0	223,5	123,8	34,0	35,4	29,0	5,5	0,0	0,0	0,0	12,4
Амерички јасен	198,2	0,0	77,9	47,6	47,2	22,2	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	5,6
Сладун	80,8	0,0	0,0	0,0	3,4	22,4	18,9	36,2	0,0	0,0	0,0	1,4
Црни орах	5,6	0,0	0,0	0,5	0,0	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Црна топола	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	3,2	0,0	0,0	0,0	0,1
Крупнолисна липа	1,4	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Укупно наменска целина 56	574.994,1	65,6	74.291,2	120.146,8	113.469,1	92.310,9	72.720,3	45.649,2	31.981,1	13.247,9	11.112,1	12.833,2

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Пољски јасен	721.672,1	36,0	115.925,3	201.626,8	187.712,4	111.656,4	60.065,2	24.746,1	12.427,1	4.620,4	2.856,3	17.782,0
Топола I-214	376.523,2	1,7	1.834,7	21.683,6	137.813,4	160.606,3	44.750,9	8.804,8	934,3	56,4	37,3	15.998,3
Лужњак	282.216,5	0,0	7.079,1	29.394,1	80.842,1	81.156,2	43.222,8	16.255,6	9.996,4	5.925,5	8.344,7	5.100,3
Делтоидна топола	73.507,0	636,4	15.907,7	28.523,7	15.770,1	10.486,8	2.079,5	102,8	0,0	0,0	0,0	14.175,1
Остали тврди лишћари	65.425,5	55,9	37.710,1	16.060,7	5.900,1	2.833,1	1.507,1	454,3	621,8	183,6	98,9	2.317,6
Бела топола	33.772,0	0,9	840,0	2.072,7	3.926,2	6.224,6	6.892,1	5.204,0	5.034,5	1.405,0	2.172,0	759,8
Топола М1	30.051,8	91,9	5.769,0	15.050,2	8.767,5	347,7	19,8	5,5	0,0	0,0	0,0	4.652,1
Бела врба	25.606,1	0,1	5.407,2	12.922,2	4.867,0	1.273,0	623,0	247,3	147,9	42,3	76,2	732,5
Граб	17.254,0	25,5	5.061,4	6.897,1	3.776,3	1.104,4	277,6	87,5	24,1	0,0	0,0	355,5
Топола остиа	15.920,2	0,0	10,3	430,5	4.971,8	8.266,3	1.711,4	437,3	92,4	0,0	0,0	365,7
Амерички јасен	9.539,1	1,6	3.141,4	3.068,9	2.162,3	884,9	215,5	33,5	19,3	0,0	11,8	173,1
Црни орах	7.683,9	0,0	251,2	1.307,3	2.834,6	1.973,6	989,8	191,2	103,6	32,5	0,0	131,6
Багрем	6.693,8	12,6	1.425,3	3.472,3	1.540,2	218,6	24,8	0,0	0,0	0,0	0,0	224,4
Платан	3.423,8	0,0	6,7	37,8	211,8	669,9	1.054,9	676,6	533,1	167,7	65,3	51,7
Топола робуста	1.705,4	0,0	113,6	1.246,5	345,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	133,5
Цер	1.395,4	0,0	16,3	37,9	177,9	385,8	439,7	109,4	88,7	19,4	120,3	25,7
Топола серотина	811,0	0,0	4,9	148,0	193,0	116,8	169,7	108,7	50,5	19,4	0,0	10,9
Остали меки лишћари	745,4	4,9	443,9	164,8	22,2	28,3	21,8	19,0	21,5	19,0	0,0	14,1
Ситнолисна липа	651,0	1,4	169,5	181,8	199,8	76,2	9,7	4,3	0,0	8,3	0,0	14,6
Црна јова	176,6	0,0	111,4	38,8	18,1	8,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,7

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Домаћи орах	96,5	0,0	1,4	6,0	26,2	40,5	22,5	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7
Јавор	94,9	0,0	32,0	24,3	28,6	6,5	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1
Црна топола	51,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	6,9	13,0	11,2	18,4	0,6
Софора	43,0	0,0	4,2	11,5	9,4	15,1	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Укупно наменска целина 57	1.675.059,2	868,9	201.266,8	344.407,5	462.116,5	388.380,8	164.103,8	57.494,9	30.108,1	12.510,6	13.801,0	63.029,1
Лужњак	55.980,6	0,0	73,3	243,4	1.563,3	15.479,1	9.976,4	11.003,4	7.030,2	3.080,6	7.530,9	522,2
Граб	17.490,4	0,0	2.208,9	4.813,6	4.721,3	4.805,1	591,5	91,0	259,0	0,0	0,0	163,6
Пољски јасен	9.678,7	0,0	192,8	774,0	1.547,3	3.556,9	1.915,2	988,2	447,8	188,1	68,4	81,4
Остали тврди лишћари	3.569,5	0,0	987,5	1.303,6	598,5	392,6	161,6	64,9	6,8	26,4	27,4	43,5
Цер	1.558,3	0,0	0,0	0,0	258,3	400,0	500,0	400,0	0,0	0,0	0,0	18,7
Бела топола	1.097,9	0,0	2,1	9,2	27,1	58,1	131,7	132,9	136,8	219,5	380,6	16,9
Бела врба	18,7	0,0	0,3	2,4	2,7	1,6	2,5	3,6	5,6	0,0	0,0	0,0
Сребрна липа	11,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Укупно наменска целина 84	89.405,1	0,0	3.465,0	7.146,2	8.718,5	24.704,5	13.278,9	12.684,0	7.886,3	3.514,7	8.007,2	846,7
Укупно Шумско газдинство “Сремска Митровица”	12.483.553,2	62.920,2	1.499.766,8	2.239.507,1	3.140.731,4	2.775.029,9	1.589.797,9	701.367,5	311.284,4	89.230,2	73.917,9	321.280,8

У односу на претходни табеларни преглед може се закључити да у наменској целини намењеној производњи техничког дрвета лужњак има највеће учешће у укупној запремини, и да његову дебљинску структуру карактерише доминација у III и IV дебљинском разреду, са правилним опадањем запремине ка нижим и вишим дебљинским разредима. Храст лужњак има скоро идентичну дебљинску структуру и у наменској целини Ловно узгојни центар крупне дивљачи. У наменској целини Семенска састојина, с обзиром да се ради о старијим састојинама, дистрибуција запремине храста лужњака задржава правилан облик, али се тежиште помера ка вишим дебљинским разредима, тако да је овде максимум запремине утврђен у V и VI дебљинском разреду.. Наменску целину Строги природни резерват такође карактеришу старије састојине, тако да и овде храст лужњак има тежиште запремине у вишим дебљинским разредима. У целини гледано лужњак у државним

шумама ШГ"Сремска Митровица" има широку дистрибуцију запремине по дебљини (достигујући најјаче степене (до 100 цм)што је значајно не само са аспекта потенцијалног коришћења него и са аспекта димензионог диверзитета у оквиру конкретне врсте.Што се тиче састојина пољског јасена и он по својим димензијама и дисперзији запремине је сличан лужњаку уз далеко мање укупно присуство и заступљеност у шумском фонду. Гледано у целини већина врста на укупном нивоу достиже јаке димензије а тиме и широку фреквенцију запремине по дебљинским категоријама.изузетак су врсте дрвећа у НЦ 11 намењеној производњи целулозног дрвета и неке унешене врсте где је садашња скромност достигнутих пречника а тиме и дистрибуција запремине условљена добном структуром и биолошким особинама врста.

У следећој табели је приказана рекапитулација дебљинске структуре по врстама дрвећа.

Табела бр. 4.60– Рекапитулација дебљинске структуре састојина по врстама дрвећа за Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Рекапитулација дебљинске структуре састојина по врстама дрвећа за Шумско газдинство "Сремска Митровица"												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Лужњак	6.432.713,6	38.253,0	325.625,6	779.443,4	1.621.570,9	1.719.321,4	1.106.199,8	509.553,4	220.898,3	59.557,0	52.290,9	122.341,4
Пољски јасен	2.680.800,2	5.097,3	350.303,3	602.107,6	711.647,2	519.016,6	283.139,5	122.342,9	55.822,8	19.193,5	12.129,6	59.343,4
Граб	916.508,4	4.142,7	380.463,0	319.285,2	159.236,0	39.736,4	9.393,7	2.767,6	917,4	51,9	514,6	18.999,0
Топола I-214	696.344,3	1.386,6	17.522,4	84.015,6	273.275,7	242.650,7	63.404,0	11.380,4	1.683,7	732,3	292,9	40.002,7
Цер	550.274,6	49,2	47.199,0	101.338,3	145.027,9	135.660,8	73.982,2	29.911,9	12.500,7	3.180,5	1.424,0	11.561,3
Остали тврди лишћари	442.486,7	9.634,0	229.542,2	118.729,0	51.438,0	19.040,5	9.023,5	3.075,6	1.230,2	460,6	313,2	13.928,7
Делтоидна топола	190.566,7	1.774,1	38.240,0	66.317,3	56.608,3	24.538,9	2.963,1	125,1	0,0	0,0	0,0	30.942,0
Бела топола	130.905,5	134,9	5.198,0	14.730,5	18.171,3	21.726,6	25.533,4	17.672,5	15.813,4	5.414,0	6.510,9	3.169,1
Багрем	106.669,4	386,0	48.520,7	38.893,0	13.821,6	4.507,7	516,7	23,6	0,0	0,0	0,0	3.992,3
Ситнолисна липа	98.317,7	51,1	13.810,5	35.654,4	30.371,7	14.197,0	3.676,0	265,4	234,0	24,1	33,5	2.306,0
Бела врба	57.524,6	279,1	10.635,5	26.028,5	11.983,6	4.234,7	2.051,0	1.095,7	710,3	265,8	240,4	1.713,6
Топола М1	49.450,3	328,6	16.594,1	22.418,4	9.711,8	372,1	19,8	5,5	0,0	0,0	0,0	9.505,5
Црни орах	34.283,6	31,9	3.248,1	10.814,7	10.742,1	6.727,0	2.337,4	246,3	103,6	32,5	0,0	662,7

Рекапитулација дебљинске структуре састојина по врстама дрвећа за Шумско газдинство "Сремска Митровица"												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Топола остиа	26.221,1	0,0	282,3	1.738,1	9.443,0	11.601,8	2.530,6	532,9	92,4	0,0	0,0	676,2
Амерички јасен	20.195,9	1.343,7	8.293,3	5.329,5	3.515,1	1.342,8	306,9	33,5	19,3	0,0	11,8	488,3
Сладун	17.444,7	9,4	1.588,6	4.149,0	4.410,6	3.822,9	2.116,5	929,8	335,0	51,3	31,7	361,6
Крупнолисна липа	8.371,8	0,0	866,6	3.147,9	2.689,6	1.244,1	306,8	48,4	57,8	0,0	10,6	222,1
Топола I-154	7.173,8	0,0	31,0	906,8	2.885,6	3.015,5	334,8	0,0	0,0	0,0	0,0	334,2
Топола робуста	5.513,4	4,0	444,5	2.938,1	2.007,7	108,6	10,5	0,0	0,0	0,0	0,0	499,7
Платан	3.423,8	0,0	6,7	37,8	211,8	669,9	1.054,9	676,6	533,1	167,7	65,3	51,7
Топола серотина	1.711,8	0,0	5,2	157,3	299,9	399,6	477,1	255,9	84,4	32,4	0,0	20,0
Трешња	1.623,2	0,0	117,0	187,8	574,7	486,8	57,1	199,9	0,0	0,0	0,0	37,7
Остали меки лишћари	1.011,5	14,7	589,1	197,7	48,8	54,5	47,2	19,0	21,5	19,0	0,0	26,0
Црна топола	949,5	0,0	8,8	28,1	121,7	118,5	163,5	195,7	217,0	47,7	48,5	28,6
Китњак	763,6	0,0	48,3	205,6	468,7	41,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,6
Сребрна липа	618,8	0,0	21,1	72,8	217,4	245,8	42,3	10,0	9,5	0,0	0,0	10,2
Црни јасен	440,4	0,0	162,1	209,0	49,8	19,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3
Каталпа	401,5	0,0	124,8	218,9	45,8	9,5	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4
Црна јова	234,0	0,0	131,3	70,4	20,4	11,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,1
Бели јасен	115,0	0,0	61,6	44,0	9,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5
Домаћи орах	113,3	0,0	15,7	8,5	26,2	40,5	22,5	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2
Јавор	94,9	0,0	32,0	24,3	28,6	6,5	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1
Меча леска	75,9	0,0	1,8	37,8	36,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5

Рекапитулација дебљинске структуре састојина по врстама дрвећа за Шумско газдинство "Сремска Митровица"												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Бадемаста врба	68,0	0,0	3,8	0,0	0,0	42,1	22,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1
Крта врба	55,0	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0	53,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Софора	43,0	0,0	4,2	11,5	9,4	15,1	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Гледичија	21,9	0,0	17,7	0,6	2,2	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
Кестен	10,3	0,0	3,6	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Млеч	6,2	0,0	0,3	1,7	2,5	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Остали четинари	4,8	0,0	0,4	1,4	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Медунац	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ШГ "Сремска Митровица"	12.483.553,2	62.920,2	1.499.766,8	2.239.507,1	3.140.731,4	2.775.029,9	1.589.797,9	701.367,5	311.284,4	89.230,2	73.917,9	321.280,8

Табела бр. 4.61 – Рекапитулација дебљинске структуре по дебљинским категоријама

Дебљинска категорија	Пречник	Запремина	
	цм	(м ³)	%
1. Танак материјал	< 30 цм	3.802.194,1	30,5
2. Средње јак материјал	31 – 50 цм	5.915.761,3	47,4
3. Јак материјал	> 50 цм	2.765.597,9	22,2
УКУПНО:		12.483.553,3	100,0

Стање по дебљинској структури за шуме у државној својини – остали корисници

Табела бр. 4.62– Дебљинска структура по врстама дрвећа за шуме у државној својини – остали корисници

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
		м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Лужњак	82.657,4		365,8	5.458,6	19.577,4	24.197,0	21.014,9	9.019,2	1.709,8	1.314,7		1.376,9
Граб	28.005,6	1,5	6.538,2	12.462,6	6.895,2	1.664,7	443,4					560,4
Пољски јасен	19.299,7		375,1	2.103,7	4.885,6	6.538,3	3.340,2	1.699,0	357,8			322,9
Цер	8.613,5			113,3	758,5	1.727,1	3.327,0	2.243,9	257,1	186,6		138,6
Остали тврди лишћари	5.293,7	7,1	2.517,5	1.825,9	699,6	243,6						196,4
Клонска топола	280,4		215,3	65,1								14,5
Остали меки лишћари	211,9		32,4	60,2	49,1	70,2						3,4
Укупно наменска целина 16 - Ловно узгојни центар крупне дивљачи	144.362,2	8,6	10.044,3	22.089,4	32.865,4	34.440,9	28.125,5	12.962,1	2.324,7	1.501,3	0,0	2.613,1
Бела врба	26.949,9	23,0	4.079,4	8.570,9	9.460,8	4.112,7	613,6	79,5	10,1	0,0	0,0	668,3
Бела топола	22.538,6	8,0	532,9	2.069,7	7.681,6	5.772,6	3.659,6	1.775,8	1.038,4	0,0	0,0	513,7
Пољски јасен	5.521,3	0,0	1.201,5	2.114,5	1.964,1	241,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	86,5
Клонска топола	4.102,7	15,0	220,0	181,6	1.174,9	1.658,6	733,5	119,1	0,0	0,0	0,0	208,7
Багрем	1.992,5	676,3	1.270,1	46,1								109,6
Остали тврди лишћари	941,5	169,5	449,2	213,9	108,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,9
Пољски брест	524,7	152,6	359,3	12,7								11,7

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Цер	132,7		13,1	116,0	3,7							3,2
Црни орах	79,0	19,2	35,5	24,3								2,0
Лужњак	22,8	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	16,2	3,2	0,0	0,0	0,0	0,3
Црна јова	14,6				14,6							0,3
Укупно наменска целина 21 - Заштита вода III степена	62.820,3	1.063,5	8.161,0	13.349,6	20.408,5	11.788,7	5.022,8	1.977,5	1.048,4	0,0	0,0	1.625,3
Пољски јасен	80.952,2	881,0	14.812,4	22.582,3	21.683,9	13.480,7	5.368,2	1.874,7	269,1	0,0	0,0	2.104,7
Лужњак	52.367,3	58,5	4.298,5	4.573,3	13.543,2	17.112,4	8.509,6	3.698,3	573,7	0,0	0,0	877,6
Граб	26.827,5	3.297,3	19.694,0	3.272,5	408,8	154,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	599,1
Цер	21.445,8	446,3	12.938,1	7.929,7	131,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	595,9
Бела топола	12.738,2	0,0	1.102,8	1.026,5	1.667,8	2.317,8	2.877,3	2.759,8	873,0	113,3	0,0	315,1
Багрем	11.392,1	0,0	5.650,9	5.266,1	475,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	433,6
Пољски брест	6.928,8	707,3	4.380,8	896,3	613,2	168,5	66,7	96,1	0,0	0,0	0,0	211,9
Остали тврди лишћари	6.071,1	337,5	3.755,6	1.068,9	312,7	242,9	137,9	57,1	0,0	158,6	0,0	195,2
Бела врба	610,7	0,4	341,9	109,5	7,7	27,1	83,4	40,8	0,0	0,0	0,0	30,0
Ситнолисна липа	309,1	46,9	262,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1
Гледичија	14,0	0,0	14,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Трешња	10,7	0,0	0,0	10,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Остали меки лишћари	2,6	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Црна јова	0,9	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Укупно наменска целина 48 - Заштита шума специфичне намене	219.670,9	5.775,2	67.254,6	46.735,6	38.844,0	33.504,2	17.043,0	8.526,7	1.715,7	271,9	0,0	5.375,0
Укупно државне шуме - остали корисници	426.853,3	6.847,3	85.459,9	82.174,6	92.117,9	79.733,8	50.191,3	23.466,3	5.088,9	1.773,2	0,0	9.613,4

Табела бр. 4.63 – Рекапитулација дебљинске структуре за шуме у државној својини – остали корисници

Рекапитулација дебљинске структуре												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем, прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Лужњак	135.047,6	58,5	4.664,3	10.031,9	33.120,6	41.312,9	29.540,7	12.720,6	2.283,5	1.314,7	0,0	2.254,8
Пољски јасен	105.773,2	881,0	16.389,0	26.800,4	28.533,5	20.260,2	8.708,4	3.573,7	626,9	0,0	0,0	2.514,2
Граб	54.833,1	3.298,8	26.232,2	15.735,1	7.304,0	1.819,5	443,4	0,0	0,0	0,0	0,0	1.159,5
Бела топола	35.276,8	8,0	1.635,7	3.096,2	9.349,4	8.090,4	6.536,8	4.535,6	1.911,4	113,3	0,0	828,9
Цер	30.192,0	446,3	12.951,2	8.158,9	894,0	1.727,1	3.327,0	2.243,9	257,1	186,6	0,0	737,7
Бела врба	27.560,6	23,4	4.421,3	8.680,3	9.468,5	4.139,8	697,0	120,2	10,1	0,0	0,0	698,3

Рекапитулација дебљинске структуре												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем, прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
Багрем	13.384,6	676,3	6.921,0	5.312,2	475,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	543,2
Остали тврди лишћари	12.306,3	514,1	6.722,4	3.108,7	1.121,2	486,5	137,9	57,1	0,0	158,6	0,0	412,4
Пољски брест	7.453,5	859,9	4.740,2	909,0	613,2	168,5	66,7	96,1	0,0	0,0	0,0	223,6
Клонска топола	4.383,1	15,0	435,3	246,7	1.174,9	1.658,6	733,5	119,1	0,0	0,0	0,0	223,2
Ситнолисна липа	309,1	46,9	262,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1
Остали меки лишћари	214,5	0,0	35,0	60,2	49,1	70,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5
Црни орах	79,0	19,2	35,5	24,3								2,0
Црна јова	15,4	0,0	0,9	0,0	14,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Гледичија	14,0	0,0	14,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Трешња	10,7	0,0	0,0	10,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Укупно државне шуме - остали корисници	426.853,3	6.847,3	85.459,9	82.174,6	92.117,9	79.733,8	50.191,3	23.466,3	5.088,9	1.773,2	0,0	9.613,4

Табела бр. 4.64 – Рекапитулација дебљинске структуре по дебљинским категоријама

Дебљинска категорија	Пречник	Запремина	
	цм	(м ³)	%
1. Танак материјал	< 30 цм	174.481,8	40,9
2. Средње јак материјал	31 – 50 цм	171.851,7	40,3
3. Јак материјал	> 50 цм	80.519,7	18,9
УКУПНО:		426.853,2	100,0

Посматрајући у целини подручје са државним шумама за све врсте дрвећа, којим газдују остали корисници, концентрација запремине је у стаблима танких и средње јаких димензија. Главна врста дрвећа – храст лужњак има највеће учешће у IV дебљинском разреду и пољски јасен највеће учешће у III дебљинском разреду, са правилном расподелом до најтањих и најјачих димензија. Може се сматрати да оваква структура је задовољавајућа са становишта трајног газдовања овим подручјем, иако је стање неповољније у односу на оно затечено у државним шумама којима газдује ЈП "Војводинашуме-ШГ "Сремска Митровица".

Стање запремине по дебљинској структури за шуме осталих корисника

Табела бр. 4.65– Дебљинска структура по врстама дрвећа за шуме осталих корисника

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10- 20цм	20- 30цм	30-40цм	40-50цм	50- 60цм	60- 70цм	70- 80цм	80- 90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Клонска топола	41.133,4	0,0	75,1	2.466,3	14.793,9	17.367,4	5.245,3	1.032,2	153,2	0,0	0,0	2.875,8
Бела врба	1.228,2	0,0	30,4	261,4	431,3	308,5	116,5	80,1	0,0	0,0	0,0	69,6
Бела топола	444,1	0,4	123,3	137,8	143,6	25,9	13,0	0,0	0,0	0,0	0,0	46,1
Амерички јасен	200,4	15,8	150,3	34,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,4
Остали тврди лишћари	122,2	0,0	68,8	44,1	9,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,3
Пољски брест	33,7	0,7	29,5	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,4
Укупно наменска целина 10 - Производња техничког дрвета	43.162,0	16,9	477,4	2.947,5	15.378,0	17.701,9	5.374,8	1.112,3	153,2	0,0	0,0	3.027,6
Бела врба	33,8		33,8									4,0
Укупно наменска целина 11 - Производња дрвета за целулозу	33,8	0,0	33,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0
Клонска топола	3.225,4				1.466,3	1.759,1						191,9
Укупно наменска целина 15 - Ловно узгојни центар ситне дивљачи	3.225,4	0,0	0,0	0,0	1.466,3	1.759,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	191,9

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10- 20цм	20- 30цм	30-40цм	40-50цм	50- 60цм	60- 70цм	70- 80цм	80- 90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Багрем	5.346,7	88,3	3.714,8	1.543,6								368,5
Клонска топола	4.919,8	3,5	91,7	1.262,7	1.366,8	1.558,3	634,6	2,2				257,8
Бела врба	622,2	0,8	34,9	351,1	137,3	73,7	23,1	1,3				22,5
Амерички јасен	583,0	1,1	17,4	461,1	103,4							43,5
Остали тврди лишћари	131,5		129,0	2,0								14,6
Остали меки лишћари	46,3		46,3									2,5
Бела топола	20,4		2,0	6,4	12,0							11,4
Ситнолисна липа	5,2			5,2								0,1
Китњак	1,0		1,0									0,0
Укупно наменска целина 26 - Заштита земљишта од ерозије	11.676,1	93,7	4.037,1	3.632,1	1.619,5	1.632,0	657,7	3,5	0,0	0,0	0,0	720,9
Гледичија	99,0		99,0									10,4
Јавор	30,3			30,3								2,4
Ситнолисна липа	21,8		21,8									6,8
Остали тврди лишћари	6,1		6,6									8,4
Укупно наменска целина 75 - Парк	157,2	0,0	127,4	30,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,0
Укупно шуме у друштвеној својини	58.254,5	110,6	4.675,7	6.609,9	18.463,8	21.093,0	6.032,5	1.115,8	153,2	0,0	0,0	3.972,4

Табела бр. 4.66 – Рекапитулација дебљинске структуре по врстама дрвећа за шуме осталих корисника

Рекапитулација дебљинске структуре												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем, прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10- 20цм	20- 30цм	30-40цм	40-50цм	50- 60цм	60- 70цм	70- 80цм	80- 90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Клонска топола	49.278,6	3,5	166,8	3.729,0	17.627,0	20.684,8	5.879,9	1.034,4	153,2	0,0	0,0	3.325,5
Багрем	5.346,7	88,3	3.714,8	1.543,6								368,5
Бела врба	1.884,2	0,8	99,1	612,5	568,6	382,2	139,6	81,4	0,0	0,0	0,0	96,1
Амерички јасен	783,4	16,9	167,7	495,4	103,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	63,9
Бела топола	464,5	0,4	125,3	144,2	155,6	25,9	13,0	0,0	0,0	0,0	0,0	57,5
Остали тврди лишћари	259,8	0,0	204,4	46,1	9,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35,3
Гледичија	99,0		99,0									10,4
Остали меки лишћари	46,3		46,3									2,5
Пољски брест	33,7	0,7	29,5	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,4
Јавор	30,3			30,3								2,4
Ситнолисна липа	27,0		21,8	5,2								6,9
Китњак	1,0		1,0									0,0
Укупно шуме у друштвеној својини	58.254,5	110,6	4.675,7	6.609,9	18.463,8	21.093,0	6.032,5	1.115,8	153,2	0,0	0,0	3.972,4

Табела бр.4.67 – Рекапитулација дебљинске структуре по дебљинским категоријама

Дебљинска категорија	Пречник	Запремина	
	цм	(м ³)	%
1. Танак материјал	< 30 цм	11.396,2	19,6
2. Средње јак материјал	31 – 50 цм	39.556,7	67,9
3. Јак материјал	> 50 цм	7.301,5	12,5
УКУПНО:		58.254,5	100,0

Носиоц запремине у шумама осталих корисника су састојине клонске тополе и њихова дебљинска структура осликава и стање за све шуме у друштвеној својини. Концентрација запремине се налази у стаблима средње јаким димензија, а максималне димензије које достижу стабла у овој власничкој групи 80 цм.

Стање запремине по дебљинској структури за шуме сопственика

Табела бр. 4.68 – Дебљинска структура по врстама дрвећа за шуме у приватној својини

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Пољски јасен	91.831,0	4.230,0	18.101,0	62.300,0	7.200,0							2.880,0
Багрем	79.829,0	18.220,0	51.250,0	10.359,0								2.821,0
Лужњак	31.979,0	623,0	12.560,0	16.255,0	2.541,0							1.141,0
Ситнолисна липа	20.152,0	612,0	3.520,0	13.400,0	2.620,0							1.147,0
Бела топола	18.263,0	3.582,0	6.587,0	7.259,0	835,0							587,0
Остали тврди лишћари	7.658,0	4.522,0	2.158,0	978,0								381,0

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
Бела врба	5.722,0	3.684,0	1.589,0	449,0								114,0
Црна јова	2.124,0	1.555,0	425,0	144,0								43,0
Цер	587,0		144,0	321,0	122,0							41,0
Китњак	393,0		142,0	251,0								20,0
Укупно наменска целина 10 - Производња техничког дрвета	258.538,0	37.028,0	96.476,0	111.716,0	13.318,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9.175,0
Клонска топола	10.132,0	551,0	5.895,0	3.566,0	120,0							432,0
Укупно наменска целина 12 - Производно заштитна шума	10.132,0	551,0	5.895,0	3.566,0	120,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	432,0
Укупно шуме у приватној својини	268.670,0	37.579,0	102.371,0	115.282,0	13.438,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9.607,0

Табела бр. 4.69 – Рекапитулација дебљинска структура по врстама дрвећа за шуме у приватној својини

Рекапитулација дебљинске структуре												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
Пољски јасен	91.831,0	4.230,0	18.101,0	62.300,0	7.200,0							2.880,0
Багрем	79.829,0	18.220,0	51.250,0	10.359,0								2.821,0
Лужњак	31.979,0	623,0	12.560,0	16.255,0	2.541,0							1.141,0

Рекапитулација дебљинске структуре													
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст	
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Ситнолисна липа	20.152,0	612,0	3.520,0	13.400,0	2.620,0								1.147,0
Бела топола	18.263,0	3.582,0	6.587,0	7.259,0	835,0								587,0
Клонска топола	10.132,0	551,0	5.895,0	3.566,0	120,0								432,0
Остали тврди лишћари	7.658,0	4.522,0	2.158,0	978,0									381,0
Бела врба	5.722,0	3.684,0	1.589,0	449,0									114,0
Црна јова	2.124,0	1.555,0	425,0	144,0									43,0
Цер	587,0		144,0	321,0	122,0								41,0
Китњак	393,0		142,0	251,0									20,0
Укупно шуме у приватној својини	268.670,0	37.579,0	102.371,0	115.282,0	13.438,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9.607,0

Табела бр. 4.70 – Рекапитулација дебљинске структуре по дебљинским категоријама

Дебљинска категорија	Пречник	Запремина	
	цм	(м ³)	%
1. Танак материјал	< 30 цм	255.232,0	95,0
2. Средње јак материјал	31 – 50 цм	13.438,0	5,0
3. Јак материјал	> 50 цм	0,0	0,0
УКУПНО:		268.670,0	100,0

Дебљинска структура шума у приватној својини је врло неповољна. Запремина је сконцентрисана на стаблима тањих димензија (95%), у средње јаким димензијама је заступљена минимално (5%). Ово стање произилази из чињенице да се ради углавном о изданаčким шумама врло ниске просечне запремине (65,8 м³/ха). Гледајући у целини шуме у приватном власништву, најзаступљенији су II и III дебљински разред.

Рекапитулација дебљинске структуре по врстама дрвећа за Сремско шумско подручје

Табела бр. 4.71 – Дебљинска структура по врстама дрвећа за Сремско шумско подручје

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Лужњак	5.087.137,4	26.376,0	282.551,8	674.205,5	1.318.850,3	1.370.604,8	856.123,8	375.198,0	143.378,0	26.563,1	13.286,2	98.255,3
Пољски јасен	1.513.190,3	7.524,7	169.843,7	339.091,6	415.307,1	321.288,8	163.783,1	62.536,6	22.351,1	6.732,8	4.730,7	31.870,5
Граб	641.621,3	3.661,3	255.005,0	232.140,5	117.510,4	25.701,9	5.159,8	1.602,0	355,0	18,3	467,1	13.020,5
Цер	294.075,9	49,2	22.098,5	53.009,1	81.232,1	60.582,6	41.510,4	22.327,1	10.313,5	2.337,4	616,1	5.776,4
Остали тврди лишћари	292.968,7	8.965,7	148.270,9	82.724,8	34.624,8	11.002,8	5.274,4	1.722,3	253,9	114,4	14,6	8.788,4
Топола I-214	280.120,1	1.036,1	10.818,7	59.328,8	122.068,8	69.108,2	14.497,4	1.833,3	559,5	634,5	234,7	19.895,9
Багрем	166.230,0	18.400,3	93.181,3	40.238,5	10.256,3	3.803,0	333,9	16,8	0,0	0,0	0,0	6.051,6
Клонска топола	155.554,7	1.086,9	20.165,3	39.950,6	55.595,9	31.419,5	6.128,9	1.054,5	153,2	0,0	0,0	18.991,3
Ситнолисна липа	85.034,5	661,8	13.284,8	42.706,2	22.273,7	4.965,6	835,3	112,2	195,0	0,0	0,0	2.751,4
Бела топола	47.338,8	3.649,4	8.924,2	14.115,3	6.213,5	3.825,0	3.641,1	2.985,4	2.794,8	866,8	323,4	1.538,2
Сладун	17.347,5	9,4	1.588,6	4.147,7	4.407,2	3.790,4	2.097,6	888,7	335,0	51,3	31,7	359,9
Бела врба	16.475,0	3.955,2	3.369,5	4.617,7	2.429,8	1.210,8	520,2	277,6	75,0	19,2	0,0	527,3
Црни орах	14.573,7	31,9	2.244,9	4.707,0	3.393,9	3.086,7	1.065,5	43,6	0,0	0,0	0,0	337,4

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	м ³	
	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
Топола М1	12.508,9	169,1	6.911,9	4.664,6	739,0	24,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2.629,8
Топола остиа	10.300,8	0,0	271,9	1.307,5	4.471,1	3.335,5	819,2	95,6	0,0	0,0	0,0	310,5
Топола I-154	7.173,8	0,0	31,0	906,8	2.885,6	3.015,5	334,8	0,0	0,0	0,0	0,0	334,2
Крупнолисна липа	6.863,4	0,0	736,0	2.554,9	2.110,8	1.067,0	281,8	44,4	57,8	0,0	10,6	181,9
Амерички јасен	6.626,5	148,0	2.951,3	1.846,3	1.169,4	423,3	88,2	0,0	0,0	0,0	0,0	186,1
Топола робуста	3.808,0	4,0	330,9	1.691,6	1.662,4	108,6	10,5	0,0	0,0	0,0	0,0	366,2
Црна јова	2.181,3	1.555,0	444,9	175,6	2,2	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	44,4
Трешња	1.449,3	0,0	115,3	142,0	448,3	486,8	57,1	199,9	0,0	0,0	0,0	34,1
Китњак	1.156,6	0,0	190,3	456,6	468,7	41,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	37,6
Сребрна липа	607,8	0,0	21,1	72,8	217,4	234,8	42,3	10,0	9,5	0,0	0,0	9,9
Црна топола	445,0	0,0	0,8	17,6	97,9	39,5	65,1	93,0	74,6	36,5	19,9	14,0
Црни јасен	440,4	0,0	162,1	209,0	49,8	19,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3
Каталпа	401,5	0,0	124,8	218,9	45,8	9,5	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4
Остали меки лишћари	256,3	0,0	145,1	33,0	26,6	26,1	25,5	0,0	0,0	0,0	0,0	11,5
Бели јасен	115,0	0,0	61,6	44,0	9,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5
Меча леска	75,9	0,0	1,8	37,8	36,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5
Бадемаста врба	68,0	0,0	3,8	0,0	0,0	42,1	22,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1
Крга врба	55,0	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0	53,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Пољски брест	33,7	0,7	29,5	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,4

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Гледичија	21,9	0,0	17,7	0,6	2,2	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
Домаћи орах	16,8	0,0	14,3	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Кестен	10,3	0,0	3,6	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Млеч	6,2	0,0	0,3	1,7	2,5	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Остали четинари	4,8	0,0	0,4	1,4	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Топола серотина	4,4	0,0	0,0	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Медунац	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Укупно наменска целина 10 - Производња техничког дрвета	8.350.160,1	77.284,7	1.043.920,4	1.605.382,9	2.208.609,3	1.919.270,2	1.102.776,8	471.040,9	180.905,8	37.374,1	19.735,0	212.355,5
Бела врба	3.560,0	0,0	1.150,6	1.393,7	850,4	141,1	17,0	7,2	0,0	0,0	0,0	169,3
Топола I-214	170,1	0,0	14,9	83,6	71,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,1
Пољски јасен	43,6	0,0	41,5	0,5	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
Лужњак	18,5	0,0	7,1	11,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Бела топола	16,4	0,0	0,4	0,8	8,8	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Остали тврди лишћари	14,5	0,0	12,8	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Укупно наменска целина 11 - Производња дрвета за целулозу	3.823,0	0,0	1.227,5	1.491,7	932,2	147,5	17,0	7,2	0,0	0,0	0,0	177,2

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	м ³	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
Клонска топола	10.132,0	551,0	5.895,0	3.566,0	120,0							432,0
Укупно наменска целина 12 - Производно заштитна шума	10.132,0	551,0	5.895,0	3.566,0	120,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	432,0
Клонска топола	3.225,4				1.466,3	1.759,1						191,9
Укупно наменска целина 15 - Ловно узгојни центар ситне дивљачи	3.225,4	0,0	0,0	0,0	1.466,3	1.759,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	191,9
Лужњак	785.826,4	12.500,0	47.118,3	88.077,4	209.418,4	221.073,2	128.756,4	49.804,3	18.469,3	7.181,5	3.427,5	15.931,0
Цер	261.365,6	0,0	25.221,1	48.687,6	64.177,4	75.835,0	34.559,5	9.089,9	2.228,5	911,8	654,7	5.904,2
Граб	211.042,5	442,8	113.412,5	63.123,1	23.779,2	6.876,9	2.616,8	630,7	151,7	8,8	0,0	5.202,5
Пољски јасен	84.325,1	1.718,0	15.657,1	15.653,7	19.469,5	16.466,4	7.980,1	4.429,3	2.066,6	465,4	419,1	1.979,8
Остали тврди лишћари	51.074,0	5.103,2	29.038,8	10.222,1	4.275,9	1.807,6	323,8	175,7	71,6	27,8	27,5	2.099,8
Ситнолисна липа	32.291,2	0,0	3.625,1	6.028,2	10.484,2	9.119,8	2.802,0	143,5	39,0	15,8	33,5	674,1
Топола I-214	23.028,1	348,8	4.798,1	1.814,1	7.932,3	6.158,3	1.664,6	273,8	27,1	11,1	0,0	3.593,9
Бела топола	16.766,8	65,9	843,1	1.819,7	2.890,7	4.075,9	3.876,0	1.704,7	1.072,9	267,5	150,4	438,3
Багрем	12.857,8	193,1	5.008,9	5.162,1	1.874,4	454,4	158,0	6,8	0,0	0,0	0,0	513,1
Црни орах	12.020,4	0,0	752,0	4.799,8	4.513,6	1.661,5	282,1	11,4	0,0	0,0	0,0	193,6
Топола М1	6.889,6	67,6	3.913,2	2.703,5	205,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2.223,6

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
Амерички јасен	4.032,6	1.209,8	2.273,1	401,0	136,3	12,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	144,0
Клонска топола	2.918,8	50,8	2.457,4	374,4	36,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	665,9
Бела врба	1.876,8	7,2	333,6	511,1	433,2	309,1	145,1	99,8	20,9	6,3	10,6	42,7
Крупнолисна липа	1.507,1	0,0	130,6	593,1	577,4	177,1	25,0	4,0	0,0	0,0	0,0	40,2
Топола серотина	896,4	0,0	0,3	4,9	106,9	282,8	307,4	147,1	33,9	13,0	0,0	9,0
Црна топола	448,5	0,0	8,0	10,5	23,7	75,6	98,3	92,6	129,5	0,0	10,2	13,9
Остали меки лишћари	221,7	9,8	32,4	60,2	49,1	70,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8
Трешња	173,9	0,0	1,6	45,8	126,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7
Сладун	14,2	0,0	0,0	1,2	0,0	8,0	0,0	4,9	0,0	0,0	0,0	0,3
Укупно наменска целина 16 - Ловно узгојни центар крупне дивљачи	1.509.577,4	21.716,9	254.625,3	250.093,7	350.510,0	344.464,3	183.595,1	66.618,4	24.310,9	8.909,3	4.733,6	39.677,2
Лужњак	190.027,7	0,0	116,9	2.012,0	15.885,9	40.995,4	61.207,6	42.527,1	21.040,7	3.962,6	2.279,5	2.950,4
Граб	46.404,3	13,6	9.080,6	20.580,2	12.749,2	3.553,4	308,4	118,7	0,0	0,0	0,0	590,6
Пољски јасен	42.817,3	0,0	1.419,8	4.087,6	10.579,7	12.664,7	8.820,5	3.956,6	1.161,1	109,1	18,4	642,1
Остали тврди лишћари	4.953,3	24,0	1.753,9	1.502,8	1.248,9	359,3	59,7	4,8	0,0	0,0	0,0	70,9
Ситнолисна липа	41,8	0,0	27,5	14,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Цер	12,9	0,0	0,3	0,0	0,0	2,3	4,0	0,0	6,3	0,0	0,0	0,2
Бела топола	2,3	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
Сладун	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Укупно наменска целина 17 - Семенска састојина	284.261,7	37,6	12.401,2	28.197,0	40.463,7	57.577,2	70.400,2	46.607,1	22.208,0	4.071,7	2.297,9	4.254,9
Бела врба	26.949,9	23,0	4.079,4	8.570,9	9.460,8	4.112,7	613,6	79,5	10,1	0,0	0,0	668,3
Бела топола	22.538,6	8,0	532,9	2.069,7	7.681,6	5.772,6	3.659,6	1.775,8	1.038,4	0,0	0,0	513,7
Пољски јасен	5.521,3	0,0	1.201,5	2.114,5	1.964,1	241,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	86,5
Клонска топола	4.102,7	15,0	220,0	181,6	1.174,9	1.658,6	733,5	119,1	0,0	0,0	0,0	208,7
Багрем	1.992,5	676,3	1.270,1	46,1								109,6
Остали тврди лишћари	941,5	169,5	449,2	213,9	108,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,9
Пољски брест	524,7	152,6	359,3	12,7								11,7
Цер	132,7		13,1	116,0	3,7							3,2
Црни орах	79,0	19,2	35,5	24,3								2,0
Лужњак	22,8	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	16,2	3,2	0,0	0,0	0,0	0,3
Црна јова	14,6				14,6							0,3
Укупно наменска целина 21 - Заштита вода III степена	62.820,3	1.063,5	8.161,0	13.349,6	20.408,5	11.788,7	5.022,8	1.977,5	1.048,4	0,0	0,0	1.625,3
Багрем	5.346,7	88,3	3.714,8	1.543,6								368,5
Клонска топола	4.919,8	3,5	91,7	1.262,7	1.366,8	1.558,3	634,6	2,2				257,8

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Бела врба	622,2	0,8	34,9	351,1	137,3	73,7	23,1	1,3				22,5
Амерички јасен	583,0	1,1	17,4	461,1	103,4							43,5
Остали тврди лишћари	131,5		129,0	2,0								14,6
Остали меки лишћари	46,3		46,3									2,5
Бела топола	20,4		2,0	6,4	12,0							11,4
Ситнолисна липа	5,2			5,2								0,1
Китњак	1,0		1,0									0,0
Укупно наменска целина 26 - Заштита земљишта од ерозије	11.676,1	93,7	4.037,1	3.632,1	1.619,5	1.632,0	657,7	3,5	0,0	0,0	0,0	720,9
Пољски јасен	80.952,2	881,0	14.812,4	22.582,3	21.683,9	13.480,7	5.368,2	1.874,7	269,1	0,0	0,0	2.104,7
Лужњак	52.367,3	58,5	4.298,5	4.573,3	13.543,2	17.112,4	8.509,6	3.698,3	573,7	0,0	0,0	877,6
Граб	26.827,5	3.297,3	19.694,0	3.272,5	408,8	154,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	599,1
Цер	21.445,8	446,3	12.938,1	7.929,7	131,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	595,9
Бела топола	12.738,2	0,0	1.102,8	1.026,5	1.667,8	2.317,8	2.877,3	2.759,8	873,0	113,3	0,0	315,1
Багрем	11.392,1	0,0	5.650,9	5.266,1	475,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	433,6
Пољски брест	6.928,8	707,3	4.380,8	896,3	613,2	168,5	66,7	96,1	0,0	0,0	0,0	211,9
Остали тврди лишћари	6.071,1	337,5	3.755,6	1.068,9	312,7	242,9	137,9	57,1	0,0	158,6	0,0	195,2

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
Бела врба	610,7	0,4	341,9	109,5	7,7	27,1	83,4	40,8	0,0	0,0	0,0	30,0
Ситнолисна липа	309,1	46,9	262,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1
Гледичија	14,0	0,0	14,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Трешња	10,7	0,0	0,0	10,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Остали меки лишћари	2,6	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Црна јова	0,9	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Укупно наменска целина 48 - Заштита шума специфичне намене	219.670,9	5.775,2	67.254,6	46.735,6	38.844,0	33.504,2	17.043,0	8.526,7	1.715,7	271,9	0,0	5.375,0
Пољски јасен	83.300,8	0,0	12.055,4	17.111,5	14.676,4	10.863,3	9.741,1	7.841,5	6.112,8	2.970,3	1.928,5	2.091,5
Лужњак	35.109,2	0,0	112,8	268,9	680,5	1.320,4	2.506,0	4.616,0	7.885,3	6.905,3	10.814,0	334,6
Бела топола	13.264,8	0,0	112,6	296,0	842,6	1.558,2	3.377,0	2.482,7	2.140,1	1.119,4	1.336,1	249,5
Остали тврди лишћари	7.779,2	0,0	3.264,0	1.638,0	1.070,8	666,8	535,9	272,5	160,4	65,9	104,9	236,6
Граб	1.101,3	0,0	49,9	58,0	182,8	334,2	230,9	113,2	59,9	24,8	47,5	11,4
Бела врба	113,3	0,0	6,2	21,7	20,4	14,5	15,3	14,1	3,6	17,6	0,0	3,3
Укупно наменска целина 55 - СРП I степен заштите	140.668,6	0,0	15.601,0	19.394,1	17.473,4	14.757,4	16.406,1	15.340,1	16.362,0	11.103,3	14.231,1	2.926,8
Пољски јасен	338.610,9	48,5	53.643,7	88.165,7	74.438,9	50.766,4	34.174,5	19.543,5	11.614,2	4.107,3	2.108,2	8.097,8

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
Лужњак	120.879,8	0,0	1.492,1	6.944,3	16.448,9	22.735,2	25.421,8	19.168,2	14.808,2	7.253,1	6.608,0	1.765,0
Бела топола	37.353,6	1,1	1.183,6	3.813,7	5.241,1	6.004,3	7.628,6	5.162,8	4.634,2	1.535,7	2.148,4	798,9
Остали тврди лишћари	29.840,9	14,3	13.248,5	8.123,2	4.427,8	2.286,9	1.161,0	381,0	115,7	42,5	39,9	961,0
Бела врба	16.858,8	0,6	2.021,2	7.270,3	3.811,4	1.593,1	844,4	526,3	457,3	180,4	153,6	426,2
Топола I-214	16.502,8	0,0	55,9	1.105,5	5.389,7	6.777,9	2.491,1	468,6	162,8	30,3	20,9	509,6
Граб	12.421,3	1,0	2.182,8	4.135,2	3.411,9	1.846,2	652,1	124,4	67,7	0,0	0,0	215,4
Цер	1.067,1	0,0	6,7	38,0	62,7	182,2	295,6	229,5	120,9	98,6	33,0	15,7
Багрем	716,8	0,0	155,3	379,0	150,8	31,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,2
Ситнолисна липа	451,2	0,0	223,5	123,8	34,0	35,4	29,0	5,5	0,0	0,0	0,0	12,4
Амерички јасен	198,2	0,0	77,9	47,6	47,2	22,2	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	5,6
Сладун	80,8	0,0	0,0	0,0	3,4	22,4	18,9	36,2	0,0	0,0	0,0	1,4
Црни орах	5,6	0,0	0,0	0,5	0,0	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Црна топола	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	3,2	0,0	0,0	0,0	0,1
Крупнолисна липа	1,4	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Укупно наменска целина 56 - СРП II степен заштите	574.994,1	65,6	74.291,2	120.146,8	113.469,1	92.310,9	72.720,3	45.649,2	31.981,1	13.247,9	11.112,1	12.833,2
Пољски јасен	721.672,1	36,0	115.925,3	201.626,8	187.712,4	111.656,4	60.065,2	24.746,1	12.427,1	4.620,4	2.856,3	17.782,0
Топола I-214	376.523,2	1,7	1.834,7	21.683,6	137.813,4	160.606,3	44.750,9	8.804,8	934,3	56,4	37,3	15.998,3

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	м ³	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
Лужњак	282.216,5	0,0	7.079,1	29.394,1	80.842,1	81.156,2	43.222,8	16.255,6	9.996,4	5.925,5	8.344,7	5.100,3
Клонска топола	73.507,0	636,4	15.907,7	28.523,7	15.770,1	10.486,8	2.079,5	102,8	0,0	0,0	0,0	14.175,1
Остали тврди лишћари	65.425,5	55,9	37.710,1	16.060,7	5.900,1	2.833,1	1.507,1	454,3	621,8	183,6	98,9	2.317,6
Бела топола	33.772,0	0,9	840,0	2.072,7	3.926,2	6.224,6	6.892,1	5.204,0	5.034,5	1.405,0	2.172,0	759,8
Топола М1	30.051,8	91,9	5.769,0	15.050,2	8.767,5	347,7	19,8	5,5	0,0	0,0	0,0	4.652,1
Бела врба	25.606,1	0,1	5.407,2	12.922,2	4.867,0	1.273,0	623,0	247,3	147,9	42,3	76,2	732,5
Граб	17.254,0	25,5	5.061,4	6.897,1	3.776,3	1.104,4	277,6	87,5	24,1	0,0	0,0	355,5
Топола остиа	15.920,2	0,0	10,3	430,5	4.971,8	8.266,3	1.711,4	437,3	92,4	0,0	0,0	365,7
Амерички јасен	9.539,1	1,6	3.141,4	3.068,9	2.162,3	884,9	215,5	33,5	19,3	0,0	11,8	173,1
Црни орах	7.683,9	0,0	251,2	1.307,3	2.834,6	1.973,6	989,8	191,2	103,6	32,5	0,0	131,6
Багрем	6.693,8	12,6	1.425,3	3.472,3	1.540,2	218,6	24,8	0,0	0,0	0,0	0,0	224,4
Платан	3.423,8	0,0	6,7	37,8	211,8	669,9	1.054,9	676,6	533,1	167,7	65,3	51,7
Топола робуста	1.705,4	0,0	113,6	1.246,5	345,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	133,5
Цер	1.395,4	0,0	16,3	37,9	177,9	385,8	439,7	109,4	88,7	19,4	120,3	25,7
Топола серотина	811,0	0,0	4,9	148,0	193,0	116,8	169,7	108,7	50,5	19,4	0,0	10,9
Остали меки лишћари	745,4	4,9	443,9	164,8	22,2	28,3	21,8	19,0	21,5	19,0	0,0	14,1
Ситнолисна липа	651,0	1,4	169,5	181,8	199,8	76,2	9,7	4,3	0,0	8,3	0,0	14,6
Црна јова	176,6	0,0	111,4	38,8	18,1	8,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,7

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
Домаћи орах	96,5	0,0	1,4	6,0	26,2	40,5	22,5	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7
Јавор	94,9	0,0	32,0	24,3	28,6	6,5	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1
Црна топола	51,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	6,9	13,0	11,2	18,4	0,6
Софора	43,0	0,0	4,2	11,5	9,4	15,1	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Укупно наменска целина 57 - СРП III степен заштите	1.675.059,2	868,9	201.266,8	344.407,5	462.116,5	388.380,8	164.103,8	57.494,9	30.108,1	12.510,6	13.801,0	63.029,1
Гледичија	99,0		99,0									10,4
Јавор	30,3			30,3								2,4
Ситнолисна липа	21,8		21,8									6,8
Остали тврди лишћари	6,1		6,6									8,4
Укупно наменска целина 75 - Парк	157,2	0,0	127,4	30,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,0
Лужњак	46.134,6	0,0	73,3	243,4	1.563,3	5.633,1	9.976,4	11.003,4	7.030,2	3.080,6	7.530,9	522,2
Граб	14.669,4	0,0	2.208,9	4.813,6	4.721,3	1.984,1	591,5	91,0	259,0	0,0	0,0	163,6
Пољски јасен	7.970,7	0,0	192,8	774,0	1.547,3	1.848,9	1.915,2	988,2	447,8	188,1	68,4	81,4
Остали тврди лишћари	3.504,5	0,0	987,5	1.303,6	598,5	327,6	161,6	64,9	6,8	26,4	27,4	43,5
Цер	1.558,3	0,0	0,0	0,0	258,3	400,0	500,0	400,0	0,0	0,0	0,0	18,7
Бела топола	1.097,9	0,0	2,1	9,2	27,1	58,1	131,7	132,9	136,8	219,5	380,6	16,9

Дебљинска структура састојина по врстама дрвећа и наменским целинама												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
Бела врба	18,7	0,0	0,3	2,4	2,7	1,6	2,5	3,6	5,6	0,0	0,0	0,0
Сребрна липа	11,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Укупно наменска целина 84 - Строги природни резерват	89.405,1	0,0	3.465,0	7.146,2	8.718,5	10.264,5	13.278,9	12.684,0	7.886,3	3.514,7	8.007,2	846,7
Укупно Сремско шумско подручје	13.237.331,0	107.457,1	1.692.273,5	2.443.573,5	3.264.751,1	2.875.856,7	1.646.021,7	725.949,6	316.526,5	91.003,3	73.917,9	344.473,7

Табела бр. 4.72 – Рекапитулација дебљинска структура по врстама дрвећа за Сремско шумско подручје

Рекапитулација дебљинске структуре												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
Лужњак	6.599.740,2	38.934,6	342.849,9	805.730,2	1.657.232,5	1.760.634,3	1.135.740,5	522.274,0	223.181,7	60.871,7	52.290,9	125.737,2
Пољски јасен	2.878.404,4	10.208,3	384.793,3	691.208,0	747.380,7	539.276,8	291.847,9	125.916,6	56.449,7	19.193,5	12.129,6	64.737,6
Граб	971.341,5	7.441,5	406.695,2	335.020,3	166.540,0	41.555,9	9.837,1	2.767,6	917,4	51,9	514,6	20.158,5
Топола I-214	696.344,3	1.386,6	17.522,4	84.015,6	273.275,7	242.650,7	63.404,0	11.380,4	1.683,7	732,3	292,9	40.002,7
Цер	581.053,6	495,5	60.294,2	109.818,2	146.043,9	137.387,9	77.309,2	32.155,8	12.757,8	3.367,1	1.424,0	12.340,0
Остали тврди	462.710,7	14.670,0	238.627,0	122.861,8	52.568,4	19.527,0	9.161,3	3.132,7	1.230,2	619,1	313,2	14.757,4

Рекапитулација дебљинске структуре												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
		до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм	
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	
лишћари												
Клонска топола	254.360,4	2.343,6	44.737,1	73.859,0	75.530,2	46.882,3	9.576,4	1.278,5	153,2	0,0	0,0	34.922,7
Багрем	205.229,7	19.370,6	110.406,5	56.107,8	14.296,7	4.507,7	516,7	23,6	0,0	0,0	0,0	7.725,0
Бела топола	184.909,8	3.725,3	13.546,0	25.229,9	28.511,3	29.842,9	32.083,3	22.208,1	17.724,8	5.527,3	6.510,9	4.642,4
Ситнолисна липа	118.805,7	710,0	17.614,4	49.059,6	32.991,7	14.197,0	3.676,0	265,4	234,0	24,1	33,5	3.471,1
Бела врба	92.691,5	3.987,3	16.744,9	35.770,4	22.020,7	8.756,7	2.887,6	1.297,3	720,3	265,8	240,4	2.622,0
Топола М1	49.450,3	328,6	16.594,1	22.418,4	9.711,8	372,1	19,8	5,5	0,0	0,0	0,0	9.505,5
Црни орах	34.362,5	51,1	3.283,6	10.839,0	10.742,1	6.727,0	2.337,4	246,3	103,6	32,5	0,0	664,7
Топола остиа	26.221,1	0,0	282,3	1.738,1	9.443,0	11.601,8	2.530,6	532,9	92,4	0,0	0,0	676,2
Амерички јасен	20.979,3	1.360,6	8.461,0	5.824,9	3.618,5	1.342,8	306,9	33,5	19,3	0,0	11,8	552,3
Сладун	17.444,7	9,4	1.588,6	4.149,0	4.410,6	3.822,9	2.116,5	929,8	335,0	51,3	31,7	361,6
Крупнолисна липа	8.371,8	0,0	866,6	3.147,9	2.689,6	1.244,1	306,8	48,4	57,8	0,0	10,6	222,1
Пољски брест	7.487,2	860,6	4.769,6	912,5	613,2	168,5	66,7	96,1	0,0	0,0	0,0	227,0
Топола I-154	7.173,8	0,0	31,0	906,8	2.885,6	3.015,5	334,8	0,0	0,0	0,0	0,0	334,2
Топола робуста	5.513,4	4,0	444,5	2.938,1	2.007,7	108,6	10,5	0,0	0,0	0,0	0,0	499,7
Платан	3.423,8	0,0	6,7	37,8	211,8	669,9	1.054,9	676,6	533,1	167,7	65,3	51,7
Црна јова	2.373,4	1.555,0	557,2	214,4	35,0	11,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	49,5
Топола серотина	1.711,8	0,0	5,2	157,3	299,9	399,6	477,1	255,9	84,4	32,4	0,0	20,0
Трешња	1.633,9	0,0	117,0	198,5	574,7	486,8	57,1	199,9	0,0	0,0	0,0	37,9

Рекапитулација дебљинске структуре												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
Остали меки лишћари	1.272,4	14,7	670,4	257,9	97,9	124,7	47,2	19,0	21,5	19,0	0,0	32,0
Китњак	1.157,6	0,0	191,3	456,6	468,7	41,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	37,6
Црна топола	949,5	0,0	8,8	28,1	121,7	118,5	163,5	195,7	217,0	47,7	48,5	28,6
Сребрна липа	618,8	0,0	21,1	72,8	217,4	245,8	42,3	10,0	9,5	0,0	0,0	10,2
Црни јасен	440,4	0,0	162,1	209,0	49,8	19,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,3
Каталпа	401,5	0,0	124,8	218,9	45,8	9,5	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4
Гледичија	134,9	0,0	130,7	0,6	2,2	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,7
Јавор	125,2	0,0	32,0	54,6	28,6	6,5	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	5,5
Бели јасен	115,0	0,0	61,6	44,0	9,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5
Домаћи орах	113,3	0,0	15,7	8,5	26,2	40,5	22,5	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2
Меча леска	75,9	0,0	1,8	37,8	36,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5
Бадемаста врба	68,0	0,0	3,8	0,0	0,0	42,1	22,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1
Крга врба	55,0	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0	53,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Софора	43,0	0,0	4,2	11,5	9,4	15,1	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Кестен	10,3	0,0	3,6	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Млеч	6,2	0,0	0,3	1,7	2,5	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Остали четинари	4,8	0,0	0,4	1,4	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Медунац	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Рекапитулација дебљинске структуре												
Врста дрвећа	Укупна запремина	Дебљински разреди										Текући запрем. прираст
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	до 10 цм	10-20цм	20-30цм	30-40цм	40-50цм	50-60цм	60-70цм	70-80цм	80-90цм	>90цм		
	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
Укупно Сремско шумско подручје	13.237.331,0	107.457,1	1.692.273,5	2.443.573,5	3.264.751,1	2.875.856,7	1.646.021,7	725.949,6	316.526,5	91.003,3	73.917,9	344.473,7

Табела бр. 4.73 – Рекапитулација дебљинске структуре по дебљинским категоријама

Дебљинска категорија	Пречник	Запремина	
	цм	(м ³)	%
1. Танак материјал	< 30 цм	4.243.304,1	32,1
2. Средње јак материјал	31 – 50 цм	6.140.607,8	46,4
3. Јак материјал	> 50 цм	2.853.419,0	21,6
УКУПНО:		13.237.330,8	100,0

Посматрајући Сремско шумско подручје у целини, може се констатовати да је дебљинска структура повољна. Запремина је сконцентрисана у стаблима средње јаким димензија (46,4%), а са нешто мањом количином заступљена и у стаблима танких (32,1%) и јаким димензија (21,6%).

Оваква дебљинска структура Сремског шумског подручја у доброј мери обезбеђује трајност газдовања на овом простору, а у односу на вишефункционални аспект одрживости.

4.3.7. Стање шума по добној структури

Стање шума по старосној структури приказује се по састојинским и наменским целинама, и то посебно за ширину добног разреда од 5, 10 и 20 година.

Састојине чија је опходња од 15 до 40 година имају ширину добног разреда 5 година, за састојине чија је опходња од 40 до 80 година –10 година, а састојине са опходњом преко 80 година – 20 година.

Стање по добној структури за шуме у државној својини - Шумско газдинство „Сремска Митровица“

Табела бр. 4.74 - Стварни размер добних разреда (опходња до 40 година)

<i>Ширина добног разреда 5 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Изданачка шума багрема	188,27			5,16	6,80	32,21	26,87	51,85		5,95	59,43
Изданачка мешовита шума багрема	145,10	37,13		1,86			11,35	9,42	25,21	52,52	7,61
Изданачка шума америчког јасена	25,10						17,01	6,33			1,76
Вештачки подигнута састојина ОТЛ	382,72	19,83	31,66	1,59	16,70	7,50	19,38	43,90	37,91	20,22	184,03
Укупно састојине багрема	741,19	56,96	31,66	8,61	23,50	39,71	74,61	111,50	63,12	78,69	252,83
Вештачки подигнута састојина клонова топола	2.940,63	431,19	478,55	672,94	152,46	473,26	358,16	309,49	64,58		
Вештачки подигнута мешовита саст. клонова топола	25,07		0,48	10,76					10,15		3,68
Укупно састојине клонова топола	2.965,70	431,19	479,03	683,70	152,46	473,26	358,16	309,49	74,73	0,00	3,68
Вештачки подигнута састојина врба	35,71	7,85						20,61	7,25		
Укупно састојине врба	35,71	7,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,61	7,25	0,00	0,00
Вештачки подигнута састојина јова	0,31										0,31
Вештачки подигнута девастирана састојина лишћара	0,80					0,80					
Укупно састојине осталих меких лишћара	1,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,31
Наменска целина 11 - Производња целулозног дрвета											
Вештачки подигнута састојина врба	46,88	21,15					20,20	5,53			
Укупно састојине врба	46,88	21,15	0,00	0,00	0,00	0,00	20,20	5,53	0,00	0,00	0,00
Наменска целина 16 - Ловно узгојни центар крупне дивљачи											

<i>Ширина добног разреда 5 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Изданачка шума багрема	16,74			1,60		2,13	8,08			4,93	
Изданачка мешовита шума багрема	27,09	2,11						17,97	5,78	1,23	
Вештачки подигнута састојина ОТЛ	137,56	15,23	26,87	6,56	36,54		5,72	1,78	0,76	2,66	41,44
Укупно састојине багрема	181,39	17,34	26,87	8,16	36,54	2,13	13,80	19,75	6,54	8,82	41,44
Вештачки подигнута састојина клонова топола	247,02		32,71	119,69			89,73	4,89			
Укупно састојине клонова топола	247,02	0,00	32,71	119,69	0,00	0,00	89,73	4,89	0,00	0,00	0,00
Вештачки подигнута састојина врба	2,91						1,37	1,54			
Укупно састојине врба	2,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,37	1,54	0,00	0,00	0,00
Наменска целина 56 - Специјални резерват природе - II степен заштите											
Изданачка шума багрема	4,12									4,12	
Укупно састојине багрема	4,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,12	0,00
Вештачки подигнута састојина клонова топола	85,57	50,77						34,80			
Вештачки подигнута мешовита саст. клонова топола	5,06						4,93			0,13	
Укупно састојине клонова топола	90,63	50,77	0,00	0,00	0,00	0,00	4,93	34,80	0,00	0,13	0,00
Вештачки подигнута састојина врба	61,61	8,94				6,01	5,04	32,38	9,15	0,09	
Укупно састојине врба	61,61	8,94	0,00	0,00	0,00	6,01	5,04	32,38	9,15	0,09	0,00
Наменска целина 57 - Специјални резерват природе - III степен заштите											
Изданачка шума багрема	30,63			10,70	5,94	7,07			2,34	4,58	
Изданачка мешовита шума багрема	5,22								5,22		
Вештачки подигнута састојина ОТЛ	61,96									6,95	55,01
Укупно састојине багрема	97,81	0,00	0,00	10,70	5,94	7,07	0,00	0,00	7,56	11,53	55,01

<i>Ширина добног разреда 5 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Вештачки подигнута састојина клонова топола	2.465,53	154,56	356,34	420,85	117,87	215,67	536,14	403,19	260,35		0,56
Вештачки подигнута мешовита саст, клонова топола	164,23	52,61	1,52				35,34	71,05	3,71		
Укупно састојине клонова топола	2.629,76	207,17	357,86	420,85	117,87	215,67	571,48	474,24	264,06	0,00	0,56
Вештачки подигнута састојина врба	109,74		0,86			5,40	20,29	79,83	1,32	2,04	
Укупно састојине врба	109,74		0,86			5,40	20,29	79,83	1,32	2,04	
Укупно састојине ширине добног разреда 5 година	7.215,58	801,37	928,99	1.251,71	336,31	750,05	1.159,61	1.094,56	433,73	105,42	353,83

Из претходног табеларног прегледа стварног размера добних разреда за састојине ширине добног разреда 5 година се може констатовати да састојине багрема одликује ненормалан размер добних размера, које се огледа у 452 хектара презрелих састојина. Слична ситуација је и са састојинама клонских топола где такође постоји вишак презрелих састојина.

Стварни размер добних размера указује да ће у наредном уређајном раздобљу бити у већој мери заступљене активности на обнови дела зрелих и презрелих састојина багрема и клонских топола.

Табела бр. 4.75 - Стварни размер добних разреда (опходња до 41-80 година)

<i>Ширина добног разреда 10 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Изданачка шума лужњака	124,57					28,66	95,91				
Изданачка мешовита шума лужњака	1,38				1,38						
Укупно састојине лужњака	125,95	0,00	0,00	0,00	1,38	28,66	95,91	0,00	0,00	0,00	0,00

<i>Ширина добног разреда 10 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Изданачка мешовита шума пољског јасена	39,39		8,46	8,48	22,45						
Укупно састојине пољског јасена	39,39	0,00	8,46	8,48	22,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Изданачка шума граба	51,59					51,59					
Изданачка мешовита шума граба	109,45			1,67		107,78					
Укупно састојине граба	161,04	0,00	0,00	1,67	0,00	159,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Висока шума ОТЛ-а	18,68		0,35	3,11	6,76	2,33	4,54	0,72			0,87
Изданачка шума ОТЛ-а	40,38		32,27	7,99			0,12				
Девастирана шума ОТЛ-а	4,80						4,80				
Висока мешовита шума ОТЛ-а	7,08				6,29		0,79				
Вештачки подигнута деградирана састојина тврдих лишћара	4,15							0,50			3,65
Укупно састојине осталих тврдих лишћара	75,09	0,00	32,62	11,10	13,05	2,33	10,25	1,22	0,00	0,00	4,52
Висока шума топола	4,29			2,91	1,38						
Висока мешовита шума топола	32,82			2,16	3,85	5,69	19,32	1,80			
Изданачка шума топола	0,38				0,38						
Изданачка мешовита шума топола	0,13		0,13								
Девастирана шума топола	6,36				4,22		0,73			1,41	
Укупно састојине топола	43,98	0,00	0,13	5,07	9,83	5,69	20,05	1,80	0,00	1,41	0,00
Висока шума врба	4,37				1,05	1,49	1,83				

<i>Ширина добног разреда 10 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Висока шума врба са тополама	9,26			0,26		4,59	4,41				
Висока шума врба и пољског јасена	3,02			3,02							
Изданачка шума врба	4,40		4,40								
Укупно састојине врбе	21,05	0,00	4,40	3,28	1,05	6,08	6,24	0,00	0,00	0,00	0,00
Висока шума липа	2,38				1,21		0,80		0,37		
Висока шума липа. граба и цера са лужњаком	191,81				1,11	1,40	43,88	38,17	85,09	22,16	
Изданачка мешовита шума липа	62,25				1,20	61,05					
Укупно састојине липе	256,44	0,00	0,00	0,00	3,52	62,45	44,68	38,17	85,46	22,16	0,00
Наменска целина 11 - Производња целулозног дрвета											
Девастирана шума врба	1,60					1,60					
Укупно састојине врбе	1,60	0,00	0,00	0,00	0,00	1,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Наменска целина 16 - Ловно узгојни центар крупне дивљачи											
Изданачка мешовита шума пољског јасена	39,82			39,82							
Укупно састојине пољског јасена	39,82	0,00	0,00	39,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Изданачка шума ОТЛ-а	0,40						0,40				
Висока мешовита шума ОТЛ-а	2,74	0,96				0,45	1,33				
Укупно састојине осталих тврдих лишћара	3,14	0,96	0,00	0,00	0,00	0,45	1,73	0,00	0,00	0,00	0,00
Висока шума топола	2,87			1,05				1,82			
Висока мешовита шума топола	32,87			0,32	2,21	17,94	11,75	0,65			

<i>Ширина добног разреда 10 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Укупно састојине топола	35,74	0,00	0,00	1,37	2,21	17,94	11,75	2,47	0,00	0,00	0,00
Висока шума липа, граба и цера са лужњаком	43,52				0,34						43,18
Укупно састојине липе	43,52	0,00	0,00	0,00	0,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,18
Наменска целина 55 - Специјални резерват природе - I степен заштите											
Изданачка мешовита шума пољског јасена	0,88			0,88							
Укупно састојине пољског јасена	0,88	0,00	0,00	0,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Висока мешовита шума топола	7,31							1,39		5,92	
Укупно састојине топола	7,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39	0,00	5,92	0,00
Наменска целина 56 - Специјални резерват природе - II степен заштите											
Изданачка шума пољског јасена	3,04			3,04							
Изданачка мешовита шума пољског јасена	19,11			18,41	0,70						
Укупно састојине пољског јасена	22,15	0,00	0,00	21,45	0,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Висока мешовита шума топола	45,80	3,28				20,68	20,67	0,54		0,63	
Изданачка мешовита шума топола	3,53			3,29	0,24						
Укупно састојине топола	49,33	3,28	0,00	3,29	0,24	20,68	20,67	0,54	0,00	0,63	0,00
Висока шума врба	0,88					0,88					
Висока шума врба са тополама	0,50						0,50				
Висока шума врба и пољског јасена	5,49					4,77	0,72				
Укупно састојине врбе	6,87	0,00	0,00	0,00	0,00	5,65	1,22	0,00	0,00	0,00	0,00

<i>Ширина добног разреда 10 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Наменска целина 57 - Специјални резерват природе - III степен заштите											
Изданачка шума пољског јасена	107,28				2,15	104,61	0,52				
Изданачка мешовита шума пољског јасена	42,52			17,52	16,56	8,44					
Укупно састојине пољског јасена	149,80	0,00	0,00	17,52	18,71	113,05	0,52	0,00	0,00	0,00	0,00
Висока шума ОТЛ-а	3,72						3,72				
Висока шума америчког јасена	5,24				2,52			1,98	0,74		
Укупно састојине осталих тврдих лишћара	8,96	0,00	0,00	0,00	2,52	0,00	3,72	1,98	0,74	0,00	0,00
Висока шума топола	1,26					0,74	0,52				
Висока мешовита шума топола	54,73	2,09		3,34	5,92	21,64	14,67	6,05			1,02
Изданачка мешовита шума топола	2,45				1,37	1,08					
Девастирана шума топола	1,22						1,22				
	59,66	2,09	0,00	3,34	7,29	23,46	16,41	6,05	0,00	0,00	1,02
Висока шума врба	5,11				0,73	3,42	0,96				
Изданачка мешовита шума врба	4,54						4,54				
Укупно састојине врбе	9,65	0,00	0,00	0,00	0,73	3,42	5,50	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно састојине ширине добног разреда 10 година	1.121,98	6,33	37,15	108,79	61,57	450,83	238,65	53,62	86,20	30,12	48,72

Газдинске класе (табела 4.75) показују ненормалан стварни размер добних разреда. За ГК изданаких шума лужњака, п. јасена и обичног граба у појединим наменским целинама карактеристична је доминација средњедобних састојина. За састојине липе је карактеристично одсуство младих састојина и присуство средњедобних, зрелих и презрелих састојина.

Стварни размер добних разреда указује да ће у наредном периоду приоритетно бити заступљене активности око конвезије дела изданаких састојина лужњака, пољског јасена и граба, као и обнова дела зрелих састојина липе,

Табела бр. 4.76 - Стварни размер добних разреда (опходња преко 80 година)

<i>Ширина добног разреда 20 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Висока шума лужњака	1.541,80	198,19	30,45	63,82	34,65	254,28	255,06	582,55	111,29	11,52	
Висока шума лужњака и граба	701,82	44,40		29,42	58,39	45,21	146,22	251,99	119,34		6,85
Висока шума лужњака и пољског јасена	4.257,81	140,13	12,50	293,15	62,26	406,43	1.455,67	1.717,91	47,83	121,93	
Висока шума лужњака. пољског јасена и граба	2.064,04	103,93	11,88	116,15	200,26	131,45	560,60	894,97	7,55	37,25	
Висока шума лужњака, граба и цера	621,25			76,77	1,32	199,72	101,66	194,00	47,78		
Девастирана шума лужњака	68,46						2,15	30,88	2,70	30,30	2,43
Вештачки подигнута састојина лужњака	5.875,09	1.185,05	841,98	379,07	180,24	1.248,79	1.717,01	306,05			16,90
Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	1.969,17	7,83	272,94	218,78	54,28	517,26	667,69	226,79	3,60		
Вештачки подигнута мешовита састојина сладуна	0,67			0,67							
Укупно састојине храста лужњака	17.100,11	1.679,53	1.169,75	1.177,83	591,40	2.803,14	4.906,06	4.205,14	340,09	201,00	26,18
Висока шума пољског јасена	767,81	1,63	188,82	85,91	160,44	144,65	118,94	64,52		2,90	
Висока шума пољског јасена и топола	65,40		11,13	29,99	24,28						
Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	1.597,98	10,00	128,27	245,18	122,15	181,37	535,49	311,14	60,57	3,81	
Девастирана шума пољског јасена	12,60	7,75					0,80			4,05	

<i>Ширина добног разреда 20 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Вештачки подигнута састојина пољског јасена	18,80	11,85	6,95								
Укупно састојине пољског јасена	2.462,59	31,23	335,17	361,08	306,87	326,02	655,23	375,66	60,57	10,76	0,00
Висока шума граба	419,21	78,97	119,13	202,55		0,48	5,93	12,15			
Висока шума граба и лужњака	239,02		4,86	115,62	17,87	54,35	28,32	18,00			
Висока шума граба, китњака, цера и липе	0,29					0,29					
Укупно састојине граба	658,52	78,97	123,99	318,17	17,87	55,12	34,25	30,15	0,00	0,00	0,00
Висока шума цера	130,48		4,70		10,94	29,10		40,10	45,64		
Висока шума цера и лужњака	245,32			15,47	33,45	88,47	10,60	73,72	23,61		
Висока шума цера, китњака, сладуна, медунца и граба	6,19							6,19			
Вештачки подигнута састојина цера	86,40		58,38	1,87	9,61	9,98	6,56				
Вештачки подигнута мешовита састојина цера	168,70		20,09	50,02	15,59	76,93	6,07				
Укупно састојине цера	637,09	0,00	83,17	67,36	69,59	204,48	23,23	120,01	69,25	0,00	0,00
Вештачки подигнута састојина осталих четинара	0,85			0,85							
Укупно састојине четинара	0,85	0,00	0,00	0,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Наменска целина 16 - Ловно узгојни центар крупне дивљачи											
Висока шума лужњака	376,83	116,02	79,49	0,59		50,79	90,62	36,68		1,03	1,61
Висока шума лужњака и граба	346,28		80,97	21,33		88,53	27,32	59,29		21,77	47,07
Висока шума лужњака и пољског јасена	161,99	1,54		71,17		49,05	40,23				
Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	36,67		26,43	10,24							
Висока шума лужњака, граба и цера	110,45			28,78		35,07	6,85				39,75

<i>Ширина добног разреда 20 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Вештачки подигнута састојина лужњака	1.058,11	268,87	81,45	98,03	99,69	75,05	394,64	40,38			
Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	455,36		25,24	26,75	11,89	99,59	255,45	36,44			
Укупно састојине храста	2.545,69	386,43	293,58	256,89	111,58	398,08	815,11	172,79	0,00	22,80	88,43
Висока шума пољског јасена	15,91		8,55	1,84	0,64		4,88				
Висока шума пољског јасена и топола	49,35		1,28	38,64	3,82	4,88	0,73				
Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	80,36	1,67	6,34	56,12	5,63	2,37	6,15	2,08			
Вештачки подигнута састојина пољског јасена	14,38	2,86			11,52						
Укупно састојине пољског јасена	160,00	4,53	16,17	96,60	21,61	7,25	11,76	2,08	0,00	0,00	0,00
Висока шума граба	415,60		185,47	228,59		1,54					
Висока шума граба и лужњака	28,06			25,59			1,09			1,38	
Укупно састојине граба	443,66	0,00	185,47	254,18	0,00	1,54	1,09	0,00	0,00	1,38	0,00
Висока шума цера	111,32		11,56	19,96		35,08	44,72				
Висока шума цера и лужњака	132,27					114,34	17,93				
Вештачки подигнута састојина цера	68,88		54,60	12,90			1,38				
Вештачки подигнута мешовита састојина цера	285,77		57,37	28,80		15,81	168,11	15,68			
Укупно састојине цера	598,24	0,00	123,53	61,66	0,00	165,23	232,14	15,68	0,00	0,00	0,00
Наменска целина 17 - Семенска састојина											
Висока шума лужњака	65,69						3,07	1,45	61,17		
Висока шума лужњака и граба	194,93						3,70	141,78	49,45		
Висока шума лужњака и пољског јасена	118,52					2,20	22,06	56,38	37,88		

<i>Ширина добног разреда 20 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Висока шума лужњака. пољског јасена и граба	154,66						82,70	71,96			
Вештачки подигнута састојина лужњака	27,67		5,72				18,71	3,24			
Укупно састојине храста	561,47	0,00	5,72	0,00	0,00	2,20	130,24	274,81	148,50	0,00	0,00
Висока шума пољског јасена	8,68						4,73	3,95			
Висока шума пољског јасена. лужњака и граба	9,43						6,89	2,54			
Укупно састојине пољског јасена	18,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,62	6,49	0,00	0,00	0,00
Наменска целина 55 - Специјални резерват природе - I степен заштите											
Висока шума лужњака и пољског јасена	55,53										55,53
Висока шума лужњака. пољског јасена и граба	4,98										4,98
Укупно састојине храста	60,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	60,51
Висока шума пољског јасена	57,46		8,25		47,78						1,43
Висока шума пољског јасена и топола	66,42		6,82	4,56	52,95					0,73	1,36
Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	114,84				77,66	0,71	0,33	4,41			31,73
Укупно састојине пољског јасена	238,72	0,00	15,07	4,56	178,39	0,71	0,33	4,41	0,00	0,73	34,52
Наменска целина 56 - Специјални резерват природе - II степен заштите											
Висока шума лужњака	1,37						1,37				
Висока шума лужњака и пољског јасена	199,06				1,58	35,76	6,83	22,50	89,78	10,00	32,61
Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	22,97					0,84	6,33	1,97	13,83		
Вештачки подигнута састојина лужњака	78,08	40,81	1,75		5,35	24,87	5,30				
Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	14,36		1,64		3,16	7,15		2,41			

<i>Ширина добног разреда 20 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Укупно састојине храста	315,84	40,81	3,39	0,00	10,09	68,62	19,83	26,88	103,61	10,00	32,61
Висока шума пољског јасена	369,07		70,76	152,18	90,02	16,29	25,86	2,21	6,63	4,20	0,92
Висока шума пољског јасена и топола	227,21		15,76	142,46	35,07	16,07	13,05	2,96	1,84		
Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	336,21		5,80	46,24	49,28	33,60	42,31	62,30	41,29	20,76	34,63
Укупно састојине пољског јасена	932,49	0,00	92,32	340,88	174,37	65,96	81,22	67,47	49,76	24,96	35,55
Висока шума граба	5,37			5,37							
Висока шума граба и лужњака	14,41						14,41				
Укупно састојине граба	19,78	0,00	0,00	5,37	0,00	0,00	14,41	0,00	0,00	0,00	0,00
Наменска целина 57 - Специјални резерват природе - III степен заштите											
Висока шума лужњака	72,84	60,29					1,26	4,38			6,91
Висока шума лужњака и пољског јасена	79,92	32,30					12,26	1,76	0,99	0,32	32,29
Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	23,48						15,71	7,77			
Вештачки подигнута састојина лужњака	538,19	91,48	51,61	1,59	131,62	176,47	85,42				
Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	170,07	1,55	20,23		33,93	64,37	43,06			6,93	
Укупно састојине храста	884,50	185,62	71,84	1,59	165,55	240,84	157,71	13,91	0,99	7,25	39,20
Висока шума пољског јасена	1.096,78	0,14	171,66	358,46	428,53	58,17	54,20	8,58	3,18	13,44	0,42
Висока шума пољског јасена и топола	173,72	22,48	13,80	81,68	49,83	2,19	1,61	2,13			
Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	681,69	42,94	27,08	105,44	186,56	81,52	114,70	51,32	44,18	16,72	11,23
Девастирана шума пољског јасена	0,93				0,93						
Вештачки подигнута састојина пољског јасена	1,96	1,96									

<i>Ширина добног разреда 20 година</i>											
Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Укупно састојине пољског јасена	1.955,08	67,52	212,54	545,58	665,85	141,88	170,51	62,03	47,36	30,16	11,65
Висока шума граба	0,97							0,97			
Висока шума граба и лужњака	5,12						5,12				
Укупно састојине граба	6,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,12	0,97	0,00	0,00	0,00
Наменска целина 84 - Строги природни резерват											
Висока шума лужњака	1,70								1,70		
Висока шума лужњака и граба	65,41								55,44	7,27	2,70
Висока шума лужњака и пољског јасена	21,93								2,23	4,43	15,27
Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	35,85								1,10	27,00	7,75
Девастирана шума лужњака	1,40									1,40	
Укупно састојине храста	126,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	60,47	40,10	25,72
Висока шума пољског јасена	1,25							1,25			
Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	3,10							0,90	2,20		
Укупно састојине пољског јасена	4,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,15	2,20	0,00	0,00
Укупно састојине ширине добног разреда 20 година	29.729,98	2.474,64	2.731,71	3.492,60	2.313,17	4.481,07	7.269,86	5.380,63	882,80	349,14	354,37

У оквиру ГК храста лужњака по појединим наменским целинама примећује се ненормалан размер добних разреда, и најчешће вишак површине средњедобних састојина V, VI и VIII добног разреда. У ГК пољског јасена, стварни размер добних разреда је такође ненормалан са одсуством младих и зрелих састојина.

Стварни размер добних разреда указује на чињеницу да ће у наредном периоду бити заступљене активности на обнови дела састојина храста лужњака и састојина пољског јасена IX и X и делом VIII добног разреда, као и узгојно санитарне сече у средњедобним састојинама лужњака и састојинама пољског јасена.

Стање по добној структури за шуме у државној својини – остали корисници

Табела бр. 4.77 - Стварни размер добних разреда (оходња до 40 година)

Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Наменска целина 16 - Ловно - узгојни центар крупне дивљачи											
Вештачки подигнута састојина клонских топола	4,95		4,95								
Наменска целина 21 - Заштита вода III степена											
Изданачка шума багрема	22,46			22,46							
Вештачки подигнута састојина ОТЛ	0,31	0,31									
Вештачки подигнута састојина клонских топола	59,56	20,36	2,49		30,04	4,16			2,51		
Вештачки подигнута састојина врба	28,34	1,14		1,77		0,74		24,69			
Наменска целина 48 - Заштита шуме специфичне намене											
Изданачка шума багрема	11,24	11,24									
Изданачка мешовита шума багрема	2,17	2,17									
Вештачки подигнута састојина ОТЛ	108,86			18,39					90,47		
Шикара	3,55	3,55									
Вештачки подигнута састојина клонских топола	8,36	8,36									

Газдинске класе у шумама осталих корисника (табела 4.77) карактерише изражена ненормалност стварног размера добних разреда са често присуством површина у само једној или две старосне класе.

Табела бр. 4.78 - Стварни размер добних разреда (опходња од 41 до 80 година)

Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Наменска целина 21 - Заштита вода III степена											
Изданачка шума цера	0,15					0,15					
Висока шума топола	3,74			1,50					2,24		
Висока мешовита шума топола	60,22	4,12		0,60		1,02		19,70	34,78		
Девастирана шума топола	2,30						1,40		0,90		
Висока шума врба	28,87	3,32		25,55							
Висока шума врба са тополама	101,50			19,51		4,20	22,64	55,15			
Изданачка мешовита шума врба	19,05							19,05			
Девастирана шума врба	35,31				1,90	29,91		3,50			
Вештачки подигнута девастирана састојина лишћара	8,51							8,51			
Наменска целина 48 - Заштита шуме специфичне намене											
Изданачка шума пољског јасена	32,75					32,75					
Изданачка мешовита шума пољског јасена	11,42					11,42					
Изданачка шума граба	104,25			94,85	9,40						
Изданачка мешовита шума граба	143,04				65,58	77,46					
Изданачка мешовита шума цера	126,12				48,26	77,86					
Висока мешовита шума топола	13,53								13,53		
Изданачка мешовита шума топола	15,74		14,09						1,65		
Девастирана шума топола	63,72		32,10		9,34				22,28		

И ГК приказане у табели 4.78 карактерише изражено ненормалан стварни размер добних разреда. У свим ГК недостају површине састојина у појединим старосним категоријама. У ГК врба и топола већим делом су присутне дозревајуће састојинске категорије. У изданацким шумама п. јасена, обичног граба и цера доминирају средњедобне састојинске категорије у којима ће се планирати умерени проредни захвати или мелиоративне мере у обиму који је у складу са финансијским могућностима управљача.

Табела бр. 4.79 - Стварни размер добних разреда (опходња дужа 80 година)

Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Наменска целина 16 - Ловно - узгојни центар крупне дивљачи											
Висока шума лужњака	10,82				10,82						
Висока шума лужњака и граба	75,07				69,60		5,47				
Висока шума лужњака и пољског јасена	67,49					38,18	29,31				
Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	53,22				9,82		43,40				
Висока шума лужњака, граба и цера	57,15				47,73		9,42				
Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	3,16				3,16						
Наменска целина 21 - Заштита вода III степана											
Висока шума пољског јасена	34,87	28,37	6,50								
Наменска целина 48 - Заштита шуме специфичне намене											
Висока шума лужњака	128,34					64,16	64,18				
Висока шума лужњака и пољског јасена	24,04					24,04					
Висока шума пољског јасена	155,05			99,37	55,68						
Висока шума пољског јасена и топола	56,44			11,02	39,83			5,59			
Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	63,43					46,87		16,56			
Укупно састојине ширине доброг разреда 20 год.	729,08	28,37	6,50	110,39	236,64	173,25	151,78	22,15	0,00	0,00	0,00

Све ГК ширине добног разреда 20 година показују изузетно ненормалан стварни размер добних разреда. Углавном у већини ГК доминирају средњедобне састојине, док младих и зрелих нема са изузетком високих шума п. јасена у НЦ 21 које су присутне само у прва два добна разреда. У односу на овакво стање шума по старости у наредном периоду ће бити планиране селективне прореди у овим састојинама, делом чишћење а један део ових састојина ће бити обновљен.

Стање по добној структури за шуме осталих корисника

Табела бр. 4.80 - Стварни размер добних разреда (опходња до 40 година)

Састојинска целина	Укупно	Добни разред										
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
	ха	ха										
Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета												
Вештачки подигнута састојина клонских топола	152,20				152,20							
Вештачки подигнута састојина врба	4,42				4,42							
Наменска целина 11 - Производња дрвета за целулозу												
Вештачки подигнута састојина врба	0,86				0,86							
Наменска целина 15 - Ловно - узгојни центар крупне дивљачи												
Изданачка шума багрема	29,98						10,61	14,92	4,45			
Вештачки подигнута састојина клонских топола	8,04				8,04							
Наменска целина 26 - Заштита земљишта од ерозије												
Изданачка шума багрема	102,51	2,4	51,47	28,12	3,67	7,02	3,16	0,74	5,93			
Вештачки подигнута састојина ОТЛ	11,47			0,80	0,60			4,73	5,14	0,20		
Вештачки подигнута састојина клонских топола	4,20				4,20							
Вештачки подигнута састојина врба	43,69	9,75	16,02			5,94	11,98					
Наменска целина 75 - Парк												
Изданачка шума багрема	2,12						2,12					
Укупно састојине ширине добног разреда 5 год.	359,49	12,15	67,49	28,92	173,99	12,96	27,87	20,39	15,52	0,20	0	

Укупно гледајући све ГК на поседу у друштвеној својини показују ненормалан стварни размер добних разреда, са често концентрацијом површина састојина у једном добном разреду. Целокупна запремина, најзаступљеније састојинске целине „Вештачки подигнуте састојине клонских топола“ у НЦ 10, се налази у IV добном разреду. На основу стварног размера добних разреда произилази да ће у наредном периоду бити доминантне активности на обнови вештачки подигнутих састојина клонских топола, као и обнови дела изданачки подигнутих састојина багрема.

Табела бр. 4.81 - Стварни размер добних разреда (опходња од 41 до 80 година)

Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Вештачки подигнута девастирана састојина лишћара	17,30	4,75			12,55						
Наменска целина 15 - Ловно - узгојни центар крупне дивљачи											
Изданачка шума ОТЛ-а	6,68		6,68								
Наменска целина 26 - Заштита земљишта од ерозије											
Изданачка мешовита шума липа	2,06						2,06				
Вештачки подигнута деградирана састојина тврдих лишћара	1,00								1,00		
Изданачка шума врба	2,47			1,03	1,44						
Наменска целина 75 - Парк											
Вештачки подигнута деградирана састојина тврдих лишћара	4,81								4,81		
Укупно састојине ширине добног разреда 10 год.	34,32	4,75	6,68	1,03	13,99	0	2,06	0	5,81	0	0

У ГК приказаним у табели 4.81 углавном се налазе изданачке и деградиране састојине. С обзиром на ову чињеницу и ненормалан стварни размер добних разреда у свим категоријама шума, у наредном периоду ће активности ићи у правцу конверзије дела ових састојина.

Табела бр. 4.82 - Стварни размер добних разреда (опходња изнад 80 година)

Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Наменска целина 26 - Заштита земљишта од ерозије											
Висока шума китњака	0,30			0,30							
Укупно састојине ширине доброг разреда 20 год.	0,30	0,00	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Висока шума китњака је једина састојинска целина у оквиру друштвених шума, тренутно у III добном разреду.

Стање по добној структури за шуме сопственика

Табела бр. 4.83 - Стварни размер добних разреда (опходња до 40 година)

Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Изданачка шума липа	3,87		0,82	1,00	2,05						
Изданачка шума багрема	1.156,37	42,89	142,61	500,39	316,48	123,97	24,04	5,99			
Вештачки подигнута састојина ОТЛ	72,38	13,72	35,76	19,06	3,84						
Наменска целина 12 - Производно заштитна функција											
Вештачки подигнута састојина клонских топола	99,93	22,91	19,97	29,13	17,19	9,48	1,25				
Укупно састојине ширине доброг разреда 5 год.	1.332,55	79,52	199,16	549,58	339,56	133,45	25,29	5,99	0,00	0,00	0,00

У претходним категоријама шума доминира састојинска целина „Изданачка шума багрема“ и притом састојине II до V добног размера. И састојинска целина „Вештачки подигнуте састојине клонске тополе“ има ненормалан стварни размер добних разреда. Претходна констатација важи и за ГК вештачки подигнутих састојина ОТЛ.

Табела бр. 4.84 - Стварни размер добних разреда (опходња од 41 до 80 година)

Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Девастирана шума лужњака	180,37		58,02	112,95	6,64	2,76					
Изданачка мешовита шума пољског јасена	432,47	11,90	88,24	316,35	13,28	2,70					
Висока шума липа, белог јасена и јавора	344,14	2,64	15,12	50,24	135,27	99,07	34,66	7,14			
Висока шума топола	84,13	1,06	5,11	11,02	16,12	19,56	15,58	11,05	4,63		
Укупно састојине ширине добног разреда 10 год.	1.041,11	15,60	166,49	490,56	171,31	124,09	50,24	18,19	4,63	0,00	0,00

У овој категорији састојина доминира састојинска целина „Изданачка мешовита шума пољског јасена“ и карактерише је неправилан распоред добних разреда са недостатком дозревајућих и зрих састојина.

Табела бр. 4.85 - Стварни размер добних разреда (опходња изнад 80 година)

Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Наменска целина 10 - Производња техничког дрвета											
Висока шума лужњака	48,49	13,92	32,80	1,77							
Висока шума пољског јасена	110,15	89,14	18,77	2,24							
Висока шума пољског јасена и топола	313,36	115,91	185,42	7,43	4,60						

Састојинска целина	Укупно	Добни разред									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	ха	ха									
Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	64,27	7,00	45,03	8,85	3,39						
Укупно састојине ширине доброг разреда 20 год.	536,27	225,97	282,02	20,29	7,99						

И у претходним категоријама шума присутан је ненормалан стварни размер добних разреда и при том карактеристичан недостатак површина састојина у вишим добним разредима. Највише површине ових састојина се налази у I и II добном разреду, тако да ће и мере неге осветљавања подмлатка, чишћење младика и прве прореде бити основна активност у наредном уређајном раздобљу.

4.4. Отвореност шума и оптимална отвореност шумског подручја

Више од 2000 година Сремом пролазе стратешке европске саобраћајнице. Стари Римљани су одмах по освајању простора Срема, свесни значаја добрих путева, почели да поправљају старе и граде нове. Основна Римска комуникација, која је пресекала читав Срем, од запада према истоку, представља део главног пута Рим-Константинополис. Локалитети у Јарку, Хртковцима и Купинову указују на могућност Римског пута уз леву обалу Саве.

Након протеривања Турака и Пожаревачког мира, 1718. године, Срем постаје погранично подручје. Ради заштите својих граница на подручју Срема, Аустро Угарска монархија формира Петроварадински пук 1750. год. Одмах се приступило градњи путева, ради лакшег комуницирања, између војних јединица и одвијања привредних активности на подручју границе.

Због лакшег транспорта дрвног материјала, у државним шумаријама Моровић и Јаменска, су у периоду 1900-1905 год. просечне просеке у правилним размацима на сваких 400 хвата (758 м), правцем пружања исток - запад, север - југ. Ову идеју је прихватила и Петроварадинска имовна општина која је своје просеке пројектовала на међусобном растојању 758 x 456 м. Ове просеке ће послужити као главни путни правци за тврде (камионске путеве) крајем XX и почетком XXI века.

Поред друмског и речни транспорт у Срему има дугу традицију и велики значај. Водени саобраћај Савом, Босутом, Студвом одвијао се вековима. .

Железнички саобраћај у Срему развио се крајем XIX и почетком XX века.

До почетка Првог светског рата завршена је комплетна железничка мрежа у Срему. Градњи железница у Срему допринело је у огромној мери шумарство. Године 1872 основана је Крајишка инвестициона заклада (фонд) у Загребу, која је деловала до 1912. год. Поред речног транспорта, железнице су биле главно превозно средство дрвних сортимената и производа од дрвета широм света. Друмски саобраћај на веће дистанце почео се развијати тек након Другог светског рата, у савршавањем возила и модернизацијом камионских путева.

Без обзира што је у Срему постојала мрежа путева још од времена Римљана они нису могли бити у већој мери коришћени за транспорт дрвета. Вожња коњским запрегама тако тешких сортимената, као што су били трупци из старих храстика, могла се одвијати само на краћим релацијама. За транспорт на веће релације морала се користити железница и речни транспорт.

Због јавних путева са макадамском подлогом и недостатка шумских камионских путева, транспорт дрвета у Срему се првенствено одвијао на бази тракторске вуче. Први транспорт обловине организован је успешно 1961. године на релацији Чењин –(Ревеница)-стовариште 55 км Саве, код Купинова и ту је обловина претоварана у шлепове.

Непосредно после Другог светског рата изграђен је савремени магистрални пут Београд-Загреб са бетонским коловозом. Дobar део овог пута у дужини од 110 км пролази кроз Срем. Деоница од 7.150 метара овог пута пролази кроз шуме Радинска, Врањак, Ђепуш и Непречава. Овај пут је максимално коришћен за превоз дрвних сортимената, како за тракторе тако и за камионе све док 1988. и 1990. године није реконструисан у аутопут.

Сви важнији путеви Равног Срема повезани су са аутопутем Београд-Загреб. Подручје Срема прекривено је густом мрежом локалних путева чија је укупна дужина преко 800 км. Међутим, за транспорт дрвета до великих потрошача најчешће се користе путеви у Моровићком базену:

- Јамена-Моровић-Адашевци-Шид
- Моровић-Вишњићево-Босут
- Сремска Рача-Босут-Кузмин-Мартинци-Сремска Митровица
- Илинци-Вашица-Шид.

У источном базену односно подручје шумских управа Кленак-Купиново најчешће коришћени путеви су:

- Кленак-Платичево-Хртковци-Јарак-Рума
- Платичево-Витојевци-Грабовци
- Хртковци-Никинци
- Јарак-Сремска Митровица
- Купиново-Обреж-Огар-Товарник-Суботиште-Пећинци
- Купиново-Ашања-Петровчић-Бечмен
- Купиново-Ашања-Деч-Шимановци

Изградњи и модернизацији мреже јавних путева у Срему допринело је и Шумско газдинство

Сремска Митровица. За изградњу макадамског пута Моровић-Јамена 1961-1962. године, посечен је појас шума веће ширине од техничких захтева.

Изградња макадамског пута Моровић-Вишњићево 1968. год. помогнута је новчано. Реконструкција и асфалтирање пута од аутопута до Моровића и Јамене, а потом Моровића до Вишњићевога 1975-1976. новчано је подржана. Приликом изградње аутопута кроз Срем 1987-1989., добијено је обештећење за крчење шума на траси аутопута. Средства остварена на тај начин искоришћена су да се изгради и асфалтира пут Вишњићево-Босут. На тај начин изграђена је најкраћа веза моровићког базена са центром потрошње дрвета Сремском Митровицом, без потребе да возила користе аутопут и при том плаћају путарину.

У источном базену дато је новчано учешће за реконструкцију и асфалтирање пута Пећинци-Огар-Купиново 1967-1968. год. Такође је дато учешће за реконструкцију и асфалтирање пута Платичево-Витојевци-Грабовци 1970-1971. год. Јавни путеви делом пролазе кроз поједине газдинске јединице и тако доприносе отворености шума што се види из приложеног прегледа.

Изградња мреже тврних шумских путева

Мада шумски камионски путеви служе првенствено за транспорт дрвета, њихово је коришћење везано и за све остале делатности у шуми, као што су:

- Радови на гајењу и заштити шума,
- Примена механизације за све видове радова у шуми,
- Смањују губитке дрвета при извођењу радова на коришћењу шума,
- Превоз радника и допрема материјал потребног у шумској производњи,
- Боља и лакша организација рада у шуми.

Неповољне последице које проистичу из густе градње мреже шумских путева, јављају се

у виду смањења продуктивне површине шумског земљишта, промени водног режима и штета на околним стаблима. Ради избегавања смањења продуктивних површина и значајнијих промена природног водног режима површинских и подземних вода, трасе путева по правилу се пројектују дуж постојећих шумских просека, које су просечене у првој половини прошлог века, а на пролазима пута преко бара и канала уграђују се цевести пропусти.

Шљунак за грађевински материјал могао се лако набавити и јефтино транспортовати до депонија за складиштење дуж леве обале Саве од 49 до 105 км. Захваљујући повољним дистанцама за транспорт шљунка од депонија до места за уградњу, ослобођању стега договорене економије, већој акумулативној способности предузећа, набавци линије грађевинских машина, градња путева је почела нормалним темпом. Са 1990. годином је изграђено 61 км, да би у тешкој деценији за привређивање 1991-2000. год. било изграђено нових 80 км. Последњих десет година 2004-2014. год. изграђено је 100,5 км, или просечно 10 км годишње.

Приказ стања шумско камионских путева по шумским управама, газдинским јединицама и дужина изграђених путева приказани су у следећем прегледу:

ШУ Моровић

- ГЈ „Драгановци – Лопадин – Дубраве - Кабларовац – Ђепуш“ -	4.065 м
- ГЈ „Непречава – Варош - Лазарица“ -	1.979 м
- ГЈ „Блата – Малованци“ -	13.799 м
- ГЈ „Рачковица – Смогвица“ -	2.584 м
- ГЈ „Винична – Жеравинац – Пук“ -	2.899 м
- ГЈ „Рађеновци – Нови“ -	1.875 м
- ГЈ „Балиша“ -	3.153 м

УКУПНО: 30.354 м

ШУ Вишњићево

- ГЈ „Радинска – Врањак“ -	1.820 м
- ГЈ „Кућине – Накло – Кљештевица“ -	7.245 м
- ГЈ „Смогва – Грабова греда“ -	-
- ГЈ „Варадин – Жупања“ -	2.061 м
- ГЈ „Вратична – Црет – Царевина“ -	3.169 м
- ГЈ „Стара Рача – Банов брод – Мартиначки полој – Засавица“ -	3.815 м

УКУПНО: 18.110 м

ШУ Кленак

- ГЈ „Добреч – Вукодер – Дебељак – Галовача“ -	2.308 м
- ГЈ „Сенајске баре ИИ – Каракуша“ -	2.861 м
- ГЈ „Грабовачко Витојевачко острво – Витојевачки атар“ -	6.301 м
- ГЈ „Барадинци – Павлака – Вучковац“ -	3.162 м
- ГЈ „Сенајске баре на Сави – Крстац“ -	4.400 м
- ГЈ „Јалија – Туријан – Легет“ -	1.409 м

УКУПНО: 20.441 м

ШУ Купиново

- ГЈ „Високашума – Лошинци“-	5.135 м
- ГЈ „Матијевица – Кадионица“-	3.285 м
- ГЈ „Купински Кут“-	3.245 м
- ГЈ „Купинске греде“-	11.300 м
- ГЈ „Јасенска – Белило“-	6.135 м
- ГЈ „Чењин – Обрешке ширине“-	2.505 м

УКУПНО: 31.605 м

Моровић	30.354,00 м
Вишњићево	18.110,00 м
Купиново	31.605,00 м
Кленак	20.441,00 м
Укупно	100.510,00 м

Оптимална отвореност односно густина мреже шумских камионских путева, за Сремско шумско подручје, не може се представити строгим математичким моделима. Просецање просека исток-запад, север-југ на међусобном растојању од 400 хвати почетком XX века у државним шумама, односно прихватање и модификација овог модела касније у шумама Петроварадинске имовне општине, највећим делом је определило и трасе будућих тврдих камионских путева. Строго поштовање математичких модела, довело би до крчења шума за трасе путева, мимо до тада пројектованих што би довело до губитка продуктивних површина.

У одељењима чија је продуктивна површина 750x750 м (57,45 ха) довољно је изградити 6,59 км путева на 1000 ха шума, што дистанцу привлачења дрвета своди на 450 м. Одељења бивше Петроварадинске имовне општине димензија продуктивне површине 750x450 м, су у случају градње путних праваца паралелно краћој страни одељења правцем исток- запад, такође отворена са 6,59 км путева на 1000 ха шума. Међутим, ако се путни правац гради паралелно дужијој страни одељења, тј. правцем север-југ, потребно је 10,96 км путева за отварање 1000 ха шума. На основу тога проистиче да се дистанце привлачења у шумама Сремског шумског подручја крећу између 300 и 450 м. С обзиром на чињеницу да се дрвни материјал у већини случајева тј. у свим састојинама изнад шездесет година старости привлачи возњом тј. тракторским екипажама и форвардерима, а не вучом по земљи, густина мреже камионских путева у просеку од 8,78 км на 1000 ха шума може се прихватити као оптимална.

Отвореност шума по шумским управама прилично је уједначена.

Таб 4.86: Преглед отворености шума по шумским управама

Шумска управа	Површ, шума и шум, земљ,	Јавних путева км	Шумских путева км	Свега км	Густина км/1000 ха
Моровић	12.382,06	13.650	55.693	69.343	5.63
Вишњићево	9.957,40	4.750	63.445	68.195	6.85
Кленак	9.772,62	7.020	48.487	55.507	5.68
Купиново	10.044,98	6.290	37.991	44.281	4.41
Свега	42.157,06	31.710	205.616	237.326	5.63

Као што из прегледа произилази само Шумска управа Купиново заостаје у густини мреже шумских путева. Разлог је немогућност градње шумских путева у зони Специјалног резервата Обедска Бара, као и могућност коришћења пловног пута Савом од 49 до 83 км. Коришћења воденог пута реком Савом, за транспорт дрвних сортимената постепено је смањивано последњих десет година, тако да је потпуно престало. Због тога се мрежа путева у овој управи мора повећати. На основу изложеног може се закључити да би изградња око још 100 км шумских путева у потпуности отворила шуме Равног Срема.

Ради бољег очувања мреже шумских путева, њиховог правилног коришћења и одржавања израђен је Правилник о условима за коришћење шумских саобраћајница, који је објављен у Службеном гласнику Републике Србије бр.22 од 25. јуна 1998. год. Правилником за коришћење шумских саобраћајница, предвиђени су услови за коришћење, накнада за коришћење и причињене штете од стране трећих лица, по ценовнику предузећа.

Секундарне шумске саобраћајнице

Преко 60% сечивог етата Шумско газдинство Сремска Митровица су проредне сече.

Технологија сече и израде у проредима, одвија се деценијама по класичној сортиментној методи. Привлачење посеченог дрвета у прошлости је обављано уз употребу сточних запрега. При таквој технологији нико није пројектовао путеве привлачења. Њих су просецали киријаши, бирајући највише греде. Постепеним заменама сточних запрега тракторима, ови путеви су постали неприкладни, због чега је често долазило до оштећења стабала и транспортних средстава.

Приликом посете експерата за сарадњу из бивше ЧССР 1977-1979. год., наведена оштећења нису могла проћи незапажено. Због тога су нам сугерисали да се отворе састојине за проређивање, тако што ће се у младим састојинама, где је претежно ручно изношење дрвета, влаке просецати на 20-30 м. У случају где се користе трактори за привлачење влаке могу бити удаљене 40-60 м. Ширина влаке се бира према употребном средству за привлачење и креће се 3-4 м).

Шумско газдинство се определило за међусобно растојање влака око 60 м и помоћним (попречним) влакама на 150 м. Пројектовањем и просецањем смањују се систематске штете, које настају као последица рада механизације на сечи и сакупљању дрвета. Штете се огледају у сабијању тла, нарушавању водног режима, оштећењу корења и оштећењу дебла и приданака. Последица штета је нарушавање стабилности састојине, што је најбоље описао проф.др. Бохумил, Д., (1984) у својој публикацији “Штете у шуми изазване применом механизације”.

Изградња влаке треба да омогући што већу транспортну брзину кретања транспортних средстава са пуним товаром. Због тога оне морају бити дуге, праве и паралелне. У случају испресецаности терена барама и каналима, морају међусобно бити повезане попречним влакама на сваких 100-150 м. На месту међусобног спајања, влаке морају бити изведене слободним проширеним луковима, за несметано кретање транспортних средстава. Због тога је опредељење било, да се влаке пружају паралелно са просекама, с тим што су основне влаке управне на просеке.

4.5. Здравствено стање шума

Према важећем Закону о шумама, корисник шума, односно организација која газдује шумама је дужна да спроводи превентивне и репресивне мере заштите шума од свих угрожавајућих фактора. Може се са сигурношћу рећи да је у протеклом уређајном раздобљу остварен до сада највећи ниво ангажованости стручњака на решавању проблема заштите шума у Сремском шумском подручју. У првом реду то је остварено захваљујући развијеној прогнозно-извештајној служби регионалног Центра за подручје Војводине, а потом и Програмом Заштите шума за чију реализацију је почетком 2003. године склопљен уговор између Института за низијско шумарство и животну средину и ЈП “Војводинашуме”. Тиме су дефинисани основни циљеви и смернице ангажовања стручњака у заштити шума, који се остварују кроз редовне здравствене прегледе, чиме се на време откривају проблеми, сагледава конкретна ситуација и дају најповољнија решења за спречавање штета, односно њихово свођење на толерантан ниво. Систематском и детаљном провером, те утврђивањем присуства и утицаја штетних фактора, регистровани су сви најважнији проблеми и спречене значајније штета у шумама. У већини случајева примењују су принципи интегралне заштите шума што подразумева

обезбеђивање најповољнијих услова за развој гајених биљака, предузимање превентивних мера и репресивних мера, када је то неопходно и биолошки и економски оправдано.

Сушење шума у Сремском шумском подручју је присутно, посебно у старијим састојинама, где долази до појаве сушења доминантних и кодоминантних стабала храста лужњака и јасена. У неким деловима ово сушење није узело већег маха већ се појављује појединачно и местимично, али постоје и делови са већим учешћем старијих састојина храста где је појава сушења учесталија.

Угрожавајући фактори који утичу на здравствено стање састојина се могу поделити на биотске и абиотске.

Биотски фактори

Биотски фактори који угрожавају шуму и наносе јој штете су биљне болести, штетни инсекти, глодари, дивљач, стока и човек.

Биљне болести

Шуме храста лужњака које заузимају највећи део Сремског шумског подручја угрожава пепелница, болест коју изазива гљива *Microsphaera alphitoides*, а константно је присутна у младим храстицима. Гљива се јавља сваке године и то у обиму који омета нормалне животне функције биљака. Штете првенствено наноси младим биљкама храста у првим годинама живота. Јавља се у врло различитом интензитету заразе у зависности од структуре састојина, физиолошког стања и старости биљака, присуства коровске вегетације, климатских прилика и других чинилаца. Огроман значај овог паразита огледа се и у чињеници да се у протеклих 10 и више година обнова храстових састојина није могла ни замислити без примене хемијских мера у сузбијању пепелнице на понуку храста и биљкама старим 1, 2 и више година.

Шуме меких лишћара су осетљивије на биљне болести и подложније њиховом штетном утицају. Гљива *Dothichiza populea* која изазива одумирање коре топола, несумњиво представља један од највећих проблема у гајењу топола на овом подручју. Ово веома опасно обољење јавља се повремено на већим површинама и са веома тешким последицама, јер због "прстеновања" садница може доћи до њиховог масовнијег сушења. Појава ове болести је забележена у појединим плантажама топола у реонима Лазарица, Чењин, Стара Рача и Мартиначки Полој 1996-1998. године. Напад гљиве био је слаб и без већих последица. У расаднику Пландиште 2000. године 1550 садница топола клона I-214 је морало бити посечено и спаљено због изузетног напада гљиве, а било је и сушења 10% садница у младим засадима на подручју ШУ Купиново код осетљивих клонова (I-214, *Ostia*, S 1-3). Током 2002. године на подручју ШУ Вишњићево у новооснованим засадима еурамеричких топола на површини 5.30 ха регистрована је појава некроза на 2-9% биљака. Ширење некроза било је блокирано формираним заштитним ткивом, те гљива није могла угрозити развој и опстанак биљака након садње. Напад гљиве констатован је и у 2004. години, али само на локалитету Купинске греде у засаду тополе I-214 на 5% биљака. Некрозе су биле малих димензија и већ у процесу обрастања (калусирања) рана, те последица по даљи развој биљака није било. Из изложеног се може закључити да у протеклом раздобљу у Сремском шумском подручју није забележен озбиљан напад *D. populea* (изузев у расаднику Пландиште), а није било већих последица напада.

Лисна обољења на тополи која изазива *Marssonina brunnea* и гљиве из рода *Melampsora* spp. припадају групи најштетнијих организама на тополи. Ове гљиве се јављају у јаком интензитету и на великим површинама, а неретко и на читавом подручју гајења топола. Последице њиховог деловања су физиолошко слабљење биљака, неадекватна припрема биљака за презимљавање и за почетак развоја у пролеће, скраћење вегетационог периода и умањење прираста. Значајније штете од деловања поменутих гљива умногоме су избегнуте или ублажене последњих година избором и гајењем клонова мање осетљивих према њиховом деловању. У исто време у младим засадима ових клонова није било потребе да се лисна обољења сузбијају, већ само да се њихова појава на лишћу евидентира и прати током вегетације.

Поред ових најважнијих биљних болести на засадима меких лишћара јављају се повремено и остале.

У пролеће 2002. године у једногодишњим засадима делтоидних клонова тополе Ре 19/66, В-229 и 665 у газдинским јединицама "Сењајске баре I - Крстац", "Грабовачко-витојевачко острво" и "Јасенска-Белило" су констатоване гљиве *Cytospora chrysosperma*, *Phoma urens* и *Diaporthe eres*. Преко 50% садница се акутно сушило, а дуж коре ових биљака образовале су се бројне некрозе великих димензија са појавом плононосних тела ових гљива. Ове гљиве припадају сапрофитним

или сасвим слабим паразитима, односно паразитима сасвим слабих домаћина, па је закључено да разлози сушења леже у другим непатолошким факторима као што су лоши климатски услови, односно недостатак влаге у земљишту.

Слаб напад гљиве *Pollaccia elegans* која проузрокује пролећно сушење лишћа и избојака црних топола забележен је 1996. године у младом засаду клона *Ostia* на локалитету Лазарица. Није било потребно предузимати мере заштите.

Саднице врбе у расаднику Ђепуш су 2001. године биле под слабијим нападом *Monostichella salicis* и *Pollaccia saliciperda*, такође без већих последица.

Смеђе мрље су се често јављале, а забележене су у протеклом раздобљу у газдинској јединици "Купинск кут" у засадима клона *Ostia* старости 12-13 година 1994. године, на реону Крстац такође у засадима клона *Ostia* старости 20 година 1997-1998. године и поново у Купинском Куту на клону *Robusta* 2002. године у петнаестој години вегетације, где је био изражен процес акутне редукције крошњи и почетак сушења стабала, као и већ осушена стабла. Овај процес пратила је и појава трулежи дрвета (забележена је и појава гљива трулежница на појединим стаблима).

Штетни инсекти

У шумама тврних лишћара Сремског шумског подручја један од највећих проблема уопште, а посебно у домену заштите шума је губар (*Lymantria dispar*), који чини велике штете брстом лишћа хрasta и других врста дрвећа. Брст може бити тоталан (голобрст) или делимичан са свим последицама које из тога произилазе. Може се слободно рећи да је и историјски гледано губар стално присутан у овим шумама и да се често појављивао у енормним размерама, односно у броју и са последицама које су биле (или су могле бити, да се није сузбијао) погубне по газдовање овим шумама. Интанзитет његовог напада се мења у интервалима од по неколико година, а креће се од слабије бројности на мањим површинама до напада јаког интензитета на већим површинама. По присутности и учесталости појаве у шумама тврних лишћара губар представља реално највећу опасност. Уважавајући ове чињенице појава и ниво његове популације мора се сваке године детаљно утврђивати и пратити, а у планове заштите шума у наредном уређајном раздобљу обавезно уврстити и планирати акције сузбијања губара применом различитих метода (са земље и из ваздуха).

Интересантно је да се хрстов губар на тополи ретко јављао на овом подручју, а његова бројност није озбиљније угрожавала засаде топола и врба. У протеклом раздобљу регистрован је само на два локалитета (Лаћарачки полој 1996. године и газдинска јединица "Јасенска - Белило" 2003. године).

Рани хрстови дефолијатори из фамилија *Geometridae* и *Tortricidae* се уочавају повремено и на више локалитета (газдинске јединице "Рашковица - Смогвица", "Блата - Малованци", "Смогва - Грабова греда", - Вукодер - Дебелјак - Галовача", "Матијевица - Кадоница"). Бројност им је варијабилна, али углавном без већих последица. Најчешће није потребно вршити сузбијања ових штеточина. Највећа градација је забележена 2001/2002. године, а сузбијање ни тада није вршено, те се са сигурношћу може рећи да у раздобљу које је пред нама постоји реална опасност од њиховог пренамножења, али се о јачини напада не могу дати прогнозе, нити се могу просторно дефинисати површине које ће бити угрожене. Дакле, у будућим плановима заштите шума мора бити обухваћена и прелиминарно разрађена барем једна акција сузбијања раних дефолијатора на овом подручју.

У шумама пољског јасена и мешовитим састојинама хрasta лужњака и јасена повремено долази до напада и пренамножења јасеновог сурлаша (*Stereonichus frahini*). Такав је случај био и у 1998. години када су јаче или слабије дефолијације регистроване на површини од око 4000ха. Јасенова пипа је местимично причинила штете у реонима Вратична и Варадин (ШУ Вишњићево) 2000. године, а до нових штета дошло је и 2003. године у газдинској јединици "Непречава - Варош - Лазарица" када је јасен био дефолиран овом штеточином 20-30%. Мере заштите ни у једном случају нису предузимане. Извођење акција сузбијања отежава ситуација што се јасен углавном не јавља у већим комплексима. Различити степени фенофазе јасена у рано пролеће чине сузбијање ове штеточине сложеним и теже изводљивим.

У семенским састојинама хрasta лужњака, а у годинама када стабла обилно плодносе долази до редукције уroda жира (10-20%) због деловања инсеката из рода *Balaninus* и *Cydia*, док је у семенским плантажама "Банов Брод" и "Лошинци" практично немогуће произвести потребне количине здравог жира без примене хемијских мера заштите.

У шумама меких лишћара најзначајнији штетни инсекти су бубе листаре (*Chrysomelidae*), које су стално присутне у Сремском шумском подручју, а нарочито у расадницима и младим засадима топола. У протеклом периоду јавиле су се на већем броју локалитета и у различитом интензитету. *Melasoma populi* се због обима у коме се јавила морала сузбијати 1995. године у младим засадима топола на локалитетима Стара Рача, Лазарица, Банов Брод, Турјан, Лаћарачки Полој, а *Phyllodecta vitellinae* у расадницима Ђепуш и Крстац 1996. године. У истим плантажама и у расадницима Ђушило и Ђепуш појавиле су се обе ове бубе листаре 1997.

године, а 1998. године у расаднику Планиште и у газдинским јединицама "Непречава - Варош - Лазарица" и "Грабовачко-витојевачко острво". На више локалитета бубе листаре су се јавиле и 2002. и 2003. године. Обзиром на значај ових штетних инсеката, потребно је посветити им пуну пажњу, како у њиховом праћењу тако и у сузбијању.

Осим буба листара већи значај као рани дефолијатори имају и инсекти из фамилије *Curculionidae* (сурлаши). Јављали су се у млађим засадима топола, али у брсту стабала никада нису учествовали самостално, већ заједно са осталим дефолијаторима тополе. Тако су сурлаши из рода *Phyllobius* и *Polydrosus* регистровани у газдинској јединици "Купински кут" 2002. године, а затим и у газдинској јединици "Јасенска - Белило" 2003. године и на локалитету Стара Рача 2004. године.

Значајно је присуство гусеница раних дефолијатора из фамилија *Geometridae* и *Noctuidae* које се у крошњама стабалаца топола могле наћи заједно са осталим дефолијаторима топола. Тако се мали мрзовац јавио у газдинским јединицама "Купинске Грете" и "Јасенска - Белило" 2003. године.

Мали тополин стаклокрилац (*Paranthrene tabaniformis*) стално је присутан у расадницима и засадима топола, а његова бројност је различита и то од појединачне појаве па све до случајева када је у засадима било нападнуто и по неколико десетина процената биљака. Његове гусенице градећи ходник у централном делу стабалаца ослабе биљке, а често у нивоу убушивања односно гала, долази до ломљења биљака или тањих грана. Ова штеточина испољава већи степен предилекције према делтоидним клоновима у односу на клонове еурамеричких топола.

Појава јовиног сурлаша (*Cryptorrhynchus lapathi*) и штете које је проузроковао у млађим засадима топола регистроване су последњих година у газдинским јединицама "Јалија - Легет - Турјан", "Јасенска - Белило" и Купински кут". Ова штеточина такође испољава изразиту преференцију према неким клоновима делтоидних топола.

Мала тополина стрижибуба (*Saperda populnea*) се јављајла спорадично у реонима Турјан, Банов брод и Мартиначки полој. Такође спорадично се појављују и *Agrilus suvorovi populnei* (врста красца) који је забележен у газдинској јединици "Грабовачко-витојевачко острво", и *Huphantria cunea* (дудовац) који је забележен у реону Легет.

Редовно се у шумама Сремског шумског подручја појављују минери листа топола (*Lithocolletis populifoliella* и *Phyllocnistis suffusella*) и лисне ваши (*Aphididae*) али не узрокују веће штете.

Глодари

Веома велике штете на површинама које су подсејане жиром и у младим тек обновљеним храстицима могу причинити ситни глодари (мишеви и волухарице). Штете причињавају хранећи се жиром и подземним и надземним деловима биљака. Стога се и заштита од ситних глодара на овим површинама непрекидно спроводи у континуитету још од 1980. године. У пракси заштите младих састојина храста од ситних глодара користе се суви затровани мамци који се равномерно распоређују по читавој угроженој површини без обзира на регистровану бројност ових глодара. На овај начин спречавају се штете у самом зачетку, јер и мањи број глодара може у великој мери редуковати подсејани жир и гајене биљке. Насупрот томе, у младим засадима топола мере заштите против глодара се углавном не примењују, јер се применом пуне технологије оснивања и касније неге засада која подразумева и интензивну механичку обраду земљишта (орање, тањирање и др.) глодари уништавају и узнемирују, те беже са тих површина. Стога ни штете од ситних глодара у младим плантажама топола нису последњих година уочаване или су биле констатоване само на појединачним биљкама.

Дивљач

Штете од дивљачи се јављају нарочито у зимском периоду, када дивљач нема довољно хране. Највеће штете дивљач прави одгризањем терминалних пупољака и младих гранчица због чега долази до пада прирасне снаге младих биљака. Овакве штете највише причињавају јеленска и срнећа дивљач. Значајне штете дивљач прави и гуљењем коре са младих садница, чиме их трајно оштећује. Овакве штете највише причињавају јеленска и срнећа дивљач и зец.

Штете од дивљачи нарочито су изражене у ограђеним деловима ловиштима, али је присутан и у отвореним ловиштима. Заштита младих састојина је могућа и врло ефикасна подизањем индивидуалних и скупних ограда око подмлађених површина. Такође, неопходно је усаглашавање ловних основама са ПОГШ, поготово при бонитирању станишта и одређивању оптималног бројног стања појединих врста гајене дивљачи.

Стока

У Сремском шумском подручју присутан је проблем навике локалног становништва да део стоке држи у шумама. То су најчешће краве и свиње, а проблем је израженији на локалитетима који су ближи насељима. До сада нису забележене штете већих размера, а као превентивна мера њиховом настанку може служити планирано и организовано пашарење у пределима у којима стока не може начинити штете.

Човек

Штете од човека на овом подручју се огледају у виду бесправних сеча, крађа дрвета за огрев и ситне техничке грађе, али су добром и стално организованом чуварском службом ове штете сведене на минимум. Нарочито су угрожени локалитети који су ближи насељима и поред јавних комуникација. Превентивне мере су добро организована чуварска служба и стална сарадња са локалном полицијом и шумарском инспекцијом.

Абиотски фактори

Абиотски фактори који угрожавају шуму и наносе јој штете су разне врсте елементарних непогода, које с времена на време, сезонски, или са дужим временским размацима наносе штете шуми.

Олујни ветрови и град

Познато је да се олујни ветрови у шумама тврђих и меких лишћара Сремског шумског подручја повремено појављују као угрожавајући фактор и да шумским екосистемима наносе трајно негативне последице. Тако је у шумама храста на подручју Горњег Срема (ШУ Моровић и Вишњићево) 1998. године олујни ветар проузроковао велике штете ломљењем и изваљивањем доминантних стабала на знатним површинама. То је довело до повећања степена разграђености тих састојина и нарушавања њихове биолошке стабилности. У исто време настале штете изискивале су и ванредне трошкове за завођење шумског реда уз огромне губитке дрвне запремине у квантитативном и квалитативном смислу.

Ако су олујни ветрови праћени градом настају и штете од ударца леда на тањој кори садница у расадницима, а долази и до прелома нежних вршних и бочних избојака биљака у младим плантажама топола и новообновљеним храстицима. Штете од леда су нарочито тешке у расадницима где није ретко да садни материјал буде потпуно уништен, а то значи да се за планирана пошумљавања тополом мора обезбедити садни материјал из других удаљенијих расадника.

Поплаве

Дуго задржавање поплавних вода веома неповољно утиче на саднице у младим засадима и расадницима топола, а при екстремно високим водама могу бити угрожене и младе састојине храста. Штете се у зависности од старости биљака манифестују у потпуном одумирању лишћа и избојака и ломљењу стабалаца (у новооснованим засадима), док у старијим засадима долази до померања уздужне осе стабала до одређеног угла и изваљивања стабала због расквашеног тла и притиска речне струје.

Расадници Крстац и Пландиште су у пролеће 2004. године били изложени великој и дуготрајној поплави реке Саве. Велики број тек посађених резница у ожилиштима топола био је уништен, а преостале саднице способне за садњу нису биле довољне за планирана пошумљавања.

Лед, мраз и снег

У младим засадима топола који су изложени утицају плавних вода током зимског периода услед ниских температура може доћи до формирања ледене плоче. Касније при повлачењу воде у речно корито долази до спуштања ледене плоче према земљи, па лед може огулити кору садница по обиму и висини у различитом интензитету, а може доћи и до ломљења садница. Оштећења садница оваквог типа констатована су марта 2003. у засадима који су били плављени у периоду зима-пролеће 2002/2003. године.

За време јаких мразева на дрвећу се јављају у већем броју мразопуцине на стаблима, нарочито цера и еурамеричких топола.

Услед јаких снежних падавина, када је снег врло влажан и тежак, долази до нагомилавања снега на гранама, које се под тежином ломе. Нарочито је опасно када након таквих снежних падавина услед ниске температуре, које доводе до смрзавања снега на гранама. Тако се стварају оштећења на дрвећу, које на тај начин физиолошки слаби и постаје изложеније нападима биотичких фактора. Нарочито велике штете могу бити проузроковане на младим засадима.

Аерозагађење и климатске промене

Услед деловања овог штетног фактора нису до сада евидентиране посебне штете, али се због близине индустријских центара и штетног утицаја емисије ЦО₂ овај фактор не може занемаривати и мора му се у будућности придавати већи значај.

Шумски пожари

Шумски пожари нису честа појава у државним шумама Сремског шумског подручја, што је резултат спровођења технологије подизања нових шума и мера неге младих засада. У младим засадима топола врши се редовна обрада земљишта, како пре садње, тако и неколико година након садње, чиме се уништава коров и шибље као лако запаљиви материј и потенцијална опасност за појаву и ширење пожара. Мрежа противпожарних пруга у овим засадима је довољно густа и редовно се одржава. Нешто већа угроженост од пожара постоји у млађим културама храста, која се граниче са пољопривредним земљиштем, или се налазе у близини насеља, где се често врши паљење корова и стрњике.

Повећана угроженост од пожара се јавља у рано пролеће, од топљења снега до почетка вегетационог периода, као и у јесен уколико је време изузетно суво. Тада је нарочито угрожен део шума у подручју брањеном од поплаве.

По степену угрожености од пожара све шуме и шумско земљиште разврстане су према Др. М. Васићу у шест категорија:

- I степен (веома велика угроженост)- састојине и културе борова,
- II степен (велика угроженост) - састојине и културе смрче и других четинара,
- III степен (средња угроженост)- мешовите састојине четинара и лишћара,
- IV степен (мала угроженост) - састојине храста и граба,
- V степен (врло мала угроженост)- састојине букве и других лишћара,
- VI степен - необрасле површине.

У табели 4.93 дате су површине шума и шумског земљишта по степенима угрожености у Сремском шумском подручју прегледно по шумским управама и општинама, посебно за државне шуме и приватне шуме.

Приказ површина угрожених од пожара дат је по степену угрожености и по власништву:

Табела бр.: 4.93

	Степен угрожености	Сремско шумско подручје		Ш У М С К А У П Р А В А									
				Моровић		Вишњићево		Кленак		Купиново			
				ха	%	ха	%	ха	%	ха	%		
Државне шуме ШГ СМ	III	741,84	1,75	129,60	1,04	191,10	1,92	219,63	2,24	201,51	1,97		
	IV	23.586,42	55,51	9.238,96	74,04	6.586,71	66,06	4.959,22	50,67	2.801,53	27,32		
	V	13.418,51	31,58	2.008,46	16,09	2.280,20	22,87	3.789,65	38,72	5.340,20	52,08		
	VI	4.744,66	11,17	1.102,01	8,83	912,67	9,15	818,48	8,36	1.911,50	18,64		
	Свега	42.491,43	100,00	12.479,03	100,00	9.970,68	100,00	9.786,98	100,00	10.254,74	100,00		
Приватне шуме	IV и V	2.909,93	96,09	769,14	103,68	1.538,32	97,41	404,99	94,38	197,48	95,73		
	VI	118,28	3,91	44,41	5,99	40,97	2,59	24,10	5,62	8,80	4,27		
	Свега	3.028,21	100,00	741,84	109,67	1.579,29	100,00	429,09	100,00	206,28	100,00		
Државне шуме остали корисници	IV и V	3.182,78	96,80	445,84	96,80	394,98	96,80	2.341,96	96,80				
	VI	105,22	3,20	14,74	3,20	13,06	3,20	77,42	3,20				
	Свега	3.288,00	100,00	460,58	100,00	408,04	100,00	2.419,38	100,00				
Остали корисници	IV и V	884,65	95,80	9,85	95,80	31,15	95,80			336,55	95,80		
	VI	38,78	4,20	0,43	4,20	1,37	4,20			14,76	4,20		
	Свега	923,43	100,00	10,28	100,00	32,52	100,00			351,31	100,00		

	Степен угрожености	Сремско шумско подручје		О П Ш Т И Н А											
				Шид		С. Митровица		Рума		Пећинци		Ииђија		С.Пазова	
				ха	%	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%
Државне шуме ШГ СМ	III	0,85	0,0	0,85	0,0										
	IV	24.480,32	57,4	14.632,25	79,6	1.785,97	35,3	4.788,67	55,7	3.273,43	31,5				
	V	13.418,51	31,5	2.237,70	12,2	2.698,64	53,4	3.034,73	35,3	5.233,92	50,4	21,02	100,0	192,50	93,7
	VI	4.744,66	11,1	1.508,86	8,2	568,16	11,2	768,91	8,9	1.885,75	18,1			12,98	6,3
	Свега	42.644,34	100,0	18.379,66	100,0	5.052,77	100,0	8.592,31	100,0	10.393,10	100,0	21,02	100,0	205,48	100,0

	Степен угрожености	Сремско шумско подручје		О П Ш Т И Н А											
				Шид		С. Митровица		Рума		Пећинци		Ииђија		С. Пазова	
				ха	%	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%
Приватне шуме	IV и V	2.909,93	96,1	458,34	94,2	1.363,17	97,6	98,65	93,4	9,60	100,0	187,88	95,5	0,00	
	VI	118,28	3,9	28,17	5,8	34,13	2,4	6,97	6,6	0,00		8,80	4,5	0,00	
	Свега	3.028,21	100,0	486,51	100,0	1.397,30	100,0	105,62	100,0	9,60	100,0	196,68	100,0	0,00	0,0
Приватне шуме	IV и V		Беоцин		С. Карловци		Ириг								
			ха	%	ха	%	ха	%							
			310,80	95,0	175,15	96,2	306,34	94,7							
			16,24	5,0	6,84	3,8	17,13	5,3							
Свега			327,04	100,0	181,99	100,0	323,47	100,0							

	Степен угрожености	Сремско шумско подручје		О П Ш Т И Н А											
				Шид		С.Митровица		Рума		Пећинци		Ииђија		С.Пазова	
Државне шуме остали															

корисници	Степен угрожености	Сремско шумско подручје		Ш У М С К А У П Р А В А											
				Моровић		Вишњићево		Кленак		Купиново					
				ха	%	ха	%	ха	%	ха	%				
	IV и V	3.167,33	96,33	439,07	95,33	393,06	96,33	2.330,59	96,33						
	VI	120,67	3,67	21,51	4,67	14,98	3,67	88,79	3,67						
	Свега	3.288,00	100,00	460,58	100,00	408,04	100,00	2.419,38	100,00						
				Беоцин		С.Карловци		Ириг							
				ха	%	ха	%	ха	%						
Државне шуме остали корисници	IV и V														
	VI														
	Свега														
Остали корисници	Степен угрожености	Сремско шумско подручје		О П Ш Т И Н А											
				Шид		С. Митровица		Рума		Пећинци		Инђија		С. Пазова	
				ха	%	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%
	IV и V	889,54	96,33	9,90	96,33	49,10	96,33					701,61	96,33		
	VI	33,89	3,67	0,38	3,67	1,87	3,67					26,73	3,67		
	Свега	923,43	100,00	10,28	100,00	50,97	100,00					728,34	100,00		
				Беоцин		С. Карловци		Ириг							
				ха	%	ха	%	ха	%						
Остали корисници	IV и V					128,93	96,33								
	VI					4,91	3,67								
	Свега					133,84	100,00								

За шуме Сремског шумског подручја се може рећи да нису нарочито угрожене од пожара, обзиром да су све сврстане у IV и V степен угрожености (мало или врло мало угрожене). Може се рећи да је ипак нешто већа угроженост у ШУ Моровић и ШУ Вишњићево, а мања у ШУ Кленак и ШУ Купиново, што је резултат фитоценолошког састава шума. Јача угроженост од пожара је у општини Шид, затим Рума а у осталим општинама је знатно мања.

На основу свега изнетог о угрожавајућим факторима и њиховом штетном утицају, може се констатовати да је здравствено стање шума Сремског шумског подручја задовољавајуће и поред проблема који се у њима појављују.

4.6. Угрожене врсте шумског дрвећа

Дивље врсте које су угрожене или могу постати угрожене, које имају посебан значај са генетичког, еколошког, екосистемског, научног, здравственог, економског и другог аспекта, штите се као строго заштићене дивље врсте или заштићене дивље врсте.

Строго заштићеном дивљом врстом може се прогласити:

- врста ишчезла у Републици Србији и враћена програмом реинтродукције;
- крајње угрожена дивља врста;
- угрожена дивља врста;
- реликтна врста;
- локални ендемит;
- стеноендемит;
- међународно значајна и заштићена дивља врста;
- врста којој је из других разлога потребна строга заштита.

Заштићеном дивљом врстом може се прогласити:

- рањива дивља врста;
- ендемична врста;
- индикаторска, кључна и кишобран врста;
- реликтна врста;
- међународно значајна и заштићена дивља врста;
- врста која није угрожена али се због њеног изгледа може лако заменити с угроженом врстом.

Заштићене врсте у смислу овога закона, одређују се на основу националних и међународних црвених листа или црвених књига, стручних налаза и научних сазнања. На основу процене угрожености појединих врста и обавеза из потврђених међународних уговора, као и на основу националних и међународних црвених листа и/или црвених књига и/или друге стручне документације, министар споразумно са министром надлежним за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде, а на предлог завода, проглашава дивље врсте строго заштићеним дивљим врстама или заштићеним дивљим врстама.

Актом о проглашењу утврђују се мере заштите за строго заштићене и заштићене дивље врсте биљака, животиња и гљива, као и мере заштите њихових станишта и исти се објављује се у Службеном гласнику Републике Србије.

У оквиру Правилника о проглашењу и заштити заштићених и строго заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, прилози 1 и 2 („Службени гласник РС”, број 5/2010) дат је списак заштићених и строго заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива код нас.

Питања која се односе на угрожене екосистемиме, решавају се у складу са Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС”, број 35/2010). Критеријуми и мере за заштиту станишта утврђени су поменутих правилником у складу са Законом о заштити природе и међународним прописима.

4.7. Заштићена природна добра и еколошка мрежа

На територији Сремског шумског подручја се налазе следећа заштићена подручја :

- Специјални резерват природе „Обедска бара“, ГЈ „Купинске греде“; ГЈ „Чењин Обрешке ширине“; ГЈ „грабовачко-Витојевачко-Острво“;
- Специјални резерват природе „Засавица“, ГЈ „Стара Рача-Банов Брод-Засавица“ оделења од 32-38
- Споменик природе „Бара Трсковача“, КО Платичецо;
- Природни споменик „Стабло црне тополе“, ГЈ „Јасенска – Белило“;

као и резервати у поступку ревалоризације решења :

- Строги природни резерват „Мајзецова башта“ ГЈ „Винична – Жеравинац – Пук“ оделење бр. 22,23,26,27;
- Строги природни резерват „Рашковица“ ГЈ „Рашковица – Смогвица“ оделење бр. 19;
- Строги природни резерват „Рађеновци“ ГЈ „Рађеновци – Нови“ оделење бр. 3
- Строги природни резерват „Винична“ ГЈ „Винична – Жеравинац – Пук“ оделење бр. 20;
- Строги природни резерват „Варош“ ГЈ „Непречава – Варош“ оделење бр. 45;
- Строги природни резерват „Стара Вратична“ ГЈ „Вратична – Црет – Царевина“ оделење бр. 51;
- Природни споменик „Смогва“. ГЈ „Смогва – Гарбова греда“ оделење бр.36.

Активно зштита се спроводи у СРП „Обедска бара“, СРП „Засавица“ и СП „Бара Трсковача“.

Управљање заштићеним подручјима је поверено управљачима који кроз програмске активности спроводе заштиту, очување и унапређење биолошке разноврсности и одржавање основних биолошких функција резервата.

Специјалним резерватом природе „Обедска бара“ управља Јавно предузеће „Војводинашуме“, огранак Шумско газдинство „Сремска Митровица“.

СРП „Обедска бара“ представља природно добро прве категорије од изузетног значаја. То је најстарије заштићено подручје у нашој земљи и једно од најстаријих у свету.

Екосистемски и специјски биодиверзитет представљају један од темељних вредности.

У оквиру Резервата је евидентирано (око 30) мочварних, шумских и ливадских фитоценоза. На подручју Резервата је успостављен тростепени режим заштите, са дефинисаним активностима и мерама заштите, којима се омогућује одрживо коришћење природних ресурса. Уредбом о заштити природних вредности („Сл.гласник РС“, бр.50/93) 13 биљних таксона је стављено под заштиту као природне реткости, што представља најстрожији режим заштите њихових станишта. Поједине биљке су у фази нестајања па се као угрожене врсте налазе на листи Црвене књиге флоре Србије.

У оквиру ентомофауне, поједине врсте су такође издвојене као природне реткости.

Фауна водоземаца и гмизаваца обилује врстама које су заштићене као природне реткости Уредбом о заштити природних реткости Србије (водоземаца 10 врста, гмизаваца 8 врста) и обухваћене су Аннех-ом II Европске уније и Аннех-ом IV Европске уније.

У погледу орнитофауне, Обедска бара је међународно значајно станиште птица у Европи, при чему су многе врсте птица од међународног значаја и налазе се на црвеним листама угрожених врста према IUCN категоријама, а више од 222 врсте свих птица које насељавају ово подручје проглашено је за природне реткости у Србији („СЛ.гласник „, бр.50/93).

На подручју обедске баре и већи број сисара представља природне реткости(сви бубоједи, текуница, дивља мачка).

Прва заштита је извршена 1874 год., и тај период се обележава као „Златно доба“. Затим 1908 год., 1919 год., 1951 год., 1968 год. и 1994 год.

Према IUCN (Међународна унија за заштиту и очување природе – WORD Conservation Union) Обедска бара је сврстана у IV категорију- подручја управљања станишта и врстама. Представља прво Рамсарско подручје у бившој СФРЈ проглашено и уписано у рамсарску листу влажних подручја 1977 год. Обедска бара је мочварно станиште од значаја за птице мочварице. Она је, 1989. Год. проглашена за међународно подручје од значаја за птице (IBA-Important Bird Area) од стране међународне организације Bird Life International. У 2009 години извршена ревизија ИВА подручја. У 2005. Години Обедска бара је проглашена за подручје од посебног значаја за биљке (IPA) према одлуци организације Plant Life Europe. Обедска бара је одређена као подручје Србије за које ће се радити номинација за упис на листу резервата биосфере у оквиру програма UNESCO.MAB - човек и биосфера.

Управљање Специјалним резерватом природе „Обедска бара“

Уређењем законских прописа, првенствено Закона о заштити природе(Сл.Гл.РС бр.36/2009) и пртећих подзаконских аката, дефинисане су категорије заштићеног подручја и основни документи управљања. Уредбом о заштити Специјалног резервата природе “Обедска бара“ (Сл.гласник РС бр..56/1994) дате су мере извођења радова за режиме – степене заштите, као и управљач ЈП „Србијашуме“-Шумско газдинство „Сремска Митровица“. Доношењем закона о преношењу надлежности из 2002. Управљање је пренето на ЈП“Војводинашуме“-Шумско газдинство „Сремска Митровица“ .

Управљач своје обавезе спроводи кроз активности :

- Управљање заштићеним подручјем на начин да се у потпуности спроведу успостављени режими заштите.
- Обезбеђивање услова за спровођење научно-истраживачких, културних, васпитно-образовних, информативно-пропагандних и других активности;
- Успостављање и развој дозвољених одрживих делатности, односно развојних функција заштићеног подручја на прописан начин;
- Обезбеђивање финансијских средстава: буџет Републике, буџет Покрајине, сопствена средства, пројектне активности, из других извора.

У ЈП „Војводинашуме“ формирана је служба за заштиту природе. Шеф службе са седиштем у Новом Саду, координира самосталне референте за заштиту природе у шумским газдинствима. Самостални референти кординирају шефове радних јединица, управнике резервата и дају конкретне задатке који треба да се спроводе на терену. Управник резервата исте преноси на пословође и водича, који у оквиру својих надлежности организује рад преко пословођа, руковоаца машинама и чуварске службе у резервату.

Развој и извршење програма управљања заштићеним подручјем се спроводи захваљујући искуству у пословима управљања шумским, барским и ливадским екосистемима, развојем науке и свести о кокретним мерама, развој и достигнуће технике, опреме и инфраструктуре. Значајни потенцијали локалне заједнице и јачање НВО сектора, сарадња са стручним институцијама, пројекти са међународним организацијама, доприносе рзвоју и очувању Резервата. Такође и туристичка понуда ЕКО туризма и промоција кроз активности волонтерског кампа, у организацији Млади истраживачи Србије утичу на очување и унапређење Резервата.

Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби, такође дефинише мере заштите, очувања и коришћења заштићеног подручја, овај акт усваја Управљач. Координација активности везаних за управљање заштићеним подручјем и спровођење конкретних активности у надлежности су управљача ЈП „Војводинашуме“-ШГ „Сремска Митровица“. Инспекцијски надзор и помоћ пружају Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Министарство животне средине, рударства и просторног планирања. Стручни надзор врши Покрајински завод за заштиту природе.

Остали важећи управљачки акти по којима се спроводи заштита су Просторни план посебне намене СРП“Обедска бара“(Службени лист АПВ, бр.8/2006), Студија Завода за заштиту природе Србије(1993) и План управљања СРП „Обедска бара“(2011-2020) израђен од стране управљача.

Финансирање

Трошкове чувања, одржавања, презентације финансира Управљач, док трошкове ревитализација, санација, чишћења, опремања и сл., суфинансира надлежно министарство и Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине. Такође се изванредан део донација остварује преко међународних пројеката.

У претходних десет година од када се интензивније ради на активној заштити Резервата од донација око 21. милион динара, од туризма око 2.3 милиона динара, што је око 23. милиона динара уложено у заштићено подручје на развој еко туризма, промоцију, ревитализацију, санацију и унапређење.

РЕШЕЊЕ **О УСЛОВИМА ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА РАЗВОЈА СРЕМСКОГ ШУМСКОГ ПОДРУЧЈА**

1. На подручју Сремског округа, који сачињавају територије града Сремска Митровица и општина Шид, Беоцин, Ириг, Рума, Пећинци, Стара Пазова, Инђија и Сремски Карловци, на снази су следећи акти о заштити природних добара:

Решење о заштити ПС „Лесни профил код Старог Сланкамена“, (Скупштина општине Инђија бр. 011-103/75-01), Уредба о заштити СРП „Ковиљско-Петроварадински рит“, („Сл. Гласник РС“ бр. 44/2011), Решење о заштити ПС „Оскоруша (*Sorbus domestica*)“, (Скупштина општине Ириг бр. 633-4/76-01), Решење о заштити ПС „Два стабла беле тополе (*Populus alba*) у шуми Јасенска“, (Скупштина општине Пећинци бр. 02/1-3663/1-65), Решење о заштити ПС „Бела тополе на путу Пећинци - Попинци“, (Скупштина општине Пећинци бр. 011-23/80-01), Решење о заштити ПС „Стабла црне тополе (*Populus nigra*)“, (Скупштина општине Пећинци бр. 011-23/80-01), Уредба о заштити СРП „Обедска бара“, („Сл. Гласник РС“ бр. 56/1994), Одлука о заштити ЗС „Бара Трсковача“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 26/2011), Одлука о заштити СП „Храст Зеке Буљубаше“, („Сл. лист града Сремска Митровица“, бр. 4/2009), Решење о заштити СтПР „Стара Вратична“, („Сл. Гласник НРС“ бр. 52/1955), Решење о заштити ПС „Дворед платана у Сремској Митровици“, (Скупштина општине Сремска Митровица бр. 01-1-73-03), Решење о заштити МПС „Легет“, (Скупштина општине Сремска Митровица бр. 06-2493/1-64), Решење о заштити ПС „Фосилни остатак лобање са роговима циновског јелена“, (Скупштина општине Сремска Митровица бр. 633-1-73-03), Уредба о заштити СРП „Засавица“, („Сл. Гласник РС“ бр. 19/1997), Одлука о заштити СП „Бела топола код Старе Пазове“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 12/2001), Одлука о заштити СП „Бела топола у Кукујевцима“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 4/2005), Одлука о заштити СП „Два стабла храста лужњака у Гибарцу“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 4/2005), Решење о заштити СтПР „Рађеновци“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 21/1978), Решење о заштити ПС „Састојина старих славонских храстова - Смогва“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 21/1978), Решење о заштити СтПР „Мајзецова башта“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 21/1978), Решење о заштити СтПР „Рашковица“, („Сл. Гласник НР Србије“, бр. 32/1955), Решење о заштити СтПР „Винична“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 21/1978), Решење о заштити СтПР „Варош“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 21/1978), Одлука о заштити СП „Дворска башта“, број 352-112/2012-И/1 („Сл. лист Општине Сремски Карловци“ бр. 12).

Све радове и активности у области планирања управљања и газдовања на простору обухваћеном Сремским шумским подручјем ускладити са мерама и режимима, односно одредницама утврђеним у цитираним актима.

2. Планирањем газдовања шумама обезбедити очување граница режима заштите утврђеним цитираним актима. Приликом издвајања и обележавања граница оделења и одсека не смеју се нарушавати границе режима заштите утврђене наведеним актима.
3. Утврдити и образложити избор врста дрвећа за обнову и реконструкцију шума, у складу са мерама прописаним наведеним актима.
4. У приказу стања шумског фонда обрадити појаву инвазивних дрвенастих врста на подручју обухвата Плана.
5. Планом расадничке производње обезбедити довољну количину садница аутохтоних врста дрвећа, која по саставу и количини садног материјала одговара потреби обнове и реконструкције шума на предметним локацијама, у складу са мерама утврђеним актима о заштити.
6. Утврђивањем оптималне шумовитости обезбедити очување и повећање површина под природном и/или полуприродном травном вегетацијом (пашњаци и ливаде). У складу са потребама управљања фондом крупне дивљачи, планирати чишћење и обнављање спонтано обраслих ливадских површина.

7. У складу са Уредбом о еколошкој мрежи, дуж удолина, потока, река и других водотока, тј. међународних регионалних и локалних еколошких коридора, очувати и/или успоставити појас аутохтоне вегетације, уз очување травних површина.
8. За станишта која према Правилнику о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС“, бр. 35/2010), представљају приоритетна станишта, планирати мере неопходне за њихово очување.
9. Очувати младе шуме меких лишћара (малате) генеративног порекла.
10. Приликом планирања радова и активности у појединим газдинским јединицама, у складу са чл. 74. цитираног Закона о заштити природе, забрањено је користити, уништавати и предузимати других активности којима би се могла угрозити било која строго заштићене врсте биљака и животиња:
- a. У смислу наведене мере, забрањено је уништавање јединки било које врсте биљака и гљива и њихових развојних облика сечењем или ископавањем и чупањем из корена у свим фазама биолошког циклуса и угрожавати или уништавати њихова станишта.
- b. У смислу наведене мере, забрањено је оштећивати или уништавати било коју строго заштићену врсте животиња и њихове развојне облике, јаја, гнезда и легла, као и подручја њиховог размножавања, одмарања и угрожавати или уништавати њихова станишта, уземавати их, нарочито у време размножавања, подизања младих, миграције и хибернације, као и пресецати миграторне путеве.
- c. у смислу наведене мере, забрањени су шумски радови и друге активности око гнезда наведених посебно осетљивих строго заштићених врста и у периоду њихове највеће осетљивости (период размножавања):
- у кругу полупречника од 100 m око сваког гнезда орла белорепана (*Haliaeetus albicilla*), у периоду од 1. јануара до 30. јуна;
- у кругу полупречника од 100 m око сваког гнезда црне роде (*Ciconia nigra*), у периоду од 20. марта до 20. јула;
- у кругу полупречника од 100 m око сваког гнезда црне луње (*Milvus migrans*), у периоду од 1. априла до 20. јула;
- у кругу полупречника од 500 m око сваког гнезда орла кликтавца (*Aquila pomarina*), у периоду од 1. јануара до 30. јуна;
- у кругу полупречника од 100 m око сваког гнезда орла крсташа (*Aquila heliaca*), у периоду од 15. марта до 15. августа;
- унутар подручја на којима се налазе колоније у којима се гнезде следеће врсте птица: жута чапља (*Ardeola ralloides*), гак (*Nycticorax nycticorax*), велика бела чапља (*Casmerodius albus*), мала бела чапља (*Egretta garzetta*), сива чапља (*Ardea cineres*), мрка чапља (*Ardeola ralloides*), кашичар (*Platalea leucorodia*) и ражањ (*Plegadis falcinellus*), као и унутар подручја које се налази у појасу од 50 m од спољних (рубних) гнезда ових врста у појединим колонијама, у периоду од 1. фебруара до 1. августа.
- d. У случају појаве пренамножења инсеката који смањују виталност шумских састојина (*Lymantidae*, *Geometridae* и други градогени дефолијатори), као и за санирање последица ветролома и других непогода, прибавити посебне услове заштите природе.
- e. приликом извођења сеча на предметном подручју, изоставити стабла у чијим се крошњама налазе видљива гнезда строго заштићених и заштићених врста птица;
- f. Искључити могућност градње тврдых шумских путева и шумских просека на местима репродукције строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива.

- g. Не планирати пресецање миграторних коридора строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, изградњом мостова и прелаза преко водених објеката. На шумским комуникацијама које пресецају баре и водотоке одговарајућим техничким решењима (пропустима и сл.) омогућити пролаз миграторним врстама.
- h. Дуж водотока очувати/успоставити заштитни („buffer“) појас од аутохтоних врста дрвећа, у складу са смерницама за одрживо газдовање шумама ("SGS Qualifore" стандард).
- i. приликом извођења санитарних и проредних сеча оставити 20 – 30 m³/ha мртвог дрвета, односно 3 – 8% мртвог дрвета (лежавине и дубећих стабала) од укупне дрвне масе, у различитим фазама разградње и хетерогене дебљинске структуре.
- j. Очувати природну мозаичност шумских, ливадских и водених површина.
- k. Приликом оплодних сеча, спрат жбуња не одстрањивати у периоду гнезђења строго заштићених врста птица које се гнезде у жбуњу, односно од 1. априла до 1. јула.
- l. Радове у шуми изводити у одговарајуће време и на такав начин да се што мање ремети потребан мир за развој и опстанак дивљих биљних и животињских врста.
- m. Забрањено је пошумљавање бара, ливада, пашњака, пешчаних и шљунковитих обала, жала и спрудова. Уколико се основама/плановима/програмима, који проистекну из предметног Плана, планира пошумљавање места на којима претходно није била шума (пољопривредног и шумског земљишта), неопходно је од овог завода прибавити посебне услове.
- 11.** Не унести биљне врсте које се понашају инвазивно.
- 12.** У примени хемијских средстава за заштиту биља, односно негу шума, морају се предузети организационе и техничке мере заштите земљишта и вода којима ће се обезбедити очување природних вредности подручја (нпр. забрана испирања амбалаже од средстава заштите и механизације у зони хидролошког утицаја на природна/полуприродна станишта, спречавање загађења вода путем аеросола и сл.).
- 13.** У поглавље „циљеви и мере за унапређивање шума“ уградити мере из ових услова које није могуће директно уградити у одговарајуће планове.
- 14.** Подносилац захтева је дужан да радове и активности изведе у свему у складу са условима из претходних тачака овог решења.
- 15.** Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања акта не отпочне радове и активности за које је акт о условима заштите природе издат, дужан је да прибави нови акт. Такође, уколико дође до измена захтевом наведених активности, или промене локације/подручја, носилац активности дужан је да поднесе Покрајинском заводу за заштиту природе нов захтев за издавање акта о условима заштите природе.
- 16.** Ово решење не ослобађа обавезе подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

ЈП „Војводинашуме“, ИЗ Новог Сада, обратило се Покрајинском заводу за заштиту природе актом под наведеним бројем са захтевом за издавање услова заштите природе и података за израду Плана развоја Сремског шумског подручја.

На основу увида у достављену документацију и документацију коју води овај Завод, констатовано је да Основа мора бити усаглашена са следећим прописима:

- Просторни план Републике Србије („Службени гласник Републике Србије", број 88/2010);
- Закон о заштити природе („Службени гласник Републике Србије", број 36/2009, 88/2010, 91/2010);
- Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Сл.лист СРЈ, Међународни уговори", бр.11/2001);
- Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 102/2007);
- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. Гласник РС“ бр. 102/2010);
- Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување (Службени гласник РС 35/2010).
- Правилник о проглашењу и заштити заштићених и строго заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник Републике Србије", број 5/2010);
- Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња ("Службени гласнику РС", бр. 72/2010).

Обавеза издавање и уграђивање услова заштите природе у планове развоја шумских подручја утврђена је чланом 9 Закона о заштити природе. Према члану 18. Закона о заштити природе „...ради обogaћивања биолошке и предеоне разноврсности у газдовању шумама поступа се на начин да се у највећој мери очувају шумске чистине (ливаде, пашњаци и друго) и шумски рубови. Према члану 71. цитираног Закона, повољно стање дивљих врста обезбеђује се заштитом њихових станишта, а на основу члана 72, „очување дивљих врста и њихових станишта саставни је део мера и услова заштите природе из члана 9 овог закона“.

Чланом 74. Закона о заштити природе, прописане су мере заштите строго заштићених врста. Њихова заштита се спроводи забраном уништавања и предузимања свих активности којима може да буде угрожена сама врста и њено станиште (Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, „Сл. гласник РС“ бр. 5/2010). На основу члана 74, став 2. Закона о заштити природе (Сл. гласник РС 36/2009; 88/2010 и 91/2010), забрањено је уништавати станишта ових врста и узнемиравати их, нарочито у време размножавања и подизања младих. Наведена ограничења обезбеђују да радови у шумарству не доведу до уништавања станишта и узнемиравања у време размножавања строго заштићених врста. При томе, битно је нагласити да се Прописана ограничења из тачке 9 из диспозитива овог решења односе на заштиту следећих строго заштићених и заштићених врста птица (наведене су само гнездарице на предметном подручју): грлица (*Streptopelia turtur*), кукавица (*Cuculus canorus*), мали славуј (*Luscinia megarhynchos*), кос (*Turdus merula*), дрозд певач (*Turdus philomelos*), жути вољић (*Hippolais icterina*), сиви вољић (*Hippolais pallida*), вртна грмуша (*Sylvia borin*), црноглава грмуша (*Sylvia atricapilla*), пиргаста грмуша (*Sylvia nisoria*), обична грмуша (*Sylvia communis*), дугорепа сеница (*Aegithalos caudatus*), руси сврчак (*Lanius collurio*), зелентарка (*Carduelis chloris*) и штиглић (*Carduelis carduelis*). Према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива следеће врсте се срећу на предметном подручју: вилински коњици (*Brachytron pratense*, *Epitheca bimaculata*) двотачкаста бубамара (*Adalia bipunctata*), носорожац (*Oryctes nasicornis*), јеленак (*Lucanus cervus*), велика хрстова стрижибуба (*Cerambyx cerdo*), букова стрижибуба (*Morimus funereus*), *Pilemia tigrina*, трчуљак (*Carabus kollari praecellens*), лептири (*Apatura iris*, *Apatura metis*, *Melitaea aurelia*, *Papilio machaon*, *Pieris brassicae*, *Satyrium w-album*, *Zerynthia (Zerynthia) polyxena*), осолике муве (*Cheilosia griseifacies*, *Eristalis picea*, мрав *Liometopum microcephalum*), пужеви *Helix (Helix) lucorum* и *Helix (Helix) pomatia*; строго заштићене врсте водоземаца: шарени даждевњак (*Salamandra salamandra*), мали мрмољак (*Lissotriton vulgaris*), подунавски мрмољак (*Triturus dobrogicus*), црвенотрби мукач (*Bombina bombina*), обична крастача (*Bufo bufo*), зелена крастача (*Pseudepidalea viridis*), гаталинка (*Hyla arborea*), обична чешњарка (*Pelobates fuscus*), жаба травњача (*Rana temporaria*) и шумска жаба (*Rana dalmatina*). Заштићене врсте водоземаца: зелена жаба (*Pelophylax kl. Esculentia*), мала зелена жаба (*Pelophylax lessonae*) и велика зелена жаба (*Pelophylax ridibundus*). Строго заштићене врсте гмизаваца: барска корњача (*Emys orbicularis*), кратконоги гуштер (*Ablepharus kitaibelii*), смукуља (*Coronella*

austriaca), Ескулапов смук (*Zamenis longissimus*), белоушка (*Natrix natrix*) и рибарица (*Natrix tessellata*). Заштићене врсте гмизаваца: шумска корњача (*Testudo hermanni*). Строго заштићене врсте биљки: иђирот (*Acorus calamus*), алдрованда (*Aldrovanda vesiculosa*), усколисна водена боквица (*Alisma gramineum*), олучасти лук (*Allium angulosum*), пластак (*Anacamptys pyramidalis*), дивљи рен (*Armoracia macrocarpa*), козлац (*Arum orientale*), панонски звездан (*Aster tripolium* subsp. *pannonicus*), саланчић (*Blackstonia perfoliata* subsp. *perfoliata* и subsp. *serotina*), водена брадица (*Callitriche palustris*), режуха (*Cardamine parviflora*), шилата оштрица (*Carex acuta*), крупноцветна бела заврата (*Cephalanthera damasonium*), бела заврата (*Cephalanthera longifolia*), барска кукута (*Cicuta virosa*), слатинска паламида (*Cirsium brachycephalum*), мрзовац (*Colchicum autumnale*), црни глог (*Crataegus nigra*), гроњаста шиљ (*Cyperus glomeratus*), мађарски вепровац (*Doronicum hungaricum*), бодљикава папрат (*Dryopteris carthusiana*), побарица (*Elatine triandra*), игличаста зуква (*Eleocharis acicularis*), калужђарка (*Epipactis helleborine*), раставић (*Equisetum fluviatile*), *Erysimum cheiranthoides*, кљуноврат (*Euclidium syriacum*), висибоба (*Galanthus nivalis*), броћика (*Galium rubioides*), мала свећица (*Gentiana pneumonanthe* subsp. *pneumonanthe*), јеријоргован (*Hesperis sylvestris*), борак (*Hippuris vulgaris*), ребратица (*Hottonia palustris*), сибирска перуника (*Iris sibirica*), модри граор (*Lathyrus palustris*), дремовац (*Leucojum aestivum*), златан (*Lilium martagon*), водушка (*Limosella aquatica*), љубор (*Lindernia procumbens*), божја трава (*Lygia passerina*), *Lythrum portula*, поткоњак (*Lythrum tribracteatum*), разноротка (*Marsilea quadrifolia*), гнездовица (*Neottia nidus-avis*), жути локвањ (*Nuphar lutea*), бели локвањ (*Nymphaea alba*), велики каћунак (*Orchis laxiflora* subsp. *palustris*), вимењак (*Platanthera bifolia*), оштролисна ресина (*Potamogeton acutifolius*), мала ресина (*Potamogeton pusillus*), власаста ресина (*Potamogeton trichoides*), илирски љутић (*Ranunculus illyricus*), језичасти љутић (*Ranunculus lingua*), водена папрат (*Salvinia natans*), тространа зука (*Scirpus triquetra*), тестерица (*Stratiotes aloides*), барска папрат (*Thelypteris palustris*), водени орашак (*Trapa natans*), барска коприва (*Urtica kioviensis*), мешинка (*Utricularia australis*), мешинка (*Utricularia vulgaris*), жабокречина (*Zannichellia palustris*).

Мртво дрво, у дубећем и лежећем стању, чини читав низ микростаништа шумским врстама. Оно обезбеђује органску материју, влажност, нутријенте, станишта за развој, гнезђење, спречава ерозију, задржава угљеник у дужем временском периоду. Опстанак сапроксилне фауне редукован је мерама газдовања шумама које подразумевају чишћење шуме од старих, трулих и мртвих стабала (санитарне сече). Уклањање трулих стабала из шуме представља један од основних разлога угрожавања опстанка бројних шумских организама који су постали ретки, а не представљају тзв. штеточине шумског дрвећа. За сува стабла су посебно везане и ксилофагне врсте инсеката. Дрвна материја у распадању неопходна је и за исхрану строго заштићених врста птица великог делића (*Dendrocopos major*), средњег детлића (*Dendrocopos medius*), малог детлића (*Dendrocopos minor*), сиве жуне (*Picus canus*), зелене жуне (*Picus viridis*) и црне жуне (*Dryocopus martius*).

Чистине на којима је забрањено пошумљавање, на основу Уредбе о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“ бр. 102/2010; члан 3, тачка 8), саставни су део еколошке мреже, као станишта дивљих врста утврђених у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. Гласник РС“ бр. 5/2010). Графички приказ преклапања делова Сремског шумског подручја и полигона еколошке мреже Србије налази се у прилогу овог решења. На основу члана 5. Уредбе о еколошкој мрежи, мрежом се управља на начин који обезбеђује очување повољног стања осетљивих, ретких, угрожених и типова станишта од посебног значаја за очување и популација строго заштићених и заштићених дивљих врста од националног и међународног значаја, као и очување и унапређење функционалне повезаности њених делова. На основу члана 6. Уредбе, заштита еколошке мреже обезбеђује се, између осталог, спровођењем мера заштите прописаних у Прилогу 3. Уредбе. Прилог 3. Уредбе, између осталог, забрањује „уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста“, као и „промену намене површина под природном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршћаци, итд)“. Пошумљавањем на ливадским стаништима, неповратно се мењају карактеристике отвореног станишта, површински слој земљишта се обрађује и узурпира, а ливадска вегетација замењује садницама између којих се постепено развија рудерална вегетација. Измењена вегетација онемогућава репродукцију строго заштићених врста, нарочито биљака и птица (уништавање и нарушавање станишта), а другим строго заштићеним врстама, због промењеног хемизма земљишта изазваног приливом велике биомасе, станиште постаје непогодно за боравак и бива напуштено. Предметним радовима, који укључују: кретање механизације током обраде тла, довоза садница, садње и третмана садница, кретањем људи, као и копањем канала у циљу одводњавања, долази до узнемиравања и уништавања дивљих врста на предметним локалитетима.

Осим Закона о заштити природе са подзаконским актима, на подручје газдинске јединице односе се одредбе ратификованих међународних споразума (конвенција), којима се обезбеђује очување природних вредности на целокупном простору Републике Србије. Од посебног су значаја Конвенција о биолошкој разноврсности (СВД - Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности „Сл.лист СРЈ, Међународни уговори“, бр.11/2001), и Конвенција о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта (Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта „Сл. гласник РС -

Међународни уговори", бр. 102/2007 од 7.11.2007. године). Чланом 5, став 7 Закона о заштити природе изражено је начело непосредне примене међународних закона. Са аспекта газдовања шумама, Конвенција о биолошкој разноврсности садржи неколико важних задатака: заштиту биодиверзитета ван граница заштићених подручја (мерама одрживог управљања и коришћења природних ресурса) и спречавање ширења или по потреби уништавање инвазивних врста. У складу са овом Конвенцијом у обавези смо да спречавамо ширење или по потреби предузимамо мере за уништавање инвазивних врста. Њихово спонтано ширење не само да угрожава природну вегетацију, него знатно повећава и трошкове неге шума и одржавања зелених површина. На типовима станишта заступљеним на предметном подручју, које се налази унутар Панонског биогеографског региона, инвазивност показују следеће биљне врсте: јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus glandulosa*), багремац (*Amorpha fruticosa*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), пенсилвански длакави јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), гледичија (*Gleditsia triachantos*), жива ограда (*Lycium halimifolium*), касна сремза (*Prunus serotina*), јапанска фалоба (*Reynouria syn. Falopia japonica*), сибирски брест (*Ulmus pumila*), петолисни бршљан (*Parthenocissus inserta*), циганско перје (*Asclepias syriaca*), а на појединим стаништима и багрем (*Robinia pseudoacacia*). Очување генетског фонда шумског дрвећа, као један од циљева и обавеза у газдовању шумама, представља темељ очувања биолошке разноврсности и адаптивности шумских екосистема у условима станишних/климатских промена, а тиме и принципа одрживог газдовања шумама. Поједине врсте дрвећа, као што је домаћа црна топола (*Populus nigra*), крајње су угрожене конверзијом природних шума у плантаже меких лишћара. Приликом спровођења мера неге и обнове потребно је сачувати, односно обновити стабла ових врста, а развој вегетације усмеравати у правцу формирања мешовитих заједница у складу са типолошком припадношћу састојине.

На основу Закона о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 102/2007 од 7.11.2007. године), у политици планирања и развојној политици, у обавези смо узети у обзир очување дивље флоре и фауне (Члан 3.), посветити посебну пажњу заштити области које су од значаја за миграторне врсте наведене у Додацима II и III (Члан 4.) и поштовати забрану намерног оштећивања или уништавања места за размножавање или одмор врстама наведених у Додатку II (Члан 6). На списковима ове конвенције се налази већи број врста чији опстанак зависи од очуваности плавног подручја, нарочито ливадске и барске вегетације. Стање популација свих присутних врста водоземаца и гмизаваца у директној је вези са стањем акватичних и терестричних биотопа који су им неопходни за одвијање животних циклуса. Плитка, барска и мочварна, станишта су, због своје субмерзне и емерзне вегетације, повољнија као станиште водоземаца и гмизаваца, од великих, отворених водених површина. Присутност воде и одговарајуће вегетације су основни квалитети бара и мочвара као станишта за полагање јаја, развој јаја, живот ларви (пуноглаваца) и метаморфозу. Такође, водена вегетација је и одлично место за лов или заклон од предатора. Привремени карактер бара и мочвара, односно њихово исушивање током летњег периода је значајно као природни механизам за спречавање насељавања предаторских врста риба. Отворена водена станишта са сталним нивоом воде су, за разлику од бара и мочвара, повољна за насељавање алохтоних предаторских врста риба које имају неповољан утицај на популациону структуру водоземаца.

На основу изнетих констатација донети су услови као у диспозитиву.

Такса на Захтев наплаћена је у складу са Законом о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003 - испр., 61/2005, 101/2005 - др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011 - усклађени дин. изн., 55/2012 - усклађени дин. изн., 93/2012, 47/2013 - усклађени дин. изн. и 65/2013 - др. Закон, 57/2014 - усклађени дин. изн.)

Поука о правном леку:

Против овог Решења може се поднети жалба Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштите животне средине, а преко Покрајинског завода за заштиту природе, у року од 15 дана од дана достављања овог Решења уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 440,00 динара на текући рачун бр. 840-742221843-57, позив на број 59013 по моделу 97.

Решено у Покрајинском заводу за заштиту природе под бројем 03-409/2 од 27.07.2015. године.

4.8. Процентуални приказ мртвог дрвета

Веома значајан показатељ стања шума и односа према принципу одрживог управљања шумама, у односу на Критеријум 4, јесте количина мртвог дрвета у шумама Сремског шумског подручја. Укупна запремина мртвог дрвета у овим шумама према подацима Националне инвентуре шума износи 434,549.5 м³. Просечна дубећа запремина сувих стабала износи 7,02 м³/ха, а суве лежевине је 5,70 м³/ха, односно укупна концентрација мртвог дрвета у шумама Сремског шумског округа је 11,40 м³/ха, што је у складу и са Решењем о условима заштите природе (бр. 03-224/2 од 9.04.2014. године).

Ова количина мртвог дрвета омогућава континуитет и одрживост стабилности станишта (биотопа), посебно за орнитофауну и ентомофауну која насељава наше шуме и чије је станиште понекад ограничено на ситне комаде мртвог дрвета појединих врста. Такође, мртво дрво у разним фазама распадања омогућава опстанак сапроксилне фауне. У исто време одлагање једног дела приноса у шуми је значајан обновљиви ресурс у односу на потребу очувања производног потенцијала станишта у целини.

Табела бр.: 4.94

Врста дрвета	стање стабла	број стабала	запремина	Ds (цм)	Hs (м)
	Делови (лежећи) дрвета	45.270,7	9.371,9	32,0	2,3
	Мртво (дубеће) дрво	25.464,8	3.076,1	15,1	14,2
11 Врба		70.735,5	12.448,1	23,6	8,2
	Мртво (дубеће) дрво	12.732,4	2.314,7	17,3	17,2
23 Бела топола		12.732,4	2.314,7	17,3	17,2
	Мртво (дубеће) дрво	67.906,1	31.713,1	26,8	13,4
	Делови (лежећи) дрвета	76.510,5	22.002,1	25,3	5,8
	Мртво (лежеће) дрво	11.317,7	4.615,3	16,7	15,4
25 ЕУ топола		155.734,3	58.330,5	22,9	11,5
	Делови (лежећи) дрвета	5.658,8	474,3	23,7	1,9
37 Домаћи орах		5.658,8	474,3	23,7	1,9
	Мртво (дубеће) дрво	230.597,8	10.790,3	12,5	4,5
	Делови (лежећи) дрвета	5.658,8	90,7	10,1	2,0
38 Пољски брест		236.256,7	10.881,0	11,3	3,3
	Мртво (дубеће) дрво	91.583,0	35.035,7	21,6	13,8
	Делови (лежећи) дрвета	85.031,3	4.650,7	15,3	2,9
	Мртво (лежеће) дрво	5.658,8	691,9	18,6	4,5
41 Пољски јасен		182.273,2	40.378,3	18,5	7,1
	Мртво (дубеће) дрво	674.817,0	145.230,8	25,7	18,9
	Делови (лежећи) дрвета	124.494,5	60.957,3	22,3	5,5
	Мртво (лежеће) дрво	47.294,5	35.635,8	20,0	14,7

Врста дрвета	стање стабла	број стабала	запремина	Ds (цм)	Hs (м)
42 Лужњак		846.606,0	241.823,9	22,7	13,1
	Мртво (дубеће) дрво	38.197,2	3.874,5	14,1	4,7
	Делови (лежећи) дрвета	16.976,5	3.085,2	22,7	7,6
	Мртво (лежеће) дрво	7.682,6	533,6	10,2	8,5
43 Граб		62.856,4	7.493,3	15,7	6,9
	Делови (лежећи) дрвета	5.658,8	1.692,8	69,0	0,8
	Мртво (дубеће) дрво	12.732,4	1.423,5	14,6	8,5
45 Ситнолисна липа		18.391,2	3.116,3	41,8	4,7
	Мртво (дубеће) дрво	12.732,4	804,7	11,4	12,0
46 Крупнолисна липа		12.732,4	804,7	11,4	12,0
	Делови (лежећи) дрвета	73.565,0	7.347,7	29,6	1,8
	Мртво (дубеће) дрво	38.197,2	4.616,8	15,0	13,6
	Мртво (лежеће) дрво	11.317,7	2.708,6	19,7	6,6
47 Сребрна липа		123.079,8	14.673,1	21,4	7,3
	Мртво (дубеће) дрво	141.471,1	3.451,9	7,1	6,1
50 Трешња		141.471,1	3.451,9	7,1	6,1
	Мртво (дубеће) дрво	25.464,8	1.438,8	12,3	7,4
	Делови (лежећи) дрвета	5.658,8	188,1	11,5	3,2
51 Остали лишћари		31.123,6	1.626,8	11,9	5,3
	Мртво (дубеће) дрво	12.732,4	2.299,5	17,8	9,3
53 Медунац		12.732,4	2.299,5	17,8	9,3
	Мртво (дубеће) дрво	166.935,9	9.989,3	13,5	9,1
	Мртво (лежеће) дрво	5.658,8	2.057,4	21,2	10,3
	Делови (лежећи) дрвета	11.317,7	420,3	13,0	2,9
57 Китњак		183.912,4	12.467,0	15,9	7,4
	Делови (лежећи) дрвета	101.859,2	6.788,6	21,2	1,8
70 Црни бор		101.859,2	6.788,6	21,2	1,8
	Мртво (лежеће) дрво	5.658,8	2.452,4	26,1	8,1
	Мртво (дубеће) дрво	12.732,4	509,3	10,6	2,7
75 Багрем		18.391,2	2.961,7	18,4	5,4
	Мртво (дубеће) дрво	24.050,1	10.872,5	27,1	13,7
	Мртво (лежеће) дрво	5.658,8	1.343,4	14,8	13,8
95 Клен		29.708,9	12.215,9	21,0	13,7
СВГ		2.246.255,6	434.549,5	19,1	7,8

ПОДАЦИ ЗА

Округ	С У В А С Т А Б Л А				
	стање стабла	број стабала	запремина	Ds (цм)	Hs (м)
	Мртво (дубеће) дрво	1.588.346,8	267.441,4	20,0	12,7
	Делови (лежећи) дрвета	557.660,9	117.069,7	23,3	3,6
	Мртво (лежеће) дрво	100.247,9	50.038,4	19,0	12,2
7 Сремски округ		2.246.255,6	434.549,5	15,6	7,1

4.9. Стање и промена угљеника

Шуме представљају значајну компоненту глобалног кружења угљеника. Оне врше утицај на климу, али и промена климе утиче на шуме, тако да ће управљање шумама или њихова деградација имати значајну улогу у глобалном загревању у будућности. Уништавањем шума током 80-их година прошлог века објашњава се $\frac{1}{4}$ укупних антропогених емисија угљеника. Шуме, наиме, чине најзначајнији тип вегетације у погледу нето извора, везивања и ретенције угљеника на земљишном простору. Шумски екосистеми заједно са земљиштем имају велики капацитет како да акумулирају, тако и да ослобађају угљеник. Зато се и поставља питање ефеката глобалне промене климе на шуме и њиховог утицаја на равнотежу угљеника.

Управљање шумама неопходно је разматрати и у функцији редукције емисија и апсорпције угљеника, при чему конзервација угљеника акумулираног у постојећим шумама представља изузетан потенцијал у систему газдовања. Флексибилни економски инструменти Кјото протокола и Маракешког споразума омогућују ангажовање у смислу економских погодности, енергије и безбедности животне средине, с тим да се о друштвено-економским последицама подједнако води рачуна (К а д о в и ћ ет ал., 2007).

У светлу значаја процене биомасе у глобалном кружењу угљеника (S), један од задатака овог плана је био да се процени укупна надземна биомаса и резерве угљеника у њој обухваћених шумских екосистемима на подручју Сремског шумског подручја. Процена резерви угљеника у надземној биомаси шума извршена је на основу препорученог метода IPCC (“Good Practice Guidance for Land Use, Land-Use Change and Forestry” 2003). Метод се базира на процени укупне надземне биомасе, индиректним методама, коришћењем података из инвентуре шума, која множењем са фракцијом угљеника (CF) у биомаси утврђује одговарајућу залиху угљеника.

$$C = V \times CF$$

Процена надземне биомасе у шумским екосистемима, услед високих захтева при мерењима, у пракси се најчешће врши на један од познатих индиректних начина (Сомогуи ет ал. 2007). У овом плану је за процену надземне биомасе коришћен начин који подразумева да се запремина добијена инвентуром шума или из других националних статистичких података (било на нивоу стабла или састојине), множењем са одговарајућим фактором, тзв. фактором биомасе (BF) конвертује у биомасу:

$$B = V \times BF$$

где је: В-биомаса (свеже или суве масе биљке, кг или т), V-запремина у м³ и BF-одговарајући фактор биомасе. За конвертовање премером добијене запремине дрвета (V, м³) у надземну биомасу (B, т дм) коришћена је формула 3.2.3 упутстава IPCC (2003) која поред дефиниције за проширени фактор биомасе (BEFs) узима у обзир и густину дрвета D:

$$B = V \times BEF^2 \times D$$

Залиха S у процењеној биомаси је:

$$C = V \times BEFs \times D \times CF$$

У формули запремина (V, м³) је обрачуната по „методу запреминских таблица“ у којима запремина дубећег стабла подразумева запремину стабла и грана изнад 3 цм дебљине.

Фактор BEFs је преузет из табеле 3А.1.10 као подразумеване вредности (IPCC GPG, 2003) и он за четинаре износи 1,3 а за лишћаре 1,4. Фракција S је дефинисана као садржај S у јединици биомасе и најчешће коришћена вредност је 0.5. (IPCC GPG, 2003).

Како густина дрвне масе (D, тона/м³) значајно варирају од типа до типа шуме, старости, услова раста, покривности и климе у овом раду су коришћене вредности густина за врсте са подручја Србије према Шошкићу, 1991.

Резерве угљеника у дубећој запремини шума Сремског шумског подручја приказане су у следећој табели:

Табела бр.: 4.95

Врсте дрвећа	Површина шумаи шумског земљишта	Запремина	Укупна надземна биомаса	Резерве угљеника	
	ха			У надземној биомаси	У надземној биомаси
		м ³	т	т	т/ха
Лишћари		12.483.548,4	10.975.489,4	5.487.744,7	
Четинари		4,8	3,0	1,5	
Државне шуме – ШГ Ср.Митровиц а	38.805,45	12.483.553,2	10.975.492,4	5.487.746,2	141,4
Лишћари		426.853,5	384.085,1	192.042,5	
Државне шуме-Остали корисници	1.894,28	426.853,5	384.085,1	192.042,5	101,4
Лишћари		58.254,6	37.353,0	18.676,5	
Бивша друштвена предузећа	769,80	58.254,6	37.353,0	18.676,5	24,3
Лишћари		268.669,9	238.463,3	119.231,7	
Приватне шуме	3.028,21	268.669,9	238.463,3	119.231,7	39,4
Лишћари		13.237.326,4	11.635.390,7	5.817.695,4	
Четинари		4,8	3,0	1,5	

Укупно:	44.497,74	13.237.331,2	11.635.393,8	5.817.696,9	130,7
----------------	------------------	--------------	--------------	--------------------	--------------

Укупне резерве угљеника у шумама Сремском шумском подручју износе 5.817.696,9 тона, а у односу на укупну површину под шума и шумског земљишта резерве угљеника износе 130,7 т/ха.

4.10. Животињски свет и ловна фауна

На територији сремског шумског подручја формирано је више ловишта. Ради бољег приказа укупног стања свих ловишта која су на територији Сремског шумског подручја, у даљем тексту ће бити приказано стање ловишта ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица и општинска ловишта по наособ за сваку општину Сремског шумског подручја.

Ловишта ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица:

Ловиште Босутске шуме

“Ловиште Босутске шуме”, припада Јужносремском ловном подручју. Корисник ловишта је ЈП “Војводинашуме” Прерадовићева 2, Петроварадин, Шумско газдинство “Сремска Митровица”, Паробродска 2 Сремска Митровица. Ловиште се простире у две Шумске Управе И то Шумска Управа Моровић и Шумска Управа Вишњићево.

Ловиште је установљено на површинама шума, земљишта и вода територије општине Шид и општине Сремска Митровица у укупној површини од 14.912,18 ха, решењем Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство број: 104-324-518/2011-05 од 24. јануара 2012 године, објављено у “Службеном листу АПВ бр.1 од 25 јануара 2012. године.

Табела бр.: 4.96

Укупна површина ловишта	14.912,18 ха
Структура површине	
Шуме И шумско земљиште	11.897,50
Трстици, баре и ритови	1.072
Водене површине	597,58
Ливаде, пашњаци	648
остало	697,1
укупно	14.912,18

Ловно продуктивне површине за гајене ловне врсте дивљачи (јелен, срна, дивља свиња) износе за оградјени део :

Табела бр.: 4.97

Врста дивљачи	Површина у ха
Јелен обичан	1.000
Срна	1.200
Дивља свиња	1.200

Ловно продуктивне површине за гајене врсте дивљачи (јелен, срна, дивља свиња) износе за отворени део :

Табела бр.: 4.98

Врста дивљачи	Површина у ха
Јелен обичан	9.080
Срна	9.080
Дивља свиња	9.080

Капацитет ловишта представља број јединки ловне дивљачи, који се у датом ловишту може узгајати, а да при том не дође до нарушавања природних односа ловних врста и осталих животињских врста у ловишту, као и ловних врста и њиховог станишта, тако да не дође до наношења штете или штета буде незнатна-минимална на ловно продуктивним површинама (станишту), на којем се иста дивљач узгаја.

Капацитет ловишта условљен је бонитетом и одређује се сваку гајену врсту посебно. Такође он се односи посебно на оградјени односно отворени део ловишта:

Капацитет ловишта по јединици Ловно Продуктивне Површине односно број грла на 100 ха/Л.п.п.

Оградјени део:

Табела бр.:4.99

Врста гајене ловне дивљачи	Број грла на 100ха/Л.п.п.	Л.п.п.	Капацитет ловишта
Јеленска дивљач	9	1.000 ха	90 грла
Дивље свиње	16,5	1.200 ха	200 грла
Срнећа дивљач	1,5	1.200 ха	20 грла

Отворени део:

Табела бр.:4.100

Врста гајене ловне дивљачи	Број грла на 100ха/Л.п.п.	Л.п.п.	Капацитет ловишта(највећи могући број ловне дивљачи)
Јеленска дивљач	3,5	9.080 ха	320 грла
Дивље свиње	5	9.080 ха	480 грла
Срнећа дивљач	1,3	9.080 ха	120 грла

Врсте и бројно стање матичних фондова популација ловних врста дивљачи су утврђена бројањем у марту месецу 2014 године и то тоталним пребројавањем у оградјеном делу ловишта из целог Шумског газдинства “Сремска Митровица” и дошло се до следећег бројног стања :

Јеленска дивљач:		
Укупно:	87	грла
Срнећа дивљач:		
Укупно:	17	грла
Дивље свиње:		
Укупно:	117	грла

У неограђеном делу ловишта “Босутске шуме” пребројавање је извршено марта 2014. године. осматрањем на хранилиштима. На основу тог пребројавања и праћења дивљачи током целе године, констатовано је следеће бројно стање крупне длакаве ловостајем заштићене дивљачи:

Јеленска дивљач:

Укупно:	330 грла
Срнећа дивљач:	
Укупно:	104 грла
Дивље свиње:	
Укупно:	513 грла

Ловиште Кућине

“Ловиште Кућине”, припада Јужносремском ловном подручју. Корисник ловишта је ЈП “Војводинашуме” Прерадовићева 2, Петроварадин, Шумско газдинство “Сремска Митровица”, Паробродска 2 Сремска Митровица.

Ловиште је установљено на површинама шума, земљишта и вода територије општине Шид у укупној површини од **1.965,19 ха**, решењем број 104-324-515/2011-05 од 24.01.2012.године, сл.лист АПВ 1/12 И решењем о изменама И допунама решења о установљавању Ловишта Кућине Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство број: 104-324-515/2011-05-01 од 25.априла 2013 године, објављено у “Службеном листу АПВ бр.17 од 15. маја 2013. године.

Ловиште “Кућине” се простире на шуме, земљишта и вода територије Општине Шид и Сремска Митровица, у јужно-сремском ловном подручју, јужно од ауто-пута Београд-Загреб, између насеља Моровић, Вишњићево, Босут и Кузмин.

Табела бр.:4.101

Укупна површина ловишта	1.965,19 ха
Структура површине	
Шуме и шумско земљиште	1.923 ха
Трстици, баре путеви и воде	39,63 ха
остало	2,56 ха

Ловно продуктивне површине за гајене врсте дивљачи (јелен,срна,дивља свиња) износе за ограђени део :

Табела бр.:4.102

Врста дивљачи	Површина у ха
Јелен обичан	1.249
Срна	1.249
Дивља свиња	1.249

Ловно продуктивне површине за гајене врсте дивљачи (срна, дивља свиња) износе за отворени део :

Табела бр.:4.103

Врста дивљачи	Површина у ха
Срна	549
Дивља свиња	549

Капацитет ловишта условљен је бонитетом и одређује се сваку гајену врсту посебно.

Капацитет ловишта по јединици Ловно Продуктивне Површине односно број грла на 100 ха/Л.п.

Ограђени део

Табела бр.:4.104

Врста гајене ловне дивљачи	Број грла на 100ха/Л.п.п.	Л.п.п.	Капацитет ловишта
Јеленска дивљач	6,5	1.249 ха	80 грла
Дивље свиње	24	1.249 ха	300 грла
Срнећа дивљач	2,4	1.249 ха	30 грла

Отворени део:

Табела бр.:4.105

Врста гајене ловне дивљачи	Број грла на 100ха/Л.п.п.	Л.п.п.	Капацитет ловишта
Дивље свиње	2,5	549 ха	14 грла
Срнећа дивљач	3	549 ха	16 грла

Бројно стање популација ловних врста дивљачи:

Крупна длакава дивљач заштићена ловајем

Табела бр.:4.106

Јеленска дивљач	Ограђени део	Неограђени део
У к у п н о	83 грла	

Табела бр.:4.107

Срнећа дивљач	Ограђени део	Неограђени део
У к у п н о	33 грла	13 грла

Табела бр.:4.108

Дивља свиња	Ограђени део	Неограђени део
У к у п н о	282 грла	14 грла

Ситна длакава дивљач заштићена ловостајем

Табела бр.:4.109

Зец (<i>Lepus europaeus</i> L.)	15 грла
Куна златица (<i>Martes martes</i> L.)	4 грла
Куна белица (<i>Martes foina</i> L.)	3 грла
Јазавац (<i>Meles meles</i> L.)	12 грла
Дивља мачка (<i>Felis silvestris</i>)	5 грла

Крупне звери заштићене ловостајем

Табела бр.:4.110

Шакал (<i>Canis aureus</i> L.)	58 грла
Лисица (<i>Vulpes vulpes</i> L.)	20 грла

Ситна перната дивљач заштићена ловостајем

Табела бр.:4.111

Дивља патка-крца (<i>Anas crecca</i> L.)	8 птица
Дивља патка-глувара (<i>Anas platyrhynchos</i> L.)	4 птице
Дивља патка-звиждара (<i>Anas penelope</i>)	5 птица

Ловиште Врањак

“Ловиште Врањак”, припада Јужносремском ловном подручју. Корисник ловишта је ЈП “Војводинашуме” Прерадовићева 2, Петроварадин, Шумскогаздинство “Сремска Митровица”, Паробродска 2 Сремска Митровица

Ловиште је установљено на површинама шума, земљишта и вода територије општине Шид у укупној површини од **544,09 ха**, решењем Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство број: 104-324-514/2011-05 од 24. јануара 2012 године, објављено у “Службеном листу АПВ бр.1 од 25 јануара 2012. године.

Табела бр.:4.112

Укупна површина ловишта	544,09 ха
Структура површине	
Шуме и шумско земљиште	516 ха
Путеви и воде	3,2 ха
њива-оранице	22 ха
остало	2,89 ха

Ловно продуктивне површине ограђеног дела за гајене врсте дивљачи (срна , дивља свиња) износе за :

Табела бр.:4.113

Врста дивљачи	Површина у ха
Срнећа дивљач	412
Дивља свиња	412

Табела бр.:4.114

Врста гајене ловне дивљачи	Број грла на 100ха/Л.п.п.	Л.п.п.	Капацитет ловишта
Дивље свиње	8	412	36
Срнећа дивљач	6	412	26

Врсте и бројно стање матичних фондова популација ловних врста дивљачи су утврђена бројањем у марту месецу 2014 године.

На основу бројног стања утврђеног тим пребројавањем и на основу сталног праћења и евидентирања броја јединки појединих врста дивљачи утврђено је следеће бројно стање дивљачи на дан 31.03.2014. године.

Крупна длакава дивљач заштићена ловостајем

Срнећа дивљач (*Capreolus capreolus* L.)

Свега: 24 грла

Дивља свиња (*Sus scrofa* L.)

Свега: 31 грла

Ситна длакава дивљач заштићена ловостајем

Зец (*Lepus europaeus* L.) 6 грла

Јазавац (*Meles meles* L.) 5 грла

Куна белица (*Martes foina* L.) 3 грла

Куна златица (*Martes martes* L.) 2 грла

Веверица (*Sciurus vulgaris* L.) 2 грла

Крупне звери заштићене ловостајем

Шакал (*Canis aureus* L.) 22 грла

Лисица (*Vulpes vulpes* L.) 10 грла

Ситна перната дивљач заштићена ловостајем

Фазан (*Phasianus colchicus* L.) 6 птица

Јастреб (*Accipiter gentilis* L.) 2 птица

Ловиште Каракуша

„Посавско ловиште КАРАКУША“ установљено је Решењем Покрајинског секретара за пољопривреду, шумарство и водопривреду („Службени лист АПВ“ бр.1/2012 издат 25.01.2012. године)

Број решења о давању ловишта на газдовање: 104-324-516/211-05 од 24.01.2012. за период од 20 година.Ловиштем газдовање ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин, огранку предузећа ШГ Сремска Митровица , које преко своје Радне Јединице- Шумске Управе Кленак, спроводи све ловно – газдинске мере .

Посавско ловиште Каракуша, има укупну површину од 8.125,22 ха. Према расположивим подацима из катастрског прегледа, ловиште се распростире на територији Општне Пећинци у величини од 720 ха. и територији Општине Рума у површини 7.405,22 ха.

Ловиште се простире на површинама КО насељених места: Платичево, Кленак, Грабовци, Никинци и Нови Витојевци.

Табела бр.:4.115

Укупна површина ловишта	8.125,22 ха.	100 %
Структура површине	Површина у ха.	Процент.учешће %
Шуме	5.265,67	65 %
Шумске културе	1.619,36	20 %
Шумско земљиште	93,16	0,8 %
Трстици, баре и ритови - пашњаци	473,43	6 %
Њиве - оранице	26,44	0,2 %
Водене површине (Река Сава) и приобаље	≈ 647,16 ха.	8 %

Структура површина у ловишту и њено процентуално учешће је следеће :

Према власништву, површине у ловишту деле се на :

Табела бр.:4.116

Укупна површина ловишта	8.125,22 ха.	100 %
Власништво-својина	Површина у ха.	Процент.учешће %
Земљиште у државној својини	8.116,82 ха	99,89 %
Земљиште у приватној својини	8.40 ха	0,11 %

Присутност специјалног резервата природе “Обедска бара” ГЈ “Грабовачко-Витојевачко острво-Витојевачки атар”

Табела бр.:4.117

Укупна површина ловишта	8.125,22 ха.	100 %
Режим степена заштите		
Површина режима II степена заштите	807,11 ха.	9,93 %
Површина режима III степена заштите	2.276,79 ха.	28,02 %
Укупна површина у режиму заштите	3.083,90 ха.	37,95 %

Сагледавајући чињенице из тачке 5. Начина коришћења површина у ловишту, ловно продуктивне површине према гајеним ловним врстама дивљачи изгледају овако :

- **ЛОВНО ПРОДУКТИВНЕ ПОВРШИНЕ (ЛПП) по врстама гајене дивљачи**

Табела бр.:4.118

Врста дивљачи	Ограђени део ловишта (ха)	(%)	Отворени део ловишта (ха)	(%)	Укупно (ха)	(%)
Јелен европски (<i>Cervus elaphus</i> L .)	2.000 ха.	25 %	2.200 ха.	27 %	4.200 ха.	52 %
Дивља свиња (<i>Sus scrofa</i> L .)	2.000 ха.	25 %	3.500 ха.	43 %	5.500 ха.	68 %
Срна (<i>Capreolus capreolus</i> L .)	--	-- %	3.000 ха.	37 %	3.000 ха.	37 %
Фазан (<i>Phasianus</i> sp .)	--	--%	*200 ха.	2 %	200 ха	2 %

Капацитет се одређује за сваку гајену ловну врсту дивљачи посебно. Капацитет се односи посебно на ограђени, односно отворени део ловишта.

*Утврђивање капацитета Ограђеног дела “Посавског ловишта
Каракуша”*

Јелен европски (Cervus elaphus L.)

Табела бр.:4.119

	ЛПП	Бонитетни разред	Број поена	Бр.грла по јед.површ. (100 ха.)	Капацитет:
Оптимални	2.000 ха.	I	86	8 грла.	160 грла
Минимални	2.000 ха.	I	86	2 грла	40 грла.

- Оптимални однос полова 1 : 1

Образложење : С обзиром да се ради о ограђеном делу ловишта са интензивним газдовање, и мерама којима се вештачким путем побољшавају станишни услови, одређење корисника ловишта је оптимални-газдински капацитет од 8 грла/100 ха. т.ј 160 грла у матичном фонду.

Дивља свиња (Sus scrofa L.)

Табела бр.:4.120

	ЛПП	Бонитетни разред	Број поена	Бр.грла/100 ха. интензивни узгој	Капацитет :
Оптимални	2.000 ха.	I	80	21	420 грла.
Минимални	2.000 ха.	I	80	6	120 грла

- Оптимални однос полова 1 : 1

Образложење : С обзиром да се ради о ограђеном делу ловишта са интензивним газдовање, и мерама којима се вештачким путем побољшавају станишни услови, опредељење корисника ловишта је оптимални-газдински капацитет од 21 грла/100 ха. т.ј 420 грла у матичном фонду.

Срнећа дивљач (Capreolus capreolus L.)

Обзиром да је бонитирањем утврђено да срнећа дивљач нема основних станишних услова (бонитет не задовољава) у ограђеном делу ловишта, разлог томе је интензивно газдовање дивљом свињом али и јеленском дивљачи, обавеза корисника ловишта је одржавање Биолошког минимума бројности врсте.

Табела бр.:4.121

	ЛПП	Бонитетни разред	Број поена	Бр.грла/100 ха.	Капацитет :
Минимални	2.000 ха.	----	34	1,5 грла	30 грла

- Оптимални однос полова 1 : 1

Утврђивање капацитета Отвореног дела Посавског ловишта Каракуша

Јелен европски (Cervus elaphus L.)

Табела бр.:4.122

	ЛПП	Бонитетни разред	Број поена	Бр. грла по јединици површ. (100 ха.)	Капацитет :
Оптимални (Газдински)	2.200 ха.	IV	50	1 грла.	22 грла
Минимални (Биолошки)	2.200 ха.	IV	50	0,3 грла.	7 грла

- Оптимални однос полова 1 : 1

Напомена: Приказана површина је ЛПП ловног ревира ГВО. Оптимални или газдински капацитет није примерен површини. Проблем је што се јеленска дивљач не задржава у овом делу ловишта, једноставно налази се у пролазу, тако да број јеленских грла у већем делу године не одговара ни биолошком минимуму. Опредељење корисника је да на овом делу ловишта не гаји и не користи јеленску дивљач (образложење у тачки 7.5 динамика популације).

Дивља свиња (Sus scrofa L.)

Табела бр.:4.123

	ЛПП	Бонитетн и разред	Број поена	Бр.грла по јед.површине(100 ха.)	Капацитет :
Оптимални	2.000 ха.	II	66	4,0 грла.	80 грла.
Минимални	2.000 ха.	II	66	0,5 грла.	18 грла.

- Оптимални однос полова 1 : 1
- Планирани прираст 2,0 прасета – по крмачи старијој 2 и више година
- Густина износи 4 грла/100 ха. ЛПП₂

Срнећа дивљач (Capreolus capreolus L.)

Табела бр.:4.124

	ЛПП	Бонитетни разред	Број поена	Бр.грла по јед.површине(100 ха.)	Капацитет :
Оптимални	2.600 ха.	III	58	4,5 грла.	120 грла.
Минимални	2.600 ха.	III	58	1,5 грла.	40 грла.

- Оптимални однос полова 1: 1
- Прираст од 0,7 ланета по срни старости 2 и више година
- Густина износи 4,6 грла/100 ха ЛПП₂

*Утврђивање капацитета Отвореног дела Посавског ловишта Каракуша**Јелен европски (Cervus elaphus L.)*

Табела бр.:4.125

	ЛПП	Бонитетни разред	Број поена	Бр. грла по јединици површ. (100 ха.)	Капацитет :
Оптимални	2.200 ха.	IV	50	1 грла.	22 грла
Минимални	2.200 ха.	IV	50	0,3 грла.	7 грла

- Оптимални однос полова 1 : 1
- Планирани прираст 0,6 телета – по кошути старијој од 2 године

Напомена: Приказана површина је ЛПП ловног ревира ГВО. Оптимални или газдински капацитет није примерен површини. Проблем је што се јеленска дивљач не задржава у овом делу ловишта, једноставно налази се у пролазу, тако да број јеленских грла у већем делу године не одговара ни биолошком минимуму. Опредељење корисника је да на овом делу ловишта не гаји и не користи јеленску дивљач (образложење у тачки 7.5 динамика популације)

Дивља свиња (Sus scrofa L.)

Табела бр.:4.126

	ЛПП	Бонитетни разред	Број поена	Бр.грла по јед.површине(100 ха.)	Капацитет :
Оптимални (Газдински)	2.000 ха.	II	66	4,0 грла.	80 грла.
Минимални (Биолошки)	2.000 ха.	II	66	0,5 грла.	18 грла.

- Оптимални однос полова 1 : 1
- Планирани прираст 2,0 прасета – по крмачи старијој 2 и више година
- Густина износи 4 грла/100 ха. ЛПП.

Срнећа дивљач (Capreolus capreolus L.)

Табела бр.:4.127

	ЛПП	Бонитетни разред	Број поена	Бр.грла по јед.површине(100 ха.)	Капацитет :
Оптимални (Газдински)	2.600 ха.	III	58	4,5 грла.	120 грла.
Минимални (Биолошки)	2.600 ха.	III	58	1,5 грла.	40 грла.

- Оптимални однос полова 1 : 1
- Прираст од 0,7 ланета по срни старости 2 и више година
- Густина износи 4,6 грла/100 ха ЛПП.

Ловиште Купиник

ЛП “Војводинашуме” Петроварадин газдује “Посавским ловиштем Купиник” преко дела предузећа ШГ Сремска Митровица-РЈ Купиново која као директан корисник ловишта а по основу решења Даваоца ловишта број:104-324-517/2011-05 од 24.01.2012.године.

Укупна површина ловишта износи 8740,95 ха и од ње припада:

- Ловној површини.....6.252,95 ха,

- Неловној површини.....2.488 ха,
- Ловно продуктивној површини.....7.296 ха,
- Ловно непродуктивној површини..... 657 ха

Ловно продуктивна површина за врсте дивљачи са којима ће се газдовати у наредном периоду од 10 година, као главним врстама утврђује се за:

- Срнећу дивљач.....7.052,95 ха,
- Дивљу свињу.....4.787,95 ха,
- Зец- споредна врста2.850 ха

Обрадом података утврђено је следеће бројно стање на почетку ловне 2014/2015. године:

Крупна длакава дивљач:

Табела бр.:4.128

СРНЕЋА ДИВЉАЧ	Ланад	Срне	Срндаћи	Укупно
Број грла	35	85	80	200
ДИВЉА СВИЊА	Назимад	Крмаче	Вепрови	Укупно
Број грла	46	17	17	80

Остале врсте ситне пернате дивљачи присутне су са различитом бројношћу, а нарочито миграторне врсте

Ловишта на територији Општине Шид

Ловиште Босут

Ловиште „Босут“ се простире на подручју Општине Шид.
Ловиште припада Северно сремском ловном подручју.
Укупна површина ловишта износи 28.945,60 ха.

Ловиште Студва

Ловиште „Студва“ се простире на подручју Општине Шид.
Ловиште припада Северно сремском ловном подручју.
Укупна површина ловишта износи 7.462,45 ха.

Ловиште Сава

Ловиште „Сава“ се простире на подручју Општине Шид.
Ловиште припада Северно сремском ловном подручју.
Укупна површина ловишта износи 5.645,38 ха.

Ловиште Језера

Ловиште „Језера“ се простире на подручју Општине Шид.
Ловиште припада Северно сремском ловном подручју.
Укупна површина ловишта износи 7.610,72 ха.

Ловишта на територији Општине Сремска Митровица***Ловиште Мачва***

Ловиште „Мачва“ се простире на подручју Општине Сремска Митровица.
Ловиште припада Јужно сремском ловном подручју.
Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-315/2012-05 од 11.04.2012 године објављено у Службеном листу 10/12.
Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-315/2012-05-1 05.05.2012 године.
Укупна површина ловишта износи 12.174,30 ха.

Ловиште Фрушкогорје

Ловиште „Фрушкогорје“ се простире на подручју Општине Сремска Митровица.
Ловиште припада Северно сремском ловном подручју.
Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-313/2012-05 од 11.04.2012 године објављено у Службеном листу 10/12.
Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-313/2012-05-1 05.05.2012 године.
Укупна површина ловишта износи 27.308,96 ха.

Ловишта на територији Општине Рума***Ловиште Кленак***

Ловиште „Кленак“ се простире на подручју Општине Рума.
Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-363/2012-05 од 10.05.2012 године објављено у Службеном листу 15/12.
Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-363/2012-05-1 28.05.2012 године.
Ловиште припада Јужно сремском ловном подручју.
Укупна површина ловишта износи 2.043,98 ха.

Ловиште Срем Север

Ловиште „Срем Север“ се простире на подручју Општине Рума.
Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-365/2012-05 од 10.05.2012 године објављено у Службеном листу 15/12.
Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-365/2012-05-1 28.05.2012 године.
Ловиште припада Северно сремском ловном подручју.
Укупна површина ловишта износи 26.520,98 ха.

Ловиште Срем Југ

Ловиште „Срем Југ“ се простире на подручју Општине Рума.

Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-319/2012-05 од 10.05.2012 године објављено у Службеном листу 15/12.

Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-319/2012-05-1 28.05.2012 године.

Ловиште припада Јужно сремском ловном подручју.

Укупна површина ловишта износи 21.149,42 ха.

Ловишта на територији Општине Пећинци***Ловиште Обедска бара***

Ловиште "Обедска бара" се простире на подручју Општине Пећинци.

Ловиште припада Јужно сремском ловном подручју.

Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-326/2012-05 од 10.05.2012 године објављено у Службеном листу 15/12.

Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-326/2012-05-1 28.05.2012 године.

Укупна површина ловишта износи 4.508,40 ха.

Ловиште Зеџ

Ловиште Зеџ" се простире такође на подручју Општине Пећинци.

Ловиште припада Северно сремском ловном подручју.

Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-325/2012-05 од 10.05.2012 године објављено у Службеном листу 15/12.

Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-325/2012-05-1 28.05.2012 године.

Укупна површина ловишта износи 33.832,51 ха.

Ловиште на територији Општине Беочин***Ловиште Чот***

Ловиште „Чот“ се простире на подручју Општине Беочин.

Ловиште припада Северно сремском ловном подручју.

Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-260/2012-05 од 16.03.2012 године објављено у Службеном листу 7/12.

Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-260/2012-05-1 10.04.2012 године.

Укупна површина ловишта износи 12.084,35 ха.

Ловиште на територији Општине Ириг***Ловиште Горње поље***

Ловиште „Горње подунавље“ се простире на подручју Општине Ириг.

Ловиште припада Северно сремском ловном подручју.

Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-278/2012-05 од 08.05.2012 године објављено у Службеном листу 15/12.

Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-278/2012-05-1 28.05.2012 године.

Укупна површина ловишта износи 17.953,72 ха.

Ловишта на територији Општине Инђија***Ловиште Фрушкогорац***

Ловиште „Фрушкогорац“ се простире на подручју Општине Инђија.

Ловиште припада Северно сремском ловном подручју.

Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-328/2012-05 од 10.05.2012 године објављено у Службеном листу 15/12.

Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-328/2012-05-1 28.05.2012 године.

Укупна површина ловишта износи 13.226,03 ха.

Ловиште Крчевине

Ловиште „Крчевине“ се простире на подручју Општине Инђија.

Ловиште припада Источно сремском ловном подручју.

Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-325/2012-05 од 10.05.2012 године објављено у Службеном листу 15/12.

Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-327/2012-05-1 28.05.2012 године.

Укупна површина ловишта износи 5.963,86 ха.

Ловиште Крчедин

Ловиште „Крчевине“ се простире на подручју Општине Инђија.

Ловиште припада Северно сремском ловном подручју.

Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-248/2012-05 од 16.03.2012 године објављено у Службеном листу 7/12.

Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-248/2012-05-1 10.04.2012 године.

Укупна површина ловишта износи 6.114,42 ха.

Ловиште Сланкамен

Ловиште „Сланкамен“ се простире на подручју Општине Инђије.

Ловиште припада Источно сремском ловном подручју.

Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-249/2012-05 од 16.03.2012 године објављено у Службеном листу 7/12.

Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-249/2012-05-1 10.04.2012 године.

Укупна површина ловишта износи 11.052,18 ха.

Ловишта на територији Општине Стара Пазова

Ловиште Срем

Ловиште „Срем“ се простире на подручју Општине Стара Пазова.

Ловиште припада Источно сремском ловном подручју.

Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-364/2012-05 од 10.05.2012 године објављено у Службеном листу 15/12.

Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-364/2012-05-1 18.05.2012 године.

Укупна површина ловишта износи 21.667,13 ха.

Ловиште Дунав

Ловиште „Дунав“ се простире на подручју Општине Стара Пазова.

Ловиште припада Северно сремском ловном подручју.

Ловиште је установљено решењем бр. 104-324-537/2011 од 15.12.2011 године објављено у Службеном листу 1/12.

Ловиште је на основу решења Покрајинског секретаријата ПВШ АПВ дато на управљање решењем бр. 104-324-337/2011-1 13.03.2012 године.

Укупна површина ловишта износи 12.456,92 ха.

4.11. Предеоне вредности и места од културног значаја

Полазне основе и методологија рада

Разноврсни и јединствени предели су једно од основних обележја територије Србије. Вредност предела Србије се огледа у диверзитету, вези са прошлошћу, природном и културном наслеђу, биодиверзитету, односно карактеру као елементу локалног, регионалног и националног идентитета (Закон о ППРС 2020, „Службени гласник РС“, бр. 88/2010). Вредност предела се сагледава кроз јединствен образац структуре предела, односно просторни распоред предеоних елемената, који је под утицајем природних и културних (друштвених) фактора настајао током различитих епоха. У односу на специфичне карактеристике макрорегиона, истраживана територија Сремског шумског подручја припада Војвођанско-панонско-подунавском макрорегиону јединственог редеоног обрасца изграђеног од великих поља обрадивих површина. Оваква слика предела Срема допуњена је масивом Фрушке горе, у чијем подножју се налазе манастири, бројна сеоска и градска насеља која се одликују снажном повезаношћу са природним окружењем (морфологија насеља, виноградарске површине, пашњаци...).

Предеоне карактеристике и препознатљивост административног подручја Сремског региона видно наглашавају лесни одсеци и терасе, меандрирајући токови великих панонских река као што су Дунав и Сава, као и низ мањих водотокова значајних за бројне природне и привредне функције (Јегричка, Моровић, ...). Од посебног значаја су преостале плавне равнице и ритови (Ковиљско-петроварадински рит), као и Обедска бара и Засавица које подлежу заштити, као делови специјалних резервата природе. Аутохтоне шуме у окружењу река су од посебног еколошког значаја, а у исто време су и носиоци идентитета овог предела.

Повезаност сеоских насеља и природних одлика приобаља великих река, изражена је кроз специфичну морфологију, унутрашњу или спољашњу физиономију. Градови и мањи градски центри Срема, као део културног предела, истичу се по препознатљивости централног урбаног језгра, а индустријско наслеђе градова Војводине „доказ“ је привредног развоја.

Велики број споменика културе, археолошких налазишта и просторних културно-историјских целина говори да је ово подручје од давнина било стециште многих народа. На основу истраживања и валоризације културног наслеђа, које су обавили Републички завод за заштиту споменика културе Србије, Покрајински завод за заштиту споменика културе Војводине, као и регионални заводи за заштиту споменика културе, предложена је листа културних подручја, као и листа споменика који са непосредном околином чине сагледиве културно-пејзажне целине на територији Административног подручја Војводине. Као специфична културна подручја издвајају се: подручје Фрушке Горе; подунавско подручје; сремско подручје - фрушкогорски манастири, Сремски Карловци, Петроварадинска тврђава и историјски град Нови Сад.

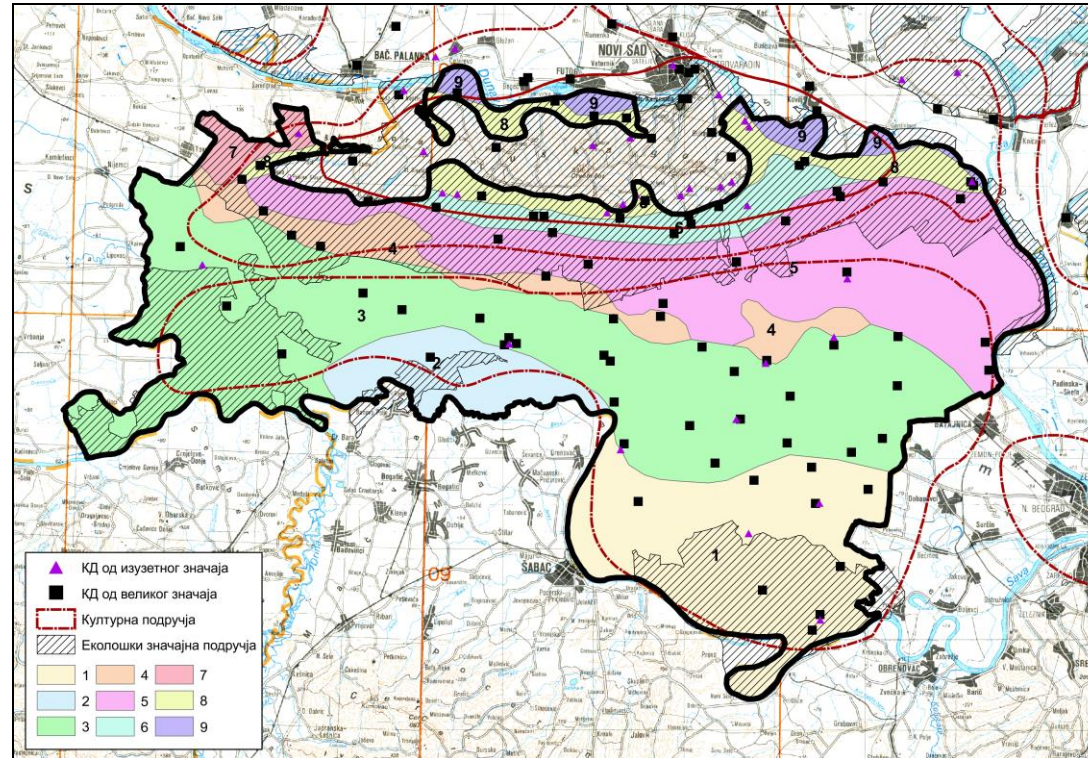
Као мера имплементације Просторног плана 2020, предвиђена је израда Студије предела у циљу имплементације Европске конвенције о пределима. У Регионалном просторном плану АП Војводине до 2020 је, у програму приоритета у области заштите и уређења предела, предвиђена израда Студије о пределима за подручја интегралних природних и културних вредности као што је културно подручје Срема.

У односу на доступну информациону основу и потребе израде Плана развоја шумског подручја Срем, методом карактеризације утврђени су типови карактера предела за територију сремског региона. Анализа типова карактера предела је интерпретирана кроз композицију и конфигурацију структуре предела и процену његове осетљивости. Оцена стабилности карактера предела се заснива на анализи карактеристичне структуре и функционисања предела кроз процену: Шенон индекса диверзитета предеоних елемената, фрагментације предеоних елемената, хетерогености структуре предела и структуре ивице шуме као предеоог елемента, функционисања коридора и повезаности предеоних елемената. Подаци су приказани за типове предела у сремском шумском подручју у оквиру којих се налазе шуме које су предмет Плана развоја шумског подручја Срем.

Анализа стања карактера предела који се простиру на територији Сремског шумског подручја

Регион Срема поседује сва обележја која га сврставају у типичне културне пределе у којима, још увек, „преживљавају“ елементи који говоре о његовом дугом трајању и слојевитом историјском пореклу. Применом методологије Процене карактера предела издвојено је десет типова предела (Слика бр. 1):

- 1) Аграрне површине и шуме на алувијалној равани и речним терасама Подлужја;
- 2) Аграрне површине на савској алувијалној равни Горњег Срема;
- 3) Комплекси аграрних простора на језерско – барском дну Горњег Срема;
- 4) Комплекси обрадивих површина на фрушкогорској флувијалној плавинској лепези ;
- 5) Аграрне површине на фрушкогорској лесној заравни Срема2;
- 6) Комплекси обрадивих површина и агрошумских простора на лесној тераси Срема2;
- 7) Моловинске шуме и обрадиве површине на фрушкогорској лесној заравни;
- 8) Предео шумовитих обронака Фрушке горе са насељима на десној обали Дунава и комплексом манастира и прњавора у подножју јужних падина2;
- 9) Алувијална равана Дунава - ритови и аде на десној обали Дунава.

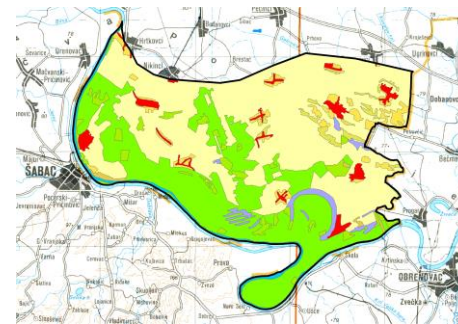

Слика бр. 1: Типови карактера предела Срема са културним подручјима /природним и културним добрима

АГРАРНЕ ПОВРШИНЕ И ШУМЕ НА АЛУВИЈАЛНОЈ РАВАН И РЕЧНИМ ТЕРАСАМА ПОДЛУЖЈА

Положај и карактер предела у Сремском шумском подручју

Структура типова предела

Структура предела: Композицијом овог типа предела доминира матрица аграрних простора (32 500 ха / 57%), која се простире на алувијалној равни и речним терасама Подлужја. Учешће листопадне шуме, као предеоног елемента (19 450 ха / 35%), релативно је пропорционално у односу на матрицу, али је просторна дистрибуција неравномерна. Шуме храста лужњака са јасеном и грабом су концентрисане у јужном делу - Обедској бари и граде један доминантан и хомоген предеони елемент. На морфолошки изглед насеља пресудан утицај су имали микролокацијски услови (мочвара, рељеф - обалске греде), а у време војне границе то су

биле и потребе за изградњом широких улица у насељу (најчешће једна улица). На тај начин су настајала насеља издуженог облика која прате правац пружања обалских греда-узвишења, као и овалног и крстастог облика (Кленак, Купиново, Платичево, Ашања, Карловчић, Суботиште, Товарник, Огар, Обреж, Деч). Диверзитету предела доприносе и акватични екосистеми, Обедска бара као и читав низ бара под називом "ширине" (Глибавица, Зеравача, Широка и др.). Кључне карактеристике културног предела, поред предеоног обрасца, треба тражити и у разноврсности елемената културног наслеђа од којих су најзначајнији објекти који у тематском и културолошком смислу граде целину: Православна црква Светог Луке и етно-парк Купиново, остаци тврђаве Купиник и остаци манастира Обе

Конфигурација структуре предела условљена је геометријом коју доминантно и карактеристично формира облик потковице Обедске баре, која се пружа лучно између Обрежа и Купинова, испод одсека лесне терасе. Ту је одсечен меандар, фосилно корито реке Саве, под именом Потковица. Облици и густине ивица шуме, ивица бара и канала (Вок, Ревеница, ...) са комплексима аграрних простора указују на динамику и разноврсност. У северном делу, дуге визуре које се пружају преко геометризовано формираних поља обрадивих површина и линеарних форми канала за одводњавање указују на визуелну дисфункцију.

Обедска бара

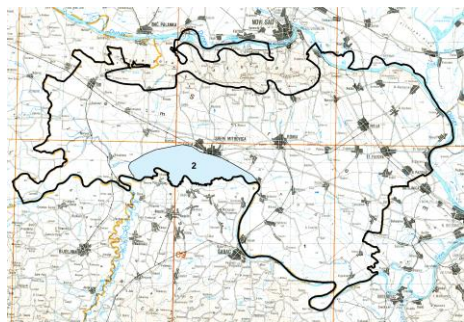
Етнопарк у Купнову - Заштићена групација од девет окућница

КД од изузетног значаја - црква Св. Луке

Процена осетљивости карактера предела: Кохерентност и комплексност елемената који учествују у композицији структуре предела (шуме, комплекси аграрних простора, агрошумски простори, насеља, баре и мочваре), а који су и носиоци идентитета, говоре о делимично очуваном карактеру културног предела. Доминација једног предеоног елемента, комплекса обрадивих површина, без правилне дистрибуције осталих елемената, говори о лабилној структури и великој осетљивости овог типа предела. Степен угрожености карактера предела се може сагледати кроз доминантно груписање предеоног елемента шуме на једном месту, односно његову неодговарајућу просторну дистрибуцију у структури предела. Иако просечна дужина ивица шуме и њена густина (122 км/ 6,11м/ха) говоре о елементу који је близак природном, неповезаност указује на потенцијално угрожену и нестабилну структуру предела.

АГРАРНЕ ПОВРШИНЕ НА САВСКОЈ АЛУВИЈАЛНОЈ РАВНИ ГОРЊЕГ СРЕМА

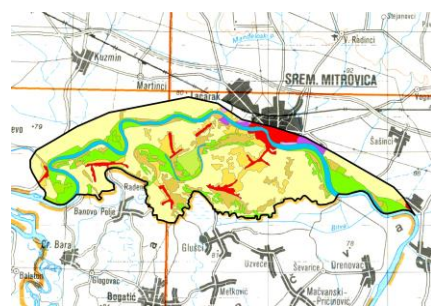

Положај карактера предела у Сремском шумском подручју

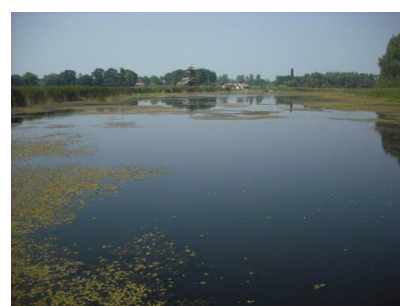

Структура типова предела

Структура предела: Иако матрицу структуре предела формирају предеони елементи обрадивих површина (9 228.6 ха / 50%), хетерогеност предела стварају елементи агрошумских простора и комплекса аграрних простора (3300 ха / 18%), као и елементи шуме (2 567 ха / 15%) који, поред савске приречне вегетације, формирају и доминантну структуру аквацичног елемента – Засавице. Насеља Мачванска Митровица, Ноћај и Салаш Ноћајски формирају конурбацију Сремске Митровице, а на њих се настављају линерна насеља Засавица 1. и Засавица 2., Равње и Раденковић. Конфигурацију структуре предела формира флувијални рељеф речне терасе и алувијалне равни реке Саве који је у овом делу најужи. Геометријом предела доминирају линерани облици уситњених поља обрадивих површина које „нарушавају“ органске форме речних биотопа природних водотокова Саве и Засавице чија дужина и густина ивице то потврђују (105 км / 5,6 м/ха).

Велик диверзитет предеоних елемената

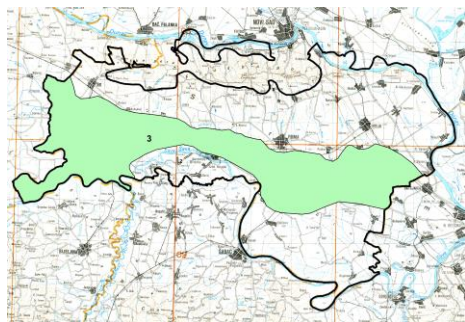

Резерват природе“Засавица“

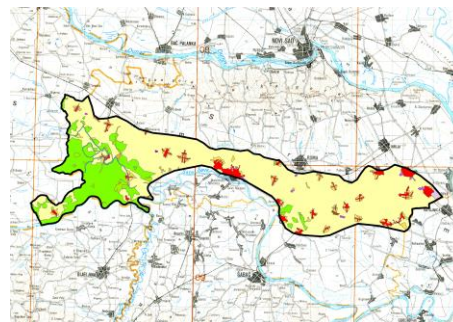
КД од великог значаја –
Црква Св. Тројице у Засавици

Процена осетљивости карактера предела: Стање структуре предела с аспекта хетерогености (шуме, комплекси аграрних простора, агрошумски простори, насеља и водотокови, ливаде и шибљаци, зелени урбани простори) говори о високом степену диверзитета. Стабилност се може изразити и дужином ивице шуме (208 км), њеном густином (11.4 м/ха), као и густином ивице агрошумских простора (10,0 м/ха). Вредност стања овог предела је условљена и постојањем културног наслеђа чију окосницу чини Сирмијум (слојевито наслеђе Сремске Митровице), затим села доњег Срема са карактеристикама етно архитектуре (Босут, Јарак), али и специфична архитектура Мачве, у комбинацији са природним вредностима Фрушке горе, реке Саве и баре Засавице.

КОМПЛЕКСИ АГРАРНИХ ПРОСТОРА НА СРЕМСКОМ ЈЕЗЕРСКО-БАРСКОМ ДНУ

Положај карактера предела у Сремском шумском подручју

Структура типова предела

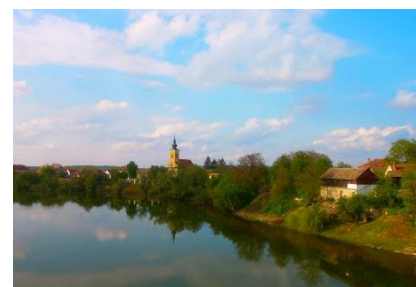
Структура предела: Композицијом овог типичног аграрног предела доминира матрица обрадивих површина (86 685 ха / 71%) у којој су, на граници са фрушкогорском лесном заравни, распоређена насеља Шид, Кукујевци, Рума, Голубинци, Стара Пазова. Предеони елементи шума су затупљени у малом проценту (17 %), али су и непропорционално распоређени, односно налазе се у виду великих и густих предеоних елемената локализованих на подручју Моровића - Босутске шуме. Иако постоји заступљеност великог броја елемената (пашњаци, воћњаци, шибљаци, комплекси агрошумских простора) они нису равномерно распоређени. Предеони образац формирају и насеља (Кузмин, Лаћарак, Мартинци, Сремска Рача и Шашинци) која имају очувану првобитну матрицу насеља, првобитни систем парцелације и регулације, уличне профиле, као и концентрацију оригиналних објеката са очуваним аутентичним карактеристикама. Примери објекта насталих под утицајем градске архитектуре налазе се у селима доњег Срема (изузетак је Чалма са својим центром села), што се односи и на ретке примере индустријске и утилитарне архитектуре ("Варда" у Лаћарку, Млин у Мартинцима, Железничка станица у Мартинцима). Карактеристике културног предела се налазе и у специфичним примерима комплекса етно-архитектуре салаша – пустара (Фишиеров салаш у атару села Јарак и Вишњевци у атару села Велики Радинци). Поред великог броја археолошких локалитета из различитих периода - од праисторијског, бронзаног, раног гвозденог, римског и средњег века, Градина на Босуту је проглашена за археолошко налазиште од великог значаја. Конфигурација структуре предела условљена је морфологијом терена коју формира лесна зараван. Доминирају геометризовани облици поља обрадивог земљишта различите гранулације, систем канала (Вртич, Липац, Моловински поток, Вагант, Јарчина, Галовица...) и саобраћајница. Степен природности, односно органску форму уносе елементи природних водотокова (Студва, Босут, фрушкогорски потоци).

Матрица сремских обрадивих површина

Фишиеров салаш - Јарак

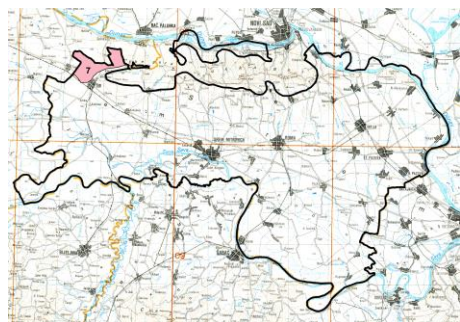

Слика Моровића – КД Црква Рођење пресвете богородице шуме

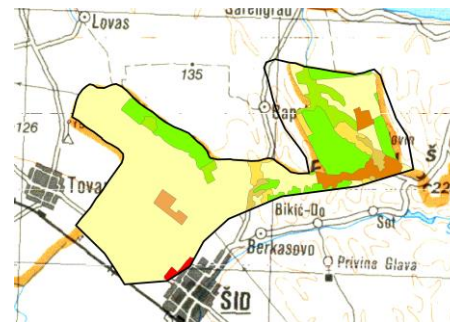
Процена осетљивости карактера предела: Доминација једног предеоног елемента (обрадивих површина) без значајног учешћа осталих, говори о лабилној структури и великој осетљивости овог типа предела. Степен угрожености карактера предела се најбоље огледа у дужини и структури ивице комплекса агрошумских

простора (3.67 м/ха и 3.10м/ха), који уносе онај неопходан степен природности у овај антропогено регулисан предео. На исти начин, густина ивица шума и шибљака (3, 2 м/ха и 1, 2 м/ха) указује на проблем повезаности предеоног елемента који је један од највреднијих носилаца биодиверзитета. Иако су насеља у великом броју случајева оивичена воћњацима, чиме се ублажава контраст с обрадивим површинама, не постоји одговарајући степен повезаности живицама које уносе степен стабилности у структуру предела.

МОЛОВИНСКЕ ШУМЕ И ОБРАДИВЕ ПОВРШИНЕ НА ФРУШКОГОРСКОЈ ЛЕСНОЈ ЗАРАВНИ

Положај карактера предела у Сремском шумском подручју

Структура типа предела

Структура предела: Композицијом овог мозаичног културног предела доминира матрица обрадивих површина (3 388 ха / 70.31%) у којој су фрагментарно распоређени елементи: листопадне шуме (821 ха / 17.04 %), агрошумски простори и комплекси аграрних простора (250 ха / 5%), као и насеље Моловин. Конфигурацију структуре предела формира заталасана лесна тераса која се спушта ка нижој сремској лесној тераси дугих визура. Визуелна динамика предела је условљена густином ивице шуме (8,6 м/ха) као и комплексима агрошумских простора (5,5 м/ха) који својом структуром омогућавају успостављање веза зелених коридора.

Дуге визуре преко матрице обрадивих површина на заталасаном рељефу

Црква светог Петра и Павла

Насеље Моловин

Процена осетљивости карактера предела: Динамика и диверзитет предеоних елемената, који учествују у структури предела, говори о већој стабилности предела што се може изразити и дужином и структуром ивице шуме (43 км), као и дужином ивице комплекса агрошумских простора (12.96 м/ха и 9,61м/ха). Нестабилност овог предела се може представити малим процентуалним учешћем предеоних елемената винограда и воћњака (<3%) у композицији предела.

АЛУВИЈАЛНА РАВАН ДУНАВА - РИТОВИ И АДЕ НА ДЕСНОЈ ОБАЛИ ДУНАВА

Положај карактера предела у Сремском шумском подручју

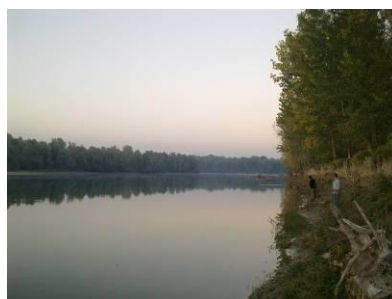

Структура типа предела

Структура предела: Река Дунав са својим рукавцима и адама, барама и мртвајама, на коју се настављају приречне шуме и шибљаци формира матрицу која повезаношћу гради композицију структуре овог предела. За разлику од матрице, која је по свом пореклу блиска природној, у структури су фрагментарно распоређени елементи антропогеног порекла: комплекси аграрних и агрошумских простора (3,27% и 6,38%), насеља на десној обали Дунава (Нештин, Черевих, Беочин, Петроварадин - 5,44%), као и њихова пратећа инфраструктура саобраћајница и градског зеленила. Конфигурација структуре овог типа предела припада органској форми коју стварју Сусечка и Нештинска ада, Велика ада, плавно подручје од Раковца до Черевиха, Беочински рит, Ковиљски и Петроварадински рит, Крчединска и Лучка ада. Интегрална органска форма се чита у густини ивица реке, мочвара, бара (16,92 м/ха) као и приречних шума и шибљака (32,38 м/ха).

Нештинска ада

Бразилија код Черевиха

Процена осетљивости карактера предела: Диверзитет предеоних елемената, који су блиски природним и који значајно учествују у структури предела, говори о његовој већој стабилности што се може изразити дужином и структуром ивица: Дунава, његових рукаваца и ада, бара и мртваја, као и приречних шума и шибљака. У исто време, конфигурација коју формирају органске форме ових предеоних елемената говори и о високој фрагилности Ковиљско-петроварадинског рита, односно великој осетљивости ових предеоних елемената који су носиоци диверзитета на предеоном, екосистемском и специјском нивоу (Крчединска ада је ИБА подручје).

Проценом осетљивости карактера културног предела Срема, основни проблеми се сагледавају кроз композицију и конфигурацију структуре предела у којој је видљива појава:

- концентрисања шуме, као предеоног елемента, на једном месту; на тај начин се губи веза са осталим елементима у структури предела што повећава степен његове нестабилности (предеони елементи листопадне шуме, шуме и шибљаци заузимају < 20 % у типовима предела Аграрне површине и шуме на алувијалној равни и речним терасама Подлужја, Аграрне површине на савској алувијалној равни Горњег Срема, Комплекси аграрних простора на језерско – барском дну Горњег Срема, Моловинске шуме и обрадиве површине на фрушкогорској лесној заравни);

- хомогене структуре типова предела и њихове визуелне дисфункције: Комплекси аграрних простора на језерско – барском дну Горњег Срема; Комплекси обрадивих површина на фрушкогорској флувијалној плавинској лепези у ком су угрожени значајни фрагилни предеони елементи - станишта и екосистеми степског карактера;
- строге геометријске форме коју стварју поља обрадивих површина у структури типова предела: Аграрне површине и шуме на алувијалној равни и речним терасама Подлужја, Аграрне површине на савској алувијалној равни Горњег Срема, Комплекси аграрних простора на језерско – барском дну Горњег Срема, Моловинске шуме и обрадиве површине на фрушкогорској лесној заравни;
- девастираних и оштећених вернакуларних елемената структуре предела који су носиоци идентитета: виногради и воћњаци у свим типовима предела, елементи комплекса агрошумских простора и линијске форме зелених структура у атарима насеља којима се изграђује ивица с околним обрадивим површинама;
- фрагментације и неповезаности линијских форми зелених структура које уносе степен стабилности у структуру целокупног предела.

4.12. Ерозија и други угрожавајући фактори

Планирање и газдовање шумама у Сремском шумском подручју суочава се са различитим проблемима изазваних угрожавајум факторима, односно факторима ризика. У којој мери је могуће обезбедити реалност планирања газдовања шумама зависи, поред осталог, и од великог броја фактора ризика. Основна карактеристика угрожавајућих фактора у шумарству је неизвесност њихове појаве и деловања у газдовању шумама, који могу узроковати резултате у облику губитка у пословању. Због специфичности биолошке и економске компоненте производње тешко је прецизно предвидети неизвесности односно појаву ризика. У складу са претходно наведеним важно је свеобухватним планирањем газдовања шумама сагледати реалне претпоставке и вероватноћу појаве ризика, као и дефинисати мере за смањивање штета у таквим условима.

На овом месту су набројани најбитнији угоржавајући фактори за Сремско шумско подручје.

Речна ерозија

Речна ерозија у овом подручју настаје као последица утицаја и деловања великих река Саве и Дунава. У релативно кратком временском периоду (уређајно раздобље – 10 година) у поплавним деловима газдинских јединица које се наслањају на поменуте реке, утврђене су значајне разлике у површинама. Поменуте разлике су изазване речном ерозијом која може имати негативну и позитивну конотацију, односно може доћи до одношења земљишта или до формирања наноса односно нових површина. У сваком случају промене је потребно благовремено снимити и уважити приликом уређивања и доношења планских докумената.

У односу на поменути фактор ризика, треба констатовати да је снимање поменутих промена, у великој мери олакшано применом нових технологија на уређивању шума (аерофотограметријско снимање терена, употреба ГИС-а приликом картирања и слично). На овај начин све промене је могуће благовремено снимити, констатовати стање и у складу са истим израђивати планове газдовања шумама.

Без обзира што се применом савремених технологија, релативно лако констатују промене, нису сви корисници шума у могућности да примене исте, и оно што је још значајније, све промене се запажају и евидентирају у на нивоу шумарских организација и планова, док се исте промене у катастру непокретности не евидентирају истом динамиком. Тако се јављају разлике у површинама стања на терену и података из службе за катастар непокретности.

Климатске промене

Климатске промене које су последњих година актуелне свакако остављају негативан траг на шумским екосистемима. Температуре које се повећавају, суше, поплаве, утицаји подземних вода, свакако могу бити значајан угрожавајући фактор стабилности шумских екосистема. Најчешће помињани узорци сушења шума и слабљења шумских екосистема су климатске промене, односно аерозагађење, загађење земљишта, суше, и промене режима вода.

Таложeње тешких метала у земљишту извесно доприноси интензивној ацидификацији шумског земљишта. У исто време основне компоненте шумских екосистема, флора и фауна, јасно су дефинисани као рецептори тешких метала из воде и земљишта. Због тога су ризици од присуства тешких метала у шумским екосистемима неоспорни. Претходне констатације јасно указују да су аерозагађење и загађење земљишта, као и шумских и акватичних екосистема ограничавајући фактори могућег планског коришћења шума као сегмента укупних природних ресурса и потенцијала. У ширем смислу, то су угрожавајући фактори животне средине.

Сушење шума

Сушење шума као стихијски процес има за последицу глобалан и трајан поремећај биолошке стабилности шумских екосистема и животне средине у целини, неминовно узрокује смањење прираста, производне снаге и квалитета састојина, прерану сечу, умањење функционалних ефеката функција шума, а у планском и организационом смислу ревизију планова газдовања шумама, концентрацију свих шумско узгојних радова у комплексу захваћеном сушењем, чиме се неминовно увећавају негативни биланси на коришћењу шума.

У Сремском шумском подручју, последњих година, констатовано је масовно сушење стабала лужњака, цера, топола, граба, врба, пољског јасена и др. Када је у питању лужњака у другој половини 20. века па до данас најчешће штете настају од аутохтоних (домаћих) паразита. Ови парзити су познати као факултативни паразити или паразити слабости и активирају се када су биљке физиолошки на неки начин ослабеле. Међутим, када достигну епидемијске размере факултативни паразити прелази у врло опасне паразите који доводе до економских штета. Нема сумње да су активности човека, у прошлом веку, доста утицале на здравствену кондицију храстових шума на овом подручју тако да су данас оне постале осетљиве на многе паразите који у прошлости нису причињавали веће штете. Свакако подизање насипа, промена водног режима у земљишту, аерозагађења, последњих година климатске промене (нпр. сушна лета), поплава, стално присуство дефолијатаро, старост састојина и сл., све је то утицало на смањење виталности стабала и њихову предиспозицију за напад паразитске и сапрофитске микофлоре.

Утицај снега и ветра

Утицај ветра и снега у појединим случајевима могу имати карактер катастрофе и значајни су ограничавајући фактори поузданог планирања и газдовања шумама. Негативан утицај за последицу има појаву снеголома, снегоизвала, ветролома и/или ветроизвала. У Сремском шумском подручју су бележени случајеви ветролома / ветроизвала и снеголома / снегоизвала, приликом чега су бележене значајне штете. Последица негативног утицаја ветра и снега огледају се у директним штетама у приносном смислу, али и кроз разбијање и понекад прекидање склопа. Поред већ утврђеног ефекта стихијности, ова појава доводи до разбијања стабилности састојина, а у појединим случајевима и станишта. Такође, поставља се питање квалитета дрвног материјала који се користи у овакавим ситуацијама.

Утицај мрза и леда

У младим засадима који су изложени утицају плавних вода током зимског периода услед ниских температура може доћи до формирања ледене плоче. Касније при повлачењу воде у речно корито долази до спуштања ледене плоче према земљи, па лед може огулити кору садница по обиму и висини у различитом интензитету, а може доћи и до ломљења садница. За време јаких мразева на дрвећу се јављају у већем броју мразопуцине на стаблима, нарочито цера и еурамеричких топола.

Шумски пожари

Шумски пожари су такође, значајан ограничавајући фактор реалном планирању и угрожавајући фактор стабилности шумских екосистема, али и животне средине у целости. Шумски пожари нису честа појава у шумама Сремског шумског подручја и обично када се јаве немају катастрофалне размере. Овакаво стање је резултат спровођења технологије подизања нових шума и мера неге младих засада. У младим засадима топола врши се редовна обрада земљишта, како пре садње, тако и неколико година након садње, чиме се уништава коров и шибље као лако запаљиви материј и потенцијална опасност за појаву и ширење пожара. Мрежа противпожарних пруга у овим засадима је довољно густа и редовно се одржава. Нешто већа угроженост од пожара постоји у млађим културама храста, која се граниче са пољопривредним земљиштем, или се налазе у близини насеља, где се често врши паљење корова и стрњице.

Повећана угроженост од пожара се јавља у рано пролеће, од топљења снега до почетка вегетационог периода, као и у јесен уколико је време изузетно суво. Тада је нарочито угрожен део шума у подручју брањеном од поплаве.

Све шуме припадају одређеној категорији угрожености, према утврђеној класификацији, при чему су све састојине, према Др. М. Васићу разврстане у шест степена угрожености, како следи:

- I степен-састојине и културе борова и ариша (јако угрожене),
- II степен-састојине и културе смрче, јеле, и других четинара (јако угрожене),
- III степен-мешовите састојине и културе четинара и лишћара (средње угрожене),
- IV степен-састојине храста и граба (средње угрожене),
- V степен-састојине букве и других лишћара (слабо угрожене),
- VI степен-шикаре и шибљаци (слабо угрожене)

У односу на наведену класификацију, може се закључити да шуме Сремског шумског подручја не спадају у ред јако угрожених.

Површинске и подземне воде

Шуме и шумско земљиште Сремског шумског подручја, највећим својим делом се простиру у Плавном делу река Саве и Босута. У том смислу водостаји река, ниво подземних вода и дужине периода плављења имају значајну улогу у газдовању шумама. У односу на површине које се налазе у поплавном делу, периоди плављења су различите дужине у појединим годинама и крећу се од 1 до 3 месеца, а изузетно и дуже. Мора се истаћи да је повољна околност по састојине овог шумског подручја, чињеница да реке које се налазе у непосредној близини састојина утичу повољно на укупну температуру и влажност ваздуха и на тај начин омогућавају лакше подношење биљкама недостак подземне воде у топлем летњем периоду.

Ипак, између земљишта у поплавном подручју и земљишта у заштићеном делу постоји велика разлика у плодности услед различитих хидрографских карактеристика. Поред чињенице да земљишта поплавног дела по својим особинама на већем делу површина пружају оптималне услове за гајење меких лишћара, постоји опасност од прекомерног задржавања воде који се може негативно одразити на развој и опстанак биљног света, а тиме и шумске вегетације.

У „заштићеном“ делу (површине које су брањене насипом), карактеристично је то што се ради о тешким непропусним глиновитим земљиштима са малим ваздушним и водним капацитетом, која пружају врло неповољне услове за гајење топола и врба. Посебно је неповољан летњи сушни период када због прекомерног исушивања долази до спуштања нивоа подземних вода. Изградњом мреже мелиоративних канала 1973. године, ниво подземне воде је спуштен још ниже, тако да је у летњем, сушном периоду он 3-4 м испод површине. Тако низак ниво подземне воде је практично недоступан шумским културама, што за последицу има обољевање и сушење младих култура. Овај моменат се мора имати у виду код избора технологије за обнову шума у оваквим деловима.

Антропогени утицај

Утицај човека на шуму има историјски значај, јер природни услови развоја вегетације јасно показују да би, без коришћења и стваралчких интервенција људи, шире подручје било покривено шумом.

Сремско шумско подручје је изразито изложено антропогеном утицају због свог положаја. Тај утицај се може сагледати из неколико аспеката, односно, забележени су спорадични негативни утицаји људи, али и много значајнији системски негативни утицаји чије деловање је интензивније и може имати трајне последице. Ту се мисли на промене изазване социјалним и економским приликама у земљи и положајем одређених привредних грана, које имају доминантну улогу у односу на шумарство. Осим претходно наведеног постоји и фактор нестручног и неблаговременог газдовања шумама у оквиру струке од стране појединих власника и / или корисника шума.

Ово подручје карактерише значајан број насељених места, што је неоспорно довело до негативног утицаја и притиска на шуме и шумско земљиште. Стихијска урбанизација и привредни развој довели су до свеопштег притиска угрожавања шума и шумског земљишта.

У односу на напред наведено, два кључна фактора ризика су:

- нелегална градња и узурпација земљишта;
- ширење Градског грађевинског земљишта на рачун шумског.

Поред наведених фактора ризика, треба нагласити и то да сремско шумско подручје карактерише велики удео пољопривредних површина и интензивна пољопривредна производња, па се односу шумарства и пољопривредне мора посветити значајна пажња, у складу са принципима одрживог газдовања шумама.

4.13. Вредност шума

Вредност шума Сремског шумског подручја биће приказана по врсти власништва, врсти дрвећа и сортиментима. Шуме изнад таксационе границе биће приказане преко масе сортимената а шуме испод таксационе границе биће приказане преко цене коштања подизања једног хектара. Сортиментна структура и трошкови одређени су по јединственој методологији ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица. Цене су по ценовику ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин.

Државне шуме ШГ Сремска Митровица

Табела бр: 4.87 - Вредност шума Државне шуме ШГ Сремска Митровица

Врста дрвећа	Сортимент	м ³	дин/м ³	Укупно	Трошкови	Вредност
Клонске тополе	F	112.866,40	7.731,00	872.570.138,40	575.896.291,34	296.673.847,06
	L	110.108,55	6.056,00	666.817.384,86	440.099.474,00	226.717.910,85
	I	159.642,11	4.509,00	719.826.292,03	475.085.352,74	244.740.939,29
	II	164.122,88	3.543,00	581.487.349,67	383.781.650,78	197.705.698,89
	Целулоза	145.470,63	2.565,71	373.235.442,40	246.335.391,98	126.900.050,42
	Огр.меки	135.780,86	2.052,86	278.739.100,37	183.967.806,24	94.771.294,12
	Остатак	148.992,97				
	Укупно	976.984,40		3.492.675.707,72	2.305.165.967,09	1.187.509.740,62

Врста дрвећа	Сортимент	м ³	дин/м ³	Укупно	Трошкови	Вредност
Домаће тополе	I	17.850,53	3.344,84	59.707.170,11	39.406.732,27	20.300.437,84
	II	19.501,63		0,00	0,00	0,00
	Целулоза	27.574,01	2.565,71	70.746.923,46	46.692.969,48	24.053.953,98
	Огр.меки	40.476,88	2.052,86	83.093.374,04	54.841.626,86	28.251.747,17
	Остатак	26.451,94				
	Укупно	131.855,00		213.547.467,61	140.941.328,62	72.606.138,99
Врбе	I	5.162,98	3.596,00	18.566.061,70	12.253.600,72	6.312.460,98
	II	5.666,43	2.998,00	16.987.963,14	11.212.055,67	5.775.907,47
	Целулоза	6.142,54	2.565,71	15.759.976,30	10.401.584,36	5.358.391,94
	Огр.меки	29.165,71	2.052,86	59.873.123,54	39.516.261,53	20.356.862,00
	Остатак	11.743,74				
	Укупно	57.881,40		111.187.124,67	73.383.502,28	37.803.622,39
Липе	F	404,41	13.551,00	5.480.173,46	3.616.914,48	1.863.258,98
	L	1.016,57	9.833,00	9.995.932,81	6.597.315,65	3.398.617,16
	I	7.200,46	6.715,00	48.351.088,90	31.911.718,67	16.439.370,23
	II	12.702,67	5.276,00	67.019.297,47	44.232.736,33	22.786.561,14
	Целулоза	64.456,40	2.565,71	165.376.430,04	109.148.443,83	56.227.986,21
	Огр.меки	40,63	2.052,86	83.399,18	5.5043,46	28.355,72
	Остатак	21.487,23		0,00		
	Укупно	107.308,37		296.306.321,87	195.562.172,43	100.744.149,44
ОМЛ	Огр.меки	3.978,22	2.052,86	8.166.728,71	5.390.040,95	2.776.687,76
	Остатак	1.005,58				
	Укупно	4.983,80		8.166.728,71	5.390.040,95	2.776.687,76
Лужњак	F I 40-49	70.028,95	30.394,00	2.128.460.027,88	1.404.783.618,40	723.676.409,48
	50-59	48.913,51	39.515,00	1.932.817.229,11	1.275.659.371,21	657.157.857,90
	60-69	24.150,51	48.634,00	1.174.535.854,71	775.193.664,11	399.342.190,60
	70	3.327,46	57.751,00	192.164.257,96	126.828.410,25	65.335.847,71
	F II 40-49	96.735,67	24.315,00	2.352.127.767,42	1.552.404.326,50	799.723.440,92
	50-59	57.336,50	30.394,00	1.742.685.672,18	1.150.172.543,64	592.513.128,54
	60	16.845,99	36.475,00	614.457.558,20	405.541.988,41	208.915.569,79
	K	126.250,33	19.330,00	2.440.418.936,89	1.610.676.498,35	829.742.438,54
	I	279.921,07	16.108,00	4.508.968.563,34	2.975.919.251,81	1.533.049.311,54
	II	352.299,98	11.597,00	4.085.622.856,46	2.696.511.085,27	1.389.111.771,20
	III	641.133,96	8.375,00	5.369.496.915,00	3.543.867.963,90	1.825.628.951,10
	KГ	532.084,29	6.404,00	3.407.467.761,14	2.248.928.722,35	1.158.539.038,79
	Огрев	3.390.674,13	4.604,35	15.611.850.430,47	1.030.382.1284,11	5308.029.146,36
	Остатак	793.011,35				
	Укупно	6.432.713,70		45.561.073.830,75	30.070.308.728,30	15.490.765.102,46
Китњак и	K	69,29	13.793,00	955.661,80	630.736,79	324.925,01

Врста дрвећа	Сортимент	м ³	дин/м ³	Укупно	Трошкови	Вредност
ост.храстови	I	379,03	11.993,00	4.545.718,78	3.000.174,40	1.545.544,39
	II	400,20	6.594,00	2.638.892,42	1.741.669,00	897.223,42
	III	405,23	5.395,00	2.186.221,25	1.442.906,02	743.315,22
	КГ	1.134,92	6.404,00	7.268.002,06	4.796.881,36	2.471.120,70
	Огрев	13.394,59	4.604,35	61.673.380,47	40.704.431,11	20.968.949,36
	Остатак	2.425,75				
	Укупно	18.209,00		79.267.876,78	52.316.798,68	26.951.078,11
Пољски јасен	F 35-39	27532,95	18236,00	502.090.803,26	331.379.930,15	170.710.873,11
	40-49	24.430,31	29.178,00	712.827.556,00	470.466.186,96	242.361.369,04
	50	4.804,99	34.650,00	166.492.799,55	109.885.247,70	56.607.551,85
	F к 35-39	55.025,00	17.537,00	964.973.372,39	636.882.425,78	328.090.946,61
	40-49	27.349,79	21.045,00	575.576.351,60	379.880.392,05	195.695.959,54
	50	12.914,64	22.630,00	292.258.190,05	192.890.405,43	99.367.784,62
	К	68.668,36	16.108,00	1.106.109.942,88	730.032.562,30	376.077.380,58
	I	225.420,10	12.885,00	2.904.538.001,39	1.916.995.080,91	987.542.920,47
	II	286.390,99	7.731,00	2.214.088.735,96	1.461.298.565,73	752.790.170,23
	КГ	125.905,57	5.395,00	679.260.550,15	448.311.963,10	230.948.587,05
	Огрев	1.498.767,97	4.604,35	6.900.852.302,67	4.554.562.519,76	2.346.289.782,91
	Остатак	323704,65				
	Укупно	2.680.915,30		17.019.068.605,89	11.232.585.279,88	5.786.483.326,00
Граб	F	2.456,51	9.594,00	23.567.708,97	15.554.687,92	8.013.021,05
	I	11.161,74	5.996,00	66.925.781,05	44.171.015,49	22.754.765,56
	II	92.375,60	4.794,00	442.848.635,99	292.280.099,75	150.568.536,24
	Огрев	487.686,12	4.604,35	2.245.477.563,60	1482.015.191,98	763.462.371,62
	Остатак	322.828,54				
	Укупно	916.508,50		2.778.819.689,61	1.834.020.995,14	944.798.694,47
Цер	Огрев	495.217,53	4.604,35	2.280.154.834,26	1.504.902.190,61	775.252.643,65
	Остатак	55.056,97				
	Укупно	550.274,50		2.280.154.834,26	1.504.902.190,61	775.252.643,65
Багрем	F	252,40	10.360,00	2.614.864,00	1.725.810,24	889.053,76
	I	4.360,44	8.416,00	36.697.479,87	24.220.336,72	12.477.143,16
	II	9.133,07	6.474,00	59.127.482,23	39.024.138,27	20.103.343,96
	КГ	9.657,77	5.395,00	52.103.642,18	34.388.403,84	17.715.238,34
	Огрев	72.366,47	4.604,35	333.200.533,12	219.912.351,86	113.288.181,26
	Остатак	10.898,46				
	Укупно	106.668,60		483.744.001,40	319271040,93	164.472.960,48
Амерички јасен	КГ	108,30	5.395,00	584.294,69	385.634,49	198.660,19
	Огрев	16.432,46	4.604,35	75.660.783,39	49.936.117,04	25.724.666,35
	Остатак	3.655,14			0,00	0,00

Врста дрвећа	Сортимент	м ³	дин/м ³	Укупно	Трошкови	Вредност
	Укупно	20.195,90		76.245.078,07	50.321.751,53	25.923.326,54
	Огрев	380,15	4.604,35	1.750.343,65	1.155.226,81	595.116,84
Црни јасен	Остатак	60,25				
	Укупно	440,40		1.750.343,65	1.155.226,81	595.116,84
Црни и домаћи орах	Ф I	585,84	41.737,00	24.451.078,87	16.137.712,05	8.313.366,82
	Ф II	26,77	25.187,00	674.205,62	444.975,71	229.229,91
	I	2.524,33	13.191,00	33.298.437,03	21.976.968,44	11.321.468,59
	II	3.786,50	9.594,00	36.327.633,03	23.976.237,80	12.351.395,23
	КГ	5.484,62	5.395,00	29.589.524,90	19.529.086,43	10.060.438,47
	Огрев	18.530,11	4.604,35	85.319.111,98	56310.613,91	29.008.498,07
	Остатак	3.458,84				
	Укупно	34.397,00		209.659.991,42	138375.594,34	71.284.397,08
Трешња	Ф	12,85	20.870,00	268.179,50	176.998,47	91.181,03
	I	78,45	10.433,00	818.416,69	540.155,01	278.261,67
	II	187,82	8.035,00	1.509.133,70	996.028,24	513.105,46
	КГ	113,44	5.395,00	612.008,80	403.925,81	208.082,99
	Огрев	1.056,72	4.604,35	4.865.485,71	3.211.220,57	1.654.265,14
	Остатак	174,03				
		Укупно	1.623,30		8.073.224,40	5.328.328,10
ОТЛ	II	18.581,05	4.794,00	89.077.529,73	5.8791.169,62	30.286.360,11
	Огрев	373.968,84	4.604,35	1.721.883.405,43	1.136.443.047,59	585.440.357,85
	Остатак	50.039,32				
		Укупно	442.589,20		1.810.960.935,16	1.195.234.217,21
Црни бор	I	0,21	6.296,00	1.322,16	872,63	449,53
	II	0,24	5.395,00	1.294,80	854,57	440,23
	III	0,30	3.897,00	1.169,10	771,61	397,49
	ОГ	0,48	3.596,00	1.726,08	1.139,21	586,87
	Целулоза	0,99	2.565,71	2.540,05	1.676,43	863,62
	Огрев четинара	1,62	2.052,86	3.325,63	2.194,92	1.130,72
	Остатак	0,96				
	Укупно	4,80		11.377,83	7.509,37	3.868,46
	УКУПНО:	12.483.553,17		74.430.713.139,79	49.124.270.672,26	25.306.442.467,53

- Укупна вредност шума ШГ Сремска Митровица изнад таксационе границе **25.306.442.467,53** дин.

Државне шуме ШГ Сремска Митровица испод таксационе границе:

Укупна површина млади шума 3.198,71 ха
 Цена подизања шума за један ха 962.874,7 дин/ха.
 Укупна вредност младих шума **3.079.956.835,67** дин.

- Укупна вредност Државних шума ШГ Сремска Митровица **28.386.399.303,20** дин.

Државне шуме осталих корисника

Табела бр.4.88 - Вредност шума Државне шуме осталих корисника

Врста дрвећа	Сортимент	м ³	дин/м ³	Укупно	Трошкови	Вредност
Клонске тополе	F	696,31	7.731,00	5.383.133,95	3.552.868,41	1.830.265,54
	L	596,69	6.056,00	3.613.572,81	2.384.958,05	1.228.614,75
	I	729,76	4.509,00	3.290.505,88	2.171.733,87	1.118.772,00
	II	595,92	3.543,00	2.111.341,02	1.393.485,07	717.855,95
	Целулоза	547,63	2.565,71	1.405.062,33	927.341,13	477.721,19
	Огр,меки	548,82	2.052,86	1.126.656,78	743.593,47	383.063,31
	Остатак	667,97				
	Укупно	4.383,10		16.930.272,77	11.173.980,03	5.756.292,74
Домаће тополе	I	5.329,18	3.344,84	17.825.241,05	11.764.659,09	6.060.581,96
	II	4.766,43	2.998,00	14.289.751,14	9.431.235,75	4.858.515,39
	Целулоза	7.626,62	2.565,71	19.567.697,77	12.914.680,53	6.653.017,24
	Огр,меки	10.494,42	2.052,86	21.543.564,78	14.218.752,75	7.324.812,02
	Остатак	7.060,16				
	Укупно	35.276,80		73.226.254,74	48.329.328,13	24.896.926,61
Врбе	I	2.744,05	3.596,00	9.867.593,01	6.512.611,38	3.354.981,62
	II	3.152,73	2.998,00	9.451.896,53	6.238.251,71	3.213.644,82
	Целулоза	3.250,16	2.565,71	8.338.955,19	5.503.710,42	2.835.244,76
	Огр,меки	12.899,90	2.052,86	26.481.696,93	17.477.919,97	9.003.776,95
	Остатак	5.529,26				
	Укупно	27.576,10		54.140.141,65	35.732.493,49	18.407.648,16
Липе	Целулоза	223,75	2.565,71	574.077,61	378.891,22	195.186,39
	Остатак	85,25				
	Укупно	309,00		574.077,61	378.891,22	195.186,39
ОМЛ	Огр,меки	182,80	2.052,86	375.262,81	247.673,45	127.589,35
	Остатак	45,70				

Врста дрвећа	Сортимент	м ³	дин/м ³	Укупно	Трошкови	Вредност
	Укупно	228,50		375.262,81	247.673,45	127.589,35
Лужњак	F I 40-49	1.707,47	30.394,00	51.896.721,60	34.251.836,26	17644.885,35
	50-59	1.199,45	39.515,00	47.396.266,75	31.281.536,06	16114.730,70
	60-69	476,42	48.634,00	23.170.064,38	15.292.242,49	7877.821,89
	70	35,98	57.751,00	2.077.996,48	1.371.477,67	706.518,80
	F II 40-49	2.293,47	24.315,00	55.765.747,37	36.805.393,26	18960.354,10
	50-59	1.362,64	30.394,00	41.416.019,37	27.334.572,79	14081.446,59
	60	326,38	36.475,00	11.904.564,60	7.857.012,63	4047.551,96
	K	2.946,38	19.330,00	56.953.486,74	37.589.301,25	19364.185,49
	I	6.382,89	16.108,00	102.815.656,55	67.858.333,32	34957.323,23
	II	8.044,42	11.597,00	93.291.127,14	61.572.143,91	31718.983,23
	III	14.540,78	8.375,00	121.779.024,13	80.374.155,92	41404.868,20
	KГ	10.604,17	6.404,00	67.909.072,66	44.819.987,96	23089.084,70
	Огрев	69.884,56	4.604,35	321.772.973,84	212.370.162,7	109.402.811,10
	Остатак	15.242,71				
		Укупно	135.047,70		998.148.721,61	65.877.8156,3
Пољски јасен	F 35-39	1.018,91	18.236,00	18.580.915,70	12.263.404,36	6.317.511,34
	40-49	859,72	29.178,00	25.084.822,63	16.555.982,93	8.528.839,69
	50	129,09	34.650,00	4.472.968,50	2.952.159,21	1.520.809,29
	F к 35-39	2.041,15	17.537,00	35.795.559,87	23.625.069,51	12.170.490,35
	40-49	902,76	21.045,00	18.998.521,07	12.539.023,90	6.459.497,16
	50	374,73	22.630,00	8.480.185,16	5.596.922,20	2.883.262,95
	K	2.516,18	16.108,00	40.530.611,33	26.750.203,48	13.780.407,85
	I	7.986,13	12.885,00	102.901.246,40	67.914.822,62	34.986.423,77
	II	10.148,69	7.731,00	78.459.553,31	51.783.305,19	26.676.248,13
	KГ	5.446,74	5.395,00	29.385.135,33	19.394.189,31	9.990.946,01
	Огрев	60.784,75	4.604,35	279.874.263,66	1.847.17014	95.157.249,65
	Остатак	13.564,26				
	Укупно	105.773,10		642.563.782,95	424.092.096,70	218.471.686,20
Граб	F	113,15	9.594,00	1.085.513,13	716.438,66	369.074,46
	I	517,40	5.996,00	3.102.318,41	2.047.530,14	1.054.788,26
	II	4.291,38	4.794,00	20.572.885,31	13.578.104,30	6.994.781,00
	Огрев	26.379,30	4.604,35	121.459.506,93	80.163.274,58	41.296.232,36
	Остатак	23.531,78				
		Укупно	54.833,00		146.220.223,78	96.505.347,69
Цер	Огрев	26.905,11	4.604,35	123.880.543,23	81.761.158,53	42.119.384,70
	Остатак	3.286,99				

Врста дрвећа	Сортимент	м ³	дин/м ³	Укупно	Трошкови	Вредност
	Укупно	30.192,10		123.880.543,23	81.761.158,53	42.119.384,70
Багрем	I	322,61	8.416,00	2.715.085,76	1.791.956,60	923.129,16
	II	882,33	6.474,00	5.712.204,42	3.770.054,91	1.942.149,50
	КГ	1.247,07	5.395,00	6.727.942,65	4.440.442,14	2.287.500,50
	Огрев	9.188,26	4.604,35	42.305.964,93	27.921.936,85	14.384.028,08
	Остатак	1.744,23				
	Укупно	13.384,50		57.461.197,76	37.924.390,52	19.536.807,24
ОТЛ	II	639,73	4.794,00	3.066.865,62	2.024.131,30	1.042.734,31
	Огрев	16.389,17	4.604,35	75.461.474,89	49.804.573,43	25.656.901,46
	Остатак	2.820,90				
	Укупно	19.849,80		78.528.340,51	51.828.704,74	26.699.635,77
	УКУПНО:	426.853,70		2.192.048.819,42	1.446.752.220,82	745.296.598,60

- Укупна вредност државних шума код других корисника **745.296.598,60** дин.

Шуме осталих корисника

Табела: 4.89 Вредност шума Шуме осталих корисника

Врста дрвећа	Сортимент	м ³	дин/м ³	Укупно	Трошкови	Вредност
Клонске тополе	F	7.914,18	7.731,00	61.184.517,85	40.381.781,78	20.802.736,07
	L	7.144,62	6.056,00	43.267.836,89	28.556.772,35	14.711.064,54
	I	9.243,30	4.509,00	41.678.039,70	27.507.506,20	14.170.533,50
	II	7.928,44	3.543,00	28.090.466,46	18.539.707,87	9.550.758,60
	Целулоза	5.838,18	2.565,71	14.979.087,07	9.886.197,47	5.092.889,60
	Огр.меки	3.815,63	2.052,86	7.832.960,36	5.169.753,84	2.663.206,52
	Остатак	7.394,24				
	Укупно	49.278,60		197.032.908,33	130.041.719,50	66.991.188,83
Домаће тополе	I	43,71	3.344,84	146.196,27	96.489,54	49.706,73
	II	48,07	2.998,00	144.113,86	95.115,15	48.998,71
	Целулоза	70,62	2.565,71	181.177,61	119.577,22	61.600,39
	Огр.меки	212,94	2.052,86	437.138,06	288.511,12	148.626,94
	Остатак	93,12				
	Укупно	468,45		908.625,80	599.693,03	308.932,77
Врбе	I	215,89	3.596,00	776.347,63	512.389,44	263.958,19
	II	244,42	2.998,00	732.759,17	483.621,05	249.138,12
	Целулоза	237,91	2.565,71	610.395,24	402.860,86	207.534,38
	Огр.меки	808,67	2.052,86	1.660.080,14	1.095.652,89	564.427,25

Врста дрвећа	Сортимент	м ³	дин/м ³	Укупно	Трошкови	Вредност
	Остатак	377,32				
	Укупно	1.884,20		3.779.582,18	2.494.524,24	1.285.057,94
Липе	I	0,10	6.715,00	698,36	460,92	237,44
	II	0,42	5.276,00	2.194,82	1.448,58	746,24
	Целулоза	17,03	2.565,71	43.694,04	28.838,07	14.855,97
	Огр.меки	0,00				
	Остатак	5,40				
	Укупно	22,95		46.587,22	30.747,56	15.839,65
ОМЛ	Огр.меки	116,24	2.052,86	238.624,45	157.492,13	81.132,31
	Остатак	29,06				
	Укупно	145,30		23.8624,45	157.492,13	81.132,31
Китњак и ост. хрстови	Огрев	0,80	4.604,35	3.683,48	2.431,10	1.252,38
	Остатак	0,20				
	Укупно	1,00		3.683,48	2.431,10	1.252,38
Багрем	I	77,18	8.416,00	649.546,88	428.700,94	220.845,94
	II	231,54	6.474,00	1.498.989,96	989.333,37	509.656,59
	КГ	525,84	5.395,00	2.836.906,80	1.872.358,49	964.548,31
	Огрев	3.924,49	4.604,35	18.069.725,53	11.926.018,85	6.143.706,68
	Остатак	587,65				
	Укупно	5.346,70		23.055.169,17	15.216.411,65	7.838.757,52
ОТЛ	II	22,54	4.794,00	108.056,76	71.317,46	36.739,30
	Огрев	963,47	4.604,35	4.436.153,09	2.927.861,04	1.508.292,05
	Остатак	121,29				
	Укупно	1.107,30		4.544.209,85	2.999.178,50	1.545.031,35
	УКУПНО:	58.254,50		229.609.390,48	151.542.197,71	78.067.192,76

- Укупна вредност друштвених шума **78.067.192,76** дин.

Шуме сопственика

Табела: 4.90 Вредност шума Шуме у приватном власништву

Врста дрвећа	Сортимент	м ³	дин/м ³	Укупно	Трошак	Вредност
Клонске тополе	F	8,40	7.731,00	64.940,40	42.860,66	22.079,73
	L	15,60	6.056,00	94.473,60	62.352,57	32.121,02
	I	311,68	4.509,00	1.405.365,10	927.540,97	477.824,14
	II	917,90	3.543,00	3.252.119,70	2.146.399,00	1.105.720,69
	Целулоза	2.383,25	2.565,71	6.114.728,30	4.035.720,71	2.079.007,64
	Огр.меки	4.589,67	2.052,86	9.421.949,90	6.218.486,97	3.203.462,98
	Остатак	1.905,50				

Врста дрвећа	Соргимент	м ³	дин/м ³	Укупно	Трошак	Вредност
	Укупно	10.132,00		20.353.577,13	13.433.360,91	6.920.216,22
Домаће тополе	I	778,56	3.344,84	2.604.158,63	1.718.744,69	885.413,93
	II	987,98	2.998,00	2.961.964,04	1.954.896,26	1.007.067,77
	Целулоза	2.600,27	2.565,71	6.671.538,74	4.403.215,57	2.268.323,17
	Огр.меки	9.094,39	2.052,86	18.669.509,46	12.321.876,24	6.347.633,21
	Остатак	5.801,80				
	Укупно	19.263,00		30.907.170,87	20.398.732,77	10.508.438,09
Врбе	I	59,30	3.596,00	21.3242,8	140.740,24	72.502,55
	II	59,30	2.998,00	17.7781,4	117.335,72	60.445,67
	Целулоза	160,00	2.565,71	41.0513,6	270.938,97	139.574,62
	Огр.меки	2.854,80	2.052,86	5.860.504,72	3.867.933,12	1.992.571,60
	Остатак	4.712,60				
	Укупно	7.846,00		6.662.042,53	4.396.948,06	2.265.094,46
Липе	I	399,00	6.715,00	2.679.285,00	1.768.328,10	910.956,90
	II	1.334,00	5.276,00	7.038.184,00	4.645.201,44	2.392.982,56
	Целулоза	12.282,60	2.565,71	31.513.589,65	20.798.969,17	10.714.620,48
	Огр.меки	0,00				
	Остатак	4.336,40				
	Укупно	18.352,00		41.231.058,65	27.212.498,71	14.018.559,94
Лужњак	К	25,41	19.330,00	491.175,30	324.175,69	166.999,60
	I	238,78	16.108,00	3.846.268,24	2.538.537,03	1.307.731,20
	II	264,19	11.597,00	3.063.811,43	2.022.115,54	1.041.695,88
	III	665,52	8.375,00	5.573.730,00	3.678.661,80	1.895.068,20
	КГ	2.819,40	6.404,00	18.055.437,60	11.916.588,82	6.138.848,78
	Огрев	20.884,50	4.604,35	96.159.547,58	63.465.301,40	32.694.246,18
	Остатак	7.081,20				
	Укупно	31.979,00		127.189.970,15	83.945.380,30	43.244.589,85
Китњак и ост. хрстови	КГ	25,10	6.404,00	160.740,40	106.088,66	54.651,73
	Огрев	289,30	4.604,35	1.332.038,45	879.145,38	452.893,07
	Остатак	78,60				
	Укупно	393,00		1.492.778,85	985.234,04	507.544,81
Пољски јасен	F 35-39	144,00	18.236,00	2.625.984,00	1.733.149,44	892.834,56
	F к 35-39	216,00	17.537,00	3.787.992,90	2.500.074,72	1.287.917,28
	К	1.462,00	16.108,00	23.549.896,00	15.542.931,36	8.006.964,64
	I	2.589,00	12.885,00	33.359.265,00	22.017.114,90	11.342.150,10
	II	3.979,00	7.731,00	30.761.649,00	20.302.688,34	10.458.960,66
	КГ	9.705,00	5.395,00	52.358.475,00	34.556.593,50	17.801.881,50
	Огрев	60.099,75	4.604,35	276.720.283,90	182.635.387,40	94.084.896,53
	Остатак	14.436,25				
	Укупно	92.631,00		423.163.544,91	279.287.939,60	143.875.605,30
Цер	Огрев	528,30	4.604,35	2.432.478,11	1.605.435,54	827.042,55

Врста дрвећа	Соргимент	м ³	дин/м ³	Укупно	Трошак	Вредност
	Остатак	58,70				
	Укупно	587,00		2.432.478,11	1.605.435,54	827.042,55
Багрем	I	517,95	8.416,00	4.359.067,20	2.876.984,35	1.482.082,84
	II	1.553,85	6.474,00	10.059.624,90	6.639.352,43	3.420.272,46
	КГ	6.160,90	5.395,00	33.238.055,50	21.937.116,63	11.300.938,87
	Огрев	52.681,40	4.604,35	242.563.604,10	160.091.978,70	82.471.625,39
	Остатак	18.914,90				
	Укупно	79.829,00		290.220.351,69	191.545.432,10	98.674.919,57
ОТЛ	Огрев	4.179,00	4.604,35	19.241.578,65	12.699.441,91	6.542.136,74
	Остатак	3.479,00				
	Укупно	7.658,00		19.241.578,65	12.699.441,91	6.542.136,74
	УКУПНО:	268.670,00		962.894.551,53	635.510.404,01	327.384.147,52

- Укупна вредност приватних шума **327.384.147,52** дин.

Рекапитулација:

- Шуме ШГ Сремска Митровица **28.386.399.303,20** дин.
- Државне шуме осталих корисника **745.296.598,60** дин.
- Шуме осталих корисника **78.067.192,76** дин.
- Шуме сопственика **327.384.147,52** дин.

УКУПНО: **29.537.147.242,08** дин.

4.14. Стање семенских објеката

Полазни материјал за производњу репродуктивног материјала се производи само у оквиру подручја државних шума ШГ сремска Митровица.

Шумско газдинство "Сремска Митровица" располаже са површинама на којима се налази Полазни материјал за производњу репродуктивног материјала (семенски објекти), и на њима се прикупљање семене шумских врста дрвећа (храста лужњака, јасена, граба и црног ораха). У табели број 4.91. дат је списак површина на којима се скупља Полазни материјал за производњу репродуктивног материјала :

Табела:бр.4.91 Семенски објекти

ШУ	ГЈ	Од./одсек	Регистарски број	Број решења	Врста дрвећа	Р (ха)	Количина семена очек.(т/год)
Моровић	2702	44/а-е; 45/а,б	RS-2-2-qro-11-203	322-05-00323/133/96-06	Quercus robur L.	76,54	38
Моровић	2703	19/а-и; 32а-к	RS-2-2-qro-11-201	322-05-00323/135/96-06	Quercus robur L.	44,60	22

ШУ	ГЈ	Од./одсек	Регистарски број	Број решења	Врста дрвећа	Р (ха)	Количина семена очек.(т/год)
Моровић	2705	34/а-л; 43/а	RS-2-2-qro-11-213	322-05-00323/140/96-06	Quercus robur L.	98,19	49
Моровић	2705	18/а-ц; 30/а-н; 31/а-м	RS-2-2-qro-11-199	322-05-00323/137/96-06	Quercus robur L.	126,74	63
Моровић	2705	14/а,д; 15/б,х; 16/б-н; 20/а-д,х	RS-2-2-qro-11-200	322-05-00323/136/96-06	Quercus robur L.	120,96	81
Моровић	2705	31/а-м	RS-2-2-fan-81-054	322-05-00323/139/96-06	Fraxinus angustifolia V.	53,90	1
Моровић	2705	30/а,е; 31/ц,д	RS-2-2-cbe-00-518	322-05-00323/138/96-06	Carpinus betulus L.	50,37	1
Моровић	2706	3/г-м; 13/а-и; 14/а,б,е,м; 15/а-ц,ф,г	RS-2-2-qro-11-206	322-05-407/1/98-06	Quercus robur L.	98,61	49
Вишњићево	2710	41/а-ц; 42/а-ф	RS-2-2-qro-11-202	322-05-00323/134/96-06	Quercus robur L.	57,69	29
Кленак	2715	58/б	RS-2-2-jni-00-519	322-05-00323/141/96-06	Juglans nigra L.	5,00	1
Купиново	2719	8/е; 9/д,г,х	RS-2-2-qro-11-198	322-05-00323/142/96-06	Quercus robur L.	21,95	14
Вишњићево	2712	10/б	RS-3-3-qro-11-208	322-05-274/97-06	Quercus robur L.	5,72	4
Кленак	2718	1/а	RS-3-3-qro-11-726	322-05-205/2014-10	Quercus robur L.	10,09	5
УКУПНО					Quercus robur L.	661,09	356
					Fraxinus angustifolia V.	53,90	1
					Carpinus betulus L.	50,37	1
					Juglans nigra L.	5,00	1

Успех обнове храстових шума зависи од квалитетног семена, због чега су у шумама Сремског шумског подручја на више локалитета издвојене и регистроване најквалитетније састојине храста лужњака, јасена и граба. Све ове састојине су прегледане од стране стручних комисија.

Регистрованих семенских састојина лужњака има 663,59 ха, а од тога је 15,81 ха семенских плантажа. Регистрованих семенских састојина јасена има 53,90 ха, уз напомену да су то истовремено и семенске састојине лужњака. Регистрованих семенских састојина граба има 50,37 ха, уз напомену да су то истовремено и семенске састојине лужњака. Списак одсека у којима се налазе поједини семенски објекти се у неким детаљима разликује у односу на претходне евиденције и решења, што је резултат пренумерације одсека приликом последњег уређивања шума. Такође и неке површине регистрованих семенских објеката се не слажу са површинама одсека услед погрешно израчунатих површина приликом доношења решења. Неки одсеци који су одређени за семенске састојине нису сврстани у наменску целину 17, јер се налазе у заштићеним деловима природе, те припадају наменским целинама 57 и 84 (приоритетније намене).

Постоји и једна регистрована семенска састојина црног ораха на површини од 5,00 ха. Количине семена које се наводе у табели су оне које се очекују у годинама просечно доброг уroda.

У семенским састојинама се производи довољна количина семена за потребе обнављања састојина у Сремском шумском подручју, а мања количина се може пласирати и на друга шумска подручја, а по потреби и за извоз. Шумско газдинство "Сремска Митровица" поседује и све потребне објекте и развијену комплетну технологију за чување и дораду семена.

У Сремском шумском подручју постоје и регистровани објекти са признатим пореклом семена храста лужњака који су приказани у табели 4.92.

ТАБЕЛА 4.92. - Признати објекти извора семена познатог порекла

ШУ	ГЈ	Одељење	Регистарски број	Врста дрвећа	Р (ха)
Моровић	2701	1,2,6-20	RS-1-2-qro-11-192	Quercus robur L.	647,14
Моровић	2702	1-23,27-36,40-43,50,51,53-57	RS-1-2-qro-11-190	Quercus robur L.	1.337,15
Моровић	2703	2,3,7-14,18,20-31,33-48	RS-1-2-qro-11-189	Quercus robur L.	1.705,39
Моровић	2704	1-40	RS-1-2-qro-11-175	Quercus robur L.	1.410,36
Моровић	2705	1-10,17,19,22,23,25-27,29,32,33, 35-38,40-52,54-61	RS-1-2-qro-11-176	Quercus robur L.	1.286,37
Моровић	2706	1,2,4-10,12-16,19	RS-1-2-qro-11-177	Quercus robur L.	517,70
Моровић	2725	1,3,5,7,9,11,13,15	RS-1-2-qro-11-193	Quercus robur L.	85,78
Вишњићево	2707	1-8,11,14,20,21	RS-1-2-qro-11-178	Quercus robur L.	266,47
Вишњићево	2708	1-10,13-17,20-28	RS-1-2-qro-11-179	Quercus robur L.	570,29
Вишњићево	2709	1-29,33-40	RS-1-2-qro-11-180	Quercus robur L.	834,56
Вишњићево	2710	1-40,48-50,57-71	RS-1-2-qro-11-181	Quercus robur L.	1.383,48
Вишњићево	2711	1,2,12-16,20,21,23-27,30-38,40-51,53,54, 58-61	RS-1-2-qro-11-182	Quercus robur L.	727,58
Кленак	2713	3-8,19-21	RS-1-2-qro-11-183	Quercus robur L.	277,74
Кленак	2714	14-23,25-31,37-45,47,51-61	RS-1-2-qro-11-184	Quercus robur L.	760,18
Кленак	2715	1-25,29,30,33-35,38-41,44-47,49-59, 61,63,66,67,71,75,81-85,87,89,90,103,105	RS-1-2-qro-11-185	Quercus robur L.	1.142,85
Кленак	2717	1-4,7,9,12,14-16,18-20,22,23	RS-1-2-qro-11-186	Quercus robur L.	249,66
Купиново	2719	1-18,21-29,34,40	RS-1-2-qro-11-187	Quercus robur L.	744,86
Купиново	2720	3-7,10,14,15,17-26	RS-1-2-qro-11-188	Quercus robur L.	392,28
Купиново	2722	1-9,12,16,17,19-21,23,24,28-32, 34-41,45-49,58-60	RS-1-2-qro-11-191	Quercus robur L.	325,82
Купиново	2723	7,8,12-14,18-21,23	RS-1-2-qro-11-174	Quercus robur L.	176,02
Купиново	2724	13/ а,е	RS-1-1-fan-81-274	Fraxinus angustifolia V.	6,62
Моровић	2703	29/е, 30/б, 37/а, 38/а	RS-1-1-fan-81-495	Fraxinus angustifolia V.	202,97
	2702	29/а, б, 30/а			
	2704	28/б, 32/г			
	2705	15/б, 16/к			
Свега					15.051,27

4.15. Расадници

Расадници за производњу садница за пошумљавање шумског земљишта, налазе се само у овиру Сремског шумског подручја, на подручју ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин Шумско газдинство Сремска Митровица. Производња садница ван расадника ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин Шумско газдинство Сремска Митровица није регитрована.

Осим објеката за производњу Полазног материјал за производњу репродуктивног материјала, Шумско газдинство "Сремска Митровица" има своје расаднике за производњу садног материјала.

У ШУ Моровић налази се расадник "Ђепуш" (решење број 322-05-371/1/2007-10 од 18.06.2007. године), у којем се производе саднице тврдих и меких лишћара шумских врста, али и саднице разног украсног жбуња. Површина овог расадника је 8.20 ха, а налази се у ГЈ 2701 "Драгановци - Лопадин - Дубраве - Кабларовац - Ђепуш" (25/1), на обали реке Босут, те према томе има добре услове за несметано и непрекидно наводњавање у сушном летњем периоду. Капацитет расадника је 20.000 садница тврдих лишћара и 170.000 садница меких лишћара.

У ШУ Кленак постоји расадник за производњу садница топола "Крстац" (решење број 322-05-89/1/2006-10 од 12.03.2007. године). Површина овог расадника је 5,13 ха, а налази се у ГЈ 2717 "Сењајске баре I - Крстац" (29/1), на обали реке Саве, те према томе има добре услове за несметано и непрекидно наводњавање у сушном летњем периоду. Капацитет расадника је 200.000 садница тополе.

У ШУ Купиново налази се расадник "Пландиште" (решење број 322-05-371/2/2007-10 од 18.06.2007. године), у којем се производе саднице топола. Површина овог расадника је 11.72 ха, а налази се у ГЈ 2722 "Купинске греде" (56/1), на обали реке Саве, те према томе има добре услове за несметано и непрекидно наводњавање у сушном летњем периоду. Капацитет расадника је 200.000 садница тополе.

Произведени садни материјал меких и тврдих лишћара се употребљава за пошумљавања сопствених површина, а део садног материјала четинара и украсног дрвећа и жбуња се продаје на локалном тржишту.

4.16. SWOT анализа у односу на стање шума Сремског шумског подручја

Предности:

- Планским документима (основама газдовања шумама) ће бити дефинисани циљеви газдовања шумама у оквиру Сремског шумског подручја;
- Релативно добро стање шума и биоеколошка стабилност;
- У односу на систем газдовања, значајно учешће мешовитих састојина, што доприноси биоеколошкој стабилности шума;
- Велики производни потенцијал станишта;
- Доминација састојина храста лужњака и пољског јасена, који имају високу вредност основних производних показатеља (запремине и запреминског прираста као и процента прираста);
- Оптималне опходње најзаступљенијих врста дрвећа, па су финансијски ефекти већи у краћем времену обрта производње;
- Велика потражња на тржишту за сортиментима главних врста дрвећа;
- Повољан географски положај газдинских јединица у односу на велике реке и главне путне правце (аутопут и путеви првог реда);
- Једноставнији систем газдовања једнодобним шумама;
- Довољан број стручно оспособљеног кадра за послове очувања, унапређивања, подизања и неге постојећих и нових шума унутар граница подручја;
- Дефинисани управљачи заштићених природних добра са организованошћу чуварском службом;
- Заинтересованост друштвене заједнице (нарочито АПВ) за очување и унапређивање, као повећање површина под шумама;

- Законска покривеност подручја у односу на циљеве управљања подручјем.

Слабости:

- Производња заснована на клоновима (интензивним засадама) реално умањује могућност очувања биодиверзитета на конкретним површинама;
- Изражено присуство већег броја корисника шума од којих поједини немају материјалне и кадровске капацитете за одрживо газдовање шумама;
- Значајне површине шума и шумског земљишта су искључене из редовног газдовања због узурпације;
- Динамичан негативан утицај развоја насеља на шуме, због положаја шума и шумског земљишта;
- Дислоцираност површина и нехомогеност газдинских јединица у просторном смислу;
- Недовољно дефинисане површине за подизање нових шума у циљу достизања оптималне шумовитости;
- Уситњеност и разуђеност потенцијалних нових површина за пошумљавање;
- Супротност стања шума и променљивих захтева друштва према шумама у еколошком и социјалном смислу;
- Велики број интересних група који може имати утицај на газдовање шумама и планирану производњу;
- Неравномеран технолошки развој свих значајнијих корисника шума;

Могућности:

- Унапређивање затеченог стања шума конверзијом;
- Дефинисање нових површина за пошумљавање;
- Дефинисање приоритета и још боље усаглашавање производних циљева газдовања шумама са циљевима заштите природе и ловства;
- Лакша примена помоћних мера при припреми земљишта за обнављање, пошумљавање и нези младих култура;
- Побољшање заштите новоподигнутих култура и шумског фонда у целини;
- Коришћење недрвних шумских производа;
- Коришћење потенцијала шумске биомасе;
- Унапређење коришћења и валоризовања осталих функција шума;
- Очување реликтних, ендемичних, ретких и угрожених врста и њихових станишта;
- Едукација становништва и указивање на важност шума и њихових општекорисних функција;
- Увећани производни и еколошки ефекти услед повећања шумовитости;
- Решавање питања газдовања шумама код корисника који нису кадровски и материјално опремљени;
- Увећана могућност запошљавања радне снаге.

Претње:

- Узурпација земљишта и стихијско ширење викенд насеља поред река за рачун шума и шумског земљишта;
- У односу на претходно наведено, трајно смањење површина под шумом;
- Утицаји различитих биотских болести и штеточина и абиотских фактора све је израженији као последица климатских промена,
- Утицај сушења шума;
- Регистриване су инвазивне врсте (за сада немају значајног утицаја);
- Велики утицај нивоа подземних и површинских вода на газдовање шумама;
- Штете од дивљачи;
- Повремена појава пренамножавања глодара;
- Појава пожара (средња и слабија угроженост);
- Починици штетних радњи у шуми;
- Несигурност у финансирању кад су у питању екстерни извори.

5. Преглед досадашњег газдовања, начин очувања и јачања општекорисних функција шума и заштита шума

5.1. Планирање газдовања шумама

Укупна површина обраслог и необраслог земљишта Сремског шумског подручја износи 49.731,07 хектара. У оквиру Сремског шумског подручја на највећој површини шума и шумског земљишта од 42.491,43 хектара газдује Јавно предузеће „Војводинашуме“, преко Шумског газдинства „Сремска Митровица“. Поред тога евидентирано је десет других корисника који газдују шумама и шумским земљиштем на укупној површини 4.211,43 хектара. Шуме сопственика се простиру на површини 3.028,21 хектара. У следећим табелама је приказана структура ових површина према власништву.

5.1.1. Историјат уређивања шума у шумском подручју и формирање шумског подручја

Газдовање шумама Сремског шумског подручја има дугу традицију. Први писани подаци о њиховој површини датирају из 1781. године. По тим подацима укупна површина износи 86,676.01 ха. После ових, доста штурих података, појављују се 1840. и 1863/65. године нови, детаљнији, подаци о шумама, приказани у табели.

Подаци за уређивање шума осталих корисника државних и шума сопственика или не постоје или их нема.

Приказ стања шума 1840 и 1863/65

Година урђивања	П о в р ш и н а (ха)			Укупна дрвна залиха у м ³	Прираст (м ³) прос. доб.	Залиха м ³ /ха	Број	
	УКУПНО	обрасла	Остало земљиште				Целина	Јединица
1840	55.393,66	32.058,28	23.335,38	16.029.000	128.171	500	2	32
1863/65	39.037,83	31.808,68	7.229,15	14.001.102	117.758	440	2	28

Извор: инг. Стеван Плавшић, Ср.Митровица рукопис

Ови подаци су коришћени за израду првих шумско господарствених основа, које су писане готицом.

Половином 19. века се на просторима Сремског шумског подручја ради катастар шума и земљишта. Овај катастар је урађен на темељу доста примитивног мерења. За потребе постојеће Војне крајине требале су што тачније карте, те се из тих разлога овом проблему придавао велики значај, и првобитни премер се стално дотеривао.

Подручје Сремског шумског подручја од села Јамена до Земуна било је под непосредном командом Девете Петроварадинске регименте-пуковније, са седиштем у Сремској Митровици.

Коришћење шума на подручју Равнога Срема, до формирања имовних општина 1871. године, било је искључиво под директном војном контролом руководства Војне крајине. У оквиру сваке пуковније, па тако и Девете Петроварадинске, били су шумарски стручњаци, који су водили рачуна о коришћењу шума.

Укидањем Војне крајине, шуме Равнога Срема подељене су на два дела:

- А. Државне шуме
- Б. Шуме Петроварадинске имовне општине

А. Државне шуме на подручју Равнога Срема обухватале су делове данашње четири газдинске јединице:

1. Винична-Жеравинац-Пук
2. Вратична-Црет-Царевина
3. Непречава-Варош-Лазарица
4. Блата-Малованци

Укпна површина наведених газдинских јединица која је обухваћена у оквиру државних шума износила је 6.783 ха. Основ на коме је вршена подела шума Равнога Срема били су подаци уређивања шума које је урађено 1863. године.

Б. Шуме Петроварадинске имовне општине

Шуме Петроварадинске имовне општине подељене су на 42 господарске јединице, према начелу да све шуме исте порезне општине чине једну господарску јединицу. Стручни орган Имовне општине јесте Дирекција шума са седиштем у Сремској Митровици.

Управљање и газдовање шумама Петроварадинске имовне општине организовано је по шумаријама које су формиране јануара 1874. године и то:

1. Моровићка шумска управа са седиштем у Моровићу
2. Босутска шумска управа са седиштем у Моровићу
3. Кленачка шумска управа са седиштем у Кленку
4. Огарска шумска управа са седиштем у Огару
5. Купинска шумска управа са седиштем у Купинову
6. Сремско каменичка шумска управа са седиштем у Сремским Карловцима

Шумарије у Моровићу, Кленку и Купинову су организоване прве, а остале касније.

Овако прихваћена подела шума на подручју Срема, са малим изменама трајала је све до краја Другог светског рата.

Организација газдовања шумама на подручју Срема након завршетка Другог светског рата претрпела је неколико измена, да би коначно одлуком Владе НР Србије бр. 478 од 17.12.1951. године било формирано Шумско газдинство Сремска Митровица као установа са самосталним финансирањем.

Након формирања Шумског газдинства Сремска Митровица 1951 године, управљање и газдовање шумама на подручју Срема, углавном је било организовано преко четири шумске управе и дирекције:

ШУ Моровић са седиштем у Моровићу,
 ШУ Вишњићево са седиштем у Вишњићеву,
 ШУ Кленак са седиштем у Кленку,
 ШУ Купиново са седиштем у Купинову,
 Дирекција ШГ Сремска Митровица са седиштем у Сремској Митровици.

На основу члана 83. тачка 3. Устава републике Србије и на основу одлуке Народне скупштине Републике Србије, председник републике Србије доноси 29. јула 1991 године **Указ о проглашењу Закона о шумама**.

Овим законом су у поглављу III формирана Шумска подручја на територији Републике Србије, а самим тим и „Сремско“ шумско подручје.

У састав „Сремског“ шумског подручја ушле су Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица, државне шуме код других организација, друштвене шуме као и шуме сопственика – приватне шуме.

Приватне шуме су распрострањене на територији следећих Општина:

Општина Сремска Митровица,
 Општина Шид,
 Општина Рума,
 Општина Пећинци,
 Општина Беоцин,
 Општина Инђија,
 Општина Стара Пазова,
 Општина Ириг,
 Општина Сремски Карловци.

Табела бр. 5.1. – Преглед уређивања Државних шума ШГ Ср. Митровица по газдинским јединицама, циклусима и годинама уређивања

Рб	Шифра ГЈ	Газдинска јединица	ЦИКЛУС И ГОДИНА УРЕЂИВАЊА										
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
			1863 /65	1885 /86	1903 /05	1937 /38	1951 /53	1963 /65	1974 /76	1984 /85	1994 /95	2004 /05	2007 /14
1	2701	Драгановци - Лопадин - Дубраве - Кабларовац - Ђепуш	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
2	2702	Непречава - Варош - Лазарица	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
3	2703	Блата - Малованци	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
4	2704	Рашковица - Смогвица	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

Рб	Шифра ГЈ	Газдинска јединица	ЦИКЛУС И ГОДИНА УРЕЂИВАЊА										
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
			1863 /65	1885 /86	1903 /05	1937 /38	1951 /53	1963 /65	1974 /76	1984 /85	1994 /95	2004 /05	2007 /14
5	2705	Винична - Жеравинац - Пук	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
6	2706	Рађеновци - Нови	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
7		Тополе Моровић							+				
8	2707	Радинска - Врањак	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
9	2708	Кућине - Накло - Кљештавица	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
10	2709	Смогва - Грабова греда	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
11	2710	Варадин - Жупања	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
12	2711	Вратична - Црет - Царевина	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
13	2712	Банов брод - Мартиначки полој - Засавица - Стара Рача							+		+	+	+
14		Тополе Вишњићево							+				
15	2713	Добреч - Вукодер - Дебељак - Галовача	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
16	2714	Сењајске баре II - Каракуша	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
17	2715	Грабовачко-витојевачко острво - Витојевачки атар	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
18	2716	Барадинци - Павлака - Вучковац	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
19	2717	Сењајске баре I - Крстац	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
20	2718	Јалија - Легет - Турјан							+		+	+	+
21		Тополе Кленак							+				
22	2719	Висока шума - Лошинци	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
23	2720	Матијевица - Кадоница	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Рб	Шифра ГЈ	Газдинска јединица	ЦИКЛУС И ГОДИНА УРЕЂИВАЊА										
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
			1863 /65	1885 /86	1903 /05	1937 /38	1951 /53	1963 /65	1974 /76	1984 /85	1994 /95	2004 /05	2007 /14
24	2721	Купински кут	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
25	2722	Купинске греде	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
26	2723	Јасенска - Белило	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
27	2724	Чењин - Обрешке ширине	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
28		Чењин - Јасенска - Купински кут							+				
29		Тополе Купиново							+				
30	2725	Илочке шуме									+	+	
31		Централни Срем						+					
32		Тополе Сремска Митровица			+				+				
33		Драж - Вишњик - Бојчин	+	+	+	+	+						
34		Програм газдовања приватним шумама за ГЈ "СШП"										+	

5.2. Промене шумског фонда

5.2.1. Промене шумског фонда по површини

Укупна површина Сремских шума од првог уређивања па до данас, увећана је за 8%, односно за 3.453,60 ха. Приказ промена површина по циклусима уређивања дат је у следећој табели:

Табела бр.5.2. - Промена шумског фонда по површини кроз уређајна раздобља

Врста земљишта: Циклус уређивања		Укупна површина	Шуме и шумско земљиште				Остало земљиште			Туђе земљиште
			Свега	Шуме	Шумске културе	Шумско земљиште	Свега	Неплодно	Остале сврхе	
I 1863/65	ха	39.037,83	31.808,68				7.229,15			
	%	100,0%	81,5%				18,5%			
		0,0%	0,0%				0,0%			
Разлика	ха	-1.990,11	253,82	29.475,84	0,00	2.586,66	-2.243,93	4.985,22	0,00	0,00
	%	-5,1%	0,8%				-31,0%			
II 1885/86	ха	3.7047,72	32.062,50	29.475,84		2586,66	4.985,22	4.985,22		
	%	100,0%	86,5%				13,5%			
		100,0%	100,0%	91,9%		8,1%	100,0%	100,0%		
Разлика	ха									
	%			79,6%		7,0%		13,5%		
III 1903/05	ха									
	%									
Разлика	ха	-1.227,30	-20,25	2,85	0,00	-23,10	-1.207,05	-1.207,05	0,00	0,00
	%									
IV 1937/38	ха	35.820,42	32.042,25	29478,69		2.563,56	3.778,17	3.778,17		
	%	100,0%	89,5%				10,5%			
		100,0%	100,0%	92,0%		8,0%	100,0%	100,0%		
Разлика	ха	4.875,87	4.878,95	-2.338,86	4.237,13	2.980,68	-3,08	-3,08	0,00	0,00
	%									

Врста земљишта: Циклус уређивања		Укупна површина	Шуме и шумско земљиште				Остало земљиште			Туђе земљиште
			Свега	Шуме	Шумске културе	Шумско земљиште	Свега	Неплодно	Остале сврхе	
	%	13,6%	15,2%	-7,9%		116,3%	-0,1%	-0,1%		
V 1951/53	ха	40.696,29	36.921,20	27.139,83	4.237,13	5.544,24	3.775,09	3.775,09		
		100,0%	90,7%				9,3%			
	%		100,0%	73,5%	11,5%	15,0%	100,0%	100,0%		
	100,0%		66,7%	10,4%	13,6%		9,3%			
Разлика	ха	1.063,43	2.205,68	3.714,75	878,45	-2.387,52	-1.142,25	-1.142,25	0,00	0,00
	%	2,6%	6,0%	13,7%	20,7%	-43,1%	-30,3%	-30,3%		
VI 1963/65	ха	41.759,72	39.126,88	30.854,58	5.115,58	3.156,72	2.632,84	2.632,84		
		100,0%	93,7%				6,3%			
	%		100,0%	78,9%	13,1%	8,1%	100,0%	100,0%		
	100,0%		73,9%	12,3%	7,6%		6,3%			
Разлика	ха	-447,56	-1.517,19	-3.797,71	2.935,19	-654,67	1.069,63	218,79	850,84	0,00
	%	-1,1%	-3,9%	-12,3%	57,4%	-20,7%	40,6%	8,3%		
VII 1974/76	ха	41.312,16	37.609,69	27.056,87	8.050,77	2.502,05	3.702,47	2.851,63	850,84	
		100,0%	91,0%				9,0%			
	%		100,0%	71,9%	21,4%	6,7%	100,0%	77,0%	23,0%	
	100,0%		65,5%	19,5%	6,1%		6,9%	2,1%		
Разлика	ха	506,51	-70,37	-6.844,79	7.318,74	-544,32	576,88	-301,38	878,26	0,00
	%	1,2%	-0,2%	-25,3%	90,9%	-21,8%	15,6%	-10,6%	103,2%	
VIII 1984/85	ха	41.818,67	37.539,32	20.212,08	15.369,51	1.957,73	4.279,35	2.550,25	1.729,10	
		100,0%	89,8%				10,2%			
	%		100,0%	53,8%	40,9%	5,2%	100,0%	59,6%	40,4%	
	100,0%		48,3%	36,8%	4,7%		6,1%	4,1%		
Разлика	ха	754,99	786,63	519,74	679,48	-412,59	-31,64	922,11	-953,75	0,00
	%	1,8%	2,1%	2,6%	4,4%	-21,1%	-0,7%	36,2%	-55,2%	
IX 1994/95	ха	42.573,66	38.325,95	20.731,82	16.048,99	1.545,14	4.247,71	3.472,36	775,35	
		100,0%	90,0%				10,0%			
	%		100,0%	54,1%	41,9%	4,0%	100,0%	81,7%	18,3%	
	100,0%		48,7%	37,7%	3,6%		8,2%	1,8%		
Разлика	ха	70,68	488,45	9.384,41	-8.265,54	-630,42	-568,19	-177,03	-391,16	150,42
	%	0,2%	1,3%	45,3%	-51,5%	-40,8%	-13,4%	-5,1%	-50,4%	
X 2004/05	ха	42.644,34	38.814,40	30.116,23	7.783,45	914,72	3.679,52	3.295,33	384,19	150,42
		100,0%	91,0%				8,6%			0,4%
	%		100,0%	77,6%	20,1%	2,4%	100,0%	89,6%	10,4%	
	100,0%		70,6%	18,3%	2,1%		7,7%	0,9%	0,4%	

Врста земљишта: Циклус уређивања		Укупна површина	Шуме и шумско земљиште				Остало земљиште			Туђе земљиште
			Свега	Шуме	Шумске културе	Шумско земљиште	Свега	Неплодно	Остале сврхе	
Разлика	ха	-152,91	8,95	-377,43	584,68	-216,2	6,46	-63,49	69,95	
	%	-0,30%	0,20%	-1,30%	7,00%	-30,90%	0,20%	-1,90%	15,40%	
XI 2007/14	ха	42.491,43	38.805,45	29.738,8	8.368,13	698,52	3.685,98	3.231,84	454,14	
		100%	91,30%				8,70%			
	%		100%	76,60%	21,60%	1,80%	100%	87,70%	12,30%	
		100%		70,00%	19,70%	1,60%		7,60%	1,10%	

Из претходне табеле можемо закључити да је укупна површина сремских шума, из циклуса у циклус расла. Обрасла површина је мање више константна и она је током свих уређивања, а поготову послератних била уједначена.

Током ових свих година долазило је до крчења шума и њиховог претварања у пољопривредно земљиште. С друге стране шумарству су давале нове површине или је куповано земљиште, које није било повољно за пољопривреду, где су се једино могле узгајати дрвенасте биљке односно подизати шума. Подизање нових шума драстично се повећало појавом клонова топола (меких лишћара). На већ напред наведеним површинама доминацију преузимају клонови тополе и полако потискују врсте дрвећа тврдих лишћара.

Необрасле површине имају тенденцију смањења из уређајног раздобља, у уређајно раздобље. Ова појава је изражена код шумског земљишта (чистине) док неплодне површине (углавном баре) уз незнатне промене, су констатне. Спуштањем нивоа подземних вода, у последње време, део тих површина заузима шумска вегетација (јасен, врба и др.).

5.2.2. Промена шумског фонда по запремини и запреминском прирасту

Као што је напред констатовано, први подаци о Сремским шумама потичу из 1863/65. године. При изради табеле кретања запремине из циклуса у циклус, није било могуће доћи до поузданих (скоро никаквих) података премера пре ИИ светског рата.

Ради потпунијег сагледавања резултата газдовања у протеклих неколико уређајних раздобља у табели 5.3. се даје упоредни приказ промена стања Државних шума ШГ Сремска Митровица (Р, V, i_v) кроз последњих седам циклуса уређивања. Претходни периоди нису приказани у табели јер за њих нема потпуних података.

Табела бр. 5.3. - Промена запремина и запреминског прираста кроз уређајна раздобља

Циклус уређивања	Површина	Запремина (V)		Текући запремински прираст (iv)	
		ха	м ³	м ³ /ха	м ³
1951/53	31.376,96	4.642.748	148,0	143.962	4,6
Разлика	4.593,20	629.883	-1,4	28.301	0,2
1963/65	35.970,16	5.272.631	146,6	172.263	4,8
Разлика	-862,52	745.109	24,8	-3.369	0,0

Циклус уређивања	Површина ха	Запремина (V)		Текући запремински прираст (iv)	
		м ³	м ³ /ха	м ³	м ³ /ха
1974/76	35.107,64	6.017.740	171,4	168.894	4,8
Разлика	473,95	2.467.417	67,1	60.704	1,6
1984/85	35.581,59	8485.157	238,5	229.598	6,5
Разлика	1.199,22	752.452	12,7	-1.465	-0,3
1994/95	36.780,81	9.237.609	251,2	228.132	6,2
Разлика	1.118,87	2.402.488	56,0	49.312	1,1
2004/05	37.899,68	11.640.097	307,1	277.444	7,3
Разлика	207,25	843.456	20,5	43.836	1,13
2007/14	38.106,93	12.483.553	327,6	321.280	8,43

Уочава се перманентно повећање запремине у последњих 50 година које је увећано за 2,7 пута односно за 7.840.805 м³. Највеће релативно повећање је забележено у периоду између 1976. и 1985. године (запремина је увећана за 29%), што је резултат појаве велике запремине клонова топола у том кратком периоду. Након тога следи извесна стагнација, а потом поново значајнији пораст. Просечна запремина по хектару се такође перманентно повећавала складно повећању укупне запремине. Запремински прираст такође бележи значајно напредовање кроз цео посматрани период. Повећање запреминског прираста у последњих седам циклуса уређивања износи преко 220224 м³ годишње, од чега је 43836 м³ разлике остварено у протеклом уређајном раздобљу. Промене у износу укупног прираста, као и прираста по хектару прате динамику промена у оствареној запремини.

Посматрајући промену у последњем уређајном раздобљу уочава се повећање запремине у износу од 843456 м³, или 6,7 % и повећање запреминског прираста у износу од 43836 м³, или 13,6 %.

Табела бр. 5.4. - Промена запремине по врстама дрвећа кроз уређајна раздобља

Врста:	лужњак	п. јасен	граб	цер	багрем	брест	ОТЛ	ЕАТ	б. топола	ОМЛ
Год.уређ.	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
1951/53	2.955.068	730.767	294.152	100.541	11.120	107.622	333.199	102.879	102.879	7.400
Разлика м ³	200.562	231.086	68.247	89.605	39.382	171.213	-230.617	-63.950	15.047	124.355
	7%	32%	23%	89%	354%	159%	-69%	-62%	15%	1.680%
1963/65	3.155.630	961.853	362.399	190.146	50.502	278.835	102.582	38.929	117.926	131.755
Разлика м ³	570.728	143.056	35.405	31.123	14.242	-210.864	24.036	187.628	-56.606	-50.245
	18%	15%	10%	16%	28%	-76%	23%	482%	-48%	-38%
1974/76	3.726.358	1.104.909	397.804	221.269	64.744	67.971	126.618	226.557	61.320	81.510
Разлика м ³	1.219.686	419.490	112.004	91.574	62.932	-67.971	172.685	416.450	12.392	40.567
	33%	38%	28%	41%	97%	-100%	136%	184%	20%	50%
1984/85	4.946.044	1.524.399	509.808	312.843	127.676	0	299.303	643.007	73.712	122.077
Разлика м ³	418.501	182.220	77.917	574	-23.604	228	93.244	26.349	-1.683	-22.749
	8%	12%	15%	0%	-18%		31%	4%	-2%	-19%

Врста:	лужњак	п. јасен	граб	цер	багрем	брест	ОТЛ	ЕАТ	б. топола	ОМЛ
Год.уређ.	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³	м ³
1994/95	5.364.545	1.706.619	587.725	313.417	104.072	228	392.547	669.356	72.029	99.328
Разлика м ³	866.498 16%	559.101 33%	223.927 38%	150.343 48%	-915 -1%	-228 -100%	12.414 3%	446.078 67%	12.352 17%	60.657 61%
2004/05	6.231.043	2.265.720	811.652	463.760	103.157	0	404.961	1.115.434	84.381	159.985
Разлика м ³	201.671 3%	415.080 18%	104.856 13%	86.515 19%	3.512 3%	0	116.182 29%	-138.453 -12%	46.525 55%	7572 5%
2007/14	6.432.714	2.680.800	916.508	550.275	106.669	0	521.143	976.981	130.906	167.557

Посматрајући кретање запремине Државних шума ШГ Сремска Митровица у послератном периоду видимо да повећање запремине има узлазни ток. За ових шездесет година, дрвна запремина ових шума се увећала 2,7 пута, односно за 7.840.805 м³.

Упоређујући ово стање по врстама дрвећа, можемо констатовати да, сем бреста којег практично и нема више, све врсте показују узлазни ток запремине сем клонских топола које региструју смањење запремине од 138.452,6 м³ у последњем уређајном раздобљу. Највећи пораст дрвне запремине у последњем уређајном раздобљу је код јасена 415.080,2 м³, затим код храста 201.670,6 м³ и отл 116.182,0 м³ и тд.

Ова чињеница, да се увећава дрвна запремина константована је и на основу приказа установљене запремине уређивања 2005 године, и очекиване запремине на крају уређајног раздобља 2014. године. Приказ пројектоване – очекиване запремине на крају уређајног раздобља и остварене запремине премером шума, приказана је у табели 5.5.

Табела бр. 5.5. - Очекивана и остварена запремина у последњем уређајном раздобљу

	Установљена запремина 2005	Установљени запремински прираст 2005- 2014	Реализовани принос 2005-2014	Очекивана запремина 2014	Остварена запремина 2014	Разлика стварна- очекивана запремина
3	11.640.097	2.774.440	2.324.362	12.090.175	12.483.553	393.378

Из табеле се види да је у последњем уређајном раздобљу дошло до акумулације запемине у значајно већем износу од очекиваног, што је резултат мањег извршења проредних сеча у односу на планиране, односно урастања знатног броја хектара младих шума храста лужњака и клонских топола. Такође на пораст запремине шума Сремског шумског подручја, утицало је и мање планирање сеча у односу на констатовани запремински прираст.

5.3. Извршени радови на гајењу шума

Биланс радова на обнови и нези шума (план, извршење, разлика, индекс) у протеклом уређајном раздобљу приказан је у табели 5.6. за државне шуме Сремског шумског подручја којим газдује ШГ Сремска Митровица. У табели су приказани сви планирани и извршени радови а груписани су по следећим фазама рада:

- радови на обнављању шума и
- радови на нези шума.

Табела бр. 5.6. - Биланс радова на обнови и нези шума у последњем уређајном раздобљу

Државне шуме	Врста радова	Јед. мере	Сремско шумско подручје			
			План	Извршено	Разлика	%
	Крчење шикаре - машински	ха	1.084,81	409,38	-675,43	38%
	Тарупирање подраста - припрема за пошумљавање	ха	5.367,4	1.777,36	-3.590,04	33%
	Селективно крчење I фаза	ха	1,65	339,77	338,12	205 %
	Иверање пањева	ха	3.921,6	1592,7	-2328,9	41%
	сакупљање режијског одпада	ха	5.198,27	3.701,08	-1.497,19	71%
	Третирање пањева хемијским средствима	ха	2.420,95	1.610,92	-810,03	67%
	Третирање подраста хемијским средствима	ха	2.003,3	5.098,64	3.095,34	255%
	Разоравање	ха	3.007,02	1.549,08	-1.457,94	52%
	Тањирање	ха	5.640,61	1.188,83	-4.451,78	21%
	Размеравање и обележавање	ха	2.962,23	1.271,9	-1.690,33	43%
	Бушење рупа за плитку садњу	ха	2.961,06	1.461,11	-1.499,95	49%
	Орање дискосним плугом	ха	1.187,93	49,21	-1.138,72	4%
	Вештачко пошумљавање сетвом омашке	ха	174,27	30,47	-143,8	17%
	Вештачко пошумљавање тополом плитка садња	ха	2.903,5	2.158,56	-744,94	74%
	Вештачко пошумљавање врбом	ха	58,73	6,99	-51,74	12%
	Обнова багрема - котличањем	ха	53,09	46	-7,09	87%
	Вештачко пошумљавање сетвом сејачицом	ха	2.370,45	2.227,16	-143,29	94%
	Обнова багрема иверањем	ха	58,11	100,59	42,48	173%
	Попуњавање природно обновљених површина сетвом	ха	19,42	0	-19,42	0%
	Попуњавање вештачки подигнутих култура сетвом	ха	515,61	264	-251,61	51%
	Попуњавање вештачки подигнутих култура садњом	ха	172,46	376,34	-203,88	218%
	Попуњавање вештачки подигнутих плантажа	ха	463,95	429,43	-34,52	93%

Државне шуме		Сремско шумско подручје			
Врста радова	Јед.	План	Извршено	Разлика	%
II - Укупно обнова шума - ПЛАНИРАНО	ха	42.546,42	25.689,52	16.856,9	60%
Припрема за пошумљавање меких лишћара	ха		427,36	427,36	
Припрема за пошумљавање тврдих лишћара	ха		872,56	872,56	
Комплетна припрема земљишта за пошумљавање	ха		47,24	47,24	
Крчење шикаре - ручно	ха		618,78	618,78	
Риперовање	ха		1.854,34	1.854,34	
Равнање земљишта булдожером	ха		40,33	40,33	
Мелиорација земљишта	ха		0,1	-0,1	
Орање	ха		31,95	31,95	
Санирање пожаришта	ха		2,16	2,16	
Вештачко пошумљавање под мотику	ха		58,14	58,14	
Вештачко пошумљавање садњом	ха		108,45	108,45	
Обнављање оплодним сечама	ха		61,66	61,66	
II - Укупно обнова шума - НЕПЛАНИРАНО	ха		4.123,07	4.123,07	
II - Укупно обнова шума - СВЕГА	ха	42.546,42	2.9812,59	12.733,83	70%
осветљавање храстовог подмлатка - ручно	ха	10.430,25	7.736,81	-2.693,44	74%
осветљавање храстовог подмлатка - машински	ха	114,66	177,56	62,9	155%
уништавање корова хербицидима	ха	2.541,01	6.390,03	3.849,02	251%
окопавање и прашење у културама	ха	1.124,68	290,22	-834,46	26%
Окопавање у плантажама топола	ха	5.351,77	2,2	-5.349,57	0%
кресање грана	ха	1.4370,4	12.044,07	-2.326,33	84%
међуредна обрада тањирањем	ха	49.050,99	26.978,02	-22.072,97	55%
чишћење у младим природним састојинама	ха	7,25	0	-7,25	0%
чишћење у младим културама	ха	1.334,53	1.085,73	-248,8	81%
међуредна обрада хемијски	ха	14.055,21	8.007,56	-6.047,65	57%
III - Укупно нега шума - ПЛАНИРАНО	ха	98.380,75	62.712,2	35.668,55	64%
Сеча избојака и уклањање корова ручно	ха		159,38	159,38	
Сеча избојака и уклањање корова машински	ха		29,82	29,82	
Уклањање корова ручно	ха		441,97	441,97	
Уклањање корова машински	ха		345,53	345,53	
Пинцирање	ха		6.493,63	6.493,63	
Исправљање и учвршћивање садница после поплаве	ха		281,15	281,15	
Чеповање садница након садње и корекција избојака	ха		75,66	75,66	
Окопавање у плантажама топола	ха		2,2	2,2	

Државне шуме		Сремско шумско подручје			
Врста радова	Јед.	План	Извршено	Разлика	%
Сузбијање бршљана	ха		524,56	524,56	
Сасецање избојака ручно	ха		148,68	148,68	
Нагртање земље око саднице	ха		29,71	29,71	
Премазивање садница фитобасамом	ха		18,45	18,45	
III - Укупно нега шума - НЕПЛАНИРАНО	ха		8.550,74	8.550,74	
III - Укупно нега шума - СВЕГА	ха	98.380,75	71.262,94	27.117,81	72%
Државне шуме		Сремско шумско подручје			
Врста радова	јед, мере	План	Извршено	Разлика	%
Свеукупно - ПЛАНИРАНО	ха	140.927,17	88.401,72	52.525,45	63%
Свеукупно - НЕПЛАНИРАНО	ха	0	12.673,81	-12.673,81	
Свеукупно	ха	140.927,17	101.075,53	39.851,64	72%

У протеклом уређајном раздобљу узгојни радови су извршени са различитим степеном остварења у односу на планирани обим, а уједно су извршени и неки радови који нису били планирани, али се у посматраном периоду указала неодложна потреба за њиховим извођењем.

Неки радови су извршени у већем проценту у односу на планиран обим а неки у мањем проценту. Ова ситуација је проузрокована највећим делом прекидом важења појединих основа газдовања шумама и изградом нових основа за газдовање шумама. Завршетком важења овог периода за поједине газдинске јединице, обим планираних узгојних радова ће се сигурно довести у нормалу.

Укупно је извршено 101075,53 ха радова на узгоју и нези шума, а од тога је 88401,72 ха радова који су били планирани у претходном уређајном раздобљу, што је 63% у односу на планирано. У већем проценту су остварени радови на нези шума (71262,94 ха, или 72 % од плана) у поређењу са радовима на обнови (29812,59 ха, или 70 % од плана).

Посматрано по појединим врстама радова на обнови шума, највећи проценат извршења у односу на план је забележен код третирања подраста хемијском средствима 255 % у односу на план, а највећи проценат извршења у односу на план код неге шума је код осветљавања храстовог подмлатка машински 251 % од планираног.

Неки радови на обнови шума и нези шума су извршени иако нису били планирани. Неопходност за извршењем додатних радова као и измена технологије проузроковали су потребу за извршењем додатних радова на обнови и нези шума. Тако је на обнови шума додатно извршено радова на 4123,07 ха а на нези шума 8550,74 ха.

Посматрано укупно извршење у предходном периоду, и чињеницу да је дошло до скраћења важења неких основа газдовања шумама, извршење од 72 % је добар резултат, који показује да извршење узгојних радова прати потребу за обновом посечених шума и негу новоформираних младих састојина.

5.4. Извршени радови на коришћењу дрвених производа

Биланс радова на коришћењу шума, односно биланс сеча (план, извршење, разлика, индекс), у државним шумама којим газдује и управља ШГ Сремска Митровица, у протеклом уређајном раздобљу приказан је у табели 5.9. са прегледом по газдинским јединицама и шумским управама.

Табела бр. 5.9. - Биланс радова на коришћењу шума у последњем уређајном раздобљу

ГЈ ШУ	План		Извршење		
	ПОГШ м ³	ООГШ м ³	м ³	% плана по ПОГШ	% плана по ООГШ
2701	36.089	36.089	42.736	118	118
2702	35.916	35.916	46.574	130	130
2703	87.661	87.661	12.8837	147	147
2704	36.415	36.415	46.236	127	127
2705	182.503	182.503	235.386	129	129
2706	39.386	39.386	40.907	104	104
2725	8.991	8.991	8.807	98	98
ШУ Моровић	426.961	426.961	549.483	129	129
2707	20.082	20.082	20.906	104	104
2708	74.291	74.291	89.020	120	120
2709	54.127	54.127	43.764	81	81
2710	96.972	96.972	97.052	100	100
2711	63.079	63.079	77.381	123	123
2712	131.799	131.799	174.185	132	132
ШУ Вишњићево	440.350	440.350	502.308	114	114
2713	17.986	18.558	23.608	131	127
2714	129.431	121.009	124.915	97	103
2715	143.244	143.244	189.095	132	132
2716	58.254	57.025	53.096	91	93
2717	168.023	168.023	181.395	108	108
2718	56.822	67.620	35.730	63	53
ШУ Кленак	573.760	575.479	607.837	106	106
2719	15.297	15.297	22.680	148	148
2720	73.196	72.189	77.711	106	108
2721	345.294	364.448	313.208	91	86
2722	71.236	68.734	74.347	104	108
2723	167.103	158.775	154.232	92	97
2724	29.382	30.339	22.556	77	74

ГЈ ШУ	План		Извршење		
	ПОГШ	ООГШ	м ³	% плана по ПОГШ	% плана по ООГШ
	м ³	м ³			
ШУ Купиново	701.508	709.782	664.734	95	94
Укупно (државне шуме)	2.142.579	2.152.572	2.324.362	108	108

У табели је приказано извршење планираних обима сеча по газдинским јединицама и шумама управама, а у засебним колонама су дати планови по ПОГШ и ООГШ, као и проценат извршења у односу на њих, обзиром да за неке газдинске јединице период важења ПОГШ није једнак периоду важења ООГШ те ни планови за те периоде не могу бити исти.

Укупни обим сеча износио је 2.324.362 м³ бруто дрвне запремине. Радови на коришћењу шума, су на нивоу шумског газдинства Сремска Митровица, односно државних шума којима управља ШГ Сремска Митровица, извршени са 108 % у односу на планове по ПОГШ, и по ООГШ. Овако веће остварење плана сеча се догодило услед непланиране санитарне сече, највише у ШУ Моровић.

Укупан обим извршених сеча разврстан по врстама дрвећа и врстама приноса приказан је у табели 5.10.

Табела бр.5.10. - Биланс радова на коришћењу шума по врстама приноса

Врста дрвећа	Планирани принос			Остварени принос 2005-2014.г.											
	Укупно	Главни	Претходни	Укупно		Главни				Претходни					
						Редовни	Ванредни	Случајни	Свега		Редовни	Случајни	Свега		
				м ³	%				м ³	м ³			%	м ³	м ³
А.јасен	9.730,3	8.672,4	10.57,9	3.008,06	31	2.997,11				2.997,11	35	10,54	0,41	10,95	1
Багрем	74.231,3	70.449,3	3.782	36.826,04	50	33.466,17	51,7			33.517,87	48	1.878,01	1.430,16	3.308,17	87
Бела топола	21.719,6	1.2851,1	8.868,5	29.463,52	136	7248,36	1037,3			8.285,66	64	19.265,57	1.912,29	21.177,86	239
Бела врба	40.256,1	34.672,8	5.583,3	16.674,21	41	15.704,73	421,2			16.125,93	47	479,59	68,69	548,28	10
Цер	48.904,9	23.220,8	25.684,1	45.880,73	94	14.518,67	999,4			15.518,07	67	24.302,98	6.059,68	30.362,66	118
Црна топола	110,2	67,7	42,5	121,06	110	33,06	0			33,06	49	88	0	88	207
Црни орах	3.878,7	2.913,5	965,2	8.371,32	216	7.955,6	209,8			8.165,4	280	157,34	48,58	205,92	21
Делт. Топола	3.9033,6	33.726,6	5.307	20.028,26	51	8.778,66	40,7			8.819,36	26	9.734,73	1.474,17	11.208,9	211

Врста дрвећа	Планирани принос			Остварени принос 2005-2014.г.										
	Укупно	Главни	Претходни	Укупно		Главни					Претходни			
						Редовни	Ванредни	Случајни	Свега		Редовни	Случајни	Свега	
	м³	м³	м³	м³	%	м³	м³	м³	м³	%	м³	м³	м³	%
Граб	13.9740,2	97.227,7	42.512,5	9.7487,56	70	64.066,18	167,00		64.233,18	66	29.648,87	3.605,51	33.254,38	78
Круп. Липа	551,1	1.13,9	437,2	1.317,04	239	3	0		3	3	1.126,79	187,25	1.314,04	301
Лужњак	54.6264,5	366.600,3	179.664,2	625.119,86	114	288.357,82	3.858,3		292.216,12	80	127.401,77	205.501,97	332.903,74	185
ОМЛ	282,7	205,7	77	336,6	119	0	0		0	0	336,6	0	336,6	437
ОТЛ	54.819,00	38.395,1	16.423,9	447.069,95	816	423.988,71	518,6		424.507,31	1106	16.174,73	6.387,91	22.562,64	137
Пољски јасен	223.457,3	128.652,2	94.805,1	230.665,77	103	140.798,62	3.223,00		144.021,62	112	68.800,66	17.843,49	86.644,15	91
Ситн.Липа	10.441,1	3.361,8	7.079,3	7.648,58	73	912,82	0		912,82	27	5.600,55	1.135,21	6.735,76	95
Топола -154	20.241,00	20.070,00	171	5.870,11	29	5.870,11	0		5.870,11	29	0	0	0	0
Топола - 214	826.077,9	814.628,00	11.449,9	697.528,76	84	659.093,23	12.007,6		671.100,83	82	18.234,68	8.193,25	26.427,93	231
Топола - М1	873,9	57,9	816	2.944,85	337	0	0		0	0	2.928,18	16,67	2.944,85	361
Топола робуста	4.054,3	3.850,4	203,9	1.931,00	48	1.924,52	0		1.924,52	50		6,48	6,48	3
Трешња	0,5		0,5	2,57	514	0	0		0	0		2,57	2,57	514
Остиа	72.081,00	71.914,3	166,7	31.966,00	44	30.508,00	973,00		31.481,00	44	485,00		485	291
Сладун	1.842	1.571,5	270,5	0	0	0	0		0	0			0	0
Серотина	13.463,2	12.800,8	662,4	14.100,00	105	14.100,00	0		14.100,0	110			0	0
каталпа	517,3	517,3			0					0				0
Укупно	2.152.571,7	1.746.541,1	406.030,6	2.324.361,85	108	1.720.325,37	23.507,6	0	1.743.832,97	100	326.654,59	253.874,29	580.528,88	143

Укупно планирани принос у протеклом уређајном раздобљу је остварен са 108 %, дакле нешто више од планираног.

Највећи појединачни пребачај је био код ОТЛ-а. пошто се ради о више врста у оквиру ОТЛ-а. Од врста са значајнијим учешћем у запремини, највећи пребачај у производњи је код храста лужњака 119 %. Већ напред наведене ванредне сече санитарара подигле су извршење ове врсте више неко што је планирано. Следећа врста која по обиму сеча има значајно учешће у реализацији а има пребачај је пољски јасен са 103 % и тд. Остале врсте су у границама планираног етата или нешто мање.

Посматрано по врстама приноса, уочљиво је да је план главног приноса остварен 100 % у односу на планирани задатак а да је код предходног плана сеча извршење 143 % у односу на цео планирани принос. Узевши да је било санитара 44 % (присутан у свим шумаријама), у односу на укупне сече предходног приноса, овакав резултат на крају уређајног раздобља могао се и очекивати.

5.5. Шумски репродуктивни материјал

Основ, да би се пратила реализација плана обнове, како тврдох тако и меки лишћара неопходно је семе и садни материјал. Семе се у години уroda скупља у семенским састојинама и ако то потребе налажу, по одобрењу надлежних органа семе се скупља и ван семенских објеката. Производња садног материјала, преваходно садница клонске тополе одвија се у три призната и регистрована објекта на подручју ШГ Сремска Митровица. Приказ производње семена и садног материјала у протеклом раздобљу од 10 година дат је у следећој табели:

Табела бр. 5.8. - Биланс производње семена и садног материјала

Врста дрвећа	Материјал	Проста репродукција	Проширена репродукција	Укупно	Производња	Разлика	%
Лужњак	семе (кг)	1.559.967	549.979	2.109.946	2.101.041	-8.905	100
Пољски јасен	семе (кг)	103	41	144	260	116	181
Пољски јасен	саднице (ком)	1.324		1.324	62.225	60901	4.700
Топола М-1	саднице (ком)	204.141	81.737	285.878	321.777	35899	113
Топола I-214	саднице (ком)	77.120	5.971	83.091	75.081	-8.010	90
Топола делтоидна	саднице (ком)	996.101	24.253	1.020.354	675.732	-344.622	66
Бела врба	саднице (ком)	73.591	4.705	78.296	13.975	-64.321	18
Укупно	семе (кг)	1.560.070	550.020	2.110.090	2.101.301	-8.789	100
Укупно	саднице (ком)	1.352.277	116.666	1.468.943	1.148.790	-328.942	78

Приказана производња семена и садног материјала била је довољна за планирана пошумљавања на територији ШГ Сремака Митровица.

У протеклом уређајном раздобљу планиране су извесне површине на којима би требало заменити интродуковане врсте са аутохтоним врстама. На тај начин дошло је до веће производње семена и садница пољског јасена која у протеклом периоду није била тако изражена.

У случају да се у постојећим објектима не произведе довољан број садница, тада се садни материјал набавља из расадничке производње на простору ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин.

5.6. Извршени радови на заштита шума

Биланс радова на заштити шума (план, извршење, разлика, индекс) у протеклом уређајном раздобљу приказан је у табели 5.7. за државне шуме Сремског шумског подручја којим газдује ШГ Сремска Митровица. У табели су приказани сви планирани и извршени радови који се посебно аналитички евидентирају у архивама шумских управа и шумског газдинства.

Табела бр. 5.7. - Биланс радова на заштити шума у последњем уређајном раздобљу

Врста радова	Јед. мере	План	Извршено	Разлика	%
Заштита шума од биљних болести	ха	13.472,39	7.034,1	6.438,29	52
Заштита од шума од ентомолошких оболења	ха	5792,96	15.564,01	-9.771,05	269
Заштита шума од пожара	ха	29.74,04	2.049,05	924,99	69
Заштита шума од ерозије	ха	26,9	0	26,9	0
Одржавање противпожарних пруга,просека и путева	км	7.952,01	5.255,15	2.696,86	66
Заштита шума од глодара	ха	12.564,58	27.731,75	-15.167,17	221
Подизање узгојних ограда	км	1.566,19	1.610,5	-44,31	103
Одржавање заштитних ограда	км	5.650,27	9.827,64	-4.177,37	174
Заштита од дивљачи	ха		3.260,5	-3.260,5	0
Укупно	ха	49.999,34	72.332,7		145

У протеклом уређајном раздобљу, углавном на заштити шума изводили су се планирани радови посебним основама газдовања шумама. За заштитом од дивљачи указала се потреба и она је извршена на 3260,5 ха.

Напад ентомолошких чинилаца је био у већем броју од нормалних и на овом виду рада је урађено више 9771,05 ха него што је планирано. Сем овог вида заштите шума, заштита од глодара је такође урађена више него што је планирана. Сушне године које су углавном биле у последњем уређајном раздобљу проузроковале су мање хранљивих материја за глодаре и они су нашли додатну исхрану у младим састојинама хрста лужњака. Остали видови заштите су извршавани по нормалној динамици која је планирана у посебним основама газдовања шумама.

Већа количина хектара заштите од планиране, урађена је код заштите од дивљачи. Слични фактори који су проузроковали већи напад глодара, узроковали су и већи напад дивљачи, на новоподигнутим младим састојинама хрста лужњака.

Преглед количине урађених хактара заштите дат је у предходној табели.

Опште здравствено стање шума на подручју овог газдинства је било готово увек задовољавајуће и поред бројних проблема који су егзистирали у прошлости, а присутни су и сада. Добро очувани екосистеми, односно добро здравствено стање ових шума су резултат сталног и мукотрпног рада у области заштите шума. Током низа година ове шуме су угрожавали разни штетни чиниоци против којих су се стручњаци ШГ "Сремска Митровица" борили у сарадњи са специјалистима за област заштите шума из других организација. Може се рећи да је у протеклом уређајном раздобљу извршено до сада највише радова из области заштите шума, првенствено захваљујући развијеној прогнозно-извештајној служби регионалног Центра за подручје Војводине, а потом и Програму заштите шума за чију реализацију је почетком 2003. године склопљен уговор између Института за низијско шумарство и животну средину и ЈП "Војводинашуме". У већини случајева примењивани су принципи интегралне заштите шума, што је подразумевало обезбеђивање услова за развој гајених биљака, предузимање превентивних мера и након репресивних мера, ако је то било неопходно и биолошки и економски оправдано, чиме је обезбеђено несметано газдовање тим шумама.

Код мера заштите од фитопатолошких обољења на састојинама тврних лишћара, највише је било заштите од пепелнице (*Microsphaera alphitoides*), док је код меких лишћара највише била заштита од гљиве *Dothichiza populea*.

Заштита од штетних инсеката се такође спроводила веома интензивно. Највише радова је било у борби против губара (*Lymantria dispar*), који је у протеклим десет година у храстовим шумама Срема био стално присутан.

5.7. Коришћење недрвних производа и услуга шума

Коришћење осталих шумских производа у Сремском шумском подручју је присутно одавно и било је организовано на различите начине. Организацију прикупљања и прераде осталих шумских производа некада су вршиле друге радне организације. Данас се скупљање осталих шумских производа врши уз одобрење Министарства пољопривреде и заштита животне средине, који издаје дозволе са прописаном квотом а корисник шума врши контролу скупљања на терену.

Пашарење има велики утицај у коришћењу осталих шумских производа, које је организовано на великом делу површина државних шума Сремског шумског подручја којима газдује јавно предузеће Војводинашуме. Површине одређене за испашу стоке нису трајног карактера, а зависе од динамике и интензитета узгојних радова на појединим локалитетима, односно у газдинским јединицама.

Површине на којима је дозвољено пашарење се планирају годишњим планом у свакој шумској управи за газдинске јединице које јој организационо припадају. Испаша домаће стоке према плановима пашарења, са контролом бројности и организованим чувањем, не узрокује штете и може бити задржано у будућности.

Сремско шумско подручје обилује релативно добрим стаништима за раст јестивих гљива. Коришћење јестивих гљива за сопствене потребе локалног становништва на овим просторима има дугу традицију.

Сакупљање осталих шумских производа као што су лековито биље, плодови шумског воћа, жбуња и дрвећа, те пужеви, песак и слично, није организовано од стране корисника шума, а има појединачних случајева сакупљања и промета ових производа ван званичне контроле или од стране других субјеката.

Овим шумским производима у будућности треба посветити више пажње и организовати њихово рационално коришћење у складу са законским прописима који се дотичу те области.

Пчеларење је значајан вид коришћења осталих функција шума. Медоносни потенцијали шума су велики и квалитетни, а пчеларењем се бави више људи различитим интензитетом, од хобија до професионалног бављења овим послом.

▬

5.8. Шумске комуникације и отвореност шума

Планирани и извршени радови на изградњи и одржавању шумских саобраћајница у државним шумама којима управља и газдује ШГ Сремска Митровица, у протеклом уређајном раздобљу приказани су у табели 5.11. са прегледом по газдинским јединицама и шумским управама.

Табела бр. 5.11. - Биланс радова на изградњи и одржавању саобраћајница у последњем уређајном раздобљу

ГЈ ШУ	План изградње и одржавања мак. путева			Реализација Изградње и одржавање макадамских путева								
	Макадамски	Одржавање мак. путева	Укупно	Макадамски			Одржавање мак. путева			Укупно		
	м	м	м		+/- м	%	м	+/- м		м	+/- м	%
2701	2.000	3.505	5.505	4.065	2.065	203	4.031	526	15	8.096	2.591	147
2702	3.000	14.458	17.458	1.979	-1.021	66	16.193	1.735	12	18.172	714	104
2703	6.550	22.096	28.646	13.799	7.249	211	25.410	3.314	15	39.209	10563	137
2704	3.000	10.534	13.534	2.584	-416	86	12.430	1.896	18	15.014	1.480	111
2705	5.000	24.495	29.495	3.663	-1.337	73	29.394	4.899	20	33.057	3.562	112
2706	2.000	2.969	4.969	1.875	-125	94	3.622	653	22	5.497	528	111
2725	2.500	12.520	15.020	3.153	653	126	13.146	626	05	16.299	1.279	109
ШУ Моровић	24.050	90.577	11.4627	31.118	7.068	129	104.226	13.649	15	135.344	20.717	118
2707	3.400	7.930	11.330	1.820	-1580	54	9357	1.427	18	11.177	-153	99
2708	1.600	6.974	8.574	7.245	5.645	453	8369	1.395	20	15.614	7.040	182
2709		9.036	9.036	0	0		11.024	1.988	22	11.024	1.988	122
2710	.3450	21.075	24525	2.061	-1.389	60	22.129	1.054	05	24.190	-335	99
2711	1.700	17.071	18.771	3.169	1.469	186	19.632	2.561	15	22.801	4.030	121
2712	3.400	13.409	16.809	3.815	415	112	15.420	2.011	15	19.235	2.426	114
ШУ Вишњићево	13.550	75.495	89.045	18.110	4.560	134	85.931	10.436	14	104.041	14.996	117
2713	2.600	4.835	7.435	2.308	-292	89	5.560	725	15	7.868	433	106
2714	2.700	12.584	15.284		-2700	0	14.849	2265	18	14.849	-435	97
2715	5.000	29.941	34.941	8.610	3610	172	35.929	5.988	20	44.539	9.598	127
2716	3.400	7.704	11.104	3.162	-238	93	9.399	1.695	22	12.561	1.457	113
2717	1.600	10.875	12.475	7.261	5.661	454	11.419	544	05	18.680	6.205	150
2718	1.000	8.202	9.202	1.409	409	141	9.432	1.230	15	10.841	1.639	118
ШУ Кленак	16.300	74.141	90.441	22.750	6.450	140	86.589	12.448		109.339	18.898	121

ГЈ ШУ	План изградње и одржавања мак. путева			Реализација Изградње и одржавање макадамских путева								
	Макадамски	Одржавање мак. путева	Укупно	Макадамски			Одржавање мак. путева			Укупно		
	м	м	м		+/- м	%	м	+/- м		м	+/- м	%
									17			
2719	4.500	6.705	11.205	5.135	635	114	7.912	1.207	18	13.047	1.842	116
2720	2.100	6.448	8.548	1.088	-1.012	52	7.738	1.290	20	8826	278	103
2721	2.000	18.279	20.279	3.245	1.245	162	22.300	4.021	22	25.545	5.266	126
2722	6.640	12.472	19.112	7.000	360	105	13.096	624	05	20.096	984	105
2723	2.850	7.288	10.138	6.135	3.285	215	8.381	1.093	15	14.516	4.378	143
2724	3.400	10.300	13.700	2.505	-895	74	11.845	1.545	15	14350	650	105
ШУ Купиново	21.490	61.492	82.982	25.108	3.618	117	71.272	9.780	16	96.380	13.398	116
Укупно (државне шуме)	75.390	301.705	377.095	97.086	21.696	29	348.017	46.312	115	445.103	68.008	118

Из предочене табеле може се закључити да је у ШУ Моровић била најинтезивнија изградња и улагање у шумско камионске путеве и да је коначних 31.118м одраз овакве интезивне активности. Ова чињеница, да се највише улагало у ШУ Моровић, показује однос квалитета и квантитета сечивих сортимената и узгојних радова на овом подручју.

Следећа шумска управа по изграђености шумско камионских путева је ШУ Купиново са 25.108м. После ње следе ШУ Кленак са 22.750 м и ШУ Вишњићево са 18.110,00 м шумско камионских путева.

Интезиван рад на сечи и одпреми произведених сортимената као и на реализацији узгојних радова прузроковао је хабање предметних путева те је због тога и поправка урађена на 348.017м шумско камионских путева што је 115 % у односу на планирани обим поправке.

Улагање у ову инфра структуру у оквиру шумарске делатности, показало се врло економично, те ће и у наредном периоду улагања у путну мрежу ШГ Сремска Митровица бити знатна.

5.9. Изградња и одржавање осталих инфраструктурних објеката

Током овог уређајног раздобља ЈП“Војводинашуме“Петроварадин ШГ Сремска Митровица је сем улагања у изградњу и одржавање путева, инвестирало и у разне објекте који су у функцији пословања предузећа. Списак изграђених објеката по шумским управама и годинама изградње дат је у следећем прегледу:

Табела бр. 5.12. Изградња објеката

ШУ	Врста инвестиције	Година изградње	Вредност дин.
Кленак	Рампа за прање возила	2005	1.864.486
Кленак	Бетонски пропуст у Легету	2007	242.698
Кленак	Просторија - магацин	2012	633.684
Кленак	Ограда око ловачког дома	2013	268.699
	Укупно:		3.009.567
Купиново	Зграда у расаднику	2005	651.594
Купиново	Осматрачница	2007	138.974
Купиново	Базен за потапање садница	2007	99939
Купиново	Утоварна рампа	2008	38.519
Купиново	Осматрачница	2009	219.474
Купиново	Базен за потапање садница	2009	105675
Купиново	Ограда око куле Обед	2009	121.076
Купиново	Осматрачница	2009	320.477
Купиново	Осматрачница	2009	210.735
Купиново	Мост - едукативна стаза	2011	2.077.015
Купиново	Мост-Црква Мајка Ангелина	2011	113.948
Купиново	Кула Обед	2011	3.555.839
Купиново	Понтон пристаниште	2012	250.254
Купиново	Мост - Велики Вок	2012	299.673
Купиново	Осматрачница	2013	231.582
Купиново	Летњиковац	2013	313.868
Купиново	Центар за посетиоце	2014	4.417.939
Купиново	Надстрешница за бицикле	2014	73.557
	Укупно:		13.240.138
Моровић	Црпна станица	2005	3.866.552
Моровић	Хладњача	2009	9.015.679
Моровић	Управна зграда	2009	37.614.080
Моровић	Шупа за дрва	2009	210.098
Моровић	Барака у расаднику	2009	447.607
Моровић	Просторија за терапеутику	2012	67.070
Моровић	Чардак	2012	702.486
Моровић	Магацин са просторијама	2012	4.768.861
Моровић	Ловачка кућа - Блата	2012	2.804.658
Моровић	Помоћна зграда	2013	540.418
Моровић	Ограда око рибњака	2013	1.362.644
Моровић	Летњиковац у дворишту	2013	185.661
Моровић	Барака у расаднику	2013	122.190
Моровић	Ограда у дворишту ШУ	2013	178.656

ШУ	Врста инвестиције	Година изградње	Вредност дин.
Моровић	Ограда око ловишта	2013	1.154.150
Моровић	Економско двориште у Семенском центру	2013	2.907.359
	Укупно:		65.948.169
Вишњићево	Стан у Амбуланти	2005	1.420.614

5.10. Тржишне прилике у односу на производе и услуге шума и услуге у шумарству

Капацитети за прераду дрвета и њихова усклађеност са приносним могућностима шума

ШГ "Сремска Митровица", као највећи произвођач дрвета у Сремском шумском подручју, нема сопствених капацитета за прераду дрвета, већ је само произвођач сировине коју продаје прерађивачима (трупци и обло техничко дрво) и сортимената који не захтевају прераду (огревно дрво и дрвена грађа) које продаје крајњим потрошачима. Сви произведени сортименти могу се највећим делом продати на територији шумског подручја, а мањи део се пласира ван њега.

Техничко дрво из шума Сремског шумског подручја се продаје бројним прерађивачима, који су већ дужи низ година присутни на тржишту дрвета у овом делу земље. Највећи купци техничког дрвета су:

- Нови Дрвени комбинат а.д. - Сремска Митровица

Највећи потрошач сировине из сремских шума, са највећим асортиманом готових производа. Једини прерађивач дрвета на овом подручју који сече фурнир и прави шперплочу. Осим тога производи резану грађу, дрвене елементе, фризу, паркет, ламперију, палете и друге производе. У преради користи све врсте дрвета тврдох и меких лишћара. Производе пласира на домаће и на страном тржиште (40%).

- Нова Сава- Хртковци

Користи дрво тврдох лишћара за производњу резане грађе и дрвених елемената, фризе, паркета, ламперије, столарије и намештаја. Производе пласира већином на домаће и мањим делом на страном тржиште (20%).

- Интертранс – Лозница

Предузеће за прераду техничке обловине. Од врста дрвећа највише се користи топола, мање храст лужњак, п. јасен и багрем. Годишња прерада топових трупаца је око 7000 м³, док је храста лужњака нешто мање 3000 м³ а п.јасена и багрема око 1000 м³ на годишњем нивоу.

- Екопал/Амбалажерка – Коцељева

Предузеће које се специјализовало за производњу разне амбалаже и елеманата од клонова тополе. Годишњи капацитети су око 10000 м³ топових трупаца. Готово сва производња (90 %), иде за извоз а само 10 % се пласира на домаће тржиште.

- Quercus robur – Вишњићево

Једно од најуспешнијих малих предузећа за прераду сировине из шума Сремског шумског подручје. Предузеће је са својим погонима лоцирано у западном делу Сремског шумског подручја. На основу ове чињенице да је на рубу највреднијих шума храста лужњака у Републици Србији и производи су овог предузеће од храстовог дрвета. Превасходна производња овог предузећа је од храста лужњака, п. јасена и граба. Производи се углавном паркет, подови, разни елементи као и брикети за загревање домаћинстава. Производи се добрим делом пласирају на страном тржиште а једним делом преко своје продајне

мреже пласирају се на домаће тржиште. Капацитети за прераду производа шума Сремског шумског подручја, крећу се око 8000 м³ трупаца храста лужњака, п. јасена и граба.

- Quercus паркет – Љуково

Предузеће које се специјализовало за производњу паркета и елемената од тврдог дрвета. Налази се у близини града Инђије и самим својим положајем окрунето је ка тржишту града Београда и околине. Годишњи капацитети овог предузећа су око 10000 м³ трупаца храста лужњака, п. јасена и букве.

Осим ових већих купаца постоји и низ других мањих купаца дрвета из шума Сремског шумског подручја. То су мала приватна предузећа и пилане које углавном користе дрво тврдых лишћара, а мањим делом меких лишћара. Њихов производни програм је резана грађа, дрвени елементи, фриза и други. Међу њима се истичу:

- Граком – Земун - Робу пласира на домаће и страно тржиште;
- ШПИК Ивањица - Ивањица - Робу пласира на домаће и страно тржиште;
- Палета Арт – Деспотово - Робу пласира на домаће и страно тржиште;
- Еуроцом – Лозница - Робу пласира на домаће и страно тржиште;
- Топ Продукт – Дивош - Робу пласира на домаће и страно тржиште;
- Премих Пим – Лозница - Робу пласира на домаће и страно тржиште;
- Корана Коп – Инђија - Робу пласира на домаће и страно тржиште;
- Агриацооп – Бачка Паланка - Робу пласира на домаће и страно тржиште;
- Други прерађивачи

Сви купци дрвета углавном прерађују сировину у своје стандардне производе, а по потреби тржишта могу се лако преорјентисати на нове производе који нису у редовној понуди.

Наведени купци производа ЈП „Војводинашуме“ - ШГ Сремска Митровица су са територије Сремског шумског подручја или места која се наслањају на Сремско шумско подручје.

Сви прерађивачи дрвета који се снабдевају у Сремском шумском подручју имају капацитете знатно веће од тренутног обима производње, што значи да по потреби могу прерадити и више сировине. Највећи потрошач трупаца и тађе техничке обловине тврдых и меких лишћара је "Нов Дрвни комбинат" из Сремске Митровице. Једини потрошач техничке облице и целулозног дрвета је ШПИК Ивањица - Ивањица. Прерађивачи дрвета се сировином највише снабдевају из државних шума, знатно мање из приватних шума као и државних шума чији су корисници остала предузећа.

На основу изнетих података о могућностима и потребама прерађивачких капацитета може се закључити да је за дрво из Сремског шумског подручја обезбеђен пласман.

Огревно дрво се продаје синдикалним организацијама или слободном продајом крајњим потрошачима. Потражња за огревним дрветом је знатно већа од укупне производње у овим шумама тако да је у потпуности обезбеђен и пласман огревног дрвета.

Приносне могућности шума су мање од укупних прерађивачких капацитета у шумском подручју, који своје потребе за сировином допуњавају из других шума. Чак и значајније повећање приноса из шума Сремског шумског подручја не би довело до проблема у пласману на тржишту.

5.11. Организација јавне шумарске службе и сопственика шума

Организованост и организација рада у свакој делатности представља изузетно важан, незаобилазан сегмент пословања. Шуме и шумарство, због утицаја на живот човека у најширем смислу речи, представљају област у којој организација има највећи могући значај.

Према Закону о шумама (чл. 69) управљање шумама као природним богатством у надлежности је Републике Србије.

Послови јавне управе у области шумарства организовани су у Србији на два нивоа:

- републичком нивоу;
- покрајинском нивоу.

На републичком нивоу надлежности у погледу шумарства остварују се преко Министарства пољопривреде и заштите животне средине, док се на покрајинском нивоу остварује преко Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Управљање шумарством на покрајинском нивоу почиње од 2002. године, када је донет Закон о утврђивању одређених надлежности Аутономне покрајине (Сл.лист РС бр. 6/2002).

Одредбама Закона о шумама чл. 70 шумама у државној својини обухваћеним шумским подручјем, односно подручјем националног парка газдује јавно предузеће, односно привредно друштво чији је оснивач Република Србија, односно аутономна покрајина, а које испуњава услове утврђене овим законом и посебним прописима.

Шумама у државној својини које нису обухваћене шумским подручјем може да газдује правно лице чији је оснивач Република Србија, односно аутономна покрајина, а које испуњава услове утврђене овим законом и посебним прописима.

Правно лице које може да газдује шумама мора да испуњава услове у погледу кадровске оспособљености и техничке опремљености.

Газдовање шумама сопственика уређено је одредбама члана 71. И 72. Закона о шумама.

Послове стручне и саветодавне подршке сопственицима шума за које се доноси програм врши правно лице из члана 70. Став 1. Закона, а може да их врши и удружење сопственика шума, као поверене послове, ако има запослено стручно лице. Ако Министарство, односно орган АП надлежан за послове шумарства не обезбеди извршење напред наведених послова у року и начин уређен у овом закону, вршење истих че обезбедити закључивањем уговора са другим правним лицима или предузетницима који испуњавају услове из овог закона. Стручне послове у шумама сопственика за које се доноси основа врши сопственик шума.

Закон о шумама пружа могућност нових привредних субјеката у делу који се односи на газдовање шумама сопственика. Стимулисање појаве нових привредних субјеката произилази из решења која омогућавају:

- Обављање стручно-технолошких послова у шумарству сопственика, а која омогућавају појаву предузетника и правних лица која задовољавају услове стручности у обављању послова газдовања (поседовање лиценце);
- Појаву сопственика шума, као правних лица, који газдују шумама у складу са основом газдовања шумама (изнад 100 ха), што се, пре свега односи на цркве и верске заједнице и веће земљопоседнике који до сада нису били у могућности да газдују својим шумама и тиме остварују значајне приходе;
- „удружено газдовање“ шумама сопственика формирањем удружења и задруга сопственика шума и омогућавање стицања статуса правног лица, а самим тим и могућности за остваривање прихода.

Ради остваривања, унапређења и заштите својих и јавног интереса у шумама, сопственици шума могу основати удружења, која су дужна да спроводе мере газдовања шумама утврђене програмом. Одредбом члана 74. Закона о шумама установљен је Регистар сопственика шума и удружења сопственика шума, који води надлежни државни орган.

Скупштина АПВ на својој седници од 08.05.2002. године донела је одлуку о оснивању Јавног предузећа „Војводинашуме“ Петроварадин, која је објављена у Сл. листу АПВ бр. 7 од 20.05.2002. године. Чланом 6. ове одлуке је уређено да су за обављање делатности ЈП „Војводинашуме“ средства, права и обавезе, део средстава, права и обавеза досадашњег ЈП „Србијашуме“ (које је на подручју АП Војводине), а којима газдују делови јавног предузећа на подручју АП Војводине.

Управни одбор ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин је на својој седници 07.12.2002. године донео статут ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин, а 16.01.2003. година Влада Републике Србије је донела одлуку о давању сагласности на одлуку о статусној промени ЈП „Србијашуме“ Београд,

- ШГ „Сремска Митровица“ Сремска Митровица

- ШГ „Банат“ Панчево
- ШГ „Сомбор“ Сомбор
- ШГ „Нови Сад“ Нови Сад
- Ловотурс Петроварадин

Законом о шумама (Сл.РС бр.30/10 07.05.2010. год.), формирана су шумска подручја на териториј Републике Србије, а једно од њих је Сремско шумско подручје.

Државне шуме ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица, шуме сопственика, привредних субјеката и организација на територији 9 Општина Срема припадају Сремском шумском подручју.

У оквиру Сремског шумског подручја највеће учешће имају државне шуме којима газдује ЈП „Воводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица 43491,43 ха, затим државне шуме код других корисника 3288,00 ха, приватне шуме 3028,21 ха и друштвене шуме са 923,43 ха. Укупна површина под шумама на територији Сремског шумског подручја износи 49731,07 ха.

Државним шумама ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица газдује се преко четири шумске управе, шумске механизације и дирекције огранка предузећа:

- ШУ Моровић, укупна површина 12479,03 ха,
- ШУ Вишњићево, укупна површина 9970,69 ха,
- ШУ Кленак, укупна површина 9786,98 ха,
- ШУ Купиново, укупна површина 10491,43 ха,
- Шумска механизација,
- Дирекција огранка предузећа.

Свака газдинска јединица подељена је на одељења, а одељења су подељена на одсеке. У организационом смислу, одсеци су и основна најмања организациона јединица са којом се газдује.

5.12 Финансирање и инвестиције у шумарству

Законом о шумама, у оквиру општег интереса, обезбеђено је очување, заштита и унапређење стања шума. Коришћење свих потенцијала шуме и њихових функција, као и подизање нових шума у циљу постизања оптималне шумовитости.

Све наведене делатности које су од општег интереса за шуме Републике Србије финансирају се из неколико извора:

- Средстава за обнову - репродукцију шума;
- Буџета Републике Србије, односно аутономне покрајине;
- Буџетског фонда за шуме Републике Србије, односно Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине.

У погледу финансирања, корисници државних шума, као и сопственици, послове везане за газдовање шумама финансирају самостално пласманом својих производа и услуга по тржишним принципима, поштујући важећа законска и подзаконска акта. На овај начин, сва предузећа и организације које су корисници државних шума, према начину финансирања, издвајају се од осталих предузећа са буџетским финансирањем.

На територији Сремског шумског подручја највећи корисник државних шума је ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин односно организациони део ШГ Сремска Митровица.

Како шуме и шумско земљиште, поред своје привредне функције, представљају и добро од општег интереса, Закон о шумама, прописује механизме газдовања и начин финансирања. Делатности од општег интереса финансирају се из:

- *Средства за обнову -репродукцију шума* – издваја корисник односно сопственик шума у износу најмање 15% од тржишне вредности израђених дрвних сортимената на месту сече;

- *Буџета Републике Србије, односно Аутономне покрајине* – средства се одређују на основу одлука које доноси Влада, односно покрајински органи и службе за испуњење циљева као што су: повећање шумовитости, унапређења стања постојећих шума (конверзије и реконструкције), као и подизању шумског репродуктивног материјала;

- *Буџетског фонда за шуме Републике Србије, односно Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине* - у вези са остваривањем циљева од општег интереса и дугорочних циљева дефинисаних на принципима одрживог газдовања шумама.

С обзиром да Сремско шумско подручје припада Аутономној Покрајини Војводини радови у шумарству се финансирају из Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине, која се обезбеђују из:

- Дела накнаде за коришћење шума и шумског земљишта која се остварује на територији аутономне покрајине,

- Буџета аутономне покрајине;

- Фондова намењених руралном развоју, заштити животне средине, заштити вода, регионалном развоју и других фондова за аутономну покрајину;

- Других извора у складу са законом.

Важно је напоменути да је 2012. године, Закон о шумама претрпео измене при чему је укинута накнада за заштиту и коришћење и унапређење општекорисних функција шума коју су плаћала сва правна лица, осим корисника и сопственика шума.

Укидањем ове накнаде значајно су смањени приливи средстава Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине. Предузеће које газдује највећим делом државних шума и шумског земљишта Сремског шумског подручја ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица, највећи део средстава за газдовање шумама, обезбеђује тако, што продаје своје производе на тржишту по тржишним принципима. При реализацији својих производа, на слободном тржишту дрвних производа, ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица има незнатних потешкоћа. Ове потешкоће се огледају у томе што на тржиште дрвних производа у оквиру Сремског шумског подручја пристижу знатне количине дрвета (огрево дрво) са подручја чији је корисник шума ЈП „Србија шуме“ Београд ШГ Сремска Митровица представља стабилно предузеће које из године у годину остварује врло позитивне натуралне и финансијске резултате. Овакви пословни резултати су ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица сврстали у предузећа са стабилним пословањем и предузеће које пружа сигурност запосленима а пословним партнерима поузданог пратиоца у реализацији својих планова и задатака.

Финансирање ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица је највећим делом **самофинансирање**, које у неким годинама износи и више од 95%, укупног прихода.

Овакав позитиван статус ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица омогућио је стабилно дугорочно планирање и инвестиције које из године у годину побољшавају стање шума Сремског шумског подручја.

Инвестиције ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица у шумарство Сремског шумског подручја представљају улагања у биолошке радове,

шумске путеве, механизацију, опрему и нове технологије.

Висина инвестиција у шуме Сремског шумског подручја од стране ЈП“Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица је сваке године врло значајна независно од тренутног стања у привреди региона.

Приказ укупних средстава уложених у инвестиције за последњих 10 година по разним видовима приказан је у следећој табели

Табела бр. 5.13

Врста инвестиције	Вредност у динарима
Биолошке инвестиције	2.961.806.851
Шумско камионски путеви	406.221.114
Грађевински објекти	170.176.689
Моторне тестере	21.499.153
Трактори	221.494.771
Сред. друмског транспорта	154.708.554
Прикључне машине	28.228.349
Опрема за рачунаре	30.516.963
Канцеларијски намештај	7.858.748
Алат и инвентар	10.877.577
Остала опрема	114.410.003
УКУПНО:	4.127.798.775

Из прегледне табеле у којој су приказане делатности у којима је ЈП“Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица инвестирало, може се закључити да је обим инвестиција био значајан у финансијском обиму а и да је структури делатности у којима се улагало била разнолика.

Сумирајући десетогодишње улагање по делатностима, може се закључити да ЈП“Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица, није ни једну делатност занемарила, већ да су улагања била разноврсна што је допринело да ЈП“Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица постане једно од најнапреднијих и најопремљенијих предузећа на територији Сремског шумског подручја.

Инвестиције у шумама сопственика и других организација које каздују са државним и друштвеним шумама су знатно мање и оне се углавном одвијају у оквиру биолошких средстава. Висину улагања у биолошке радове у шуме сопственика и других организација које каздују са државним шумама, је тешко одредити јер су технологије које се примењују у газдовању овим шумама врло различите и као такве различите су и по вредности улагања.

5.13. Сарадња са другим органима и организацијама

Дефинисање и израда концепције развоја и унапређења шумарства Сремског шумског подручја, свакако зависи од успостављања интензивне сарадње са научним, образовним, али и свим осталим релевантним институцијама у циљу подршке у решавању развојних опредељења.

У свакодневном пословању истиче се сарадња са многобројним институцијама, што је приказано у табели број 5.14 као и са невладиним организацијама у табели број 5.15.

Табела бр. 5.14

	Назив институције / организације	Адреса
	Министарство пољопривреде и заштите животне средине - Управа за шуме	Омладинских бригада 1, 11070 Београд
	Министарство рударства и енергетике	Омладинских бригада 1, 11070 Београд
	Министарство финансија	Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство	Бул. Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и зашт. жив. средине	Бул. Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
	Агенција за заштиту животне средине	Руже Јовановић 27а, 11000 Београд
	Шумарски факултет Универзитета у Београду	Кнеза Вишеслава 1, 11000 Београд
	Биолошки факултет Универзитета у Београду	Студентски трг 16, 11000 Београд
	ПМФ - Департман за биологију и екологију	Трг Доситеја Обрадовића 2, 21000 НС
	EDUCONS University – Факултет пословне економије	Војводе Путника бб, 21208 Ср. Каменица
	Институт за шумарство РСрбије	Кнеза Вишеслава 3, 11000 Београд
	Институт за низијско шумарство и животну средину	Антон Чехова 13, 21000 Нови Сад
	Завод за заштиту природе Србије	Др Ивана Рибара 91, 11070 Београд
	Покрајински завод за заштиту природе	Радничка 20а, 21000 Нови Сад
	IUCN -Програмска канцеларија за југоисточну Европу	Др Ивана Рибара 91, 11070 Београд
	WWF Дунавско-карпатски програм у Србији	Палмотићева 17, 11000 Београд
	СГС Београд д.о.о.	Јурија Гагарина 76, 11070 Нови Београд
	ЈП Воде Војводине	Бул. Михајла Пупина 25, 21000 Нови Сад
	Привредна комора Србије	Ресавска 13-15, 11000 Београд

	Назив институције / организације	Адреса
	Привредна комора Војводине	Хајдук Вељкова 11, 21000 Нови Сад
	Прехрамбено шумарска и хемијска школа	Змај Јовина 3, 22000 Сремска Митровица
	Шумарска школа	Карађорђева 262, 36000 Краљево
	НП Фрушка гора	Змајев трг 1, 21208 Сремска Каменица
	ЈП Палић-Лудац	Кањишки пут 17а, 24413 Палић
	ЈП Урбанизам - Завод за урбанизам	Булевар Цара Лазара 3, 21000 Нови Сад

Табела бр. 5.15

	Назив организације	Адреса
	Удружење шумарских инжењера и техничара Србије	Кнеза Милоша 7/ИИИ, 11000 Београд
	Млади истраживачи Србије	Булевар уметности 27, 11070 Нови Београд
	Ловачки савез Војводине	Јована Ђорђевића 4, 21000 Нови Сад
	Риболовачки савез Војводине	Ђоке Мијатовића 16, 21000 Нови Сад
	Покрет горана Војводине	Митрополита Стратимировића 5, 21205 С. Карл.
	Друштво за заштиту и проучавање птица Србије	Радничка 20а, 21000 Нови Сад
	Друштво за заштиту и проучавање риба	Трг Доситеја Обрадовића 2 ИВ/23, 21000 НС
	Академско друштво за проучавање и заштиту природе - Нови Сад	Трг Доситеја Обрадовића 2, 21000 Нови Сад
	Научно-истраживачко друштво студената биологије "Јосиф Панчић"	Трг Доситеја Обрадовића 2, 21000 Нови Сад
	Војвођанска зелена иницијатива	Поштански фах 312, 21000 Нови Сад
	ORCA - Организација за поштовање и бригу о животињама	Рисанска 1/И, 11000 Београд
	Сафари Интернационал	П.О. Бох 6, 21208 Сремска Каменица
	Путничка агенција Магелан	Змај Јовина 23, 21000 Нови Сад
	Туристичка организација Панчева	Сокаче 2, 26000 Панчево
	Tara International Consulting Ltd	Народног фронта 73А, 21000 Нови Сад
	Покрет горана Сремска Митровица	Светог Саве 19, 22000 Сремска

	Назив организације	Адреса
		Митровица

ЈП “Војводинашуме” је, такође, укључено у сарадњу са институтима, привредним организацијама и другим субјектима из региона (Завод за заштиту природе Словеније, Национални парк Donau Auen Аустрија, Светски фонд за заштиту животиња, Македонске шуме, Национални парк Дунав-Драва Мађарска, Хрватске шуме, Институт за шумарство Јастребарско, Шумско газдинство Кечкемет Мађарска, Национални парк Домоглед Румунија, НВО Геџ Нера Румунија и други).

Међу овим активностима треба издвојити учешће референата за заштиту животне средине на пројекту “*NatuRegio_Floodplains: Sustainable Nature Conservation and Regional Development in Floodplains and Wetlands in the Danube River Basin*” који води Академија Алфред Тоепфер за заштиту природе (владина организација “Bundesland Niedersachsen”) и који је подразумевао шесто-недељни тренинг учесника у Немачкој у оквиру бројних тематских области. Такође, треба споменути и размену стручњака између нашег предузећа и **Националног парка “Donau-Auen” (Аустрија) и Резервата Биосфере Делта Дунава (Румунија)**.

Од посебног значаја за развој биолошких активности у заштићеним подручјима скопљен је уговор са **Светским фондом за заштиту дивљих животиња (WWF)**, којим се планира дугорочна сарадња на унапређењу стања заштићених подручја и његових екосистема. Слични уговори су склопљени са француском фирмом **Biotope**, аустријском **E.C.O.** и другим.

Партнерство између ЈП “Војводинашуме” и словеначког Завода за заштиту природе (**Завод Републике Словеније за варство нараве**), има за циљ заједничке пројекте међу којима је и недавно завршени **NATREG пројекат** који је поред ове две институције обухватио и партнерске институције из Аустрије, Хрватске и Италије. Посебан значај овог пројекта се огледа у чињеници да је предузеће било домаћин завршне конференције која је одржана у Новом Саду и која је окупила преко 150 учесника. Међу пројектима који заслужују посебну пажњу је и **Danubeparks пројекат** који је вођен од стране **Националног парка Donau Auen** у оквиру којег је предузеће имало улогу партнера посматрача, али са значајним активним учешћем кроз бројне тренинге, семинаре и студијска путовања.

Активно учешће у Natreg и Danubeparks пројектима у великој мери је допринело развоју капацитета и стицању искуства. Учешће на оваквим пројектима дало је велики подстицај за даљи рад у овој области. У том смислу крај 2011. године донео је интензиван рад на припреми више предлога пројеката у оквиру расписаних позива за South East Europe (SEE) програм, IPA програм прекограничне сарадње Румунија-Србија и Хрватска-Србија и Adriatic програм. Ове активности су обухватиле успостављање сарадње са институцијама као што су Национални парк Majella из Италије, Национални парк Домоглед из Румуније, Развојна агенција Кавале из Грчке, Хрватски шумарски институт.

Како процес планирања и газдовања шумама у Сремском подручју данас представља сложен процес, односно састоји се из већег броја процеса који су скопчани различитим конфликтима, присуство великог броја интересних група и сарадња са већим бројем организација је реалност. Присуство различитих организација у процесу планирања и газдовања шумама је променљиво и зависи од степена комплексности и нивоа планирања (стратешко, оперативно, тактичко).

5.14. Истраживања у шумарству

Истраживање и развој представљају императив напретка у шумарству, без обзира на тренутни развојни ниво. У складу са тим, као и у циљу подршке приликом решавања одређених текућих и развојних проблема, неопходно је осим стручне, укључити и научну јавност. У складу са тим, истраживање у шумарству представља битан фактор очувања и развоја шума. Значај истраживачких активности, тј. учешће научних и образовних институција, посебно се истиче у случајевима када је потребно решавати сложене проблеме који изискују потребу специјалистичких знања.

Стално стицање и примена нових знања, као и усвајање нових технологија на свим нивоима основни су предуслови развоја сектора. Образовни систем мора бити у складу са потребама струке у квалитативном и квантитативном погледу. Недостатци у шумарском образовању који се у пракси уочавају односе се на недовољна практична знања стечена у процесу школовања и недовољно познавање многих области од интереса за стабилан развој сектора. Квалификован истраживачки кадар у шумарству представља стуб развоја струке у свим сегментима. Научно-истраживачки рад, али и многобројни проблеми шумарске струке захтевају, поред мултидисциплинарног приступа, и неопходну промену оријентације са претежно фундаменталних истраживања на примењена истраживања намењена кориснику.

У образовном и научно – истраживачком смислу у шумарству посебно се истиче значај Шумарског факултета Универзитета у Београду, који својим капацитетима школује кадрове, затим, саветодавним, планским и пројектним активностима даје огроман допринос шумарској струци у научном и практичном смислу.

Носилац научно-истраживачког рада у области шумарства на подручју АП Војводине је Институт за низијско шумарство и животну средину који је у саставу Универзитета у Новом Саду, као и остале научне и образовне шумарске и сродне институције које могу да пруже одговарајући допринос даљем развоју шумарске науке и праксе. Развојно - истраживачким активностима у Сремском шумском подручју доприноси и ЈП „Војводинашуме“, као корисник највећег дела шума и шумског земљишта, у чији делокруг делатности, осим основних (узгој, заштита, управљање заштићеним природним добрима, одржавање и обнова шума, производња шумског семена и садног материјала и подизање нових шума и шумских засада, као и искоришћавање шума), спада и истраживање и развој.

Као што је већ наглашено досадашње активности из области истраживања у шумарству за поднебље АП Војводине па тиме и за Сремско шумско подручје у највећем делу су везане за научно-истраживачки рад који су обављали и обављају научно-истраживачки радници напред наведених институција. У том контексту даје се кратак осврт на досадашње и будуће планиране истраживачке активности Института за низијско шумарство и животну средину из области шумарства, које су највећим делом већ примењене или ће у будућем периоду бити примењене у редовном пословању ЈП „Војводинашуме“ са циљем унапређења шумарске производње као на читавој површини предузећа, тако и на површинама под шумама које обухвата овај План.

У кратком осврту на досадашњи рад поменути ће се само неки сумарни резултати који су највише допринели унапређењу гајења низијских дрвенстих врста у АП Војводини:

- Створено је и тестирано више селекција топола и врба са знатним побољшањима у погледу приносних могућности и отпорности према обољењу. Након тестирања у званично признатој мрежи огледа признато је 15 новостворених сорти клонова) топола и 4 сорте (клонова) врба, који се последњих година интензивно уводе у производњу. Ово су били први случајеви признавања и увођења у производњу домаћих сорти у нашој шумарској пракси.
- Створен је богат генофонд врста и хибрида топола, врба, багрема, лужњака, јасена, дивље трешње и медоносног дрвећа и жбуња (липа, еводија, софора, дафина, дивља крушка, дивља јабука, гледичија) који ће служити за рад на стварању нових сорти.
- Проучена су многобројна и разноврсна станишта за гајење аутохтоних врста, при чему су ближе дефинисани параметри тих станишта и проучене неке законитости њихових међусобних односа, као и њихов утицај на производна и адаптивна својства. На основу тога добијени су подаци који омогућују сигурније прогнозирање производних потенцијала појединих земљишта и реалније планирање будуће производње на тим стаништима.
- На основу експериментално проверених резултата проучавања технологије производње усавршени су бројни технолошки поступци производње садног материјала и поступци оснивања, неге, заштите и искоришћавања засада топола и врба. Уз примену тих поступака и коришћење модернијих средстава механизације, хемијских средстава, као и специјалног алата и прибора тополарска производња на одговарајућим и добро одабраним стаништима представља врло интензиван облик биљне производње. Показало се, наиме, да се високи приноси у тополарству (као и у свим интензивним облицима биљне производње) могу постићи само онда ако се синхронизује коришћење сорти високог генетског потенцијала са одговарајућим и проученим својствима земљишта и уз примену одговарајућих технолошких поступака. Тада је могуће, поред великих приноса обезбедити и жељени односно планирани асортиман производа.
- На основу проучавања биологије важнијих узрочника обољења и оштећења (микроорганизми и инсекти), добијени су подаци који омогућују прогнозирање угрожености расадника, засада и састојина топола, врба, багрема, лужњака и јасена од болести и оштећења. На основу тих резултата сада се далеко више зна о међусобним односима појединих врста, као домаћина према појединим патогеним организмима и штетним инсектима. То је омогућило примену одређених превентивних и куративних мера заштите, које се користе као редовни поступци у расадницима и засадама.

- Проучавани су облици организације сече, израде и транспорта произведеног дрвета у различитим облицима засада за различите намене коришћења.
- На бази вишегодишњих истраживања основана је у сарадњи са ЈП „Војводинашуме“ ШГ „Сремска Митровица“, генеративна семенска плантажа храст лужњака као интензиван облик производње квалитетног семена и конзервације и унапређења генетичких ресурса ове врсте.
- Започета су и истраживања проблема сушења шума и праћење здравственог стања (ICP - forest) на подручју Војводине, Шумарски факултет, Универзитета у Београду.
- У оквиру заштите расадника, и засада од болести и штеточина, Институту су поверени послови прогнозно извештајне службе на територији АПВ, и на територији Републике за расаднике топола. Институт већ дуги низ година веома успешно обавља ове послове.

На основу претходно наведених чињеница може се констатовати да се у шумама Војводине и на површини под шумама у Сремском шумском подручју предвиђају бројна научна истраживања која треба да дају јаснију слику стања и потенцијала шума и шумских земљишта. На основу уочених проблема потребна су истраживања у следећи областима:

- сушење шума;
- семенарство и семенске плантаже;
- теоријска и практична разрада система оплодних сеча при природном обнављању лужњака;
- теоријска и практична разрада система примене мера неге младих састојина;
- теоријска и практична разрада система примене мера неге семенских састојина;
- примена хемијских средстава у борби против шумских болести и штеточина;
- сукцесија типова шума;
- водни ресурси, хидрологија и биоценозе заштићених делова природе;
- промене нивоа подземне воде;
- картирање типова земљишта;
- коришћење и заштита осталих шумских производа;
- нове технологије у гајењу, заштити, коришћењу и инвентури шума
- актуелизација IS у пракси,
- усклађивање шумског и ловног газдовања;

- управљање заштићеним подручјима.

Како је већ наглашено, ЈП „Војводинашуме“, има традицију дугорочне сарадње са образовним и научно-истраживачким институцијама и у том смислу, системски је решено обезбеђивање одговарајућих наменских финансијских средстава, која су остварена у виду Фонда за развој предузећа. Фонд је основан на нивоу целог предузећа и финансира се издвајањем у висини 1% фактурисаних прихода остварених од продаје дрвних сортимената на домаћем тржишту и 1% фактурисаних прихода од продаје дивљачи и услуга у ловству на домаћем и страном тржишту. Средствима овог фонда за развој финансирани су многобројни пројекти од значаја за шумарство Сремског шумског подручја.

Део истраживачких активности спроводе се још и кроз усавршавање запослених у оквиру специјалистичких и постдипломских, мастер и докторских студија на Шумарском факултету у Београду или другим факултетима из области блиских шумарству.

Осим наведеног, у значајној мери, заступљене су и активности које се односе на међународну сарадњу. Међународна сарадња се претежно одвија у оквиру учешћа запослених у међународним истраживачким пројектима, научним и стручним скуповима, студијским путовањима и посетама партнерским институцијама. Од 2002. остварена је и даље се остварује значајна међународна сарадња са бројним институцијама из области шумарства, заштите природе и животне средине у региону и ширем европском окружењу.

У вези са претходно наведеним, Јавно предузеће “Војводинашуме” је учествовало у реализацији значајних међународних пројеката, као што су:

- (1) Развој сектора шумарства Србије (GSP/YUG/003/FIN) реализован уз подршку Финске Владе и ФАО организације,
- (2) Јачање капацитета за образовање и обуку кадрова за шумарску политику и економски развој у земљама Западног Балкана (FOPER) са подршком Финске Владе и Европског шумарског института- EFI,
- (3) Програм шумарства Србије - фаза II са два пројекта: “Национална инвентура шума” и “Примена географског информационог система у шумарству”. Програм је подржан од стране Владе Краљевине Норвешке,
- (4) Управљање природним добрима и заштићеним подручјима као покретача регионалних развојних могућности – NATREG пројекат.

Од истраживања која су започета у последњих 10 година, а још увек су актуелна наводимо:

1. Осматрање (праћење) нивоа подземних вода на подручју Шумског газдинства Сремска Митровица.

Истраживања ради Шумарски факултет, Универзитета у Београд. У ту сврху на подручју горњег Срема урађене су 102 пијезометарске бушотине и на подручју доњег Срема 40 пијезометарских бушотина.

2. Прореде у састојинама тврдих лишћара.

2.1. Интезитет захвата у проредама састојима храста лужњака.

2.2. Интезитет захвата у проредама састојина пољског јасена.

Истраживања ради Шумарски факултет, Универзитета у Београд на трајно постављеним огледним површинама.

3. Унапређење гајења низијских дрвенастих врста Истраживања ради Институт за низијско шумарство и животну средину Нови Сад.

Истраживања обухвата 5 подпројеката и то:

1. Очување диверзитета аутохтних врба и топола,
2. Стварање и увођење сорти топола и врба у производњу,

3. Гајење топола и врба,

4. Конверзија и усмерено коришћење храста лужњака и дивље трешње,

5. Унапређење газдовања низијским шумама.

4. Заштита шума ЈП „Војводинашуме” односно Шумског газдинства Сремска Митровица

Носилац истраживања је Институт за низијско шумарство и животну средину Нови Сад и обухвата следеће активности

4.1. Заштита од штетних фактора у расадницима, засадама, плантажама, семенским објектима и састојинама.

4.2. Истраживања и координација на прогнозно извештајним пословима на заштити шума и пословима везаним за FSC сертификат.

4.3. Сузбијање коровске вегетације у расадницима и засадима топола као и приликом обнове у шумама храста лужњака.

5. Проучавање земљишта у комплексу алувијално-хигрофилних земљишта.

Институт за низијско шумарство и животну средину Нови Сад је носилац истраживања.

6. Улога патогена у пропадању храстових шума на подручју ЈП „Војводинашуме” односно Шумско газдинство Сремска Митровица.

Истраживања ради Шумарски факултет, Унивеерзитета у Београд са посебним освртом на:

- паразите лишћа

- паразите коре

- паразитне гљиве у спроводним судовима

- паразити корена

- лигниколне гљиве

7. Истраживање везано за мониторинг и методе сузбијања популација ситних глодара на нивоу ЈП „Војводинашуме” односно Шумско газдинство Сремска Митровица.

Истраживање ради Институт за пестициде и заштиту животне средине из Земуна.

Истраживања обухвата:

7.1. Мониторинг

7.1.1. Начин утврђивања бројности

7.1.2. Заступљеност врста ситних глодара

7.1.3. Морфолошке особине ситних глодара

7.1.4. Штетност појединих врста ситних глодара

7.2. Мере заштите

7.3. Предлог решења проблема сузбијања ситних глодара

8. Нормирање радова у шумарству у циљу истраживања рационализације коришћења радне снаге и постојеће механизације.

Носилац истраживања је Шумарски факултет Београд.

5.15. Сертификација шума

Захтеви друштва за рационалним коришћењем природних потенцијала и ресурса шумских екосистема су све израженији, што изискује темељно и обазриво дефинисање циљева и начина управљања шумама. У вези са тим, сертификација шума представља један од најбрже развијених флексибилних алата који се може користити за прилагођавање газдовања шумама савременим схватањима "одрживог управљања". Сертификација шума је процес у коме сертификационо тело као трећа независна страна даје писмену гаранцију (сертификат) да је неки производ, метод или услуга у складу са одређеним захтевима. У свету постоји више система сертификације шума, од којих су у Европи најзаступљенији PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes - Програм подршке моделима сертификације шума) и FSC (Forest Stewardship Council - Савет за надзор у шумарству).

Шуме у Сремском шумском подручју сертифициране су према FSC систему сертификације, и то не све, већ само шуме у државном власништву, чији је корисник ЈП „Војводинашуме“, односно, за ово подручје ШГ „Сремска Митровица“ из Сремске Митровице. У вези са претходно наведеним, треба истаћи да је, укупно гледано, највећи део шума у Сремском шумском подручју сертифициран, јер државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ чине највећи део.

У поступку избора сертификационог тела и модела сертификације одрживог газдовања шумама према програму FSC, ЈП "Војводинашуме" је изабрало индивидуални модел сертификације, који је као такав једини присутан у ширем региону, пошто се заснива на принципу заједничке одговорности, што значи да свака грешка понаособ било ког запосленог повлачи за собом и колективну одговорност. FSC систем сертификације се наметнуо у случају ЈП "Војводинашуме" као једино могуће решење, због једноставније прилагођености, неусловљавања претходном изградом националних стандарда и могућности примене општих екстерних (генеричких) стандарда.

Јавно предузеће "Војводинашуме" Петроварадин се током 2006. године определило, а 2007. године и приступило процесу сертификације шума којим ово Предузеће газдује. На овај начин је исказано недвосмислено одређење за увођење и примену међународних стандарда у циљу стицања званичне потврде од стране независног међународног сертификационог тела о спровођењу газдовања шумама на економски исплатив, еколошки прихватљив и социјално праведан начин, кроз трајно усавшавање метода и начина рада и развој одговорности за газдовање шумским ресурсима. Поменути процес сертификације настао је под утицајем захтева јавности за рационалним коришћењем ограничених природних потенцијала и ресурса шумских екосистема, а што изискује посебно дефинисање циљева и начина газдовања шумама.

Увођењу сертификације шума претходио је читав низ поступака и припремних радњи. У наставку је, укратко, описан редослед активности које су спроведене у вези са тим.

Након скупова о сертификацији шума, као и указане потребе за сертификацијом шума у Србији, наставило се са напорима везаним за процес сертификације шума у виду следећих активности:

- Објављена је Уредба о утврђивању Програма заштите и унапређивања шума за 2006. годину (Службени гласник Републике Србије, бр. 23/06), која у тачки 9. садржи Увођење сертификације одрживог газдовања шумама;

- У складу са Уредбом, објављен је конкурс Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде за доделу средстава за заштиту и унапређивање шума за 2006. годину (Службени гласник Републике Србије, бр. 27/06);
- Јавно предузеће “Војводинашуме“ пријавило се на конкурс пројектом „Сертификација одрживог газдовања шумама према програму FSC“ и добило одређена материјална средства, као подршку приступању процесу сертификације шума;
- Образована је Радна група за сертификацију шума у ЈП „Војводинашуме“, са задатком да на основу донете одлуке, у складу са Статутом, учествује у раду на пословима и координацији активности везаним за поступак сертификације шума ЈП „Војводинашуме“ у целини, као и у деловима Предузећа.
- Дана 02. 06. 2006. године, и просторијама ЈП „Војводинашуме“ одржан је састанак о сертификацији шума са следећим дневним редом: упознавање са пројектом ЈП „Војводинашуме“ - „Сертификација одрживог газдовања шумама према програму FSC“, процедура приступа процесу сертификације шума и акциони план. Састанку су присуствовали, осим домаћина, представници Управе за шуме и Института за низијско шумарство и животну средину.
- У трајању од два дана (27. и 28. 06. 2006. године), организован је Семинар из FSC сертификације шума, који је одржан у ловачкој кући у Плавни. Предавач је био Ратко Матошевић из „Хрватских шума“ вођа групне шеме FSC сертификације шума у Хрватској. Циљ семинара је био да се шумарски експерти из наше земље упознају са основним током целог процеса сертификације шума, како би лакше задовољили услове сертификационих стандарда и адаптирали постојеће процедуре и системе у складу са њиховим захтевима. У циљу спровођења целокупног поступка сертификације шума, у току 2007. године су спроведене интензивне припреме кадрова на нивоу читавог ЈП „Војводинашуме“ и делова Предузећа, односно шумских газдинстава. Даље, ЈП „Војводинашуме“ приступило је избору сертификационог тела у складу са процедурама јавне набавке. У поступку јавне набавке услуга – Избор сертификационог тела и модела сертификације одрживог газдовања шумама ЈП „Војводинашуме“ према програму FSC – по огласу објављеном у Службеном гласнику Републике Србије бр. 79 од 22. 09. 2006. године, у отвореном поступку – јавни позив бр. 15, овлашћена Комисија Предузећа је израдила целокупну конкурсну документацију. У поступку отварања понуда, утврђено је да је стигла само једна благовремена понуда од SGS Београд д.о.о., Боже Јанковића 39, Београд, који је члан SGS Group (Societe Generale de Surveillance). На основу анализе понуде, комисија Предузећа је предложила да се уговор додели SGS Београд д.о.о.

У оквиру процеса FSC сертификације одрживог газдовања шумама ЈП “Војводинашуме“, оцењивачи SGSa Милан Тот (Милан Тотх / SGS Slovakia spol. s.r.o) и Стево Секулић (SGS Београд д.о.о.) извршили су предоцењивање тренутног стања система управљања шумама у ЈП „Војводинашуме“. У интервалу од 24.04 до 27.04.2007. године обављен је преглед документације у дирекцији Предузећа и дирекцијама делова предузећа ШГ „Нови Сад“ и ШГ „Сремска Митровица“ и извршени обиласци терена.

Касније у току године, исти оцењивачи SGS-а, којима се придружио и независни оцењивач Бојан Ђурић, извршили су главну оцену тренутног стања система управљања шумама. Након читавог низа активности и припрема, ЈП “Војводинашуме” Петроварадин добило је 07. 08. 2008. године FSC сертификат за одрживо газдовање шумама од стране SGS Qualifor-a (SGS-FM/COC-005064), који је признање и потврда да се управљање шумама и њихово коришћење врши у складу са строгим међународним стандардима. Јавни сажетак Извештаја о процени газдовања шумама ЈП “Војводинашуме” налази се на сајту SGS- а www.forestry.sgs.com. Добијена је међународна потврда да је на начин газдовања државним шумама чији је корисник ЈП “Војводинашуме” у складу са строго генерисаним принципима и критеријумима.

Стицањем FSC сертификата о одрживом газдовању шумама по индивидуалном моделу, од августа 2008. године, Јавно предузеће „Војводинашуме“ је било у могућности да понуди пуни асортиман шумских дрвних производа из сертифицираних шума, уз истовремено обезбеђивање бројних општекорисних функција шума. На овај начин су обезбеђени неопходни предуслови за даљи успешни развој и очување угледа Предузећа, у складу са приоритетима развоја и стратешким

опредељенима АП Војводине за увођење стандарда квалитета за производе и услуге, посредством унапређивања метода, начина и технологије газдовања шумама у циљу очувања поверења садашњих и будућих корисника наших производа и бројних других интересних група

6. Опште смернице развоја, циљеви и мере за унапређење шума, избор функција и намена шума

6.1. Дефинисање приоритета општих смерница развоја, циљева и мера за унапређење шума

Полазећи од дугорочних основа организације, уређења, коришћења и заштите простора који су утврђени Просторним планом Републике Србије за период од 2010. до 2020. године ("Сл. гласник РС", бр. 88/2010), као један од основних циљева препознато је одрживо коришћење природних ресурса и заштићена и унапређена животна средина. Сходно томе, унапређење животне средине засниваће се на рационалном коришћењу природних ресурса, повећању енергетске ефикасности, уз коришћење обновљивих извора енергије, као и развојем зелених површина у градовима, пошумљавањем и уређењем предела и другим мерама.

У основне циљеве који су претпостављени и Просторним планом РС спада и заштита и одрживо коришћење природног и културног наслеђа и природних ресурса које треба да чине основу будућег привредног и туристичког развоја. У складу са приоритетима просторног развоја Републике Србије, биће потребно инсистирати на доследном спровођењу циљева који су истовремено и стратешког и оперативног карактера који обухватају следеће:

- унапређивање стања шума;
- повећање површина под шумом (пошумљавањем);
- задовољавање одговарајућих еколошких, економских и социјалних функција шума;
- међугенерациска и унутаргенерациска равноправност у односу на вишенаменско коришћење шума

Општи концепт заштите заштићених подручја у оквиру Сремског шумског подручја заснива се на законским основама и досадашњим искуствима у управљању овим заштићеним подручјима. Под управљањем заштићеним природним добром подразумева се развијен систем мера и активности којима се уређују сва питања од значаја за успешно планирање и спровођење мера заштите, очувања и унапређивања посебних природних вредности, рационално и планско коришћење (одрживо коришћење) природних ресурса, обезбеђивање полифункционалности уз поштовање начела очувања природних вредности и равнотеже природних екосистема. Подразумева се функционално уређивање за потребе дозвољених видова коришћења и најповољнијег развоја уз стално утврђивање и праћење стања у природи. План управљања карактерише принцип активне заштите, односно концепт интегрално-развојне заштите на коме се и заснива "одрживи развој". Суштински циљ је очување у што изворнијем облику природних вредности.

У области ловства и заштите дивљачи инсистира се на одрживом ловном газдовању које подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких економских, и социјалних функција ловства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Све функције шума, условно се према значају (М. Медаревића, 1991. год.) могу сврстати у три групе:

- Еколошке (заштитне) функције,
- Производне функције, и
- Социјалне функције.

Еколошке функције подразумевају заштитне, хидролошке, климатске, хигијенско-здравствене и друге функције.

Производне функције шума представљене су производњом дрвета (техничког и просторног), дивљачи (крупне и ситне), шумског семена и осталих производа шума (лековито биље, печурке, шумски плодови, смола и др.), као и производња кисеоника, специфичне и врло значајне функције шума.

У социјалне функције шума убрајамо: туристичко-рекреативне, образовне, научно-истраживачке, одбрамбене и друге функције.

У свакој шуми или њеном делу истовремено се остварује више функција које се временски и просторно преплићу. Све ове функције шума потребно је уважити и међусобно ускладити како би се остварио максималан еколошки и економски ефекат за ширу друштвену заједницу.

Успешан развој Сремског шумског подручја, односно постепено приближавање визији његовог просторног развоја захтева достизање серије стратешких циљева, који обухватају опште циљеве и на њих наслоњене посебне циљеве при чему су циљеви специфични у односу на поједине наменске целине.

Циљеви газдовања шумама

Ближе одреднице у вези са дефинисањем циљева и концепцијом дугорочног развоја шумских подручја АП Војводине пружа Регионални просторни план АП Војводине у који претпоставља опште циљеве просторног развоја које АП Војводина треба да достигне, који обухватају и уређење и одрживо коришћење шумских ресурса и пратећих предела, културног наслеђа и животне средине, уз заштиту од непогода и технолошких удеса.

У директној спрези са претпостављеним општим циљем су циљеви ослоњени на елементе развоја шумског подручја и то:

- одрживо управљање у односу на полифункционални систем планирања коришћења;
- функционалне везе и интеграција шумске привреде са осталим делатностима које се одвијају у шумским подручјима и у том смислу континуирани развој;
- коришћење шума као обновљивих извора енергије (мултифункционално коришћење шума и шумског земљишта);
- унапређење управљања развојем, заштитом и уређењем шума у шумским подручјима;
- побољшање саобраћајне доступности и повезаности са окружењем;
- примена конвенција, стандарда и норми заштите и развоја шума у шумском подручју уз усклађивање међусекторске координације и учешће надлежних институција и локалних заједница и др.

У складу са претходно истакнутим, концепција просторног развоја Сремског шумског подручја обухвата следећа полазишта:

-
- очување и заштита шума и шумског земљишта;
 - утврђивање зона са диференцираним режимима заштите;
 - развој и умрежавање одговарајућих инфраструктурних система и остале инфраструктуре;
 - унапређење управљања развојем, заштитом и уређењем шума у Сремском шумском подручју;
 - примена конвенција, стандарда и норми заштите и развоја шума у шумском подручју, уз усклађивање међусекторске координације и учешће надлежних институција и локалних заједница и др.

Циљеви газдовања шумама, у основном, дефинисани су у Општој основи газдовања шумама за Сремско шумско подручје (2005-2014), а касније су, у извесном смислу, допуњени израдом Просторног плана АПВ до 2024. године и они су:

Општи циљеви развоја, уређења и заштите шума у оквиру Сремског шумског подручја подразумевају:

- организовање трајне максималне шумске производње уз оптимално очување шума,
- развој еколошке и социо-културне функције шума.
- трајно чување, заштиту и унапређење шума и
- трајно и вишенаменско коришћење шума.

Посебни циљеви газдовања шумама у оквиру Сремског шумског подручја су:

- заштита (од свих облика негативног деловања) и стабилност шумских екосистема,
- обезбеђивање и постизање оптималних стања шумских састојина у складу са дефинисаним циљевима газдовања шумама (функцијама и наменама),
- повећање степена обраслости и шумовитости шумског подручја, а поготово угрожених делова /подручја мање шумовитости, и места интензивно изложених негативном дејству биоеколошких чиниоца.
- очување трајности, повећање приноса и укупне вредности шума и опште корисних функција и намена
- заштита биодиверзитета у шумском подручју,
- потпуна и трајна заштита заштићених делова природе у оквиру шумског подручја,
- трајна заштита шумских саобраћајница уз истовремену заштиту од негативног имисионог дејства,
- опстанак, одржавање, нега и заштита шумских заједница,

- стварање што повољнијих природних услова уз објекте инфраструктуре,
- трајно естетско и функционално уређење споменичког подручја,
- производња техничког и целулозног дрвета најбољег квалитета уз истовремену заштиту поплавног дела приобаља Дунава,
- узгој и заштита аутохтонох врста крупне дивљачи, као и заштита фауне у целини.

Поред општих и посебних циљева везаних за простор Сремског шумског подручја као целине, дат је преглед циљева који се односе на заштићена подручја у оквиру шумског подручја.

Општи циљеви газдовања шумама у оквиру специјалних и строгог резервата природе (наменске целине 55, 56, 57 и 84) су:

- заштита и одрживо коришћење свих природних вредности кроз заштиту предела, природних добара и природних ресурса;
- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;
- унапређење и заштита шума.

Посебни циљеви газдовања шумама у оквиру специјалних и строго заштићених резервата природе (наменске целине 55, 56, 57 и 84) су:

- трајно одрживо управљање и коришћење природних ресурса, уз поштовање законских регулатива,
- трајно очување, заштита и унапређење шума;
- повећање укупне вредности шумског простора и потенцијала посматраног простора;
- трајна и ефикасна заштита од свих облика негативног деловања и стабилност екосистема подручја;
- заштита и обнова шума, уз успостављање мониторинга;
- санирање негативних стања састојина у планираном и могућем обиму;
- замена површина под шумским културама аутохтоним врстама према степенима заштите;
- санација свих лоших, непожељних и неодговарајућих стања шума и шумских станишта;
- заштита и обнова шума, посебно мешовитих аутохтоних;
- уклањање инвазивних врста према планским документима управљача и корисника подручја;

- да би се постигла већа еколошка стабилност шума и избегле биљне болести великих размера, за подизање нових засада селектованих топола и врба треба користити већи број клонова;
- на локалитетима где то захтевају посебни разлози, диктирани специфичном наменом шумског комплекса туристичко-рекреативног карактера у планирању и извођењу газдинских мера, тежиће се очувању аутохтоног карактера;
- ради очувања аутентичног изгледа ритских шума у инудационом подручју на најмање 3-5% обрасле површине треба дозволити природно обнављање из семена, пре свега црних топола, беле тополе и врбе;
- повећање доприноса шума у заштити природних вредности, унапређењу ловства, водоснабдевања, заштити водног и пољопривредног земљишта и производњи здраве хране;
- заштита, очување и унапређење фонда дивљачи и очување ретких и угрожених биљних и животињских врста;
- заштита, гајење, лов и одржавање ловишта на принципу трајности газдовања ловним ресурсом и заштита ретких и угрожених врста;
- успостављање јединственог и свеобухватног система, повезивањем шума и заштитног зеленила (пољозащитни, ветрозащитни појасеви, ремизе и др.),
- очување јединствености, изворности и аутентичности природних вредности подручја,
- успостављање оптималног односа између процентуалног учешћа и просторног распореда шума, ливада, бара, мочвара и отворених водених површина и редукција површина на које су ушле инвазивне врсте (амерички јасен, негундо, багремац),
- обезбеђење одговарајућег режима вода ради унапређења стања свих екосистема,
- пречишћавање речне воде, која улази у Резерват за време високих водостаја,
- заштита и обнављање диверзитета флоре и фауне,
- уређење, очување и заштита предела, посебно природних предела, ради оптимизације стања и заштите животне средине,
- постизање равнотеже између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела и очувања и унапређења предеоне разноврсности,
- заштита и очување биолошког диверзитета.

- Спречавање ширења и ублажавање штетног утицаја инвазивних врста, као и покушај њиховог уништавања и смањење површина које покривају

Са аспекта газдовања шумама, Конвенција о биолошкој разноврсности садржи неколико важних задатака: заштиту биодиверзитета ван граница заштићених подручја (мерама одрживог управљања и коришћења природних ресурса) и спречавање ширења или по потреби уништавање инвазивних врста. У складу са овом Конвенцијом у обавези смо да спречавамо ширење или по потреби предузимамо мере за уништавање инвазивних врста. Њихово спонтано ширење не само да угрожава природну вегетацију, него знатно повећава и трошкове неге шума и одржавања зелених површина. На типовима станишта заступљеним на предметном подручју, које се налази унутар Панонског биогеографског региона, инвазивност показују следеће биљне врсте: јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво

(*Ailanthus glandulosa*), багремац (*Amorpha fruticosa*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), пенсилвански длакави јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), гледичија (*Gleditsia triachantos*), жива ограда (*Lycium halimifolium*), касна сремза (*Prunus serotina*), јапанска фалопа (*Reynouria syn. Falopia japonica*), сибирски брест (*Ulmus pumila*), петолисни бршљан (*Parthenocissus inserta*) и циганско перје (*Asclepias syriaca*).

Сви наведени циљеви су дугорочни и једнаког ранга значаја у оквиру приоритетне функције и припадајуће основне намене појединих делова Сремског шумског подручја.

Општи циљеви газдовања шумама у ловиштима (наменске целине 14 и 16) су условљени стањем ловишта насталим досадашњим газдовањем и утицајем основних еколошких чинилаца на ловишта, а обухватају поред општих циљева који се односе на цело Сремско шумско подручје и:

- заштиту ловишта и дивљачи у њима као трајног добра;
- увећање бројности и обезбеђивање повољније полне и старосне структуре;
- гајење снажне и здраве дивљачи уз постизање оптималне густине популација гајених врста дивљачи;
- коришћење дивљачи и њених делова.

Посебни циљеви газдовања шумама у ловиштима произилазе из општих циљева газдовања шумама и специфичности ловишта и корисника ловишта, а обухватају поред посебних циљева који се односе на цело Сремско шумско подручје и:

- заштиту дивљачи, а нарочито ретких и проређених врста;
- побољшавање природних услова станишта у ловиштима, а нарочито за гајене врсте дивљачи;
- гајење главних врста дивљачи ради постизања оптималног капацитета ловишта, уједначене и одговарајуће полне и старосне структуре, квалитета трофеја и др.;
- организовано коришћење дивљачи и њених делова;
- заштита засада, усева и друге имовине људи у ловиштима и непосредној околини ловишта;

Да би се постигли ови циљеви неопходно је стално – континуирано газдовање шумом кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта као једног од најважнијих производних фактора. Производна способност станишта се може осигурати правилним избором врста дрвећа за пошумљавање, правилним избором и применом мера неге, односно праћењем промена у земљишту и правовременим реаговањем како би се предупредили негативни ефекти.

План развоја као стратешки план газдовања треба да обезбеди одрживост газдовања шумама у Сремском шумском подручју. Такође, треба да обезбеди оквире за ефикасно и иновативно мултисекторско деловање усмерено према шуми, у међусобно повезаним равнима: еколошкој, економској и социјалној, а кроз активности на производњи дрвета, заштити природе, екотуризму, ловном туризму.

6.2. Преглед функција шума по основној намени

Шуме и шумско земљиште се деле на површине под шумом намењене за производњу дрвета и на остале шуме. Остале шуме према IUCN (1999) обухватају шуме од I до IV категорије земљишта, заштитне шуме земљишта и вода, шуме које се користе у оквиру социокултурних функција и друге.

У оквиру Сремског шумског подручја укупан простор државних шума и приватних шума у оквиру газдинских јединица је обухваћен са појединачним наменским целинама (Медаревић и Банковић, 2003) које су наведене, како следи:

Основна намена

10. Производња техничког дрвета
11. Производња дрвета за целулозу
12. Производно-заштитна шума
15. Ловно – узгојни центар ситне дивљачи
16. Ловно-узгојни центар крупне дивљачи
17. Семенска састојина
21. Заштита вода III степен заштите
26. Заштита земљишта од ерозије
48. Заштита шума специфичне намене
55. Специјални резерват природе I степена
56. Специјални резерват природе II степена
57. Специјални резерват природе III степена
78. Парк шума
84. Строги природни резерват

Заштитно регулаторна

Наменска целина "10" - Производња техничког дрвета

За ову наменску целину приоритетна функција је максимална и трајна производња дрвета најбољег квалитета. Истовремено са испуњавањем производне функције, остварују се и остале две функције (еколошка и социјална), што значи да конфликта међу овим функцијама нема.

Наменска целина "11" – Производња дрвета за целулозу

За ову наменску целину приоритетна функција је максимална и трајна производња дрвета за производњу целулозе.

Наменска целина "12" – Комбинована производња техничког и целулозног дрвета

За ову наменску целину приоритетна функција је максимална и трајна производња дрвета најбољег квалитета уз коришћење укупног производног потенцијала станишта.

Наменска целина "15" – Ловно – узгојни центар ситне дивљачи

Приоритетна функција у овој наменској целини је је организовано интензивно ловно узгојно газдовање ситном дивљачи у ограђеним ловиштима.

Наменска целина "16" - Ловно-узгојни центар крупне дивљачи

Приоритетна функција у овој наменској целини је организовано интензивно ловно газдовање крупном дивљачи, а претежно су површине обухваћене и издвојене на основу приоритетног друштвеног интереса.

Наменске целине "17" - Семенска састојина

За ову наменску целину приоритетна функција производња семена.

Наменска целина "21" – Заштита вода III степен

За ову наменску целину приоритетна функција је заштита вода.

Наменска целина "26" – Заштита земљишта од ерозије

За ову наменску целину приоритетна функција је заштита земљишта од ерозије.

Наменска целина "48" – Заштита шума специфичне намене

За ову наменску целину приоритетна функција је заштита шума, које имају специфичну намену за одбрану земље.

Наменске целине "55", "56" и „57“ - Специјални резерват природе I степена, II степена, односно III степена

Приоритетна функција у овој наменској целини подразумева одрживо коришћење шумских и осталих природних ресурса, уз пуно поштовање одредаба из Уредбе о заштити СРП што ће на најбољи могући начин избалансирати потребе шумарства као привредне гране и заштите природе.

Наменска целина "75" – Парк природе

Приоритетна функција у овој наменској целини је заштита простора са добро очуваним природним одликама хидрографије, педологије, флоре и фауне, као и геоморфолошки и геолошки карактеристика рељефа. У парку природе преовлађују природни екосистеми и промене су сведене на минимум. Забрањена је свака привредна и друге делатности, као и било каква деловање којима се угрожавају његове вредности и карактеристике. Мере заштите, начин обављања привредних делатности и коришћење природних вредности у парку природе, ближе се утврђују актом о проглашењу заштићеног подручја.

Наменска целина "84" – Строги природни резерват

За ову наменску целину приоритетна функција је очување изворне природе, генетског фонда, еколошке равнотеже, праћење природних појава и процеса, као и научна истраживања којима се не нарушавају природна обележја, вредности, појаве и процеси.

6.3. Дефинисање стратешких приоритетних циљева газдовања наменским целинама

Недовољна шумовитост АПВ и неравномеран распоред шума у оквиру шумског подручја неоспорно упућује на то да се на многим местима морају осигурати односно понудити многобројни учинци шуме односно производи шумских екосистема на истој површини и у исто време. При том се стално морају регулисати неугодни конфликти у коришћењу – нпр. кроз различите захтеве дрвне индустрије, ловства, рекреативаца, заштите природе, водопривредних организација. Управо је један од задатака Стратегије развоја шумарства Републике Србије („Сл. гл. РС“ бр. 59/06) да успостави равнотежу интереса друштва у односу на шуму стварањем повољне климе за економски развој, очување еколошких вредности шума Србије, обезбеђење социјалних функција шума и предлажући најоптималнији законски оквира за шумарство. Између осталог, Стратегија је усвојена и због дефинисања општих развојних циљева шумарског сектора Србије и опредељујућих мера за постизање тих циљева. Важно је нагласити и неопходност међусекторског усаглашавања и са осталим стратешким документима на националном нивоу, а пре свега са Стратегијом очувања биодиверзитета РС, затим са Националном стратегијом одрживог коришћења природних ресурса и добара РС, Националним програмом заштите животне средине РС, као и просторно-планском документацијом различитих хијерархијских нивоа.

Узимајући у обзир претходно истакнуте одреднице, може се констатовати да стратешки циљеви проистичу из:

- 1) законских оквира и подзаконских аката који дефинишу газдовање шумама, а посебно, у заштићеним подручјима какви су специјални резерват природе „Обедска бара” уз уважавање закона додирних сектора;
- 2) анализе актуелних међународних, од наше земље ретификованих, докумената који се у најширем смислу односе на одрживо шумарство;
- 3) поштовања планских опредељења у Шумарској политици Србије (2005.), Стратегији развоја шумарства (2006.), нацрту Националног шумарског акционог плана (2010.), Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Обедска бара".
- 4) уважавања континуитета у газдовању и досадашње планско искуство на нивоу конкретног подручја.

Полазећи од наведених констатација све циљеве, задатке и активности који су од општег или ширег друштвеног, националног значаја и интереса, можемо сврстати у две основне групе:

- циљеви, задаци и радови на унапређивању, очувању и заштити примарних – природних и културноисторијских вредности подручја;
- циљеви, задаци и радови на обезбеђивању и унапређивању функција Сремског шумског подручја.

Планом развоја дефинисани су следећи стратешки циљеви:

- Одрживост коришћења шумских ресурса уз обезбеђење стабилности екосистема; Као посебни помоћни циљеви истичу се: одржавање трајне производне способности станишта - континуираним одговарајућим газдовањем шумом (кроз повећање приноса); поштовање принципа предострожности и умерености у спровођењу актуелних и увођењу иновативних поступака и активности којима се умањују или потпуно искључују негативни ефекти на шумске екосистеме; повећање економске исплативости и одрживости коришћења ресурса оптимизацијом (рационализацијом) распореда задатака и структура у шумарском сектору у смислу веће ефикасности (кроз производњу дрвних сортимената одговарајућег квалитета, производњу семена, и кроз продукцију осталих шумских производа); очување постојећег просторног распореда шума (неће бити смањења шумовитости) шумског подручја; трајно рационално газдовање ловиштима и риболовним подручјем; очување постојеће разноврсности и постизање оптималне бројности и структуре врста ловне фауне и рибљег фонда.
- Очување, заштита и унапређење стања биолошке разноврсности (генетског, специјског и екосистемског биодиверзитета); Као посебан помоћни циљ истиче се: очување, заштита и унапређење стања врста, (посебно ретких и угрожених) и станишта од националног и међународног значаја по принципу еколошког интегритета и стабилности.
- Очување и унапређење свих елемената квалитета животне средине, воде, ваздуха и земљишта; Пратећи посебни еколошки циљеви односе се на: заштиту земљишта од водне површинске ерозије, заштита вода од загађивања, заштита водоизворишта, санирање деградираних екосистема, заштита инфраструктуре, заштита од буке, заштита од имисионог дејства и примерено управљање отпадом.
- Очување и унапређење предеоне разноврсности; Као основ овог циља истичу се: очување геоморфолошких, хидролошких и спелеолошких одлика и феномена геонаслеђа, као и очување пејзажних и амбијенталних вредности, као препознатљивог визуелног израза простора.
- Планско коришћење простора сходно опредељеној глобалној и основној намени; Простор је зониран према дефинисаним глобалним и посебним наменама предвиђеним Просторним планом АПВ регионалним плановима и плановима подручја посебне намене што је чврст оквир дозвољеног деловања по разним сегментима активности.
- Повећање свести јавности о природним и другим вредностима подручја; Као посебни помоћни циљеви истичу се: Унапредити информативно-презентационе и едукативне садржаје за локално становништво, посетиоце заштићених подручја у оквиру Сремског шумског подручја и јавност у опште; заштита, очување и презентовање културно-историјских вредности и знаменитости у оквиру шумског подручја.

• Одржив развој подручја и стварање услова за унапређење квалитета живота и рада локалног становништва; Кроз посебни циљеви: оживљавање, унапређивање и даљи развој сеоских насеља и њихово укључивање у активности везане за основне намене шумског подручја; подстицање традиционалних делатности на подручју, пољопривреде, сеоског туризма, екотуризма и старих заната; обнове путне мреже општинских и сеоских путева; развој хидротехничке, електроенергетске и телекомуникационе инфраструктуре и стварање услова за економску валоризацију основних туристичких мотива - бројних природних и културних добара; развој партнерства јавног и приватног сектора.

7. Начин газдовања шумама, општи циљеви, узгојне и уређајне мере

7.1. Мере и задацина унапређењу, очувању и заштити шума кроз шумску праксу

Мере за постизање општих и посебних циљева газдовања имају задатак да омогуће њихово остварење. Ове мере се спроводе стално, без обзира да ли се односе на дугорочне или краткорочне циљеве, а спроводе се плански, организовано и одговорно. Мере за постизање циљева газдовања су узгојне, уређајне и остале (различитог значаја и потреба).

7.1.1. Узгојне мере

Основне мере узгојне природе за остваривање циљева газдовања шумама могу се сврстати у неколико група:

- избор система газдовања,
- избор узгојног и структурног облика,
- избор начина сече обнављања и коришћења,
- избор врсте дрвећа, и
- избор начина неге.

Узгојне мере за остваривање постављених циљева газдовања имају пре свега биолошку особеност и њиховим спровођењем се изграђују састојине одговарајуће стабилне унутрашње структуре.

Избор система газдовања

Систем газдовања у ширем смислу подразумева скуп радњи на неговању, заштити, обнављању, коришћењу, планирању и организацији газдовања шумама.

У складу са станишним и састојинским приликама, у којима главне газдинске врсте граде једнодобне састојине са доминантним учешћем и одређеним биолошким особинама, у Сремском шумском подручју прописано је **САСТОЈИНСКО ГАЗДОВАЊЕ** чије се основне одлике састоје у следећем:

- основна јединица којом се газдује је састојина-одсек са свим својим елементима унутрашње изграђености;
- газдовање у целини (планирање, извођење и контрола) је једноставније и лакше изводљиво;
- појам нормалног стања је јаснији, практичнији и једноставнији;
- контрола укупног газдовања (поређење по уређајним раздобљима) је једноставнија и увек лако могућа, чак и након дужег временског периода

Избор узгојног и структурног облика

Као што је напред констатовано већи део састојина ове газдинске јединице су високог порекла (семеног или вештачког), иако има и састојина изданачког и мешовито семено-изданачког прекла, али у знатно мањој мери. На основу ове чињенице и у наредном периоду се прописује **високи узгојни облик**, осим за мали део састојина багрема које се обнављају котличењем или сечом уз иверање пањева (дакле изданачким путем), као и за изданачке састојине које се налазе у I степену заштите, те није дозвољена њихова сеча. Остале изданачке састојине задржаће се до краја њиховог производног циклуса, односно до истека опходње. Све деградирани састојине без обзира на њихово порекло и начин настанка ће се преводити у више узгојне облике по приоритету и могућој динамици.

У складу са овим опредељењем и био-еколошким карактеристикама најзаступљенијих врста дрвећа, за све састојине Сремског шумског подручја се као структурни облик прописује **једнодобна** шума.

Избор врсте дрвећа

На основу детаљних еколошких и развојно-производних проучавања издвојене су еколошке целине и јединице и дефинисани су типови шума. Истовремено је констатован састав по врстама дрвећа у природним састојинама.

Најзаступљеније врсте дрвећа у Сремском шумском подручју су храст лужњак и пољски јасен, које обухватају 73% укупне запремине. Трећа врста по заступљености је топола I-214 са 8%. Остале врсте имају знатно мање учешће. На основу претходно изнетих чињеница и у наредном периоду ово ће бити главне врсте дрвећа. Учешће осталих врста се неће бити мењати, осим у случају потреба просторно-функционалне и наменске опремљености шумских станишта. У складу са станишним карактеристикама и природном композицијом ових шума, поменуте врсте дрвећа треба задржати као основне и у наредном уређајном периоду, а при том ће се инсистирати на подржавању лужњака, како би се постепено установио повољнији однос ове врсте према јасену, грабу и церу (а у складу са природним потенцијалом).

Услед спуштања нивоа подземних вода и исушивања неких нижих делова терена, приметно је да долази до постепеног смањења учешћа барске вегетације и освајања ових површина од стране пољског јасена (претежно), те ће у наредном периоду доћи до извесних промена у односу врста дрвећа на локалитетима где је ова појава израженија (нпр. ГЈ 2723 "Јасенска - Белило", 2724 "Чењин - Обрешке ширине").

Код меких лишћара као главне врсте дрвећа ће се задржати клонови ЕА тополе али је потребно у што већој мери задржати аутохтоне врсте дрвећа, које су у протеклом периоду биле потискиване са својих станишта, а то су врба, бела и црна топола. Ово се посебно односи на површине које се налазе под заштитом (специјални резервати природе и строги природни резервати).

Избор размера смеше

Однос чисти и мешовитих састојина је прилично уједначен. Према подацима изнетим у претходном поглављу о стању шума мешовите састојине имају већи производни потенцијал. У будућности ће се форсирати присуство мешовитих састојина и повећање њиховог учешћа, јер су биолошки стабилније и отпорније на разне угрожавајуће факторе и негативне утицаје, а уједно су и естетски вредније.

Размер смеше је директно условљен типолошком припадношћу сваког појединачног станишта. Стога је потребно предузимати газдинске мере којима ће се потпомоћи успостављање природног размера смеше, у оним састојинама где садашње стање не одговара природним условима, што год је више могуће обзиром на технологију обнављања и подизања нових састојина.

Избор начина неге

Обзиром да је велики део површине сконцентрисан у млађим и средњедобним добним разредима, основна мера неге коју је неопходно прописати за ове састојине је прореда. Прореде у састојинама које се налазе у II степену заштите морају имати карактер узгојно-санитарних прореда, а остале прореде су селективне. У вештачким састојинама клонских тополя примењиваће се шематска прореда.

У вештачки подигнутим састојинама храста лужњака спроводе се интензивне мере неге у првим годинама које се састоје у осветљавању подмлатка.

Чишћење као мера неге мора се изводити у најмлађим чистим састојинама храста лужњака, пољског јасена и у мешовитим састојинама.

Попуњавање се мора извршити у недовољно обновљеним састојинама лужњака.

У вештачки подигнутим састојинама еурамеричких тополя се спроводе интензивне мере неге током првих година живота, које се састоје у међуредној обради, кошењу, окопавању, уништавању короа и кресању грана.

Избор начина неге зависи од наменске целине.

Према томе се напред наведени начини спровођења мера неге могу примењивати без ограничења само у наменским целинама 10 и 57.

Одређења ограничења у спровођењу ових мера у погледу интензитета, учесталости, обимности радова, времену извођења и усклађености са основним функцијама, постоје у наменској целини 16.

Наменска целина 17 је по својим основним функцијама врло специфична те се у њој не спроводе ове мере неге, односно могу се спровести само оне мере за које се установи да су неопходне ради очувања основне функције ових састојина (санитарног карактера) и то само уз сагласност надлежних служби.

У наменској целини 56 се могу спроводити мере неге само уз услов да нису у супротности са уредбом о заштити природног добра.

У наменским целинама 55 и 84 се не спроводе никакве мере неге.

Избор начина сече - обнављања и коришћења

Од изабраних начина обнављања зависи и структура будућих састојина и целокупни газдински поступак, те елементи за сва планска разматрања, као и поступак за одређивање и обезбеђење трајности приноса, односно функционалне трајности. Начин обнављања пре свега зависи од биолошких особина врста дрвећа које граде састојину (особине састојине), особина станишта и економских прилика.

У природним састојинама храста и јасена прописује се опходна сеча кратког периода обнављања (до 20 година), а у састојинама еурамеричких топола прописује се чиста сеча. У састојинама багрема се прописује чиста сеча котличењем пањева.

Избор начина сече зависи од наменске целине.

Према томе се напред наведени начини сече могу примењивати без ограничења само у наменским целинама 10 и 57.

Одређења ограничења у спровођењу сеча у погледу интензитета, учесталости, обимности радова, времену извођења и усклађености са основним функцијама, постоје у наменској целини 16.

У наменској целини 56 се могу спроводити сече само уз услов да нису у супротности са уредбом о заштити природног добра.

У наменским целинама 17, 55 и 84 се не спроводе никакве сече.

7.1.2. Мере уређајне природе

Мере уређајне природе су изведене мере, чији је задатак да обезбеде оптимално коришћење услова станишта и биоеколошких особина врста дрвећа уз максимално поштовање и испуњавања основних функционалних и наменских захтева. Уређајне мере су се временом мењале зависно од научно-стручних сазнања, искустава и захтева друштвене заједнице. У једнодобним шумама за које је карактеристично састојинско газдовање неопходно је одредити дужину трајања производног циклуса (опходњу) и дужину трајања подмладног раздобља. За девастиране састојине и састојине на неодговарајућем станишту потребно је одредити и дужину реконструкционог и конверзионог раздобља. Осим тога потребно је за цело подручје одредити дужину периода за који се жели постићи оптимална шумовитост, односно обраслост.

Одређивање опходње и дужине подмладног раздобља

Дефинисање дужине трајања производног процеса - опходње, основна је уређајна мера у једнодобним шумама и представља одраз постављених општих и посебних циљева газдовања у складу са стањем састојина и биоеколошким условима. Код умереног састојинског газдовања опходња је један од основних критеријума за утврђивање привременог и коначног плана коришћења шума. Општом основом газдовања шумама утврђују се опходње за главне газдинске врсте дрвећа. У одређивању опходње води се рачуна о физиолошкој зрелости састојине (доба максималне производње запремине), која представља доњу границу за утврђивање трајања опходње, као и о економској зрелости (минимална производња запремине), која представља горњу границу трајања опходње. Дужина трајања опходње је између ова два момента, а прецизније се одређује према осталим елементима (биолошка стабилност састојине, бонитет станишта, функционални захтеви и др.). У мешовитим шумама лужњака и пратећих врста опходња се односи на врсту дрвећа.

За Сремско шумско подручје одређују се следеће опходње:

- лужњак - високе природне састојине	200 година;
- лужњак - састојине вештачког порекла	160 година;
- лужњак - изданачке састојине	80 година;
- пољски јасен - високе природне састојине	160 година;
- пољски јасен - састојине вештачког порекла	140 година;
- пољски јасен - изданачке састојине	80 година;
- граб - високе природне састојине	100 година;
- граб - изданачке састојине	60 година;
- цер - све састојине	100 година;
- амерички јасен - све састојине	80 година;
- липа - високе састојине	80 година;
- багрем - све састојине	40 година;
- ОТЛ - све састојине	80 година;
- еурамеричке тополе	25 година;
- домаће тополе - природне састојине	50 година;
- врба - састојине вештачког порекла	20 година;
- врба - природне састојине	50 година;
- јова - састојине вештачког порекла	60 година;
- четинари - састојине вештачког порекла	100 година.

За састојине тврних лишћара које се обнављају оплодним сечама потребно је одредити дужину подмладног раздобља. Ранија искуства у обнављању састојина храста лужњака и јасена предвиђала су подмладно раздобље дужине 20 година.

Технолошки и технички напредак у фази припреме за обнављање и самом обнављању ових састојина отвара питање скраћивања дужине подмладног раздобља. Овај напредак се огледа у примени механизованих средстава (таруп, дискосни плуг, тањираче и друга средства), која знатно скраћују време потребно за припрему земљишта и терена за пошумљавање у односу на раније примењиване методе и поступке. Такође, уношење семена из семенских објеката ради попуњавања урода семена у састојинама које су у фази обнављања омогућава брзо и ефикасно пошумљавање независно од непожељних природних услова у кључним моментима за успешно обнављање. Технологија сакупљања семена из семенских састојина и његово складиштење у хладњачама ради задржавања процеса клијавости до изношења на терен, омогућава пошумљавања и у годинама када нема довољног урода семена.

Из напред наведених разлога могло би се одредити краће подмладно раздобље у овим састојинама у односу на ранији период. Међутим, због могућих осцилација у спешности обнављања састојина и непредвиђених ситуација, као и због сигурнијег остварења трајности приноса, одређује се да дужина подмладног раздобља остаје 20 година, а односи се на наменске целине и газдинске класе у којима је дозвољено обнављање ових састојина.

У ситуацијама где је то могуће и због лошег затеченог стања неопходно, период подмлађивања састојине ће трајати знатно краће (око 10 година), али то није обавезујуће. Том приликом се не примењује класична оплодна сеча, већ се процесу обнављања у значајној мери потпомаже напред наведеним технолошким и техничким мерама.

Избор реконструкционог и конверзионог раздобља

Девастиране састојине у Сремском шумском подручју заузимају веома малу површину у односу на укупну површину. Иако је удео деградираних састојина у укупној површини веома мали потребно је извршити њихову реконструкцију. Обим ових радова у односу на редовна обнављања није велики, али ипак изискује додатна материјална и финансијска улагања. Ово се нарочито односи на погрешно обновљене састојине лужњака у којима сада провлађује граб. Имајући у виду опште стање шума, потребе за редовним узгојним радовима и могућностима за њихово извршење, намеће се закључак да у наредном уређајном раздобљу неће бити могуће извршити реконструкцију свих деградираних састојина, као ни конверзију погрешно обновљених и неодговарајућих састојина према типу земљишта. Због тога се одређује период од 20 година као реконструкционо и конверзионо раздобље.

Одређивање оптималне шумовитости

У државним шумама Сремског шумског подручја констатовано је 4384,50 ха необраслог земљишта различитих врста. Од тога је 698,52 ха шумског земљишта погодног за шумску вегетацију, које би могло бити пошумљено. То су углавном мање површине необраслог земљишта, окружене састојинама различите старости, а остале су необрасле из више разлога. Њихов облик и положај често не пружају довољно могућности за успешно пошумљавање у овом моменту (мале површине непогодне за рад механизације, засена старије састојине, велика закоровљеност и густо жбуње и сл.), те њиховом пошумљавању треба приступити тек приликом обнављања њима суседних састојина.

Посебним оперативним плановима ће се пошумљавати оно шумско земљиште које у датом моменту је могуће привести шумској вегетацији. Оваквим плановима ће се полако смањивати површина необраслог шумског земљишта а биће и шумског земљишта које се неће моћи привести шумској вегетацији.

Пошумљавањем наведених површина обраслост државних шума Сремског шумског подручја би се повећала за 2%. Садашња шумовитост целог шумског подручја је око 17%, што је знатно више у односу на тренутну шумовитост Војводине (6.8%), али и у односу на оптималну шумовитост Војводине (14.3%) која се планира у будућности. Због тога у Сремском шумском подручју није приоритетно повећање степена шумовитости у наредном периоду.

7.1.3. Остале мере

Остале мере за постизање циљева газдовања имају задатак да помогну у њиховој реализацији.

Превентивна и репресивна заштита шума (по потреби) ће се подићи на виши ниво. Превентивна заштита шума ће се развијати у правцу бољег организовања и опремљености чуварске службе и интензивније срадње са припадницима МУП-а и судским органима. Такође је потребно редовно пратити присуство штетних инсеката и патогених обољења у шумама. Ово ће се остварити даљим унапређењем већ постојеће дијагнозно-прогнозне службе организоване у Институту за низијско шумарство и животну средину у Новом Саду, која је носилац тог посла на територији Војводине. Ради боље заштите шума од штетних утицаја потребно је све узгојне радове изводити по предвиђеној технологији са квалитетним садним и семеним материјалом. Нарочиту пажњу треба посветити превентивној заштити шума од пожара, иако до сада није било већих штета од овог угрожавајућег фактора.

Садашња отвореност шумског подручја није у потпуности задовољавајућа обзиром да је достигла око 70% од оптималне отворености за државне шуме Сремског шумског подручја. Постоји недостатак тврних, али и меких путева који могу добро послужити у сушном периоду. У протеклом уређајном раздобљу учињени су велики напори у унапређењу саобраћајне инфраструктуре, који су дали веома добре резултате. Ову тенденцију је потребно наставити и убудуће, а изградњу и одржавање путне мреже вршити плански, уз анализу потреба и у складу са ограничењима која произлазе из уредби о заштити појединих делова шумског подручја.

Садашња материјално техничка опремљеност ШГ "Сремска Митровица" је на завидном нивоу, поготово ако се упореди са другим деловима јавног предузећа и осталим корисницима шума у Србији, али и ако се има у виду тешка економска ситуација у земљи у последњем уређајном раздобљу, која је и овде оставила трага. Опредељене стручног и руководећег кадра у шумском газдинству да се највећи део радова у шумарству изводи у сопственој режији, оправдава у потпуности уложена средства, а такође налаже овакав приступ и у будућности.

Приликом извођења радова хемијског сузбијања штетних инсеката и биљних болести (на местима где то није изричито забрањено уредбама о заштити природе) потребно је примењивати само проверена и одговарајућа средства по датим упутствима и рецептурама, уз обавезну примену заштитних средстава и обуку особља које те послове обавља.

Заштићена природна добра као простори посебних вредности намећу њиховим старцима и корисницима површина бројне дужности и обавезе, које су садржане у изради потребне просторно-планске документације, обавези чувања и обележавања природних добара, изради обавештајних и информативних ознака, спровођењу едукативних активности и обезбеђивању научно-истраживачког рада. Одлукама о заштити појединих природних добара постављена су и ограничења у газдовању шумама и шумским земљиштем, која директно утичу на услове рада и остварене економске резултате у пословању предузећа, али се без обзира на то морају до краја испоштовати.

Научно-истраживачка активност, сарадња са сродним институцијама и размена искустава и стручних знања су неопходни у квалитетном управљању природним ресурсима, јер могу значајно унапредити процес рада и управљања.

7.2 . Смернице за реализацију предвиђених мера

7.2.1. Смернице за реализацију предвиђених мера у заштићеним деловима природе

Смернице за обезбеђење очувања и заштите посебно заштићених делова природе дати су већим делом кроз услове за израду основа газдовања шумама Покрајинског завода за заштиту природе из Новог Сада.

Такође из уредби о заштити сваког појединачног природног добра проистичу и смернице за њихово очување.

На овом месту се још једном понављају основне обавезе корисника шума проистекле из наведених аката, а којих се треба придржавати у газдовању шумама ради обезбеђења очувања и заштите посебно заштићених делова природе.

Специјални природни резерват "Обедска бара"

Специјални резерват природе "Обедска бара" ставља се под заштиту ради очувања остатака меандра реке Саве, са бројним различитим биотопима - мочварне, ливадске, потпуно склопљене шуме, са врло сложеном организацијом животних заједница и са разноврсним живим светом међу којима су и многе природне реткости (..).

На подручју резервата су установљена три степена заштите.

На подручју режима I степена спроводе се мере утврђене законом Законом о заштити животне средине (Сл.гл. РС бр. 135/04).

На подручју режима заштите II степена забрањено је:

- промена састава шумских састојина и њихова експлоатација,
- пошумљавање бара и ливада,
- вршење свих делатности које мењају услове живота у биотопима, загађивање вода, извођење земљаних радова, промена вегетације и сл.,
- лов и риболов, осим када је то потребно ради очувања оптималне бројности животиња и заштите од заразних болести,
- сакупљање и коришћење заштићених биљних и животињских врста,
- кретање људи без посебних дозвола.

На подручју режима заштите II степена обезбеђује се:

-планска санитарна сеча стабала, узгојни радови за шумске састојине, кошење ливада после 15. јула сваке две до три године, презентација заштићених подручја, праћење стања природних вредности и успостављање мониторинга за научно истраживачки рад.

На подручју режима заштите III степена забрањено је:

- проширивање површина под еурамеричким тополама,
- сеча појединачних стабала и група аутохтоних врба старијих од 30 година,
- третирање шума хемијским средствима авио-методом осим у изузетним случајевима неопходним за заштиту Специјалног резервата "Обедска бара",
- на местима гнезђења орла белорепана и црних рода сеча стабала у кругу од 100 метара,
- риболов испод упусно-испусног канала у полупречнику од 100 метара од упушта или испушта",

На подручју режима заштите III степена дозвољава се:

- испаша стоке према плану пашарења, извођење хидро-техничких радова трајног напајања овог резервата водом, активности на побољшању и одршавању еколошких услова, развој туризма, изградња објеката у традиционалном стилу у циљу презентације основних вредности подручја .

Посебне мере-услови који су уграђени у ову основу су:

- Трајно одрживо управљање и коришћење шумских и осталих природних ресурса, уз пуно поштовање одредаба из Уредбе о заштити СРП "Обедска бара", што ће на најбољи могући начин избалансирати потребе шумарства као привредне гране и заштите природе, али и других делатности и интереса, посебно у односу на локалну заједницу;
- Усклађивање основе газдовања шумама са другим законским актима, придржавање и доследна примена одредаба Закона о заштити животне средине у Србији, Уредбе о заштити СРП "Обедска бара" у односу на постављене режиме заштите;
- Успостављање оптималног односа између процентуалног учешћа и просторног распореда шумске, барске и ливадске вегетације и њихових заједница, уз забрану формалног проглашавања зараслих отворених површина за шумске екосистеме, посебно оних које су у претходном уређајном раздобљу вођене у регистру као отворена барска и ливадска станишта;
- Ревитализација постојећих и рестаурација некадашњих отворених станишта, посебно влажних ливада и пашњака унутар Купинских греда, Купинског кута и Ширина, на површинама где су постојале током друге половине 20. века, путем редукције површина под засадима плантажа топола и вба, као и корова, шикара од багремца, глога и јасена;
- Провођење мудрог и одрживог коришћења отворених станишта под ливадама и пашњацима путем контролисаног кошења и пашарења, ради спречавања њиховог поновног зарастања;
- Заштита и унапредјење аутохтоних шумских и осталих екосистема и њиховог просторног и површинског уравнотежења, уз очување мозаичности. Са тог аспекта је посебно важно усклађивање основа газдовања шумама са циљевима пројекта Санације и ревитализације влажних ливада и пашњака (источна Потковица, ливаде Мајке Ангелине, Ширине-Ревеница) на површини од око 350 ха и циљева пројекта Унапређење управљања влажним стаништима у СРП "Обедска бара" у оквиру ЕЕCONET и REReP пројеката;
- Омогућавање природног обнављања мешовитих шума са храстом лужњаком и спречавање даљег униформисања шумских површина по саставу, структури, старости и обрасту;
- Установљавање доње старосне границе (опходње) за поједине значајне шумске врсте дрвећа и то: за храст лужњак на 160 година, за јасен на 120 година и за граб на 100 година;
- Спречавање даљег подизања и ширења плантажа клонских топола и других алохтоних врста дрвећа, уз опредељење за редукцију постојећих засада и замену са природним шумама на подручју југоисточног и југозападног дела Купинских греда, Чењина и Ширина-Ревенице;
- Уклањање засада плантажних топола из депресије у шуми Јасенска, на месту баре Криваје и реализација плана изградње рибњака на том подручју, што је у складу са раније издатим условима;

- Уклањање засада врба и топола из свих депресија које су од значаја за циркулацију воде у резервату, посебно засада који су формирани у периоду 1980-1994. у зони Витојевачко-Грабовачког острва и Ширина. Враћање депресија у њихово првобитно стање и функцију (обезбедјивање несметане циркулације воде и живог света а посебно фауне риба);
- Заштита и обнављање диверзитета флоре и фауне у природним шумским екосистемима;
- Обезбеђивање одговарајућег режима вода ради унапређења стања свих екосистема, а посебно опстанка природних поплавних шума са храстом лужњаком и барских екосистема. У том смислу није дозвољено продубљивање некадашњег система малих канала на подручју Ширина и канала Ревеница, док је кроз израду одговарајућег пројекта рестаурације и управљаја водним режимом неопходно спречавање претераног отицања воде кроз Ревеницу и Вок у реку Саву током летњих месеци;
- Поштовање мишљења Завода бр. 03-423 од 19. новембра 2001. о формирању коначне мреже шумских путева у СРП "Обедска бара" и стриктно придржавање дефинисаних траса, усаглашених између ШГ "Сремска Митровица" и Завода.

Специјални природни резерват "Засавица"

Специјални резерват "Засавица" ставља се под заштиту ради очувања природног водотока Засавице, карактеристичног за равничарске пределе и влажних станишта који се одликују значајном разноврсношћу врста, природних реткости (..).

На подручју Специјалног резервата "Засавица" установљава се режим заштите II степена.

На подручју режима заштите II степена забрањено је:

- уништавање биљних и животињских врста и њихових станишта, осим када је то неопходно ради обезбеђења стабилности екосистема и очувања природних реткости;
- узнемиравање и уништавање простора, посебно у доба репродуктивног циклуса одређених група животиња;
- промена прописаног водног режима, снижавање нивоа подземних вода, преграђивање водотока Засавице, коришћење воде Засавице за наводњавање;
- упуштање отпадних вода и уношење других загађујућих материја (убацивање смећа, угинулих животиња, прање пољопривредних алатки и сл.) и отварање депонија;
- отварање дивљих плажа;
- повећање површина под засадима плантажних топола;
- сеча аутохтоних шума;
- лов и привредни риболов;
- сечење и паљење трске.

На подручју режима заштите II степена обезбеђује се:

- научна истраживања;
- уношење аутохтоних биљних и животињских врста;
- уређење локација за потребе реинтродукције врста;
- спровођење санитарних и узгојних мера у циљу одржавања стабилности аутохтоних шумских заједница;
- обављање заштитних радова на стаништима биљних врста природних реткости и биљних заједница које изграђују (тестерица - *Stratiotes aloides* и др.);
- спортски, селективни и санитарни риболов;
- испаша стоке на одређеним локацијама (Ваљевац);
- кретање пловилима на погон који не загађује животну средину;
- туристичко-угоститељске и спортско-рекреативне активности у складу са наменом заштићеног подручја;

- радови и активности на уређењу пунктова за потребе едукације и презентације природних вредности и изградња објеката и туристичких пунктова у традиционалном стилу;
- одређивање и одржавање потребног водног режима, продубљивање корита Засавице, уклањање водене и мочварне вегетације, одржавање каналске мреже која спаја Јовачу и Прекопац и Богаз и Бакрени Батар, као и места спајања канала Јовача и Прекопац у Засавицу, повећање и обезбеђивање нормалног протикања воде на местима сужења Засавице, стално праћење квалитета воде, и
- замена еурамеричких топола аутохтоним врстама.

Посебне мере-услови који су уграђени у ову основу су:

- Планирати газдинске мере којима се обезбеђује реинтеграција нарушених и очување постојећих аутохтоних шумских састојина;
- Планирати да се на месту пређашње (аутоктоне) посечене фитоценозе обнови иста, или уколико су се услови станишта изменили, фитоценоза која следи у сукцесији;
- Где год то станишни услови дозвољавају подстицати и планирати природну обнову састојина;
- Еурамеричке тополе треба задржати на садашњим површинама, тј. не треба повећавати површине под њиховим засадима. Након завршетка опходње планирати њихову замену аутохтоним врстама (члан 4. став 2. тачка 12. Уредбе о заштити СРП "Засавица") сходно станишним условима (врба, бела топола, домаћи јасен, храст лужњак);
- Поред самог водотока Засавице планирати подизање састојина беле врбе или других врста дрвећа примереним датим станишним условима;
- Планирати такве шумско-узгојне радове којима ће се очувати појединачна стабла аутохтоних врста дрвећа која су од посебног значаја за гнежђење птица грабљивица, птица дупљарица и ситних глодара;

Строги природни резерват "Варош"

У границама Резервата забрањено је вршити било какве делатности и радови који би могли да ометају спонтани природни развитак, а дозвољава се једино изношење ветролома и извала, а никакви други шумско узгојни и експлоатациони радови. Због проблема у очувању изворних карактеристика Резервата, у току је истраживање од стране Завода за заштиту природе Србије, валоризација и предлози за заштиту целокупног простора Босутских шума, у оквиру чега би се решавали постојећи проблеми и питања даљег управљања садашњим резерватом "Варош". До доношења нових аката и ревизије заштите, у Резервату не треба вршити никакве радње и активности.

Строги природни резерват "Винична"

У границама Резервата је забрањено вршити било какве делатности и радове који би могли да ометају спонтани природни развитак. Дозвољава се једино изношење ветролома и извала, а никако други шумско узгојни и експлоатациони радови. У току је валоризација природних вредности целог подручја од стране Завода за заштиту природе Србије, ради и зраде предлога за заштиту целокупног простора Босутских шума, у оквиру чега би се решавали постојећи проблеми и питања даљег управљања садашњим резерватом "Винична". До доношења нових аката и ревизије заштите, у Резервату не треба вршити никакве радње и активности.

Строги природни резерват "Мајзецова башта"

У границама Резервата забрањују се све делатности и радови који би могли да ометају спонтани природни развитак, па чак и изношење ветролома и извала (резерват прашумског типа) у одељењима 22 и 23, док се у делу резервата у одељењима 26 и 27 дозвољава једино изношење ветролома и извала, а никакви други шумско узгојни и експлоатациони радови. Због проблема у очувању изворних карактеристика резервата, у току је истраживање од стране Завода за заштиту природе Србије, валоризација и предлози за заштиту целокупног простора Босутских шума, у оквиру чега би се решавали постојећи проблеми и питања даљег управљања садашњим резерватом "Мајзецова башта". До доношења нових аката и ревизије заштите, у Резервату не треба вршити никакве радње и активности.

Строги природни резерват "Рађеновци"

У границама Резервата забрањују се све делатности и радови који би могли да ометају спонтани природни развитак, а дозвољава се једино изношење ветролома и извала, а никакви други шумско узгојни и експлоатациони радови. Радови који би се предузимали на заштићеном делу природе, а који би одступали од сиситема заштите, могли би се предузимати само уз одобрење надлежног Завода за заштиту природе. Због неповољних процеса у Резервату, у току је истраживање од стране Завода за заштиту природе Србије, валоризација и предлози за заштиту целокупног простора Босутских шума, у оквиру чега би се решавали постојећи проблеми и питања даљег управљања садашњим резерватом "Рађеновци". До доношења нових аката и ревизије заштите, у Резервату не треба вршити никакве радње и активности.

Природни споменик "Смогва"

У границама Природног споменика могу се вршити делатности које неће нарушити основни природни изглед и лепоту предела или довести до промена неке од његових основних особености, због којих је стављен под заштиту. Радови који би се предузимали на заштићеном природном добру морају претходно бити одобрени од надлежне институције. Препоручено је уклањање физиолошки презрелих стабала која су суховрха, превршена или нападнута разним штеточинама. Због неповољних процеса у заштићеном добру, у току је истраживање од стране Завода за заштиту природе Србије, валоризација и предлози за заштиту целокупног простора Босутских шума, у оквиру чега би се решавали постојећи проблеми и питања даљег управљања садашњим Природним спомеником "Смогва". До доношења нових аката и ревизије заштите, у овом заштићеном објекту не треба вршити никакве радње и активности.

Строги природни резерват "Стара Вратична"

У границама резервата забрањују се све делатности и радови који би могли да ометају спонтани природни развитак, а дозвољава се једино изношење ветролома и извала, а никакви други шумско узгојни и експлоатациони радови. Због проблема у очувању изворних карактеристика Резервата, у току је истраживање од стране Завода за заштиту природе Србије, валоризација и предлози за заштиту целокупног простора Босутских шума, у оквиру чега би се решавали постојећи проблеми и питања даљег управљања садашњим резерватом "Стара Вратична". До доношења нових аката и ревизије заштите, у Резервату не треба вршити никакве радње и активности.

Стабло црне тополе у ГЈ "Јасенска - Белило"

Забрањено је заштићено стабло сећи, оштећивати гране и предузимати било какве друге радње на стаблу које би угрозиле његов опстанак. Ревизија заштите овог стабла је у току и предвиђа се исти режим заштите, уз забрану паљења ватре и било каквих радњи испод дрвета.

Два стабла беле тополе у ГЈ "Јасенска - Белило"

Забрањено је заштићена стабла сећи, оштећивати гране и предузимати било какве друге радње на стаблима које би угрозиле њихов опстанак. Ревизија заштите ових стабала је у току и предвиђа се исти режим заштите, уз забрану паљења ватре и било каквих радњи испод њих.

7.2.2. Смернице за реализацију плана гајења

Смернице за спровођење мера гајења шума дају објашњење и образложење технологије, ко и упутства за извођење планираних радова.

Смернице за припрему терена за пошумљавање

Крчење шикаре машински и Тарупирање подраста машински

У већини типова шума на овом подручју, један од основних ограничавајућих фактора за подмлађивање главне врсте је присуство великог броја стабала споредних врста дрвећа и жбуња у подстојном спрату. Да би се процес подмлађивања несметано одвијао потребно је, пре извођења сеча обнове, уклонити врсте из подстојног спрата.

Уклањање ће се изводити на механизовани начин трактором велике снаге у комбинацији са шумским мулчером. Пре почетка рада трактора потребно је посећи дебље јединке подраста (преко 7 цм) моторним тестерама и дрвни материјал изнети из састојине. Трактор са мулчером ће се кретати кроз састојину између стабала и прекривајући целу површину састојине у два пролаза механички уништавати (млети) подстојни спрат. Овај рад се ради у једном наврату.

Селективно тарупирање подраста машински

У већини типова шума на овом подручју, један од основних ограничавајућих фактора за подмлађивање главне врсте је присуство великог броја стабала споредних врста дрвећа и жбуња у подстојном спрату. Да би се процес подмлађивања несметано одвијао потребно је, пре извођења сеча обнове, уклонити врсте из подстојног спрата.

Уклањање ће се изводити на механизовани начин трактором велике снаге у комбинацији са шумским мулчером. Пре почетка рада трактора потребно је посећи дебље јединке подраста (преко 7 цм) моторним тестерама и дрвни материјал изнети из састојине. Трактор са мулчером ће се кретати кроз састојину између стабала и у два пролаза механички уништавати (млети) подстојни спрат у оним деловима састојине у којима је његов састав у погледу врста дрвећа неодговарајући. Овај рад се ради у једном наврату.

Иверање пањева

Пањеви стабала, који су настали после сече зреле састојине морају се иверати, тако да се уништи надземни део пања, из кога би се појавили избојци. Уништавањем надземног дела пања ова појава се спречава.

Иверање пањева се ради уређајима за иверање пањева, које погоне тешки трактори велике снаге мотора на излазном вратилу мотора. Иверање пањева се изводи у једном наврату.

Сакупљање и спаљивање режијског одпатка

Након изведених сеча обнове и привлачења дрвних сортимената, у сечини заостаје једна количина дрвног материјала који представља сметњу за даље радове на припреми терена за пошумљавање, за радове на самом пошумљавању површине а касније и за несметану појаву и развој поника главних врста, за негу и заштиту подмлатка. Овај материјал најчешће износи и за своје потребе искористи локално становништво, а ако то није случај онда се за овај посао ангажују радници који овај материјал прво сакупе на гомиле а затим спале или помоћу механизације изнесу са подмладне површине. Сакупљање и спаљивање режијског одпатка се ради у једном наврату.

Третирање пањева хемијским средствима

У циљу сузбијања избојне моћи из пањева стабала подстојног спрата, њихови се пањеви након сече третирају одговарајућим арборицидима. У зависности од времена извођења радова и врсте препарата који се користи у примени су два основна начина третирања пањева. У летњем периоду примењује се водени раствор препарата а сама апликација средства се најефикасније изводи прскањем камбијалног прстена пања помоћу леђне прскалице. За примену у зимском периоду, ради

бољег продирања у дрво, погоднији су препарати који се растварају у нафти а апликација средства се изводи премазивањем пањева четкама. Овај рад се ради у једном наврату.

Третирање подраста хемијским средствима

Након механичког уклањања подраста, из преосталих пањева долази до појаве избојака, који представљају снажну и опасну конкуренцију поникну и подмлатку главних врста. Ради субијања конкурентских врста, вегетативни избојци се фолијарно третирају одговарајућим тоталним хербицидима, транслокативног механизма деловања. Задовољавајући резултати се постижу применом једног фолијарног третмана у септембру – 2 % раствор препарата на бази 360 г/л глифосата. Као и предходни рад, тако и третирање подраста хемијским средством изводи се у једном наврату.

Разоравање

Разоравање земљишта врши се тешким тракторима опремљеним специјалним шумским плуговима на дубини од око 35 цм. Овим видом рада се горњи слој земљишта “разбије” тако да се водно ваздушни режим нагло побољшава, а истовремено се ситни пањеви и жиле предходне вегетације избаце на површину где у недостатку влаге губе своју изданачку моћ.

Тањирање

Редовно се после разоравања земљишта врше два тањирања. Овај вид рада је неопходан из тог разлога што се разорано земљиште поравнава, тако се стварају много повољнији услови за рад следећих машина које раде на осталим радовима на пошумљавању топола. У ту сврху се користе наведени трактори са тешким, добро ојачаним тањирачама. После првог тањирања врши се сакупљање и спаљивање или изношење жила.

Размеравање и обележавање

Због обавезне међуредне обраде у плантажама топола, саднице се саде у правилном распореду. Он је најчешће симетричан, ради правилног развоја стабала, а размак редова и садница у реду превасходно зависи од циља газдовања. По правилу се опредељује за производњу трупаца, али и за претходни принос у облику шематске прореди. За овај вид рада користе се 2 жиле са обележеним жељеним размаком садница и дрвени кочићи којима се обележавају места за бушење рупа у које ће се садити саднице.

Бушење рупа машински (плитка садња)

Највеће површине засада клонских топола саде се плитком (уобичајеном) садњом. Рупе за ову садњу буше се бушилицама пречника до 45 цм и на дубини до једног метра. За њихов погон довољни су трактори мале снаге (до 30 kW). Бушилице и трактори морају бити добро припремљени (мотор, квачило, кочнице, чистачи за земљу), како би се бушење рупа извршило коректно и квалитетно. Рупе морају бити избушене са минималним одступањем од трасираног правца и довољно дубока.

Орање дискосним плугом

Орање дискосним плугом, у односу на класичан пољопривредни плуг, много је једноставније у ситуацијама када у земљи постоје жиле, мали и средњи пањеви. Дискосни плуг је у облику диска који када наиђе на препреку прелази преко ње, при чему не долази до лома диска. Орање дискосним плугом, између ивераних пањева багрема, изазива озлеђивање багременовог подземног дела (жила), односно “иритацију” појаве великог броја изданака од којих се формира нова вегетативна састојина багрема, квалитетнија него из пањева. Овај вид рада изводи се у једном наврату.

Смернице за извођење пошумљавања

Вештачко пошумљавање сетвом омашке

Овај начин сетве се у последње време примењује знатно ређе, а постепено се замењује сетвом сејачицом. Примена овог начина сетве је погодна само на површинама где из оправданих разлога није могућа сетва сејачицом (неприступачни одсеци, или врло мале површине на којима је неисплативо ангажовање сејачице). Обавља се без трасирања редова и одржавања константног размака, већ насумице. На претходно припремљену површину изврши се сетва жира, омашке, после чега се врши површинска обрада земљишта ради загртања жира.

Вештачко пошумљавање тополом плитком садњом

Садња се врши садницама са кореном. Саднице су најчешће једногодишње (1/1) или двогодишње (1/2). Садња се обавезно временски усклађује са бушењем рупа, да би се спречило засипање рупа и потребе за тзв. чишћењем. Чишћење рупа је мукотрпан, скуп и непотребан посао, који се на наведени начин избегава. Саднице тополе се, дакле, разносе и стављају у тек избушене рупе. Ако је бушење извршено са минималним одступањем од пободених кочића, довољно је садницу ставити у средину рупе и засути ситном земљом њен корен. Затим се земља лагано нагази, а потом настави засипање земљом. За успех садње веома је значајно да се изврши јесења садња. У том смислу долази до сједињавања кореновог система са земљом и стварања повољних услова за примање садница. Земља се обично слегне 10-15 цм, па је пре кретања садница потребно нагнати потребну количину земље без нагажавања, како не би дошло до померања садница и кидања ситних коренових длачица.

Дубину садње треба одредити према орографским, хидрографским и педолошким условима сваког појединог станишта. Да би се ови елементи што боље одредили нужно је пре садње терен детаљно истражити и на основу тога одредити оптималну дубину садње. Сходно утврђеним циљевима газдовања, у већини случајева примениће се најчешће размаци 5*5 м или друге мреже садње са приближно истом густином. Избор сорти топола за садњу направиће се приликом састављања извођачких планова, већ према томе шта у датом моменту препоручују одговарајуће научне институције и према расположивим садницама.

Вештачко пошумљавање врбом

У принципу и за пошумљавање врбом као и за припрему терена важи све што је речено и код топола. Дубину садње треба одредити према орографским, хидрографским и педолошким условима сваког појединог станишта. Да би се ови елементи што боље одредили нужно је пре садње терен детаљно истражити и на основу тога одредити оптималну дубину садње. Сходно утврђеним циљевима газдовања, у већини случајева примениће се густа садња. То су најчешће размаци 3*3, 4.5*2, м или друге мреже садње са истом густином. Избор сорти врба за садњу направиће се приликом састављања извођачких планова, већ према томе шта у датом моменту препоручују одговарајуће научне институције и према расположивим садницама.

Обнова багрема котличењем

Обарање стабала котличењем (са пресецањем бочних жила и жилишта) на целој површини или делимично се препоручује првенствено за најбоље бонитете ради побољшања квалитативне структуре састојине. Пре обарања стабала око њихових пањева се копају рупе, пресецају главне жиле, а потом се стабло изваљује заједно са пањем.

Вештачко пошумљавање сетвом сејачицом

Најчешћи начин којим се врши пошумљавање и попуњавање сетвом је сетва сејалицом. Сејалица се качи за трактор који се без потешкоћа креће по предметној површини и врши сетву. Размак између редова сејалице је 60 цм. У односу на сетву омашке и под мотику овај начин је много ефикаснији (уштеда радне снаге, кг семена и др.), и на тај начин прихватљивији за рад на попуњавању. Сејачица врши сетву хрстовог жира равномерно по целој површини. Примена овог начина сетве може у неким састојинама значајно скратити време обнављања, те је могуће у будућности размотрити могућност скраћења подмладног раздобља

Обнова багрема иверањем

Овај вид рада се изводи код обнове багрових састојина. Пањеви стабала, који су настали после сече зреле састојине багрема морају се иверати, тако да се уништи надземни део пања, из кога би се појавили избојци. Уништавањем надземног дела пања ова појава се спречава и тада се избојци појављују из жила који на тај начин стварају састојину вегетативног порекла, квалитетнију него да је настала из пања. Иверање пањева се ради уређајима за иверање пањева, које погоне тешки трактори велике снаге мотора на излазном вратилу мотора. Иверање пањева се изводи у једном наврату.

Попуњавање природно обновљених површина сетвом

Попуњавање се изводи у првој, евентуално другој години након сетве храста лужњака. Попуњавање обухвата целу површину ново формиране састојине, а код реализације попуњавања заобилазе се добро обновљене површине. Попуњавање се врши такође сејачицом у доба мировања вегетације, када пролаз трактора преко младе састојине не ствара велика оштећења на храстовом подмлатку, а услови за сетву су погодни.

Попуњавање вештачки подигнутих култура сетвом

Након извршене сетве сејачицом по потреби, а у зависности од успеха сетве и поника жира, врши се попуњавање недовољно обновљених површина или њихових делова сетвом жира под мотику у једном наврату (по потреби може и више) а на површини око 20% од укупно обновљене површине.

Попуњавање вештачки подигнутих култура садњом

Након извршеног пошумљавања састојине треба редовно прегледати и у случају сушења или пропадања садница из неког другог разлога, на деловима површине на којима је то констатовано, извршити поновну садњу, односно попуњавање. Ову меру не треба вршити у случају ретког и појединачног сушења садница. Попуњавање се може вршити и више година након извршене садње, односно све док нове саднице имају шансу да се у конкурентској борби изборе за положај у састојини. Потребно је употребљавати старије саднице истог клона који је коришћен приликом пошумљавања или клонове који имају бржи пораст у млађем узрасту, како би се сто пре отклонила разлика у висинама и пречнику. Приликом контроле извршеног пошумљавања, констатовања нужности и обима попуњавања, потребно је евидентирати и потребу за исправљањем садница.

Смернице за реконструкцију девастираних састојина

Планом обнављања и коришћења шума предвиђена је реконструкција девастираних састојина. Ове састојине су настале након неуспешног обнављања претходних састојина, те је стање у њима прилично неуједначено. Постоје делови одсека у којима је стање тренутно задовољавајуће, али и делови са потпуном деградацијом. Због велике испреплетености ових ситуација није било могуће детаљније издвојити и картирати ове одсеке. Приликом извођења сеча ради реконструкције ових састојина, потребно је још једном детаљно прегледати ове одсеке и у њима издвојити делове на којима је у том моменту стање задовољавајуће, а имају довољно површине за формирање новог одсека. У тим деловима није потребно вршити реконструкцију, већ задржати постојеће стање уз евентуално поправљање дебљинске структуре проредном сечом. У деловима са јаким и потпуном деградацијом извршити сечу, а потом вештачко обнављање.

*Смернице за спровођење мера неге шума**Осветљавање подмлатка ручно*

У првој и другој години старости нове састојине храста лужњака, долази до велике конкуренције међу биљкама за опстанак. У овој конкуренцији поник храста лужњака у односу на све остале зељасте и дрвенасте биљке често је најслабији. Пошто је хрст лужњак основ будуће састојине, човек му мора у овој конкуренцији помоћи разним мерама неге а превасходно осветљавањем. Хрст лужњак је врста светлости и у овој конкуренцији за опстанак њему је светлост најпотребнија. Мера осветљавања храстовог подмлатка мора се вршити интензивно сваке године, првих пет година старости храстовог подмлатка. Од 6-10 године мора се пратити развој подмлатка и вршити осветљавање сваке друге године али само на оним деловима површине на којима је храстов подмладак угрожен од непожељних врста. Оптимално време за извођење овог посла је јуни месец. Висина сасецања непожељних врста у прве 2-3 године врши се косирима до саме земље.

Следећих година висина сасецања је до једне половине висине стабла храстовог подмлатка. Жбунове који се појаве као изданци из грабових пањева, подмладак липе или иве, одмах у првој години испрскати малом ручном прскалицом, али толико прецизно да раствор хемијског средства не пада на храстов подмладак. Глог не сасецати, он има ретку лисну масу тако да поред њега храстов подмладак добија довољну количину светла. Сасецањем непожељних врста нама није циљ да те врсте унуштимо, већ да успоримо њихов висински развој. Правилним свакогодишњим радом на осветљавању храстовог подмлатка сачуваћемо храстов подмладак а број утрошених радник дана на овом раду биће сведен на минимум. Овај вид рада се изводи у три наврата.

Осветљавање подмлатка машински

Ова фаза рада је предвиђена планом неге шума да се изводи једном у току првих пет година старости храстовог подмлатка. Време извођења ове мере неге је исто као и код ручног осветљавања а изводи се моторним чистачима.

Уништавање корова хемијским средствима

Уништавање корова хемијским средствима је новијег датума у шумарству. Сагледавајући изванредне резултате у пољопривреди који се постижу код примене селективних хербицида, стручњаци за негу и заштиту у шумарству су на мањим површинама, више огледног карактера, применили те исте хербициде у младим састојинама храста лужњака. После пар година се дошло до изванредних резултата у заштити храста лужњака од коровских биљака тако да се ова заштита сада примењује обавезно у првој односно другој години старости храстовог подмлатка. Препарати који се примењују су врло кратке разградљивости (мале каренце), тако да нису штетни по дрвенасте врсте које ће касније чинити састојину. Овај вид рада се изводи у једном наврату.

Окопавање и прашење у културама

Ова мера неге у првој години засада је неопходна и редовно се планира и изводи два пута. Коришћењем сензорских тањирача и хербицида у знатној мери је потиснута. Ипак, у неким ситуацијама окопавање је неопходно, или га је нужно супституисати третирањем корова хербицидима. Исто тако ако се у плантажи топола гаје пољопривредне културе окопавање око садница постаје неопходно. Поред окопавања у редовима тополе потребно је кошење или хемијско третирање корова. Уместо окопавања садница, такође, је могуће третирање корова хербицидом.

Кресање грана у засадима топола

Ради повећања техничке и финансијске вредности дрвних сортимената у плантажама топола врши се кресање грана. Оно се врши у првих 5–6 година до висине од 6 м. Захваљујући примени корекционог, комбинованог и дефинитивног кресања грана добије се највреднији део дебла на дужини од 6 м потпуно чист од грана, а да се минимално утиче на смањење прираста у периоду кресања грана. Кресање се врши моторним хидрауличним кресачима што обезбеђује квалитетно и ефикасно изводјење ове мере неге.

Међуредна обрада

Међуредно тањирање представља меру неге са дугом традицијом. Врши се средње тешким и тешким шумским тањирачама за чију вучу се користе трактори снаге мотора 60-110 kW. Оне су добро ојачане, јер су оштећења могућа упркос потпуној припреми терена и земљишта за пошумљавање почело је и коришћење тзв. сензорских тањирача из увоза, којима се захваљујући петој покретној батерији тањира изврши обрада целе површине. Ова тањирача замењује окопавање око садница, а ни унакрсно тањирање није тако неопходно, као у случају коришћења класичних тањирача. Међуредна обрада тањирањем врши се у првих 5 година након заснивања засада. Укупно се у овом периоду планира 15-ак тањирања.

Чишћење у младим природним састојинама и чишћење у младим културама

Чишћење као мера неге се изводи у младим природним састојинама и младим културама до 10 године старости. У шумским културама се најчешће ради о ослобађању засада од конкурентске жбунасте вегетације као и о уклањању некавалитетних и потиштених стабала. У природним састојинама се поред наведених категорија уклањају и јака граната стабла из предраста која притискају подмладак. При вегетативној обнови багремових шума чишћење треба извршити већ у

првом, а најдаље почетком другог вегетационог периода, јер агресивна конкурентска вегетација често прети да угуши багремове изданке. Препоручује се одмах извршити и разређивање густих бокора багрема.

У време када услед борбе за простор и конкурентског односа стабала у састојини почне њихово диференцирање по висини и дебљини (стадијум младика), планирају се сече чишћења, како би се утицало на природни одабир стабала у састојини.

Сече чишћења се практично изводе по принципу негативне селекције, а подразумевају претходно груписање стабала у три категорије:

- стабла са најбољим фенотипским особинама;
- стабла која ће помагати развој стабала I категорије;
- стабла (јединке) која ометају или ће ометати развој најбољих.

Сечом - чишћењем биће вађена сва стабла која ће ометати развој најбољих стабала, као и сва стабла која су сувоврха, болесна и деформисана, затим део стабала мање вредних врста дрвећа, чиме се у и у најранијој младости утиче на повољнији однос врста дрвећа у смеси.

Међуредна обрада хемијским средствима

Са међуредном обрадом тањирањем успешно се комбинује међуредно сузбијање корова хербицидом. Тотални контактни хербицид уништава зељасте корове и непожељне дрвенасте врсте. Наноси се тракторском пољопривредном прскалицом прилагођеном за одговарајући размак садница. Прскалица се погони лаким трактором снаге мотора до 30 kW. Ова мера неге примењује се у првих пет година од оснивања засада. Сваке године врши се једно третирање. У међуредној обради могу се употребљавати само нешкодљива и дозвољена хемијска средства, а њихова примена мора бити усклађена са одредбама Закона о заштити животне средине (сл. гл. РС бр. 135/04) и уредбом о заштити СРП "Обедска бара".

Прореде у тврдим лишћарима - селективне

Код интензивног шумског газдовања прореде су основни вид неге шума и најдуже се примењују у састојинама с обзиром на дужину производног процеса. Који вид прореда применити, начин извођења, интензитет и учесталост, најчешће зависи од затеченог стања састојина (оцењеног кроз структурне особине састојине-склопљеност и очуваност, здравствено стање), досадашњег начина неге и утицаја на затечено стање као и станишних услова у којима се нега изводи. Сагледавајући све напред наведене елементе за Сремско шумско подручје прописују се селективне прореде засноване на принципима позитивне селекције. Основна особина селективне прореде је да се њеном применом увећава вредност прираста, прираст се усмерава на најбоља унапред одабрана стабла у састојини а истовремено се осигурава биолошка стабилност састојине и одржава максимална производња и користи производни потенцијал земљишта. Пре самог почетка вршења дознаке стабала за прореду треба проучити уредбе и смернице газдовања шумама, упознати станишне услове и састојинске прилике не само у конкретној састојини где ће се вршити дознака стабала за прореду већ и шире. Посебно је важно анализирати све структурне елементе састојине, направити графиконе стања запреmine по дебљинским степенима и по најзаступљенијим врстама. Обавезно урадити скицу површине на којој се ради о прореда. Извођење дознаке без претходно извршених припремних радова гарантује неуспех. Након извршених свих припремних радова приступа се извођењу саме дознаке стабала у прореди. При практичном раду у конкретној састојини, стабла се функционално сврставају у три основне категорије:

1. Стабла будућности. То су најквалитетнија стабла у састојини, будући носиоци производње чијем даљем развоју је све подређено.
2. Конкурентна стабла (штетна). Стабла која својим положајем у састојини ометају развој најбољих стабала.
3. Индиферентна стабла. Обухватају категорију стабала која ни на који начин не угрожавају нормалан развој стабала будућности.

У првој фази у састојини се одабирају стабла будућности (која се најчешће обележавају фарбом или на неки други начин) да би се уочила и при наредним проредним захватима. При томе се мора водити рачуна да одабрана стабла буду најквалитетнија у састојини и истовремено (у границама могућности) правилно распоређена по површини. Стабла морају бити пунодрвна, са нормално развијеном крошњом, без видљивих техничких грешака на деблу, оболења и механичких оштећења. Број одабраних стабала мора бити нешто већи од очекиваног на крају опходње, како би се избегле могуће последице каснијег диференцирања. Конкретан број зависи од старости, врсте дрвећа, квалитета и постављеног производног циља. У другој фази се врши одабирање и дознака стабала за сечу. Пошто се применом

селективне прореди жели најбољи развој најквалитетнијих стабала у састојини то се углавном дозначују стабла II категорије. Она се налазе на тај начин што се обиласком око стабала будућности проналазе и евидентирају (дозначавају) главни конкуренти који својим положајем у односу на одабрано стабло највише угрожавају њихов развој. Стабла III категорије се уклањају из састојине ако су таквог здравственог стања да не могу чекати наредни проредни захват. Као стабла будућности треба оставити и здрава стабла воћкарица.

С обзиром на истакнуту појаву сушења и разређеност дела састојина у неким газдинским класама захват мора бити умерен и одмерен у свакој састојини појединачно, а у појединим случајевима проредне сече ће бити санитарно узгојног карактера.

Ако у газдинској јединици током наредног уређајног раздобља буду установљени и регистровани семенски објекти, све неопходне прореди, као и друге интервенције, у њима могу се обављати само уз сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Прореди састојина тополе – шематске

Начин проређивања, почетак, број наврата и интензитет зависиће од врсте клона, размака садње, бонитета станишта и примењене технологије подизања засада. Имајући у виду стање садашњих култура, као и култура које ће се подићи по, до сада примењиваној технологији са једне стране, и циљеве газдовања са друге стране, прореди треба изводити у старости од 8 до 12 година. По правилу, предвиђено је да се у свакој састојини изврши само по једна прореди. Међутим, у плантажама гушће садње, уколико нису наменског карактера за производњу целулозног дрвета, планиране прореди се могу извести и у два наврата.

Интензитет прореди је одређен тако да се после прореди број стабала сведе на највише 300 стабала по хектару. У неким одсецима потребно је извршити прореди и ако је број стабала по хектару мањи и то у одсецима који у неким својим деловима имају довољан број стабала по критеријумима за проређивање, а у другим деловима немају, па ће се проредити делови одсека за који постоји потреба за проређивањем стабала. Обзиром на ове критеријуме планирани интензитет прореди по броју стабала се креће у границама од 10 до 50%, а по запремини 20-30%.

Да би се постигли планирани циљеви газдовања који зависе од прореди, приликом извођења дознаке одабирање стабала треба вршити по следећим начелима:

- ради одржавања што правилнијег међусобног распореда стабала главне састојине, где је то могуће прореди треба изводити по шаблону, тако да се вади сваки други ред, свако друго стабло у реду итд.;
- вадити крива, болесна, натрула, суховрха и уопште стабла слабе виталности;
- вадити потиштена као и стабла са сувише развијеном крошњом;
- стабла будућности која остају у састојини треба да имају круну која није одвише широка ни одвише уска, а дебла да су чиста од грана;
- прореди треба обезбедити услове за бољи развој састојина и производњу дрвне запремине веће вредности;
- уколико се у културама појави и природни подмладак домаћих врста дрвећа, ове треба вадити у толикој мери да не представљају сметњу за нормалан развој главне врсте.

Имајући у виду интензитет прореди, као и чињеницу да су састојине ЕА-топола махом једносратне, те ће се ради тога прореди захватити у владајући (једини) срат, прореди у овој газдинској класи имају карактер високих прореди.

7.2.3. Смернице за спровођење радова на заштити шума

Смернице за спровођење мера заштите шума дају објашњење и образложење технологије, ко и упутства за извођење планираних радова.

Заштита шума од биљних болести

Заштита шума од биљних болести није новијег датума али се примена заштите од биљних болести у састојинама тврдих лишћара примењује од скора. Усавршавањем хемијских средстава у овој области и потреба за очувањем младих састојина (превасходно храста лужњака), у првим годинама старости, активирала је употребу ове врсте заштите као редован вид мере заштите у ново обновљеним младим састојинама. Најчешћа заштита младих храстових састојина је везана за

уништавање пепелнице. Ова болест у последње време је узела маха, па у случају ако се на време не изврши третирање младе састојине од пепелнице врло често долази до потпуног уништења исте. Производњом нове генерације атомизера, која је прилагођена за рад у шуми створили су се услови за несметано обављање заштите младих састојина по потреби. Препарати који се употребљавају у заштити састојина од биљних болести су различити по ефикасности, времену дејства, начину употребе, а често и по цени. На основу свих наведених параметара препоручује се избор препарата у зависности од времена напада биљних болести, јачини напада, врсти биљне болести и др. Генерално гледано заштита младих састојина хроста лужњака мора се обавити на време и са одговарајућим препаратом да би успех био потпун. Овај вид рада се изводи у три наврата.

Заштита шума од ентомолошких обољења

Број инсеката који праве штете на тополома и врбама прелази у цифру од 200 врста. Број штеточина је непрестано у порасту. Ипак, највеће проблеме у расадницима чини мањи број штетних инсеката. Једни чине штете на листу и спадају у групу дефолијатора, а други су ксилофагни инсекти. Сви дефолијатори јављају се у рано пролеће и праве штете на младом листу. Третирање инсектицидима потребно је извршити пре полагања јаја.

Мере заштите од ксилофагних инсеката врше се на следећи начин:

- Забрана изношења нападнутих садница из расадника.
- Избегавање механичких озледа на стаблима.
- Убризгавање (ињектирање) разних средстава (бензин, петролеј, Ногос 50, Димекрон 20) у ходничне системе ради уништавања ларви.
- Третирање инсектицидима.

Заштита шума од пожара

Заштита од пожара се углавном ради превентивно, тако што се око састојине праве противпожарне пруге које се у најкритичнијем периоду интензивно одржавају тањирањем. Превентивно се, путем плаката и табли, локално становништво упозорава да не пали ватру у окружењу састојина.

Одржавање противпожарних пруга, просека и путева

Ради спречавања евентуалних штета на ширем подручју у случају појаве шумских пожара, неопходно је превентивно подизати и одржавати противпожарне пруге у на обновљеним површинама, које може лако захватити приземни пожар. Уклањају се све органске материје којима се пожар може ширити и преносити у ширини од 2-3 метра. Потребно је и редовно одржавати путеве да је њима могуће пролазити у свим условима. Просеке се морају одржавати чисте, проходне и прегледне, редовним годишњим уклањањем жбуња и подраста који се на њима појављује.

Заштита састојина од глодара

Заштита од глодара је неопходна у првим годинама старости младе састојине. У моменту недостатка хране, разни глодари (мишеви, волухаруце и др.), оштећују корење младих биљака у новој састојини које касније изазива сушење истих. Да би се смањио број глодара на оптималану бројност код које не долази до појаве оштећења на младим биљкама, примењује се уништавање (тровање) глодара отровним мамцима. Мамци се постављају у рупе или у специјалне цеви тако да су физички недоступне осталим топлокрвним животињама и птицама. Ова мера заштите младих биљака је под посебном контролом шумарских стручњака током целе године. Заштита састојина од глодара се изводи сваке године једном а четири године узастопно.

Подизање узгојних ограда

С циљем спречавања штета од дивљачи и од стоке на обновљеним површинама, око њих се подижу заштитне ограде сачињене од дрвених стубова и жичаног плетива, довољне висине и чврстине да их дивљач не може прескочити или пробити. Ограде треба да буду конструисане тако да се након престанка потребе за заштитом обновљене површине лако могу демонтирати и уклонити.

Одржавање узгојних ограда

Да би подигнуте оградe биле што трајније и стабилније и тако извршавале своју функцију, потребно их је редовно одржавати и поправљати. Одржавање се састоји у поправљању оштећених места и редовном кошењу траве са циљем смањења корозије и труљења.

7.2.4. Смернице за коришћење шума

Смернице за спровођење коришћења шума дају објашњење и образложење технологије, ко и упутства за извођење планираних радова.

Реализација сеча планираних овом основом изводиће се путем годишњих извођачких планова газдовања шумама. При томе треба водити рачуна о циљевима газдовања, одређеном приносу, критеријумима сечиве зрелости, узгојним потребама, као и о резултатима добијеним премером шума при изради ове основе. На бази сачињеног плана сеча, као и претходног делимичног премера састојина предвиђених за сечу у наредној години (дознаке стабала), саставља се извођачки план газдовања шумама као коначни плански документ за извођење сеча.

Сеча шуме ће се вршити после одабирања, обележавања и евидентирања стабала за сечу, тј. после извршене дознаке стабала. Приликом дозначивања стабала и извођења свих врста сеча морају се изоставити појединачна стабла и групе стабала беле тополе и врбе (нарочито старија стабла) како налаже уредба о заштити СРП "Обедска бара" у члану 5 став 3 тачка 1,2). Такође приликом дозначивања стабала за сечу, нарочито у састојинама за реконструкцију и узгојно-санитарним проредима на подручју II степена заштите, не смеју се дозначивати стабла на мањој удаљености од 30 метара од рубова бара, као и у појасу од 50 метара уз подручје режима I степена заштите.

Дознаку стабала за сечу врши стручно лице запослено у ШГ "Сремска Митровица", уважавајући одредбе Члан 58. Закона о шумама Републике Србије.

Зависно од циља газдовања и начина извођења, сече могу бити:

- сече обнављања (чисте сече),
- сече обнављања (оплодне сече) и
- проредне сече

Сече обнављања - чисте сече

Обележавање стабала за сече обнављања врши се површински и то по граничној линији која се укључује у површину за чисту сечу.

Да би се планирани циљеви газдовања што потпуније остварили, а радови изводили ефикасно, при извођењу сеча треба настојати да годишње сече буду сконцентрисане ради лакше организације. Такође треба настојати да се усагласи место и време извођења чистих сеча и прореда, тако што ће се у близини чистих сеча истовремено изводити и прореде. Сече се морају изводити у време када нема опасности од наглог доласка високих вода, а ради ефикасније заштите произведених сортимената за време поплава сече треба да напредују у низводном правцу. На местима где се врше сече не треба остављати мање непосечене површине, јер би то изазвало организационо техничке проблеме приликом извођења радова у будућности. Приликом извођења радова треба водити рачуна да се оборена стабла не укрштају и да висина пањева не прелази 2/3 пречника пања. Кројење посеченог дрвета треба прилагодити тржишним условима, тако да се постигну максимални финансијски ефекти (веће учешће трупаца и облог техничког дрвета на рачун огревног дрвета, свођење отпада на најмању меру). Да би се ови циљеви постигли кројење треба да изводи стручно лице. После сече мора се успоставити шумски ред сходно Правилнику о шумском реду. Радови на извлачењу сортимената морају бити тако организовани да време од сече до извлачења на стовариште буде што краће, а да дрвни материјал буде смештен на приступачним стовариштима безбедним од поплаве.

Сече обнављања се изводе у зимском периоду тј. у доба мировања вегетације.

Сеча се изводи моторним тестерама. Партију секача чине два секача и једна моторна тестера. Размак између партија секача је двострука висина средње састојинског стабла.

Реконструкције деградираних састојина

Приликом извођења сеча ради реконструкције ових састојина, потребно је још једном детаљно прегледати ове одсеке и у њима издвојити делове на којима је у том моменту стање задовољавајуће, а имају довољно површине за формирање новог одсека. У тим деловима није потребно вршити реконструкцију, већ задржати постојеће стање уз евентуално поправљање дебљинске структуре проредном сечом. У деловима са јаком и потпуном деградацијом извршити сечу, а потом вештачко обнављање.

Сече обнављања - опходне сече

Обзиром да се обнављање састојина врши опходним сечама овде се укратко дају инструкције за технологију извођења појединих фаза ове врсте сече. Опходне сече се примењују при обнови састојина тврдих лишћара, превасходно храста лужњака. Изводе се у три фазе:

Припремни сек

Припремни сек опходне сече изводи се две године пре почетка процеса обнове. У припремном секу се из састојине одстрањују стабла пратећих врста лаког семена које се ветром врло лако разноси по састојини. Поред тога ваде се и стабла храста лужњака која су оштећена или су лошег физиолошког стања, тако да њихово семе не гарантује успех у пошумљавању.

Припремним секом се, у зависности од затеченог стања, вади око 30-40% запремине састојине.

Опходни сек

Опходни сек се врши углавном у години уroda храста лужњака. Овим секом се од постојеће запремине одстрањује 50-60%. Ваде се стабла која су те године обилно уродила, а истовремено се врши и просторни распоред стабала која нису уродила и која остају до завршног сека ради евентуалног накнадног пошумљавања.

Уколико не дође до обилног уroda, а из семенских објеката је сакупљен храстов жир, тада се опходним секом само врши просторни распоред стабала која остају за завршни сек.

Завршни сек

Завршни сек се изводи у два наврата. Први пут се изводи оног момента када се обезбеди семе храста лужњака за пошумљавање (уродом стабала у састојини или сакупљањем жира у семенским објектима). Овим секом се вади 50-60% постојеће запремине, а стабла се пре сече видно обележавају. Други наврат се изводи 2-3 године након првог, односно након стварања младе састојине. Млада састојина је формирана тек када има задовољавајући број јединки по јединици површине и висину 25-30 цм.

Време извођења завршног сека је зимски период, када снежни покривач покрије храстов подмладак, а због смрзнуте земље не долази до оштећења младих стабала при обарању и извлаћењу дрвених сортимената. Време за које се изврше оба наврата завршног сека је 3-6 година.

Проредне сече

Обележавање стабала за проредне сече ће се извршити стаблимично.

Интензитет проредне сече за сваку поједину састојину и врсту дрвета је наведен у прилогу *ПЛАН ПРОРЕДНИХ СЕЧА*. Приликом извођења проредне сече треба се придржавати одређене запремине предвиђене за прореду јер је наведени проценат одређен према запремини састојине у време израде основе, што код млађих састојина са великим процентом годишњег прираста даје (у апсолутном смислу вредности) непрецизан податак.

Време извођења проредне сече по одељењима треба ускладити са извођењем сеча обнављања у најближим одсечима, како би употребљена механизација била што функционалније коришћена. Сече се морају изводити у време када нема опасности од наглог доласка високих вода. Такође, ако се укаже потреба за проредима или санитарним сечама (ветроломи, ветроизвале и др.) у неким одељењима и одсечима који нису планирани овом основом, (састојине у којима је усвојено прелазно

гаждовање као систем газдовања), потребно је и њих урадити уз сагласност, сарадњу и надзор шумарске инспекције. Све смернице о извођењу сече, кројења, извлачењу дрвних сортимената и успостављању шумског реда, наведене у претходном поглављу за сече обнављања, важе и за проредне сече.

Прореди се изводе током целе године моторним тестерама.

Сама сеча се изводи моторним тестерама по секачким линијама, које су ширине двоструке висине средњег састиијинског стабла. Партију секача чине два секача и једна моторна тестера.

7.3. Упутство за израду годишњег извођачког плана газдовања шумама

Годишњим извођачким планом газдовања шумама (у даљем тексту извођачки план), детаљно се разрађују планови газдовања шумама по појединим састојинама утврђени у овој основи за газдовање шумама.

Извођачким планом се усклађује технологија по фазама радова на гајењу, заштити и коришћењу шума.

Основна јединица за коју се израђује извођачки план је оделење.

Извођачки план састоји се из текстуалниг дела, табеларног дела и скица.

Текстуални део извођачког плана састоји се из описа станишта и састојина, образложење општег и етапног узгојног циља, приказ распореда извођења радова на гајењу шума и начина извођења тих радова, те приказ технологије и организације рада на сечи, изради и привлачењу дрвних сортимената.

Табеларни део садржи податке о површини, врсти и обиму радова на гајењу и коришћењу шума, количини и врсти и старости садног материјала, радној снази, механизацији и другим средствима рада и материјалу потребном за извођење припремних и главних радова на гајењу и коришћењу шума.

У извођачки план прилажу се скице 1: 10000 са уцртаним извозним путевима, стовариштима, влакам и тд.

Детаљнија упуства за израду годишњег плана газдовања шумама, дата су у Правилнику о садржини основа и програма газдовања шумама, годишњег извођачког плана и привременог годишњег плана газдовања приватним шумама (сл.гл.РС бр. 122/03).

7.4. Упутство за вођење евиденције газдовања шумама

Корисник шума је дужан према Закону о шумама, да у општој и посебној основи газдовања шумама, те у извођачком плану евидентира извршене радове на гајењу, заштити и коришћењу шума.

Радови извршени у току године евидентирају се најкасније до 31. марта наредне године.

Евидентирање извршених радова на сечи и гајењу шума врше се на обрасцима ”План гајења шума – Евиденција извршених радова на гајењу”, ”План сеча обнављања (једнодобне шуме) – Евиденција извршених сеча” и ”План проредних сеча – Евиденција извршених сеча”.

Детаљнија упуства за вођење евиденције извршених радова регулисана су у Правилнику о садржини основа и програма газдовања шумама, годишњег извођачког плана и привременог годишњег плана газдовања приватним шумама (сл.гл.РС бр. 122/03).

Количина посеченог дрвета уноси се из дозначних књига. Прсни пречници дозначених стабала мере се са тачношћу 1 цм и уносе у дозначну књигу. Запремина у дозначним књигама обрачунава се по истим запреминским таблицама (тарифама) по којима је била обрачуната запремина у ПОГШ, посечено дрво разврстава се по структури на техничко, целулозно, јамско и огревно дрво.

Сви извршени радови се приказују и на картама са напоменом о површини, обиму радова и години извршења.

Остварени принос разврстава се на главни (редовни, ванредни и случајни) и претходни (редовни и случајни) принос, а према сортиментној структури на техничко, јамско, целулозно и огревно дрво.

Главни принос обухвата посечену дрвну запремину стабала по плану сеча обнављања шума, дрвну запремину случајних приноса - стабла посечена у састојинама два најстарија добна разреда код одабране опходње, дрвну запремину стабала посечених чистом сечом у издначким шумама у циљу обнављања.

Претходни принос обухвата посечену дрвну запремину стабала која је предвиђена планом проредних сеча и случајне приносе у састојинама које су планиране за проредне сече.

Редовни принос обухвата посечену дрвну запремину стабала која је предвиђена планом проредних сеча и планом сеча обнављања шума.

Ванредни принос обухвата посечену дрвну запремину стабала са површина које ће се користити за друге сврхе осим за производњу дрвета (пут, далековод, гасовод, нафтовод и др.).

Случајни принос обухвата посечену запремину стабала која није предвиђена за сече планом сеча обнављања и планом проредних сеча, а потреба за њиховом сечом је случајног карактера и резултат је елементарних непогода или других непредвидивих околности.

Поред извршених радова евидентирају се и други подаци и појаве од значаја за газдовање шумама у посебном прилогу - "**Шумска хроника**" као што су:

- промена у поседовним односима;
- веће шумске штете од елементарних непогода;
- штете од биљних болести и штеточина;
- појаве раних и касних мразева;
- почетак вегетационог периода и др.

8. Планови газдовања шумама

8.1. План гајења шума

Утврђивањем приоритетних узгојних потреба у појединим састојинама на територији Сремског шумског подручја планирани су радови на обнови и нези шума. Сумарни приказ планираних радова, по врсти и обиму, дат је у наредном прегледу.

8.1.1. План обнављања шума

Државне шуме којима газдује ЈП“Војводинашуме“ Петроварадин

а. Обнављање састојина

Табела бр. 8.1 Оплодне сече кратког периода за обнављање

Састојинска целина	Газд. врста сече	Р ха
131. Висока шума пољског јасена	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	3,69
132. Висока шума пољског јасена и топола	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	4,14
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	82,22
151. Висока шума лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	291,47
152. Висока шума лужњака и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	59,53
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	280,04
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	158,77
155. Висока шума лужњака, граба и цера	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	43,15
172. Висока шума граба и лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	9,31
192. Висока шума цера и лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	32,85
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	107,35
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	36,78
Укупно НЦ "10"	Оплодна сеча кратког периода за	1.109,3

Састојинска целина	Газд. врста сече	Р ха
	обнављање	
132. Висока шума пољског јасена и топола	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	0,73
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	1,67
151. Висока шума лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	116,61
152. Висока шума лужњака и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	46,04
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	1,54
155. Висока шума лужњака, граба и цера	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	0,67
172. Висока шума граба и лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	2,65
Укупно НЦ "16"	Оплодна сеча кратког периода за обнављање	169,91
132. Висока шума пољског јасена и топола	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	1,84
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	15,27
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	78,43
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	4,37
172. Висока шума граба и лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	12,79
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	2,41
Укупно НЦ "56"	Оплодна сеча кратког периода за обнављање	115,11
131. Висока шума пољског јасена	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	11,65
132. Висока шума пољског јасена и топола	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	20,7
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	90,56
151. Висока шума лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	72,84
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	36,18
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	7,77
172. Висока шума граба и лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	5,12
Укупно НЦ "57"	Оплодна сеча кратког периода за обнављање	244,82

Састојинска целина	Газд. врста сече	Р ха
УКУПНО:	Оплодна сеча кратког периода за обнављање	1.639,14

Табела бр. 8.2 Чисте сече

Састојинска целина	Газд. врста сече	Р ха
125. Девастирана шума топола	11. Чиста сеча	6,36
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	11. Чиста сеча	8,48
136. Девастирана шума пољског јасена	11. Чиста сеча	9,55
156. Издавачка шума лужњака	11. Чиста сеча	45,55
157. Издавачка мешовита шума лужњака	11. Чиста сеча	1,38
158. Девастирана шума лижњака	11. Чиста сеча	35,43
171. Висока шума граба	11. Чиста сеча	128,7
172. Висока шума граба и лужњака	11. Чиста сеча	8,15
175. Издавачка шума граба	11. Чиста сеча	51,59
176. Издавачка мешовита шума граба	11. Чиста сеча	17,28
191. Висока шума цера	11. Чиста сеча	14,08
193. Висока шума цера, китњака, сладуна, медунца и граба	11. Чиста сеча	6,19
269. Висока шума ОТЛ	11. Чиста сеча	8,06
270. Издавачка шума ОТЛ	11. Чиста сеча	31,72
271. Девасрирана шума ОТЛ	11. Чиста сеча	4,8
290. Висока мешовита шума ОТЛ-а	11. Чиста сеча	7,08
325. Издавачка шума багрема	11. Чиста сеча	65,38
326. Издавачка мешовита шума багрема	11. Чиста сеча	122,47
340. Издавачка шума америчког јасена	11. Чиста сеча	18,77
451. Вештачки подигнута састојина врба	11. Чиста сеча	35,71
453. Вештачки подигнута састојина топола	11. Чиста сеча	1.364,76
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	11. Чиста сеча	13,83
460. Вештачки подигнута мешовита састојина цера	11. Чиста сеча	3,58
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	11. Чиста сеча	87,11
484. Вештачки подигнута састојина багрема	11. Чиста сеча	49,17
451. Вештачки подигнута састојина врба	11. Чиста сеча	28,53
Укупно НЦ "10"	Чиста сеча	2.173,71
122. Висока мешовита шума топола-ОСТАВИТИ ВЕЋИ ДЕО	11. Чиста сеча	23,27
171. Висока шума граба	11. Чиста сеча	34,31
191. Висока шума цера	11. Чиста сеча	2,7
270. Издавачка шума ОТЛ	11. Чиста сеча	0,4
325. Издавачка шума багрема	11. Чиста сеча	4,93
326. Издавачка мешовита шума багрема	11. Чиста сеча	27,09
451. Вештачки подигнута састојина врба	11. Чиста сеча	2,91

Састојинска целина	Газд. врста сече	Р ха
453. Вештачки подигнута састојина топола	11. Чиста сеча	89,73
460. Вештачки подигнута мешовита састојина цера	11. Чиста сеча	30,4
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	11. Чиста сеча	23,94
484. Вештачки подигнута састојина багрема	11. Чиста сеча	8,2
Укупно НЦ "16"	Чиста сеча	247,88
111. Висока шума врба	11. Чиста сеча	0,88
112. Висока шума врба са тополама	11. Чиста сеча	0,5
113. Висока шума врба и пољског јасена	11. Чиста сеча	5,37
122. Висока мешовита шума топола	11. Чиста сеча	5,2
124. Издавачка мешовита шума топола	11. Чиста сеча	3,53
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	11. Чиста сеча	18,2
325. Издавачка шума багрема	11. Чиста сеча	4,12
451. Вештачки подигнута састојина врба	11. Чиста сеча	58
453. Вештачки подигнута састојина топола	11. Чиста сеча	85,57
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	11. Чиста сеча	5,06
Укупно НЦ "56"	Чиста сеча	186,43
111. Висока шума врба	11. Чиста сеча	1,69
115. Издавачка мешовита шума врба	11. Чиста сеча	4,54
121. Висока шума топола	11. Чиста сеча	0,52
122. Висока мешовита шума топола	11. Чиста сеча	11,27
124. Издавачка мешовита шума топола	11. Чиста сеча	1,08
134. Издавачка шума пољског јасена	11. Чиста сеча	2,15
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	11. Чиста сеча	37,44
136. Девастирана шума пољског јасена	11. Чиста сеча	0,93
171. Висока шума граба	11. Чиста сеча	0,97
325. Издавачка шума багрема	11. Чиста сеча	6,92
326. Издавачка мешовита шума багрема	11. Чиста сеча	1,47
339. Висока шума америчког јасена	11. Чиста сеча	5,24
451. Вештачки подигнута састојина врба	11. Чиста сеча	98,33
453. Вештачки подигнута састојина топола	11. Чиста сеча	1.103,35
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	11. Чиста сеча	162,71
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	11. Чиста сеча	35,52
Укупно НЦ "57"	Чиста сеча	1.474,13
УКУПНО:	Чиста сеча	4.024,30

Укупно обнављање:

- Оплодне сече	1.639,14 ха
- Чисте сече	4.024,30 ха
Укупно:	5.663,44 ха

б. Пошумљавање

Оплодне сече кратког подмладног раздобља

Табела бр.8.3.

Састојинска целина	Узгојне мере	Р ха
131. Висока шума пољског јасена	Пошумљавање	3,69
132. Висока шума пољског јасена и топола	Пошумљавање	4,14
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	Пошумљавање	82,22
151. Висока шума лужњака	Пошумљавање	291,47
152. Висока шума лужњака и граба	Пошумљавање	59,53
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	Пошумљавање	280,04
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	Пошумљавање	158,77
155. Висока шума лужњака, граба и цера	Пошумљавање	43,15
172. Висока шума граба и лужњака	Пошумљавање	9,31
192. Висока шума цера и лужњака	Пошумљавање	32,85
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	Пошумљавање	107,35
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	Пошумљавање	36,78
Укупно НЦ "10"	Пошумљавање	1.109,3
132. Висока шума пољског јасена и топола	Пошумљавање	0,73
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	Пошумљавање	1,67
151. Висока шума лужњака	Пошумљавање	116,61
152. Висока шума лужњака и граба	Пошумљавање	46,04
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	Пошумљавање	1,54
155. Висока шума лужњака, граба и цера	Пошумљавање	0,67
172. Висока шума граба и лужњака	Пошумљавање	2,65
Укупно НЦ "16"	Пошумљавање	169,91
132. Висока шума пољског јасена и топола	Пошумљавање	1,84
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	Пошумљавање	15,27
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	Пошумљавање	78,43
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	Пошумљавање	4,37
172. Висока шума граба и лужњака	Пошумљавање	12,79
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	Пошумљавање	2,41
Укупно НЦ "56"	Пошумљавање	115,11
131. Висока шума пољског јасена	Пошумљавање	11,65
132. Висока шума пољског јасена и топола	Пошумљавање	20,7
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и	Пошумљавање	90,56

Састојинска целина	Узгојне мере	Р ха
граба		
151. Висока шума лужњака	Пошумљавање	72,84
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	Пошумљавање	36,18
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	Пошумљавање	7,77
172. Висока шума граба и лужњака	Пошумљавање	5,12
Укупно НЦ "57"	Пошумљавање	244,82
УКУПНО " ОПЛОДНЕ СЕЧЕ" ха:	Пошумљавање	1.639,14

Чисте сече

Табела 8.4

Састојинска целина	Узгојне мере	Р ха
125. Девастирана шума топола	Садња	6,36
135. Изданачка мешовита шума пољског јасена	Пошумљавање	8,48
136. Девастирана шума пољског јасена	Пошумљавање	9,55
156. Изданачка шума лужњака	Пошумљавање	45,55
157. Изданачка мешовита шума лужњака	Пошумљавање	1,38
158. Девастирана шума лижњака	Пошумљавање	35,43
171. Висока шума граба	Пошумљавање	128,7
172. Висока шума граба и лужњака	Пошумљавање	8,15
175. Изданачка шума граба	Пошумљавање	51,59
176. Изданачка мешовита шума граба	Пошумљавање	17,28
191. Висока шума цера	Пошумљавање	14,08
193. Висока шума цера, китњака, сладуна, медунца и граба	Пошумљавање	6,19
269. Висока шума ОТЛ	Пошумљавање	8,06
270. Изданачка шума ОТЛ	Пошумљавање	31,72
271. Девасрирана шума ОТЛ	Пошумљавање	4,8
290. Висока мешовита шума ОТЛ-а	Пошумљавање	7,08
325. Изданачка шума багрема	Котличање	65,38
326. Изданачка мешовита шума багрема	Котличање	122,47
340. Изданачка шума америчког јасена	Пошумљавање	18,77
451. Вештачки подигнута састојина врба	Садња	35,71
453. Вештачки подигнута састојина топола	Садња	1.364,76
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	Садња	13,83
460. Вештачки подигнута мешовита састојина цера	Пошумљавање	3,58
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	Пошумљавање	87,11
484. Вештачки подигнута састојина багрема	Котличање	49,17
451. Вештачки подигнута састојина врба	Садња	28,53
Укупно НЦ "10"		2.173,71
171. Висока шума граба	Пошумљавање	34,31

Састојинска целина	Узгојне мере	Р ха
191. Висока шума цера	Пошумљавање	2,7
270. Изданачка шума ОТЛ	Пошумљавање	0,4
325. Изданачка шума багрема	Котличање	4,93
326. Изданачка мешовита шума багрема	Котличање	27,09
451. Вештачки подигнута састојина врба	Садња	2,91
453. Вештачки подигнута састојина топола	Садња	89,73
460. Вештачки подигнута мешовита састојина цера	Пошумљавање	30,4
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	Пошумљавање	23,94
484. Вештачки подигнута састојина багрема	Котличање	8,2
Укупно НЦ "16"		224,61
135. Изданачка мешовита шума пољског јасена	Пошумљавање	18,2
325. Изданачка шума багрема	Котличање	4,12
451. Вештачки подигнута састојина врба	Садња	58
453. Вештачки подигнута састојина топола	Садња	85,57
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	Садња	5,06
Укупно НЦ "56"		170,95
134. Изданачка шума пољског јасена	Пошумљавање	2,15
135. Изданачка мешовита шума пољског јасена	Пошумљавање	37,44
136. Девастирана шума пољског јасена	Пошумљавање	0,93
171. Висока шума граба	Пошумљавање	0,97
325. Изданачка шума багрема	Котличање	6,92
326. Изданачка мешовита шума багрема	Котличање	1,47
339. Висока шума америчког јасена	Пошумљавање	5,24
451. Вештачки подигнута састојина врба	Садња	98,33
453. Вештачки подигнута састојина топола	Садња	1.103,35
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	Садња	162,71
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	Пошумљавање	35,52
Укупно НЦ "57"		1.774,13
УКУПНО:	Пошумљавање	679,7
УКУПНО:	Садња	3.054,85
УКУПНО:	Котличање	289,75
УКУПНО "ЧИСТА СЕЧА" ха:		4.024,3

Реконструкције

Табела 8.5

Састојинска целина	Узгојне мере	Р ха
125. Девастирана шума топола	Садња	6,36
131. Висока шума пољског јасена	Пошумљавање	0,79
132. Висока шума пољског јасена и топола	Пошумљавање	4,14
135. Изданачка мешовита шума пољског јасена	Пошумљавање	8,48
155. Висока шума лужњака, граба и цера	Пошумљавање	10,18
156. Изданачка шума лужњака	Пошумљавање	43,65
157. Изданачка мешовита шума лужњака	Пошумљавање	1,38
171. Висока шума граба	Пошумљавање	13,13
172. Висока шума граба и лужњака	Пошумљавање	8,15
175. Изданачка шума граба	Пошумљавање	51,59
176. Изданачка мешовита шума граба	Пошумљавање	17,28
191. Висока шума цера	Пошумљавање	10,97
192. Висока шума цера и лужњака	Пошумљавање	22,17
193. Висока шума цера, китњака, сладуна, медунца и граба	Пошумљавање	6,19
269. Висока шума ОТЛ	Пошумљавање	7,34
270. Изданачка шума ОТЛ	Пошумљавање	32,27
271. Девасрирана шума ОТЛ	Пошумљавање	4,8
290. Висока мешовита шума ОТЛ-а	Пошумљавање	7,08
340. Изданачка шума америчког јасена	Пошумљавање	18,77
451. Вештачки подигнута састојина врба	Садња	1,43
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	Пошумљавање	34,42
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	Пошумљавање	18,69
460. Вештачки подигнута мешовита састојина цера	Пошумљавање	3,58
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	Пошумљавање	50,86
484. Вештачки подигнута састојина багрема	Котличање	16,78
Укупно у НЦ "10"		400,48
151. Висока шума лужњака	Пошумљавање	0,59
171. Висока шума граба	Пошумљавање	34,31
172. Висока шума граба и лужњака	Пошумљавање	2,65
270. Изданачка шума ОТЛ	Пошумљавање	0,4
460. Вештачки подигнута мешовита састојина цера	Пошумљавање	30,4
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	Пошумљавање	23,31
Укупно у НЦ "16"		91,66
135. Изданачка мешовита шума пољског јасена	Пошумљавање	18,2
172. Висока шума граба и лужњака	Пошумљавање	12,79
451. Вештачки подигнута састојина врба	Садња	33,83
453. Вештачки подигнута састојина топола	Садња	1,62
Укупно у НЦ "56"		66,44

Састојинска целина	Узгојне мере	Р ха
131. Висока шума пољског јасена	Пошумљавање	0,72
132. Висока шума пољског јасена и топола	Пошумљавање	20,7
134. Изданачка шума пољског јасена	Пошумљавање	2,15
135. Изданачка мешовита шума пољског јасена	Пошумљавање	36,07
136. Девастирана шума пољског јасена	Пошумљавање	0,93
171. Висока шума граба	Пошумљавање	0,97
172. Висока шума граба и лужњака	Пошумљавање	5,12
339. Висока шума америчког јасена	Пошумљавање	5,24
451. Вештачки подигнута састојина врба	Садња	23,43
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	Садња	0,3
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	Пошумљавање	3,19
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	Пошумљавање	1,55
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	Пошумљавање	24,81
Укупно у НЦ "57"		125,18
УКУПНО:		Пошумљавање
УКУПНО:		Садња
УКУПНО:		Котличање
УКУПНО РЕКОНСТРУКЦИЈА ха:		683,76

Конверзије

Табела бр. 8.6

Састојинска целина	Узгојне мере	Р ха
135. Изданачка мешовита шума пољског јасена	Пошумљавање	1,37
Укупно у НЦ "57"		1,37
Укупна конверзија:		1,37

Укупна обнова шума:

- Оплодне сече	1.639,14 ха
- пошумљавање	1.639,14 ха
- Чисте сече	4.024,30 ха
- пошумљавање	679,70 ха
- садња	3.054,85 ха
- котличање	289,75 ха
- Реконструкције	683,76 ха
- пошумљавање	600,01 ха

-садња	66,97 ха
-котличање	16,78 ха
- Конверзије	1,37 ха
-пошумљавање	1,37 ха
Укупно:	6.348.57 ха

Државне шуме код других корисника*а. Обнављање састојина*

Табела бр. 8.7

ГК	Врста сече	ха
10112070	чиста сеча	3,6
10116050	чиста сеча	1,4
10116070	чиста сеча	1,9
10122070	чиста сеча	22,45
10125050	чиста сеча	1,4
10125070	чиста сеча	0,9
10451074	чиста сеча	0,74
10453074	чиста сеча	17,08
Укупно за НЦ „10“		49,47
48125050	чиста сеча	63,72
48122050	чиста сеча	13,53
48133074	чиста сеча	16,56
48151131	чиста сеча	32,03
Укупно за НЦ „48“		125,84
21036143	чиста сеча	19,05
21040113	чиста сеча	0,73
21056144	чиста сеча	1,29
21906143	чиста сеча	6,13
21901035	чиста сеча	17,63
21917073	чиста сеча	12,02
Укупно за НЦ „21“		56,85
УКУПНО:		232,16

б. Пошумљавање

Табела бр. 8.8

Врста рада	ха
Вештачко пошумљавање тополом - плитка садња	81,86
Обнављање природним путем - оплодна сеча	62,12
Вештачко пошумљавање садњом	63,72
Вештачко пошумљавање сетвом сејачицом	32,03
Вештачко пошумљавање врбом	33,2
УКУПНО:	272,93

*Шуме сопственика**а. Обнављање састојина*

Табела бр. 8.9

Газдинска класа	Врста сече	ха
10591	Чиста сеча	101,86
10961	Чиста сеча	7,41
10109	Чиста сеча	0,96
10086	Чиста сеча	1,1
10087	Чиста сеча	0,83
10056	Чиста сеча	11,04
Укупно за НЦ "10"		123,20
12911	Чиста сеча	17,98
Укупно за НЦ "12"		17,98
Укупно чиста сеча		141,18

б. Пошумљавање

Табела бр. 8.10

Врста рада	Површина
	ха
Вештачко пошумљавање ЕА тополом	22,18
Вештачко пошумљавање садницама багрема	40,19

Врста рада	Површина
	ха
Вештачко пошумљавање садницама јасена	1,93
Вештачко пошумљавање садницама храста	0,96
УКУПНО	65,26

Шуме осталих корисника

а. Обнављање састојина

Табела бр. 8.11

ГК	Врста сеча	ха
15911138	Чиста сеча	8,04
Укупно за НЦ "15"		8,04
26911138	Чиста сеча	4,2
Укупно за НЦ "26"		4,2
11901012	Чиста сеча	0,86
Укупно за НЦ "11"		0,86
10451141	Чиста сеча	4,42
10453145	Чиста сеча	152,2
10480145	Чиста сеча	17,3
Укупно за НЦ "10"		173,92
А	Чиста сеча	7,66
Б	Чиста сеча	5,53
Ц	Чиста сеча	12,62
Д	Чиста сеча	3,02
Укупно:		28,83
УКУПНО:		215,85

б. Пошумљавање

Табела бр. 8.12

Врста рада	ха
Пошумљавање под мотику	12,24
Обнова и подизање шума	63,43
Садња садница багрема	15,18
Садња садница клонских топола	3,21
Вештачко пошумљавање тополом плитка садња	471,1
Вештачко пошумљавање врбом	4,42
УКУПНО:	569,58

8.1.2. План неге шума**Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин***Осветљавање подмлатка*

Табела бр. 8.13

Састојинска целина	Узгојне потребе (мере)	Р ха
455. Вештачки подигнута састојина пољског јасена	12. Осветљавање подмлатка	11,21
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	12. Осветљавање подмлатка	571,18
Укупно за НЦ "10"		582,39
455. Вештачки подигнута састојина пољског јасена	12. Осветљавање подмлатка	2,86
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	12. Осветљавање подмлатка	253,16
Укупно за НЦ "10"		256,02
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	12. Осветљавање подмлатка	10,27
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	12. Осветљавање подмлатка	81,31
Укупно за НЦ "10"		91,58
УКУПНО:		929,99

Чишћење

Табела бр. 8.14

Састојинска целина	Узгојне потребе (мере)	Р ха
131. Висока шума пољског јасена	13. Чишћење	20,87
326. Издавачка мешовита шума багрема	13. Чишћење	1,86
455. Вештачки подигнута састојина пољског јасена	13. Чишћење	6,95
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	13. Чишћење	897,64
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	13. Чишћење	38,19
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	13. Чишћење	7,05
484. Вештачки подигнута састојина багрема	13. Чишћење	41,31
Укупно за НЦ "10"		1.013,87
171. Висока шума граба	13. Чишћење	60,78
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	13. Чишћење	21,28
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	13. Чишћење	9,79
484. Вештачки подигнута састојина багрема	13. Чишћење	69,97
Укупно за НЦ "10"		161,82
131. Висока шума пољског јасена	13. Чишћење	3,85
Укупно за НЦ "10"		3,85
131. Висока шума пољског јасена	13. Чишћење	2,63
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	13. Чишћење	17,78
Укупно за НЦ "10"		20,41
УКУПНО:		1.199,95

Нега интензивних засада меких лишћара

Табела бр. 8.15

Састојинска целина	Узгојне потребе (мере)	Р ха
453. Вештачки подигнута састојина топола	26. Нега интензивних засада меких лишћара	1.040,66
Укупно за НЦ " 10 "		1.040,66
453. Вештачки подигнута састојина топола	26. Нега интензивних засада меких лишћара	80,03
Укупно за НЦ " 16 "		80,03
451. Вештачки подигнута састојина врба	26. Нега интензивних засада меких лишћара	0,86
453. Вештачки подигнута састојина топола	26. Нега интензивних засада меких лишћара	770,03
Укупно за НЦ " 57 "		770,89
УКУПНО:		1.891,58

Под овим видом рада планирани (кодирани) су сви радови на нези интензивних засада меких лишћара (међуредна обрада, кресање грана и др.).

Нега култура лишћара

Табела бр. 8.16

Састојинска целина	Узгојне потребе (мере)	Р ха
455. Вештачки подигнута састојина пољског јасена	28. Нега култура лишћара	0,20
Укупно за НЦ "57"		0,2
УКУПНО:		0,2

Проред

Табела бр. 8.17

Састојинска целина	Узгојне потребе (мере)	Р ха
112. Висока шума врба са тополама	14. Проред	4,41
121. Висока шума топола	14. Проред	3,56
122. Висока мешовита шума топола	14. Проред	18,15
131. Висока шума пољског јасена	14. Проред	499,43
132. Висока шума пољског јасена и топола	14. Проред	60,77
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	14. Проред	846,96
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	14. Проред	22,45
151. Висока шума лужњака	14. Проред	465,45
152. Висока шума лужњака и граба	14. Проред	266,59
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	14. Проред	1.059,96
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	14. Проред	757,78
155. Висока шума лужњака, граба и цера	14. Проред	364,38
156. Издавачка шума лужњака	14. Проред	34,97
171. Висока шума граба	14. Проред	276,27
172. Висока шума граба и лужњака	14. Проред	149,54
176. Издавачка мешовита шума граба	14. Проред	92,17
191. Висока шума цера	14. Проред	42,71
192. Висока шума цера и лужњака	14. Проред	140,48
269. Висока шума ОТЛ	14. Проред	8,2
270. Издавачка шума ОТЛ	14. Проред	0,9
281. Висока шума липа	14. Проред	1,21
282. Висока шума липа, граба и цера са лужњаком	14. Проред	167,13
288. Издавачка мешовита шума липа	14. Проред	61,65
325. Издавачка шума багрема	14. Проред	110,93
326. Издавачка мешовита шума багрема	14. Проред	20,6
340. Издавачка шума америчког јасена	14. Проред	6,33
453. Вештачки подигнута састојина топола	14. Проред	449,63
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	14. Проред	11,24
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	14. Проред	2.351,53
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	14. Проред	875,4
459. Вештачки подигнута састојина цера	14. Проред	75,51

Састојинска целина	Узгојне потребе (мере)	Р ха
460. Вештачки подигнута мешовита састојина цера	14. Проред	90,73
462. Вештачки подигнута мешовита састојина сладуна	14. Проред	0,67
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	14. Проред	87,02
483. Вештачки подигнута састојина багрема	14. Проред	0,28
484. Вештачки подигнута састојина багрема	14. Проред	39,53
Укупно за НЦ " 10 "		9.464,52
122. Висока мешовита шума топола	14. Проред	5,87
131. Висока шума пољског јасена	14. Проред	14,66
132. Висока шума пољског јасена и топола	14. Проред	44,1
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	14. Проред	64,39
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	14. Проред	39,82
151. Висока шума лужњака	14. Проред	124,21
152. Висока шума лужњака и граба	14. Проред	218,75
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	14. Проред	92,99
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	14. Проред	36,67
155. Висока шума лужњака, граба и цера	14. Проред	109,78
171. Висока шума граба	14. Проред	319,81
172. Висока шума граба и лужњака	14. Проред	25,41
191. Висока шума цера	14. Проред	98,62
192. Висока шума цера и лужњака	14. Проред	124,92
282. Висока шума липа, граба и цера са лужњаком	14. Проред	43,18
325. Издавачка шума багрема	14. Проред	10,21
453. Вештачки подигнута састојина топола	14. Проред	72,37
455. Вештачки подигнута састојина пољског јасена	14. Проред	11,52
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	14. Проред	402,53
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	14. Проред	283,93
459. Вештачки подигнута састојина цера	14. Проред	68,88
460. Вештачки подигнута мешовита састојина цера	14. Проред	250,12
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	14. Проред	33,67
483. Вештачки подигнута састојина багрема	14. Проред	1,78
Укупно за НЦ " 16 "		2.498,19
151. Висока шума лужњака	14. Проред	0
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	14. Проред	25,34
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	14. Проред	0
Укупно за НЦ " 17 "		25,34
122. Висока мешовита шума топола	14. Проред	21,5
131. Висока шума пољског јасена	14. Проред	345,29
132. Висока шума пољског јасена и топола	14. Проред	213,42
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	14. Проред	112,91
134. Издавачка шума пољског јасена	14. Проред	3,04
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	14. Проред	0,91

Састојинска целина	Узгојне потребе (мере)	Р ха
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	14. Проред	12,76
171. Висока шума граба	14. Проред	5,37
451. Вештачки подигнута састојина врба	14. Проред	3,61
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	14. Проред	6,18
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	14. Проред	5,64
Укупно за НЦ " 56 "		730,63
122. Висока мешовита шума топола	14. Проред	37,13
124. Издавачка мешовита шума топола	14. Проред	1,37
131. Висока шума пољског јасена	14. Проред	959,36
132. Висока шума пољског јасена и топола	14. Проред	145,93
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	14. Проред	355,38
134. Издавачка шума пољског јасена	14. Проред	104,61
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	14. Проред	5,08
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	14. Проред	0
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	14. Проред	5,92
269. Висока шума ОТЛ	14. Проред	3,72
325. Издавачка шума багрема	14. Проред	7,07
326. Издавачка мешовита шума багрема	14. Проред	3,75
451. Вештачки подигнута састојина врба	14. Проред	10,55
453. Вештачки подигнута састојина топола	14. Проред	292,15
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	14. Проред	1,52
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	14. Проред	43,16
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	14. Проред	23,32
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	14. Проред	14,31
Укупно за НЦ " 57 "		2.014,33
УКУПНО:		14.733,01

Укупно нега шума:

- Осветљавање подмлатка	929,99 ха
- Чишћење	1.199,95 ха
- Нега интезивних засада меки лишћара	1.891,58 ха
- Нега култура лишћара	0,20 ха
- Проред	14.733,01 ха
Укупно:	18.754,73 ха

Државне шуме код других корисника

Табела бр. 8.18

Врста рада	ха
Осветљавање подмлатка ручно	223,19
Окопавање и прашење у културама	122,47
Чишћење у младим природним састојинама	12,08
Уклањање короа машински	110,24
УКУПНО:	467,98

Шуме сопственика

Табела бр. 8.19

Вид рада	Површина
	ха
Орезивање грана у културама ЕА топола	22,18
Чишћење короа у културама	45,19
Окопавање око садница у културама	62,37
Чишћење младика у младим састојинама	99,49
Прореда у меким лишћарима	42,41
Прореда у шумским састојинама	1.571,26
У К У П Н О	1.842,9

Шуме осталих корисника

Табела бр. 8.20

Врста рада	ха
Чишћење младика	87,77
Осветљавање храстовог подмлатка	12,24
Сеча изданака и избојака ручно	54,39
Сеча изданака и избојака машински	50,24
Окопавање и прашење садница	1.057,84
Орезивање грана	524,55
Уклањање короа ручно	18,94
Сеча избојака и уклањање короа ручно	946,62
Сеча избојака и уклањање короа машински	471,1
УКУПНО:	3.223,69

8.2. План производње и биланса шумског и репродуктивног материјала

Сагледавајући чињенично стање, да приликом чистих сеча и сеча обнављања, долази до уклања старих састојина и да се том приликом стварају чистине које треба пошумити. Ове новостворене чистине у зависности од намене површине биће пошумљене семеном или садним материјалом. У следећим табелама приказане укупне потребе по корисницима за семеном и садним материјалом:

Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин

Табела бр. 8.21

Врста	Количина	Јед.мера
Лужњак	1.745.136	кг
Клонске тополе	940.432	комада
Багрем	166.952	комад
Јасен	1.390.381	комад
Укупно :	1.745.136	кг
Укупно :	2.497.765	комад

Државне шуме код других корисника

Табела бр. 8.22

Врста	Количина	Јед.мера
Лужњак	25.620	кг
Клонске тополе	22.670	комада
Врба	36.520	комад
Јасен	70.090	комад
Укупно :	25.620	кг
Укупно :	154.900	комад

Шуме сопственика

Табела бр. 8.23

Врста	Количина	Јед.мера
Лужњак	1.128	комада
Клонске тополе	9.040	комада
Багрем	67.192	комада
Јасен	2.571	комада
УКУПНО:	79.931	комада

Шуме осталих корисника

Табела бр. 8.24

Врста	Количина	Јед.мера
Клонске тополе	3.390	комада
УКУПНО:	3.390	комада

8.3. План коришћења шума

Полазећи од опредељења датих у уводном делу овог плана развоја која се односе на основни задатак газдовања шумама у Сремском шумском подручју усмерен на превођење затеченог стања ка оптималном (функционалном) стању и трајно одржавање таквог стања урађен је и план коришћења дрвета.

План коришћења састојина у већем делу по обиму (израженом у m³) је везан за потребу обнављања шума, а у мери исказаној површином и кроз основне мере неге. И један и други план (главних и проредних) сеча је у складу са дефинисаним приоритетним узгојним потребама за поједине газдинске класе у Сремском шумском подручју.

План коришћења је усаглашен и условљен и степеном заштите и режимом коришћења појединих делова комплекса шума у Сремском шумском подручју. С тим у вези он је и урађен само за део комплекса у коме је то по законски утврђеним степенима заштите дозвољено и могуће.

План коришћења у основи садржи План сеча обнављања и План проредних сеча.

Одређивање и образложење приноса

Узимајући у обзир начин газдовања Државним шумама којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГ Сремска Митровица и стање састојина, планови сеча обнављања ће имати карактер умереног састојинског газдовања. Ограничавајућа околност на избор састојина за сече обнављања биће састојине наменских целина „84“ Строги природни резерват и састојине наменске целине „55“ Специјални резерват природе I степен заштите, где није дозвољена сеча.

Пре него се приступи калкулацији приноса у свакој газдинској класи, појединачно, утврђена је старосна структура, преко стварног размера добних разреда и односа са нормалним размером добних разреда, опходња за основне врсте дрвећа у конкретној наменској целини и, на тој основи, зрелост за сечу појединих делова газдинских класа.

У оквиру Државних шума којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГ Сремска Митровица нема презрелих састојина (Састојине које су прешле опходњу), већ су присутне само зреле састојине и дозревајуће.

Приликом одређивања плана сеча обнављаја прави се укупан распоред зрелих и дозревајућих састојина које по својим карактеристикама долазе у обзир за план сеча обнављања.

Када се направи преглед свих зрелих и дозревајућих састојина, оне се сада групишу у три категорије:

- Могуће састојине за план сеча обнављања,
- Састојине које су потребне да уђу у план сеча обнављања,
- Састојине које су нужне да уђу у план сеча обнављања.

Збир површина по напред наведеним критеријуму даје укупну површину састојина (по различитим основама) зрелих за сечу, односно, одређује горњу границу могућег приноса везано за површину, а преко ње и запремину.

Када се направи овај преглед (привремени план сеча обнављања), тада се у односу на укупно стање шума у оквиру Државних шума којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГ Сремска Митровица прави план сеча обнављања.

8.3.1. План сеча обнављања шума (главни принос)

На начин утврђен у претходном поглављу утврђен је план сеча обнављања за неке од газдинских класа у којима је констатована потреба хитности планирања ових радова.

План сеча обнављања обухватио је следеће састојинске целине, по наменским целинама, како следи:

Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин

Преглед сеча обнављања по наменским целинама

Табела бр. 8.25

Састојинска целина	Врста сече	Површина ха	Укупно м ³
131. Висока шума пољског јасена	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	3,69	1.511
132. Висока шума пољског јасена и топола	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	4,14	778
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	82,22	36.753
151. Висока шума лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	291,47	74.696
152. Висока шума лужњака и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	59,53	27.168
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	280,04	95.787
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	158,77	64.808
155. Висока шума лужњака, граба и цера	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	43,15	15.860
172. Висока шума граба и лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	9,31	2.848
192. Висока шума цера и лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	32,85	11.96
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	107,35	52.015
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	36,78	15.633
Укупно НЦ "10"		1.109,3	399.854

Састојинска целина	Врста сече	Површина ха	Укупно м ³
132. Висока шума пољског јасена и топола	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	0,73	138
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	1,67	234
151. Висока шума лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	116,61	32.431
152. Висока шума лужњака и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	46,04	16.149
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	1,54	192
155. Висока шума лужњака, граба и цера	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	0,67	476
172. Висока шума граба и лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	2,65	811
Укупно НЦ "16"		169,91	50.431
132. Висока шума пољског јасена и топола	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	1,84	921
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	15,27	8.881
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	78,43	34.101
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	4,37	1.676
172. Висока шума граба и лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	12,79	3.914
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	2,41	840
Укупно НЦ "56"		115,11	50.333
131. Висока шума пољског јасена	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	11,65	5.501
132. Висока шума пољског јасена и топола	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	20,7	3.892
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	90,56	48.758
151. Висока шума лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	72,84	9.503
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	36,18	8.430
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	7,77	3.487
172. Висока шума граба и лужњака	35. Оплодна сеча кратког периода за обнављање	5,12	1.567
Укупно НЦ "57"		244,82	81.136
Укупно Оплодна сеча :		1.639,14	581.755

Преглед сеча обнављања по врстама дрвећа
Табела бр. 8.26

Врста дрвећа	Укупно м ³
42, лужњак	385.940
41, пољски јасен	122.519
43, граб	41.733
51, остали тврди лишћари	20.966
44, цер	6.816
49, сладун	2.197
23, бела топола	1.035
45, ситнолисна липа	482
75, багрем	44
11, бела врба	23
50, трешња	1
укупно	581.755

Преглед чистих сеча по наменским целинама
Табела бр. 8.27

Састојинска целина	Врста сеча	Површина ха	Укупно м ³
125. Девастирана шума топола	11. Чиста сеча	6,36	357
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	11. Чиста сеча	8,48	147
136. Девастирана шума пољског јасена	11. Чиста сеча	9,55	1.585
156. Издавачка шума лужњака	11. Чиста сеча	45,55	14.263
157. Издавачка мешовита шума лужњака	11. Чиста сеча	1,38	72
158. Девастирана шума лужњака	11. Чиста сеча	35,43	5.315
171. Висока шума граба	11. Чиста сеча	128,7	24.616
172. Висока шума граба и лужњака	11. Чиста сеча	8,15	2.284

Састојинска целина	Врста сече	Површина ха	Укупно м ³
175. Изданацка шума граба	11. Чиста сеча	51,59	14.718
176. Изданацка мешовита шума граба	11. Чиста сеча	17,28	5.953
191. Висока шума цера	11. Чиста сеча	14,08	5.331
193. Висока шума цера, китњака, сладуна, медунца и граба	11. Чиста сеча	6,19	1.615
269. Висока шума ОТЛ	11. Чиста сеча	8,06	1.157
270. Изданацка шума ОТЛ	11. Чиста сеча	31,72	0
271. Девасрирана шума ОТЛ	11. Чиста сеча	4,8	381
290. Висока мешовита шума ОТЛ-а	11. Чиста сеча	7,08	1.138
325. Изданацка шума багрема	11. Чиста сеча	65,38	19.078
326. Изданацка мешовита шума багрема	11. Чиста сеча	122,47	37.122
340. Изданацка шума америчког јасена	11. Чиста сеча	18,77	1.284
451. Вештачки подигнута састојина врба	11. Чиста сеча	35,71	6.636
453. Вештачки подигнута састојина топола	11. Чиста сеча	1.364,76	443.970
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	11. Чиста сеча	13,83	3.652
460. Вештачки подигнута мешовита састојина цера	11. Чиста сеча	3,58	708
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	11. Чиста сеча	87,11	15.846
484. Вештачки подигнута састојина багрема	11. Чиста сеча	49,17	15.894
451. Вештачки подигнута састојина врба	11. Чиста сеча	28,53	7.133
Укупно НЦ "10"		2.173,71	626.142
171. Висока шума граба	11. Чиста сеча	34,31	12.873
191. Висока шума цера	11. Чиста сеча	2,7	1.193

Састојинска целина	Врста сече	Површина ха	Укупно м ³
270. Издавачка шума ОТЛ	11. Чиста сеча	0,4	77
325. Издавачка шума багрема	11. Чиста сеча	4,93	1.648
326. Издавачка мешовита шума багрема	11. Чиста сеча	27,09	7.654
451. Вештачки подигнута састојина врба	11. Чиста сеча	2,91	808
453. Вештачки подигнута састојина топола	11. Чиста сеча	89,73	35.768
460. Вештачки подигнута мешовита састојина цера	11. Чиста сеча	30,4	9.237
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	11. Чиста сеча	23,94	5.393
484. Вештачки подигнута састојина багрема	11. Чиста сеча	8,2	3.098
Укупно НЦ "16"		224,61	79.649
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	11. Чиста сеча	18,2	5.059
325. Издавачка шума багрема	11. Чиста сеча	4,12	863
451. Вештачки подигнута састојина врба	11. Чиста сеча	58	12.339
453. Вештачки подигнута састојина топола	11. Чиста сеча	85,57	34.749
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	11. Чиста сеча	5,06	1.397
Укупно НЦ "56"		170,95	55.228
134. Издавачка шума пољског јасена	11. Чиста сеча	2,15	704
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	11. Чиста сеча	37,44	8.236
136. Девастирана шума пољског јасена	11. Чиста сеча	0,93	155
171. Висока шума граба	11. Чиста сеча	0,97	360
325. Издавачка шума багрема	11. Чиста сеча	6,92	1.568
326. Издавачка мешовита шума багрема	11. Чиста сеча	1,47	414

Састојинска целина	Врста сече	Површина ха	Укупно м ³
339. Висока шума америчког јасена	11. Чиста сеча	5,24	1.189
451. Вештачки подигнута састојина врба	11. Чиста сеча	98,33	21.817
453. Вештачки подигнута састојина топола	11. Чиста сеча	1,103,35	385.963
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	11. Чиста сеча	162,71	59.886
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	11. Чиста сеча	35,52	9.142
Укупно НЦ "57"		1,455,03	491.216
Укупно чиста сеча:		4,024,3	1.258.133

Преглед чистих сеча по врстама дрвећа

Табела бр. 8.28

Врста дрвећа	Површина ха	Укупно м ³
30, топола I-214	1,156,3	740.224
31, делтоидна топола	256,4	101.343
75, багрем	127,4	79.580
43, граб	131,7	59.866
11, бела врба	259,5	51.293
41, пољски јасен	634,3	42.913
44, цер	76,7	28.432
51, остали тврди лишћари	892,2	39.971
28, топола остиа	41,2	28.711
42, лужњак	147,3	18.082
23, бела топола	66,5	17.138
29, топола I-154	64,7	18.746
77, амерички јасен	31,2	9.129
76, црни орах	47,8	10.812
33, топола М1	16,6	5.277
45, ситнолисна липа	28,5	2.337
49, сладун	10,9	854
26, топола серотина	1	621
25, топола робуста	5,7	1.242
24, црна топола	14,5	497
80, платан	6	402

Врста дрвећа	Површина ха	Укупно м ³
92, каталпа	0,6	358
46, крупнолисна липа	1,1	114
50, трешња	5	86
65, јавор	0,6	63
21, црна јова	0,4	28
37, домаћи орах	0,2	15
укупно	4.024,3	1.258.133

Државне шуме код других корисника

Преглед сеча обнављања по наменским целинама

Табела бр. 8.29

Газдинска класа	Укупно м ³
10112070	1.023,4
10116050	284,9
10116070	140,5
10122070	6.065,1
10125050	213,7
10125070	38,8
10451074	188,9
10453074	3.071,4
Укупно НЦ „10“:	11.026,7
48125050	
48122050	1.034,8
48133074	2.053,6
48151131	6218
Укупно НЦ „48“:	9.306,4
21036143	7.468,2
21040113	122,9
21056144	327,1
21906143	1.427,9
21901035	1953
21917073	596
Укупно НЦ „21“:	11.895,1
УКУПНО:	32.228,2

Преглед сеча обнављања по врстама дрвећа
Табела бр. 8.30

Врста дрвећа	Укупно м ³
Пољски јасен	1.899,4
Лужњак	5.717,9
Граб	161,8
Отл	573,2
Бела врба	6.106,9
Бела топола	12.290,6
I-214	3.071,4
Пољски брест	160,8
Клонске тополе	2.213,6
Црна јова	15,4
Црна топола	17,3
УКУПНО:	32.228,3

Шуме сопственика

Преглед сеча обнављања по наменским целинама
Табела бр. 8.31

Газдинска класа	Укупно м ³	
	Површина ха	Укупно м ³
10591	101,86	8.166
10961	7,41	959
10109	0,96	113
10086	1,1	178
10087	0,83	97
10056	11,04	1.065
12911	17,98	2.740
Свега	141,18	13.318

Преглед сеча обнављања по врстама дрвећа
Табела бр. 8.32

Врста дрвећа	Свега м ³
Багрем	9.125
I-214 култура ЕА	2.740
Бела топола	1.085
Јасен	322
Храст лужњак	22
ОТЛ	11
Врба	12
Јошика	3
Свега	13.318

Шуме осталих корисника

Преглед сеча обнављања по наменским целинама
Табела бр. 8.33

Газдинска класа	Површина ха	Укупно м ³
15911138	8,04	2.344,9
Укупно:	8,04	2.344,9
26911138	4,2	3.416,8
Укупно:	4,2	3.416,8
11901012	0,86	38,0
10451141	4,42	1.625,9
10453145	152,2	51.976,4
10480145	17,3	3.179,2
Укупно:	174,78	56.819,5
А	7,66	911,0
Б	5,53	1.207,0
Ц	12,62	3.632,0

Газдинска класа	Површина ха	Укупно м ³
Д	3,02	275,0
Укупно:	28,83	6.025,0
УКУПНО:	215,85	68.606,2

Преглед сеча обнављања по врстама дрвећа

Табела бр. 8.34

Врста дрвећа	м ³
Мариландика	551,1
I-214	53.484,3
Бела врба	2.447,3
Бела топола	629,8
Отл	255,3
Амерички јасен	278,1
Багрем	1300,0
Омл	53,0
Робуста	74,3
Дел.топола	9.488,9
Пољски брест	44,1
УКУПНО:	68.606,2

8.3.2. План проредних сеча (претходни принос)

У наредном раздобљу у оквиру шума Сремског шумског подручја планирају се проредне сече. Приказ укупно планраних проредних сеча свих корисника приказан је у следећим табелама.

Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин

У наредном раздобљу у оквиру државних шума којима газдује Јп „Војводинашуме“ Петроварадин ШГ Сремска Митровица планирају се проредне сече на 16923.00 ха, са приносом од 561997.4 м³ и то све у простој репродукцији.

Посматрано по наменским целинама највећи обим проредних сеча је у наменској целини 10, где ће бити извршено чак 10906.95 ха прореда, са планираним приносом 344834.1 м³ запремине. Значајан је обим прореда је и у наменској целини 16 (2699.92 ха, са приносом 89004.6 м³ запремине).

Посматрано по врстама дрвећа највише је проредним сечама захваћен лужњак, који у плану учествује са 223658.0 м³ запремине, што је 39,79% свих проредних сеча. Од осталих врста значајно је учешће пољског јасена (23,91%), те граба (9,30%) и цера (7,45%), док су остале врсте мање обухваћене планом проредних сеча.

Преглед проредних сеча по наменским целинама

Табела бр. 8.35

Састојинска целина	Врста сече	Површина ха	Укупно м ³
112. Висока шума врба са тополама	25. Проредна сеча	4,41	51
121. Висока шума топола	25. Проредна сеча	3,56	84
122. Висока мешовита шума топола	25. Проредна сеча	18,15	973
131. Висока шума пољског јасена	25. Проредна сеча	499,43	19.003
132. Висока шума пољског јасена и топола	25. Проредна сеча	60,77	3.821
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	25. Проредна сеча	846,96	26.208
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	25. Проредна сеча	22,45	560
151. Висока шума лужњака	25. Проредна сеча	465,46	18.814
152. Висока шума лужњака и граба	25. Проредна сеча	266,59	9.387
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	25. Проредна сеча	1.059,96	39.754
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	25. Проредна сеча	757,78	23.572
155. Висока шума лужњака, граба и цера	25. Проредна сеча	364,38	15.421
156. Издавачка шума лужњака	25. Проредна сеча	34,97	991
171. Висока шума граба	25. Проредна сеча	276,27	6.483
172. Висока шума граба и лужњака	25. Проредна сеча	149,54	5.172
176. Издавачка мешовита шума граба	25. Проредна сеча	92,17	3.022
191. Висока шума цера	25. Проредна сеча	42,71	1.545
192. Висока шума цера и лужњака	25. Проредна сеча	140,48	5.386
269. Висока шума ОТЛ	25. Проредна сеча	8,2	148
270. Издавачка шума ОТЛ	25. Проредна сеча	0,9	15

Састојинска целина	Врста сеце	Површина ха	Укупно м ³
281. Висока шума липа	25. Проредна сеча	1,21	21
282. Висока шума липа, граба и цера са лужњаком	25. Проредна сеча	167,13	4.975
288. Издавачка мешовита шума липа	25. Проредна сеча	61,65	1.118
325. Издавачка шума багрема	25. Проредна сеча	110,93	2.773
326. Издавачка мешовита шума багрема	25. Проредна сеча	20,6	462
340. Издавачка шума америчког јасена	25. Проредна сеча	6,33	141
453. Вештачки подигнута састојина топола	25. Проредна сеча	449,62	8.653
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	25. Проредна сеча	11,24	129
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	25. Проредна сеча	2.351,53	77.540
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	25. Проредна сеча	875,4	28.989
459. Вештачки подигнута састојина цера	25. Проредна сеча	75,51	2.381
460. Вештачки подигнута мешовита састојина цера	25. Проредна сеча	90,73	3.117
462. Вештачки подигнута мешовита састојина сладуна	25. Проредна сеча	0,67	10
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	25. Проредна сеча	87,02	1.800
483. Вештачки подигнута састојина багрема	25. Проредна сеча	0,28	8
484. Вештачки подигнута састојина багрема	25. Проредна сеча	39,53	690
Укупно НЦ "10"	25. Проредна сеча	9.464,52	313.214
122. Висока мешовита шума топола	25. Проредна сеча	5,87	461
131. Висока шума пољског јасена	25. Проредна сеча	14,66	527
132. Висока шума пољског јасена и топола	25. Проредна сеча	44,1	3.193
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	25. Проредна сеча	64,39	1.565
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	25. Проредна сеча	39,82	1.577
151. Висока шума лужњака	25. Проредна сеча	124,21	3.762
152. Висока шума лужњака и граба	25. Проредна сеча	218,75	6.142

Састојинска целина	Врста сече	Површина ха	Укупно м ³
	сеча		
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	25. Проредна сеча	92,99	2.607
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	25. Проредна сеча	36,67	929
155. Висока шума лужњака, граба и цера	25. Проредна сеча	109,78	3.918
171. Висока шума граба	25. Проредна сеча	319,81	11.912
172. Висока шума граба и лужњака	25. Проредна сеча	25,41	1.037
191. Висока шума цера	25. Проредна сеча	98,62	4.101
192. Висока шума цера и лужњака	25. Проредна сеча	124,92	4.742
282. Висока шума липа, граба и цера са лужњаком	25. Проредна сеча	43,18	1.158
325. Издавачка шума багрема	25. Проредна сеча	10,21	179
453. Вештачки подигнута састојина топола	25. Проредна сеча	72,37	1.072
455. Вештачки подигнута састојина пољског јасена	25. Проредна сеча	11,52	481
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	25. Проредна сеча	402,53	11.198
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	25. Проредна сеча	283,93	9.656
459. Вештачки подигнута састојина цера	25. Проредна сеча	68,88	2.406
460. Вештачки подигнута мешовита састојина цера	25. Проредна сеча	250,12	8.812
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	25. Проредна сеча	33,67	1.290
483. Вештачки подигнута састојина багрема	25. Проредна сеча	1,78	109
Укупно НЦ "16"	25. Проредна сеча	2.498,19	82.833
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	25. Проредна сеча	25,34	1.216
Укупно НЦ "17"	25. Проредна сеча	25,34	1.216
122. Висока мешовита шума топола	25. Проредна сеча	21,5	1.227
131. Висока шума пољског јасена	25. Проредна сеча	345,29	13.180
132. Висока шума пољског јасена и топола	25. Проредна сеча	213,42	10.252

Састојинска целина	Врста сеце	Површина ха	Укупно м ³
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	25. Проредна сеча	112,91	4.393
134. Издавачка шума пољског јасена	25. Проредна сеча	3,04	145
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	25. Проредна сеча	0,91	44
153. Висока шума лужњака и пољског јасена	25. Проредна сеча	12,76	564
171. Висока шума граба	25. Проредна сеча	5,37	157
451. Вештачки подигнута састојина врба	25. Проредна сеча	3,61	202
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	25. Проредна сеча	6,18	175
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	25. Проредна сеча	5,64	169
Укупно НЦ "56"	25. Проредна сеча	730,63	30.508
122. Висока мешовита шума топола	25. Проредна сеча	37,13	3.272
124. Издавачка мешовита шума топола	25. Проредна сеча	1,37	94
131. Висока шума пољског јасена	25. Проредна сеча	959,36	38.858
132. Висока шума пољског јасена и топола	25. Проредна сеча	145,93	7.632
133. Висока шума пољског јасена, лужњака и граба	25. Проредна сеча	355,38	13.132
134. Издавачка шума пољског јасена	25. Проредна сеча	104,61	3.875
135. Издавачка мешовита шума пољског јасена	25. Проредна сеча	5,08	215
154. Висока шума лужњака, пољског јасена и граба	25. Проредна сеча	5,92	172
269. Висока шума ОТЛ	25. Проредна сеча	3,72	236
325. Издавачка шума багрема	25. Проредна сеча	7,07	170
326. Издавачка мешовита шума багрема	25. Проредна сеча	3,75	326
451. Вештачки подигнута састојина врба	25. Проредна сеча	10,55	1.296
453. Вештачки подигнута састојина топола	25. Проредна сеча	292,15	7.386
454. Вештачки подигнута мешовита састојина топола	25. Проредна сеча	1,52	0
457. Вештачки подигнута састојина лужњака	25. Проредна сеча	43,16	1.070

Састојинска целина	Врста сече	Површина ха	Укупно м ³
	сеча		
458. Вештачки подигнута мешовита састојина лужњака	25. Проредна сеча	23,32	664
469. Вештачки подигнута састојина осталих лишћара	25. Проредна сеча	14,31	588
Укупно НЦ "57"	25. Проредна сеча	2.014,33	78.986
УКУПНО:	25. Проредна сеча	14.733,01	506.757

Преглед проредних сеча по врстама дрвећа

Табела бр. 8.36

Врста дрвећа	Укупно м ³
42, лужњак	183.658
41, пољски јасен	124.386
43, граб	48.626
44, цер	40.900
51, остали тврди лишћари	31.925
45, ситнолисна липа	9.186
23, бела топола	25.057
75, багрем	8.019
31, делтоидна топола	9.575
33, топола М1	5.109
76, црни орах	1.507
30, топола I-214	6.607
11, бела врба	5.041
77, амерички јасен	3.820
49, сладун	554
46, крупнолисна липа	618
80, платан	321
25, топола робуста	113
26, топола серотина	926
40, остали меки лишћари	539
50, трешња	0
24, црна топола	242
57, китњак	0
21, црна јова	0
60, мечја леска	0
63, бели јасен	0
54, црни јасен	0
96, софора	3

Врста дрвећа	Укупно м ³
65, јавор	0
28, топола остиа	15
78, гледичија	12
52, кестен	0
13, крта врба	0
укупно	506.757

Државне шуме код других корисника

Преглед проредних сеча по наменским целинама

Табела бр. 8.37

Газдинска класа	Површина ха	Укупно м ³
16133112	3,16	79,0
16151134	10,82	541,0
16152112	2,11	78,1
16152134	72,96	2.849,7
16153073	67,49	2.268,9
16154112	53,22	2.271,4
16155134	57,15	2.136,8
Укупно НЦ „16“:	266,91	10.224,9
10131070	21,37	437,5
Укупно НЦ „10“:	21,37	437,5
48130150	87,83	3.001,9
48131070	15,12	423,4
48131074	15,23	548,3
48132050	23,95	598,7
48132070	21,22	877,4
48133070	22,04	662,0
48133074	24,83	1.067,7
48134070	32,75	949,2
48135050	3,39	81,4
48135070	8,03	242,2
48151131	96,31	2.608,7
48153074	24,04	790,4
48175131	104,25	1.459,5
48176131	143,04	2.957,3
48196131	126,12	3.056,8
48469131	108,86	8.642,2

Газдинска класа	Површина ха	Укупно м ³
Укупно НЦ „48“:	857,01	27.967,1
21035143	28,30	149,4
21036143	26,22	218,0
21051142	0,51	3,6
21066113	7,46	45,2
21067113	11,62	488,0
21081113	3,27	111,2
21086113	6,99	239,8
21233162	0,15	4,5
21916035	1,21	121,0
21901035	1,14	46,0
21916073	4,51	429,0
21911073	2,49	174,0
Укупно НЦ „21“:	93,87	2.029,7
УКУПНО:	1.239,16	40.659,20

Преглед проредних сеча по врстама дрвећа
Табела бр. 8.38

Врста дрвећа	Укупно м ³
Пољски јасен	7.453,40
Лужњак	5.544,00
Граб	9.199,60
Цер	4.236,00
Отл	1.151,30
Бела врба	644,10
Бела топола	2.061,60
Пољски брест	413,00
Сит. Липа	10,80
Багрем	8.220,50
Клонске тополе	1.376,00
Црна топола	348,70
УКУПНО:	40.659,00

Шуме сопственика

Преглед проредних сеча по наменским целинама

Табела бр. 8.39

Газдинска класа	Површина ха	Укупно м ³
10,591	764,42	1.630
10,961	6,1	22
10,056	25,15	97
10,477	183,66	606
10,091	17,22	46
10,109	108,93	386
10,086	144,35	413
10,087	246,64	667
10,101	18,61	36
10,081	81,33	485
Укупно: НЦ "10"	1.596,41	4.388
1,2911	17,26	136
Укупно: НЦ "12"	17,26	136
Свега	1.613,67	4.524

Преглед проредних сеча по врстама дрвећа

Табела бр. 8.40

Врста дрвећа	Свега м ³
Багрем	1.652
Бела топола	205
I-214 култ.тополе	136
Липа	575
Храст китњак	6
Цер	14
ОТЛ	59
Јасен	1.627
Храст лужњак	197
Врба	43
Јошика	10
Свега	4.524

Шуме осталих корисника*Преглед проредних сеча по наменским целинама**Табела бр. 8.41*

Газдинска класа	Површина ха	Укупно м ³
26591201	40,61	434,2
26961201	11,21	170,2
26963201	1,00	36,4
26428201	2,06	2,9
Укупно НЦ 26“:	54,88	643,7
А	0,81	20,0
Г	1,03	21,0
Ц	5,86	117,0
Укупно:	7,7	158,0
УКУПНО:	62,58	801,7

*Преглед проредних сеча по врстама дрвећа**Табела бр. 8.42*

Врста дрвећа	м ³
Багрем	580,0
Гледичија	14,2
Амерички јасен	84,7
Сит. Липа	2,9
Отл	2,9
I-214	117
Укупно:	801,7

8.3.3. Укупан принос**Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин***Рекапитулација укупног приноса приказана по врсти дрвећа**Табела бр. 8.43*

Врста дрвећа	Укупно м ³
42, лужњак	587.680

Врста дрвећа	Укупно м ³
41, пољски јасен	289.818
43, граб	150.225
44, цер	76.148
51, остали тврди лишћари	92.862
45, ситнолисна липа	12.005
23, бела топола	43.230
75, багрем	87.643
31, делтоидна топола	110.918
33, топола М1	10.386
76, црни орах	12.319
30, топола I-214	74.6831
29.топола I-154	18.746
11, бела врба	56.357
77, амерички јасен	12.949
49, сладун	3.605
46, крупнолисна липа	732
80, платан	723
25, топола робуста	1.355
26, топола серотина	1.547
40, остали меки лишћари	539
50, трешња	87
24, црна топола	739
57, китњак	0
21, црна јова	28
60, мечја леска	0
63, бели јасен	0
54, црни јасен	0
96, софора	3
65, јавор	63
28, топола остиа	28.726
78, гледичија	12
52, кестен	0
13, крта врба	0
92. каталпа	358
37.домаћи орах	15
УКУПНО:	2.346.647

Државне шуме код других корисника

Рекапитулација укупног приноса приказана по врсти дрвећа
Табела бр. 8.44

Врста дрвећа	м ³
Пољски јасен	9.352,8
Лужњак	11.261,9
Граб	9.361,4
Цер	4.236
Отл	1.724,5
Бела врба	6.751,0
Бела топола	14.352,2
Пољски брест	573,8
Сит. Липа	10,8
Багрем	8.220,5
Клонске тополе	3.589,6
Црна топола	366,0
I-214	3.071,4
Црна јова	15,4
Укупно:	72.887,3

Шуме сопственика

Рекапитулација укупног приноса приказана по врсти дрвећа
Табела бр. 8.45

Врста дрвећа	м ³
Багрем	10.775
Бела топола	1.290
Топола I-214	2.876
Липа	575
Китњак	6
Цер	14

Врста дрвећа	м ³
ОТЛ	70
Јасен	1.949
Лужњак	219
Врба	55
Јошика	13
Свега	17.842

Шуме осталих корисника

*Рекапитулација укупног приноса приказана по врсти дрвећа
Табела бр. 8.46*

Врста дрвећа	м ³
Мариландика	551,1
I-214	53.601,3
Бела врба	2.447,3
Бела топола	629,8
Отл	258,2
Амерички јасен	362,8
Багрем	1.880,0
Омл	53,0
Робуста	74,3
Дел.топола	9.488,9
Пољски брест	44,1
Сит. Липа	2,9
Гледичија	14,2
УКУПНО:	69.407,9

8.4. План заштите шума

Према одредбама Закона о шумама, организација којој је поверено управљање и газдовање шумама дужна је да превентивним мерама усмереним на заштити шуме спречи било какву штетну појаву у шуми.

Правовремено откривање могућег развоја биљних болести и инсекатских напада на шуми, омогућује успешну борбу против њих. Из тог разлога треба пратити континуирано на целој површини развој инсекатске популације (бројност имага и легала) као и прве знаке појаве биљних болести.

Праћење метеоролошке ситуације је врло битно за правовремено откривање неких биљних болести (пепелница и др.). Неопходно је код оваквих случајева водити рачуна, да иако је извршено третирање против једне или више биљних болести, да се оне могу уз повољне услове повратити у одређеном временском периоду.

У расадничкој производњи је неопходно пратити развој садног материјала, јер одређене биљне болести нападају саднице у одређеној старости, односно добу развића.

Инсекатски напади често могу бити фатални за шуму. Њихова бројност може толико нарасти, да може доћи до уништења и већих комплекса шума. Контрола развоја штетних инсеката, нарочито губара и мразовца је обавезна на целом простору преко квадратних мрежа или ловних стабала. Редовно праћење развоја инсеката на тим површинама омогућује благовремену интервенцију, која ће у почетном стадијуму развоја инсеката дати и најповољније резултате.

Средства за сузбијање биљних болести и инсеката се мењају и њихову употребу треба везивати за упутства произвођача.

Обим планираних радова на заштити шума у оквиру Сремског шумског подручја приказан је у следећим табелама и приказан је по корисницима шума.

Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ Петроварадин

Преглед радова на заштити шума

Табела бр. 8.47

Врста рада	ха	м
заштита шума од биљних болест	12.970,93	
заштита шума од ентомолошких обољења	5.676,39	
заштита шума од позара	6.023,99	
заштита земљишта од ерозије (техничким мерама)	26,9	
Изградња и одржавање противпозарних пруга, просека и путева		10.681,11
заштита шума од глодара	11.353,71	
подизање узгојних ограда	1.469,55	
одржавање заштитних ограда	6.008,66	
УКУПНО:	43.530,13	10.681,11

Државне шуме код других корисника

Преглед радова на заштити шума

Табела бр. 8.48

Врста рада	ха
Заштита од биљних болести	584,51
Заштита од глодара	32,03
УКУПНО:	616,54

Шуме сопственика

Преглед радова на заштити шума

Табела бр. 8.49

Врста рада	ха
Заштита шума од биљних болести	845,59
Заштита шума од ентомолошких оболења	845,59
УКУПНО	1.691,18

Шуме осталих корисника

Преглед радова на заштити шума

Табела бр. 8.50

Врста рада	ха
Заштита од биљних болести	12,24
УКУПНО:	12,24

8.5. Пројекат коришћења недрвих производа и услуга

Коришћење других шумских производа ће се вршити према повремено указаним могућностима и потребама, уз претходно прибављање мишљења Покрајинског завода за заштиту природе и других релевантних институција (по потреби).

На овом месту је тешко оценити укупне потенцијале за коришћење осталих шумских производа, али је сигурно да они превазилазе досадашњи начин и обим коришћења. Коришћење осталих шумских производа (гљива, жаба, пужева и др.), у оквиру ШГ "Сремска Митровица" није посебно организовано.

Сакупљање, гљива, пужева, лековитог биља, и др. може обављати само по Закону о заштити животне средине, („Сл. гл. РС“ бр. 135/04, 36/09, 72/09, 81/09, 64/10, 24/11 и 121/12) и Наредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивљих биљних и животињских врста (сл. гл. РС бр.17/99). Пашарење, које је спонтано присутно у неким деловима шумског подручја треба ограничити и ставити под контролу, односно забранити у састојинама које су у процесу обнављања и подмлађивања, односно у раним фазама старости. Сваке године потребно је на нивоу шумске управе направити план, који није трајног карактера, са дефинисаним површинама на којима је могуће пашарење

Од других шумских потенцијала највећи значај има свакако водни потенцијал. Снабдевање пијаћом водом града Београда са околином, затим Сремске Митровице и Руме, сигурно су један од највећих потенцијала Сремског шумског подручја. Обзиром да је коришћење пречишћене питке воде са овог подручја у надлежности других јавних комуналних предузеће и служби, овде се не наводи план коришћења ових потенцијала, јер то није у надлежности корисника шума. Важно је напоменути да се због овог потенцијала, у наредном периоду приликом управљања шумским ресурсима, односно при организацији свих врста радова у

шумарству, мора се посветити максимална пажња како не би дошло до загађења земљишта и подземних вода. Такође је потребно све радове у шумарству ускладити са потребама предузећа која управљају водоснабдевањем са овог подручја, односно обезбедити редовно одржавање ових постројења и пазити да не дође до њихових оштећења.

Уколико се у међувремену укаже потреба за коришћењем и неких других производа који, нису напред наведени, оно се може спроводити само тако да се шуми и објекту коришћења не наноси штета, а такође уз претходно прибављање мишљења Завода за заштиту природе Србије и других релевантних институција (по потреби).

Коришћење других шумских производа не сме бити на штету шуме и шумског земљишта, односно не сме довести до смањења производње главних производа, нити до нарушавања основних функционалних захтева појединих наменских целина.

8.6. Пројекат отварања шума и изградња и одржавање шумских комуникација

На основу констатација изнетих у поглављу *Отвореност шума и саобраћајни услови* може се закључити да је у шумама Сремског шумског подручја потребна изградња нових шумских комуникација. На основу приказаних података може се констатовати да је отвореност ових шума испод оптималне. Оптимална отвореност шума за ово подручје износи 10 м/ха, чему треба тежити у наредном периоду, уз претходну анализу потреба, могућности и динамике изградње.

Досадашње пословно и планско опредељење ШГ "Сремска Митровица" исказано кроз планске документе (опште и посебне основе газдовања шумама) даје предност изградњи тврдих шумских путева ради боље и сигурније приступачности радилиштима у свим фазама производње (обнављање, узгојни радови и заштита шума, коришћење), као и ради могућности њиховог коришћења за друге делатности шумског газдинства (ловство, рибарство, остали ресурси) и наравно општу корист од њих. Меки шумски путеви најчешће се налазе на просекама и служе као помоћне комуникације повезане са системом влака у састојинама и сечинама, за привлачење дрвних сортимената до тврдих путева.

Због тога се у наредном периоду с циљем повећања унутрашње отворености планира изградња нових тврдих шумских путева, као и редовно одржавање свих путева, у скоро свим газдинским јединицама.

План изградње нових шумских путева и одржавања постојећих приказан је по категоријама и разврстан по газдинским јединицама и шумским управама уз поређење са оптималном отвореношћу.

Табела бр. 8.51

ГЈ ШУ	Површина ха	План изградње шумских путева			
		Савремени м	Тврди м	Меки м	Укупно м
ГЈ 2701	1.340,19		850		850
ГЈ 2702	1.802,46		1.450		1.450
ГЈ 2703	2.523,67		820		820
ГЈ 2704	1.777,05		3.000		3.000
ГЈ 2705	3.552,81		5.000		5.000
ГЈ 2706	1.081,08		2.000		2.000
ГЈ 2725	401,77		2.240		2.240

ГЈ ШУ	Површина ха	План изградње шумских путева			
		Савремени м	Тврди м	Меки м	Укупно м
ШУ Моровић	12.479,03		15.360		15.360
ГЈ 2707	790,84				
ГЈ 2708	2.012,58		450		450
ГЈ 2709	1.414,07				
ГЈ 2710	2.217,34		3.450		3.450
ГЈ 2711	2.249,01		1.700		1.700
ГЈ 2712	1.286,85		300		300
ШУ Вишњићево	9.970,68		5.450		5.450
ГЈ 2713	959,77		1.145		1.145
ГЈ 2714	2.447,79		800		800
ГЈ 2715	3.742,51		1.550		1.550
ГЈ 2716	884,84		5.300		5.300
ГЈ 2717	1.227,81		1.100		1.100
ГЈ 2718	524,26		1.210		1.210
ШУ Кленак	9.786,98		11.105		11.105
ГЈ 2719	2.092,28		4.000		4.000
ГЈ 2720	1.273,26		1.850		1.850
ГЈ 2721	2.226,24		2.200		2.200
ГЈ 2722	2.458,86				
ГЈ 2723	1.126,88		3.100		3.100
ГЈ 2724	1.077,22		1.500		15.00
ШУ Купиново	10.254,74		12.650		12.650
Шумско подручје	42.491,43		44.565		44.565

8.7. План изградње и одржавања осталих инфраструктурних објеката

План изградње и одржавања осталих инфраструктурних објеката, делом је обухваћен планом изградње и одржавања путне мреже, а остали потребни инфраструктурни радови биће обухваћени основама газдовања шумама и годишњим плановима ако за то буде било расположивих средстава.

8.8. Програм унапређења јавне шумарске службе и подршке организацији приватних шумовласника

Организованост јавне шумарске службе у оквиру ЈП „Војводинашуме“ ШГ Сремска Митровица је на завидном нивоу. Иако је организованост јавне шумарске струке на завидном нивоу, то не искључује даља унапређења и побољшање укупне сарадње са сопственицима шума у оквиру Сремског шумског подручја. Законска могућност, да се сопственици шума организују у своје шумарске организације ствара се могућност за даља унапређења укупне шумарске струке на овом подручју.

На овај начин би се могли створити услови за стварање нових газдинских јединица, које би повезале уситњене парцеле сопственика у једну целину. Укрупњавањем поседа и новим начином газдовања унапредила би се укупна шумарска струка у оквиру Сремског шумског подручја.

8.9. Програм унапређења сарадње са другим органима и организацијама

У наредном периоду планирана је сарадње са различитим органима и организацијама. Примарно ће се координирано деловати са ресорним Министарствима по питању активности Предузећа. Вршиће се активна кампања предохране пожара и загађења животне средине, као и биљних болести и штеточина. Приватни шумовласници ће бити упознани са могућностима унапређења газдовања шумама сопственика, кроз аплицирање за субвенције из државних фондова и сл. Са научно-истраживачким институцијама (Универзитет у Београду-Шумарски факултет, Универзитет у Новом Саду-Институт за низијско шумарство и животну средину и др) ће се радити на реализацији различитих пројеката. У циљу подизања квалитета живота локалне заједнице са локалном самоуправом сарађиваће се на спровођењу инфраструктурних и развојних пројеката и активности. У домену друштвено одговорног пословања наставиће се са донирањем средстава разним организацијама и појединцима, посебно у хуманитарне сврхе и манифестације раног садржаја.

8.10. Програм истраживања у шумарству

У Сремском шумском подручју у наредном уређајном раздобљу се предвиђају научна истраживања која треба да дају јаснију слику стања шума и шумских земљишта. На основу уочених проблема потребна су истраживања у следећи областима:

- сушење шума;
- семенарство и семенске плантаже;
- теоријска и практична разрада система оплодних сеча при природном обнављању лужњака;
- теоријска и практична разрада система примене мера неге младих састојина;

- теоријска и практична разрада система примене мера неге семенских састојина;
- примена хемијских средстава у борби против шумских болести и штеточина;
- сукцесија типова шума;
- водни ресурси, хидрологија и биоценозе заштићених делова природе;
- промене нивоа подземне воде;
- картирање типова земљишта;
- коришћење и заштита осталих шумских производа;
- нове технологије у гајењу, заштити, коришћењу и инвентури шума.

8.11. План уређивања шума

Уређивање Сремских шума има дугу традицију. У претходним уређајним раздобљима, уређивање целог подручја је вршено у 2 године, и то шумска целина „Горњи Срем“ (западни део подручја) који обухвата 13 газдинских јединица у једној години, а следеће године све газдинске јединице, којих има 12, у шумској целини „Доњи Срем“ (источни део подручја).

Од 2007 године, а по плану из тада важеће Опште основе газдовања шумама за шуме Сремског шумског подручја, у ШГ Сремска Митровица приступило се уређивању шума по усвојеном распореду. Овим распоредом је обухваћено уређивање шума ШГ Сремска Митровица сваке године, тако да се уређивање шума ради сваке године. Овим распоредом све шуме ШГ Сремска Митровица ће бити урађене за осам година, једна година је предвиђена за уређивање приватних шума и једна година за Општу основу газдовања односно План развоја. Да би се овакав метод могао применити, део важећих решења за поједине основе газдовања шумама је скраћен а за део основа важећа решења су продуже.

У ШГ Сремска Митровица формирана је Служба планирања и газдовања шумама у оквиру које су имановани и извршиоци за уређивање шума (три извршиоца).

Са оваквом организацијом уређивања шума ШГ Сремска Митровица је смањило број хектара уређивања шума по години, а истовремено је добило корисно време за уређивање једног хактара. Мањим бројем хектара уређивања сваке године добило се на квалитету уређивања шума у ШГ Сремска Митровица.

Овај План развоја доноси се за период од 01. 01. 2016. године до 31. 12. 2025. године. Међутим, Законом о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12, 89/15) предвиђена је израда и доношење плана развоја шумске области и то у року од 5 година од дана ступања на снагу последњих измена и допуна закона. Овај план развоја примењиваће се до доношења плана развоја шумске области.

9. План финансирања и расхода шума

Основне линије финансирања чиниће:

- Приходи од продаје дрвних сортимената;
- Приходи од средства из Буџета Републике Србије (Покрајине) обезбеђена за реализацију програма, планова и пројеката из области шумарства и заштите природе.
- Приходи од ловних услуга;
- Приходи од услуга (превоз дрвних сортимената);
- Остали приходи

9.1. План расхода

9.1.1. Расходи за радове на сечи изради и привлачењу дрвних сортимената

Расходи за радове на сечи изради и привлачењу дрвних сортимената обрачунавају се на основу планиране количине радова и њихове јединичне цене. Сам обрачун је спроведен тако што се јединични трошкови за сечу, израду и привлачење зброје и множе са планираном производњом.

Расходи на сечи изради и привлачењу сортимената код државних шума којим газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГ Ср.Митровица

Трошкови израде и извлачења дрвних сортимената по м³

Табела бр. 8.52

Врста дрвећа	Ф класа	Л класа	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Обла грађа	Огрев	Целулоза
Кл.топ.	4.000	3.000	2.900	2.300				1.600
Тополе врбе.	4.000	3.000	2.900	2.300				1.600
Липе	4.000	3.000	2.900	2.300				1.600
ОМЛ			3.000	2.400				1.600
Храстови	23.100		10.200	7.400	5.300	3.500	3.000	
Јасен	22.100		8.200	4.900		3.500	3.000	
Граб			3.800	3.000		3.500	3.000	
Цер							3.000	
Багрем			5.300	4.100		3.500	3.000	
ОТЛ			5.300	4.100		3.500	3.000	

Процењена сортиментна структура државних шума ШГ

Табела бр. 8.53

Врста дрвећа	Бруто (м ³)	Одпад (м ³)	Нето (м ³)	Техничко дрво						Укупно тех. (м ³)	Просторно		Укупно пр. (м ³)
				Ф класа (м ³)	Л класа (м ³)	І класа (м ³)	ІІ класа (м ³)	ІІІ класа (м ³)	Обла грађа (м ³)		Огрев (м ³)	Целулоза (м ³)	
Кл.топ.	918.507	119.406	799.101	117.468	134.249	19.5780	174.204			621.701		177.400	177.400
Тополе врбе.	100.354	13.046	87.308			13.096	13.969			27.065		60.243	60.243
Липе	12.737	1.656	11.081			332	1.108			1.441		9.641	9.641
ОМЛ	1.635	213	1.422									1422	1.422
Укупно меки лишћари	1.033.233	134.320	898.913	117.468	134.249	209.208	189.281			650.207		248.706	248.706
Храстови	591.285	65.041	526.244	11.577		128.930	28.417	49.467	78.937	297.328	228.916		228.916
Јасен	289.818	31.880	257.938	16.508		38.691	51.588		23.214	130.001	127.937		127.937
Граб	150.225	16.525	133.700			4.011	14.707			18.718	114.982		114.982
Цер	76.148	8.376	67.772								67.772		67.772
Багрем	87.643	9.641	78.002			4.680	8.580		5.460	18.721	59.282		59.282
ОТЛ	118.295	1.3012	105.283								10.5283		105.283
Укупно тврди лишћари	1.313.414	144.476	1.168.938	28.085	0	176.312	103.292	49.467	107.611	464.767	704.171	0	704.171
Свеукупно:	2.346.647	278.796	2.067.851	145.553	134.249	385.520	292.573	49.467	107.611	1.114.974	704.171	248.706	952.877

Укупни трошкови израде и извлачења дрвних сортимената у државним шумама ШГ

Табела бр. 8.54

Врста дрвећа	Ф класа	Л класа	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Обла грађа	Огревно дрво	Целулозно дрво	Укупно динара
Кл.топ.	46.9871.441	402.746.949	567.761.324	400.669.287				283.840.707	2.124.889.708
Тополе врбе.			37.978.971	32.129.337				96.388.010	166.496.318
Липе			964.064	2.548.674				15.425.016	18.937.754
ОМЛ								2.275.920	2.275.920
Укупно меки лишћари	46.9871.441	402.746.949	606.704.359	435.347.297	0	0	0	397.929.654	2.312.599.700
Храстови	26.7437.023		1.315.082.881	210.286.963	262.174.586	276.277.916	686.747.963		3.018.007.333
Јасен	364.827.535		317.263.765	252.779.260		81.250.476	383.811.774		13.999.32.810
Граб			15.241.829	44.121.083			344.946.645		404.309.556
Цер							203.315.160		203.315.160
Багрем			24.804.722	35.179.024		19.110.556	177.845.176		256.939.477
ОТЛ							315.847.650		315.847.650
Укупно тврди лишћари	63.2264.558	0	1.672.393.196	542.366.328	262.174.586	376.638.949	2.112.514.368	0	5.598.351.986
Свеукупно:	1.102.135.999	402.746.949	2.279.097.556	977.713.625	262.174.586	376.638.949	2.112.514.368	397.929.654	7.910.951.686

Расходи на сечи изради и привлачењу сортимената код државних шума других корисникаТрошкови израде и извлачења дрвних сортимената по м³

Табела бр. 8.55

Врста дрвећа	Ф класа	Л класа	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Обла грађа	Огрев	Целулоза
Кл. топ.	4.000	3.000	2.900	2.300				1.600
Тополе врбе.	4.000	3.000	2.900	2.300				1.600
Липе	4.000	3.000	2.900	2.300				1.600
ОМЛ			3.000	2.400				1.600
Храстови	23.100		10.200	7.400	5.300	3.500	3.000	
Јасен	22.100		8.200	4.900		3.500	3.000	
Граб			3.800	3.000		3.500	3.000	
Цер							3.000	
Багрем			5.300	4.100		3.500	3.000	
ОТЛ			5.300	4.100		3.500	3.000	

Процењена сортиментна структура државних шума код других

Табела бр. 8.56

Врста дрвећа	Бруто (м ³)	Одпад (м ³)	Нето (м ³)	Техничко дрво						Укупно тех, (м ³)	Просторно		Укупно пр, (м ³)
				Ф класа (м ³)	Л класа (м ³)	І класа (м ³)	ІІ класа (м ³)	ІІІ класа (м ³)	Обла грађа (м ³)		Огрев (м ³)	Целулоза (м ³)	
Кл. топ.	6.661,00	1.065,76	5.595,24	736,04	937,87	1.362,84	1.285,57			4.322,32		1.272,92	1.272,92
Тополе врбе	21.484,60	3.437,54	18.047,06			3.405,31	2934,8			6.340,11		11.706,96	11.706,96
Липе	10,80	1,73	9,07			0,54	1,08			1,62		5,94	5,94
ОМЛ										0,00			0,00
Укупно мек лишћари	28.156,40	4.505,02	23.651,38	736,04	937,87	4.768,69	4.221,45	0,00	0,00	10.664,05	0,00	12.985,82	12.985,82
Храстови	11.261,90	1238,81	10023,09	174,56		522,55	452,73	837,89	1.604,82	3.592,55	6.430,54		6.430,54
Јасен	9.352,80	1.028,81	8.323,99	177,7		751,97	716,42		1.047,51	2.693,60	5.630,39		5.630,39
Граб	9.361,40	1.029,75	8.331,65			93,61	842,53			936,14	7.395,51		7.395,51
Цер	4.236,00	465,96	3.770,04							0,00	3.770,04		3.770,04
Багрем	8.220,50	904,26	7.316,25			411,03	1.233,08		822,05	2.466,16	4.851,59		4.851,59
ОТЛ	2.298,30	252,81	2.045,49							0,00	2.045,49		2.045,49
Укупно тврди лишћари	44.730,90	4.920,40	39.810,50	352,26	0,00	1.779,16	3.244,76	837,89	3.474,38	9.688,45	30.123,56	0,00	30.123,56
Свеукупно:	72.887,30	9.425,42	63.461,88	1.088,30	937,87	6.547,85	7.466,21	837,89	3.474,38	20.352,50	30.123,56	12.985,82	43.109,38

Укупни трошкови израде и извлачења дрвних сортимената у државним шумама код других

Табела бр. 8.57

Врста дрвећа	Ф класа	Л класа	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Обла грађа	Огревно дрво	Целулозно дрво	Укупно динара
Кл.топ,	29.441,60	28.136,10	39.522,36	29.568,11	0	0	0	20.366,72	14.703.489,00
Тополе врбе,	0	0	98.753,99	67.500,40	0	0	0	187.311,36	35.356.575,00
Липе	0	0	1.566	24,84	0	0	0	95,04	13.554,00
ОМЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Укупно мекі лишћари	2.944.160,00	2.813.610,00	13.829.201,00	9.709.335,00	0,00	0,00	0,00	20.777.312,00	50.073.618,00
Храстови	40.32336	0	53.300,10	33.502,02	44.408,17	56.168,70	192.916,20	0	42.061.855,00
Јасен	39.27170	0	61.661,54	35.104,58	0	36.662,85	168.911,70	0	34.161.237,00
Граб	0	0	3.557,18	25.275,90	0	0	221.865,30	0	25.069.838,00
Цер	0	0	0	0	0	0	113.101,20	0	11.310.120,00
Багрем	0	0	21.784,59	50.556,28	0	28.771,75	145.547,70	0	24.666.032,00
ОТЛ	0	0	0	0	0	0	61.364,70	0	6.136.470,00
Укупно тврди лишћари	7.959.506,00	0,00	14.030.341,00	14.443.878,00	4.440.817,00	12.160.330,00	90.370.680,00	0,00	143.405.552,00
Свеукупно:	10.903.666,00	2.813.610,00	27.859.542,00	24.153.213,00	4.440.817,00	12.160.330,00	90.370.680,00	20.777.312,00	193.479.170,00

Расходи на сечи изради и привлачењу сортимената код шума сопственикаТрошкови израде и извлачења дрвних сортимената по м³

Табела бр. 8.58

Врста дрвећа	Ф класа	Л класа	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Обла грађа	Огрев	Целулоза
Кл.топ.	2.000	1.500	1.500	1.200				1.500
Тополе врбе.	2.000	1.500	1.500	1.200				1.500
Липе	2.000	1.500	1.500	1.200				1.500
ОМЛ			1.500	1.200				1.500
Храстови	12.000		5.000	3.600	2.600	1.700	1.500	
Јасен	12.000		4.000	2.500		1.700	1.500	
Граб			2.000	1.500		1.700	1.500	
Цер							1.500	
Багрем			2.500	2.000		1.700	1.500	
ОТЛ			2.500	2.000		1.700	1.500	

Процењена сортиментна структура приватних шума

Табела бр. 8.59

Врста дрвећа	Бруто (м ³)	Одпад (м ³)	Нето (м ³)	Техничко дрво						Укупно тех, (м ³)	Просторно		Укупно пр, (м ³)
				Ф класа (м ³)	Л класа (м ³)	І класа (м ³)	ІІ класа (м ³)	ІІІ класа (м ³)	Обла грађа (м ³)		Огрев (м ³)	Целулоза (м ³)	
Кл. топ.	2.876,00	460,16	2.415,84	201,32	345,12	632,72	632,72			1.811,88		603,96	603,96
Тополе врбе	1.358,00	217,28	1.140,72			217,28	190,12			407,40		733,32	733,32
Липе	575,00	92,00	483,00			11,5	51,75			63,25		322	322,00
ОМЛ	0,00	0,00	0,00							0,00			0,00
Укупно меки лишћари	4.809,00	769,44	4.039,56	201,32	345,12	861,50	874,59	0,00	0,00	2.282,53	0,00	1.659,28	1.659,28
Храстови	225,00	24,75	200,25			9	9	15,75	33,75	67,50	132,75		132,75
Јасен	1.949,00	214,39	1.734,61	97,45		253,37	233,88		97,45	682,15	1052,46		1.052,46
Граб	0,00	0,00	0,00							0,00			0,00
Цер	14,00	1,54	12,46							0,00	12,46		12,46
Багрем	10.777,00	1.185,47	9.591,53			538,85	1.616,55		1.077,7	3.233,10	6.358,43		6.358,43
ОТЛ	70,00	7,70	62,30							0,00	62,3		62,30
Укупно тврди лишћари	13.035,00	1.433,85	11.601,15	97,45	0,00	801,22	1.859,43	15,75	1.208,90	3.982,75	7.618,40	0,00	7.618,40
Свеукупно:	17.844,00	2.203,29	15.640,71	298,77	345,12	1.662,72	2.734,02	15,75	1.208,90	6.265,28	7.618,40	1.659,28	9.277,68

Укупни трошкови израде и извлачења дрвних сортимената у приватним шумама

Табела бр. 8.60

Врста дрвећа	Ф класа	Л класа	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Обла грађа	Огревно дрво	Целулозно дрво	Укупно динара
Кл. топ.	4.026,40	5.176,80	9.490,80	759,264	0	0	0	9.059,40	3.534.604,00
Тополе врбе,	0	0	3.259,20	228,144	0	0	0	10.999,80	1.654.044,00
Липе	0	0	172,50	621,00	0	0	0	4.830,00	562.350,00
ОМЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Укупно меки лишћари	402.640,00	517.680,00	1.292.250,00	1.049.508,00	0,00	0,00	0,00	2.488.920,00	5.750.998,00
Храстови	0	0	450,00	324,00	409,50	573,75	1.991,25	0	374.850,00
Јасен	11.694,00	0	10.134,80	5.847,00	0	1.656,65	15.786,90	0	4.511.935,00
Граб	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Цер	0	0	0	0	0	0	186,90	0	18.690,00
Багрем	0	0	13.471,25	32.331,00	0	18.320,90	95.376,45	0	15.949.960,00
ОТЛ	0	0	0	0	0	0	934,50	0	93.450,00
Укупно тврди лишћари	1.169.400,00	0,00	2.405.605,00	3.850.200,00	40.950,00	2.055.130,00	11.427.600,00	0,00	20.948.885,00
Свеукупно:	1.572.040,00	517.680,00	3.697.855,00	4.899.708,00	40.950,00	2.055.130,00	11.427.600,00	2.488.920,00	26.699.883,00

Расходи на сечи изради и привлачењу сортимената код шума других корисникаТрошкови израде и извлачења дрвних сортимената по м³

Табела бр. 8.61

Врста дрвећа	Ф класа	Л класа	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Обла грађа	Огрев	Целулоза
Кл.топ.	4.000	3.000	2.900	2.300				1.600
Тополе врбе.	4.000	3.000	2.900	2.300				1.600
Липе	4.000	3.000	2.900	2.300				1.600
ОМЛ			3.000	2.400				1.600
Храстови	23.100		10.200	7.400	5300	3.500	3.000	
Јасен	22.100		8.200	4.900		3.500	3.000	
Граб			3.800	3000		3.500	3.000	
Цер							3.000	
Багрем			5.300	4.100		3.500	3.000	
ОТЛ			5.300	4.100		3.500	3.000	

Процењена сортиментна структура шума других корисника

Табела бр. 8.62

Врста дрвећа	Бруто (м ³)	Одпад (м ³)	Нето (м ³)	Техничко дрво (м ³)	Укупно тех, (м ³)	Просторно				Укупно пр, (м ³)	Огревно дрво (м ³)		Бруто Л класа (м ³)
						Ф класа (м ³)	Л класа (м ³)	І класа (м ³)	ІІ класа (м ³)		Врста дрвећа	Обла грађа (м ³)	
Кл. топ.	63.715,60	10.194,50	53.521,10	4.460,09	8.283,03	14.017,43	13.380,28			40.140,83		1.3380,28	13.380,28
Тополе врбе	3.077,10	492,34	2.584,76			430,79	492,34			923,13		1.661,63	1.661,63
Липе	2,90	0,46	2,44			0,06	0,23			0,29		2,14	2,14
ОМЛ	67,20	10,75	56,45							0,00		56,45	56,45
Укупно мекли лишћари	66.862,80	10.698,05	56.164,75	4.460,09	8.283,03	14.448,28	13.872,85	0,00	0,00	41.064,25	0,00	15.100,50	15.100,50
Храстови										0,00			0,00
Јасен										0,00			0,00
Граб										0,00			0,00
Цер										0,00			0,00
Багрем	1.880,00	206,80	1.673,20			94	282		188	564,00	1.109,2		1.109,20
ОТЛ	665,10	73,16	591,94							0,00	591,94		591,94
Укупно тврди лишћари	2.545,10	279,96	2.265,14	0,00	0,00	94,00	282,00	0,00	188,00	564,00	1.701,14	0,00	1.701,14
Свеукупно:	69.407,90	10.978,01	58.429,89	4.460,09	8.283,03	14.542,28	14.154,85	0,00	188,00	41.628,25	1.701,14	15.100,50	16.801,64

Укупни трошкови израде и извлачења дрвних сортимената у шумама других корисника

Табела бр. 8.63

Врста дрвећа	Ф класа	Л класа	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Врста дрвећа	Ф класа	Целилоза	Укупно динара
Кл топ.	178.403,60	248.490,90	406.505,47	307.746,44	0	0	0	214.084,48	135.523.089,00
Тополе врбе	0	0	12.492,91	11.323,82	0	0	0	26.586,08	5.040.281,00
Липе	0	0	1,74	5,29	0	0	0	34,24	4.127,00
ОМЛ									0,00
Укупно меки лишћари	17.840.360,00	24.849.090,00	41.900.012,00	31.907.555,00	0,00	0,00	0,00	24.070.480,00	140.567.497,00
Храстови	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Јасен	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Граб	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Цер	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Багрем	0	0	4.982,00	1.1562,00	0	6.580,00	33.276,00	0	5.640.000,00
ОГЛ	0	0	0	0	0	0	17.758,20	0	1.775.820,00
Укупно тврди лишћари	0,00	0,00	498.200,00	1.156.200,00	0,00	658.000,00	5.103.420,00	0,00	7.415.820,00
Свеукупно:	17.840.360,00	24.849.090,00	42.398.212,00	33.063.755,00	0,00	658.000,00	5.103.420,00	24.070.480,00	147.983.317,00

Укупни расходи на сечи и изради шумских сортимената Сремског шумског подручја

1. Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГСМ.....	7.910.951.686 дин.
2. Државне шуме код других корисника.....	193.479.170 дин.
3. Приватне шуме.....	26.699.883 дин.
4. Шуме других корисника.....	147.983.317 дин.

УКУПНО:**8.279.114.056 дин.**

9.1.2. Расходи на реализацији плана гајења и неге шума

Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГ СМ

Табела бр. 8.64

	ха	Дин/ха	Укупно
Обнављање	1.639,14	85.903,00	140.807.043,42
Пошумљавање	4.024,30	49.218,00	198.067.997,40

	ха	Дин/ха	Укупно
Реконструкције	683,76	85.903,00	58.737.035,28
Конверзије	1,37	85.903,00	117.687,11
Чишћење	1.199,95	27.941,00	33.527.802,95
Нега интезивних засада меки лишћара	1.891,58	8.792,00	16.630.771,36
Прореда	14.733,01	3.674,00	54.129.078,74
УКУПНО:	25.103,10		521.468.157,11

Државне шуме код других корисника

Табела бр. 8.65

Вештачко пошумљавање тополом - плитка садња	81,86	49.218,00	4.028.985,48
Обнављање природним путем - оплодна сеча	62,12	85.903,00	5.336.294,36
Вештачко пошумљавање садњом	63,72	85.903,00	5.473.739,16
Вештачко пошумљавање сетвом сејачицом	32,03	85.903,00	2.751.473,09
Вештачко пошумљавање врбом	33,20	49.218,00	1.634.037,60
УКУПНО:			19.224.529,69

Шуме сопственика

Табела бр. 8.66

Вештачко пошумљавање ЕА тополом	22,18	49.218,00	1.091.655,24
Вештачко пошумљавање садницама багрема	40,19	49.218,00	1.978.071,42
Вештачко пошумљавање садницама јасена	1,93	49.218,00	94.990,74
Вештачко пошумљавање садницама храста	0,96	49.218,00	47.249,28
УКУПНО:			3.211.966,68

Шуме осталих корисника

Табела бр. 8.67

Пошумљавање под мотику	12,24	85.903,00	1.051.452,72
Обнова и подизање шума	63,43	85.903,00	5.448.827,29
Садња садница багрема	15,18	49.218,00	747.129,24
Садња садница клонских топола	3,21	49.218,00	157.989,78
Вештачко пошумљавање тополом плитка садња	471,10	49.218,00	23.186.599,80
Вештачко пошумљавање врбом	4,42	49.218,00	217.543,56
УКУПНО:			30.809.542,39

Укупни расходи на реализацији плана гајења и неге шума

1. Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГСМ.....	521.468.157,11 дин.
2. Државне шуме код других корисника.....	19.224.529,69 дин.
3. Приватне шуме.....	3.211.966,68 дин.
4. Шуме осталих корисника.....	30.809.542,39 дин.
УКУПНО:	574.714.195,87 дин.

9.1.3. Расходи на реализацији плана заштите шума**Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГ СМ**

Табела бр. 8.68

Ред. бр.	Врста рада	ха	м	Дин/ха	дин/м	Укупно
1	Заштита шума од биљних болест	12.970,93		7.506		97.359.800,58
2	Заштита шума од ентомолошких обољења	5.676,39		13.884		78.810.998,76
3	Заштита шума од позара	6.023,99		6.568		39.565.566,32
4	Заштита земљишта од ерозије (техничким мерама)	26,9		6.568		176.679,20
5	Изградња и одржавање противпозарних пруга, просека и путева		10.681,11		10	106.811,10
6	Заштита шума од глодара	11.353,71		2.939		33.368.553,69
7	Подизање узгојних ограда	1.469,55		100.467		147.641.279,85
8	Одржавање заштитних ограда	6.008,66		2.116		12.714.324,56
	УКУПНО:					409.744.014,06

Државне шуме код других корисника

Табела бр. 8.69

1	Заштита од биљних болести	584,51		7.506		4.387.332,06
2	Заштита од глодара	32,03		2.939		94.136,17
	УКУПНО:					4.481.468,23

Шуме сопственика

Табела бр. 8.70

1	Заштита шума од биљних болести	845,59		7.506		6.346.998,54
2	Заштита шума од ентомолошких обољења	845,59		13.884		11.740.171,56
	УКУПНО:					18.087.170,10

Шуме осталих корисника

Табела бр. 8.71

1	Заштита од биљних болести	12,24		7.506	91.873,44
	УКУПНО:				91.873,44

Укупни расходи на реализацији плана гајења и неге шума

1. Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГСМ.....	409.744.014,06 дин.
2. Државне шуме код других корисника.....	4.481.468,23 дин.
3. Приватне шуме.....	18.087.170,10 дин.
4. Шуме осталих корисника.....	91.873,44 дин.
УКУПНО:	432.404.525,83 дин.

9.1.4. Расходи за реализацију плана изградње и одржавања саобраћајница и других инфраструктурних објеката

Табела бр. 8.72

Ред. бр.	Врста рада	Количина (м)	Дин/м	Укупно
1	Изградња шумско камионских путева	44.565,00	5.000,00	222.825.000,00
2	Одржавање шумско камионских путева	590.190,00	50,00	29.509.500,00
	УКУПНО:	634.755,00		252.334.500,00

9.1.5. Средства за репродукцију шума (15% од продајне вредности сортимената)

1. Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГСМ.....	1.757.066.811,99 дин.
2. Државне шуме код других корисника.....	43.709.460,39 дин.
3. Приватне шуме.....	11.761.993,99 дин.
4. Шуме осталих корисника.....	36.905.977,35 дин.
УКУПНО:	1.849.444.243,72 дин.

9.1.6. Накнада за посечено дрво (3% од продајне вредности дрвне запремине)

1. Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГСМ.....	351.413.362,40 дин.
2. Државне шуме код других корисника.....	8.741.892,08 дин.
3. Приватне шуме.....	2.352.398,80 дин.
4. Шуме осталих корисника.....	7.381.195,47 дин.
УКУПНО:	369.888.848,74 дин.

9.1.7. Расходи за уређивање шума

1. Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГСМ.....	64.500.000,00 дин.
2. Државне шуме код других корисника.....	5.918.670,00 дин.
3. Приватне шуме.....	4.542.315,00 дин.
4. Шуме осталих корисника.....	398.475,00 дин.
УКУПНО:	75.359.460,00 дин.

9.1.8. Расходи за финансирање општих трошкова пословања

1. Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГСМ.....	300.000.000,00 дин.
2. Државне шуме код других корисника.....	10.000.000,00 дин.
3. Приватне шуме.....	-----
4. Шуме осталих корисника.....	10.000.000,00 дин.
УКУПНО:	320.000.000,00 дин.

9.1.9. Расходи за реализацију програма, планова и пројеката из области шумарства и заштите природе

Расходи	20.000.000,00 дин.
Укупни расходи	20.000.000,00 дин.

9.1.10. Остали расходи

<i>Расходи</i>	70.000.000,00 дин.
<i>Укупни расходи</i>	70.000.000,00 дин.

9.1.11. УКУПНИ РАСХОДИ:

<i>Државне шуме којима газдује ЈП“Војводинашуме“ШГСМ.....</i>	11.657.478.531,55 дин.
<i>Државне шуме код других корисника.....</i>	285.555.190,39 дин.
<i>Приватне шуме.....</i>	66.655.727,57 дин.
<i>Шуме осталих корисника.....</i>	233.570.380,65 дин.
УКУПНО:	12.243.259.830,16 дин.

9.2. План финансирања**Планирани извори финансирања су:**

- Приходи од продаје дрвних сортимената;
- Средства из Буџета Републике Србије (Покрајине) обезбеђена за реализацију програма, планова и пројеката из области шумарства и заштите природе.

9.2.1. Приходи од продаје

Приходи у државним шумама којима газдује ЈП“Војводинашуме“ШГ СМ
Табела бр. 8. 73

	Техничко дрво						Укупно тех.	Просторно		Укупно пр.	УКУПНО
	Ф класа	Л класа	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Обла грађа		Огрев (м3)	Целулоза		
Врста дрвећа	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин
Кл. топ	1.013.274.072,45	906.211.921,17	985.792.222,20	691.819.862,71			3.597.098.078,54		466.284.426,18	466.284.426,18	4.063.382.504,72
Тополе врбе			42.394.861,61	16.150.423,47			58.545.285,08		129.986.750,95	129.986.750,95	188.532.036,03
Липе			2.300.585,19	5.684.798,20			7.985.383,39		17.972.567,64	17.972.567,64	25.957.951,02
ОМЛ							0,00		2.817.156,20	2.817.156,20	2.817.156,20
Укупно мекс	1.013.274.072,45	906.211.921,17	1.030.487.668,99	713.655.084,38	0,00	0,00	3.663.628.747,00	0,00	617.060.900,97	617.060.900,97	4.280.689.647,97

	Техничко дрво						Укупно тех.	Просторно		Укупно пр.	УКУПНО
	Ф класа	Л класа	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Обла грађа		Огрев (м3)	Целулоза		
Врста дрвећа	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин
лишћари											
Храстови	321.672.919,65		538.949.153,44	334.736.292,75	424.045.848,34	514.486.143,39	2.133.890.357,58	1.527.797.968,82		1.527.797.968,82	3.661.688.326,39
Јасен	347.482.286,11		474.022.961,50	259.372.222,00		70.362.037,79	1.151.239.507,40	775.132.225,16		775.132.225,16	1.926.371.732,56
Граб			9.247.325,00	66.541.875,35			75.789.200,36	560.983.280,47		560.983.280,47	636.772.480,83
Цер							0,00	316.141.361,12		316.141.361,12	316.141.361,12
Багрем			36.879.627,36	85.108.854,87		47.282.697,15	169.271.179,38	238.084.506,22		238.084.506,22	407.355.685,60
ОТЛ							0,00	484.759.512,16		484.759.512,16	484.759.512,16
Укупно тврди лишћари	669.155.205,76	0,00	1.059.099.067,30	745.759.244,98	424.045.848,34	632.130.878,33	3.530.190.244,71	3.902.898.853,94	0,00	3.902.898.853,94	7.433.089.098,65
Свеукупно:	1.682.429.278,21	906.211.921,17	2.089.586.736,30	1.459.414.329,36	424.045.848,34	632.130.878,33	7.193.818.991,71	3.902.898.853,94	617.060.900,97	4.519.959.754,91	11.713.778.746,62

Приходи у државним шумама којима газдују остали корисници
Табела бр. 8.74

	Техничко дрво						Укупно тех.	Просторно		Укупно пр.	УКУПНО
	Ф класа	Л класа	І класа	ІІ класа	ІІІ класа	Обла грађа		Огрев (м3)	Целулоза		
Врста дрвећа	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин	дин
Кл топ.	5.690.329,11	5.679.733,45	6.145.048,27	4.554.785,14			22.069.895,96		3.060.970,50	3.060.970,50	25.130.866,46
Тополе врбе			11.390.213,76	8.350.429,18			19.740.642,94		26.421.531,15	26.421.531,15	46.162.174,09
Липе			3.626,10	5.698,08			9.324,18		15.240,32	15.240,32	24.564,50
ОМЛ							0,00			0,00	0,00
Укупно меки лишћари	5.690.329,11	5.679.733,45	17.538.888,12	12.910.912,40	0,00	0,00	41.819.863,08	0,00	29.497.741,97	29.497.741,97	71.317.605,05
Храстови	4.668.873,12		8.932.529,86	5.250.291,25	7.017.290,23	10.277.271,76	36.146.256,22	29.608.478,95		29.608.478,95	65.754.735,17
Јасен	3.166.072,18		10.406.505,92	5.538.680,90		5.651.332,64	24.762.591,64	25.924.263,17		25.924.263,17	50.686.854,81
Граб			561.309,54	4.039.069,64			4.600.379,19	34.051.498,05		34.051.498,05	38.651.877,24
Цер							0,00	17.358.583,67		17.358.583,67	17.358.583,67
Багрем			3.459.186,40	7.982.927,55		4.434.959,75	15.877.073,70	22.331.534,91		22.331.534,91	38.208.608,61
ОТЛ							0,00	9.418.138,07		9.418.138,07	9.418.138,07
Укупно тврди лишћари	7.834.945,30	0,00	23.359.531,72	22.810.969,35	7.017.290,23	20.363.564,15	81.386.300,75	138.692.496,83	0,00	138.692.496,83	220.078.797,58
Свеукупно:	13.525.274,41	5.679.733,45	40.898.419,84	35.721.881,75	7.017.290,23	20.363.564,15	123.206.163,83	138.692.496,83	29.497.741,97	168.190.238,80	291.396.402,63

Приходи у шумама сопственика
Табела бр. 8.75

Врста дрвећа	Техничко дрво						Укупно тех. дин	Просторно		Укупно пр. дин	УКУПНО дин
	Ф класа дин	Л класа дин	І класа дин	ІІ класа дин	ІІІ класа дин	Обла грађа дин		Огрев (м ³) дин	Целулоза дин		
Кл .топ.	1.556.404,92	2.090.046,72	2.852.934,48	2.241.726,96			8.741.113,08		1.461.088,82	1.461.088,82	10.202.201,90
Тополе врбе			726.766,84	635.920,98			1.362.687,82		1.651.657,86	1.651.657,86	3.014.345,68
Липе			77.222,50	273.033,00			350.255,50		826.158,62	826.158,62	1.176.414,12
ОМЛ							0,00			0,00	0,00
Укупно меки лишњари	1.556.404,92	2.090.046,72	3.656.923,82	3.150.680,94	0,00	0,00	10.454.056,40	0,00	3.938.905,30	3.938.905,30	14.392.961,70
Храстови			152.221,50	104.373,00	131.906,25	216.135,00	604.635,75	611.227,46		611.227,46	1.215.863,21
Јасен	1.736.227,67		3.453.121,26	1.808.126,28		525.742,75	7.523.217,96	4.845.894,20		4.845.894,20	12.369.112,16
Граб							0,00			0,00	0,00
Цер							0,00	57.370,20		57.370,20	57.370,20
Багрем			4.534.961,60	10.465.544,70		5.814.191,50	20.814.697,80	29.276.437,17		29.276.437,17	50.091.134,97
ОТЛ							0,00	286.851,01		286.851,01	286.851,01
Укупно тврди лишњари	1.736.227,67	0,00	8.140.304,36	12.378.043,98	131.906,25	6.556.069,25	28.942.551,51	35.077.780,04	0,00	35.077.780,04	64.020.331,55
Свеукупно:	3.292.632,59	2.090.046,72	11.797.228,18	15.528.724,92	131.906,25	6.556.069,25	39.396.607,91	35.077.780,04	3.938.905,30	39.016.685,34	78.413.293,25

Приходи у шумама осталих корисника
Табела бр. 8.76

Врста дрвећа	Техничко дрво - трупци						Укупно техника дин	Просторно дрво		Укупно просторно дин	УКУПНО дин
	Ф класа дин	Л класа дин	І класа дин	ІІ класа дин	ІІІ класа дин	Обла грађа дин		Огревно дрво (м ³) дин	Целулозно дрво дин		
Кл .топ.	34.480.971,25	50.162.017,57	63.204.600,89	47.406.317,87			195.253.907,58		32.369.315,21	32.369.315,21	227.623.222,79
Тополе врбе			1.440.937,00	1.646.785,15			3.087.722,15		3.742.501,03	3.742.501,03	6.830.223,18
Липе			389,47	1.224,03			1.613,50		5.238,31	5.238,31	6.851,81
ОМЛ							0,00		115.879,84	115.879,84	115.879,84
Укупно меки лишњари	34.480.971,25	50.162.017,57	64.645.927,36	49.054.327,05	0,00	0,00	198.343.243,23	0,00	36.232.934,39	36.232.934,39	234.576.177,62
Храстови							0,00			0,00	0,00
Јасен							0,00			0,00	0,00
Граб							0,00			0,00	0,00
Цер							0,00			0,00	0,00
Багрем			791.104,00	1.825.668,00		1.014.260,00	3.631.032,00	5.107.145,02		5.107.145,02	8.738.177,02
ОТЛ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.725.494,33	0,00	2.725.494,33	2.725.494,33
Укупно тврди лишњари	0,00	0,00	791.104,00	1.825.668,00	0,00	1.014.260,00	3.631.032,00	7.832.639,35	0,00	7.832.639,35	11.463.671,35
Свеукупно:	34.480.971,25	50.162.017,57	65.437.031,36	50.879.995,05	0,00	1.014.260,00	201.974.275,23	7.832.639,35	36.232.934,39	44.065.573,75	246.039.848,97

Укупни приходи од продаје дрвних сортимената

1. Државне шуме којима газдује ЈП „Војводинашуме“ ШГСМ.....	11.713.778.746,62 дин.
2. Државне шуме код других корисника.....	291.396.402,63 дин.
3. Приватне шуме.....	78.413.293,25 дин.
4. Шуме осталих корисника.....	246.039.848,97 дин.
УКУПНО:	12.329.628.291,47 дин.

9.2.2. Приходи од средства из Буџета Републике Србије (Покрајине) обезбеђена за реализацију програма, планова и пројеката из области шумарства и заштите природе

Приходи	20.000.000,00 дин.
Укупни приходи	20.000.000,00 дин.

9.2.3. Приходи од ловних услуга

Приходи	20.000.000,00 дин.
Укупни приходи	20.000.000,00 дин.

9.2.4. Приходи од услуга превоза

Приходи	70.000.000,00 дин.
Укупни приходи	70.000.000,00 дин.

УКУПНИ ПЛАНИРАНИ ПРИХОДИ ИЗНОСЕ:	12.439.628.291,47 дин.
УКУПНИ ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ ИЗНОСЕ:	12.243.259.830,16 дин.
УКУПНА ПЛАНИРАНА ДОБИТ ИЗНОСИ:	196.368.461,31 дин.

10. Пројекција очекиваног ефекта

У овом поглављу предочиће се очекивани резултати на крају уређајног периода, а у складу са реализацијом планираних радова. Сумирајући све планиране радове и њихов утицај на стање састојина, могу се очекивати следећи ефекти:

- Стабилније стање састојина по свим елементима (порекло и очуваност, смеса, врста дрвећа..) јер ће се плановима сеча, обнављања, као и мерама неге обухватити првенствено састојине које не задовољавају наведене критеријуме;
- Поправак структуре добних разреда која је настала у претходним периодима, је сталан и јасно дефинисан задатак који се не може завршити у једном уређајном раздобљу, али ће план сеча обнављања у овом плану дати значајан допринос решавању овог проблема;
- Кроз биолошке и производне циљеве газдовања поправљање структуре дрвних сортимената у даљој будућности;
- Изградњом предложених 44,56 км путева, отвореност шума ће се побољшати и поправити ионако добру отвореност комплекса државних шума ЈП „Војводинашуме“ ШГ Сремска Митровица;
- Сечама обнове и сечама реконструкције уклониће се првенствено зреле, презреле и лоше обновљене састојине, а истовремено обнављањем новостворених сечина створиће се младе и витално способне састојине;
- Реализацијом плана обнављања, коришћења и неге шума истовремено ће се интензивирати активност на сузбијању инвазивних врста у овим шумама;
- Планираним умереним коришћењем очекује се увећање укупне запремине као производне основице са извесним усмеравањем производње на шуме високог порекла;
- Мерама неге (осветљавање, чишћење и прореди) форсираће се врсте које се налазе на списку, реликтних, ендемичних, ретких и угрожених, ради очувања и побољшања њиховог учешћа у укупном шумском фонду. Пратећи ефекат је побољшање биоразноврсности шума Сремског шумског подручја;
- Осветљавањем ново формираних састојина храста лужњака, чишћењем у младим састојинама као и проредама елиминисаће се непожељне и инвазионе врсте које су ту присутне и својим присуством угрожавају раст главних врста (храст лужњак, пољски јасен и др.). Истовремено извођењем узгојно санитарних сеча знатније ће се поправити здравствено стање састојина у овом шумском комплексу;
- Општа стабилизација здравственог стања састојина у смислу заштите од биотичких и абиотичких чинилаца ће уследити након спроведених свих напред планираних мера неге;
- Планом ловног коришћења биће адекватно искоришћена ловно продуктивна површина, што ће се и укупно одразити на укупан биодиверзитет Сремског шумског подручја;
- Остваривањем плана производње, узгоја и заштите дивљачи постепено ће се побољшати стање бројности и квалитета аутохтоних врста дивљачи и фауне у целини;
- Одржавањем шумских саобраћајница и осталих објеката у шуми побољшаће се технички и инфраструктурни услови за реализацију планираних радова и коришћење укупних потенцијала шума Сремског шумског подручја;

Већина наведених, очекиваних ефеката газдовања у овој газдинској јединици ће се остварити у наредном уређајном раздобљу, док су неки ефекти таквог карактера да ће се продужити и у следећа уређајна раздобља.

11. Индикатори за праћење реализације плана развоја

Реализација Плана развоја као комплексног и свеобухватног документа може се пратити кроз анализу одређених сегмената и то:

1. Унапређење стања природних и других вредности шума Сремског шумског подручја (заштита и одрживо управљање) и мониторинг:

- у домену заштите станишта: мониторинг станишта, картографски прикази станишта, поправљена структура станишта, површина одређених типова станишта,
- у домену заштите врста: мониторинг заштићених врста, стабилност стања популација угрожених врста (густина популације, бр.индивидуа, ареал), формирана база података о врстама и мониторинг биодиверзитета у шумским и осталим екосистемима
- у домену културног наслеђа: документовано културно наслеђе, сакупљени предмети и др.

2. Унапређење производног потенцијала шума:

- површина шума у којима су спроведене прореди, као мере неге шума,
- површина обновљених шума са спроведеним пратећим мерама неге,

3. Коришћење приноса дрвне запремине

- остварен годишњи квантитативни ниво коришћења планиране дрвне запремине,
- остварена квалитативна структура искоришћене дрвне запремине и одговарајућег прихода.

4. Коришћење недрвних шумских производа

- квантитативни (статистички) показатељи производње, сакупљања и промета недрвних производа шума, према програмима коришћења у складу са правилницима о коришћењу за: шумски отпад, јестиве гљиве, шумске плодове, лековито биље, кошнице,
- учешће прихода од недрвних производа шума у укупним приходима.

5. Генофонд и производња шумског семена и садног материјала

- површина регистрованих семенских објеката,
- количина сакупљеног и дорађеног шумског семена,
- количина произведених шумских садница,
- количина реализованих шумских садница.

6. Газдовање ловном дивљачи

- израђене и усвојене ловне основе,
- извршене мере на унапређењу стања ловне инфраструктуре (могућа мера и висина инвестиционих улагања),
- бројно стање дивљачи у ловиштима (фонд дивљачи) са квалитативном структуром,
- годишњи одстрел дивљачи и одстрел трофејне дивљачи,
- учешће прихода од лова у укупним приходима..

12. Завршне одредбе

План развоја шума за Сремско шумско подручје доноси се за период од 01. 01. 2016. до 31. 12. 2025. године.

Одговорни пројектанти:

Снежана Ковач, дипл. инг. шумарства, Дирекција ЈП „Војводинашуме“

Бојан Тубић, дипл. инг. шумарства, Дирекција ЈП „Војводинашуме“

Ђорђе Цветковић, дипл. инг. шумарства, ШГ „Сремска Митровица“ Ср.Митровица

Звонко Абјановић, дипл. инг. шумарства, ШГ „Сремска Митровица“ Ср. Митровица

Директор ЈП „Војводинашуме“

Марта Такач, мастер инг. шумарства

Нови Сад, 2016.
год